φύσεις· οὐ ~οῦμεν οὔτε διῃρημένας οὔτε συγκεχυμένας λέγομεν Bas. Sel.ap.CChalc.*act*.1(*ACO* 2.1.1 p.143.25; H.2.165D); οὐκ ἄλλος καὶ ἄλλος, ἀλλ' ὁ αὐτός ἐστιν οὐκέτι ~ούμενος Thdt.Anc.*exp.symb*.7 (M.77.1324C); ὁ ἥνωσεν ἡ χάρις, μὴ ~είτω ἔννοια *ib.*; ἀλλ' εἰ καὶ γέγονε διττός, ἀλλ' εἷς ἐστι μὴ ~ούμενος Proc.G.*Gen*.17:23(M. 87.360C); Sophr.H.*or*.2.46(M.87.3277D); this teaching recognizes separation of natures in unity of person, Leont.H.*Nest*.2.27(M.86. 1588B); ὧν ἐν τῇ ἑνώσει οὐ μένουσιν αἱ ὑποστάσεις φυσικῶς διῃρημέναι, τούτων ἡ ἕνωσις φύσεώς ἐστιν ἀλλοίωσις *ib*.2.28(1588C); **5.** of separation of Christ's spirit, soul, and body at death, Or.*dial*.7 (p.138.2); **6.** met., of man in rel. to God οὐ ~οῦμαι ἀπὸ σοῦ *A.Thom*.A 81(p.196.14); **7.** med., *be divided against* δ. καθ' ἑαυτῶν *ib*.94(p.207.13).

B. *distinguish*; Christol.; of distn. of NT passages applicable to the humanity from those relating to the divinity, Cyr.*ep*.40(p.26. 13; 5².115E); οὔτε μὴν φυσικὴν παραδέχονται [sc. Antiochenes] τὴν διαίρεσιν, καθὸ φρονεῖν ἔδοξε τῷ τῶν ἀθλίων εὑρημάτων εἰσηγητῇ· ~εῖσθαι δὲ μόνας διατείνονται τὰς ἐπὶ τῷ κυρίῳ φωνάς *ib*.(p.27.17; 117A); τὰς δὲ φωνὰς ~οῦσι μόνας, ~οῦσι δὲ...ὡς τὰς μὲν θεοπρεπεῖς εἶναι λέγειν, τὰς δὲ ἀνθρωπίνας id.*ep*.44(p.36.23; 134C); Jo.Ant.*ep. Cyr*.2(p.9.7; M.77.173A); δύο οὐσίαι ἡνωμέναι καθ' ὑπόστασιν· καὶ διῃρημέναι ὅσον ἐπινοίᾳ μόνῃ, ταῖς τε ποιότησι καὶ ἐνεργείαις, ὅροις τε καὶ θελήσεσιν, μιᾶς οὔσης τῆς συνθέτου ὑποστάσεως καὶ ἑνὸς προσώπου *Lit.Jac*.(*NBP* 10² p.37).

C. *analyse* thoughts etc., †Nil.*mal.cog*.19(M.79.1221B).

D. med., *be set in opposition*, Jo.Mosch.*prat*.66(M.87.2917B).

διαίρω, **1.** *remove, transfer*, Epiph.*haer*.66.9(p.30.19; M.42.44B); **2.** *open one's mouth, speak*, Eus.*d.e*.3.7(p.141.12; M.22.237C); Bas. *ep*.226.1(3.346C; M.32.844B); Chrys.*stat*.2.1(2.20D).

διαιτάριος, ὁ, (Lat. *diaitarius*), *steward* of imperial palace, Thdr. Lect.*fr*.(M.86.224D).

διαιτητής, ὁ, *arbitrator*; of Christ, Or.*Cels*.3.37(p.234.18; M.11. 969A).

διαιωνίζ-ω, **1.** *endure for ever, be eternal*; in gen., Meth.*lepr*.10 (p.464.14); Diod.*Ps*.88(M.33.1619A); Chrys.*hom.22.7 in Gen*.(4. 204B); of eternal life, id.*hom.in Rom*.5:3(3.141D); Diad.*perf*.41 (p.48.6); Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3184B); theol. τὸν γεννηθέντα σὺν τῷ πατρὶ ~ειν Ath.*gent*.47(M.25.93D); **2.** trans., *perpetuate*, Eus. *v.C*.3.41(p.95.10; M.20.1101A); *ib*.4.60(p.141.25; 1209C); *wish perpetuity to* τὴν ἀρχὴν ~ειν λιπαρῶς ἐναρξάμενοι Mac.Mgn.*apocr*.4.25 (p.208.4); **3.** *be distributed regularly* καλαμίων συντόμια πολλὰ ἄρτων ~όντων Jo.Mal.*chron*.12 p.289(M.97.437A); *ib*.13 p.322(484A); *Chron.Pasch*.p.263(M.92.641B).

διακαθαίρ-ω, **1.** *make clear*, Ath.*decr*.22(p.19.1; M.25.456B); *explain, define*, Chrys.*hom.34.5 in 1Cor*.(10.317A); **2.** *order, arrange*; pass., Clem.*str*.6.1(p.423.4; M.9.209A); **3.** *clear away, remove*, *ib*.5.1 (p.333.9; 25A); *ib*.7.15(p.63.22; 524B); **4.** *reap, gather* τὰ δὲ νέα σπέρματα ἐπανθήσαντα ~εται εἰς τοὺς ἅλωνας συγκομιζόμενα Petr. I Al.*fr*.(M.18.513B).

***διακαθαίρωσις, ἡ,** *thorough cleansing* or *purging*, Chrys.*scand*.7 (3.480A).

***διακαινήσιμος, ἡ,** [sc. ἑβδομάς] *new week* i.e. *Easter week* εἴ τις τὴν ἑβδομάδα τῆς λαμπροφόρου ἀναστάσεως ἤγουν τῆς δ. σμικρύνει μίαν τῶν ἡμερῶν *Poen.App*.1.1; ‡Germ.CP *contempl*.(M.98.392C); *Catech.Stud*.9(M.99.1700C).

διακαλέομαι, **1.** *be called* by a name or title, Cyr.*ador*.17(1. 599E); *ib*.5(171B); id.*inc.unigen*.8(5¹.704D); **2.** *be called* or *summoned*, *ib*.(679B).

***διακαλλύνω,** *adorn*, Thdt.*affect*.2(p.56.15; 4.748).

***διακάλυμμα, τό,** *dividing veil*, ‡Meth.*Sym.et Ann*.1(M.18.348A).

διακαλύπτομαι, *be covered completely*, Gr.Nyss.*v.Mos*.38(M.44. 312D).

διακάμπτω, *turn away* or *aside*, Epiph.*haer*.59.12(p.377.11; M.41. 1036B).

***διακαπνίζω,** *contend zealously* or *warmly*, ‡Chrys.*hom.in Ps*. 38:7(5.567D).

***διακαταπονέομαι,** *be disturbed* or *distressed*, ‡Chrys.*poenit*.1.8 (9.777A).

***διακατάσχεσις, ἡ,** *occupation*, Just.*dial*.139.4(M.6.796C).

διακατελέγχομαι, *be confuted thoroughly*, ‡Felix III Papa *ep. Petr*.2(p.14.9; H.2.825B).

διακατοχή, ἡ, *possession*, Epiph.*haer*.66.83(p.126.9; M.42.161A).

διάκαυσις, ἡ, *burning heat*, Ath.*gent*.27(M.25.56A).

διάκει-μαι, **1.** *be well disposed, feel affection*, Constantius Ant.*ep*. 5(M.52.746); Chrys.*ep*.56(3.625A); id.*hom.62.5 in Mt*.(7.626B); id. *hom.15.2 in Rom*.(9.595D); εἰ ἁπλῶς τῶν περὶ ἡμᾶς ~μένων ἦσθα *if you were one of my ordinary acquaintances*, id.*ep*.47(3.619A); **2.** *be convinced* or *assured*; hence *hold an opinion*, Or.*princ*.4.3.5(p.331. 13; M.11.385B); Cyr.*Jo*.9(4.747C); id.*hom.pasch*.16(5².217D); περὶ τὸ δόγμα ~μένων *upholding the orthodox doctrine*, Soz.*h.e*.2.13.6 (M.67.965D); **3.** *be ordered* or *arranged* τετραχῇ τῶν στίχων ~μένων Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.320C); Chrys.*hom.14.1 in Eph*.(11.103D); **4.** *be situated* ἀγρῷ τῆς πόλεως ἔξωθεν ~μένῳ Philost.*h.e*.9.5(M. 65.572B); Cyr.*Soph*.39(3.616C); Jo.Mosch.*prat*.92(M.87.2949B).

***διακεκλασμένως,** *half-heartedly*, Nil.*epp*.3.263(M.79.516B).

***διακεκομμένως,** *asunder, separately*, of Father and Son ἐν μιᾷ ἄμφω τῇ φύσει, διῃρημένως δὲ ἀναμέρος ἑκάτερος, ὡς ὑπάρχων ἰδιοσυστάτως, πλὴν οὐ πάντῃ δ. Cyr.*Jo*.3.5(4.307B).

διακεκριμένως, *with differentiation*, Gr.Nyss.*diff.ess*.4(M.32. 332A); κατὰ γένος δ. Euthal.Diac.*epp.Paul*.(M.85.749D); opp. ἡνωμένως, Const.Diac.*laud*.19(M.88.501B).

***διακέλευσις, ἡ,** *giving of orders*, Philost.*fr*.(M.65.636B).

διακηρύσσ-ω, *proclaim*, *A.Phil*.15(p.8.23); Gr.Nyss.*Eun*.11(2 p.255.4; M.45.861C); Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1685B); c. acc. ὁ νόμος ...~ει...τὸν ἀρχιερέα Cyr.*ador*.7(1.225C).

διακιν-έω, **1.** met., *incite, provoke*, Clem.*str*.4.10(p.282.33; M.8. 1288A); **2.** *proceed, walk*; abs., *A.Phil*.128(p.57.3); Ammon.*Ac*.1:13 (M.85.1525A); c. acc. δ. τὴν ἔρημον *Apophth.Patr*.(M.65.85D).

[*]**διακιχράω,** *lend*, Cyr.*ador*.8(1.273C); id.*Am*.74(3.333C).

διάκλασις, ἡ, *softness*; of a voice, Chrys.*sac*.6.2(p.143.6: 1. 422C); of limbs, id.*hom.37.6 in Mt*.(7.422E).

διακλ-άω, **1.** *break in pieces*, Chrys.*hom.72.3 in Mt*.(7.705B); *ib*. 89.4(837E); id.*hom.10.2 in Eph*.(11.77D); ref. eucharist ἀνέχεται ~ώμενος [sc. ὁ Χριστός] ἵνα πάντας ἐμπλήσῃ id.*hom.24.2 in 1Cor*. (10.213D); **2.** met., *weaken* οὐχ ἵνα διακλάσῃ...τὴν ψυχὴν καταφέρεται ἡ πληγή id.*hom.6.6 in Phil*.(11.243D); id.*hom.29.3 in Heb*.(12.275B).

διακλονέω, *shake violently*, Gr.Nyss.*virg*.3(p.262.23; M.46.332D).

***διάκλυσις, ἡ,** *washing*, Thdr.Stud.*epp*.2.219(M.99.1661B).

***διακλώθω,** *weave*, Gr.Naz.*or*.19.8(M.35.1052B).

διακνίζω, pass., *be enraged*, *Chron.Pasch*.p.395(M.92.1012B).

διακοιλαίνω, *hollow*, Cyr.*Ag*.4(3.630B).

***διακολοβόω,** *curtail*, Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.115.2; M.45.349B).

διακομιδή, ἡ, **1.** *transportation*, ‡Jo.D.*Artem*.18(p.157.6; M.96. 1268B); **2.** *journey, passage* τὴν τοῦ σωτῆρος...δ. ... εἰς Αἴγυπτον Eus.*d.e*.9.3(p.409.12; M.22.660C).

διακομίζ-ω, *carry, convey*; met. ἄσκησις...τὸν κόσμον...μετὰ ῥᾳστώνης ἀβασάνιστον ἐκεῖ ~ουσα Meth.*symp*.10.6(p.129.3; M.18. 204B); Cyr.*ador*.2(1.50D).

***διακομιστής, ὁ,** *bearer* of a letter, Synes.*ep*.8(M.66.1345B); *ib*.13 (M.1349B); *ib*.69(M.1433A); of an oral statement or message, Ant. Mon.*hom*.29(M.89.1529C); Μωσῆς...τῶν παρὰ θεοῦ νόμων δ. Cyr.*glaph. Ex*.3(1.316B); id.*Zach*.37(3.713C); id.*Ps*.47:4(M.69.1061B).

***διακονάω,** *sharpen* ἡ γνῶσις περιγίνεται...οὐδ' ἐκ παιδείας τῆς ἐγκυκλίου· ἀγαπητὸν γὰρ εἰ παρασκευάσαι μόνον τὴν ψυχὴν καὶ διακονῆσαι δύναιτο Clem.*str*.7.3(p.14.17; M.9.424C) [but perh. from διακονέω, *serve* or *equip* by means of propaedeutic studies].

διακον-έω, **I.** in gen., *serve, minister to, administer*;

A. *serve*; **1.** of waiting at table, *A.Phil*.94 (p.36.31) etc.; **2.** of personal attendance upon a master, Chrys.*hom.72.3 in Mt*.(7. 705B); id.*hom.4.3 in Tit*.(11.752E); of attendance by διακονητής upon senior monk in a community, *Apophth.Patr*.(M.65.257D); **3.** of work of an animal, Jo.Mosch.*prat*.158(M.87.3025D).

B. hence *promote, further the cause of* οἱ εἰσέτι ~οῦντες τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ κηρύγματος Arist.*apol*.15.2(M.96.1121C); Or.*Cels*.6.79 (p.150.19; M.11.1417C).

C. *attend to, have as one's business* τοῖς πράγμασιν ἃ ~οῦνται Or. *Cels*.1.25(p.76.11; M.11.708A); καταξιωθῇς ~ήσασθαί τινι πνευματικῷ πράγματι Chrys.*hom.8.2 in Mt*.(7.122A); τῇ ἐπιστολῇ τοῦ γράμματος ~ησάμενος Thdr.Mops.*Heb*.proem.(M.66.952B); Evagr.*h.e*.2.2 (p.38.28; M.86.2480C); ταῖς ἀποκρίσεσι ~ῶν Ath.Scholast.*coll*. 1.2(p.11); hence *have a particular business* or *mission* ὁ...Γαβριήλ, ~ησάμενος πρὸς τὴν Μαρίαν Didym.*Trin*.2.4(M.39.481D); of worldly business opp. meditation, Cyr.H.*procatech*.13.

D. *supply wants of, afford assistance to, minister*; **1.** of material things ὁ λύχνος ~ήσει τὸ φῶς Clem.*paed*.2.3(p.179.22; M.8.436B); *ib*.1.6(p.117.12; 304B); Chrys.*hom.39.1 in Mt*.(7.432E); esp. of ministrations to poor, and those in receipt of subventions from Church funds χήραν, τὴν καταλεγεῖσαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν χηρῶν, τουτέστι, τὴν ~ουμένην ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας Bas.*ep*.199 *can*.24(3. 293D; M.32.724B); Chrys.*hom.19.2 in Mt*.(7.246A); ἀπέστειλεν νομίσματα...παρακαλέσασα αὐτὸν ἐκεῖνα ~ῆσαι τοῖς...ἀδελφοῖς Pall.*h. Laus*.58(p.151.22; M.34.1203C); Nil.*epp*.2.105(M.79.248A); **2.** of

abstracts Μωυσῆς...πολιτείαν...διηκόνησεν ἀγαθήν· ἡ δέ ἐστι τροφὴ ἀνθρώπων Clem.str.1.26(p.104.25; M.8.916B); Μωσέως...ταύτην [sc. χάριν] ~ησαμένου Eus.Marcell.1.1(p.3.12; M.24.716B); Cyr.Jo.3.6 (4.311A); pass., be furnished τὸ φθαρτὸν...ταῖς...τοῦ πνεύματος βουλαῖς τε καὶ πράξεσιν διηκονεῖτο Eus.d.e.7.1(p.302.23; M.22.496B); Ἱερεμίας τοῖς...παρὰ θεοῦ ~ούμενος λόγοις Cyr.Is.1.3(2.82B); Max. ambig.(M.91.1253B); 3. hence administer, Evagr.h.e.1.22(p.33.1; M.86.2184B).

II. serve God;

A. in gen., Or.Cels.4.4(p.277.10; M.11.1033B); Nil.epp.2.167(M. 79.281C); cat.Jud.7(p.158.8).

B. of angels: serving Christ (Mt.4:11), Clem.exc.Thdot.85(p.132. 27; M.9.697A); fulfilling behests of God, Ath.Ar.3.12(M.26.348A); Gel.Cyz.h.e.2.24.16(M.85.1301B); esp. in ministering to men, Just. dial.79.2(M.6.661B); Or.Cels.1.25(p.76.11; M.11.708A); ib.5.4(p.4.18; 1185B); τοῦτο γὰρ ἔργον...τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων τε καὶ δυνάμεών ἐστι τὸ ~εῖν πρὸς εὐεργεσίαν καὶ τιμὴν τῆς εἰκόνος τοῦ θεοῦ, τουτέστι τοῦ ἀνθρώπου Cosm.Ind.top.2(M.88.117D); v. ἄγγελος.

C. within Church; 1. in gen., of ministry of word, Or.Jo.32.17 (10; p.454.2; M.14.788A); Bas.Spir.79(3.67D; M.32.217B); v. διακονία; and H. Ghost τὸ πνεῦμα...οὐ διηκονεῖτο Φίλιππος τῷ βαπτιζομένῳ Or.comm.in 1Cor.1:14(JTS 9 p.234); of ministering to God with liturg. worship οὐδεὶς ἄξιος...προσέρχεσθαι ἢ λειτουργεῖν σοι... τὸ γὰρ ~ῆσαί σοι μέγα καὶ φοβερόν Lit.Jac.(p.178.27); of ministering grace and office of apostleship, Or.comm.in 1Cor.12:28(JTS 10 p.32.4); 2. in partic. eccl. offices; a. of apostles, Or.Jo.32.17(10; p.453.27; M.14.785D); apostles and prophets, ib.1.25(24; p.31.22; 68D); b. of bishops διαδέχεται...τοῦτον Φαβιανός, ἐπὶ μῆνα τῇ λειτουργίᾳ ~ησάμενον Eus.h.e.6.29.1(M.20.588B); ib.7.2.1(640B); c. of deacons; i. in gen. οἱ ἀπόστολοι καὶ ἐπίσκοποι καὶ διδάσκαλοι καὶ διάκονοι οἱ πορευθέντες κατὰ τὴν σεμνότητα τοῦ θεοῦ καὶ ἐπισκοπήσαντες καὶ διδάξαντες καὶ ~ήσαντες ἁγνῶς...τοῖς ἐκλεκτοῖς τοῦ θεοῦ, οἱ μὲν κεκοιμημένοι, οἱ δὲ ἔτι ὄντες Herm.vis.3.5.1; γενόμενος διάκονος...οὐκ ἤθελε καταδέξασθαι ~εῖν Apophth.Patr.(M.65.193A); Pall.v.Chrys.15(p.92.10; M.47.52); ii. with emphasis on function of ministering poor-relief διάκονοι...κακῶς ~ήσαντες καὶ διαρπάσαντες χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τὴν ζωήν Herm.sim.9.26.2; iii. of deacon's office contrasted with priest's οὔτε διάκονοι ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ τάξει ἐπιστεύθησάν τι μυστήριον ἐπιτελεῖν, ἀλλὰ μόνον ~εῖν τὰ ἐπιτελούμενα Epiph.haer.79.4(p.478.31; M.42.745A); but regarded as a step towards promotion to priesthood οἱ γὰρ καλῶς ~ήσαντες... τόπον ἑαυτοῖς περιποιοῦνται τὸν ποιμενικόν Ordo Eccl.App.23; iv. of liturg. functions of deacon οὐ προσφέρει, τοῦ δὲ ἐπισκόπου προσενεγκόντος ἢ τοῦ πρεσβυτέρου, αὐτὸς ἐπιδίδωσι τῷ λαῷ, οὐχ ὡς ἱερεὺς ἀλλ' ὡς ~ούμενος ἱερεῦσι Const.App.8.28.4; Epiph.haer.79.4 (p.478.31; 745A); ὁ ~ούμενος τοῖς μυστηρίοις Chrys.hom.82.6 in Mt. (7.790A); of reading of prayers appointed to be said by deacons, Lit.ap.Const.App.8.6.1; v. of deacon's personal attendance upon his superior, A.Jo.30(p.167.8); cf.‡Hipp.can.5.34; d. of deaconesses, in administration of poor-relief to widows, Const.App.3.14.2.

III. ref. work of Christ; 1. as Father's agent in Creation ἑτέρου μὲν πεποιηκότος, αὐτοῦ δὲ ~ησαμένου Eus.e.th.2.14(p.116.11; M.24. 929C); Symb.Ant.(345)6(p.253.6; M.26.732B); 2. as mediator between God and man οὐ μὴν ὁ ἐπὶ πάντων, ἀλλ' ὁ ἐκείνου δεύτερος, τὰ τοῦ πατρὸς εἰς ἀνθρώπους ~ούμενος Eus.d.e.5.10(p.233.13; M.22. 385A); ἵνα, μεσίτης γενόμενος θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, τὰ μὲν θεοῦ ἡμῖν, τὰ δὲ ἡμῶν τῷ θεῷ ~ῇ ‡Ath.Ar.4.6(p.50.10; M.26.476B); as mediator of baptismal grace, Eus.e.th.3.5(p.163.24; M.24.1013A).

διακόνημα, τό, office or ministry exercised within Church, Jo. Mosch.prat.118(M.87.2981B).

***διακονητής (*-ιτής), ὁ,** attendant, minister; of attendant upon a senior monk in monastery, Apophth.Patr.(M.65.104A); ib.(260A); ὁ δ. ... τοῦ ἀββᾶ Jo.Mosch.prat.138(M.87.3001A); of any monastery servant (gardener, cook etc.), ib.158(3025D); Dor.doct.4.10(M.88. 1672C); of high-ranking servant in monastery -ιτής Ephr.2.176D.

***διακονήτρια, ἡ,** female attendant, ministrant (not technical term for deaconess), Steph.Diac.v.Steph.(M.100.1168B).

διακονία, ἡ, A. in gen.; 1. service, function ἕως ἐκτελέσω τὴν δ. μου εἰς ἣν ἀπεστάλην A.Andr.et Mt.7(p.74.2); χειρῶν δ. Dion. Al.ap.Eus.p.e.14.26(779D; M.21.1281D); Ath.Ar.2.27(M.26.205A); Chrys.stat.8.1(2.92D); σατανικὰς δ. ἐκτελοῦσιν οἱ δαίμονες Nil.epp. 1.294(M.79.189C); 2. esp. ministration to need, provision of money, food etc., Or.fr.59 in Jo.(p.531.18); hence = θεραπεία, Clem.q.d.s. 35(p.183.10; M.9.641A); 3. administration, ministry δ. θανάτου Clem.exc.Thdot.58(p.126.9; M.9.688A); δ. τοῦ πνεύματος...τοῦ νόμου Thdt.2Cor.3:8(3.303); δ. τῆς καταλλαγῆς cat.2Cor.5:18(p.386.4).

B. ref. service to God; 1. in gen. ἔχει γὰρ...ὁ γάμος ἰδίας λειτουργίας καὶ δ. τῷ κυρίῳ διαφερούσας Clem.str.3.12(p.231.29; M.8.1180A); Or.Jo.2.30(24; p.87.26; M.14.168A); Marc.Er.opusc.2.197(M.65. 961A); of almsgiving as service to God, Herm.sim.1.9; Chrys.hom. 79.5 in Jo.(8.471C); 2. of Jo. Bapt., Or.Jo.2.30(24; p.87.9; M.14. 165C); 3. of Levites, 1Clem.40.5; and priests, Clem.str.5.6(p.348. 14; M.9.57B); of prophets, id.exc.Thdot.24(p.115.4; M.9.672A); 4. of angels οὐ μίαν...πιστεύονται δ. εὐαγγελικὴν ἄγγελοι οὐδὲ μόνην τὴν πρὸς τοὺς ποιμένας γεγενημένην Or.Jo.1.14(p.18.28; M.14.48B); Bas. Eun.2.21(1.257C; M.29.620A) cit. s. ὑπουργός; Cosm.Ind.top.2(M.88. 124D); ib.5(260C); 5. exercised within Church; a. in gen., of preaching, consolation etc., Herm.mand.12.3.3; Clem.q.d.s.35(p.183.10; M.9.641A); †Marc.Er.temp.26(M.65.1065D); b. of charitable service, poor-relief, and ministration to those maintained by Church, Herm.mand.2.6; τὴν οὐσίαν καθιερώσασα τῇ...ἐκκλησίᾳ...εἰς τὴν τῶν πτωχῶν δ. Gr.Naz.test.(M.37.389A); Const.App.3.13.2,4.1.1; hence, plur., alms, Cyr.Mal.27(3.844C); c. of liturg. service, Isid.Pel.epp. 1.123(M.78.264D) cit. s. δῶρον; by whole congregation ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν δ. ταύτην Lit.Jac.(p.194.2); d. of partic. ministry; i. of apostles, Clem.str.3.6(p.220.20; M.8.1157A); Or.Jo.32.17(10; p.453.14; M.14.785B); ii. of bishops ὃν ἐπίσκοπον ἔγνων...κεκτῆσθαι τὴν δ. Ign.Philad.1.1; Ποθεινός, ὁ τὴν δ. τῆς ἐπισκοπῆς ἐν Λουγδούνῳ πεπιστευμένος Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.29(M.20.420A); iii. of evangelists, Or.Jo.1.12(13; p.17.21; M.14.45B); iv. of Seven of Ac. 6 (regarded as διάκονοι), Hipp.haer.7.36(p.223.7; M.16.3343B); v. of partic. office, diaconate, of διάκονοι who are entrusted with δ. Χριστοῦ Ign.Magn.6.1; id.Philad.10.2; id.Smyrn.12.1; office being largely concerned with poor-relief, Herm.sim.9.26.2; and compared with OT ministry of Levites, 1Clem.40.5; as technical term, Ath.syn.38(p.265.5; M.26.761A); Const.App.8.18.4; Chrys.sac.2.7 (p.46.8; 1.380A) (but reference here may poss. be to gen. ministry); dist. from teaching office, Philost.h.e.3.17(M.65.509A); regarded as regular stage in eccl. preferment ἠξιώθη μὲν ἐκκλησιαστικῆς δ.· ἠξιώθη δὲ τοῦ πρεσβύτερος εἶναι Synes.ep.66(M.66.1408C); ἐνδιατρίψας οὖν χρόνον μικρὸν ἐν τῷ βαθμῷ τῆς δ. κατὰ τοὺς θείους κανόνας, ἵνα εὐεργετήσῃ πλείονας, ἀνάγεται καὶ εἰς τὴν τῶν πρεσβυτέρων καθέδραν Eustrat.v.Eutych.15(M.86.2292A); v. βαθμός, διάκονος; hence vi. = body of deacons collectively, Lit.ap.Const.App.8.10.2; Lit.Jac.(p.208.9); vii. of office of deaconess εὔχρηστόν ἐστιν...ταῖς γυναιξὶν δ. καταστῆσαι Ordo Eccl.App.24; ἥν τις προτεταγμένη τοῦ χοροῦ τῆς παρθενίας ἐν τῷ τῆς δ. βαθμῷ Gr.Nyss.v.Macr.(p.402.15; M.46.988D); Thdr.Mops.1Tim.5:9(p.159 n; M.66.944A); γυνὴ...τοῦ τῆς δ. ἠξιωμένη χαρίσματος Thdt.h.e.3.14.1(3.927).

C. of ministry or service of Son ὅσον ὁ υἱὸς διαφέρει δούλου, τοσοῦτον καὶ τῆς δ. τῶν δούλων ἡ τοῦ υἱοῦ δ. κρείττων γέγονε Ath.Ar.1.55 (M.26.128A); οὐ δουλικὴν ὑπέμεινε δ. ... οὐδὲ ἐξεδόθη παρά τινος, ἀλλ' ἑαυτὸν ἔδωκεν Chrys.hom.1.4 in Gal.(10.663A); of the work of the Logos in Creation 'τὸ δι' αὐτοῦ', οὐ δ. ἕνεκεν αὐτῷ κεῖται, ἀλλὰ συνεργείας Thdr.Mops.fr.3 in Jo.(p.312.14; M.66.729C).

D. of the office of H. Ghost τοῦ ἁγίου πνεύματος...ἑτοίμου τε παρεστῶτος εἰς ἣν τέτακται δ. Eus.e.th.3.5(p.162.1; M.24.1009C); πνεῦμα...ὡδήγησεν αὐτούς. καὶ μὴ...τὴν ὁδηγίαν πάλιν εἰς ταπεινὴν δ. ἐκλάβῃς. τοῦτο γὰρ καὶ θεοῦ ἔργον Bas.Spir.49(3.42A; M.32. 160A); ἡ αὐτὴ δὲ ἡ δ. τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ λόγου Epiph.anc.69 (p.87.2; M.43.145B).

διακονικός, of or pertaining to ministry, deacon, or diaconate;

A. as adj. ἑτέρα τις ἐπιστολὴ τοῖς ἐν Ῥώμῃ τοῦ Διονυσίου φέρεται διακονικὴ διὰ Ἱππολύτου Eus.h.e.6.46.5(M.20.636B); various interprn. 1. serviceable [i.e. containing practical advice]; 2. = ἐπιστολὴ εἰρηνική (v. εἰρηνικός); 3. concerned with deacons; 4. concerned with ecclesiastical administration, cf. de ministeriis, Rufinus ad loc. (GCS Eus.h.e.p.629.12); 5. perh., sent by a deacon as messenger.

B. neut. as subst., place in, or part of, church, used for ministry of altar; 1. of sacristy or vestry, where sacred vessels were kept; used by deacons and forbidden to subdeacons, CLaod.can.21; also used by priests, Cyr.S.v.Euthym.39(p.57.25); ib.48(p.69.13,15,18); esp. by celebrant, Jo.Mosch.prat.25(M.87.2872A); cf.Lit.Marc. (p.143.10); 2. as separate building οἶκον εὗρεν μέγαν διακονικοῦ τάξιν ἐπέχοντα Cyr.S.v.Sab.18(p.102.4); 3. either sanctuary, i.e. that part of church used by ministers, or chapel, containing altar, situated near sanctuary and used as sacristy, Apophth.Patr.(M.65. 149A); cf. τὸν δὲ ἀνδριάντα μεταστησάμενοι ἐν τῷ τῆς ἐκκλησίας δ. τὰ πρέποντα ἐθεράπευον...στάσει...σεμνοτέρᾳ Philost.h.e.7.3(M.65. 540A); †Anast.S.relat.52(p.76.21).

διακονικῶς, in the manner of a servant, ref. Martha ταρασσομένην δ. Clem.q.d.s.10(p.166.15; M.9.613C); ref. Christ δ. ἐπλάττετο Cyr.

*Is.*4.4(2.662B); of H. Ghost, ref. ἐνεργοῦν...αὐτεξουσίως οὐ δ. *Lit. Marc.*(p.134.4).

διακόνισσα, ἡ, *deaconess* (cf. διάκονος, ἡ); **1.** in gen. τὴν γυναῖκα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κατέστησεν δ. *A.Mt.*28(p.259.5), where δ. appears to possess status inferior to that of πρεσβῦτις q.v.; CNic.(325)*can.*19; σεμνοτάτῃ γυναικὶ καὶ τῷ θεῷ προσομιλούσῃ, τῇ δ. Σαβινιανῇ Pall. *h.Laus.*41(p.129.5); *IGC As.Min.*258; **2.** function; not exercise of priesthood but ministry to women, esp. assistance at women's baptisms, Epiph.*haer.*79.3(p.478.16; M.42.744D); id.*exp.fid.*21 (p.522.18; M.42.824C) cit s. ἀειπάρθενος; δ. οὐκ εὐλογεῖ· ἀλλ' οὐδέ τι ὧν ποιοῦσιν οἱ πρεσβύτεροι ἢ οἱ διάκονοι ἐπιτελεῖ, ἀλλ' ἢ τοῦ φυλάττειν τὰς θύρας, καὶ ἐξυπηρετεῖσθαι τοῖς πρεσβυτέροις ἐν τῷ βαπτίζεσθαι τὰς γυναῖκας *Const.App.*8.28.4; fulfils many tasks, partic. assistance at baptism, cf.*ib.*3.16.2; **3.** ordination of deaconess; **a.** apptly. receives no imposition of hands, CNic. (325)*can.*19; **b.** but imposition of hands explicitly mentioned, *Const.App.*8.19.2; CChalc.*can.*15; and implied οὐκ ἐπιτρέπομεν δὲ πρεσβυτέροις χειροτονεῖν διακόνους ἢ δ. ... ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἐπισκόποις *Const.App.*3.11.3; **c.** ordination by bishop takes place παρεστῶτος τοῦ πρεσβυτερίου καὶ τῶν διακόνων καὶ τῶν δ. *ib.*8.19.2; **d.** ordination prayer for deaconess, *ib.*8.20; **4.** a consecrated person, Justn.*cod.*1.3.53(p.37;) Phot.*nomoc.*9.29(*Mon.*2 p.565); **5.** qualifications for office; **a.** in gen. δ. ... χειροτονεῖσθαι...μετὰ ἀκριβοῦς δοκιμασίας CChalc.*can.*15; **b.** must be μονόγαμοι ἐγκρατευσάμεναι ἢ χηρεύσασαι ἀπὸ μονογαμίας ἢ ἀειπάρθενοι Epiph. *exp.fid.*21(p.522.20; M.42.825A); must not marry after ordination, CChalc.*can.*15; Phot.*nomoc.*9.29(*Mon.*2 p.565); **c.** minimum age for ordination; **i.** deaconess ordained at 17, *A.Mt.*28(p.259.5); **ii.** age fixed at 60 (cf. 1Tim.5:9), cf.*Cod.Thds.*16.2.27; **iii.** at 40, CChalc.*can.*15; CTrull.*can.*14; *ib.*40; **6.** number of deaconesses in a church ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως εἶναι...κ' δ. Phot.*nomoc.*1.30(*Mon.*2 p.477); number raised by Heraclius to 40, *ib.*

***διακονιστής, ὁ,** *minister, attendant*, Ast.Am.*hom.*1(M.40.173B).

***διακονιτής, ὁ,** v. *διακονητής.

διάκονος, ὁ, I. in gen.;

A. *servant*; of waiter at table, Clem.*paed.*2.1(p.161.29; M.8. 396B); of a letter-carrier, Bas.*ep.*200(3.298A; M.32.733B); *ib.*231 (354C; M.861B); of a royal official as king's servant, Cels.ap.Or. *Cels.*8.35(p.250.20; M.11.1569B); of Christ as δ. πάντων Polyc.*ep.*5.2.

B. *agent, ministrant, executant*; of a father μὴ αἴτιον ἡγήσησθε ...μᾶλλον δὲ δ. γενέσεως Clem.*str.*3.12(p.236.25; M.8.1189A); κἂν γεωργός τις ᾖ...δ. ἐστι σπερμάτων καταβολῆς *ib.*6.16(p.507.28; M.9. 377C); ἐν ἀγγέλῳ δ. τῆς τιμωρίας Eus.*d.e.*5.13(p.237.19; M.22.392C); Μωσέα δ. καὶ ὑπηρέτην...τῆς εἰς ἀνθρώπους ἐκδόσεως id.*e.th.*2.14 (p.116.6; M.24.929B); τῆς ἀληθείας δ. Ath.*gent.*41(M.25.84B); ὁ τῆς ...ὀργῆς...δ. Bas.*jud.*7(2.221B; M.31.672A); Cyr.*glaph.Dt.*(1.430A); of Logos as 'minister' of prophecy, Or.*Cels.*5.12(p.14.3; M.11.1200B); met. μαντικὴ...τῶν ἐν κόσμῳ πλεονεξιῶν ἐστί σοι δ. Tat.*orat.*19(p.21. 15; M.6.849A); αἱ...λογικαὶ δυνάμεις τοῦ βούλεσθαι δ. πεφύκασι Clem. *str.*2.17(p.153.22; M.8.1016B); ὕβριν...μέθης εἶναι δ. id.*paed.*2.7(p.189. 20; M.8.456B).

C. esp., *minister, agent, servant* of God, Clem.*str.*1.1(p.6.25; M.8.693B); οἱ μὲν προφῆται...οὐ κλέπται, ἀλλὰ δ. *ib.*1.17(p.53.3; 796B); ἡμεῖς...οἱ δ. Χριστοῦ Cyr.H.*procatech.*4; †Bas.*bapt.*2.9.3 (2.668A; M.31.1616B); of Jo. Bapt. as δ. of Christ's first advent, Or.*hom. 11 in Lc.*(p.81.10); of minister of Devil, Clem.*str.*1.17(p.55. 12; 800C); Dor.*doct.*9.4(M.88.1724A).

II. in Christian ministry, *servant, agent, deacon*;

A. untechnically, any *minister*, irrespective of particular office, e.g. δ. τῆς ἀληθείας, τῆς καινῆς διαθήκης etc.; of apostles, prophets, and others, Or.*princ.*4.2.7(p.318.10; M.11.372A); id.*Cels.*1.38(p.90. 2; M.11.733B); Eus.*d.e.*1.7(p.35.4; M.22.69A); †Bas.*Is.*57(1.422A; M.30.221A); Gr.Nyss.*Eun.*8(2 p.195.17; M.45.792A).

B. technically, *deacon*; **1.** expressing function, rather than possession of definite title; **a.** associated with ἐπίσκοπος in NT, neither term being restricted to one office τότε γὰρ τέως ἐκοινώνουν τοῖς ὀνόμασι, καὶ δ. ὁ ἐπίσκοπος ἐλέγετο Chrys.*hom.1.1 in Phil.* (11.195A); **b.** in sub-apostolic age associated with ἐπίσκοπος (both terms being connected with Is.60:17), and regarded as of apostolic appointment, *1Clem.*42.4 cit. s. ἐπίσκοπος; hence **2.** διάκονοι as second order in two-fold ministry πρεσβυτέροις καὶ δ. Polyc.*ep.* 5.3; *Did.*15.1 cit s. ἐπίσκοπος; and as third order in threefold ministry, Ign.*Philad.* proem. cit s. πρεσβύτερος; τῷ ἐπισκόπῳ προσέχετε καὶ τῷ πρεσβυτερίῳ καὶ δ. *ib.*7.1; id.*Magn.*13.1; id.*Polyc.* 6.1; necessary with bishops and presbyters for all branches of Church life, id.*Trall.*7.2; freq. after Ignatius, sometimes in conjunction with χῆραι q.v., Clem.*paed.*3.12(p.289.20; M.8.676C); Or. *or.*28(p.377.18; M.11.524C); ἐπίσκοπος, πρεσβύτερος, καὶ δ. ὁμοούσιοί εἰσιν ‡Ath.*dial.Trin.*1.27(M.28.1157B); three orders are μιμήματα ἀγγελικῆς δόξης Clem.*str.*6.13(p.485.11; M.9.328C), third (deacons) being appointed for fulfilment of law of 'three witnesses' (Dt. 19:15), *Ordo Eccl.App.*20; function being ἀντίληψις, cf.Chrys.*proph. obscurit.*2.5(6.188A); **3.** corresponding to Levite in OT ministry, hence deacon freq. called λευίτης q.v.; **4.** deacons in relation to Seven of Ac.6:3; **a.** Seven regarded as first deacons, cf. *Stephanus ...qui electus est ab apostolis primus diaconus*, Iren.*haer.*3.12.10 (M.7.904B); *ib.*4.15.1(1013A); cf.‡Pion.*v.Polyc.*12; τοῖς ἑπτὰ δ. Cyr. H.*catech.*17.24; ὁ ἐκλεξάμενος διὰ τοῦ μονογενοῦς σου τοὺς ἑπτὰ δ. Serap.*euch.*26.1; cf.Bas.*moral.*71.2(2.306A; M.31.845C); *Const.App.* 2.55.2; **b.** deacons unconnected with Seven ὁποῖον...ἀξίωμα εἶχον οὗτοι...ἆρα...τῶν δ.; καὶ μὴν τοῦτο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τῶν πρεσβυτέρων ἐστὶν ἡ οἰκονομία· καίτοι οὐδέπω οὐδεὶς ἐπίσκοπος ἦν, ἀλλ' οἱ ἀπόστολοι μόνον. ὅθεν οὔτε δ., οὔτε πρεσβυτέρων οἶμαι τὸ ὄνομα εἶναι δῆλον Chrys.*hom.14.3 in Ac.*(9.115A); CTrull. *can.*16; **5.** deacons believed to have been appointed by apostles, *A.Petr.et Paul.*13(p.185.2); *A.Thom.*A 169(p.284.5); ordained by Thaddaeus, together with bishops and priests, and entrusted with liturgical 'canon', *A.Thadd.*5(p.275.17); **6.** status of deacon; **a.** appointed by Church, Ign.*Philad.*10.1; *Did.*15.1 cit. s. ἐπίσκοπος; **b.** ordained by bishops (v. infra 10); **c.** included in κλῆρος q.v., Hipp.*haer.*9.12(p.249.24; M.16.3386B); by implication, Or.*hom.11.3 in Jer.*(p.81.6; M.13.369D); CAnc.(314)*can.*14; contrast, *non est enim* [*diaconus*] *particeps consilii in clero*, Hipp.*trad.ap.*9.3; **d.** normally ranked next in order after πρεσβύτεροι but mentioned after ἀναγνῶσται in *Ordo Eccl.App.*20; **e.** subject to bishop and presbyters, Ign.*Magn.*2; Clem.*str.*7.1(p.4.20; M.9.405A) cit. s. πρεσβύτερος; forbidden to sit among presbyters, CNic.(325)*can.*18; cf. οἱ δ. παριστάσθωσαν *Const.App.*2.57.4; and to be seated before presbyter, CLaod.*can.*20; CTrull.*can.*7; and to communicate before bishop or priest, CNic.(325)*can.*18; **f.** referred to as ὑπηρέται, as λειτουργοί v.s.vv. and as ὑποδρηστῆρες, Gr.Naz.*carm.* 2.1.16.11(M.37.1255A) cit. s. 11; **g.** but are fellow-servants with bishop, Ign.*Smyrn.*12.2; id.*Philad.*4; **h.** and typify Christ ἐντρεπέσθωσαν τοὺς δ. ὡς Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς καὶ τὸν ἐπίσκοπον ὄντα τύπον τοῦ πατρός, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους ὡς συνέδριον θεοῦ καὶ ὡς σύνδεσμον ἀποστόλων Ign.*Trall.*3.1; cf.id.*Magn.*6.1 cit. s. πρεσβύτερος; Polyc. *ep.*5.3 cit. s. πρεσβύτερος; or θεοῦ ἐντολήν Ign.*Smyrn.*8.1; **i.** and are properly servants of God, *ib.*10.1; Ant.Mon.*hom.*123(M.89.1817D); **j.** receiving honour due to prophets, *Const.App.*2.30.1; **7.** functions; **a.** bishops and deacons perform service of prophets and teachers, *Did.*15.1 cit. s. ἐπίσκοπος; **b.** deacon serves Church, Ign. *Trall.*2.3; ‡Hipp.*can.*5.34; **c.** esp. serves and attends upon bishop; **i.** being closely associated with bishop in lists of ministerial offices, Clem.*paed.*3.12(p.289.20; M.8.676C); and believed to have been closely associated with apostles as personal attendants, *A. Thom.*A 65(p.182.11); *Hom.Clem.*16.1; **ii.** and specially ordained to this function (v. infra 10), cf.Hipp.*trad.ap.*9.2; **iii.** acting as bishop's agent and minister; in gen., *ib.*30; *Const.App.*2.26.5, 2.30.2; as 'bishop's eye', *Clem.ep.*12(M.2.48A); *Const.App.*2.44.4; Isid.Pel.*epp.*4.188(M.78.1277B); reporting to bishop on condition of his people, *Hom.Clem.*3.67; cf.‡Hipp.*can.*5.35; **iv.** attends bishop on rural visitations, ‡Pion.*v.Polyc.*27; **v.** carries episcopal letters, Eus.*h.e.*6.19.19(M.20.572A); and sent by bishop on errands, Ath. *apol.sec.*67(p.145.20; M.25.368C); **vi.** attends councils with bishop or as his representative, Eus.*h.e.*6.43.2(616B); *ib.*7.28.1(708A); Soz. *h.e.*4.16.16(M.67.1157C); **d.** also serves presbyters, ‡Hipp.*can.*5.34; ἐχειροτονήθη...δ., ὡς καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ διακονήσων Bas.*ep.*169(3. 258B; M.32.641C); *Const.App.*3.20.2; **e.** with presbyters, deacons represent a church in absence of its bishop, Ign.*Philad.*10.2; **f.** administers almsgiving and poor-relief, cf.Hipp.*trad.ap.*9; ‡Hipp. *can.*5.36; *Ordo Eccl.App.*22; *Const.App.*2.32.1; *ib.*3.19.7; **g.** tends sick, cf.‡Hipp.*can.*34; *Const.App.*3.19.1; **h.** teaches, cf.Hipp.*trad. ap.*33; cf.‡Hipp.*can.*61; ‡Pion.*v.Polyc.*12; and preaches Ξενοφῶντα...τὸν δ. καταλιμπάνω...καὶ γὰρ αὐτὸς ὥσπερ κἀγὼ καταγγέλλει τὸν Ἰησοῦν *A.Thom.*A 66(p.183.7); CAnc.(314)*can.*2; but permission given by Leontius to Aëtius to preach as a deacon regarded as unusual, cf.Philost.*h.e.*3.17(M.65.508C); and censured, Thdt.*h.e.* 2.24.6; bishops refuse to dispute with Aëtius as deacon, Philost. *h.e.*4.12(525A); **i.** in persecution attends upon confessors in prison, *M.Perp.*2(p.65.17); *ib.*6(p.71.25); *ib.*10(p.77.1); **j.** assists at ecclesiastical tribunals, *Const.App.*2.47.1; **k.** has pastoral care of sinners

expelled from Church, *ib.*2.16.1; **l.** arranges congregation in church and keeps order, *ib.*2.57.13; Thdt.*h.e.*5.18.21; **m.** guards doors, cf.*Didascalia* 2.57.6(Funk 1 p.162.3); διακόνοις...ἡ φυλακὴ τῶν τῆς ἐκκλησίας πυλῶν ἀφώρισται Max.*schol.epp.Dion.Ar.*8.1(M.4.548C); but cf. id.*schol.e.h.*5.6(M.4.165A) cit. s. ὑποδιάκονος; **n.** exorcizes candidates for baptism ἐν τῷ φωτιστηρίῳ...ἐπιορκιζόντων αὐτοὺς τῶν δ. CSyr.(p.99.31; H.2.1377A); deacon's function at baptism being that of καθαρτικὴ...διακόσμησις involving preparation of candidates, Dion.Ar.*e.h.*5.1.6(M.3.508A); Max.*schol.e.h.*5.6(M.4.164D); deacon descends into water with candidate, cf.Hipp.*trad.ap.*21; **o.** deacon and baptism; **i.** permitted to baptize, Cyr.H.*catech.*17.35; **ii.** in absence of bishop, when priests negligent, deacon baptizes; this a scandal to many, but approved by Chrys.*hom.46.3 in Ac.*(9.349E); permitted in absence of priest, Thdt.*qu.2Par.*29:30(1.596); Proc.G.*2Par.*29:34(M.87.1217A); **iii.** forbidden, *Const.App.*3.11.1; *ib.*8.46.11; Max.*schol.c.h.*3.2(M.4.49C); **p.** at eucharist: deacons perform many duties and are οἱ τοῦ σεπτοῦ θυσιαστηρίου δ. Isid.Pel.*epp.*4.188(M.78.1277B); cf. δ. ... μυστηρίων Ἰησοῦ Χριστοῦ Ign.*Trall.*2.3; partic. functions include **i.** preparation of altar, *A.Thom.*A 49(p.165.18); **ii.** reading προέτρεπον τὸν μὲν δ. ἀναγινώσκειν ψαλμόν Ath.*fug.*24(p.84.16; M.25.676A); of Gospel δ. ἢ πρεσβύτερος ἀναγινωσκέτω τὰ εὐαγγέλια *Const.App.*2.57.7; ἀναγινώσκει ἐνθάδε [sc. Alexandria] μόνος ὁ ἀρχιδιάκονος· παρὰ δὲ ἄλλοις, διάκονοι Soz.*h.e.*7.19.6(M.67.1477A); sometimes combining offices and titles of deacon and reader, *CIG* 8882; cf. εὐαγγέλιον; **iii.** during service, proclamation of instructions to congregation, warning those at variance with each other to depart before Communion, *Const.App.*2.54.1; and catechumens and uninitiated to leave, *Lit.ib.*8.6.2; ‡Chrys.*prodig.*1.3(8.37A); *Lit.Jac.*(p.176.15) etc.; announcing subjects of prayer, *Lit.*ap.*Const.App.*8.13.2; ὅταν...ὁ δ. λέγῃ, ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων ἐκτενῶς δεηθῶμεν Chrys.*hom.2.5 in 2Cor.*(10.435B); ὁ δ. βοᾷ, ὑπὲρ τῶν ἐν Χριστῷ κεκοιμημένων id.*hom.21.4 in Ac.*(9.176A); id.*proph.obscurit.*2.5(6.188A); *Lit.Jac.*(p.170.18); and in liturgies passim; calling for silence and attention before readings, Chrys.*hom.3.4 in 2Thess.*(11.527E); id.*hom.19.5 in Ac.*(9.159E); announcing kiss of peace, Cyr.H.*catech.*23.3; and dismissing congregation, *Lit.*ap.*Const.App.*8.15.10; Chrys.*Jud.*3.6(1.614C); cf.*Lit.Marc.*(p.142.27); **iv.** bringing elements to celebrant at offertory, cf. Hipp.*trad.ap.*23.1; ‡Hipp.*can.*3.20; οἱ δ. προσαγέτωσαν τὰ δῶρα τῷ ἐπισκόπῳ πρὸς τὸ θυσιαστήριον *Lit.*ap.*Const.App.*8.12.3; and standing by with fans to keep insects from chalices, *ib.*; **v.** bringing water to bishop and priests at altar for ablution of hands, Cyr.H.*catech.*23.2; **vi.** communicating the people, Just.*1apol.*65.5(M.6.428B) cit. s. εὐχαριστέω; *ib.*67.5(429C); administering chalice, Hipp.*trad.ap.*23.7–8; ‡Hipp.*can.*31.216; cf.Chrys.*hom.82.6 in Mt.*(7.790A) cit. s. διακονέω; and taking Communion to the absent, Just.*1apol.*65.5(M.6.428B); *ib.*67.5(429C); **vii.** distributing milk and honey after Communion to newly baptized, if presbyters are not present, cf.‡Hipp.*can.*19.145; **viii.** introducing energumens at eucharist for prayer to be made on their behalf, Chrys.*incomprehens.*4.4(1.477B); **ix.** forbidden to celebrate, CNic.(325)*can.*18; *Const.App.*8.46.11; but cf. δ. ὁμοίως θύσαντας...πεπαῦσθαι...πάσης τῆς ἱερᾶς λειτουργίας, τῆς τε τοῦ ἄρτον ἢ ποτήριον ἀναφέρειν CAnc.(314)*can.*2; **x.** and to communicate priests, CNic.(325)*can.*18; **q.** at *agape*, presbyter or deacon distributes εὐλογία, cf.Hipp.*trad.ap.*26; **r.** at episcopal elections and consecrations, deacon ascertains popular will, ‡Pion.*v.Polyc.*22; brings candidate to consecrating bishops, *ib.*23; deacons hold Gospels over head of candidate during consecration, *Const.App.*8.4.6; **s.** deacon's office often combined with partic. official position in Church, e.g., head of monastery ὁ εὐλαβέστατος...δ. καὶ ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Cyr.*ep.*69(p.15.27; 5^{2}.197A); Thdt.*ep.*27(4.1089); *CIG* 8647; δ. ... οἰκονόμος *CIG* 8822; δ. τε καὶ ἐπορκιστής Eus.*m.P.*2.1(p.909.7; M.20.1465A); δ. καὶ ἰατρός *PLond.*1044.38; *Supplic.*ap.CBeryt.*act.*(*ACO* 2.1.3 p.36.14; H.2.533E); **t.** in gen.: in simile of ship, deacons compared with τοίχαρχοι, *Clem.ep.*14(M.2.49A) cit. s. πρεσβύτερος; *Const.App.*2.57.2; summary of deacon's duties and privileges, *ib.*8.28.2; **u.** spiritual interpretations of deacon's office οὗτος πρεσβύτερός ἐστι τῷ ὄντι...καὶ δ. ἀληθὴς...ἐὰν ποιῇ καὶ διδάσκῃ τὰ τοῦ κυρίου Clem.*str.*6.13(p.485.11; M.9.328A); διακόνου λόγον ἐπέχει ὁ πρὸς τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας ἀλείφων τὸν νοῦν, καὶ τοὺς ἐμπαθεῖς ἀπελαύνων λογισμοὺς ἀπ' αὐτοῦ *Schol.*82 in Jo.Clim.*scal.*4(M.88.757A); cf. διακονῶν ἐστι, σώματι μὲν ἀνθρώποις παρεστώς, νοῒ δὲ ἐν οὐρανοῖς διὰ προσευχῆς κρούων Jo.Clim.*scal.*4(M.88.717A); **8.** qualifications for deacon's office; **a.** gen. moral character δ. ἄμεμπτοι...μὴ διάβολοι, μὴ δίλογοι, ἀφιλάργυροι, ἐγκρατεῖς περὶ πάντα, εὔσπλαγχνοι, ἐπιμελεῖς, πορευόμενοι κατὰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ κυρίου Polyc.*ep.*5.2; δεδοκιμασμένοι...μεμαρτυρημένοι παρὰ τοῦ πλήθους,...εὐμετάδοτοι, κοινωνικοί, κτλ. *Ordo Eccl.App.*20; *Const.App.*7.31.1; Chrys.*hom.11.1 in 1Tim.*(11.604D); **b.** age: deacon ordained at 17, *A.Mt.*28(p.259.3); minimum age fixed at 25, *Cod.Afr.*16; CTrull.*can.*14; **c.** marriage no bar, cf.Iren.*haer.*1.13.5(M.7.588A); Clem.*str.*3.12(p.237.21; M.8.1192A); *Ordo Eccl.App.*20; provided deacon informs bishop at ordination of his intention to marry, CAnc.(314)*can.*10; *Can.App.*5; CTrull.*can.*13; not to marry after ordination, *Const.App.*6.17.1; δίγαμοι not to be admitted, cf.Or.*hom.17 in Lc.*(p.121.4; M.13.1847A); *Ordo Eccl.App.*17; but admitted by Callistus acc. Hipp.*haer.*9.12(p.249.24; M.16.3386B); **9.** number of deacons in a church: at Rome, seven, Corn.ap.Eus.*h.e.*6.43.11(M.20.621A); Soz.*h.e.*7.19.3(M.67.1476A); this the canonical number based on Ac.6:3 δ. ἑπτὰ ὀφείλουσιν εἶναι κατὰ τὸν κανόνα, κἂν πάνυ μεγάλη εἴη ἡ πόλις CNeocaes.*can.*14; but number varies, e.g. Ac.6:3 declared to be irrelevant to question, CTrull.*can.*16; 38 deacons sign letter of Edessan clergy to Photius and Eustathius, *Supplic.*ap.CBeryt.*act.*(*ACO* 2.1.3 p.36.7ff.; H.2.533D); 100 deacons in great church of Constantinople, increased to 150 by Heraclius, Phot.*nomoc.*1.30(M.104.1013C); **10.** ordination: bishop alone imposes hands on deacon, signifying that deacon is ordained to attend upon bishop, cf.Hipp.*trad.ap.*9; ‡Hipp.*can.*5.38; *Const.App.*8.17.2; ceremony described briefly, Dion.Ar.*e.h.*5.2(M.3.509B); ordination prayer for deacon, cf.Hipp.*trad.ap.*9; Serap.*euch.*26; *Const.App.*8.18.1–3; **11.** dress; **a.** white robe Πομπόνιος ὁ δ. ... ἦν ἐνδεδυμένος ἐσθῆτα λαμπράν *M.Perp.*10(p.77.1); cf.‡Hipp.*can.*37.201; cf. οἱ δ' ἄρ' ὑποδρηστῆρες ἐν εἵμασι παμφανόωσιν Gr.Naz.*carm.*2.1.16.11(M.37.1255A); Chrys.*hom.82.6 in Mt.*(7.789D); **b.** deacon girded for service, *Const.App.*2.57.4; wearing stole on left shoulder, ‡Chrys.*prodig.*1.3(8.37A); his ὀθόνη signifying Christ's humility in washing and wiping disciples' feet, Isid.Pel.*epp.*1.136(M.78.272C); ‡Sophr.H.*liturg.*7(M.87.3988A); **c.** symbolism of deacon's dress fully explained, *ib.*(3988A,B); **12.** maintenance of deacons: offerings are divided among deacons and other clergy by bishop and priests, *Can.App.*4; ὅσον...ἑκάστῃ τῶν πρεσβυτίδων δίδοται, διπλοῦν διδόσθω τοῖς δ. εἰς γέρας Χριστοῦ *Const.App.*2.28.3; αἱ...ἀπαρχαὶ τῶν ἱερέων εἰσί, καὶ τῶν αὐτοῖς ἐξυπηρετουμένων δ. *ib.*8.30.2; surplus of 'eulogia' divided among bishop, priests, deacons, subdeacons, in proportion of 4, 3, 2, 1, *ib.*8.31.2; **13.** deacon normally promoted to higher office, cf.*Ordo Eccl.App.*22; implied, ‡Pion.*v.Polyc.*11; cf. 1Tim.3:13 as interpreted by *Const.App.*8.22.4; Chrys.*hom.11.1 in 1Tim.*(11.605C); Thdr.Mops.*1Tim.*3:13(M.66.941C); *Lit.Jac.*(p.208.19); freq. succeeds his bishop, ‡Pion.*v.Polyc.*27; hence ordination to priesthood a bar to preferment, Eulog.ap.Phot.*cod.*182(M.103.533A); **14.** deposition of deacon for immorality, not necessarily involving excommunication, Bas.*ep.*188 *can.*3(3.271B; M.32.672B); deacon ἐν χείλεσι μιανθείς removed from office, but continues to receive Communion with deacons, id.*ep.*217 *can.*70(327E; M.801A); removed from office if found guilty of crime, and not restored, even if penitent, Thdr.Stud.*epp.*2.191(M.99.1581D).

C. διάκονος, ἡ, *deaconess*, as teacher and evangelist among women, Clem.*str.*3.6(p.220.24; M.8.1157A); cf.*Ordo Eccl.App.*24–28; as intermediary between lay women and deacon or bishop, compared with H. Ghost in relation to Christ and believers, *Const.App.*2.26.6; has authority over widows, *ib.*3.7.7; is regular minister of Church, Pall.*v.Chrys.*10(p.61.3; M.47.35); *ib.*16(p.107.3; 60); ‡Jo.D.*Artem.*67(p.174.10; M.96.1316A); δ. of women's community, Pall.*h.Laus.*70(p.166.8; M.34.1242A); freq. as title of individuals Ἀγαλίασις δ. *IG* 12.3.1238; Φαυστῖνα δ. *MAMA* 1.194; *ib.*1.226; *ib.*1.326; *ib.*3.744 (saec. v–vi); a consecrated person, Bas.*ep.*199 *can.*44(3.296B; M.32.729B); ordained with imposition of hands, CChalc.*can.*15; minimum age for ordination, 40; careful testing required, *ib.*

III. theol.;

A. of Son as agent of Father's will, Clem.*paed.*1.2(p.91.24; M.8.252C); θεοῦ μὲν υἱός, σωτὴρ δὲ ἀνθρώπων, καὶ τοῦ μὲν διάκονος ἡμῶν δὲ παιδαγωγός *ib.*3.1(p.237.2; 557A); (Arian), Philost.*h.e.*9.14(M.65.636C) cit. s. ὑπηρέτης; denied καθὸ λόγος ἐστὶν...ὃς εἰς τὰ ἴδια ἥκει καὶ διαλέγεται μετ' ἐξουσίας, οὐχ ὡς ἄν τις δ. τῶν παρὰ θεοῦ δεδομένων λόγων Apoll.ap.*cat.Jo.*12:50(p.335.7); cf.Cyr.*Jo.*1.9(4.73E).

B. of H. Ghost τὸν δ. τοῦ πεπονθότος θεοῦ Tat.*orat.*13(p.15.5; M.6.836A); (Basilidean), Clem.*str.*2.8(p.133.8,10; M.8.973B); ἡ περιστερὰ δὲ σῶμα ὤφθη, ἣν οἱ μὲν τὸ ἅγιον πνεῦμά φασιν, οἱ δὲ ἀπὸ Βασιλείδου τὸν δ. id.*exc.Thdot.*16(p.112.5; M.9.665A).

C. (Marcosian), of seven letters which represent agent of Νοῦς in Creation, Iren.*haer*.1.14.7(M.7.608B).

διακοπή, ἡ, *break, gap, interruption*; met., Or.*Jo*.6.2(1; p.108.15; M.14.201A); ἡ δοκοῦσα δὲ δ. τῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀνόδων τοῦ Ἰησοῦ... οὕτω μόνως σώζεσθαι δύναται [ref. discrepancy between accounts in fourth gospel and synoptics] *ib*.10.31(18; p.205.10; 364B); δ. τῆς τοῦ κακοῦ συνεχείας [sc. at baptism] Gr.Nyss.*or.catech*.35(p.134.12; M.45.89B); Cyr.*Is*.2.3(2.280D).

***διακοπτικός**, *able to cut through*, Clem.*paed*.1.11(p.147.12; M.8.365A); id.*fr*.(M.9.744A).

***διακοσιονταέτης**, *two hundred years old*, Anast.S.*qu.et resp*.96 (M.89.741C).

διακόσιος, *two hundred*, in myst. exeg. ὁ δὲ δ. πάλιν ἀριθμὸς τὴν τῆς φύσεως ἡμῶν εἰς ἑαυτὴν διὰ τῆς τῶν ἐντολῶν ἐργασίας δηλοῖ ἀποκατάστασιν Thdt.*Cant*.8:12(2.163).

διακοσιοστός, *two-hundredth*, Clem.*str*.1.21(p.74.6; M.8.844A); *ib*.(p.75.16; 848B).

διακοσμ-έω, **1.** *order, arrange*; of God ordering universe acc. Plato θεὸν...τὸν ~ήσαντα τὸ πᾶν Hipp.*haer*.1.19(p.19.7; M.16.3041A); of Father, *1Clem*.33.2; τὸν λόγον...δι' οὗ τὰ πάντα ὁ πατὴρ ~εῖ Ath.*gent*.47(M.25.96B); id.*inc*.1.1(M.25.97A); of Son, id.*gent*.40(80D); *ib*.(81A); *ib*.43(88A); **2.** *adorn*, Philost.*h.e*.3.5(M.65.485A); Thdt.*h.e*.1.31.3(3.821); id.*qu.20 in Gen*.(1.29); met. τούτους...ἐπαίνοις οὐκ ἔχει κόρον ~εῖν Philost.*h.e*.8.2(557A).

διακόσμησις, ἡ, **1.** *ordering, arrangement*; of universe, by Son, Ath.*gent*.38(M.25.76C); *ib*.41(84A); *ib*.46(92B); Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.128A) cit. s. θέλημα; by angels, Papias *fr*.4; **2.** *order, rank, class*; of angels, Gr.Nyss.*hom.6 in Cant*.(M.44.893A); Dion.Ar.*c.h*.2.1(M.3.137A); *ib*.2.2(140B); *ministerial order*, id.*e.h*.2.2.4(M.3.393C); id.*ep*.8.1 (M.3.1088D); **3.** *ordered statement, exposition* ἀληθείας δ. Tat.*orat*.27 (p.29.10; M.6.865B).

διάκοσμος, ὁ, *ornament* ὁ πρόδρομος...μαρτύρων δ. Thdr.Stud.*epp*.2.37(M.99.1228B).

διακουφίζω, *make light, alleviate*, †Jo.D.*B.J*.35(M.96.1193C).

διακράζω, *cry aloud, proclaim*, Cyr.*ador*.5(1.150A); id.*inc.unigen*.(5^{1}.703D); Dam.*troph*.4.1(p.259.12).

διακρατ-έω, **1.** *control, govern, direct* συνῆκα τὸν...~οῦντα εἶναι θεόν Arist.*apol*.1.2(M.96.1108A); Meth.*symp*.8.14(p.101.16; M.18.164C); id.*res*.1.23(p.247.3; M.41.1092D); ὁ λόγος...οὐρανὸν εἰς αἰῶνα ~εῖ Eus.*l.C*.12(p.235.2; M.20.1396B); **2.** *establish, confirm* τὴν ἀπειλὴν τῆς παραβάσεως ~οῦσαν τὴν καθ' ἡμῶν φθοράν Ath.*inc*.8.2 (M.25.109B); **3.** *support, maintain, preserve* τὰ σώματα ἡμῶν ἐν ἁγιασμῷ ~ούμενα Meth.*res*.1.61(p.326.10; 1160A); Bas.*Eun*.1.7 (1.218D; M.29.525B); Chrys.*hom.18.3 in Mt*.(7.237B); *ib*.52.4(535B); **4.** pass., *be checked* or *restrained*, Chrys.*hom.22.3 in Heb*.(12.209A).

διακράτησις, ἡ, **1.** *preservation*, Chrys.*hom.div*.9.4(12.387B); **2.** *observance* of laws, Thdr.Stud.*epp*.1.8(M.99.936B).

διακρατητικός, *able to maintain* or *support*, neut. as subst. ζωὴ ἦν, τὸ δ. τῆς κτίσεως δηλῶν Chrys.*hom.2.3 in Heb*.(12.18C).

[*]**διακρητικός**, = διακριτικός, *Const.App*.2.6.4 (v.l. for δικαιοκριτικός).

διακρίν-ω, [aor. pass. ptcpl. διακρινηθέντων Gr.Nyss.*ep.can*.(M.45.225B)]; **A. 1.** *separate*; hence *select, choose*, Nonn.*par.Jo*.15:16 (M.43.876A); **2.** *separate into elemental parts*; hence *expound, explain*, Hipp.*haer*.4.15(p.48.28; M.16.3082D).

B. *distinguish*; **1.** Son from creation εἰ ἐν ψιλῷ καὶ μόνῳ τῷ ὀνόματι διακέκριται θεὸς ὁ υἱός, πλεονεκτήσει τὴν κτίσιν...οὐδέν Didym.*Trin*.3.10(M.39.856B); **2.** *discern* as true or false, *appraise* πάντα προφήτην λαλοῦντα ἐν πνεύματι οὐ...~εῖτε *Did*.11.7; **3.** Christol., ref. the two natures, Amph.*fr*.(M.39.109A) cit. s. ἔκπτωσις; ~ειν γὰρ ἐδίδασκον [sc. opponents of Arius] τῇ τοῦ χρόνου διαστολῇ, τίς τε φύσις ἀσάρκου θεοῦ, τίς τε φύσις κατ' οἰκονομίαν ἀτρέπτως ἀνθρώπου γενομένου id.ap.Eust.Mon.*ep*.(M.86.913D); διακεκριμέναι γὰρ αἱ φύσεις, ἓν δὲ τὸ πρόσωπον τῇ ἑνώσει ἀποτελούμενον Thdr.Mops.*fr.inc*.8(p.299.19; M.66.981B); οὐ γὰρ ἔστιν ἑτέρως [sc. λέγειν]...τὰ πάντη διακεκριμένα, ἢ τὸ λέγειν δύο φύσεις καὶ ὑποστάσεις εἶναι Leont.H.*monoph*.8(M.86.1773C); λέγετε κατά τι ~εσθαι τοῦ ἰδίου πατρὸς τὸν υἱὸν καὶ λόγον, ἢ οὐχί; ἴσμεν οὖν ὅτι λέγετε, καὶ ὅτι τοῦτο εἶναι τὴν ὑπόστασιν ὁμολογεῖτε. ... τῆς ἰδίας σαρκὸς λέγετε κατά τι ~εσθαι τὸν λόγον ἢ οὐχί; εἰ μὲν οὖν κατὰ μηδέν, ἐγγυτέραν ταύτην τῷ λόγῳ καὶ ἡνωμένην μᾶλλον τοῦ πατρὸς παρεστήσατε, εἴπερ τοῦ πατρὸς καθ' ὑπόστασιν· τῆς δὲ σαρκὸς τῆς ἐν αὐτῷ οὐδὲ κατὰ φύσιν οὐδὲ καθ' ὑπόστασιν διακέκριται ὁ λόγος· εἰ δὲ κατά τι, καὶ ταύτην τοῦ λόγου ~ετε διαφορᾶς λόγῳ, καὶ οὐ διαιρέσεως, τί τοῦτο, ἀποκρίνασθε. εἰ μὲν οὖν τῷ αὐτῷ καθ' ὃ καὶ τοῦ πατρὸς διωρίζετο, ὑπόστασις δὲ αὐτή, πρῶτον μὲν δύο τὰς ὑποστάσεις Χριστοῦ δεδώκατε· εἶτα δὲ καὶ ἴσην τῷ πατρὶ κατὰ πάντα τὴν σάρκα παριστάνετε, εἴ γε τοῖς αὐτοῖς καὶ μόνοις ἔκ τε τοῦ πατρὸς καὶ τῆς οἰκείας σαρκὸς ~εται ὁ λόγος *ib*.18 (1780B,C); **4.** of Persons in Trin., Dion.Ar.*d.n*.2.3(M.3.640C); *ib*.2.11 (M.649B); v. διάκρισις.

C. *judge* a person, Eus.*v.C*.2.18(p.48.7; M.20.996A).

D. *examine, consider*, Eus.*l.C*.9(p.217.34; M.20.1361C); Bas.*hom. in Ps*.61(1.197D; M.29.479B); Dion.Ar.*d.n*.3.2(M.3.681B).

E. *ponder* ταῦτά μου...καὶ ~οντος ἐν τῇ καρδίᾳ μου Herm.*vis*.1.2.2; id.*sim*.2.1; Eus.*v.C*.1.27(p.20.23; M.20.941C).

F. med. and pass., *hesitate, be in doubt*, in gen. ἐπαινεῖ τὴν Σαμαρεῖτιν ὡσὰν...μὴ διακριθεῖσαν ἐφ' οἷς ἔλεγεν αὐτῇ Heracleon ap.Or.*Jo*.13.10(p.235.2; M.14.413C); *Hom.Clem*.2.40; κοινωνῆσαι Μακαρίῳ ~ομαι Jo.Mosch.*prat*.96(M.87.2953C); c. acc., *be in doubt about*, Const.ap.Gel.Cyz.*h.e*.3.15.5; also act., Pall.*h.Laus*.81 (M.34.1258B); Jo.Mosch.*prat*.96(M.87.2953C); ptcpl. as subst. οἱ δ., heretics who dissented from decisions of Council of Chalcedon; so-called either because they constituted a third party, *the Hesitaters*, between orthodox and Eutychians, or as gen. name for dissidents from Chalcedon, *the Separatists*, †Leont.B.*sect*.4.7(M.86.1225C); *ib*.5.3(1229C); οἱ τούτου [sc. Διοσκόρου] ἀντιλαμβανόμενοι ἀπέστησαν τῆς...καθολικῆς...ἐκκλησίας, καὶ ὠνόμασαν ἑαυτοὺς δ., διὰ τὸ ~εσθαι αὐτοὺς κοινωνεῖν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ Tim.CP *haer*.(M.86.53A); esp. of one of these, John, who wrote a Church history Ἰωάννης ὁ ~όμενος μετὰ [? l. περὶ] Σεβήρου ἱστορεῖ Thdr.Lect.*h.e*.2.31(M.86.200B); Ἰωάννου τοῦ δ. ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας CNic.(787) *act*.5(H.4.305D).

διάκρισις, ἡ, **A.** *separation, distinction*; **1.** in gen. δ. ... τῶν πιστῶν ἀπὸ τῶν ἀπίστων Clem.*ecl*.40(p.148.27; M.9.717C); ὁ θάνατος ...δ. ... ψυχῆς ἀπὸ σώματος Meth.*res*.1.38(p.280.3; M.41.1104C); *ib*.2.27(p.384.7); ὁ ἀὴρ τοῖς Αἰγυπτίοις μὲν οὐδεμίαν νυκτὸς καὶ ἡμέρας παρεῖχε δ. Gr.Nyss.*v.Mos*.28(M.44.309A); *ib*.29(l.c.); **2.** of distinction of Persons within Godhead ἄρρητος...ἐν τούτοις καταλαμβάνεται καὶ ἡ κοινωνία καὶ ἡ δ. Gr.Nyss.*diff.ess*.4(M.32.332D); Dion.Ar.*d.n*.2.4(M.3.640D); ἔστι δὲ καὶ δ. ἐν ταῖς ὑπερουσίοις θεολογίαις, οὐχ ἣν ἔφην μόνον, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ἕνωσιν ἀμιγῶς ἵδρυται, καὶ ἀσυγχύτως ἑκάστη τῶν ἐναρχικῶν ὑποστάσεων· ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ τῆς ὑπερουσίου θεογονίας οὐκ ἀντιστρέφει πρὸς ἄλληλα *ib*.(641D); *ib*.(644A); δ. θείαν φαμὲν...τὰς ἀγαθοπρεπεῖς τῆς θεαρχίας προόδους *ib*.2.11(649B); ἐπὶ τῶν θείων αἱ ἑνώσεις τῶν δ. ἐπικρατοῦσι,...καὶ μετὰ τῆς τοῦ ἑνὸς ἀνεκφοίτητον καὶ ἑνιαίαν δ. *ib*.(652A); ἡ κατὰ τὰς ὑποστάσεις δ. μόνη Jo.D.*f.o*.1.7(M.94.808A); **3.** of the two natures in Christ ἐπαλλαττομένων τῶν κατὰ τὴν δ. τε καὶ ἕνωσιν σχέσεων Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1289A).

B. *division* πολλὴ τῆς ἐξουσίας δ. Eus.*v.C*.2.58(p.65.2; M.20.1033A); τὴν τοῦ ὅλου εἰς τὰ μέρη δ. Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1296C).

C. *discernment*; **1.** *power of discrimination* ἤτω σοφὸς ἐν δ. λόγων *1Clem*.48.5; δ. καλοῦ τε καὶ κακοῦ Or.*Jo*.6.51(32; p.160.27; M.14.289C); *Lit*.ap.*Const.App*.8.12.17; Proc.G.*Is*.3:3(M.87.1900B); **2.** *discretion, superior judgement*, Mac.Aeg.*elev*.13(M.34.901C); πηγὴ καὶ ῥίζα καὶ κεφαλὴ καὶ σύνδεσμος πάσης ἀρετῆς ἐστιν ἡ δ. ‡Nil.*vit.cog*.(M.79.1468B); Jo.Mosch.*prat*.56(M.87.2909D); τὴν πασῶν ἀρετῶν βασιλίδα δ. Sophr.H.*nativ*.(p.513); **3.** *examination, scrutiny*, Or.*Jo*.28.8(7; p.399.4; M.14.697B); τὴν δ. ἐποιεῖτο τῶν λεγομένων Eus.*v.C*.4.33(p.130.13; M.20.1181B); Thdt.*h.e*.2.26.10(3.894).

D. *hesitation, doubt*, Clem.*q.d.s*.31(p.180.32; M.9.637B); Bas.*ep*.51.2(3.144C; M.32.392A); ὁ διάβολος...ἐπεισήγαγεν...γογγυσμόν, ἤ, εἰ μηδὲν τούτων, δ. (= διαλογισμός Phil.2:14) Chrys.*hom.8.2 in Phil*.(11.258B).

***διακριτήριον**, τό, *judgement, arbitrament*, Procl.CP *or*.6.13(M.65.745B).

***διακριτής**, *discerning, perceptive* νοῦν...δ. ἀγαθῶν τε καὶ φαύλων Epiph.*anc*.76(p.96.7; M.43.160C).

διακριτικός, **A.** adj.; **1.** *able to distinguish, distinguishing, discerning*, c. genit. τῆς δ. τῶν σημαινουσῶν τι φωνῶν νοήσεως Clem.*str*.7.7(p.28.27; M.9.453A); δ. γενέσθαι ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν Or.*Jo*.13.24 (p.248.5; M.14.440A); οἱ γὰρ ἔχοντες πνεῦμα θεῖον, δ. πνευμάτων Eus.*p.e*.12.5(576D; M.21.936D); Cyr.H.*catech*.10.3; ὁ ἄνθρωπος...δ. παθῶν Mac.Aeg.*hom*.26.1(M.34.676B); **2.** *discerning, possessing superior judgement* ἀνὴρ πνευματοφόρος καὶ δ. Pall.*h.Laus*.11(p.34.11; M.34.1034C); *ib*.24(p.77.14; 1089C); *Apophth.Patr*.(M.65.301C); τὸ...τῶν ἡδέων...ἡδέως ἀπέχεσθαι καὶ διακριτικώτατον καὶ γνωστικώτατον Diad.*perf*.44(p.50.18); Philox.*ep*.31(p.179).

B. neut as subst.; **1.** *faculty of discernment* τὸ δ. ἔχοντες *Hom.Clem*.2.39; ἑπτὰ ὀφθαλμοὺς ἔχουσα [sc. πίστις] διὰ τὸ δ. [ref. seven

gifts of Spirit] *Schol.*24 in Max.*qu.Thal.*54(M.90.533A); **2.** *gift* or *power of interpreting* τὸ δ. τῆς θείας γραφῆς Marc.Diac.*v.Porph.*8; **3.** *hesitation, doubt,* Chrys.*hom.8.2 in Phil.*(11.258C).

***διακρουστέον,** *one must repel* or *resist,* Isid.Pel.*epp.*5.28(M.78.1341C).

διακρουστικός, *capable of resolving* λογικὴ διέξοδος...δ. ... τῶν ἀποριῶν Clem.*str.*6.17(p.512.11; M.9.388B).

***διακτενισμός, ὁ,** *elaborate combing of the hair,* Clem.*paed.*3.3 (p.246.2; M.8.577C).

διακτορίη, ἡ, *office, service* Μάρθα διακτορίην...εἶχε τραπέζης Nonn.*par.Jo.*12:2(M.43.849C); eccl., *office* of lector, Eudoc.*Cypr.* 1.298(M.85.844B); of exorcist, *ib.*301.

διάκτορος, ὁ, *servant, attendant;* as adj., *ministering,* Nonn.*par. Jo.*6:13(M.43.796A); *ib.*1:52(760B); δ. ἔργον *ib.*12:26(853C); *ib.*13:4 (860B); *ib.*13:12(861B).

***διακτυπέω,** *make a noise,* Cyr.*ador.*14(1.509C).

***διακυβέρνησις, ἡ,** *piloting;* met., *guidance, direction,* Meth.*res.* 2.10(p.351.12); Gel.Cyz.*h.e.*3.11.11; Thdr.Stud.*epp.*2.115(M.99.1384A).

***διακυβερνητικός,** *piloting, guiding;* met., Epiph.*haer.*77.25 (p.438.10; M.42.677A).

διακυβιστάω, *plunge through,* Gr.Nyss.*ep.*20(M.46.1085A).

διακυκ-άω, *make confusion;* abs., Cyr.*Ps.*36:32(M.69.948A); c. acc., *throw into confusion,* Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.65.3; M.45.293C); Cyr.*Joel.*24(3.217A); of an argument ὅπερ ὁ ὑμέτερος...~ᾷ λόγος Zach.Mit.*opif.*(M.85.1096A).

***διακυμβαλίζω,** *attune* to, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.25.8; M.45.253A).

διακύπτ-ω, 1. *advance* towards; met., of progress towards faith, Chrys.*hom.35.3 in Jo.*(8.205E); **2.** *peer out;* **a.** in gen. διακύψας τῆς θυρίδος (παρακύψας LXX Gen.26:8) Clem.*paed.*1.5(p.103.19; M.8.277A); Chrys.*hom.24.5 in 1Cor.*(10.218E); Bas.Sel.*v.Thecl.*2.18(M.85.597A); = ἀναφαίνω (ref. Ps.91:8), Dor.*doct.*13.7(M.88.1769A); hence *appear, dawn* τῆς...πορρηθείσης ἡμέρας ὅσον διακυψάσης μόνον Bas.Sel.*v.Thecl.*2.20(604B); **b.** met., *look to, concern oneself with,* Thdt.*ep.*34(4.1094); of God οὐκ ἀπαξιοῖ ~ειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν ἐπιμελείαν τῶν ἀνθρώπων †Bas.*Is.*183(1.513D; M.30.428C); Thdt. *provid.*1(4.488); **3.** *scrutinize closely* θησαυρὸς δικαιοσύνης ὁ νόμος τοῖς οὐ προσέχουσι τῇ σκιᾷ, ~ουσι δὲ μᾶλλον αὐτήν Cyr.*Is.*3.3(2.455A).

διακυρίττ-ομαι, 1. *butt against,* Synes.*calv.*13(p.215.6; M.66.1192A); **2.** met., *contend* with ὁ πάντα τολμῶν οὗτος...ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν αὐτῷ ~εται τῷ θεῷ id.*ep.*57(M.66.1393C).

διακυρόω, *confirm,* Cyr.*Ps.*36:25(M.69.941A).

διακωδωνίζω, 1. *prove by ringing* [sc. coins]; met., *test, try* ὁ σατανᾶς...διακωδωνίσας...αὐτὸν [sc. Judas] ἐν ἀρχῇ Chrys.*hom.81.3 in Mt.*(7.776E); id.*hom.12.1 in Heb.*(12.120C); Nil.*epp.*3.153(M.79.456B); abs. διακωδωνήσας (prob. error for -ίσας) Isid.Pel.*epp.*3.385(M.78.1028B); **2.** *spread abroad,* Chrys.*fem.reg.*6(1.261B).

***διακωθωνίζομαι,** *drink hard,* Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.51.11; M.45.280B); *ib.*(p.193.19; 440B).

διάκων, ὁ, = διάκονος, Jo.Mosch.*prat.*219(M.87.3109D, v.l. δηάκων).

διαλαλ-έω, 1. *babble* τῶν ἐν ταῖς αἱρέσεσιν...~ούντων ⟨ὡς⟩ σωτήρια τὰ ὀλέθρια Or.*Jo.*32.5(p.434.1; M.14.753B); *speak incoherently,* as one possessed, Leont.N.*v.Sym.*45(M.93.1725B); τοὺς ἐκ δαιμόνων ~οῦντας καὶ προφητεύοντας *ib.*(1725C); *ib.*53(1736B); *speak under inspiration* of H. Ghost, *ib.*(1736B); **2.** *speak of, describe,* Mac.Mgn.*apocr.*2.20(p.39.19); **3.** *decide, pass a resolution* τοῦτο ἀξιῶ τὴν ἁγίαν σύνοδον ~ῆσαι CCP(394)*act.*(M.119.824B); Pall.*v.Chrys.*14(p.87.11; M.47.49); **4.** *make a proposal* in debate διελάλησα ἀναγνωσθῆναι αὐτήν [sc. τὴν ἐπιστολήν] CChalc.*act.*1 (*ACO* 2.1.1 p.84.22; H.2.89A); Evagr.*h.e.*2.18(p.68.9; M.86.2549A); *ib.*(p.89.8; 2581A); **5.** *make a speech,* in the course of a trial, *Chron. Pasch.*p.322(M.92.825A); **6.** *say, speak* = λαλέω, Eus.*e.th.*3.5(p.160.28; M.24.1008C); ‡Ath.*dial.Trin.*2.29(M.28.1201B); *ib.*3.3(1208A).

***διαλάλητος,** *famed,* Thdr.Stud.*epp.*2.68(M.99.1296C); *ib.*2.82 (1324B); neut. as subst., Gr.Nyss.*v.Ephr.*(M.46.849A).

διαλαλία, ἡ, 1. *discourse,* Epiph.*haer.*64.73(p.523.18 n.); **2.** during the course of a debate; **a.** *resolution, proposal,* CChalc.*act.*1(*ACO* 2.1.1 p.84.6; H.2.89A); Evagr.*h.e.*2.18(p.83.10; M.86.2572C); *ib.* (p.87.28; 2580A); **b.** *speech, declaration* ἡ δ. μου ἀνεγνώσθη CChalc. *act.*1(*ACO* 2.1.1 p.92.26,30; H.2.100C); Justn.*ep.Thdr.Mops.*(p.65.25; M.86.1085Aff.); **c.** *order* given by emperor, Evagr.*h.e.*2.18(p.91.28; M.86.2585B).

διαλαμβάν-ω, A. *lay hold of;* **1.** met., *take possession of* κτύπου καὶ ταραχῆς ἀθρόας διαλαβούσης τὸ στρατιωτικόν Eus.*v.C.*2.9(p.44.20; M.20.988C); id.*l.C.*8(p.217.27; M.20.1361B); διαλαβούσης δὲ αὐτοὺς νυκτός id.*d.e.*10.7(p.470.16; M.22.757A); *ib.*10.8(p.480.36; 773B); ἡ διορθωτικὴ τῆς φύσεως δύναμις καὶ τῆς ἀρχῆς ἀψαμένη καὶ μέχρι τοῦ τέλους [sc. τῆς ζωῆς] ἑαυτὴν ἐπεκτείνασα καὶ τὰ διὰ μέσου τούτων πάντα διαλαβοῦσα Gr.Nyss.*or.catech.*27(p.102.10; M.45.69D); **2.** *attack, overwhelm,* Eus.*v.C.*3.59(p.105.27; M.20.1125C); **3.** *include, comprehend,* Gr.Nyss.*or.catech.*32(p.121.7, v.l. καταλαμβάνει 81C); **4.** *take in hand, commence* ἄρξομαι...τοῦ λέγειν, ὅθεν διέλαβον κακῶς φυτεύειν Epiph.*haer.*69.20(p.169.20; M.42.232D); *ib.*69.28(p.178.9; 248B); **5.** *take in, enclose* a place, Eus.*v.C.*3.39(p.94.23; M.20.1100A); Cyr.*Ps.*20:4(M.69.836C); pass., *be enclosed* or *covered* πόδες ...διειλημμένοι τοῖς ὑποδήμασι Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.356C); id. *v.Macr.*(p.399.18; M.46.985C); **6.** *receive;* **a.** an honour, position etc., Eus.*h.e.*4.19(M.20.377A); perf. *hold* τῶν...τὴν ἔπαρχον διειληφότων ἐξουσίαν id.*v.C.*2.44(p.60.3; M.20.1021A); id.*l.C.*10(p.223.7; M.20.1373C); **b.** a conception or understanding τὰ περὶ τοῦ θεοῦ δ. Clem.*str.*7.7(p.34.3; M.9.464C); abs., *have a conception* or *understanding* περὶ...τῶν ὅλων ἀληθῶς...διείληφεν *ib.*7.11(p.43.29; 485A).

B. *catch fire* διέλαβεν πᾶς ὁ ναὸς καὶ ἐκαύθη Marc.Diac.*v.Porph.* 69; met. περισσοτέρως ἀνήφθη καὶ διέλαβεν...ἡ θρησκεία αὐτῶν Agath. *v.Gr.Ill.*68(p.35).

C. *divide;* **1.** *mark off at intervals,* met., pass., *be divided* or *bounded* δοκεῖ...ὁδὸς...ἡ παροῦσα ζωὴ καὶ πορεία διειλημμένη ταῖς ἡλικίαις καθάπερ σταθμοῖς Bas.*hom.*21.2(2.164E; M.31.544B); Gr.Nyss.*or.catech.*27(p.102.6; M.45.69D); **2.** *cut off, bound* by a wall or fortification, *V.Const.*37(p.567.3); **3.** *interrupt* μεταξὺ διαλαβόντες φασί, 'σὺ τίς εἶ;' Cyr.*Jo.*5.4(4.510D); **4.** *discuss;* c. acc., Athenag.*res.* 14(p.65.5; M.6.1001C); Meth.*res.*1.25(p.251.13; M.41.1129B); Ath. *inc.*1.1(M.25.96D); elliptically τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ κατὰ τῶν εἴκοσιν αἱρέσεων ~οντος *which deals with the attack on the 20 heresies* Epiph.*anac.*tit.(*GCS* 1 p.162.1 n.; M.42.840C); c. περί, Clem.*str.*8.2 (p.81.17; M.9.561B); Or.*Cels.*5.45(p.48.16; M.11.1249C); Eus.*h.e.*1.4.1 (M.20.76C); followed by clause, Or.*Jo.*2.1(p.52.3; M.14.104C); *ib.* 28.19(14; p.413.25; 721B); Eus.*d.e.*3.3(p.112.8; M.22.192D); **5.** *define, settle* ἀμφιβολίας...διαλαβόντες Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.70.9; M.45.300A); **6.** *grasp, comprehend,* Or.*exc.in Ps.*41:10(M.17.136C); Eus.*d.e.* 4.15(p.174.33; M.22.292B); **7.** *decide, judge,* Eus.*h.e.*7.30.19(M.20.720A); διαλαβὼν ὁ προφήτης ἀποκρίνεται Cyr.*Is.*2.4(2.295B).

D. *traverse* κυβερνήτην μυρία διαλαβόντα πελάγη Chrys.*hom.26.9 in Mt.*(7.323D); id.*hom.24.3 in Heb.*(12.224B); *ib.*(226A, v.l. διαβαίνειν).

E. *dawn* διαλαβούσης...τῆς ἕω Eus.*v.C.*4.22(p.125.30; M.20.1169A).

διαλαμπής, *shining* εἵματα...διαλαμπέα Gr.Naz.*carm.*2.2(poem.) 6.7(M.37.1543A).

διαλάμπ-ω, 1. *shine,* Or.*Cant.*3(p.179.27; M.17.261A); **2.** *be illustrious* or *eminent;* of persons, Eus.*v.C.*3.9(p.81.9; M.20.1064A); δ. ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς †Bas.*parad.*11(1.351C; M.30.71A); Chrys.*hom.7.6 in Rom.*(9.491A); **3.** *be obvious* or *patent* ἀπὸ τῶν ~όντων τὴν ψῆφον ἐνεργεῖν Isid.Pel.*epp.*5.342(M.78.1536A).

διαλεαίνω, *triturate,* Or.*enarr.in Job* 20:18(M.17.73C); met., *make smooth,* †Jo.D.*B.J.*30(M.96.1145B).

διαλέγ-ω, A. act.; *separate one from another, Orac.Sib.*3.87; *ib.* 8.412.

B. dep.; **1.** *hold converse with* ὅταν ἡμῖν ~ηται μετανοοῦσιν ὁ θεὸς λέγει 'μετανοῶ' Or.*hom.18.6 in Jer.*(p.159.26; M.13.477A); *ib.* *18.8*(p.161.17; 480A); in prayer τρία τὰ νοούμενα, ὡς ἑνὶ δὲ ~όμεθα Melitius ap.Thdt.*h.e.*2.31.8(3.909); **2.** *say, utter,* Diad.*perf.*70(p.86.12); *Didasc.Jac.*1.55(p.780.5); **3.** *discourse, preach,* Malch.*ep.*ap. Eus.*h.e.*7.30.10(M.20.713B); Eus.*ib.*6.19.16(569B); Bas.*hom.*14.1(2.122E; M.31.445A).

διαλείπ-ω, 1. *cease from,* c. genit. δ. τοῦ ἐν ἀνθρώποις εἶναι Heracleon ap.Or.*Jo.*6.39(23; p.147.23; M.14.265C); **2.** *cease to exist,* Eus. *d.e.*7.1(p.318.19; M.22.520D); διαλελοιπότων ἤδη τῶν παρ' Ἑβραίοις προφητῶν id.*p.e.*10.14(505A; M.21.840C); **3.** *abandon, desert* τοὺς μὲν ἐν θαλάσσῃ...οὐ ~εις ‡Rom.Mel.(*AS* 1 p.209).

διαλεκτικός, 1. *skilled in dialectic,* superl. διαλεκτικώτατον ὄντα κατὰ πασῶν τῶν αἱρέσεων Pall.*h.Laus.*86(p.117.5; M.34.1188C); masc. as subst., Clem.*str.*1.28(p.109.14; M.8.924B); Or.*Cels.*2.20(p.149.4; M.11.836C); esp. in bad sense, Clem.*str.*1.28(p.109.12; 924A); Gr.Naz.*or.*27.9(p.16.8; M.36.24A); Cael. *ep.CP* 1(p.85.12; M.*PL.*50.490A); **2.** fem. as subst., *dialectic, disputation;* def. and scope, Clem.*str.*1.9(p.30.12; M.8.741C); μικτὴ δὲ φιλοσοφίᾳ οὖσα τῇ ἀληθεῖ ἡ ἀληθὴς δ. ... ὑπεξαναβαίνει ἐπὶ τὴν πάντων κρατίστην οὐσίαν τολμᾷ τε ἐπέκεινα ἐπὶ τῶν ὅλων θεόν,...ἐπιστήμην τῶν θείων καὶ οὐρανίων ἐπαγγελλομένη *ib.*1.28(p.109.6; 924A); ἡ δ. φρόνησίς ἐστι περὶ τὰ νοητὰ διαιρετική,...μόνη αὐτὴ ἐπὶ τὴν ἀληθῆ σοφίαν χειραγωγεῖ *ib.*(p.109.15; 924B); συνεργεῖ...ἡ δ. πρὸς τὸ μὴ ὑποπίπτειν ταῖς...

αἱρέσεσιν *ib.*1.20(p.63.28; 817A); in bad sense τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς δ. εὑρετής [i.e. ὁ διάβολος] *ib.*1.9(p.29.30; 741B).

διάλεξις, ἡ, 1. *speech, conversation*, Clem.*fr.*11(p.199.2); ἡ γὰρ εὐχὴ δ. ἐστι πρὸς τὸν θεόν Chrys.*hom.30.5 in Gen.*(4.301E); εἰς δ. ἐλθεῖν id.*hom.87.2 in Jo.*(8.521E); κατὰ διάλεξιν *word for word*, *Didasc. Jac.*1.55(p.780.6); **2.** *language, dialect*, Chrys.*hom.30.4 in Gen.*(4.300A); id.*hom.31.4 in Jo.*(8.180C); Thdt.*qu.19 in Jud.*(1.337); **3.** *homily, discourse*; hence *treatise*, Eus.*h.e.*5.26(M.20.509A); *ib.*6.13.3(548A).

***διαλεπτουργέω,** *concern oneself with petty details of, niggle over*, Gr.Nyss.*Eun.*12(1 p.284.4; M.45.992C).

διαλεπτύν-ω, *diminish, reduce greatly*, Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.321.10; M.45.493D); pass., c. genit., *be deprived, bereft of* ~όμενος τῶν κέδρων ὁ Λίβανος id.*hom.in Cant.*proem.(M.44.761D).

διαλευκαίνω, *illustrate, make clear*, Or.*exc.in Ps.*36:14(M.17.129B); Cyr.*Ps.*4:2(M.69.733D); id.*Mal.*22(3.838E); followed by clause, id. *ador.*2(1.50B); id.*Ps.*37:20(969A); id.*Is.*3.3(2.475D).

***διαλήγω,** *cease*, *Dial.Tim.et Aquil.*96 v°.

διαληπτέον, *one must discuss, treat*, Clem.*paed.*2.10(p.208.1; M.8.497A); id.*str.*2.23(p.188.26; M.8.1085C); *ib.*3.5(p.214.14; 1144B).

***διαλικμάω,** *winnow away thoroughly*, †Apoll.*met.Ps.*17:43(M.33.1333D).

διαλιμπάν-ω, *intermit*; **1.** *cease*; c. ptcpl., Eus.*Is.*18:7(M.24.217D); Serap.*ep.mon.*6(M.40.932B); Chrys.*hom.8.3 in 2Tim.*(11.710C); abs., id.*comm.in Gal.*4:19(10.708C); id.*ecl.*30(12.659A); c. infin., Thdr.Stud.*epp.*1.44(M.99.1069A); **2.** *leave alone, allow to rest* μάχαι...οὔποτ' αὐτοὺς διελίμπανον Eus.*l.C.*16(p.248.32; M.20.1421B); **3.** *let pass* [sc. time], Chrys.*hom.in Mt.26:39*(3.15B); **4.** *thrust away, repulse* τὸν θεὸν ἀπὸ σοῦ μὴ ~ειν Eus.Al.*serm.*21.11(M.86.437A).

διαλλακτήριος, *reconciling, mediating*, Bas.*hom.in Ps.*1(1.90E; M.29.212C); Gr.Naz.*or.*21.36(M.35.1128A); Andr.Cr.*or.*1(M.97.813A); neut. as subst., of BMV τὸ τοῦ κόσμου δ. Ephr.3.530C.

διάλληλος, 1. *reciprocal*, *cat.Apoc.*3:20(p.235.26); Areth.*Apoc.*6(M.106.540C); **2.** *alternating, corresponding*, Andr.Cr.*or.*19(M.97.1217A); **3.** neut. as subst., *correspondence* ἵνα...τῷ ἰῷ τοῦ χαλκοῦ, τὸν ἰὸν τῆς κακίας ἀντιπαραθείς, ὡς ἐν συγκρίσει, τὸ τοῦ χαλκοῦ παραδείξῃ διάλληλον *ib.*11(1040C).

διαλογή, ἡ, 1. *discourse, description*, Epiph.*haer.*20.3(p.227.1; M.41.273A); **2.** *reasoning, argument, discussion*, *ib.*48.3(p.224.11; 860C); *ib.*77.18(p.431.11; M.42.665B); cf. εἰς διαλογισμοὺς καὶ εἰς δ. λέξεων *quibbles* about words, *ib.*76.9(p.350.22; 532D).

διαλογίζομαι, 1. *reason*, Herm.*vis.*1.1.2; *ib.*4.1.4; Heracleon ap. Or.*Jo.*19.19(4; p.320.14; M.14.561C); Ath.*v.Anton.*42(M.26.995B); **2.** *dispute, argue*, Herm.*vis.*3.1.9; *ib.*4.3; id.*sim.*9.2.6.

διαλογικῶς, 1. *in the manner of a dialogue*, Polychr.*fr.Job* 2:1 (p.25); Thdt.*eran.*proem.(4.3); id.*ep.*130(4.1219); **2.** *contentiously, in a contest* Νηφαλίῳ μὲν ὁ Σεβῆρος δ. συμπλέκεται Evagr.*h.e.*3.33 (p.132.5; M.86.2669A).

διαλογισμός, ὁ, 1. *thought* οὐδὲν λέληθεν αὐτὸν...τῶν δ. ὧν ποιούμεθα *1Clem.*21.3; 'οὐδεὶς γὰρ καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου' καὶ δ. ἀλλοτρίων Or.*hom.21.2 in Jos.*(p.431.23)ap.Proc.G.*Jos.*15:63(M.87.1033C); ὁ δὲ Χριστὸς καὶ τοὺς δ. τῶν ἀνθρώπων ᾔδει Adam.*dial.*1.17(p.36.14; M.11.1744C); of last and perfected stage of thought before utterance ἡ δὲ φρόνησις πλατυνθεῖσα, ποιεῖ τὸν δ. Max.*opusc.*(M.91.21A); **2.** *disputation, argument*, exeg. 1Tim.2:8 δ. τὴν ἀμφιβολίαν λέγει Chrys.*hom.8.1 in 1Tim.*(11.590C); Thdt.*1Tim.*2:8(3.650).

διάλογος, ὁ, 1. *dispute, argument*, Cels.ap.Or.*Cels.*3.1(p.203.12; M.11.921A); **2.** name given to Gr. Mag. as author of *Dialogues* (tr. Pope Zacharias into Greek), ‡Jo.D.*fid.dorm.*16(M.95.261D).

***διάλοιπος,** *remaining*, Pall.*h.Laus.*5(p.21.20, v.l. ὑπολοίπους M.34.1017D).

***διαλοχέω,** *bring forth*; met., Anast.Ap.*a.Max.*2(M.90.204C).

διάλυσις, ἡ, 1. *expiation* of sins, Chrys.*hom.9.2 in Mt.*(7.131E); **2.** *settlement, division* of inheritance, CSyr.*act.*(*ACO* 3 p.99.16; H.2.1376C); **3.** *agreement* συνθήκας καὶ δ. ἐγγράφους Phot.*nomoc.*2.1 (M.104.572D).

διαλύτης, ὁ, *one who dissolves, discharges* a debt, Gr.Naz.*ep.*69 (M.37.133C).

διαλύ-ω, A. *break up*; **1.** a ship, Dion.Al.ap.Eus.*p.e.*14.24(774B; M.21.1273B); **2.** *dissolve* ὕδωρ ὥσπερ...καταστάζουσα διέλυσεν αὐτὸν [sc. τὸν Ἀδάμ] ἡ ἁμαρτία Meth.*symp.*3.5(p.31.17; M.18.68C); τὸν γὰρ ἄνθρωπον...διέλυσεν εἰς ὕλην πάλιν [sc. ὁ θεός] id.*res.*1.43(p.291.5; M.18.272C); τῷ θανάτῳ τὴν ζωὴν ἡμῶν ~εσθαι Gr.Nyss.*or.catech.*8(p.41.5; M.45.33A); *ib.*37(p.142.9; 93B); marriage, Thdt.*haer.*5.25 (4.469) cit. s. γάμος; pass., *perish, decay* ἅτινα [sc. σπέρματα] πεσόντα εἰς τὴν γῆν ξηρὰ καὶ γυμνὰ ~εται *1Clem.*24.5; Just.*1apol.*19.4(M.6.357A); Or.*Jo.*13.33(p.258.3; M.14.456C); **3.** *extinguish* a lamp, Chrys.*hom.50.3 in Jo.*(8.298C); **4.** *dispel*, fig. τῆς συκοφαντίας διαλῦσαι τὰ κύματα Thdt.*ep.*106(4.1176); **5.** *release*, id.*Ps.*73:14(1.1129) cit. s. κραταιόω; **6.** *loose* a bond of excommunication, id.*h.e.*5.37.1,2(3.1079); **7.** *break a fast, keep* a period *free from fasting*, Jo. Jej.*canonar.*3.2(p.439); τὴν...γέννησιν τῆς...θεοτόκου...~ομεν εἰς ἔλαιον καὶ ἰχθύας *Catech.Stud.*5(M.99.1696C); *ib.*9(1700C); τὴν δὲ ἅπασαν ἑβδομάδα τοῦ ἁγίου πνεύματος ~ομεν...ἐν παντὶ βρώματι Anast.*temp.*(p.279); **8.** *discharge* or *pay* one's debts; pass., *be released* from a debt, Chrys.*hom.1.3 in Philm.*(11.777F); met., med., *expiate* ἁμαρτήματα ~όμεθα id.*hom.9.2 in Mt.*(7.132A); *ib.*(132C); *ib.14.4*(183C); pass., of sins, *be expiated*, id.*Laz.*6.3(1.776E); of sinner, *be absolved, have one's sins cancelled* πολλοὶ...καὶ ἐνταῦθα ~ονται καὶ ἐκεῖ κρίνονται *ib.*(l.c.).

B. *relax, weaken*; pass., *be enervated*; of the body, Chrys.*hom.6.3 in 2Cor.*(10.477A); id.*hom.23.2 in Eph.*(11.176A); also act. ~ει...τοὺς ἀμῶντας...τὸ τῆς ὥρας θερμόν Thdt.*Gal.*6:9(3.394); perf. ptcpl. pass., *enervated, slack, dissolute*; of persons, Chrys.*hom.2.8 in 2Cor.*(10.440E); *ib.13.4*(536A); id.*hom.7.3 in 1Tim.*(11.587E); τὸν...διαλελυμένον...βίον id.*hom.1.4 in 2Cor.*(10.423B); so of one laughing unrestrainedly, *helpless, overcome*, id.*hom.4.7 in Mt.*(7.60B).

διαμανθάνω, *learn*, Cyr.*Juln.*1(6ᵃ.19A).

διαμαντεύω, *consult an oracle*, Thphn.*chron.*p.336(M.108.812A).

διαμάρτημα, τό, *mistake*, Nemes.*nat.hom.*8(M.40.653A).

***διαμάρτησις, ἡ,** *mistake*, Thdr.Stud.*epp.*2.21(M.99.1181D).

***διαμαρτυρητέον,** *one must testify*, Thdr.Stud.*epp.*2.22(M.99.1188A).

διαμαρτυρία, ἡ, 1. legal *appeal* or *plea* for a case to be referred to a higher court ἀνάγκην ἔχομεν ἐπὶ τήνδε τὴν δ. ἐλθεῖν...ἀξιοῦντες ...τηρῆσαι τὴν ἀκρόασιν...αὐτῷ τῷ...βασιλεῖ *Ep.Dion.*2(p.160.3; M.25.392D; **2.** *solemn statement* or *declaration*, *A.(Pass.)Andr.*15(p.35.24; M.2.1248A); *Clem.contest.*tit.(M.2.28C); Thdt.*Ps.*80:9(1.1182).

***διαμαρτύρ-ω, A.** act., *call to witness* ~ε αὐτοῖς τὸν οὐρανόν Thdt. *Ps.*118:152(1.1476); hence, c. dat., *warn*, Chrys.*hom.13.1 in Jo.*(8.72B).

B. usu. med.; **1.** *call to witness*, *Clem.contest.*4(M.2.32A); *Hom. Clem.*18.5; Thdt.*Zach.*3:7(2.1609); **2.** *warn*, id.*Ps.*118:138(1.1472); **3.** abs., *affirm solemnly* διὰ τοῦ Ἰεζεκιὴλ διεμαρτύρατο ὁ θεός Just. *dial.*82.3(M.6.669C); Thdt.*h.rel.*8(3.1180); Andr.Caes.*Apoc.*72(M.106.449D).

***διαμαρυκ-άομαι,** *ruminate*, met. ὥστε...~ᾶσθαι τὰ ῥήματα Chrys.*hom.4.7 in Gen.*(4.29C).

διαμάσησις, ἡ, *mastication*, Nemes.*nat.hom.*23(M.40.693C); Melet. *nat.hom.*10(M.64.1189A).

διαμαστίγωσις, ἡ, *scourging*, Thdt.*affect.*10(p.245.20; 4.953).

διαμαστίζω, *scourge*; met., Eus.*v.C.*4.29(p.129.6; M.20.1177C).

***διαμέλω,** *examine thoroughly*, Cyr.*inc.unigen.*(5¹.678C).

***διαμεριμνάω,** *be anxious, concern oneself about*; c. acc., Anast.S. *synax.*(M.89.828C); c. περί, *ib.*; abs., Taras.*apol.*(M.98.1424C)ap. Thphn.*chron.*p.386(M.108.924B).

διαμέρισις, ἡ, *separation, division*, Epiph.*mens.*22(M.43.276C).

διάμεσος, 1. *intermediate*, Alex.Lyc.*Man.*5(M.18.417C; conj. ἄμεσοι p.9.3); **2.** neut. as subst., *difference* πολὺ τὸ δ. Geo.Al.*v. Chrys.*4(p.163.21).

διαμηνύω, 1. *point out clearly*, Cyr.*ador.*11(1.388E); *ib.*13(471B); **2.** med., *issue a summons* to one's presence διεμηνύσατο δέ, καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτὸν ὅλον τὸ συνέδριον *A.Pil.*B 11.2(p.310).

διαμηχαν-άομαι, *contrive, devise* προφάσεως ~ῶμαι *Hom.Clem.*19.20, conj. προφάσεις.

***διαμίμησις, ἡ,** *imitation*, *V.Chrys.*4(p.299.6).

***διαμόλιβδος,** *leaden*, †Ath.*fr.Mt.*11:29(M.27.1381D).

διαμολύνω, *pollute*, Gr.Nyss.*Eun.*12(1 p.281.21; M.45.989A).

διαμονή, ἡ, *continuance, permanence*; **1.** in concrete sense, *resting-place, dwelling-place*, Cyr.*Ps.*67:7(M.69.1145B); id.*Zach.*69(3.749C); Proc.G.*Cant.*7:2(M.87.1761A); **2.** *permanence, duration* τῶν ἀτόμων ...τῆς περὶ τὴν δ. διαφορᾶς Dion.Al.ap.Eus.*p.e.*14.25(775C; M.21.1276C); 'δι' αὐτοῦ' [sc. τοῦ θεοῦ] τοῖς πᾶσιν ἡ δ. Bas.*Spir.*7(3.7D; M.32.81A); Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.19.34(M.85.1353A); Melet.*nat. hom.*30(M.64.1277B); of abstracts τῆς ἀληθείας δ. Clem.*str.*7.3(p.14.20; M.9.424C); τὴν ἁρμόζουσαν δικαίῳ πράξει δ. Or.*enarr.in Job*(M.17.88B); *Clem.ep.Petr.*2(M.2.28A); of human life τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις...ἀνώμαλον ἔχει τὴν ζωὴν καὶ τὴν δ. Athenag.*res.*17(p.68.21; M.6.1008B); Clem.*paed.*2.1(p.154.14; M.8.377C); ‡Bas.*struct.hom.*22 (1.335C; M.30.36A); τῶν μαρτύρων...ἡ ἐν Χριστῷ τελεία δ. Leo Mag. *ep.*43(p.4.15; M.*PL*.54.824B); of God τῆς ἀϊδίου αὐτοῦ δ. *Clem.ep.*

Petr.2(M.2.28A); οὐ...ἄτρεπτος καὶ ἀνελλιπὴς ἡ δ. Const.App.7.35.9; ref. Inc. ἡ τοῦ θεοῦ φύσις...ἀκατάσειστον ἔχει τὴν ἐφ' οἷς ἐστι δ. Cyr. inc.unigen.(5^1.683B); ἡ τοῦ λόγου φύσις...ἐν ἀκλονήτῳ σώζεται δ. ib.(701D); of Christ Γαβριὴλ ὁ ἀρχάγγελος τὰ περὶ τῆς αἰωνίου δ. τοῦ σωτῆρος ἐδίδαξε Cyr.H.catech.15.17; of H. Ghost ἡ...ἄπαυστος δ. μεθ' υἱοῦ καὶ πατρὸς θεωρουμένη Bas.Spir.63(3.53A; M.32.184B).

διάμονος, *permanent, enduring*, Anon.ap.Eus.h.e.5.16.19(M.20.472B).

διαμορφ-όω, **1.** *give form to, shape*, ref. Creation τὴν...γῆν, ἣν ταῖς σαῖς χερσὶ διεμόρφωσας Gr.Nyss.v.Macr.(p.397.8; M.46.984C); Bas.Sel.or.29.1(M.85.328A); Sophr.H.v.Anast.(M.92.1717C) cit. s. διαπλάσσω; med., Leont.B.arg.Sev.(M.86.1932B); fig. Παῦλος... τοὺς ἐκπεσόντας...~οῖ ἀναπλάσσων αὐτοὺς εἰς εὐσέβειαν [Gal.4:19] †Bas.Is.13(1.387A; M.30.140A); met. Χριστοῦ ἐν ἡμῖν ~ουμένου Mac.Aeg.perf.11(M.34.848D); **2.** *represent allegorically* παραδείξαιμι ...τὰ τοῖς ἀρχαίοις συμβεβηκότα ~ῶν εὐτέχνως εἰς τύπον τῶν νοητῶν Cyr.ador.1(1.11D); ib.5(153C); διὰ παντὸς...τοῦ γεγονότος ἐν τῇ ἁγίᾳ σκηνῇ, τὸ τοῦ σωτῆρος ἡμῖν ~οῦται μυστήριον ib.9(325A); Thdt. eran.3(4.179); ἀνθρωπίνως ~οῖ τὸν θεὸν ἡ γραφὴ τὸν ἀσχημάτιστον Olymp.fr.Jer.14:19(M.93.660C).

διαμύσσω, *pierce through*, Hipp.haer.5.9(p.98.1; M.16.3151C).

***διαμφής**, *rotund*; neut. as subst., Epiph.haer.45.1(p.200.9; M.41.833B).

διαμφιβάλλω, *dispute*, Gr.Nyss.Eun.12(1 p.296.22, v.l. διασφαλλόμενος M.45.1005D); Anast.S.hod.10(M.89.184B); Thphyl.exc.gent.14(p.488.1; M.113.949D).

***διαμφότεροι**, *both*, Amph.hom.1.1(M.39.37B).

***διαμωκίζω**, *mock*, ‡Jo.D.ep.Thphl.6(M.95.353A).

διαμωμάομαι, *find fault with*, Cyr.apol.orient.(p.60.1; 6^1.193D); id.inc.unigen.(5^1.695A); id.Is.3.4(2.511A).

διαναβάλλομαι, *put off continually*, Chrys.hom.22.5 in Mt.(7.281D); Cyr.Zach.44(3.720B).

***διαναδίδωμι**, pass., *be distributed*, Jo.D.f.o.2.7(M.94.896C).

***διανακαλύπτω**, *reveal completely*, Gr.Nyss.Eun.12(1 p.383.26; M.45.1112C).

διαναπαύ-ω, **1.** act.; **a.** *give rest to, refresh* ὁ θεὸς...~ει τοὺς πεπιεσμένους Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.11.25(M.20.672B); τοῦτον...καμάτου ~σας Eus.l.C.6(p.209.1; M.20.1345B); ὁ...φόβος ὁ τοῦ θεοῦ...~ων αὐτούς Chrys.hom.14.4 in 1Tim.(11.630A); **b.** *provide a resting-place*, Pall.h.Laus.21(p.64.20; M.34.1073C); **c.** *assuage, relieve*, Or. fr.52 in Jo.(p.526.18); **d.** *satisfy, indulge* passion, Chrys.hom.50.2 in Jo.(8.296C); **e.** *set down* burdens, Eus.v.C.4.70(p.146.32; M.20.1225A); αὐτῷ τὸ σκῆνος τελευτήσαντι τὸν βίον...μέλλοι ~εσθαι ib.4.60(p.142.11; M.1212A); **2.** med., *find refreshment*, Chrys.hom.51.1 in Jo.(8.299B).

***διανάπτω**, *enkindle* φῶς διανάψας Chrys.hom.30.3 in 2Cor.(v.l. διανοίας 10.654A).

διανάστασις, ἡ, *rising up*, from the knees in prayer καθ' ἑκάστην δὲ γονυκλισίαν καὶ δ., ἔργῳ δείκνυμεν, ὅτι διὰ τῆς ἁμαρτίας εἰς γῆν κατερρύημεν, καὶ διὰ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ κτίσαντος ἡμᾶς εἰς οὐρανὸν ἀνεκλήθημεν Bas.Spir.66(3.56D; M.32.192C); = erect posture, Chrys.hom.6.3 in 2Cor.(10.477B); of growth in height, ‡Gr.Nyss. or.1 in Gen.1:26(M.44.269D); met. τί βούλονται αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ ἠχή; πρὸς δ., πρὸς εὐφροσύνην Chrys.hom.76.4 in Mt.(7.737B); τὴν δὲ τοῦ ζήλου τῆς εὐσεβείας δ. Thdr.Stud.epp.1.35(M.99.1029A).

***διανατίθεμαι**, *place on one's shoulders*, Niceph.Ur.v.Sym.201(M.86.3172A); ib.205(3173C).

διαναυμαχέω, *enter into conflict at sea*; met., Synes.ep.4(M.66.1329C).

***διάνευμα, τό**, *incitement*, Cyr.ador.1(1.38E); Anast.Ap.a.Max.2(M.90.204C).

***διανευρόω**, *brace up*, met., Cyr.Os.167(3.194A); id.Is.4.4(2.671C); id.Ps.33:16(M.69.892B).

***διάνευσις, ἡ**, *inclination*, Cyr.Os.172(3.196C).

διανήθω, *spin out*, Cyr.Abac.35(3.550C).

διάνηξις, ἡ, *swimming*, Epiph.haer.59.3(p.366.13; M.41.1021B).

***διανήφω**, **1.** *be sober* διανήφωμεν ἔννοιαν ἀγαθὴν κτησάμενοι Mac. Aeg.hom.4.17(M.34.485A); **2.** *recover consciousness* or *sobriety*, Eus. Is.24:6–10(M.24.260D); Ath.h.Ar.57(p.215.25; M.25.761C); med., Anast.S.qu.et resp.91(M.89.724B); **3.** ? *be conscious of, awaken to*; met., *realize* τῆς ἀληθείας διανήψας τὰ πρότερόν σοι γραφέντα λαμπρᾷ καὶ φιλαλήθει διέλθε φωνῇ Eus.Hierocl.43(539D; M.22.857A).

διανήχω, *swim through* or *across*; **1.** act., met. δ. σωτηρίως ἐκ τοῦ παρθενικοῦ πελάγους ‡Meth.Sym.et Ann.11(M.18.373D); **2.** usu. med.; met., *traverse*, Tit.Bost.Man.2.7(M.18.1145B); Cyr.ador.6(1.201A); id.hom.pasch.12(5^2.164D); *cross* a river, Thphyl.exc.Rom. 6(p.226.29; M.113.936A); σχεδίας ποιήσαντες τὸν ποταμὸν δ. Thphn. chron.p.237(M.108.596C).

διανθέω, med., *have a bouquet*, of wine οἴνου...διηνθημένου Thdt. Am.6:6(2.1435, v.l. διηνθισμένου).

διανίημι, *disperse, dissolve* τὰ πάντα συνίστασθαι πηγνυμένου [sc. τοῦ ὕδατος] καὶ πάλιν διανιεμένου (acc. Thales) Hipp.haer.1.1(p.4.15; M.16.3021C).

διανίστ-ημι, A. act.; **1.** *raise up, make to stand* ~ᾶσιν εἰς προσευχάς [sc. οἱ πρεσβύτεροι τοὺς λαούς] Cyr.ador.13(1.454C); met., Clem. prot.9(p.63.17; M.8.196A); ἡμᾶς ἐκ θανάτου δ. Cyr.Jo.4.1(4.339B); **2.** *arouse, stimulate, excite*, Clem.paed.1.8(p.129.2; M.8.329B); τὸ πνεῦμα...πρὸς τὴν τῶν νοητῶν θεωρίαν τὸν...νοῦν δ. †Bas.Is.5(1.381C; M.30.125C); Chrys.hom.4.2 in Mt.(7.48C); τὰ ὑποδείγματα καὶ τὸ εἰς εὐλάβειαν βλέπειν δ. τοὺς φοιτητάς Isid.Pel.epp.5.263(M.78.1489C).

B. pass. with perf. and aor. 2 act., *stand up, rise*; **1.** *arise* from the dead, Clem.str.5.11(p.375.16; M.9.112A); **2.** *be aroused* πρὸς ἀντίρρησιν ~ασαι Gr.Naz.ep.166(M.37.276B); ~αται μὲν πρὸς τὸ ὕψος τῶν λεγομένων τέως, σκοτοῦται δὲ καὶ οὐχ ἵσταται Chrys.hom. 24.3 in Jo.(8.141A); of passions, ib.4.5(33A); id.hom.22.6 in Mt.(7.282D).

***διανίσχ-ω**, ? *part asunder* αἱ προφητικαὶ ~ουσι νεφέλαι ‡Rom. Mel.(AS 1 p.238).

***διανοηματικός**, *meditative, reflective*, Leont.B.Nest.et Eut.1 (M.86.1296C); Thdr.Stud.epp.1.50(M.99.1096C).

***διανομία, ἡ**, *distribution*, Thdt.Ps.148:4(1.1577), perh. f.l. for διανόμην.

***διαντιβάλλω**, *discuss thoroughly*; pass., Eutych.ep.Vigil.(M.86.2405A).

***διανυκτέρευσις, ἡ**, **1.** *vigil by night* τὴν μεγάλην...τοῦ πάσχα δ. Eus.h.e.6.9.2(M.20.537C); Jo.Not.v.Eus.3(M.86.305C); Chron. Pasch.p.267(M.92.656B); **2.** *revelry by night*, Anast.S.Ps.6(M.89.1108B).

διανυκτερεύω, *pass the night* δ. τὴν νύκτα V.Zos.9(p.103.5); abs. LS; hence *keep vigil*, A.Mt.8(p.225.15); Socr.h.e.1.20.17(M.67.134A).

***διανυκτέριος**, *lasting throughout the night*, Andr.Cr.or.19(M.97.1245C).

διανύττω, *prick, sting*; met., *stimulate, arouse* τὰ πάθη Thdr. Heracl.ap.cat.Mt.5:27(p.37.19); Cyr.Os.149(3.182D).

διαξαίν-ω, **1.** *tear to pieces*, Chrys.hom.11.5 in Eph.(11.88B); id. hom.27.5 in 2Cor.(10.626B); **2.** met., *analyse* κατὰ μικρὸν ~ομεν ὑμῖν τὰ ἐν ταῖς γραφαῖς κείμενα Chrys.hom.25.1 in Jo.(8.143B); Leont.H.monoph.testimonia(M.86.1816B).

διαξέω, *scratch*, Zach.Mit.opif.(M.85.1136C).

διαπαιγμός, ὁ, *jesting, mocking*, Max.schol.d.n.3.1(M.4.237A).

***διαπαίγνιον, τό**, *subject of jest*, Ast.Soph.hom.2 in Ps.5(M.40.412C).

διαπαίζω, **1.** *avoid, elude*, Const.ap.Ath.apol.sec.87(p.166.17; M.25.405C); Dial.ap.Thdt.h.e.2.16.3(3.864); **2.** *delude*, A.(Pass.) Andr.2(p.5.19; M.2.1220B); med., *delude oneself*, Cyr.Os.95(3.126D; om. Aubert).

***διαπανάω**, prob. error for δαπανάω, Jo.Jej.doct.20(p.232).

διαπαννυχίζω, *keep vigil all night*, Dion.Al.ap.Eus.h.e.6.40.6(M.20.604B).

***διαπαράγ-ω**, *bring* into a certain state or condition τὸν πάντα τὰ ὄντα ~οντα [i.e. God] εἰς γένεσιν Gr.Nyss.Eun.5(M.45.729C; διὰ κτίσεως παραγαγόντα 2 p.144.20).

διαπαρατριβή, ἡ, *rubbing up against, friction*, Clem.str.1.8(p.26.18; M.8.736C); Chrys.hom.17.1 in 1Tim.(11.648C); Ant.Mon.hom.130(M.89.1841C).

διαπαρθένευσις, ἡ, *deflowering of a virgin*, Cyr.ador.8(1.259B); id. glaph.Dt.(1.421A).

***διαπεζεύω**, *traverse on foot*, Epiph.exp.fid.2(p.497.15; M.42.776B).

διαπείθομαι, *be persuaded*, Cyr.ador.8(1.276D).

***διαπερασμός, ὁ**, *delimitation*, Epiph.haer.66.14(p.37.5; M.42.49C).

***διαπερόνησις, ἡ**, *transfixing*, Max.schol.d.n.3.1(M.4.237A).

***διαπεταγμός, ὁ**, *stretching out* of the hands, Nil.epp.3.243(M.79.500D).

***διαπετάζω**, *blow away, make to fly away*, ‡Caes.Naz.dial.187(M.38.1164).

***διαπέτασμα, τό**, *veil*, ‡Ath.occurs.18(M.28.997B).

***διαπευθύνω**, *correct*, Olymp.fr.Sev.Ant.(M.89.1189B).

***διαπεφωνημένως**, *divergently*, Socr.h.e.5.22.16(M.67.628C).

διαπήγνυμι, *set up* ἐκεῖ δ. θυσιαστήριον Cyr.*ador*.3(1.98C); *ib*.10 (355D); met., *establish* τὸ ναὶ καὶ τὸ οὔ...διαπεπήχθω ὀρθῶς *ib*.6 (214B); med. τὸν τῆς ἀναστάσεως δ. ὅρον [sc. ὁ θεός] ‡Ath.*Apoll*.1.14 (M.26.1117B).

διαπιπράσκω, *sell off, Dial.Tim.et Aquil*.118 r°; *Chron.Pasch.* p.247(M.92.593A); pass., Chrys.*hom.3.6 in 1Thess*.(11.450D).

διαπιστέω, *disbelieve,* Chrys.*hom.23.3 in Jo*.(8.136A); *ib.40.3* (241B); ἡ ἀνάστασις ἂν διηπιστήθη id.*hom.43.2 in Mt*.(7.459E); id. *hom.62.4 in Jo*.(8.373C); abs., of persons, Mac.Aeg.*pat*.26(M.34. 888B).

διαπλανάω, ? *make to wander about,* s.v.l., *Protev*.6(p.12).

***διαπλασιασμός, ὁ,** *duplication,* Thdt.*Ps*.1:5(1.614).

διάπλασις, ἡ, 1. *fashioning, formation*; *creation,* of man τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ χοὸς δ. Clem.*str*.5.14(p.392.7; M.9.149A); τὴν ἐξ Ἀδὰμ δ. Leont.et Jo.*sacr*.2(M.86.2036A); †Jo.D.*B.J*.6(M.96.905B) etc.; of foetus in womb, Bas.*Eun*.2.5(1.241E; M.29.581A); Gr.Nyss.*Eun*.1 (1 p.150.23; M.45.392A); Nemes.*nat.hom*.2(M.40.572B); of body of Christ at Inc. εἰ γὰρ τῆς φύσεως ἐργαζομένης ἀδύνατον ἑρμηνεῦσαι τῆς δ. τὸν τρόπον, πῶς τοῦ πνεύματος θαυματουργοῦντος δυνησόμεθα ταῦτα εἰπεῖν; Chrys.*hom.4.3 in Mt*.(7.50B); Cyr.*apol.Thdt*.9(p.135. 15; 6^1.229D); τὴν ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ σώματος γεγενημένην δ. Thdt.*eran*.1(4.28); of the soul τῆς ψυχῆς τὴν δ., πολλῷ θαυμαστοτέραν τῆς ἐν τοῖς σώμασιν οὖσαν Chrys.*hom.12.2 in Jo*.(8.68E); **2.** *form, shape,* ‡Just.*coh.Gr*.4(M.6.249A); Chrys.*subintr*.5(1.235A); εἰς ἀκεφάλου ἀνδρὸς δ. τυπωθῆναι Thphn.*chron*.p.423(M.108.1001A); met., of that which is formed by the imagination οὐχ ὑπέγραψας πολλάκις μορφὴν εὐειδῆ, καὶ ἔπαθές τι πρὸς τὴν δ.; Chrys.*hom.7.7 in 2Cor*.(10.491D).

διάπλασμα, τό, *form, shape, model,* ‡Bas.*struct.hom*.2.13(1.345E; M.30.57C); Bas.Sel.*or*.6.2(M.85.88A).

διαπλάσσ-ω, *form, mould, fashion*; **1.** of Creation τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν διεμόρφωσε καὶ διέπλασεν [sc. ὁ θεός] Sophr.H.*v. Anast*.(M.92.1717C); of creation of man, Clem.*paed*.1.3(p.94.13; M.8.257B); Chrys.*hom.10.2 in 2Cor*.(10.507D); Bas.Sel.*or*.2.2(M.85. 44A); in gen. τὰ ὄργανα παρὰ τοῦ δημιουργοῦ διαπέπλασται Ath.*ep. Amun*.(M.26.1173A); Thdt.*Jon*.3:1–2(2.1470); **2.** of child in womb τὸ ῥῆμα τοῦ θεοῦ τὸν Ἰσαὰκ διέπλασε Chrys.*hom.16.4 in Rom*.(9. 608E); τὰ δὲ ῥήματα τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ ἱερέως λεγόμενα...καθάπερ ἐν νηδύϊ τινὶ ∼ει...τὸν βαπτιζόμενον id.*comm.in Gal*.4:28(10.711C); ref. Inc. ἐν τῇ...νηδύϊ ὁ λόγος ἑαυτῷ τὸν οἶκον διεπλάσατο ‡Ath.*Ar*.4.34 (p.83.1; M.26.520B); Chrys.*hom.1.5 in Ac*.(9.9C); ἡ μορφὴ...καθ' ἣν ἐν μήτρᾳ συλληφθεὶς διεπέπλαστο Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3173A); **3.** met.; **a.** of character ὁ παιδοτρίβης...∼ων τὸν μανθάνοντα Clem. *str*.6.17(p.514.26; M.9.393A); Gr.Naz.*or*.41.14(M.36.448B); τῷ τῆς ἀρετῆς ἢ κακίας λόγῳ ∼όμενοι Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.328B); med. τοιούτους...φαίνεσθαι καὶ ∼εσθαι τοὺς Χριστῷ τελουμένους, οἵους σφᾶς ἐν ἐκκλησίαις ἐπὶ τὸ σεμνότερον σχηματίζουσι Clem.*paed*.3.11 (p.280.16; M.8.657B); **b.** of a description or explanation, Chrys. *hom.30.5 in Mt*.(7.354B); Cyr.*Ps*.40:1(M.69.992C); ὡς ἐξ ὁμοιότητος τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων δ. τὰ νοητά *ib*.9:5(764C); id.*ador*.13(1. 471E); of future events foreshadowed in past τὰ γὰρ μέλλοντα διεπλάττετο...ὡς ἐν σκιᾷ, τοῖς προτέροις Chrys.*hom.7.4 in 1Cor*. (10.55D).

***διάπλαστος,** *pliable,* Athenag.*res*.17(M.6.1008B; ἀδιαπλάστῳ p.68.25).

διαπλοκή, ἡ, 1. *combination* τὸ δὲ ποικίλον τοῦτο τῆς σοφίας εἶδος, τὸ ἐκ τῆς πρὸς τὰ ἐναντία δ. συνιστάμενον Gr.Nyss.*hom.8 in Cant*.(M.44.948D); astrol., id.*fat*.(M.45.166B); **2.** *engagement, contest* τὰς ἐν δικαστηρίῳ δ. Bas.*hom*.12.11(2.107B; M.31.408D).

διάπλοκος, *interwoven, plaited,* Gr.Naz.*ep*.10(M.37.40B); Gr. Nyss.*v.Mos*.(M.44.320C); Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1724C).

διαπλ-όω, *extend, spread out*; **1.** act. τὰς...χεῖρας πρὸς οὐρανὸν δ. Ast.Am.*hom*.11(M.40.337C); of God οὐρανὸν ∼ώσας Bas.*hom.in Ps*.32(1.134C; M.29.329C); fig. τὸ τῆς ἀφθαρσίας ἔνδυμα, ὅπερ ὁ Χριστός σοι ∼ώσας προτείνεται Gr.Nyss.*bapt.diff*.(M.46.420C); met. τὸν ἄπειρον βυθὸν τῆς Οὐαλεντίνου πολυπλανοῦς ὕλης εὐτονώτατα ∼ώσας Eus.*h.e*.4.11.3(M.20.329A); **2.** med. and pass., Gr.Nyss.*hom. 4 in Cant*.(M.44.828B); †Cyr.*coll.VT*(6^4.7D; M.77.1185B); met. ὑποκάτωθεν αὐτοῦ φῶς ∼ούμενον *A.Xanthipp*.15(p.68.22).

διάπνευσις, ἡ, *evacuation* of the bowels, Jo.Clim.*scal*.14(M.88. 865B).

***διαποβλέπω,** *turn one's gaze penetratingly upon*; met., Chrys. *hom.48.5 in Jo*.(8.282A).

διαποιμαίνω, *feed,* Cyr.*ador*.2(1.61D); id.*glaph.Gen*.1(1.19A); id. *Soph*.42(3.620B).

διαπόμπησις, ἡ, v. διοπόμπησις.

διαπόνησις, ἡ, *exercising,* Clem.*paed*.3.10(p.264.25; M.8.621A); *ib*.(p.266.4; 625A).

***διαπονητέον,** *one must toil,* Clem.*paed*.3.10(p.266.1; M.8.624B).

διαπορέω, 1. trans., *trouble, vex,* Chrys.*hom.50.4 in Mt*.(7. 519C); *ib.64.3*(639C); *ib.80.2*(768A); **2.** pass., *be at a loss,* Vict.*Mc.* 6:34(p.327.26).

διαπορητικῶς, *in soliloquy,* Bas.*hom.in Ps*.61(1.193E; M.29. 472A).

***διαπόρθμευσις, ἡ, 1.** *transportation, conveying,* Epiph.*haer*.66.9 (p.30.24; M.42.44B); **2.** *that which is conveyed* [sc. through senses] αἱ ἐπιδηλότεραι τῶν αἰσθήσεων δ., οἱ σαφέστεροι λόγοι, τὰ τρανέστερα τῶν ὁρατῶν Dion.Ar.*d.n*.4.11(M.3.709A).

***διαπορθμευτής, ὁ,** *conveyer* ὁ υἱὸς γεννητὸς...διαπορθμευτὴς τοῦ ἁγίου πνεύματος Leont.H.*Nest*.1.20(M.86.1485B).

***διαπορθμευτικός,** *permeating,* Dion.Ar.*c.h*.13.3(M.3.301B); *ib.* 15.6(333D).

***διαπορθμευτικῶς,** *as one who transmits,* Dion.Ar.*e.h*.7.3.7(M.3. 564C).

διαπορθμεύ-ω, 1. *convey, transmit,* of Christ οὐκ ἄνθρωπος αὐτὴν [sc. τὴν σωτηρίαν] διεπόρθμευσεν εἰς τὴν γῆν...ἀλλ' αὐτὸς ὁ μονογενὴς Chrys.*hom.3.4 in Heb*.(12.32A); Bas.Sel.*v.Thecl*.1(M.85.481D); Max.*ambig*.(M.91.1137A); of the faculties γλῶττα δ. τοῖς ἔξω τὸν νοῦν Ath.*fr.Pss.comm*.(M.27.565B); Dion.Ar.*d.n*.4.1(M.3.696A); a report or statement, Bas.*ep*.221(3.334C; M.32.816C); Thdt.*h.e.* 5.20.9(3.1054); Gel.Cyz.*h.e*.2.28.14(M.85.1312C); a divine message ∼ων δὲ εἰς ἡμᾶς τὰς ἄνωθεν καὶ παρὰ πατρὸς φωνὰς...ὁ υἱός Cyr.*ador.* 10(1.369C); προφῆται...τοὺς παρὰ τοῦ πνεύματος ∼οντες λόγους id. *Jo*.2.5(4.199E); Thdt.*Ezech*.1:28(2.692); pass., *be translated,* Areth. *Apoc*.51(M.106.712B); **2.** *accomplish* a journey or voyage, Isch. *libell*.(p.18.21; H.2.328C); **3.** *traverse, cross* a river, Chrys.*hom.25.1 in 2Cor*.(10.613C).

***διαπορπάω,** *pin together,* met. ὁ ἐκ ῥυπαρῶν τε καὶ παρακεκομμένων λεξειδίων διαπεπορπημένος τῶν ἐναντίων λόγος Gr.Nyss.*Eun*.9 (2 p.205.18; M.45.801C).

διαπρίζω, *saw through,* Chrys.*exp.in Ps*.44(5.174D).

διαπρί-ω, *saw asunder*; pass., met., *be cut to the quick, be goaded* with envy or rage τῷ φθόνῳ...∼εσθαι Or.*hom.12 in Lc*.(p.84.1); Cyr.*Jo*.3.2(4.261C); id.*hom.pasch*.6(5^2.79B).

***διάπρυμνος,** ? *with stern like the prow,* Thphn.*chron*.p.198(M. 108.512C).

διαπρύσιος, *brilliant, distinguished*; of persons, Thdr.Stud.*epp.* 1.7(M.99.933A); *ib*.1.17(961D).

διαπρυσίως, *clearly, penetratingly*; met., ‡Meth.*palm*.5(M.18. 392D); ὁ τῆς ἀληθείας δ. πᾶσιν ἐμβοᾷ λόγος Max.*ep*.13(M.91.529D); ‡Jo.D.*fid.dorm*.22(M.95.268D).

***διάπταισμα, τό,** *fault,* Thdr.Stud.*epp*.2.220(M.99.1668C).

διαπταίω, *err*; **1.** in doctrine, *be mistaken,* Ptol.*ep*.ap.Epiph. *haer*.33.3(p.451.6; M.41.557B); **2.** in morals, *fall,* Bas.*reg.fus*.15(2. 356A; M.31.952C); *ib*.83(445C; M.1141B); Cyr.*Ps*.14:3(M.69.805C); ἐπανόρθωσιν τῶν διαπταισμένων id.*glaph.Gen*.1(1.16B); id.*Juln*.8 (6^2.278C).

***διαπτερνιστής, ὁ,** *supplanter* (cf. πτερνιστής), Clem.*exc.Thdot.* 53.1(p.124.18; M.9.684C).

διάπτυξις, ἡ, *explication* δ. ... γνωστικὴν τῶν γραφῶν Clem.*str*.6.15 (p.498.9; M.9.356B).

διάπτωσις, ἡ, 1. *fall*; met., *error* ἔχει πολλὴν δ. [sc. in argument] Meth.*res*.1.49(p.302.4; M.18.277A); **2.** *bursting* of a tumour, Gr. Nyss.*anim.et res*.(M.46.21B); *dissolution* of elements, Bas.*hex*.1.11 (1.11C; M.29.25D).

διαπυτίζω, *spit out,* Clem.*paed*.2.2(p.171.25; M.8.420B).

***διαπώλησις, ἡ,** *selling,* Jo.VI H.*v.Jo.D*.26(M.94.468A).

***διάραιος,** *frail*; of a body, opp. ἰσχυρός, ‡Chrys.*prov*.1(2.753A).

***διαρετίζομαι,** *contend in virtue,* Synes.*regn*.25(p.56.5; M.66. 1101C).

***διαρίζω,** *provide with an allowance,* Jo.Scholast.*coll.cap*.19.

διάριον, τό, (Lat. *diarium*) *day's allowance,* Cyr.S.*v.Sab*.6(p.90. 4); Ath.Scholast.*coll*.1.2(p.9).

δίαρμα, τό, *elevation, loftiness*; **1.** lit., of a mountain, †Bas.*Is*.256 (1.574D; M.30.569A); **2.** met., of prayer μετὰ δ. ἐνθέου τῆς εὐχῆς Clem.*str*.7.7(p.34.6; M.9.465A); esp. of soul, *exaltation,* Or.*Jo*.10.23 (16; p.195.3; M.14.348A); †Bas.*Is*.228(552A; M.517A); Proc.G.*Is.* 33:5(M.87.2296D).

***διαρμένιος,** *having two sails*; of a merchant-ship, Synes.*ep*.4 (M.66.1329C); *ib*.130(1513A).

***διάρπαγμα, τό,** *snatching away, robbery,* ‡Bas.*Lac*.7(2.592C; M.31. 1449C).

διαρράπτω, *stitch, interweave,* Chrys.*hom.49.5 in Mt.*(7.510B).

***διαρραψῳδέω,** *declaim,* Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.50.18; M.45.280A); id.*Apoll.*40(M.45.1216C).

***διαρρηγμός, ὁ,** *rending* δ. τῶν ἱματίων Anast.S.*qu.et resp.*38 (M.89.580D).

διαρρήκτης, ὁ, *one who breaks,* fig. δ. τῆς εὐαρμοστίας τοῦ βίου Meth.*symp.*2.5(p.22.13; M.18.56B).

[*]διαρριν-έω, (late form of διαρρινάω), ? *snort* τοῖς μυξωτῆρσιν ἐν ἀλλήλοις ∼οῦντες Just.*dial.*101.3(conj. for διερινοῦντες M.6.712C).

διαρριπίζω, *cool by driving a current of air upon, fan,* Ath.*h.Ar.*12 (p.189.12; M.25.708A); ὁ πνεύμων...τὸ ἔνδον ἡμῶν θερμὸν δ. καὶ ἀναψύχει Bas.*hex.*7.1(1.63E; M.29.149B); Bas.Sel.*v.Thecl.*1(M.85. 513B).

***διαρτία, ἡ,** *form, formation* σύμμορφος πηλίνης εὐτελοῦς δ., Χριστέ, γεγονώς Cosm.Mel.*hymn.*2.40(p.166; M.98.461A).

***διασαλπίζω,** *noise abroad,* Ephr.3.406B cit. s. ἅρπαγμα.

διασάφησις, ἡ, *explanation, interpretation, A.Petr.et Andr.*15 (p.124.5); Cyr.*Nah.*31(3.509C); Max.*opusc.*(M.91.249D).

διάσεισμα, τό, *extortion,* ‡Ath.*syntag.*6.6(p.126.10; M.28.841D).

***διασκαλιδεύω,** *investigate, search closely* δ. καὶ καλλιεργεῖν τὸν νοητὸν τῶν θείων γραφῶν παράδεισον Olymp.*Job* proem.(M.93. 17B); id.*Eccl.*5:8(M.93.544C).

διασκεδάννυμι, 1. *bring to nought,* ref. Ps.33:10 τὴν βουλὴν αὐτῶν διεσκέδασεν ὁ θεός Thphn.*chron.*p.332(M.108.800A); **2.** *put a stop to, silence,* Dam.*troph.*3.6(p.247.3); **3.** pass., *be diverted* from διασκεδασθῆναι ἐξ αὐτῆς [sc. τῆς θείας ἀδολεσχίας] †Anast.S.*relat.*23(p.74).

διασκεδασμός, ὁ, 1. *scattering* τὸν δ. ὃν διεσκεδάσθησαν [sc. Jews] φεύγοντες τὰς...συμφορὰς Eus.*Is.*6:12(M.24.132A); **2.** met., *perturbation, unrest,* Jo.Clim.*scal.*26(M.88.1057D).

διασκελίζω, *stretch* with a stride ἐσκάλωσα τὸν ἕνα μου πόδα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν ἕτερόν μου διεσκέλισα εἰς τοὺς οὐρανούς Barth.Edess.*Agar.*(M.104.1440C).

***διασκέλισις, ἡ,** *stride* εἰς τοὺς ⟨οὐρανοὺς⟩ ἀνέβης μίαν δ. Barth. Edess.*Agar.*(M.104.1433A).

διασκεπάζω, *cover, protect,* Melet.*nat.hom.*1(M.64.1156D).

διασκευάζω, 1. *deal with,* Philost.*h.e.*6.1(M.65.532B); **2.** pass., *be composed* or *expressed in words* ἀνθρωπίνως δ. ταῦτα Areth.*Apoc.* 55(M.106.728A).

διασκευαστής, ὁ, *one who contrives* or *arranges,* Cyr.*Jo.*11.12(4. 1020E).

διασκευή, ἡ, 1. *arrangement* of an argument, *account,* Gr.Nyss. *hom.1 in Cant.*(M.44.769D) cit. s. ᾆσμα; Cyr.*ador.*7(1.217B); id.*Jo.* 1.4(4.33E); *ib.*11.3(947A); **2.** *ordering,* of reformation πάντα...δι' αὐτοῦ [sc. τοῦ θεοῦ] τὴν εἰς τὰ ἀμείνω δέχεται δ. id.*Ps.*15:11(M.69. 813C).

***διασκολιεύομαι,** *traverse crooked passages,* c. genit., ‡Caes.Naz. *dial.*78(M.38.945).

***διασκοπητέον,** *one must examine* or *consider well,* Eus.*e.th.*1.19 (p.80.20; M.24.864C).

διασκορπίζ-ω, 1. *scatter abroad* τὸν λαὸν αὐτοῦ διεσκόρπισα *T. Jud.*3.2; Or.*hom.12.3 in Jer.*(p.90.5; M.13.384A); fig. ὁ θεὸς...∼ει αὐτοὺς [sc. τοὺς δαιμονιώδεις λογισμούς] Nil.*epp.*2.139(M.79.257C); **2.** *overthrow,* Pall.*h.Laus.*41(p.128.15; M.34.1233D); met. δ. τὴν βουλὴν αὐτῶν *A.Phil.*48(p.21.13); Eus.*Ps.*140:6(M.24.44D).

διασκορπισμός, ὁ, *scattering*; of money, Diad.*perf.*66(p.80.11); Jewish *dispersion, T.Lev.*16.5.

***διασκύλλω, 1.** *distort,* Mac.Mgn.*apocr.*3.43(p.151.7); **2.** *trouble, annoy,* Pall.*v.Chrys.*5(p.29.23; M.47.19).

διασμήχ-ω, *rub well, cleanse,* Bas.*hom.in Ps.*7(1.105B; M.29. 245C); met. θεοῦ...τὴν καρδίαν...∼οντος Cyr.*Ps.*37:1(M.69.952B); *ib.*37:20(968D); id.*Os.*34(3.62C).

διασμύχ-ω, 1. trans., *burn up, consume,* met. τοῦ πένθους οἱονεὶ πυρός τινος...τὰς ψυχὰς ∼οντος Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.400.8; M.46. 985D); **2.** intrans., *smoulder,* met. ἐπὶ τῷ σώματι τοῦ πυρετοῦ ∼οντος id.*nativ.*(M.46.1132A); Max.*ep.*1(M.91.381D).

διασπαθάω, *squander,* Chrys.*hom.7.3 in Eph.*(11.50B, vv.ll. διαπτῶσι, διασπῶσι); id.*hom.3.3 in Phil.*(11.215B, vv.ll. διασπαθίζοντας, διασκορπίζοντας).

διασπαθίζω, = foreg., Chrys.*hom.3.3 in Phil.*(11.215B).

***διασπαραγμός, ὁ,** *tearing, rending,* ‡Chrys.*serm.jej.*4(11.837C); Leont.N.*v.Sym.*24(M.93.1700D).

***διασπαργανόω,** *enwrap,* Melet.*nat.hom.*1(M.64.1153B).

διασπασμός, ὁ, *tearing in pieces, T.Jud.*23.3.

διασπ-άω, *tear asunder*; **1.** act., mentally, *Symb.Chalc.*(p.129.17; H.2.456B) cit. s. δυάς; *cancel* a bond, Gr.Naz.*or.*40.31(M.36.404B); *dissolve* a marriage, ‡Jo.Jej.*can.*(p.438); **2.** pass.; **a.** *be strained* or *torn,* met. τῶν νεύρων ∼ωμένων Chrys.*hom.68.4 in Mt.*(7.675B); id. *hom.36.6 in 1Cor.*(10.341E); *ib.37.4*(349B); of BMV πῶς οὐ ∼ᾶται τὸν κύριον φέρουσα; †Ephr.*nativ.*41(p.86); **b.** of property; *be divided,* opp. community of goods of early Christians at Jerusalem, Chrys.*hom.11.3 in Ac.*(9.93E); **c.** of persons, *be separated* οὗτος... διεσπασμένος λίαν πόρρω Thdr.Stud.*epp.*2.57(M.99.1272A).

διασπεύδω, *hasten,* Cyr.*ador.*2(1.76E); *ib.*3(81B).

διασπορά, ἡ, *scattering, dispersion, dispersal*; **1.** met. ἡ...ἐκ πολλῶν ἕνωσις ἐκ πολυφωνίας καὶ δ. ἁρμονίαν λαβοῦσα θεϊκὴν μία γίνεται συμφωνία Clem.*prot.*9(p.65.31; M.8.200C); **2.** *scattering, bestowing* of money, Diad.*perf.*66(p.80.7); **3.** meton.; **a.** of persons, *scattered band* τοὺς γονεῖς...τὴν δ. ἐπαναγαγεῖν βουλομένους Bas.*ep.* 169(3.259A; M.32.644B); (exeg. Jo.7:35) οὕτω τὰ ἔθνη ἐκάλουν οἱ Ἰουδαῖοι, διὰ τὸ πανταχοῦ διεσπάρθαι καὶ ἀδεῶς ἀλλήλοις ἐπιμίγνυσθαι Chrys.*hom.51.3 in Jo.*(8.297D); ταῖς τῶν Ἑλλήνων δ. Cyr.*Jo.*5.1 (4.467C); **b.** of region of exile [sc. οἱ ἐπίσκοποι] οἳ νῦν εἰσιν ἐν τῇ δ. Bas.*ep.*195(3.287A; M.32.708C); of Jews, *Const.App.*6.24.5; ἐν τῇ δ. τῆς γῆς Andr.Caes.*Apoc.*19(M.106.281C).

***διασποράδην,** *scatteredly, here and there,* Clem.*str.*1.12(p.36.4; M.8.753B).

[*]διασπορέη, ἡ, = διασπορά, *dispersion* of Jews, †Apoll.*met. Ps.*138 tit.(M.33.1521A).

διάσταλμα, τό, *ordinance, command* μελετώντων ὃ ἔλαβον δ. ῥήματος ἐν τῇ καρδίᾳ *Barn.*10.11.

διαστασιάζω, trans., *cause to disagree, set at variance* τὰ περὶ τὴν πρεσβείαν καὶ πάνυ λαμπρῶς διεστασίασεν ἡμᾶς Synes.*ep.*95(M.66. 1464A).

διάστασις, ἡ, *separation,* theol. υἱὸν...γεννώμενον...οὐ κατὰ δ. ἢ τομὴν ἢ διαίρεσιν ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας προβεβλημένον Eus.*d.e.* 4.3(p.154.17; M.22.257B); *ib.*5.1(p.211.25; 352B); Aët.*synt.*5(p.353. 13; M.42.536C) cit. s. γεννάω; οὐκ οὐσίας δ. τὸ γεννηθὲν ἐγεννήθη ‡Ath.*dial.Trin.*2.13(M.28.1177C).

διαστατός, *having extension* or *dimension,* denied of God τὸ ἀσώματον τὸ μὴ ὑπάρχειν αὐτοῦ τριχῇ δ. τὴν οὐσίαν [sc. σημαίνει] Bas.*Eun.*1.9(1.221E; M.29.533A).

διαστατῶς, *separately, apart,* ref. Eunomians οἱ...ἐκβεβηκέναι τοῦ πατρὸς τὴν οὐσίαν οἰόμενοι τὸν υἱὸν δ. τε καὶ κεχωρισμένως Cyr. *thes.*6(5^1.49D).

διαστείβω, *express exactly,* Cyr.ap.*cat.Heb.*1:8(suppl.)(p.355.29).

διαστείχ-ω, A. lit.; **1.** *go one's way, proceed,* Nonn.*par.Jo.*4:28 (M.43.780A); *ib.*10:23(836B); *ib.*12:35(856C); **2.** *go through* or *across, ib.*2:23(764C); *ib.*7:1(804C); *ib.*18:1(888C); c. genit., *go* or *walk upon* Χριστὸν...∼οντα θαλάσσης *ib.*6:19(796C); **3.** c. genit., *go from, leave, ib.*11:42(845C).

B. met.; **1.** *extend to* εἰς πάντας ἐν ἴσῳ...∼ει βλάβη Cyr.*ador.*6 (1.206B); **2.** *continue, pursue an inquiry* οὐκ ἀτραχὺ...τὸ χρῆμα... ἀλλὰ...θεῷ πίσυνοι ∼ωμεν *ib.*9(289A); Thdr.Stud.*epp.*2.75(M.99. 1312B).

διαστέλλ-ω, A. *divide* δ. τὸ μέλος τῷ διαψάλματι Cyr.*Ps.*3:4(M.69. 725C); hence *distinguish, differentiate between*; **1.** trans., Clem.*str.* 2.8(p.133.29; M.8.973C); δ. τά τε κοινὰ καὶ τὰ ἴδια *ib.*6.10(p.472.25; M.9.304A); τὴν δεισιδαιμονίαν...δ. ἀπὸ τῆς εὐσεβείας Synes.*ep.*67 (M.66.1421A); exeg. Jo.6:63 τὸ πνεῦμα πρὸς τὸ κατὰ σάρκα διέστειλεν [sc. ὁ Χριστός] ἵνα μὴ μόνον τὸ φαινόμενον ἀλλὰ καὶ τὸ ἀόρατον αὐτοῦ πιστεύσαντες μάθωσιν Ath.*ep.Serap.*4.19(M.26.665C); εἰ δὲ ἔργον ἦν ὁ λόγος, πάντως ἂν καὶ αὐτὸς ἐν σοφίᾳ ἐγεγόνει, καὶ οὔτ' ἂν διέστειλεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἔργων ἡ γραφή id.*Ar.*2.72(M.26.300B); μόνον ὀνόμασι τὴν ἁγίαν τριάδα δ. Cyr.*Jo.*1.2(4.15B); id.*thes.*12(5^1.109E), *ib.* 23(225C) citt. s. δυάς; med., Or.*Jo.*4.21(12; p.130.32; M.14.237B); Eus.*p.e.*11.7(522D; M.21.865C); pass., *be distinguished* διασταλέντων τοῦ 'ἡμῖν' καὶ τοῦ 'ἁπλῶς' Or.*Jo.*1.34(40; p.44.20; M.14.92B); **2.** intrans., *make a distinction, distinguish precisely,* med., Clem.*paed.*1.8 (p.198.4; M.8.473C); id.*str.*1.20(p.63.7; M.8.816B); Or.*Jo.*20.24(20; p.359.6,18; M.14.628C,629A).

B. med., *expand, increase,* met. πῶς ∼ονται καὶ οὐ συστέλλονται τὴν προπέτειαν; Serap.*Man.*39(p.57; M.18.1221A).

C. med., *command* ∼εται μὴ τὸν πάντα λαὸν συναναβαίνειν ἑαυτῷ Clem.*str.*5.12(p.377.29; M.9.116B); ὁ νόμος σωματικῶς μὲν ∼όμενος Epiph.*haer.*8.5(p.190.22; M.41.212C); *ib.*50.2(p.247.2; 885C); ptcpl. pass. as subst. τὰ ἐν τῷ...Σινᾷ...τὴν τοῦ ∼ομένου γνῶσιν ὠδίνοντα Cyr.*glaph.Num.*(1.383E).

***διαστεφής,** *concerned with, leading to a crown* δ. ἀγῶνα Thdr. Stud.*epp.*2.140(M.99.1445A).

***διαστήκω,** *remain in,* fig. πολὺ δ. τῆς βασιλικῆς λεωφόρου, τοῦτ' ἔστι τῆς ἀποστολικῆς πίστεως Gel.Cyz.*h.e.*2.20.4(M.85.1281C).

διάστημα, τό, A. *interval*; **1.** temporal, between two events;

a. in gen., Barn.9.8; Clem.str.1.21(p.87.2; M.8.876B); Meth.symp.6.4(p.68.21; M.18.120A); πέντε ἡμέρας ἐπὶ τῆς οἰκίας κατέχεται τὸ πρόβατον [sc. before Passover]...ἔπειτα...θύεται. ... πέντε διαστήματα χρόνου δηλοῦται ταῖς πέντε ταύταις ἡμέραις ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι συντελείας ‡Chrys.pasch.5.2(8².263A); cf.ib.5.1(252A); *season* of the year μετοπωρινῷ δ. Eus.l.C.6(p.209.2; M.20.1345B); plur., *watches* of the night, Cyr.Ps.6:7(M.69.745D); *span* of time τῆς ἐπιούσης ἡμέρας... οὐκ οἶδας εἰ τὸ δ. ὄψει Chrys.hom.19.5 in Mt.(7.252A); ἀνήλωσεν ἐν ματαιότητι τὸ δ. τῆς ἡμέρας Esaias or.10(p.67; M.40.1135B); b. before generation of Son, alleged by Arians προηγεῖται κατ' αὐτοὺς τῆς τὰ ὅλα δημιουργούσης τοῦ θεοῦ σοφίας ἐκεῖνο τὸ δ. ἐν ᾧ φασι μὴ γεγενῆσθαι τὸν υἱὸν ὑπὸ τοῦ πατρός· ψευδομένης κατ' αὐτοὺς καὶ τῆς 'πρωτότοκον' αὐτὸν εἶναι 'πάσης κτίσεως' ἀναγορευούσης γραφῆς Alex.Al.ep.Alex.6(p.23.21; M.18.557A); orthodox statement ἀεὶ δὲ παρόντος αὐτῷ [sc. τῷ πατρί]...οὐ χρονικῶς, οὐδὲ ἐκ δ. οὐδὲ ἐξ οὐκ ὄντων γεννήσας τὸν μονογενῆ υἱόν ib.7(p.23.31; 557B); οὐδὲ τὸ ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν ἐξ ἀγράφων ἐπισφαλῶς λέγοντας χρονικόν τι δ. προενθυμητέον αὐτοῦ Symb.Ant.(345)3(p.252.14; M.26.729A); τὸ λεγόμενον ἐν τῷ...ψαλμῷ πρὸς τὸν υἱὸν 'ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων' οὐκ ἐπιτρέπει τινὰ κἂν τὸ τυχὸν δ. λογίσασθαι ἐν ᾧ μὴ ὑπῆρχεν ὁ λόγος Ath.Ar.1.12(M.26.37A); ὅτε οὐκ ἦν, ὥς φατε [sc. Eunomians] τί ἦν ἐκεῖνο τὸ δ.; τίνα αὐτῷ προσηγορίαν ἐπινοήσετε; ἡ μὲν γὰρ κοινὴ συνήθεια ἢ χρόνοις ἢ αἰῶσιν ἅπαν δ. ὑποβάλλει Bas.Eun.2.13(1.248A; M.29.596B); οἱ χρονικοῖς δ. τοῦ μὲν πατρὸς τὸν υἱόν, τοῦ δὲ υἱοῦ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διαιροῦσι [sc. Sabellians and Arians] id.Spir.59(3.50D; M.32.177B); ὁ πρεσβυτέραν τῆς τοῦ υἱοῦ ζωῆς τὴν τοῦ πατρὸς δογματίζων δ. τινι τὸν μονογενῆ τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ πάντως διΐστησι· τοῦτο δὲ ἢ ἄπειρον...ἤ τισι πέρασι καὶ σημείοις φανεροῖς ὁριζόμενον. ἀλλ' ἄπειρον μὲν εἰπεῖν οὐκ ἐάσει ὁ τῆς μεσότητος λόγος ἢ παντελῶς τὴν τοῦ πατρός τε καὶ υἱοῦ ἔννοιαν διαγράφει τῷ λόγῳ. ... οὐκοῦν... οὐδεμίαν ἕξει χώραν ἄπειρον ἐννοεῖν τὸ δ., ἀλλὰ πεπερασμένῳ τινὶ κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην τὸν μονογενῆ τοῦ πατρὸς διαστήσουσι. ... ὁ λόγος οὗτος οὐκ ἐξ ἀϊδίου εἶναι τὸν ἐπὶ πάντων θεόν· ἀλλ' ἀπό τινος ὡρισμένου σημείου τὴν ἀρχὴν ἐσχηκέναι κατασκευάσει. ὃ δὲ λέγω, τοιοῦτόν ἐστι ...τὸ μετά τι γενόμενον διὰ τοῦ πρὸ ἑαυτοῦ δ. ὁρίζει καὶ τὴν τοῦ προϋπονοουμένου ὑπόστασιν Gr.Nyss.Eun.1(1 p.122.30ff.; M.45.357D–360B); c. ref. Heb.2:9 οὐκ εἶπεν ἀποθάνῃ· ὥσπερ γὰρ ὄντως γευσάμενος, οὕτω μικρὸν ἐν αὐτῷ ποιήσας δ., εὐθέως ἀνέστη [sc. ὁ Χριστός] Chrys.hom.4.2 in Heb.(12.41D); 2. spatial; a. of distance between two points; i. in gen., M.Perp.7(p.73.19); λεπροὶ ἐκ δ. μόνον ἐνορῶντες Clem.epit.A 6(M.2.476A); ἐν ἀγῶνι...σταδίοις ὥρισται τὰ δ. Eus.l.C.6(p.207.22; M.20.1344A); ? as a measure of days' journeys πολλοῖς δ. εἴσω χωρῆσαι τῆς χώρας πεποίηκεν Thphn.chron.p.125(M.108.348C); of the capacity or span of the hand, Chrys.hom.22.4 in Ac.(9.183A); met. οἱ ἀπὸ Βασιλείδου πίστιν ἅμα καὶ ἐκλογὴν οἰκείαν εἶναι καθ' ἕκαστον δ. Clem.str.2.3(p.118.18; M.8.941B); of intervals between numbers, ib.6.16(p.503.29; M.9.369A); of repetition or multiplication ὁ δέκατος ἀριθμὸς...τῷ δεκαδίκῳ δ. τὸν ἑκατὸν ἀπετέλεσε Areth.Apoc.62(M.106.753B); ii. astron. ἄστρα τάξει καὶ δ. φερόμενα Arist.apol.4.2(M.96.1109A); τῶν κόσμων ἄνισα τὰ δ. Hipp.haer.1.13(p.17.3; M.16.3037B); Jo.VI H.v.Jo.D.11(M.94.448A); iii. ref. unity of Father and Son χωρίζομεν αὐτὸν [sc. τὸν υἱόν] τοῦ πατρός, τόπους καὶ δ. τινα μεταξὺ τῆς συναφείας αὐτῶν σωματικῶς ἐπινοοῦντες Symb.Ant.(345)9(p.253.35; M.26.733B); denial of Anomoean doctrine οὐδενὸς δ. μεσιτεύοντος τῇ φυσικῇ πρὸς τὸν πατέρα τοῦ υἱοῦ συναφείᾳ Bas.Spir.14(3.10D; M.32.88C); b. *division* περατουμένης τῆς ὕλης καθ' ἑκάτερον δ. ὕδατος βουλήσει τοῦ θεοῦ (ref. crossings of Red Sea and Jordan) Clem.ecl.6(p.138.22; M.9.701A); c. *distance, extent*, Clem.str.6.10(p.471.26; M.9.301A); βραχεῖ δ. Or.Jo.10.27(17; p.200.6; M.14.356B); †Jo.D.B.J.22(M.96.1061B); d. in concrete sense, *extension* to a building προσθεὶς ἄλλο δ. πολὺ τῷ τείχει Jo.Mal.chron.13 p.320(M.97.480A).

B. f.l. for διάδημα, Areth.Apoc.53(M.106.716D).

διαστηματικός, 1. temporal; a. *occurring within time* τὰ... κτίσματα...δ. ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχει...ὁ δὲ τοῦ θεοῦ λόγος οὐκ ἔχων ἀρχὴν τοῦ εἶναι...ἦν ἀεί Ath.Ar.2.57(M.26.268C); τὴν δ. τῶν αἰώνων παράτασιν Gr.Nyss.Eun.12(1 p.343.29; M.45.1064A); 'Cyr.thes.5(5¹.35E); b. *involving the concept of time* ἡ γὰρ 'ἀρχὴ' (Gen.1:1) παντὸς δ. νοήματος ἀλλοτρίως ἔχει Gr.Nyss.hex.8(M.44.72A); αἰτίαν [sc. God]... παντὸς δ. νοήματος ὑπερκειμένην id.infant.(M.46.172C); ref. generation of Son μηδὲν εἶναι...ὃ μεταξὺ τῆς τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα συναφείας εὑρίσκεται, μὴ δ. τι νόημα id.Eun.4(1 p.85.28; M.45.661B); 2. spatial, *contained within dimensions* τῆς σωματικῆς καὶ δ. ... φύσεως opp. ἡ νοερά τε καὶ ἀδιάστατος φύσις Gr.Nyss.anim.et res.(M.46.48B); id.hom.opif.23.3(M.44.212A); τὸ θεῖον μηδὲ τόπῳ περιληπτὸν ἢ δ. τὰς μεταβάσεις ποιεῖσθαι πεφυκός Cyr.Jo.2.1(4.128A).

διαστηματικῶς, *temporally, in time*, characteristic of created opp. divine being αὕτη [sc. created being] διαστηματικῇ τινι παρατάσει συμπαρεκτείνεται, καὶ χρόνῳ καὶ τόπῳ περιειργομένη, ἐκείνη [sc. divinity] ὑπερεκπίπτει πᾶσαν διαστήματος ἔννοιαν...οὔτε ἀρχὴν οὔτε τέλος προσίεται...οὐ δ. ἔκ τινος εἴς τι τῇ ζωῇ διοδεύουσα Gr.Nyss.Eun.12(1 p.236.6; M.45.933B); ib.(p.344.22; 1064C).

διαστίζω, 1. *spot, mottle*, Bas.ascet.1.2(2.320B; M.31.873B); 2. *distinguish, make a distinction between* κἂν πιστεύσῃς ὡς ἀληθὲς εἴη τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ προσκομίσῃς τῷ θυσιαστηρίῳ πρὸς μεταποίησιν, μὴ διαστίξῃς δὲ τὴν τοῦ σώματος καὶ τῆς θεότητος φύσιν, ἐροῦμεν καί σοι [Gen.4:7] Ambr.fr.ap.Thdt.eran.2(4.145).

διάστιξις, ἡ, 1. legal *distinction, differentiation* τὴν...δ. περὶ τῶν διχονοούντων δικαστῶν Ath.Scholast.coll.4.17(p.60); ib.8.4(p.94); Phot.nomoc.11.1(M.104.841A); 2. *prescript, regulation*, ib.13.3(904C).

διαστολεύς, ὁ, *one who separates* or *distinguishes*; of Aëtius, Epiph.haer.76.28(p.376.29; M.42.573A) cit. s. ὁροθέτης; *one who discriminates* δ. ἀγαθὸς γινέσθω, νόμον καὶ δευτέρωσιν διαιρῶν Const.App.2.5.6.

διαστολή, ἡ, 1. *separation*; a. lit., of parting of lips in prayer, Gr.Nyss.v.Macr.(p.398.21; M.46.985A); b. of a pause or interval between words κατὰ τὴν δ. τῆς ἀναγνώσεως τοιαύτην ἀποδεξώμεθα διάνοιαν Clem.paed.1.6(p.111.4; M.8.292B); c. *distinction, difference*; between Son and creatures τὸ πνεῦμα ἐν ψαλμοῖς μετὰ καλλίστης δ. εἴρηκεν ὅτι 'εὐθὺς ὁ λόγος τοῦ κυρίου καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει' Ath.Ar.2.71(M.26.300A); ib.2.72(300B); between Father and Son οὐ γάρ ἐστι σωματική τις δ., ἀλλὰ λόγος ἐνυπόστατος, υἱὸς ἐκ πατρὸς ὤν, πνεῦμα ἐκ πνεύματος καὶ θεὸς ἐκ θεοῦ Epiph.haer.76.35(p.385.21; M.42.588D); between Persons of Trin. ἀνατρέψει τὴν τῶν προσώπων δ. ἡ τῆς φύσεως ταυτότης Cyr.Jo.1.4(4.36B); d. plur., in concrete sense, *separate passage* θρηνεῖ περικοπάς τινας καὶ δ. περιγράφων ἀρχομένας ἑξῆς ἀπὸ τῶν παρ' Ἑβραίοις στοιχείων Or.fr.1 in Lam.(p.235.8; M.13.605C); δ. κεφαλαίων τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς ζητουμένων Eus.h.e.2.18.1(M.20.184C); e. of a contrasted statement τὸ ῥητὸν μόνον...ἐπειπών, τὴν πᾶσαν δ. παρελθὼν Epiph.haer.64.2(p.405.8; M.41.1072B); Chrys.hom.14.3 in Heb.(12.144D); f. plur., *changes* or *differences* of time, Meth.res.1.34(p.273.1; M.41.1097D); 2. *distinctness* of letters in writing, Andr.Cr.Agath.7(M.97.1437C); 3. *precept, command* of God, Anon.ap.Eus.h.e.5.16.8(M.20.468A); ὅσα κατὰ δ. τοῦ νόμου φυλάττειν προσετάχθησαν Epiph.haer.8.5(p.190.17; M.41.212B).

διαστράπτω, *glance like lightning, flash*, Schol.1 in Max.qu.Thal.55(M.90.560A); trans., *lighten* ἄμμι διαστράψοις δνοφερὸν κνέφας ἐκ σέθεν αἴγλης †Apoll.met.Ps.17:29(M.33.1333B).

διάστρεμμα, τό, *contention, argumentation*, Anast.S.hod.12(M.89.201A).

***διαστρεπτέον**, *one must turn aside, divert*, in argument, Clem.str.3.6(p.217.5; M.8.1149A).

διαστρέφω, *turn different ways, twist about*; 1. *displace* a burden, Thphn.chron.p.218(M.108.556C); pass., of letters of the alphabet, *be put out of order* or *disarranged*, Chrys.hom.11.8 in Mt.(7.159A); 2. pass., of the hair, *be parted*, ‡Hipp.Th.fr.21(p.55.16); 3. met., *disturb greatly*, Chrys.hom.21.1 in Heb.(12.194B); ἵνα μὴ διαστραφῶσιν, ὡς τἀναντία κελευόμενοι id.hom.4.3 in 2Cor.(10.458C); 4. *pervert* τὸ σχίσμα ὑμῶν πολλοὺς διέστρεψεν 1Clem.46.9; ib.47.5; οὐκ ἐγένετο χρήσιμος ὁ πλασθεὶς ἀλλὰ διεστράφη Chrys.hom.7.5 in Gen.(4.681C); οἱ ἀκόλαστοι καὶ διεστραμμένοι id.stat.1.12(2.19A); of words πικροῖς τε καὶ διεστραμμένοις...λόγοις τῶν πλανωμένων τὸν νοῦν Cyr.Jo.proem.(4.2D); 5. of a text; *be corrupt*, Or.Jo.6.41(24; p.150.24; M.14.272B).

διαστροφεύς, ὁ, *one who distorts* or *perverts*, Eus.d.e.3.4(p.119.16; M.22.204B); σοφισταὶ καὶ τῶν λόγων δ. Epiph.haer.69.56(p.203.25; M.42.289D).

διαστροφή, ἡ, *turning aside from what is right*; 1. *perversity, error*, Clem.str.7.3(p.11.3; M.9.417B); ib.7.16(p.72.33; 541C); Const.ap.Ath.apol.sec.87(p.166.16; M.25.405C); Bas.hom.in Ps.7(1.102C; M.29.240B); 2. *debasement* of coinage, Jo.Mal.chron.18 p.486(M.97.704C); 3. *leading astray* πολλαὶ εἰσιν αἱ δ. τοῦ ἐχθροῦ A.Phil.B 142(p.82.4); 4. *refutation*, ‡Ath.synops.77(M.28.436A).

διάστροφος, *twisted, distorted*; met., *perverted* τὴν δ. ἑτεροδοξίαν Eus.h.e.7.30.1(M.20.709A); id.e.th.1.18(p.80.12; M.24.864B); ἐν δ. νουθεσίᾳ ἀπολέσαι τοιαύτην κόρην Agath.v.Gr.Ill.86(p.44); of persons τοὺς δ. διὰ τοῦ φθόνου Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)3.15(M.PL.77.251C).

διαστρόφως, *in a distorted manner* ἀπ' αὐτῆς [sc. Epistle to Philippians in Marcion's canon], διὰ τὸ δ. παρ' αὐτῷ κεῖσθαι, οὐδὲν ἐξελεξάμεθα Epiph.haer.42.12(p.182.5; M.41.812A).

διαστρώννυμι, *lay down* met.; 1. *place together*, Clem.str.4.2

(p.249.21; M.8.1217A); **2.** pass., *be allayed, subside*, Bas.Sel.*v.Thecl.*1 (M.85.500D).

διαστύφ-ω, *conserve, preserve* ἅλας εἰδότες...τὴν θείαν διδασκαλίαν τὴν ~ουσαν τὰ σεσηπότα Thdt.*Cant.*proem.(2.11).

διασυνίστημι, *construct*, Ath.*decr.*9(p.8.18; M.25.432A).

***διασυντηρέω,** *keep, retain*, †Bas.Anc.*virg.*13(M.30.697A).

***διασυριτικός,** *bringing disparagement* or *ridicule*, Clem.*paed.*1.9 (p.137.13; M.8.345C) cit. s. διάσυρσις.

***διασυριτικῶς,** *mockingly*, Thdr.Mops.*Nah.*2:10f.(M.66.416A).

διασυρμός, ὁ, *disparagement, ridicule*; a rhetorical figure, cf. *diasyrmos ea, quae magna sunt, verbis minuit, aut minima extollit*, Isid.H.*etym.*2.21.42.

διάσυρσις, ἡ, *ridicule* δ. ... ἐστι ψόγος διασυριτικός Clem.*paed.*1.9 (p.137.13; M.8.345C).

διασύρτης, ὁ, *disparager*, Ephr.1.114A.

διασύρω, 1. *drag roughly*, *A.Andr.et Mt.*25(p.102.8); *ib.*26(p.103.4); Ath.*ep.encycl.*3(p.172.20; M.25.229B); **2.** *draw out* or *extend the time* βουλόμενος διασῦραι εἰς ὑπέρθεσιν Marc.Diac.*v.Porph.*22; *Pers.*(p.11.12); trans., Hegem.*Arch.*5(p.7.13; M.10.1436B); pass., *be prolonged* ἔμεινεν ὁ ἦχος διασυρείς †Anast.S.*relat.*3(p.61); abs., *tarry, linger*; of persons, *V.Dan.*10(p.371.19); Jo.Mal.*chron.*13 p.338(M.97.505A); *ib.*p.348(520B).

διασύστασις, ἡ, *commending, making oneself commendable* (cf. 2Cor.6:4ff.), Clem.*str.*4.21(p.306.15; M.8.1341B).

***διασυστατικός,** *able* or *calculated to commend itself* ἡ πολυμαθία δ. τυγχάνει Clem.*str.*1.2(p.13.23; M.8.709A).

διασφαγή, ἡ, *breach, gap* in a wall, Epiph.*haer.*59.12(p.377.9; M.41.1036B); Cyr.*Abd.*4(3.357C).

διασφάλλω, *overturn utterly*; pass., met., *be wrong, be disproved*; of a statement, Bas.*renunt.*3(2.205B; M.31.633A); Didym.*Trin.*3.20 (M.39.897A); Nemes.*nat.hom.*18(M.40.684C).

διασφίγγω, *bind tightly*, fig. ταῖς ἀλύτοις ἀνάγκαις δ. τὸν λόγον Gr.Nyss.*Eun.*9(2 p.209.25; M.45.808B); id.*Apoll.*45(M.45.1232A); Max.*cap.*3.12(M.90.1264D).

***διασφύζω,** *throb with life, stir*, Hipp.*haer.*5.9(p.97.26; M.16.3151C); of Sonship, acc. heresy of Basilides ταύτης τῆς υἱότητος... τὸ...λεπτομερὲς...διέσφυξε καὶ ἀνῆλθε...κάτωθεν ἄνω *ib.*7.22(p.198.30; M.3305D); διέσφυξε καὶ ἐγεννήθη ἀπὸ τοῦ κοσμικοῦ σπέρματος καὶ τῆς πανσπερμίας τοῦ σωροῦ ὁ μέγας ἄρχων *ib.*7.23(p.200.24; M.3319B).

διασχηματίζ-ω, 1. *form, fashion* εἰς ἑκατέρας χρείας διεσχημάτιστο [sc. τὸ πάλαι φρούριον] Synes.*ep.*67(M.66.1211C); **2.** *picture, describe* ὀφθαλμοῖς αὐτὰ ἡ θεία πανταχόθεν ~ει γραφή [sc. cherubim and seraphim] †Diad.*Ar.*1(M.65.1152A).

διασχίζω, 1. *tear apart*; **a.** fig. μὴ ἐπιτρέψετε διασχισθῆναι τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ Ath.*apol.sec.*34(p.112.24; M.25.305B); **b.** met., *divide, cause disagreement among*, Chrys.*hom.35.1 in Mt.*(7.397C); med. and pass., *be divided* αἱ...διεσχισμέναι...ἐκκλησίαι Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.5.1(M.20.641B); οἱ ἐξ Ἀρείου τὴν πρὸς τὸν πατέρα τοῦ μονογενοῦς ὁμοιότητα εἰς πολλὰς αἱρέσεις διεσχίσαντο Philost.*h.e.*3.10(M.65.585A); **2.** pass., *be broken*, of a treaty, Thphyl.*exc.Rom.*3(p.223.9; M.113.929C).

διάσχισις, ἡ, *cleaving, rending* ἡ τῶν πετρῶν δ. Anast.S.*hod.*1 (M.89.45A).

διασχοινίζω, *separate*; pass., *be separated* τὴν ἐπ' αἰτίαις εὐλόγοις ἀνδρὸς διεσχοινισμένην [sc. γυναῖκα] Cyr.*ador.*8(1.283E); met. γένος... ὡς ἐν φαυλότητι δογμάτων διεσχοινισμένον *ib.*11(398C); id.*Is.*4.3 (2.632E); of the two natures in Christ τὰ πολὺ τῆς ἀλλήλων ὁμοουσιότητος διεστηκότα τε καὶ ἀμετρήτῳ διαφορᾷ διεσχοινισμένα id.*inc.unigen.*(5^1.695D); id.*Nest.*2(p.33.13; 6^1.31D).

διασώζ-ω, 1. *save*; **a.** in gen. τὰ ὑπάρχοντα...δ. Hipp.*Dan.*4.51.4; met., *preserve, maintain* οὕτω γὰρ ἂν ἡ θεία τριάς, καὶ τὸ ἅγιον κήρυγμα τῆς μοναρχίας ~οιτο Dion.R.ap.Ath.*decr.*26(M.25.465A); Max.*ep.*15(M.91.557A); **b.** of salvation wrought by Christ, Cyr.*Lc.*4:16(M.72.536C); διὰ γυναικὸς ὁ ἄνθρωπος ἐθανατώθη· διὰ γυναικὸς πάλιν διεσώθη Eulog.*fr.Trin.*3.6(p.367); **2.** *escort* or *conduct safely*, *A.Xanthipp.*32(p.81.14); Heracl.*ep.*ap.*Chron.Pasch.*p.399(M.92.1021B).

***διάσωσις, ἡ,** *saving, preserving* τὴν ἐν ξυλίνῃ λάρνακι μικρὰν τοῦ γένους δ. [sc. of Noah] Gr.Nyss.*v.Ephr.*(M.46.844A); τὴν ὁδὸν ἐδιδάχθη τὴν πρὸς δ. μᾶλλον ἐπιτηδείαν *ib.*(849B); καστελλάτους καράβους παρασχεθῆναι εἰς δ. αὐτῶν Const.Pogon.*sacr.*1(M.*PL.*87.1154B).

διασωστής, ὁ, *guard*, Heracl.*ep.*(M.92.1021B).

***διασωφρονίζομαι,** *compete in virtue*, Synes.*regn.*18(p.56.4; M.66.1101C).

διαταγή, ἡ, 1. *command, commandment, order*, Bas.*reg.fus.*12 (2.354B; M.31.948C); Chrys.*hom.40.3 in Jo.*(8.240E); Areth.*Apoc.*54 (M.106.724B); title of work αἱ δ. ὑμῖν δι' ἐμοῦ Κλήμεντος...προσπεφωνημέναι *Can.App.*85; διαταγαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων *Const.App.* tit.; **2.** *regulation* τῆς ἐκκλησίας δ. Ath.*h.Ar.*34(p.202.10; M.25.732D).

διατακτικῶς, *by way of differentiation*, Or.*or.*27.8(p.368.11; M.11.512B).

διατάκτωρ, ὁ, *one in command*, Ephr.1.114B.

διάταξις, ἡ, *regulation*, Didym.*Pr.*1:8(M.39.1624C); Epiph.*haer.*45.4(p.202.5; M.41.836B); *ib.*70.10(p.243.2; M.42.356C); *ib.*75.7(p.338.20; 513A).

διατατικῶς, *in a wider sense* ἀφανίζων τὴν ὕβριν τῶν ὑπερηφάνων, οὐχ ἓν μόνον τῶν κακῶν ἐξαναλίσκει, ἀλλ' ἀπὸ ἑνὸς ἁμαρτήματος δ. ἐφ' ὅλα τὰ εἴδη τῆς κακίας ἐξακούειν προσήκει τῆς ὕβρεως †Bas.*Is.*267 (1.583A; M.30.589A).

διατείν-ω, 1. act., *be conducive* to εἰς σωτηρίαν καὶ ἀΐδιον ὑγείαν δ. Clem.*paed.*1.8(p.128.14; M.8.329A); φιλοσοφία...~ουσα ἐπὶ τὴν... εἴδησιν id.*str.*1.20(p.62.33; M.8.816B); **2.** med., *stretch oneself*; **a.** lit., Chrys.*hom.57.4 in Mt.*(7.581C); id.*hom.24.1 in Rom.*(9.695A); id. *hom.14.3 in 1Tim.*(11.629E); **b.** met., *exert oneself, endeavour*, Cyr.*Mich.*32(3.419D); **3.** pass., *reach, extend* τὸ φσμα...ἀπὸ τῶν ἄκρων ἐπὶ τὰ μέσα διαταθέν Clem.*prot.*1(p.6.8; M.8.57D).

διατειχίζω, 1. *obstruct*, ‡Caes.Naz.*dial.*140(M.38.1077); **2.** *hinder, prevent*, Chrys.*ep.*19(3.606B).

διατείχισμα, τό, *wall* of partition or separation; met., of cloud of Exodus, Or.*exc.in Ps.*77:31(M.17.141B); Gr.Nyss.*v.Mos.*32(M.44.309C); *ib.*44(314D).

διατεκταίνω, *fashion*; **1.** act.; met., Cyr.*Nah.*5(3.480B); **2.** med., *fashion for oneself*; in gen., id.*Ps.*32:9(M.69.876B); of God creating world, id.*glaph.Gen.*1(1.4A); id.*Mich.*37(3.425A).

***διατελεστέον,** *one must persevere*, Clem.*str.*3.5(p.215.23; M.8.1145C).

διατέμν-ω, 1. *cut through, dissever*; **a.** met., *disunite*, Chrys.*hom.19.1 in Heb.*(12.183A); Cyr.*Os.*10(3.31A); Christol. κατὰ μηδένα τρόπον ~εσθαι δεῖν [sc. τὸν λόγον ἑνωθέντα τῇ σαρκί] id.*apol.Thdt.*3 (p.118.23; 6^1.212B); **b.** *cut out, omit* a passage, cf.Or.*comm.in Rom.*10.43(M.14.1290B); **2.** *lay waste*, Thphn.*chron.*p.228(M.108.577C).

διατετραίνω, *bore through*, fig. ὦτα εἰς αἴσθησιν διατετρημένα Clem.*paed.*2.12(p.234.9; M.8.553A).

διατήρησις, ἡ, 1. *keeping, preservation*; of paschal lamb, chosen on first day of week, Eutych.*pasch.*2(M.86.2393A); in sense of eternal life μενοῦμεν εἰς δ. Cyr.*hom.pasch.*24(5^2.294E); **2.** *observance* δογμάτων ἀκριβῶν δ. Chrys.*hom.47.3 in Mt.*(7.491C); id.*hom.7.4 in Phil.*(11.239B).

διατηρητέον, *one must observe*, Clem.*paed.*2.10(p.211.12; M.8.504B).

διατηρητικός, *disposed for keeping* or *binding together* τὸ πάντων δ. τῶν συντιθεμένων Leont.H.*Nest.*1.13(M.86.1452B); of creative Logos πάντων...δ. τε καὶ διοριστικός ἐστιν, ἐπεὶ καὶ προακτικός *ib.*

διατίθημι, [pres. infin. διατιθεῖν *Const.App.*1.3.10; 3 plur. opt. aor. med. διάθοιντο Men.*exc.gent.*21(p.462.8; M.113.824D)]; **A.** act.; **1.** *arrange, put in order*; met., *set right* ἐπαγιώθη τὸν ἄρχοντα τοῦ Δάρας διατιθέναι τὸ πλημμεληθέν Men.*exc.Rom.*1(p.181.23; M.113.868B); **2.** *inflict upon* ὅσα διέθεσαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ τοῦ γένους ὑμῶν Just.*dial.*67.6(M.6.629D); Or.*Cels.*3.5(p.206.24; M.11.925C); Chrys.*Stag.*3.7(1.218B); also med., Epiph.*haer.*66.4(p.23.7; M.42.36D); *ib.*76.1(p.341.11; 516D); Chrys.*hom.11.4 in Eph.*(11.86E); **3.** *dispose, arrange*; hence *assimilate* εἰ γὰρ κυριώτερον τοῦ σώματος ἡ ψυχή, οὐκ ἰσχύει τὰ ἀκυρότερα αὐτὴν διαθεῖναι πρὸς ἑαυτά Chrys.*hom.80.4 in Mt.*(7.771D).

B. pass.; **1.** *be confident* διατεθέντες ὅτι θεοῦ κρίσει ταῦτα ἐπιτελεῖται Didym.*Ps.*17:23(M.39.1252C); Cyr.*Is.*4.5(2.701A,702B); **2.** *delight in* πάνυ...διατεθέντες ἐν τῷ ἀποστόλῳ *A.Thom.*A 26(p.140.10).

διατίλλω, *tear in pieces*, Gr.Nyss.*Melet.*(M.46.861D).

διατίμησις, ἡ, *valuation* ὑπὲρ διατίμησιν *beyond value*, Pall.*h.Laus.*6(p.23.14; M.34.1018D).

διατιμητικός, *fixing a penalty, penal*, Hipp.*haer.*5.20(p.121.18; M.16.3186B).

διατμέω, *evaporate*, Bas.*hex.*3.7(1.29C; M.29.69B).

***διατομῖται, οἱ,** *those who separate* or *divide*; name given to Arian heretics, Jo.D.*haer.*69(M.94.720A).

διατορνεύω, 1. *round off*; abs., *become round*; of moon at the full, Cyr.*ador.*6(1.206E); **2.** *shape, fashion*, id.*hom.pasch.*11(5^2.155D).

διατρανόω, *make clear, show* or *state clearly*, Gr.Nyss.*Eun.*12 (1 p.301.6; M.45.1012C); Cyr.*Ps.*34:13(M.69.904A); Zach.Mit.*opif.*(M.85.1120B); pass., Philost.*h.e.*4.8(M.65.521B).

***διατρεπτικῶς**, *dissuasively*; superl., Clem.*str*.2.10(p.138.10; M.8.984B).

διατρέχ-ω, **1.** *pass over* to ~ούσης εἰς αὐτὸν [sc. the Son] τῆς τοῦ γεννήσαντος ἀρχῆς τε καὶ κυριότητος Cyr.*thes*.(5¹.226A); **2.** *pass away*, of time ἕκτη...διέτρεχε...ὥρη Nonn.*par.Jo*.4:6(M.43.773C).

διάτρητος, *perforated, interstitial*, Thdt.*qu.2 in 4Reg*.(1.513).

διατρυπάω, *pierce through*; pass., fig. ψυχὴν...διατετρυπημένην... ὑπὸ φροντίδων Chrys.*hom.47.4 in Mt*.(7.492C).

διάττ-ω, **A.** intrans; **1.** *rush* or *dart rapidly*, fig. ὁ νοῦς...~ει πρὸς τὸ εὐθὺ Cyr.*ador*.9(1.289E); εἰς πᾶν εἶδος ἀκαθαρσίας...~οντες id. *Os*.11(3.32D); **2.** *arrive, attain*, id.*ador*.1(1.29B); id.*glaph.Gen*.4 (1.128B); εἰς τὰ τῶν ἀρετῶν ὑψώματα...~ειν *ib*.7(240D); **3.** *penetrate* ἠχὴ...εἰς τὸ ἄνω ~ουσα id.*glaph.Ex*.2(1.296E); id.*ador*.16(1.562B); ~ει...ἡ δικαιοῦσα χάρις εἰς πάντας ἐν ἴσῳ id.*Rom*.3:21(p.179.3; M.74. 780A); **4.** *surpass* παντὸς ἐπέκεινα κακοῦ ~ουσαν δίκην id.*ador*.6 (1.186B); *ib*.15(543D).

B. trans.; **1.** *attain* ψυχὴ...τρίβον οὐκέτι τὴν προτεθεῖσαν ~ουσα Cyr.*Os*.32(3.45A); **2.** *travel, traverse* a road, fig. οἶμον ὀρθήν τε καὶ ἀπλανῆ ~οι τις ἂν id.*ador*.16(1.576D); **3.** *pass on, transmit* ἀμαθὲς γὰρ οἴεσθαι...τὸν Ἀδὰμ...τῆς ἐπ' αὐτῷ γενομένης ἀρᾶς τὴν δύναμιν... ~οντα φυσικῶς id.*glaph.Gen*.1(1.12A).

διατυπ-όω, **1.** *form perfectly, mould* ἐκεῖ χαλκὸς τὸ κρεμάμενον ἦν εἰς σχῆμα ὄφεως διατυπωθεὶς Chrys.*hom.27.2 in Jo*.(8.155C); of the embryo, id.*hom.4.3 in Mt*.(7.51A); id.*hom.7.2 in 1Thess*.(11.475C); **2.** *represent* ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ καλουμένου πυλῶνος διατετύπωται παιδίον μὲν γενέσεως σύμβολον Clem.*str*.5.7(p.354.16; M.9.69A); ταῦτα διετύπου ἃ δὴ φωναὶ προφητῶν...ἐβόων Eus.*v.C*.3.3(p.78.21; M.20. 1057B); Gr.Nyss.*or.catech*.35(p.132.21; ἀποτυποῦται M.45.88C); Areth.*Apoc*.58(M.106.745B); **3.** *imagine, conceive, form in the mind*, Eus.*e.th*.3.3(p.154.27; M.24.997B); οὐδὲ διάνοια διατυπῶσαι τὸ τοιοῦτον δύναιτ' ἂν ὁποῖός ἐστιν ὁ θεός Chrys.*serm.2.2 in Gen*.(4.654B); Eus. Al.*serm*.21.11(M.86.437B); **4.** *signify* καθὼς ἂν αὐτοὶ διατυπώσητε Eus.*v.C*.3.53(p.100.12); *ib*.4.56(p.140.31; M.20.1208B); in Chrys. esp. in phrase ἄνωθεν ~οῦν of God's communication to man τοῦτο ἄνωθεν αὐτῷ διατετυπωμένον ἦν Chrys.*comm.in Gal*.4:30(10.712A); *ib*.4:31(10.712C); id.*hom.2.1 in Eph*.(11.10C); ἄνωθεν ταῦτα ὁ θεὸς ἐβούλετο, καὶ οὕτω διατετύπωτο id.*hom.5.1 in Col*.(11.358A, v.l. διετ-); αἰτεῖ δὲ τὸν πατέρα, καὶ τὸ τῆς εὐχῆς σχῆμα ~οῖ Cyr.*Jo*.8 (4.705A); id.*Juln*.9(6².308C); ταῖς ἀσθενεστέραις συγκατιὼν ἀκοαῖς ταῦτα ~οῖ Thdt.*Ezech*.44:1(2.1032); Ammon.*Ac*.16:8(M.85.1556B); Areth.*Apoc*.2(M.106.516C); τὴν ἄνω διετυπώσατο Ἱερουσαλὴμ *cat. Ac*.3:13(p.62.20); **5.** *dispose* οὐδὲ γὰρ ἦν ἑτέρως ἀναστῆναι αὐτὴν [sc. τὴν σκηνὴν Δαυίδ] μὴ τοῦ τὴν ἀρχὴν διαπλάσαντος αὐτῇ χεῖρα ὀρέξαντος καὶ διατυπώσαντος ἄνωθεν τῇ δι' ὕδατος ἀναγεννήσει καὶ πνεύματος Chrys.*hom.11.2 in Jo*.(8.65A); Cyr.*Nah*.11(3.488C); esp. as a testamentary legal term προσήκει ~οῦν αὐτὸν τὸν οἶκον αὐτοῦ id.*Is*.3.4(2.495A); *Chron.Pasch*.p.311(M.92.793A); **6.** *appoint* ὁ βασιλεὺς...τὸν...Αἰδέσιον οἰνοχοεῖν αὐτῷ διετύπωσεν Gel.Cyz.*h.e.* 3.9.6; **7.** *indite* τοῖς αὐτοῖς δὲ ἄλλην [sc. ἐπιστολήν] περὶ εἰρήνης ~οῦται Eus.*h.e*.6.46.5(M.20.636B); id.*v.C*.3.24(p.89.6; M.20.1084D); Isid.Pel.*epp*.2.96(M.78.540D); **8.** *prescribe, enact* ἡμέραν δ' εὐχῶν ἡγεῖσθαι...διετύπου Eus.*v.C*.4.18(p.124.6; M.20.1165A); Ath.*decr*.5 (p.4.17; M.25.424A); Bas.*ep*.22.2(3.100B; M.32.292A); Chrys.*hom. 16.2 in 1Cor*.(10.136A); Ἰουδαίους μέν, οἷς ἅπαντα τὰ σωματικὰ διετετύπωτο id.*virg*.30(1.290A); Cyr.*ador*.3(1.83D); τούτων...μετὰ πάσης...ἐμμελείας παρ' ἡμῶν διατυπωθέντων *Symb.Chalc*.(p.130.4; H.2.456D); Justn.*ep.Thdr.Mops*.(p.64.36; M.86.1083B); Max.*ep*.10 (M.91.449C); pass., *be dealt with by edict*, cf. τύπος [πά]ντων διατυπωθ[έντων] ἤτοι κ[αὶ] ἐξωρισθέντων ἀνοσίων...Ἑλλήνων *IGC As.Min*.324; **9.** *figure, symbolize* οἱ δέκα ἀπόστολοι...τὴν ἀόρατον διετύπουν...δεκάδα Iren.*haer*.1.18.3(M.7.648A); τοῦτο καὶ ὁ πάλαι νόμος αὐτοῖς ὡς ἐν σκιαῖς διετύπου, καὶ προανεκήρυττε τὴν χάριν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος Cyr.*Is*.1.1(2.17C).

διατύπωσις, ἡ, **1.** *impression, mark, sign* ἐπεὶ τοίνυν ἐσημειώθη τὸ φῶς τοῦ προσώπου κυρίου ἐφ' ἡμᾶς σταυρικαῖς διαγραφαῖς καὶ δ. Germ.CP *or*.1(M.98.224B); **2.** used to describe the atomic effluence of sound, hence perh. *formation, configuration*; perh. *percussion* αἱ μὲν [sc. φωναί] φέρονται διὰ τῶν φωνητικῶν ὀργάνων· αἱ δὲ [sc. ἀκοαί] ὑποδέχονται διὰ τῆς ἐν μέσῳ τοῦ ἀέρος πληγῆς καὶ δ. Melet. *nat.hom*.30(M.64.1284B); **3.** *signification* ἕτοιμον ὑποδέξασθαι τῇ καρδίᾳ τὰς ἐκ τῆς θείας διδασκαλίας ἐγγινομένας δ. Bas.*ep*.2.2(3.71E; M.32.225B); Areth.*Apoc*.2(M.106.516C); hence *purpose, plan* ὥστε τὴν τῷ θεῷ δοκοῦσαν καὶ νῦν ἐξενεχθῆναι περὶ ἡμῶν δ. Nest.*fr*.A 13 (p.199.18)ap.Evagr.*h.e*.1.7(M.86.2440C); **4.** *disposition, arrangement* τὴν κρίσιν τῆς δ. ἐπέτρεψεν τοῦ καθ' αὐτὸν βίου Const.*or.s.c*.13(p.172. 22); οὐ γὰρ δὴ μόνον ἀπὸ τῆς δημιουργίας φαίνεσθαι βούλεται, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς δ. Chrys.*fr.in Jer*.5:22(M.64.816B); **5.** *form, pattern, system* ψυχαὶ...ταύτην λαβοῦσαι τὴν δ. τῆς μορφῆς Meth.*res*.3.18 (p.415.15; M.18.328A); πρὸς μίαν δ. ἄγεσθαι τοῦτο ἡ θεία πρόνοια βούλεται Const.ap.Eus.*v.C*.3.18(p.86.16; M.20.1077A); ἐπὶ τὸ κορυφαιότατον τῆς ἐκκλησιαστικῆς δ. ὁ λόγος ἡμᾶς ἐπείγει *Const.App.* 8.3.2; **6.** *testamentary disposition*, *Cod.Afr*.81; τὴν δ. πάντων τούτων τῶν ἀγαθῶν ἔγραψε, καὶ μάρτυρας ἀνατέθεικε Anast.S.*qu.et resp*.96 (M.89.736C); **7.** *regulation, ordinance* τὰς κανονικὰς δ. τῶν κοινοβίων ‡Ath.*ep.Cast*.1.1(M.28.849C); εἰς ἁρμονίαν αὐτοὺς καταστῆσαι ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς δ. Thdr.Mops.*Tit*.1:5(p.236.20; M.66.948B); CChalc. *can*.8; πρὸς ἀποτέλεσμα τῆς θείας διατυπώσεως Leo Mag.*ep*.33.1 (p.43.22; M.*PL*.54.798B); *ib*.106.2(p.56.36; 1004B); Socr.*h.e*.7.13.6 (M.67.761B); Evagr.*h.e*.2.18(p.89.22; M.86.2581B); Leont.N.*v.Jo. Eleem*.3(p.10.7); **8.** *rule* of monastic orders μοναστήριον γυναικῶν... τὴν αὐτὴν ἔχον δ., τὴν αὐτὴν πολιτείαν Pall.*h.Laus*.33(p.96.7; M.34. 1105B).

***διατυχέω**, *fail to accomplish* διητύχησε δὲ τοῦ βουλεύματος Thphn.*chron*.p.221(M.108.564D).

διατωθάζω, *mock, laugh to scorn*, Olymp.*Job* 22:19(M.93.248B).

***διαυαίνω**, *dry completely*, Thdt.*qu.11 in Gen*.(1.15); id.*h.e.* 2.30.7(3.906).

διαυγάζω, **1.** *be transparent*, *Anaph.Pil*.B 4(p.445); **2.** *illuminate* ὁ θεὸς...διαυγάσῃ τὰ ζεζοφωμένα τῶν διανοημάτων Epiph.*anc*.101 (p.122.1; M.43.200A); **3.** of day, *dawn*, *A.(Pass.)Andr*.B 8(p.18.30); Cyr.*Ps*.7:7(M.69.749D); id.*Os*.120(3.151C).

διαυγασμός, ὁ, *dawn*, Cyr.*Os*.124(3.156B).

διαύγεια, ἡ, *splendour, glory*; of God, Dion.Ar.*c.h*.2.4(M.3.144A); Areth.*Apoc*.10(M.106.572A).

διαυγής, **1.** *clear, pellucid*, met. τὸν δ. καὶ καθαρὸν Ἰησοῦν Clem. *paed*.2.12(p.228.6; M.8.540C); δ. ... λόγους id.*str*.1.12(p.35.25; M.8. 753A); νῷ δ. καὶ καθαρῷ νοούμενον τὸν...θεοῦ λόγον Eus.*l.C*.11(p.226. 22; M.22.1380D); νηστεία διαυγεστέραν ἐποίησε τὴν ψυχὴν Bas.*hom.* 1.9(2.8D; M.31.180C); **2.** neut. as adv., *clearly*; ref. sound, Chrys. *hom.28.2 in 2Cor*.(10.636D).

διαυθεντέω, *domineer*, for αὐθεντέω in 1Tim.2:12, ‡Chrys.*poenit.* 1.9(9.778E).

***διαυθεντίζω**, *assert authoritatively*, ‡Jo.D.*Artem*.33(M.96.1281C).

δίαυλος, ὁ, *double course*, in a race; **1.** fig. πόδας...τὸν τῆς ἀρετῆς δ. ἐξανύσαντας Thdt.*provid*.10(4.670); **2.** met., *stretch, tract*; of words in a speech κἂν μυρίους περιβάληται λόγων δ. Chrys.*ep*.94(3.643D); id.*hom.6.1 in 1Cor*.(10.44A); Pall.*v.Chrys*.4(p.26.6; M.47.17).

διαφάνεια, ἡ, *transparency*, Bas.*hex*.3.4(1.26A; M.29.61B).

διαφανής, **1.** *bright* τόπῳ δ. καὶ ἀμιάντῳ Clem.*ecl*.37(p.148.15; M.9.717B); **2.** *illustrious*; of deeds, Tat.*orat*.39(p.40.9; M.6.881C); δ. ἐκκλησίας Eus.*h.e*.5.1.2(M.20.408C); of persons, *ib*.5.21.1(488A); Cyr.*Mich*.24(3.412B).

διάφαυμα, τό, *dawn*, *Protev*.23(p.46); Ath.*virg*.20(p.56.2; M.28. 276D); †Jo.D.*B.J*.22(M.96.1056D).

διάφαυσις, ἡ, *dawn*, Jo.Mosch.*prat*.186(M.87.3064C).

[*]**διάφαυσμα, τό**, = διάφαυμα, Jo.Thess.*mul.ung*.2(M.59.638); *Const.Stud*.14(M.99.1709B) cit. s. ἐκκλησιάρχης.

[*]**διαφαύω**, = διαφαύσκω, *dawn*, *A.(Pass.)Petr.et Paul*.5(p.122. 6); Thphn.*chron*.p.194(M.108.501C); †Jo.D.*B.J*.39(M.96.1232A); abs. πρὸ τοῦ διαφαῦσαι (unless from διαφαύσκω) ‡Eust.*hex*.(M.18. 776B).

[*]**διαφάω**, = διαφαύσκω, *dawn*, *A.Barth*.4(p.134.25); *Chron. Pasch*.p.378(M.92.969A) al.; Jo.Mal.*chron*.14 p.369(M.97.549B).

διαφέρ-ω, **1.** *differ*, Trin. ᾤοντο [sc. Monarchians]...παρίστασθαι μὴ ~ειν τῷ ἀριθμῷ τὸν υἱὸν τοῦ πατρός, ἀλλ' ἓν οὐ μόνον οὐσίᾳ ἀλλὰ καὶ ὑποκειμένῳ τυγχάνοντας ἀμφοτέρους, κατά τινος ἐπινοίας διαφόρους, οὐ κατὰ ὑπόστασιν λέγεσθαι πατέρα καὶ υἱόν Or.*Jo*.10.37(21; p.212.13; M.14.376B); not in essence μοναρχία...κἂν ἀριθμῷ ~ῃ, τῇ γε οὐσίᾳ μὴ τέμνεσθαι Gr.Naz.*or*.29.2(p.75.6; M.36.76B); εἷς ἐστιν ὁ θεὸς τῇ συνυπάρξει τῶν τριῶν...ὑποστάσεων, τῶν ~ουσῶν ἀλλήλων οὐ τῇ οὐσίᾳ, ἀλλὰ τοῖς τῆς ὑπάρξεως τρόποις ‡Just.*qu.et resp*.139(M.6. 1392C); v. διαφορά; **2.** *make a difference, be of importance* τῷ δεσπότῃ δ. ταῦτα Chrys.*hom.26.2 in Rom*.(9.702E); id.*hom.8.1 in Eph*.(11. 52F); med., *concern oneself* οὐδὲν ~ομαι id.*hom.39.1 in 1Cor*.(10. 362C); **3.** c. dat., *belong to*; **a.** of property, *A.Thom*.A 24(p.138.10); Const.ap.Eus.*h.e*.10.5.11(M.20.884B); Pall.*v.Chrys*.9(p.55.15; M.47. 32); also c. genit. κυμητήρ[ιον] δ[ια]φέρον Ἀνδρέου *CG-CI* 54(? saec. vi); *ib*.17(saec.vii); *ib*.45(? saec.vii); **b.** met., ref. Ac.5:4 ἃ ἐπαγγελόμεθα θεῷ, οὐκ ἔτι λοιπόν ἐστιν ἡμῶν, ἀλλὰ θεῷ ~ει ‡Ath.*pass*.3 (M.28.188D); *be proper* to, *appertain* to οὐ...~ει ἀνθρωπίνῃ φύσει τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ θεῷ Ath.*inc.et c.Ar*.7(M.26.993B); ῥημάτων ἰδιότης... ~ουσα τοῖς εὐσεβέσιν Bas.*reg.fus*.13(2.354E; M.31.949B); μηδὲν τῇ

ἡμετέρᾳ θρησκείᾳ ~ουσῶν ἱστοριῶν ‡Just.*coh.Gr.*9(M.6.257B); Thdt. *eran.*2(4.81); *refer* to ὅσα...εὐτελῆ ῥήματα ὑπὸ τοῦ κυρίου εἴρηται, τῇ πτωχείᾳ αὐτοῦ ~ει Ath.*inc.et c.Ar.*8(996A); **c.** ptcpl., of persons; **i.** *kinsfolk*, *A.Thom.*A 73(p.189.1); Epiph.*haer.*66.3(p.21.9; M.42.36B); *Apophth.Patr.*(M.65.252A); **ii.** *partisans, adherents* οἱ ~οντες Ἀθανασίου *PLond.*1914.8; **4.** med., *decline, refuse* μηδὲν δ. Soz.*h.e.* 2.9.4(M.67.956D); *ib.*5.13.4(M.1252D); **5.** trans., *endure* πόνους ~ομένων Proc.G.*Gen.*3:7(M.87.197A).

διαφθέγγομαι, *speak, utter*, Meth.*res.*1.61(M.41.1157D; ἀνα- p.325.22).

διαφθον-έω, *envy*; med., c. dat., Or.*sel.in Ps.*29:2(M.12.1292C); Cyr.*ador.*14(1.486C); Jo.Mal.*chron.*2 p.35(M.97.105B); hence *withhold* information *out of envy*, s.v.l., οὗτος...πολλὰ...διὰ βασκανίαν ~εῖται Chrys.*hom.9.1 in Col.*(11.391C).

διαφίημι, 1. *abandon*, Gr.Nyss.*ep.*4(M.46.1028A); **2.** *allow to depart*, Synes.*ep.*121(M.66.1500B).

[*]**διαφιλονεικέω,** *contend against* in rivalry, Clem.*str.*4.13(p.288.25; M.8.1300A).

διαφλέγω, *burn thoroughly*, *M.Tar.*8(p.468); Gr.Nyss.*res.*3(M.46.660C); *Chron.Pasch.*p.263(M.92.644C).

διαφοιτάω, *spread, penetrate*, Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.23.3(M.20.692B); Isid.Pel.*epp.*1.51(M.78.213C); of God's power τὰ καθολικώτατα τῶν ἐνεργημάτων αὐτοῦ [sc. τοῦ θεοῦ] διαπεφοίτηκεν ἐπ' ἴσης πάντα Clem.*str.*5.14(p.417.8; M.9.197A); id.*fr.*23(p.202.22); of Logos penetrating universe, Or.*Jo.*6.39(23; p.147.16; M.14.265C).

***διαφοίτησις, ἡ,** *spreading*; of gospel, Gr.Nyss.*Steph.*1(M.46.708C).

διαφορά, ἡ, 1. *difference, distinction*; **a.** in gen. δ. δίδωμι *make a distinction*, Or.*Jo.*28.9(8; p.400.2; M.14.700A); λύω τὴν δ. *resolve a distinction*, *ib.*(p.400.7; 700A); **b.** theol., denied in Trin. ἕνα...θεὸν ἐκ θεοῦ, ἀλλ' οὐ πλείους. ἐν γὰρ πλείοσιν ἑτερότης ἔσται καὶ δ. Eus. *d.e.*4.3(p.152.22; M.22.253D); i.e. not in substance τῆς...κατὰ τὴν φύσιν ἰδιότητος μηδεμίαν ἑτέρου πρὸς τὸ ἕτερον ἐπινοεῖσθαι διαφοράν, ἀλλ' ἐν τῇ κοινότητι τῆς οὐσίας τὰς γνωριστικὰς ἰδιότητας ἐπιλάμπειν ἑκάστῳ Gr.Nyss.*diff.ess.*5(M.32.336B); ἐν...ὄνομα...ἡμῖν τὴν ἑνότητα τῆς οὐσίας τῶν ἐν τῇ πίστει προσώπων διερμηνεύει...διὰ γὰρ τῶν κλήσεων τούτων οὐ φύσεως διαφορὰν διδασκόμεθα ἀλλὰ μόνας τὰς τῶν ὑποστάσεων γνωριστικὰς ἰδιότητας id.*Eun.*2(2 p.301.21; M.45.472D); μήτε παρὰ τὸ πλέον καὶ ἔλαττον τὴν δ. ἐξευρίσκοι, διότι τὴν ἐλάττωσιν ὁ τῆς τελειότητος οὐ παραδέχεται λόγος id.*or.catech.*proem.(p.5.11; M.45.12C); τὸ θεῖον...κατὰ πάντα τέλειον. εἰ οὖν πολλοὺς ἐροῦμεν θεοὺς ἀνάγκη διαφορὰν ἐν τοῖς πολλοῖς θεωρεῖσθαι. εἰ γὰρ οὐδεμία δ. ἐν αὐτοῖς, εἰς μᾶλλόν ἐστι καὶ οὐ πολλοί. εἰ δὲ δ. ἐν αὐτοῖς, ποῦ ἡ τελειότης; ‡Cyr.*Trin.*4(6^{3}.5C; M.77.1128A); but in Person ὥστε ἀριθμῷ μὲν τὴν δ. ... ὑπάρχειν καὶ ταῖς ἰδιότησι, ἐν δὲ τῷ λόγῳ τῆς θεότητος, τὴν ἑνότητα θεωρεῖσθαι Bas.*Eun.*1.19(1.231C; M.29.556B); οὔτε τῆς τῶν ὑποστάσεων δ. τὸ τῆς φύσεως συνεχὲς διασπώσης οὔτε τῆς κατ' οὐσίαν κοινότητος τὸ ἰδιάζον τῶν γνωρισμάτων ἀναχεούσης Gr.Nyss.*diff.ess.*4(M.32.333A); *ib.*7(337D); cf. ἡμᾶς...τήν τε τῆς φύσεως ἑνότητα [sc. of Peter and Paul] καὶ τὴν τῶν ὑποστάσεων δ. παραστήσαντες id.*Eun.*7(2 p.168.3; M.45.757C); ‡Cyr.*Trin.*10(6^{3}.15E; M.77.1144A); διὰ τοῦ μὲν λέγειν τρεῖς ὑποστάσεις ἡ δ.· διὰ τοῦ ὁμολογεῖν δὲ μίαν οὐσίαν ἡ ἕνωσις ὁμολογεῖται Max.*opusc.*(M.91.148A); of Father and Son οὐκοῦν ἡ τῶν ὀνομάτων δ. λαμβάνεται μὲν ἐπὶ τῶν ὁμοουσίων...δέδεικται γὰρ ὡς οὐκ ἀνατρέφει τῶν ὁμοφυῶν τὴν πρὸς ἄλληλα φυσικὴν ὁμοιότητα τῶν ὀνομάτων ἡ δ. Cyr.*thes.*19(5^{1}.187Af.); **2.** *difference* between divine and human natures of Christ τὴν δ. τῆς τε τοῦ λαβόντος φύσεως καὶ τῆς τοῦ ληφθέντος ἡμῖν ὑποδεικνῦσιν ἡ θεία γραφή Thdr.Mops.*fr.Apoll.*(p.321.14); id.*fr.inc.*8(p.299.17; M.66.981B); cf.*Symb.Chalc.*(p.129.32; H.2.456C) cit. s. φύσις; θεωρεῖ μέν τινα δ. φύσεων ὁ νοῦς· ταὐτὸν γὰρ οὔτι που θεότης τε καὶ ἀνθρωπότης Cyr.*inc.unigen.*(5^{2}.21E); εἷς γὰρ ἐξ ἀμφοῖν Χριστός...γνωριζομένης τῆς δ. τῶν οὐσιῶν Gel.Cyz.*h.e.*2.19.25(M.85.1280D); οὐδὲ ὅλως γάρ φαμεν οὔτε δ. ὑποστάσεων ἐν τῇ μιᾷ ὑποστάσει τοῦ κυρίου—μὴ γένοιτο—εἰ καὶ ὑποστατικῶν μερικῶν ἰδιωμάτων ἴσμεν δ. Leont.H.*Nest.*2.13(M.86.1561C); εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ...τὴν κατ' οὐσίαν τῶν φύσεων δ. μετὰ τὴν...ἕνωσιν ἐξ ὧν ὁ εἷς...ὑπάρχει Χριστός...εἴη κατάκριτος CLater.*can.*7; οὐκοῦν εἴπερ δ. ἐπὶ Χριστοῦ μετὰ τὴν ἕνωσιν λέγομεν...οὐ διαιροῦμεν τῷ ἀριθμῷ τὰ σημαινόμενα παντελῶς, ἀλλὰ δηλοῦμεν σωζομένην τῶν ἡνωμένων τὴν ὕπαρξιν Max.*ep.*15(M.91.561C); μίαν ἀμφοτέρων ἐκ τῆς ἑνώσεως τοῖς εὐσεβέσιν οὐκ ἐδίδου γνωρίζεσθαι φύσιν...μὴ σώζουσα τὴν κατ' οὐσίαν δ. μετὰ τὴν ἕνωσιν· ἀλλ' ὑπόστασιν μίαν παρεῖχεν ὁρᾶν ἐκ τῆς ἑνώσεως σύνθετον *ib.*(556C); cf.*ib.*11(M.469B); οὐχ ὡς τῶν δύο φύσεων ἀποτελεσασῶν μίαν σύνθετον φύσιν, ἀλλ' ἑνωθεισῶν ἀλλήλαις κατ' ἀλήθειαν εἰς μίαν ὑπόστασιν σύνθετον τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ σώζεσθαι αὐτῶν τὴν οὐσιώδη δ. ὁριζόμεθα Jo.D.*f.o.*3.3(M.94.993C); in monophysite doctrine Νιοβῖται...τὴν δ. τῆς σαρκὸς καὶ τῆς θεότητος μετὰ τὴν ἕνωσιν ἀναιροῦσιν Tim.CP *haer.*(M.86.44A); ποιοτήτων λέγων [sc. Severus of Antioch] φυσικῶν, ἀλλ' οὐ φύσεων, ἤγουν οὐσιῶν ἐπὶ Χριστοῦ διαφορὰν μετὰ τὴν ἕνωσιν Max.*opusc.*(M.91.41A); εἷς οὖν Νεστορίῳ τε τῶν Σευήρῳ περὶ τοῦ δυσσεβεῖν ὑπάρχει σκοπός. ... ὁ μὲν γὰρ διὰ τὴν σύγχυσιν...τὴν οὐσιώδη δ. προσωπικὴν ποιεῖται διαίρεσιν· ὁ δὲ διὰ τὴν διαίρεσιν τὴν οὐσιώδη μὴ λέγων δ., τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν φυσικὴν ἐργάζεται σύγχυσιν· δέον μήτε σύγχυσιν ἐπὶ Χριστοῦ, μήτε διαίρεσιν· ἀλλ' ἕνωσιν τῶν κατ' οὐσίαν διαφερόντων, καὶ διαφορὰν τῶν καθ' ὑπόστασιν ἡνωμένων ὁμολογεῖν *ib.*(56C); in monothelite confession ὁμολογοῦμεν...τὸν...Χριστὸν...μίαν ὑπόστασιν σύνθετον ἐν δύο καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν κηρύττοντες φύσεσι, τὴν δ. ἑκατέρας γνωρίζοντες φύσεως κατὰ τὴν αὐτῶν ἰδιότητα Paul.CP *ep.Thdr.*(M.*PL*.87.95A); for problem of Christ's human and divine will v. θέλημα; **3.** *advantage* εἰς δ. καὶ προτροπὴν τῶν ἐκπαιδευομένων ταῦτα γέγραπται Just.*1apol.*21.4(M.6.360B); **4.** *divulsion, destruction* τὴν ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ δ. ἐνίκησεν ἂν ἡ τοῦ λόγου φορά Bas.Sel.*or.*6.3(M.85.96C).

διαφορία, ἡ, = διαφορά, s.v.l., τὴν ἐκ τῆς ὁμωνυμίας δ. Ath.*syn.*36(p.263.1; M.26.756C).

***διαφορῖται, οἱ,** an alternative name for a sect of monophysites, also called Νιοβῖται, Tim.CP *haer.*(M.86.44A).

διάφορος, comp., *superior, excelling others*, Clem.*exc.Thdot.*17(p.112.12; M.9.665B); *ib.*41(p.119.16; 677C); Thphn.*chron.*p.261(M.108.649B).

διάφραγμα, τό, *barrier*, fig. ἐνταῦθα μὲν γάρ...πολλοῖς διεστήκασι, χρώματι, σχήματι κτλ. ... ἐκεῖ δὲ τούτων οὐδέν ἐστι τῶν δ. Chrys.*hom.1.1 in 1Tim.*(11.550B); ἐπειδὴ αἱ ἁμαρτίαι διϊστῶσιν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγγίζοντος, περιέλωμεν...τὸ...δ. Cyr.*Ps.*72:27(M.69.1185C).

διαφράσσω, *form a barrier*; pass., met., *be separated from* τοὺς...ποικίλῃ πλάνῃ θεοῦ διαπεφραγμένοις Eulog.*fr.Novat.*(M.104.349B).

διαφρουρέω, *guard, garrison*, Thphn.*chron.*p.235(M.108.592C).

***διαφύλαξις, ἡ,** *safe keeping*, ‡Ath.*synops.*77(M.28.436C).

διαφυλάσσω, 1. *keep safe*, Const.ap.Eus.*v.C.*3.60(p.109.2; M.20.1133A); Const.*ib.*4.42(p.135.11; 1192C); **2.** *observe* a custom, Eus. *h.e.*5.24.1(M.20.493B).

***διαφυρόω,** *mix, confound, confuse*, med., Gr.Nyss.*hom.opif.*13.3(M.44.165D).

***διαφύρ-ω,** s.v.l., *mix, confound* τριὰς τελεία...οὐ συναλοιφή τις οὖσα οὐδὲ πρὸς ἑαυτὴν ~ομένη Epiph.*haer.*76.31(M.42.593D; conj. διαφερομένη p.389.8).

διαφωνέω, 1. *utter*, *Apoc.Mos.*37(p.20); **2.** ? *grow weary*, *T.Job* 13(p.111.13); *ib.*27(p.120.4,10).

διαφώτισις, ἡ, *elucidation* (sc. of scripture), ‡Ath.*synops.*4(M.28.293D).

***διάφωτος,** *illuminated, light*, Jo.Mal.*chron.*14 p.360(M.97.536B).

[*]**διαχαίνω,** = διαχάσκω, *gape, crack*, Chrys.*hom.8.4 in 1Cor.*(10.70D); Evagr.*h.e.*1.17(p.27.4; M.86.2469A).

διαχαλάω, *relax*; pass., *be enervated*; of persons, Chrys.*hom.23.1 in Eph.*(11.175A).

διαχαράσσω, 1. *sever*, Jo.Mosch.*prat.*47(M.87.2901D); **2.** med., *scratch, lacerate*, Men.*exc.Rom.*14(p.207.17; M.113.905B); **3.** *describe* or *make* sign of cross, *A.Thom.*A 50(p.166.18); *mark out* διαχάραξόν μοι πῶς γίνεται τὸ ἔργον...καὶ...κάλαμον λαβὼν διεχάρασσεν μετρῶν τὸν τόπον *ib.*18(p.127.5,7); Eus.*onomast.*(p.2.11); met. τοὺς τύπους τῆς ἀληθείας, οὓς οἱ προφῆται...διέτυπον, διεχάραττον, κατήγγελλον Epiph.*ep.Arab.*ap.*haer.*78.4(p.454.27; M.42.704C); **4.** *indite upon tablets, write*, Eus.*h.e.*5.3.4(M.20.437B); Bas.*ep.*45.1(3.133A; M.32.365A); Gr.Nyss.*ep.*20(M.46.1080B).

***διαχαυν-όω,** *slacken, soften*; met. ἐπειδὰν...ἡμᾶς ~ώσῃ [sc. ὁ διάβολος], καθάπερ τις χειμάρρους ἐπιχέεται Chrys.*hom.14.2 in Eph.*(11.105A); med., *relax* δ. τὴν διάνοιαν Tit.Bost.*Man.*2.14(M.18.1160C).

διαχειμάζομαι, *be tempestuous, rage*; met., of persons, Tit.Bost.*Man.*2.2(M.18.1133C).

***διαχειραγωγ-έω,** *lead*, met. θεοφιλὲς...ἀπὸ τῆς γλώττης ἐπὶ τὰ ἔργα τὸ κόσμιον ~εῖν Clem.*str.*2.23(p.193.4; M.8.1096B); pass., of persons ἐπὶ τὴν θεωρίαν ~ούμενοι id.*fr.*60(p.227.24).

***διαχερσόω,** *dry up*, ‡Caes.Naz.*dial.*152(M.38.1105).

διαχέω, 1. perf. ptcpl. pass., *dissolute* pleasures, Cyr.*Ps.*65:10(M.69.1136D); **2.** *break* a treaty, Thphyl.*exc.Rom.*3(p.222.24; M.113.929B).

διαχρίω, *besmear*, Gr.Nyss.*v.Mos.*17(M.44.304D); Chrys.*hom.88.3 in Mt.*(7.829B); Const.Diac.*laud.*25(M.88.508C).

[*]**διαχύν-ω**, late form of διαχέω; **1.** *pour out*; met., Hipp.*haer.* 5.14(p.109.1; M.16.3167B); **2.** *spread abroad, disperse*; pass., Ath. *h.Ar.*77(p.226.14; M.25.788A); τὰ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς εἴδη ἐκεῖσε τῇ Θηβαΐδι ~εται Epiph.*haer.*66.1(p.17.5; M.42.32A).

***διάχυτος**, *diffused*, Andr.Cr.*or.*21(M.97.1277B).

διαχωρίζ-ω, **1.** *separate* ἐτόλμησαν...ἀσεβῶς τὸν ἕνα θεὸν διαχωρίσαι τῷ λόγῳ Cyr.H.*catech.*4.4; c. genit. ὅτι οὐδὲ μιᾶς ἐνεργείας τῆς παρὰ πατρὸς ἐνεργουμένης τὸ ἅγιον πνεῦμα διακεχώρισται Gr.Nyss. *Trin.*7(p.80.4); **2.** *distinguish*, Clem.*paed.*2.4(p.182.19; M.8.441A); ἑτεροδόξους ~οντας δίκαιον θεὸν ἀπὸ ἀγαθοῦ Or.*comm.in Eph.*6:1 (p.568.8); pass. impers., *a distinction is made* διακεχώρισται...ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος Hipp.*haer.*5.27(p.133.7; M.16.3203B); **3.** *tear in pieces*, Jo.Mosch.*prat.*69(M.87.2920B).

***διαχωριστικός**, *separative* τὸ πνεῦμα δ. ἔχει δύναμιν ἐνεργειῶν ὑλικῶν Clem.*ecl.*25(p.143.29; M.9.709B); Epiph.*exp.fid.*9(p.506.29; M.42.792D).

διάψαλμα, τό, *selah* (Hebr. סֶלָה) a musical or liturgical direction marking a division of the psalm; **1.** various interpretations ἐστοχασάμεθα μήποτε ὑπεσήμαναν οἱ θέντες αὐτὸ [sc. τὸ δ.] ῥυθμοῦ τινος ἢ μέλους ἢ μέρους μεταβολὴν γεγονέναι κατὰ τοὺς τόπους ἢ κρουμάτων ἀνακωχήν, ἢ καὶ ἐποχὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος μάλιστα, ἤ...ἀπὸ νοήματος εἰς νόημα μεταβολήν, ἢ καὶ τρόπου διδασκαλίας εἰς ἕτερον τρόπον ἢ διανοίας καὶ δυνάμεως λόγου ἐνάλλαγμα. οὔτε δὲ παρὰ τῷ Ἀκύλᾳ κεῖται οὔτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, ἀλλ' ἀντὶ δ. γέγραπται 'ἀεί' ‡Hipp. *fr.13 in Pss.*(p.143.3; M.10.720A); cf.Or.*sel.in Pss.*proem.(M.12. 1057C,1060C); Thdt.*Pss.*proem.(1.606,607); marking a change either of metre τὸ δ. διὰ τὰς ἐναλλαγάς προσκεῖσθαι τῶν ῥυθμῶν, οὐχὶ δὲ διὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὥς τινες ἐφαντάσθησαν †Ath.*fr.*(M.26.1321D); or of singers, Cosm.Ind.*top.*5(M.88.248D); or of theme, Ath.*exp.Ps.*3:5(M.27.69C); Cyr.*Ps.*43:10(M.69.1021C); Hesych.H.*fr.Ps.* 82:9(M.93.1260D); this interprn. rejected by Gr. Nyss.*Pss.titt.*B 10(M.44.533D); = a pause ἔστιν οὖν τὸ δ. ... μεταξὺ τῆς ψαλμῳδίας γενομένη κατὰ τὸ ἀθρόον ἐπηρέμησις, πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ θεόθεν ἐπικρινομένου νοήματος...ὡς δ' ἂν μὴ νομισθείη τοῖς πολλοῖς σημεῖον γίνεσθαι τὴν σιωπὴν τοῦ ἐπιλελοιπέναι τὸν προφητεύοντα τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος δύναμιν, τούτου χάριν τινὲς τῶν ἑρμηνέων ἀντὶ τοῦ δ. τὸ 'ἀεί' τοῖς διαλείμμασι τούτοις ἐγγράφουσιν *ib.*(536B); Isid. H.*etym.*6.19.15; **2.** of the portion of the psalm after *selah*, Just. *dial.*47.1(M.6.556B).

διαψεύδω, *deceive*; med., abs., Hipp.*haer.*4.7(p.40.7; M.16.3070B); *ib.*6.21(p.149.10; 3227A); Or.*fr.67 in Jo.*(p.537.11).

διαψηφιστής, ὁ, **1.** *supporter* δ. τῆς ἀσεβείας Bas.*Spir.*42(3.36B; M.32.145B); Nil.*Eulog.*20(M.79.1120A); **2.** *accountant*, (Lat. *rationalis*) Bas.*ep.*215(3.323B; M.32.789D).

***διάψοφος**, s.v.l., *noisy* δ. καὶ σαθρὰς φωνάς CNic.(787)*refut.*(H. 4.424E).

***διάψυχος**, *living*, Areth.*Apoc.*55(M.106.736A).

***διαψυχραίνω**, *grow cool*; of faith, Niceph.Ur.*v.Sym.*139(M.86. 3116A).

δίβουλος, *of two wills*, Max.*opusc.*(M.91.56B) cit. s. θέλημα.

***διγαμέω**, *marry a second time*, Or.*hom.20.4 in Jer.*(p.182.24; M.13.508C); CNeocaes.*can.*7; Anast.S.*hod.*2(M.89.68D).

***διγαμία, ἡ**, *second marriage* οἱ νόμῳ ἀνθρωπίνῳ διγαμίας ποιούμενοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ διδασκάλῳ εἰσί Just.*1apol.*15.5 (M.6.349B); ref. 1Cor.7:8,9 οὐκ αὐτὸ τοῦτο δ. ἀποφηνάμενος [sc. ὁ Παῦλος] εἶναι καλὸν ἀλλ' ἄμεινον κρίνας τῆς ἐκπυρώσεως Meth.*symp.* 3.12(p.41.7; M.18.80B); condemned by Novatianists τῆς δ. ὡς πορνείας κατηγοροῦσιν Thdt.*1Cor.*8:39(3.212); cf. γάμος.

δίγαμος, *twice married* ἤρξαντο ἐπίσκοποι...καὶ διάκονοι δίγαμοι... καθίστασθαι εἰς κλήρους Hipp.*haer.*9.12(p.249.24; M.16.3386B); μετέχει μὲν σωτηρίας τινὸς καὶ ἡ δ., οὐ μὴν τοσαύτης μακαριότητος, ὅσης παρὸν διγαμεῖν καθαρεύσασα Or.*hom.20.4 in Jer.*(p.182.30; M.13.508C); τοὺς δ. παντελῶς ὁ κανὼν τῆς ὑπηρεσίας ἀπέκλεισε Bas. *ep.*188 *can.*12(3.275C; M.32.681B); cf.Or.*hom.17 in Lc.*(p.121.13; M. 13.1847A); second marriage condemned by Novatianists τοὺς Καθαροὺς...ὁμολογῆσαι...προσήκει...δ. κοινωνεῖν CNic.(325)*can.*8; οἱ Ναυατιανοὶ οἱ περὶ Φρυγίαν διγάμους οὐ δέχονται Socr.*h.e.*5.22.60 (M.67.641A); cf. γάμος.

διγενής, *of twofold generation*, Anast.S.*hod.*7(M.89.117C).

***δίγλυφος**, *carved with two faces* or *facing each way*, Gr.Naz.*carm.* 2.2(poem.)7.136(M.37.1561A); Cosm.Mel.*schol.*ad loc.(M.38.489).

***διγλωσσία, ἡ**, *deceitfulness*, *Did.*2.4 = *Barn.*19.7.

δίγλωσσος, *double-tongued* οὐκ ἔσῃ διγνώμων οὐδὲ δ. *Did.*2.4 = *Barn.*19.7; *Orac.Sib.*3.37; masc. as subst., Socr.*h.e.*1.23.6(M.67. 141B).

δίγνωμος, *of two practical wills*; of Christ, Max.*opusc.*(M.91.56B).

διγνώμων, *of two opinions* οὐκ ἔσῃ δ. *Did.*2.4 = *Barn.*19.7; Hipp. *haer.*10.15(p.276.15; M.16.3431A).

***διγύναιος**, *who has married a second wife*, Ath.*h.Ar.*73(p.223.22; M.25.781B).

δίδαγμα, τό, *instruction, teaching*; plur., of teaching of apostles, Meth.*creat.*1(p.494.2; M.18.333A); †Hipp.*Laz.*12(p.215.24; M.62. 777); ‡Ath.*Apoll.*1.1(M.26.1093B); Oecum.*Apoc.*22:14(p.253); of ten commandments τὰ θεῖα δ. Gr.Nyss.*v.Mos.*45(M.44.316C); of teaching of Christ, Just.*2apol.*2.2(M.6.444A); Cyr.*Jo.*4.3(4.378D); τῶν δεσποτικῶν δ. Thdt.*Trin.*11(M.75.1161C).

διδακτικός, **1.** of persons, *apt at teaching*, Chrys.*hom.6.3 in Eph.* (11.42E); 'δ.' οὐ τὸν εὐγλωττίᾳ λέγει κεκοσμημένον, ἀλλὰ τὸν τὰ θεῖα πεπαιδευμένον, καὶ παραινεῖν δυνάμενον τὰ προσήκοντα Thdt.*1Tim.* 3:2(3.654); τὸν τοῦ νόμου δ. ‡Meth.*Sym.et Ann.*5(M.18.360B); **2.** met., *instructive* δ. ... τὴν σοφίαν Clem.*str.*1.5(p.20.8; M.8. 724B); Cyr.H.*catech.*21.7; Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.128D).

***διδακτικῶς**, *as a teacher, instructively*, Or.*fr.46 in Jo.*(p.521.30); κηρυττέτω δὲ τὴν εὐαγγελικὴν ὁ λόγος πίστιν ἁπλοϊκῶς οὕτω καὶ δ. Thdt.*Trin.*2(M.75.1149B); ‡Cyr.*Trin.*23(6^{3}.28E; M.77.1164C).

διδακτός, *taught, learnt*; of persons (ref. Jo.6:45) *taught, instructed* δ. θεοῦ γεγονότες Cyr.*Ps.*22:1(M.69.840C).

***διδάκτρια, ἡ**, *mistress*; of Eve, ‡Chrys.*hom.3.3 in Gen.*(6.547A); ὦ πόσων κακῶν Εὔα δ. ‡Chrys.*hom.in Ps.92:3*(5.623D).

***διδακτῶς**, *by means of teaching* or *instruction*, Cyr.*Ps.*44:1(M.69. 1028C); κεῖται γὰρ ἐν ἀμφοῖν [sc. Father and Son] ἡ ἑκατέρου γνῶσις ἀκριβής, οὐ δ. ἀλλὰ φυσικῶς id.*Jo.*2.6(4.223A); id.*thes.*15(5^{1}.152A).

διδασκαλεῖον, τό, **1.** *teaching-place*, of a church τὸ καθ' ἡμᾶς δ. Ath.*ep.encycl.*6(p.176.10; M.25.236C); **2.** *school of thought* ὁ Πλάτων ...συνέστησε τὸ δ. Hipp.*haer.*1.18(p.19.2; M.16.3041A); Or.*Cels.*3.51 (p.247.20; M.11.988B); Eus.*h.e.*4.7.3(M.20.316C); **3.** *teaching, doctrine*, Just.*2apol.*2.13(M.6.445B); Iren.*haer.*1.27.2(M.7.688A); Chrys. *hom.4.6 in Ac.princ.*(3.89E); **4.** *position* or *office of teacher* οὐκ ἐμὸν ...τὸ δ. σήμερον ‡Meth.*palm.*2(M.18.385B).

διδασκαλία, ἡ, **1.** *teaching, instruction*; **a.** of Christ τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος, ἥτις ἐστὶ βρῶμα ἡμῶν πνευματικόν Clem.*str.* 7.16(p.73.27; M.9.544B); ἀδύνατόν ἐστιν ἄνευ τῆς τούτου δ. ἀληθείᾳ σωζούσῃ ἐπιστῆναι *Hom.Clem.*3.54; Ath.*gent.*1(M.25.4A); of apostles, Clem.*str.*7.17(p.76.23; M.9.552C) cit. s. παράδοσις; πίστις ...ἐκ δ. ἀποστολικῆς ὁρμωμένη καὶ παραδόσεως τῶν πατέρων, βεβαιουμένη ἔκ τε νέας καὶ παλαιᾶς διαθήκης Ath.*ep.Adelph.*6(M.26. 1080A); and of their successors σώζοντες διδασκαλίας παράδοσιν εὐθὺς ἀπὸ τῶν...ἀποστόλων Clem.*str.*1.1(p.9.4; M.8.700A); τὴν ἐξ ἀρχῆς παράδοσιν καὶ δ. καὶ πίστιν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ἣν ὁ μὲν κύριος ἔδωκεν, οἱ δὲ ἀπόστολοι ἐκήρυξαν, καὶ οἱ πατέρες ἐφύλαξαν Ath.*ep.Serap.*1.28(M.26.593D); *Symb.Nic.*(787)(H.4.456B); of scripture opp. tradition, v. παράδοσις; gen. of Christian teaching, esp. of orthodox faith, Clem.*str.*7.2(p.9.19; M.9.416A); τῇ ἐκκλησιαστικῇ δ. Eus.*Marcell.*1.3(p.17.29; M.24.749D); Ath.*gent.*1(M.25. 4B); but also of heret. teaching, Ign.*Eph.*17.1; Clem.*ecl.*29(p.146. 8; M.9.713B); Ath.*apol.sec.*77(p.156.30; M.25.388A); as function of bishops, Hipp.*haer.*1 proem.(p.3.4; M.16.3020C) cit. s. διάδοχος; *Clem.ep.*2(M.2.36A); v. ἐπίσκοπος; **b.** in title of work καθολικὴ δ. περὶ λαϊκῶν *Const.App.*1.1 tit.; **c.** in teaching of Arius ref. creative Logos ἡ σοφία τοῦ θεοῦ ἐκ δ. ἐκτήσατο τὸ δημιουργεῖν Ath. *Ar.*2.28(M.26.208A); denied by Athanasius οὐκ ἐκ δ. γέγονε δημιουργὸς ὁ λόγος *ib.*2.29(208A); **2.** *statement*, of a formal petition, CChalc.*act.*14(*ACO* 2.1.3 p.65.27; H.2.573B).

διδασκαλικός, **1.** *of* or *for teaching, instructive*; ref. H. Ghost, Eun.*apol.*25(M.30.861D) cit. s. δημιουργικός; **2.** *characteristic of* or *belonging to a teacher* τὴν δ. τῆς παραδόσεως φροντίδα Clem.*ecl.*27 (p.144.27; M.9.712B); Chrys.*comm.in Gal.*6:6(10.725A); id.*hom.3.5 in Heb.*(12.34B); of office or position of teacher τὸν δ. θρόνον Meth. *lepr.*12(p.466.10); Chrys.*hom.67.2 in Mt.*(7.663C); *ib.72.3*(704B); **3.** neut. as subst., *formal statement* or *document*, CChalc.*act.*14 (*ACO* 2.1.3 p.64.34,35; H.2.572D); CSyr.*act.*(*ACO* 3 p.93.7,9,12; H.2. 1365C,D); CCP(536)*act.*1(*ACO* 3 p.134.6; H.2.1197E).

διδασκάλιον, τό, **1.** *instruction, teaching*, Rhod.ap.Eus.*h.e.* 5.13.4(M.20.460C); Bas.*hom.*24.2(2.190D; M.31.604A); Pall.*v.Chrys.*8 (p.47.5; M.47.28); **2.** *school* πάσης τῆς οἰκουμένης ἦσαν [sc. prophets] δ. ἱερὸν τῆς περὶ θεοῦ γνώσεως Ath.*inc.*12.5(M.25.117B).

διδάσκαλος, ὁ, *teacher*; **1.** in gen., of apostles τῶν κοινῶν τῆς οἰκουμένης δ. Chrys.*hom.in Philm.*proem.(11.773B); of S. Paul, *A.Xanthipp.*7(p.62.11); of S. Peter, †Jo.D.*B.J.*11(M.96.960B); of Chrysostom, Thdt.*h.e.*5.32.8(3.1072); of bishops, *M.Polyc.*16.2; v. ἐπίσκοπος; of Christ, Just.*1apol.*12.9(M.6.345A); *A.Petr.et Andr.*8

(p.121.21); Chrys.hom.79.2 in Jo.(8.468B); 2. as an order in Church προφητῶν καὶ δ. Did.15.1,2; Herm.vis.3.5.1; Clem.ecl.23(p.143.6; M.9.708D).

διδάσκ-ω, 1. *teach*; of Christ, Polyc.ep.2.3; τὸν υἱὸν...τὸν τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ θεοῦ διδάξαντα Clem.str.7.10(p.43.2; M.9.481C); ὁ σωτὴρ τοὺς ἀποστόλους ἐδίδασκεν, τὰ μὲν πρῶτα τυπικῶς καὶ μυστικῶς, τὰ δὲ ὕστερα παραβολικῶς καὶ ᾐνιγμένως, τὰ δὲ τρίτα σαφῶς καὶ γυμνῶς κατὰ μόνας id.exc.Thdot.66(p.128.24; M.9.689C); Ath.inc.14.6(M.25.121B); in gen., of those teaching Christian faith, Herm.vis.3.5.1; Ath.gent.46(M.25.93B); esp. of bishops, v. ἐπίσκοπος; of scripture, id.Ar.1.36(M.26.85D); Symb.Sirm.3 ap.Ath.syn.8(p.236.15; M.26.693C); Symb.Ant.(345)ib.26(729A); of God in Arian theology ὡς δὲ παρὰ διδασκάλου καὶ τεχνίτου μεμάθηκε τὸ δημιουργεῖν [sc. ὁ λόγος] καὶ οὕτως ὑπηρέτησε τῷ διδάξαντι θεῷ Ath.Ar.2.28(M.26.205C); 2. *demonstrate, give proof of*, id.apol.sec.45(p.120.26; M.25.328B); Thdt.Ps.19:1(1.725); id.Jon.3:10(2.1473); 3. *give directions* or *orders* βασιλέων ἴδιον τὸ δ., τὸ δὲ ~εσθαι τῶν ἀρχομένων id.Ps.118:100(1.1463).

διδαχή, ἡ, *teaching*; 1. of Christian teaching or doctrine, Barn.16.9; Just.dial.35.8(M.6.553A); Gr.Nyss.or.catech.proem.(p.1.4; M.45.10A); 2. title of work δ. κυρίου διὰ τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῖς ἔθνεσιν Did.tit.; Ath.ep.Amun.(M.26.1177D); plur., Eus.h.e.3.25.4(M.20.269A).

***διδί**, (Hebr. יְדִידִי) *my beloved*, Dial.Tim.et Aquil.83 r°.

διδυμεύ-ω, *bear twins*, exeg. Cant.4:2 ~ουσαι δὲ ἄλλως, διὰ τὸ διττὸν τῆς νοήσεως τῆς τερητῆς (sic) καὶ πνευματικῆς Or.schol.in Cant.4:2(M.17.269D); ~ειν τῇ μὲν ψυχῇ τὴν ἀπάθειαν, τῷ δὲ σωματικῷ βίῳ τὴν εὐσχημοσύνην γεννῶντας Gr.Nyss.ap.Proc.G.Cant.4:2(M.87.1641C), cf.Gr.Nyss.hom.7 in Cant.(M.44.928B); Nil.ap.Proc.G.Cant.4:2(1644A).

διδυμοτοκία, ἡ, *production of twins*, met. μηκέτι εἴπῃς...εἰ... προήγαγεν ὁ πατὴρ...τὰ ἀμφότερα [sc. Son and H. Ghost] ἅμα, ἆρα ἂν ἀδελφοθεῖα καὶ δ. ἐστὶν ἐν τῇ τριάδι; ‡Gr.Nyss.imag.(M.44.1340D); Nil.ap.Proc.G.Cant.4:2(M.87.1644A).

διδυμοτόκος, *producing twins*, Bas.hex.9.5(1.85A; M.29.200A); Gr.Nyss.hom.7 in Cant.(M.44.925B,928B); εἰ δὲ ἐν τῷ ἅμα προῆλθον [sc. Son and H. Ghost] εὔδηλον ὅτι δ. ἐστὶν ὁ πατὴρ Anast.S.hod.22(M.89.288B).

***διδυμοφυῶς**, *in twofold nature*; ref. Inc., Anast.S.hex.12(M.89.1053B).

***διδύσκω**, *sink back* πάλιν τὸ ὕδωρ ἐδίδυσκεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ V.Zos.6(p.100.4); ib.11(p.104.5).

δίδωμι, [pres. indic. δίδει Poen.App.1.17; διδόαμεν Or.comm.in Gen.ap.Eus.p.e.6.11(288A; M.12.65A); Chrys.hom.40.2 in 1Cor.(10.380D); Jo.Jej.poenit.cont.virg.(M.88.1956D); infin. δίδειν †Jo.Jej.poenit.(M.88.1912D); ptcpl. διδοῦντες Jo.Mal.chron.18 p.443(M.97.653A); imper. δίδος Jo.Mosch.prat.195(M.87.3077D); aor. ptcpl. δώσας ib.186(3064C); δόσας Jo.Mal.chron.2 p.26(M.97.92B); subj. δώσῃς Eus.Al.serm.8(M.86.361B)]; *give*; 1. *administer* Communion οὐ δεῖ ὑπηρέτην ἄρτον διδόναι CLaod.can.25; 2. ptcpl., *supporter, benefactor*, abs., of those who maintain Church widows, Const.App.3.5.2; 3. of God; a. abs. ἑτοιμότερον γὰρ ἑαυτὸν λέγει ὁ κύριος εἰς τὸ διδόναι τοῦ αἰτοῦντος 2Clem.15.4; pass., of spiritual gifts εἰρήνη...ἐδέδοτο πᾶσιν 1Clem.2.2; τὴν δοθεῖσαν ὑμῖν πίστιν Polyc.ep.3.2; Gel.Cyz.h.e.2.7.4(M.85.1233A); of H. Ghost, given by Father through Son, or by Son ἐγὼ λόγος ὢν τοῦ πατρὸς αὐτὸς ἐμαυτῷ ἀνθρώπῳ γενομένῳ δίδωμι τὸ πνεῦμα Ath.Ar.1.46(M.26.108B); Μωυσεῖ μὲν ἐδίδου καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς Ἑβδομήκοντα [sc. ὁ λόγος τὸ πνεῦμα] ib.1.48(112B); ὁ αὐτός [sc. Christ] ἐστι διδοὺς καὶ λαμβάνων, διδοὺς μὲν ὡς θεοῦ λόγος, λαμβάνων δὲ ὡς ἄνθρωπος ib.(112C); ὁ τὸ πνεῦμα διδοὺς κύριος ib.1.50(116A); διὰ τίνος δὲ καὶ παρὰ τίνος ἔδει τὸ πνεῦμα δίδοσθαι ἢ διὰ τοῦ υἱοῦ, οὗ καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι; ib.(117A); τὸ πνεῦμα...παρὰ τοῦ πατρὸς δι' υἱοῦ δίδοσθαι πεπιστεύκαμεν id.ep.Serap.4.6(M.26.645D); b. *grant, allow* ὡς ἡ τοῦ θεοῦ χάρις ἔδωκεν Cyr.H.catech.19.9; θεοῦ διδόντος Gr.Nyss.engast.(p.63.21; M.45.108B); ib.(p.68.19; 113C); 4. catachrestically for παραδίδωμι: τοὺς ἐν μετάλλοις ἐπὶ τιμωρίᾳ δεδομένους Eus.h.e.9.1.7(M.20.801A); id.m.P.5(p.919.5; M.20.1480A); 5. met.; a. *offer* prayers αἱ γὰρ [παρ'] ὑμῶν διδόμεναι εὐχαί PLond.1929.7 [saec. iv]; b. *render, show*, Hegem.Arch.10(p.16.11; M.10.1444A); c. *offer, dedicate* δῶμεν ἑαυτούς [sc. τῷ θεῷ] Cyr.H.procatech.9; 6. c. νοεῖν *give* or *cause* one to understand ὁ λόγος...νοεῖν δίδωσι Gr.Nyss.hex.1.16(M.44.79A); ib.1.18(81A); Chrys.hom.2.1 in 2Thess.(11.515C); 7. *put forward, recommend* a candidate for office, id.sac.3.15(p.81.16; 1.394E); 8. c. dat., *strike, give a blow to*, T.Jud.3.3; Jo.Mosch.prat.15(M.87.2861D); Leont.N.v.Sym.33(M.93.1712B); Chron.Pasch.p.383(M.92.981B); also c. acc., Jo.Mosch.prat.70(M.87.2924B); 9. *sound forth* ἡ φωνὴ ἔδωκεν διὰ...τῆς πόλεως T.Job 40(p.129.22).

διεγγυάω, med., met., *asseverate*, Synes.ep.132(M.66.1517C).

διεγείρ-ω, 1. *arouse, stimulate*; met., Or.Cels.4.44(p.317.9; M.11.1100C); Eus.v.C.1.10(p.12.11; M.20.924A); Chrys.hom.2.6 in Col.(11.342E); of God ὁ κύριος...~ων, νουθετῶν Clem.prot.9(p.63.16; M.8.196A); ὁ σωτὴρ...ἐπὶ τὸν ἔλεον τὸν ἡμέτερον ~ει τὸν πατέρα Cyr.Ps.68:19(M.69.248C); 2. *raise up*, Chrys.hom.18.1 in 2Cor.(10.564C,D); cat.2Cor.8:16(p.404.15); 3. med. and pass.; a. *stand upright*, Ath.v.Anton.8(M.26.856B); b. met., *arouse oneself, be aroused*, A.Petr.et Paul.32(p.193.8); Chrys.hom.34.1 in Jo.(8.195A); ib.45.4(274D); hence *arise* εὔχεται τὸν μονογενῆ...διεγερθῆναι Cyr.Ps.9:20(M.69.776C); c. ptcpl. neut. as subst., τὸ διεγηγερμένον *liveliness, vehemence*, Or.hom.15.1 in Jer.(p.125.19; M.13.429A); fig., ref. Jo.4:14 οὕτω δὲ τὸ πνεῦμα καλεῖ...τὸ δ. καὶ θερμὸν τῆς χάριτος Chrys.hom.31.1 in Jo.(8.184A).

διέγερσις, ἡ, *arousing*; 1. met. τὴν τῆς προσοχῆς δ. Vict.Mc.4:34(p.312.3); τὴν...εἰς τὸ ἀγαθὸν δ. Proc.G.Cant.8:5(M.87.1772C); 2. meton., of a *rousing cry*, Thphn.chron.p.254(M.108.636A).

διεγερτικός, *stimulating* ἐπιστολὴ...δ. πίστεως Eus.h.e.4.23.2(M.20.384B); ἡ τοῦ κυρίου ἐπιφάνεια δ. ... [sc. ἐστί] τῶν τῆς ψυχῆς ἰδιωμάτων Bas.ep.260.7(3.400A; M.32.964D); neut. as subst. τῆς ἐπιστολῆς τὸ...δ. πρὸς ζήτησιν τῆς ἀληθείας Nicol.ep.(M.65.1052C).

***διεγκαρτερέω**, Dion.Al.ep.can.1(M.10.1277A) error for ἐγκαρτερέω (p.101.5).

***διεγκολπίζομαι**, *carry in the heart*, Nil.epp.3.252(M.79.505A).

***διεγχειρέω**, *attempt, undertake*, Thphyl.exc.gent.5(p.482.32; M.113.944A).

δίεδρος, *pure, undefiled*; superl., Pyrr.ap.CLater.act.3(H.3.801B).

διεζευγμένως, *distinctively* ἐὰν δ. λέγωμεν τὸν υἱὸν ποτὲ μὲν υἱὸν τοῦ πατρὸς ποτὲ δὲ υἱὸν τοῦ θεοῦ ἀλλὰ δ. αὐτὸν οὐδέποτε νοοῦμεν ‡Just.qu.et resp.18(M.6.1264D).

διειδής, *transparent, clear*; 1. met. τὸ δ. νᾶμα τοῦ βίου Bas.hom.21.11(2.172D; M.31.561B); Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.345A); τῆς...διδασκαλίας τὸ δ. Thdt.qu.110 in Gen.(1.116); 2. of an eye, *clear, unobscured*, Chrys.hom.90.4 in Mt.(7.844A); superl., Jo.D.dialect.1(M.94.529C); 3. *intelligible*, Clem.str.6.15(p.490.18; M.9.340C).

διεκβολή, ἡ, 1. *source* or *spring* of a river, Or.Jo.10.32(18; p.206.11; M.14.365A); Epiph.haer.4.1(p.181.10; M.41.197A); met., *origin* τοῖς οὐκ ἄναρχον ἔχουσιν εἰς τὸ εἶναι δ. Cyr.ador.6(1.205C); 2. *side-channel, secondary river*, Meth.res.1.55(p.313.11; M.41.1148B); fig. δ. ἐργάζονται, παροχετεύοντες τὴν θείαν διδασκαλίαν Olymp.fr.Jer.12:14(M.93.656B); hence *offshoot* of a vine, Cyr.Mich.61(3.454B); *speech* or *address inserted* [i.e. in a narrative] ἔχεται πάλιν τῆς τοῦ θεοῦ δ.· καί φησιν, ὡς πρός γε τὴν τῶν Ἰουδαίων συναγωγήν id.Is.3.3(2.464D).

διεκδικ-έω, 1. *vindicate, claim justice for, defend*, Chrys.hom.17.7 in Mt.(7.233B); Cyr.Jo.6(4.571E); ἐπιστολαὶ...ἐν αἷς εὕρηνται ποικίλαι βλασφημίαι τοὺς περὶ Ἄρειον ~οῦσαι CNic.(787)refut.(H.4.409A); 2. *avenge* ~ῶν ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ θεράποντα...θάνατον ἐπήγαγεν Anast.S.qu.et resp.62(M.89.648D); 3. *claim for oneself* οἷα τυραννίδας τὰς φιλαρχίας ~οῦντες Eus.h.e.8.1.8(M.20.741C); CSard.can.19; Cod.Afr.56.

***διεκδικία**, ἡ, *penalty*, Jo.Scholast.coll.cap.66 tit.

***διέκδοσις**, ἡ, cat.Apoc.20:1(p.469.31) error for διέκδυσις, Areth.Apoc.60(M.106.749B).

διεκδρομή, ἡ, *an issuing forth*; 1. *stream* of water τὰς τῶν ῥείθρων δ. Philost.h.e.3.9(M.65.492C); 2. *course* or *passage*; of time, Clem.paed.2.9(p.204.19; M.8.489B); Cyr.ador.6(1.206A); of events τὰ μεγάλα...τῶν πραγμάτων...οὐκ ἀθαύμαστον ἔχει τὴν εἰς πέρας δ. id.Zach.41(3.717A); 3. of generation of Son Παῦλος...δεικνὺς τὴν ἐκ πατρὸς οἱονεί πως εἰς τὸ ἔξω δ. id.ap.cat.Heb.1:3 suppl.(p.301.21).

[*]**διεκδύν-ω**, (cf. διεκδύομαι LS) *escape from* ~αι τὴν νόσον Cyr.ador.15(1.526B); id.Os.97(3.129B); Olymp.Eccl.7:19(M.93.569B); c. genit., Cyr.Zach.92(3.780B).

***διεκθλίβω**, *press, constrain*, pass.,‡Caes.Naz.dial.191(M.38.1169).

διεκθρώσκω, *leap out from*; met., c. genit., Clem.prot.2(p.19.2; M.8.93B); abs., Meth.symp.6.3(p.67.14; M.18.117B).

***διεκκαλέω**, *summon*; pass., Cod.Afr.28.

διεκλάμπω, *flash forth*, Andr.Cr.or.17(M.97.1176A).

***διεκνεύω**, *avoid, shun*; c. genit., Cyr.ador.1(1.26A); c. acc., id.Nah.33(3.511D); c. infin., id.Mich.64(3.459A).

***διεκνήφω**, *become sober*, Cyr.Os.88(3.120A).

διεκπίπτω, c. genit., *miss* or *fail to attain*; a goal, Anast.S.haer.

(p.258); an object of prayer πάσης διεξέπεσες τῆς εὐχῆς Ephr. 3.456E.

***διεκπλήσσομαι**, *be panic-stricken*, Tit.Bost.*Man*.2.38(M.18.1208A).

***διεκσείω**, *drive out*, Eus.*d.e*.4.9(p.162.30; M.22.272B).

***διέκτασις**, ἡ, *stretching* [sc. oneself], Clem.*paed*.2.9(p.207.19; M.8.469B).

διεκτελέω, **1.** *accomplish*, Evagr.*h.e*.1.21(p.32.4; M.86.2481C); **2.** *spend* one's life, Chrysipp.*enc.in BMV* 2(p.337.33).

διεκτρέχω, *run out of the way*, Cyr.*ador*.15(1.523C).

***διεκφάντωρ**, ὁ, *one who makes clear* or *sheds light upon*, Ephr. 2.268D.

***διέκχυσις**, ἡ, v. πρόσχυσις.

***διέλαιος**, *with two wicks* ἄναψον λύχνους ἑπτὰ δ. *T.Abr*.A 4(p.80.24).

διελαύνω, **1.** *pass through*, met. οἱ...εἰς τὸ τῆς ἀληθείας διελάσαντες φῶς Cyr.*Ps*.47:12(M.69.1064C); τοὺς εἰς κατάληξιν ἤδη καιρῶν διεληλακότας id.*ador*.17(1.618C); **2.** *arrive at*, met. τοσοῦτον...διήλαυνεν ἀτοπίας ἡ...θέα Eus.*v.C*.2.61(p.66.14; M.20.1036B).

***διελεγκτικός**, *capable of refuting*; c. genit., Clem.*str*.6.11(p.477.16; M.9.312B).

***διελεγκτικῶς**, *in complete refutation*, Epiph.*haer*.76.37(p.388.1; M.42.592D).

διέλευσις, ἡ, *transit, passing* δ. τῶν ἡμερῶν Evagr.*h.e*.1.4(p.9.11; M.86.2429A).

***διέμπαιγμα**, τό, *illusion, deceit*, ‡Chrys.*hom.in Ps.92:3*(5.623C).

***διεμπράσσω**, *perform* τὰ παράδοξα ἔργα διεμπεπραγμένα Eus.*Is*.49:4(M.24.432C).

διενεκτέον, *one must dispute*, Synes.*regn*.21(p.51.1; M.66.1097B).

διένεξις, ἡ, *difference, disagreement*, Leont.H.*monoph*.testimonia (M.86.1805A); ‡Proc.G.*Pr*.25:8–10(M.87.1473B,1504A); Jo.VI CP *ep*.(M.96.1432B).

***διενηνεγμένως**, *separately* εἰς μίαν δ' οὖν ὅμως θεότητα φυσικῶς ἀναφέροντες αὐτά, καὶ τὸ πάντη δ. εἶναι νοεῖν παραιτούμενοι Cyr.*Jo*.1.5(4.46E).

διενθυμέομαι, **1.** *hold* an opinion, *think, consider*, trans., Const. ap.Eus.*v.C*.3.60(p.107.13; M.20.1129B); Cyr.*Nest*.2.3(p.38.30; 6^{1}.39E); id.*Jo*.5.4(4.508A); c. dependent clause, *ib*.(516B); id.*inc.unigen*.(5^{1}.686C); **2.** *take into consideration, ponder*, id.*Ps*.44:3(M.69.1032C); *ib*.86:6(1208D); †Jo.D.*B.J*.5(M.96.893D).

***διενιζάνω**, *settle, deposit oneself on* or *in*, ‡Caes.Naz.*dial*.140(M.38.1053).

διενοχλέω, *be annoying*, c. dat., *LS*; **1.** abs., Eus.*v.C*.3.5(p.79.9; M.20.1057D); Chrys.*hom.3.6 in Jo*.(8.25B); Isid.Pel.*epp*.2.62(M.78.505A); **2.** trans., *annoy*, Gr.Nyss.*usur*.(M.46.452A); Chrys.*hom. 65.5 in Mt*.(7.651B); id.*hom.4.2 in Tit*.(11.752A).

***διεντέλλω**, *enjoin*, Max.*schol.d.n*.1.5(M.4.209C).

***διεξαγορεύω**, *proclaim publicly*, Eus.*Hierocl*.48(544D, v.l. ἐξαγ- M.22.865D).

διεξάγ-ω, **A.** act.; **1.** *extend* application of a term, Epiph.*haer*. 30.22(p.364.4; M.41.444B); **2.** *order, arrange*, Jo.Mon.*hymn.Bas*.1 (M.96.1372A); ~ων δὲ τοῦ βίου τὸν ἄξονα [sc. ὁ θεός] Geo.Pis.*hex*.341 (M.92.1460A); pass., *be arranged* or *administered*, Gr.Nyss.*or*.28.16 (p.47.3; M.36.48A); cf.‡Cyr.*Trin*.2(6^{8}.3C; M.77.1124B); **3.** *lead, pass* one's life, Clem.*str*.4.20(p.304.21; M.8.1337B); Gr.Nyss.*anim.et res*. (M.46.108C); med., Max.*ambig*.(M.91.1057C); abs., *live*, Clem.*str*.2.15 (p.150.11; M.8.1008C); **4.** pass., *be perpetuated* πρὸς τὸ διηνεκὲς τὸ γένος ἡμῶν ~εται Gr.Nyss.*or.catech*.28(p.107.9; M.45.73C); **5.** of a trial, *be conducted*, *Const.App*.2.17.2.

B. med.; **1.** *pass from*, Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.128A) cit. s. θέλημα; **2.** *go out against* in battle, c. acc., Areth.*Apoc*.54(M.106.724B).

διεξαγωγή, ἡ, **1.** *performance, execution*, Cyr.*Jo*.4.7(4.431C); **2.** *administration, direction* of universe by God, Max.*ambig*. (M.91.1121A); *ib*.(1176C); βούλησις θεοῦ, δι' ἣν πάντα...τὴν πρόσφορον δ. λαμβάνει *ib*.(1189B); **3.** *arrangement* of a literary work, Dion.Al. ap.Eus.*h.e*.7.25.8(M.20.697D); **4.** *way of living, life; mode of existence*, of God τὸ ἀκίνητον...τῆς τοῦ θεοῦ δ. Bas.*Spir*.15(3.12E; M.32.93A).

διεξανύω, *accomplish*; *complete*, a course in a race, Eus.*l.C*.6 (p.207.21; M.20.1344A); one's life, id.*v.C*.1.17(p.16.21; M.20.933A).

διεξέρχομαι, *go completely through*; met., *accomplish*, Olymp. *Eccl*.7:19(M.93.569A); ‡Proc.G.*Pr*.24:27(M.87.1468D); †Gregent. *leg.Hom*.(M.86.584A,B).

***διεξέτασις**, ἡ, *legal inquiry* or *examination*, ‡Chrys.*hom.in Ps. 95:1*(5.636E).

***διεξηχέω**, *utter*, †Gregent.*disp*.(M.86.746C).

[*]**διεξιτητέον**, *one must go through, investigate*, Eus.*Hierocl*.42 (537D; M.22.853C).

διεξοδεύω, **1.** *investigate* a subject *thoroughly*, Or.*Cels*.3.67(p.260.13; M.11.1009A); Gr.Nyss.*or.catech*.21(p.82.12; M.45.60A); Max. *ambig*.(M.91.1232A); **2.** *speak at length concerning, give a full account of*, Eus.*e.th*.3.3(p.153.29; M.24.996C); id.*d.e*.10.8(p.490.11; M.22.788A); *ib*.5.2(p.217.26; 360A); **3.** *meditate*, Or.*Jo*.2.32(26; p.89.25; M.14.169D); **4.** *carry through to the end, accomplish*, *cat. Apoc*.10:1(p.327.23).

διεξοδικός, **1.** *describing* or *narrating in detail*, Clem.*str*.1.8(p.26.10; M.8.736B); †Bas.*Is*.164(1.496B; M.30.389A); Olymp.*Eccl*.7:12 (M.93.565B); hence *detailed*, *LS*; comp., Max.*myst*.(M.91.708B); *diffuse*, Gr.Nyss.*Eun*.4(2 p.81.17; M.45.656C); **2.** *flowing continually* μόνη ἡ νύμφη δ. ἐν ἑαυτῇ ἔχει τὸ ὕδωρ Gr.Nyss.*hom.9 in Cant*.(M.44.977C); **3.** *departing, leaving this world* τοῦ καθ' ἑαυτὸν δ. τέλους Euthal.Diac.*epp.Paul*.(M.85.705B).

διέξοδος, ἡ, **1.** *going forth*; of martyrs entering arena and running the gauntlet of whips at the entrance ὑπέφερον...τὰς δ. τῶν μαστίγων *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.38(M.20.424A); met. τὴν...πρὸς τὸ τέλος δ. τῆς ζωῆς ‡Proc.G.*Pr*.30:12(M.87.1525D); **2.** *emission, expression* φωνὴ ἡ φθάνουσα πρὸς θεὸν...ἐστὶ...ἡ τοῦ ἡγεμονικοῦ καθαρὰ...δ. τῶν πρὸς θεὸν ἀναπεμπομένων λόγων Or.*sel.in Ps*.4:4 (M.12.1141B); **3.** *discussion* ἡ...περὶ τῶν νοηθέντων λογικὴ δ. ... διαλεκτικὴ λέγεται Clem.*str*.6.17(p.512.9; M.9.388B); **4.** *process of discernment* 'ἡ διάνοια', ἥτις ἐστὶν δ. λογικὴ Or.*comm.in Eph*.4:18 (p.416).

***διεξοίχομαι**, *escape from*, Cyr.*ador*.8(1.271B); *ib*.14(1.504A).

***διεξομολογέομαι**, *make a confession*, Ph.Carp.*Cant*.131(M.40.101A).

***διεξωθέω**, *drive back, repel*, Chrys.*hom.3.4 in 1Thess*.(11.445E).

***διεπαγγέλλω**, *promise faithfully* τὸ πάλαι διεπηγγελμένον διὰ φωνῆς Ἡσαΐου Cyr.*ador*.9(1.319E).

διέπ-ω, *conduct, manage, administer*; **1.** of God ordering the universe, Meth.*symp*.8.16(p.105.11; M.18.168D); Ath.*gent*.36(M.25.72C); *ib*.43(172C); **2.** *hold, occupy* a position or office, Diod.*Ps*.88:29 (M.33.1622A); Eudoc.*Cypr*.1.308(M.85.844C); Proc.G.*Is*.16:1–5(M.87.2108C); of a bishop ~ων τὸν τόπον τῆς ἐπισκοπῆς Alex.H.*fr*.ap. Eus.*h.e*.6.11.3(M.20.544A); Gel.Cyz.*h.e*.2.10.1(M.85.1245C); Evagr. *h.e*.1.4(p.9.3; M.86.2428B).

***διεργής**, s.v.l., *vigilant*, *A.Jo*.69(p.184.10).

διερείδ-ω, *support*, met. ὀστᾶ...λέγει τοὺς σώφρονας λογισμούς, τοὺς τὴν ψυχὴν ~οντας Cyr.*Ps*.6:3(M.69.744C).

διερευνητικός, *fit for examining* or *investigating*, Gr.Nyss.*hom. opif*.5.2(M.44.137C).

***διερινέω**, v. [*]διαρρινέω.

διερμηνεύ-ω, *interpret*; med., *reveal oneself*, of God τὸν...~όμενον τοῖς ἁγίοις Serap.*euch*.13.4.

διέρπ-ω, **1.** *pass* or *progress* to ἐξ ὁμοιώσεων...ὁ λόγος τῶν σωματικῶν ~ει...ἐπὶ τὰ νοητά Cyr.*ador*.16(1.574D); **2.** of persons, *reach, attain* ἀρετῆς εἰς τοῦτο ~ειν *ib*.9(312D); *ib*.15(523B); **3.** *extend* or *apply* to ὁ νόμος...εἰς πάντα ~ει χρόνον *ib*.12(413C).

***διερρέω**, *waste away*, Ast.Am.*hom*.1(M.40.172A).

διερριμμένως, *disconnectedly*, Clem.*str*.1.12(p.36.4; M.8.753B); *ib*. 7.18(p.78.20; M.9.556C).

***διερυθραίνομαι**, *become very red*, Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.417D).

διέρχομαι, **1.** *pass through*; in Bardesanes' Christology ὥσπερ... ὕδωρ διὰ σωλῆνος διέρχεται, μηδὲν προσλαμβάνον, οὕτω καὶ ὁ λόγος διὰ Μαρίας καὶ οὐκ ἐκ Μαρίας Adam.*dial*.5.9(p.191.25; M.11.1845A); Cyr.H.*catech*.4.9; **2.** *go through* district or world, *go about*, of God ὁ θεὸς...ὃς διῆλθεν διὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ εὐεργετῶν πάντας *A.Andr*.A 10(p.52.11).

διερωτητέον, *one must ask*, Anast.S.*hod*.13(M.89.207B).

διεσθί-ω, *eat, consume*; of persons, Bas.Sel.*or*.6.3(M.85.93A); of animals, Or.*hom.10.8 in Jer*.(p.78.14; M.13.368A); met. τὰς καρδίας ~ομένας ὑπὸ τῶν δυνάμεων τῶν ἀντικειμένων *ib*.(p.78.15; 368B); καθάπερ...τὸν σῖτον ὁ σὴς...οὕτω τὰς...ψυχὰς ἡ ὠμότης...διέφαγε Chrys.*hom.15.8 in 1Cor*.(10.375D); id.*hom.10.3 in Eph*.(11.78E); of fire, *consume*, Gr.Nyss.*hex*.12(M.44.76A).

διεσμιλευμένως, *in polished style*, Cyr.*glaph.Gen*.2(1.48B); id.*inc. unigen*.(5^{1}.678C).

διεσπαρμένως, *in a disjointed manner, disconnectedly*, Or.*princ*. 4.6(p.332.5; M.11.386C); Chrys.*hom.12.6 in 1Cor*.(10.267D); Gennad. *fr.Rom*.9:32–33(M.85.1712B); *intermittently*, Chrys.*hom.15.4 in 1Cor*.(10.356B).

διεσπασμένως, **1.** *separately*, Bas.*Spir*.58(3.49C; M.32.176A); **2.** *at a different time*, Chrys.*hom.1.5 in Ac*.(9.9D).

***διεσταλμένως**, *separately, apart from others,* ‡Gr.Nyss.*occurs.*(M.46.1161A); Cyr.*Am.*2(3.248C).

διεστραμμένως, *perversely, preposterously, distortedly* τὸ καλὸν...δόγμα δ. ἀκηκοότες Clem.*str.*3.4(p.209.21; M.8.1133C); πάντα δ. ἔπραττον Ath.*ep.Serap.*4.22(M.26.674A); Chrys.*hom.in Jer.10:23* (6.160D,161B).

***διετοιμασία, ἡ**, *preparation,* Nil.*epp.*3.7(M.79.369A).

***διευδιάζ-ω**, *enjoy calm,* fig. πρὸς τὴν προκειμένην τοῦ βίου ναυτιλίαν ∼οντες Gr.Nyss.*paup.*2(M.46.489B).

διευθετέω, *arrange,* Philost.*h.e.*8.8(M.65.564A).

***διευθυμέομαι**, *rejoice,* Bas.*hom.*4.1(2.25A; M.31.217D); Cyr.*ador.* 17(1.590D); c. ἐπί, id.*Jo.*10.2(4.886A).

διευθύν-ω, 1. *set right, order aright*; of God, *1Clem.*20.8; Meth. *symp.*8.15(p.103.18; M.18.168A); ὦ τὰς ἀΰλους [sc. **οὐσίας**] τῶν ἄνω στρατευμάτων τριὰς ∼ουσα Geo.Pis.*Pers.*1.2(M.92.1197A); **2.** med., *set people to rights, settle a question,* Gr.Naz.*or.*29.9(p.87.5; M.36.85C); **3.** med., *be prosperous, flourish*; of persons, Nil.*epp.*2.113(M.79.249A); **4.** *establish firmly* οὕτω τὰ τῆς ἀρχῆς...∼εται Thphn.*chron.* p.360(M.108.864C).

διευκρινέω, *distinguish clearly,* theol. οὐ χωρισθεὶς [sc. ὁ υἱός] τῆς τοῦ πατρὸς ὑποστάσεως, ἀλλ'...ἰδιοποιεῖται τὴν ἐνανθρώπησιν ἵνα διευκρινηθῶσιν αἱ ὑποστάσεις ‡Ath.*dial.Trin.*3.15(M.28.1225B); οὕτως εἴρηται...διὰ τὸ μὴ σύγχυσιν νοῆσαι τῶν θείων ὑποστάσεων, ἑκάστην δὲ διευκρινηθῆναι Didym.*Trin.*3.23(M.39.924C).

διευκρινής, *clear,* Gel.Cyz.*h.e.*2.22.7(M.85.1292B).

διευλύτωσις, ἡ, *release, relief* from disease, Jo.Eleem.*v.Tych.*32 (p.142).

***διευμαρίζ-ω**, *make easy* ῥᾴδια...τὰ τῶν ἐντολῶν ἔσται, τῆς τοῦ θεοῦ ἀγάπης αὐτὰ ∼ούσης Mac.Aeg.*perf.*14(M.34.852A).

διευρύνω, *open,* Geo.Pis.*hex.*1840(M.92.1575A); met., *expand,* Thdt.*affect.*8(p.211.5; 4.915).

***διεφθαρμένως**, *corruptly, perversely,* Pall.*h.Laus.*47(p.138.16; διεφθαρμένῳ σκοπῷ M.34.1201B).

***διεχειρόμενοι**, f.l. for διεγειρόμενοι, Thdt.*Rom.*8:27(3.90).

διεχθρεύ-ω, *be at enmity*; abs., Clem.*str.*7.14(p.61.20; M.9.520B); med., met. ἡ ἀλήθεια...οὐ ∼εταί τινι *ib.*(p.60.34; 517C).

***διζήμων**, *seeking,* Nonn.*par.Jo.*8:21(M.43.816B).

***διζήτωρ, ὁ**, *seeker,* Gr.Naz.*carm.*2.2(epigr.)92(M.38.127A).

διηγέομαι, *explain* a phrase, Heracleon ap.Or.*Jo.*10.11(9; p.180.19; M.14.324A); Or.*hom.6.2 in Jer.*(p.48.19; M.13.324C); *ib.11.3* (p.80.21; 396C); c. dupl. acc., *explain* or *interpret as,* Heracleon ap. eund.*Jo.*13.60(59; p.291.24; 513A); c. ἀντί, *ib.*13.31(30; p.255.30; 453A).

διήγημα, τό, *setting forth, statement* τὸ δὲ εὐαγγέλιον δ. νόμου καὶ πλήρωμα Mel.*pass.*40 p.6.33; Meth.*arbitr.*1.2(p.147.8; M.18.241B); Ath.*Ar.*1.55(M.26.125C).

διήγησις, ἡ, 1. *declaration,* Gr.Nyss.*hex.*11(M.44.73C); **2.** *interpretation, explication,* Or.*princ.*3.12(11; p.214.7; M.11.269B); id. *hom.6.2 in Jer.*(p.49.7; M.13.325A); id.*Jo.*13.46(p.272.12; M.14.480C).

***διηδής**, *very sweet,* Chrys.*prod.Jud.*3(2.721A).

***διηδύνω**, pass., *be allured* or *coaxed* Εὔα...ἐπεὶ ἐγεύσατο ἡδονῆς, διηδύνθη πρὸς σωματικὴν ἐπιθυμίαν Diad.*perf.*56(p.62.13).

διήλυσις, ἡ, *opening*; of sleeve of a garment, Paul.Sil.*ambo.*287 (M.86.2262B); at top of ascent to pulpit, *ib.*295 (l.c.).

***διημέρευσις, ἡ**, *way of spending time, occupation,* Sophr.H. *v.Anast.*(M.92.1720A).

***διημερινός**, *daily,* Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1708B).

***διήμερος**, *on the second day,* Evagr.*h.e.*4.29(p.178.23; M.86.2756A).

διῃρημένως, *separately,* theol. δ. ὁρᾶται καὶ ἐν μονάδι καταλαμβάνεται Gr.Nyss.*or.catech.*3(p.16.1; M.45.17D); Cyr.*Jo.*3.5(4.307B) cit. s. διακεκομμένως; Just.Imp.*edict.*ap.Evagr.*h.e.*5.4(p.198.23; M.86.2796B); Christol., in denial of suggestion that at Inc. Son entered an already existing body ὁ κύριος τὸ ἡμέτερον ἀνέλαβε σῶμα ...ἀλλ' οὐ δ. αὐτὸ ἀνέλαβεν...ἀλλ' ἀδιαίρετον ἐκ μήτρας ἐποιήσατο τὴν ἕνωσιν Marc.Er.*opusc.*10.5(M.65.1124A).

***διθεΐα, ἡ**, *belief in two gods,* Gr.Naz.*or.*26.18(M.35.1224B); *ib.*31.13(p.162.6; M.36.148C).

***διθεΐτης, ὁ**, *one who believes in two gods* οἱ τὸν υἱὸν σέβοντες...ὑμεῖς...οὐ δ.; Gr.Naz.*or.*31.13(p.162.1; M.36.148C).

***διθελής**, *having two wills* οὔκουν δ. ὁ τῆς Μαρίας υἱὸς ἵνα μὴ κατὰ τοὺς Μανιχαίων νόμους σαρκικῷ θελήματι ἀντιστρατεύηται τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ Anast.S.*monoph.*(M.89.1181A).

***δίθεος**, *believing in two gods,* Hipp.*haer.*9.11(p.246.7; M.16.3379B).

δίθυμος, *at variance,* Or.*exp.in Pr.*26:20(M.17.240C).

***διθυραμβιστής, ὁ**, *one who uses bombastic language,* Gr.Nyss. *Eun.*12(1 p.259.27; M.45.964A).

***διθυραμβωδῶς**, *dithyrambically, bombastically,* Synes.*regn.*15 (p.34.3; M.66.1080C).

***διϊδρύω**, *establish firmly,* Cyr.*Is.*4.5(2.714A); med., *continue firm* or *settled*; in one's faith, id.*hom.pasch.*24.3(5[2].289B).

διΐημι, 1. act.; *spread out* wings, Cyr.*Ps.*26:5(M.69.853B); **2.** pass.; *be soaked in* or *permeated with,* Hipp.*haer.*4.34(p.60.25; M.16.3099A).

διϊθύν-ω, *steer, guide*; met., Cyr.*hom.pasch.*25.2(5[2].298E); of God δεσπότην τῶν ὅλων...τὸ πᾶν ∼οντα id.*Abac.*32(3.547D); id.*Is.*4.2 (2.595D); of one explaining a difficult passage, Max.*ambig.*(M.91.1272B).

***διΐκτωρ, ὁ**, *one who tells* of; c. genit., ‡Ath.*palm.*8(M.26.1308B).

διϊππεύ-ω, A. trans.; **1.** *ride over* or *across*; ptcpl. pass., of a road *that can be ridden over,* Thdt.*h.rel.*4(3.1151); **2.** *traverse,* Cyr. *Jo.*4.3(4.381A); Eus.*v.C.*3.26(p.90.7; M.20.1088A); ‡Caes.Naz.*dial.*1 (M.38.853); abs., ‡Jo.D.*Artem.*42(p.162.24; M.96.1289B); **3.** *pass by*; met., in proverbial saying, *bring no profit to* ὁ δεύτερος ὑμᾶς οὐ διϊππεύσει πλοῦς Isid.Pel.*epp.*2.171(M.78.621C).

B. intrans.; **1.** of time, *pass, elapse, A.Jo.*7(p.155.3); Cyr.*Jo.*2.5 (4.199A); Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*51(M.87.3613C); **2.** *progress*; of the course of speech or argument, Cyr.*Jo.*6(4.585E); pass., id.*hom. pasch.*5.3(5[2].49D); **3.** *pass unnoticed* μὴ ∼ειν ἐὰν τὰ ἐν τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ θεωρήματα id.*Jo.*11.12(4.1006B); **4.** *attain* ἁγνὴ καὶ ὁμόφρων ἡ συζυγία ∼ει πρὸς τὰς οὐρανίας πύλας Sever.ap.*cat.1Petr.*3:7 (p.60.21).

***διΐππι(ο)ν, τό**, *circus,* Thphn.*chron.*p.342(M.108.824B); *ib.*p.341 (824A).

διΐστ-ημι, A. trans., *divide, separate* τὴν θάλασσαν...διέστησαν προφῆται δύο Clem.*ecl.*6(p.138.21; M.9.701A); Bas.*ep.*203.3(3.301B; M.32.741A); Christol. θεόν τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον, οὐ ∼αντες εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς...καὶ εἰς θεὸν λόγον ἰδικῶς Cyr.*expl.xii cap.*2 (p.18.7; 6[1].148D); God the Son from Father, by an interval of time, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 pp.122.31,123.13; M.45.357Dff.) cit. s. διάστημα.

B. intrans.; **1.** *pause, stop,* Clem.*paed.*1.6(p.111.3; M.8.292C); **2.** *move away,* Philost.*h.e.*10.9(M.65.589C).

δικάζ-ω, 1. *act as judge, sit in judgement*; of Christ, Chrys.*hom. 25.3 in Jo.*(8.147D); met. ὀφθαλμοὶ...∼ουσιν ὑγιαίνοντες μέν, ὀρθῶς Thdt.*Ezech.*proem.(2.669); **2.** *judge,* c. dat., *LS*; c. acc., Athenag. *leg.*12.1(M.6.913B); Epiph.*haer.*42.11(p.140.22; M.41.749D); Chrys. *hom.3.3 in 2Tim.*(11.676A); pass., Herm.*mand.*2.5; ὁ Χριστιανός, ἐν ᾧ ἐστι Χριστὸς ∼όμενος...καταδεδυνάστευται ὑπὸ τοῦ ἀδίκου Or. *hom.14.17 in Jer.*(p.124.3; M.13.428A); Chrys.*hom.61.1 in Mt.*(7.611B); Thdt.*ep.*113(4.1190).

***δικαιοεύρετος**, *rightly found* δ. σταυρόν ‡Chrys.*ador.*2(11.824B).

δικαιοκρισία, ἡ, *righteous judgement*; **1.** in gen., Or.*exp.in Pr.* 26:17(M.17.240B); Bas.*hex.*6.7(1.57B; M.29.133C); Thdt.*ep.*116(4.1197); **2.** of God, title of work of Clem. περὶ προνοίας καὶ δ. θεοῦ Anast.S.*qu.et resp.*96(M.89.741D); ἡ τοῦ θεοῦ δ. ταῖς ἡμετέραις διαθέσεσιν ἐξομοιοῦται Meth.*fr.*(p.520.11; M.18.408B); Eus.*v.C.*1.58 (p.35.8; M.20.972D); Ath.*exp.Ps.*100:1(M.27.424D); †Bas.*hom.in Ps.*37(1.363E; M.30.85C); *Const.App.*1.6.11; Chrys.*hom.31.4 in Rom.*(9.751A); Cyr.*Is.*4.4(2.684E); Jo.D.*f.o.*3.1(M.94.981A).

δικαιοκρίτης, ὁ, *righteous judge*; **1.** in gen., *M.Pers.*1.4(p.423.17); **2.** of God, Hipp.*antichr.*49(p.33.9; M.10.769B); Gr.Nyss.*ep.*16(M.46.1057A); Thdt.*Col.*3:25(3.497); id.*1Tim.*2:1(3.646); Hesych.H.*Ps. tit.*118.137(M.27.1200D); **3.** of Christ φιλάνθρωπος γάρ εἰμι, ἀλλὰ καὶ δ. ‡Hipp.*consumm.*47(p.308.25; M.10.950A); *Pers.capt.*(M.86.3240A).

***δικαιοκριτικός**, *righteous in judgement*; of bishop's character, *Const.App.*2.6.4(vv.ll. δίκαιος κριτικός, διακρητικός).

***δικαιόκριτος**, = foreg., Or.*sel.in Ps.*145:7(M.12.1676A).

***δικαιοκτονέω**, *slay righteous men,* Eust.*engast.*25(p.55.27; M.18.665A).

δικαιολογ-έομαι, *justify oneself*; in gen. ∼εῖται περὶ τῶν κακολογούντων αὐτόν Or.*hom.14.11 in Jer.*(p.115.17; M.13.416C); Chrys. *hom.51.5 in Ac.*(9.386C); id.*hom.41.5 in 1Cor.*(10.394A); οὐκ ἔστιν οὐδεὶς τῶν ἁγίων τοιαῦτα ∼ούμενος, ὡς φθόνου...ὑπάρχοντες καθαροί *cat.Lc.*15:24(p.120.15); of God οὐδὲ...ἁπλῶς ἐκφέρει τὴν καταδίκην, ἀλλὰ πρότερον ∼εῖται Chrys.*hom.in Mt.18:23*(3.13A); id.*fr.in Jer.*27:4(M.64.961A).

δικαιολογία, ἡ, *plea in justification,* Gr.Nyss.*or.catech.*22(p.85.3; M.45.60D); Chrys.*David* 2.1(4.760E); Thphl.Al.*common.*3(M.65.37A);

ἐναντιοῦται ἀλλήλοις δ. καὶ ταπείνωσις Marc.Er.*opusc*.1.126(M.65.921A); Bas.Sel.*or*.4.1(M.85.65B); c. genit. δ. τῇ τῶν κανόνων Pall.*v.Chrys*.9(p.53.11; M.47.31).

***δικαιομετρία**, ἡ, *just measure*, Ant.Mon.*hom*.76(M.89.1656D).

δικαιοπραγής, *acting justly*, Thphyl.*exc.gent*.5(p.482.10; M.113.941C).

***δικαιοπραγματεία**, ἡ, *righteous dealing*, Thdr.Heracl.*Is*.59:17 (M.18.1365A).

***δικαιοπρακτικός**, *acting righteously*, Or.*sel.in Gen*.1:26(M.12.96A).

***δικαιοπραξία**, ἡ, *righteous dealing*, Just.*dial*.44.2(M.6.569B); *ib*.46.7(576C).

δίκαιος, *just, righteous*;

A. with primary connotation of *just*; of God; **1.** in gen. δ. ἐν τοῖς κρίμασιν *1Clem*.27.1; θεὸν τῶν πάντων ἐπόπτην δ. οἴδαμεν Just.*2apol*.12.6(M.6.465A); problem discussed of how God who is ἀγαθὸς καὶ δίκαιος can be said to 'harden Pharaoh's heart', Or.*princ*.3.1.9(p.209.1ff.; M.11.264ff.); problem of reconciling God's character as *benignus* with his character as *justus* in respect of judgement and punishment, cf.id.*hom.8.1 in Num*.(p.51.13ff.; M.12.622Dff.); Eus.*e.th*.2.20(p.129.26; M.24.953C); οἴδαμεν ἕνα θεὸν... δ. καὶ ἀγαθόν Ar.*ep.Alex*.(p.12.6; M.26.709A); δ. δὲ ὁ αὐτός ἐστιν, ὅταν κρίνων τὰ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ ἀπονέμῃ *V.Aberc*.32(p.68.4); ὁμολογεῖται...μὴ μόνον δυνατὸν εἶναι...τὸ θεῖον, ἀλλὰ καὶ δ., καὶ ἀγαθόν, καὶ σοφόν. ... οὔτε τὸ ἀγαθὸν ἀληθῶς ἐστιν ἀγαθόν, μὴ μετὰ τοῦ δ. τε καὶ σοφοῦ καὶ τοῦ δυνατοῦ τεταγμένον Gr.Nyss.*or.catech*.20(pp.78.12, 79.4; M.45.56D); εἰ γάρ ἐστι θεός, δ. ἐστιν· εἰ δὲ δ. ἐστι, τὸ κατ' ἀξίαν ἀπονέμει ἑκάστῳ· εἰ δὲ οὐδέν ἐστι μετὰ ταῦτα, ποῦ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπολήψεται ἕκαστος; ‡Chrys.*prov*.4(2.767A); ἦν γὰρ...ὅτι μάλιστα πρέπον τῷ δ. πατρὶ τὸ καταρραχθὲν ἐκ πλεονεξίας ὑψῶσαι πάλιν Cyr.*Jo*.11.12(4.1007B); ὅσα δὲ λέγομεν ἐπὶ θεοῦ καταφατικῶς, οὐ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὰ περὶ τὴν φύσιν δηλοῖ. κἂν ἀγαθόν, κἂν δ. ... κἂν ὅ τι ἂν ἄλλο εἴπῃς, οὐ φύσιν λέγεις θεοῦ, ἀλλὰ τὰ περὶ τὴν φύσιν Jo.D.*f.o*.1.4(M.94.800B); **2.** heret. distn. between 'just God' of OT and 'good God' of NT; **a.** Cerdon and Marcion, Iren.*haer*.1.27.1(M.7.688A) cit. s. ἀγαθός; Hipp.*haer*.7.37(p.223.15; M.16.3343C); cf. *dixerint aliud esse justum, aliud bonum, et hac divisione etiam in divinitate usi sunt, adfirmantes bonum quidem deum esse patrem... Christi, et non justum, justum vero legis et prophetarum deum, nec tamen bonum*, Or.*princ*.2.4.5(p.132.16; M.11.203C); *ib*.2.5.2(p.135.4; 205D); id.*hom.8.6 in Ex*.(p.230.18; M.12.358D); *deus legis non est bonus, sed justus, et Moysi lex non bonitatem continet, sed justitiam*, id.*hom.9.4 in Num*.(p.59.1; M.12.628C); id.*hom.18 in Lc*.(p.125.6; M.13.1849A); δ. μὲν εἶναι τὸν δημιουργόν, ἀγαθὸν δὲ τὸν τοῦ Χριστοῦ πατέρα id.*Jo*.1.35(40; p.44.32; M.14.92C); Thdt.*haer*.1.24(4.314); **b.** acc. Apelles εἶναί τινα θεὸν ἀγαθόν,...τὸν δὲ πάντα κτίσαντα εἶναι δ.,...καὶ τρίτον τὸν Μωσεῖ λαλήσαντα...καὶ τέταρτον ἕτερον, κακῶν αἴτιον Hipp.*haer*.7.38(p.224.3; M.16.3346A); **c.** acc. Prepon τρίτην... δ. εἶναι ἀρχὴν καὶ μέσην ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ τεταγμένην *ib*.7.31(p.216.19; 3334C); **d.** acc. Valentinians τρίτος θεὸς πάρεστιν...οὔτε τὴν κακίαν ἔχων καὶ ἀδικίαν...οὔτε τὴν ἀγαθότητα καὶ φωτεινὴν οὐσίαν, μεσαίτατος δὲ ὢν δ. Epiph.*haer*.33.10(p.461.11; M.41.573B); **3.** ref. Rom.3:26, cf. *justum namque apud deum visum est, ut quia futurum saeculum ad judicium statuerat, praesens sustentationi et patientiae deputaret. nam si puniret in hoc tempore peccatorem, justum non videretur iterum ad judicium quem punierat evocare. si ...sustentet...in praesenti saeculo, recte erit justus judex in futuro*, Or.*comm.in Rom*.3.8(M.14.951D); Chrys.*hom.7.2 in Rom*.(9.485D) cit. s. δικαιοσύνη; ἔδει...τὰς πρὸς τὸν Ἀβραὰμ πληρωθῆναι ὑποσχέσεις ...τῷ μὴ μόνον εἶναι δ. τὸν θεόν, ἀλλὰ καὶ τῷ δικαιοῦν τὸν διὰ τῆς πίστεως τοῦ Ἰησοῦ οἰκεῖον θεοῦ καὶ λαὸν γινόμενον Oecum.*Rom*.3:25–26(p.423.10); Jo.D.*Rom*.3:26(M.95.465A); **4.** ref. treatment of Devil in Atonement, Gr.Nyss.*or.catech*.26(p.97.8; M.45.68B).

B. with primary connotation of *righteous*; **1.** of man in natural state φύσει δ' αὖ κοινωνικοὺς καὶ δ. ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐδημιούργησεν Clem.*str*.1.6(p.23.3; M.8.729A); **2.** of OT saints, *1Clem*.9.3; πατράσιν ἡμῶν τοῖς δ. *ib*.30.7; *ib*.33.7; *ib*.45.3,4; *2Clem*.6.9; Herm.*sim*.9.15.4; of those before the Law, Just.*dial*.19.5(M.6.517A); *ib*.20.1(517B); οἱ τοσοῦτοι δ. μηδὲν τούτων τῶν νομίμων πράξαντες μεμαρτύρηνται ὑπὸ τοῦ θεοῦ *ib*.29.3(537B); μέχρι Μωυσέως οὐδεὶς ἁπλῶς δ. οὐδὲν ὅλως τούτων...ἐφύλαξεν οὐδὲ ἐντολὴν ἔλαβε φυλάσσειν, πλὴν τὴν ἀρχὴν λαβούσης ἀπὸ Ἀβραὰμ τῆς περιτομῆς *ib*.46.4(576A); *ib*.67.7(632A); *ib*.85.3(676C); of prophets, *ib*.7.1(492A); *ib*.105.4(721B); of Noah, *ib*.138.1(793A); cf. *omnis multitudo eorum, qui ante Abraham fuerunt justi, et...patriarcharum, qui ante Moysem fuerunt, et sine his quae praedicta sunt, et sine lege Moysi justificabantur*, Iren.*haer*.4.16.2 (M.7.1017A); Clem.*str*.2.20(p.180.21; M.8.1069A); ref. Encratite theory οὔθ' οἱ πρὸ τῆς παρουσίας δ. οὔθ' οἱ μετὰ τὴν παρουσίαν γεγαμηκότες...σωθήσονται *ib*.3.12(p.238.4; 1192A); ὁ Χριστὸς γέγονε πρὸς Μωσέα,...πρὸς ἕκαστον τῶν δ. Or.*hom.9.1 in Jer*.(p.64.12; M.13.349A); cf. *fuerit licet justus Abraham, justus Moyses, justus unusquisque illustrium virorum, sed ad comparationem Christi non sunt justi*, id.*hom.9.3 in Ezech*.(p.411.15; M.13.736B); of Noah, Chrys.*hom.23.5 in Gen*.(4.212E); of Job, *ib.23.4*(212A); Thdt.*qu.58 in Gen*.(1.71); ref. Rom.5:14 πολλοὶ δ.· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν τῆς τοῦ θανάτου ἐξουσίας ἑαυτὸν ἠδυνήθη λυτρώσασθαι Gel.Cyz.*h.e*.2.24.26 (M.85.1304C); ὁ χορὸς τῶν δ. καὶ προφητῶν Cosm.Ind.*top*.2(M.88.76B); *ib*.(93C); Νῶε ὁ τέλειος δ. ὢν *ib*.5(232C); of Abel, Clem.*paed*.1.6 (p.118.18; M.8.305C); Cosm.Ind.*top*.5(228A); *Lit.Jac*.(p.220.10 n.); μνήσθητι...τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ πατριαρχῶν καὶ δ. *ib*.(p.214.20); object of Christ's preaching in Hades, Clem.*exc.Thdot*.18(p.112.20; M.9.665C); his descent giving them redemption, Cyr.H.*catech*.4.11; **3.** of Christ μετέλαβον τοῦ ῥήματος τοῦ δ. Herm.*vis*.3.7.6; ἵνα ἀνομία μὲν πολλῶν ἐν δ. ἑνὶ κρυβῇ, δικαιοσύνη δὲ ἑνὸς πολλοὺς ἀνόμους δικαιώσῃ *Diogn*.9.5; ἀπεκτείνατε γὰρ τὸν δ. Just.*dial*.16.4(M.6.512A); τῆς κατὰ τοῦ δ. ... κακῆς προλήψεως αἴτιοι *ib*.17.1(512B); τοῦ μόνου ἀμώμου καὶ δ. φωτὸς *ib*.17.3(513B); *ib*.86.4(681B); μετὰ τὸ ἀναιρεθῆναι τὸν δ. *ib*.119.3(752B); μισεῖν, ὃν ἐφονεύσατε, δ. *ib*.136.2(789C); as antitype of Abel τύπος γὰρ ὁ δ. ὁ παλαιὸς τοῦ νέου δ. Clem.*paed*.1.6(p.118.21; M.8.305C); and of Noah, cf.Or.*hom.2.3 in Gen*.(p.30.17; M.12.167C); *ib*.(p.31.15; 168C); v. Νῶε; id.*Jo*.10.6(4; p.176.15; M.14.316B); ὡς θεὸς ὢν καὶ λόγος...κριτής ἐστι δ. ... δ. οὖν φύσει καὶ ὅσιος ὤν, διὰ τοῦτο ἀγαπᾶν λέγεται δικαιοσύνην Ath.*Ar*.1.52(M.26.120B); **4.** of H. Ghost, Herm.*mand*.5.2.7 cit. s. κενός; **5.** of righteous angels, id.*sim*.6.3.2; **6.** of Christians; **a.** in gen. κολληθῶμεν οὖν τοῖς...δ.· εἰσὶν δὲ οὗτοι ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ *1Clem*.46.4; ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ δουλεύσωμεν τῷ θεῷ, καὶ ἐσόμεθα δ. *2Clem*.11.1; ἐμμείνωμεν οὖν ἐφ' οἷς ἐπιστεύσαμεν δ. καὶ ὅσιοι *ib*.15.3; οἱ δὲ δ. εὐπραγήσαντες... ἔσονται 'δόξαν διδόντες τῷ θεῷ' *ib*.17.7; μετὰ δ. καὶ ταπεινῶν ἀναστραφήσῃ *Did*.3.9 = *Barn*.19.6; *Barn*.10.11 cit. s. αἰών; Herm.*vis*.1.1.8; ἡ γὰρ μετάνοια τοῖς δ. ἔχει τέλος *ib*.2.2.5; ἀνομία οὐκ ὀφείλει ἀναβαίνειν ἐπὶ καρδίαν ἀνδρὸς δ. id.*mand*.4.1.3; ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ οὐ φαίνονται οὔτε οἱ δ. οὔτε οἱ ἁμαρτωλοί, ἀλλὰ πάντες ὅμοιοί εἰσιν id.*sim*.3.3; σεμνοὶ καὶ δ. καὶ λίαν πορευθέντες ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ τὰς ἐντολὰς κυρίου πεφυλακότες *ib*.8.3.8; συναγωγὴ ἀνδρῶν δ. as scene of manifestations of spirit of prophecy, id.*mand*.11.9; *ib*.11.13–14; ὁ θεὸς... παντὸς...τοῦ γένους τῶν δ. *M.Polyc*.14.1; Devil as ὁ ἀντικείμενος τῷ γένει τῶν δ. *ib*.17.1; ὅστις...ἀγαπᾷ κύριον τὸν θεόν...δ. ἀληθῶς ἂν εἴη Just.*dial*.93.3(M.6.697C); of penitent sinner ἡ γὰρ χρηστότης...τοῦ θεοῦ...τὸν μετανοοῦντα...ὡς δ. ... ἔχει *ib*.47.5(580A); state of being δ. received from Christ, *ib*.136.2(789C); Tat.*orat*.7(p.7.16; M.6.820B); Clem.*paed*.3.6(p.257.12; M.8.605B); *ib*.3.11(p.278.18; 653A); ᾗ μὲν οὖν τίς ἐστι δ., πάντως οὗτος καὶ πιστός, ᾗ δὲ πιστός, οὐδέπω καὶ δ. τὴν κατὰ προκοπὴν καὶ τελείωσιν δικαιοσύνην λέγω, καθ' ἣν ὁ γνωστικὸς δ. λέγεται id.*str*.6.12(p.483.18; M.9.324B); μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ἐκκλησίαν...εἰς ἣν οἱ κατὰ πρόθεσιν δ. ἐγκαταλέγονται *ib*.7.17 (p.76.6; 552A); ὅταν οὖν μὴ κατὰ ἀνάγκην ἢ φόβον ἢ ἐλπίδα δ. τις ᾖ, ἀλλ' ἐκ προαιρέσεως, αὕτη ἡ ὁδὸς λέγεται βασιλικὴ *ib*.7.12(p.53.1; 501B); ὁ ἄνθρωπος ὁ δ. καὶ ὁ Χριστὸς πνεῦμα ἕν Or.*dial*.3(p.126.8); cf. Logos as *vinum, quo etiam inebriari justis...optabile ducitur*, id.*Cant*.3(p.185.21; M.13.155B); οὐ γὰρ ἅπαξ ἐρῶ τὸν δ. γεγεννῆσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἀεὶ γεννᾶσθαι καθ' ἑκάστην πρᾶξιν ἀγαθήν, ἐν ᾗ γεννᾷ τὸν δ. ὁ θεὸς id.*hom.9.4 in Jer*.(p.70.12; M.13.357A); οὐκ ἔστιν οὔτε δ. εἶναι χωρὶς Χριστοῦ οὔτε ἅγιον χωρὶς αὐτοῦ *ib.17.3*(p.147.4; 457C); cf. *qui justus est, justitiam reginam habet*, id.*hom.36 in Lc*.(p.216.21); id.*Cels*.8.20(p.237.17; M.11.1548B); τοὺς δ. παρωνύμους εἶναι Χριστοῦ τῆς δικαιοσύνης id.*comm.in Mt*.12.11(p.88.27; M.13.1004A); Dion.Al.ap.Eus.*p.e*.14.25(777B; M.21.1277D); δ. γενέσθαι ἐκ τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης καὶ ἁγίους ἐκ τῆς αὐτοῦ ἁγιωσύνης Eus.*e.th*.3.15 (p.173.7; M.24.1029C); τοῦ μὲν δ. ἡ ψυχὴ χωριζομένη τῆς πρὸς τὸ σῶμα συμπαθείας, τὴν ζωὴν ἔχει κεκρυμμένην σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ Bas.*hom.in Ps*.7(1.100B; M.29.233D); πᾶς δ. ἐν ὑψηλοῖς ἔχει τὴν διατριβὴν *ib*.28(121D; M.300B); *ib*.32(132B; M.324D); δ.· διὰ ταύτης τῆς προσηγορίας τὴν καθόλου ἀρετὴν ταύτην ἐμφαίνει. τὸ γὰρ δ. ὄνομα ἔθος ἡμῖν ἐπὶ τῶν πᾶσαν ἀρετὴν μετιόντων λέγειν Chrys.*hom.23.5 in Gen*.(4.212E); δ. ... τὸν ἐνάρετον ἐν ἅπασι λέγει· ἔστι μὲν γὰρ δικαιοσύνη...ἡ καθόλου ἀρετή. ... δ. οὖν ὤν, τουτέστι χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς id.*hom.4.3 in Mt*.(7.52A,B); μόνῳ δὲ τῷ δ. πάντα δεδούλωται, ὥσπερ δεσπότῃ, τὰ πάθη *M.Thdot.1* 2(p.62); μνησθῆναι καταξίωσον...παντὸς πνεύματος δ. ἐν πίστει τοῦ Χριστοῦ σου τετελειωμένου *Lit.Jac*.(p.212.18); **b.** ref. 1Tim.1:8–9, v. νομιμῶς; **c.** as condition of the faithful διὰ τῆς πίστεως τῆς τοῦ Χριστοῦ θεοσεβεῖς καὶ

δ. γενόμενοι Just.dial.52.4(M.6.592B); ἡμεῖς οὖν, ἐν ἀκροβυστίᾳ... πιστεύοντες τῷ θεῷ διὰ τοῦ Χριστοῦ...δ. καὶ εὐάρεστοι τῷ θεῷ ἐλπίζομεν φανῆναι ib.92.4(696B); Clem.ecl.60(p.154.27; M.9.728B); contrasted with that of righteous under Law, id.str.6.6(p.454.1; M.9.265A); in rel. to baptism ἡ πίστις μὲν ἡμῖν ἐδωρήσατο τῶν ἁμαρτημάτων τὴν ἄφεσιν, καὶ...δικαίους διὰ τῆς τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίας ἀπέφηνε Thdt.Rom.5:1–2(3.53); v. δικαιοσύνη, δικαιόω; of those who live well after baptism τῶν γὰρ μετὰ τὸ βάπτισμα ἀπολλυμένων τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὴν θάλασσαν ἄπεισι τῶν ἁλῶν· τὸ δὲ ἄλλο τὸ ὕδωρ ἐστὶ τῶν δ. Or.hom.4.2 in Jos.(p.310.31; M.87.1005D); **d.** difficulty of man's appearing righteous before God, cf. *difficilis res est in conspectu dei justum esse, ut non ob aliam causam quid boni facias, nisi propter ipsum bonum, et deum tantum quaeras boni operis retributorem*, id.hom.2 in Lc.(p.16.14; M.13.1807A); **e.** God's assistance to righteous, cf. *justis ergo et electis ipse adest deus, inferioribus vero adsunt angeli*, id.hom. 24.3 in Num.(p.232.8; M.12.762D); γίνεται πάντα τῷ δ. βατὰ Ἐρυθρὰν διοδεύοντι θάλατταν καὶ τὴν ἔρημον id.hom.4.1 in Jos.(p.308.22; M. 87.1005C); ὁ θεὸς...τέως μὲν βοηθεῖ τοῖς δ. μερικῶς, ὕστερον δὲ ἀποδίδωσι τοὺς μισθοὺς αὐτοῖς τελείως Cyr.H.catech.18.4; ἔστι δὲ τῷ δ. ἀληθινὴ βοήθεια ὁ θεός Bas.hom.in Ps.45(1.171D; M.29.417D); Chrys.exp.in Ps.5:13(5.38B); **f.** reward of righteous εἰ γὰρ τὸν μισθὸν τῷ δ. ὁ θεὸς συντόμως ἀπεδίδου, εὐθέως ἐμπορίαν ἠσκοῦμεν καὶ οὐ θεοσέβειαν. ἐδοκοῦμεν γὰρ εἶναι δ., οὐ τὸ εὐσεβές, ἀλλὰ τὸ κερδαλέον διώκοντες 2Clem.20.4; Herm.vis.1.4.2; id.sim.4.2 cit. s. αἰών; τάς τε τῶν δ. ψυχὰς ἀναπαύσεσθαι καὶ αὐτὰς ἐν τῷ τῆς μεσότητος τόπῳ Iren.haer.1.7.1(M.7.513A); πρὸ τῆς ἀναστάσεως σὺν Χριστῷ ἐστιν ὁ δ., καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ ζῇ μετὰ Χριστοῦ Or.dial.23(p.164.20); id. Cels.7.21(p.172.24; M.11.1452A); περὶ τοῦ...μέλλοντος αἰῶνος καὶ τῶν ἐν αὐτῷ γερῶν...ἐπὶ τοὺς δ. ib.8.48(p.263.15; 1588C); ib.8.51(p.266. 12; 1592C); Cyr.H.catech.18.4; ib.18.18; **g.** liability of δ. to sin μεταπτωτή ἐστι καὶ ἡ τοῦ δ. ψυχή, ὡς μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ἰεζεκιὴλ λέγων τὸν δ. ἀφίστασθαι δύνασθαι τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ, ὡς μὴ λογίσασθαι αὐτῷ τὴν προτέραν δικαιοσύνην Or.comm.in Mt.13.29 (p.260.30; M.13.1172C); **h.** troubles of righteous ὁ δὲ λέγων μὴ πρέπειν τῷ δ. τὴν θλῖψιν, οὐδὲν ἕτερον λέγει ἢ μὴ ἁρμόζειν τῷ ἀθλητῇ τὸν ἀνταγωνιστήν Bas.hom.in Ps.33(1.156A,B; M.29.381B); ὁ μὲν γὰρ δ. ἐν συμφοραῖς ἦν· ὁ δὲ μιαρὸς...ἐν εὐπραγίᾳ...ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνος... ἐκέρδαινέ τι, οὔτε ὁ ἅγιος οὗτος ἐβλάπτετο Chrys.exp.in Ps.7:2 (5.51B); παντὶ δ. αἱ κακώσεις αἴτιαι μισθῶν γίνονται id.hom.16.3 in Ac.(9.131D); **i.** ref. Gen.15:5, cf. *justus intus est et in interioribus semper consistit, quia intus in abscondito orat patrem...sed tamen deus educit eum foras, cum res postulat et rerum visibilium ratio deposcit*, Or.hom.21.2 in Num.(p.202.19; M.12.739D); **7.** pagan accusation that in Christian view righteous are unacceptable to God, Cels.ap.Or.Cels.3.62(p.256.21; M.11.1001C); **8.** title of S. James, Heges.ap.Eus.h.e.2.23.7(M.20.197B); Clem.fr.13(p.199.21)ib.2.1.5 (136B); **9.** etym., of Sadducees ἑρμηνευόμενοι δικαιότατοι Jo.D. haer.16(M.94.688A); **10.** of things δ. ἔργα Herm.mand.6.2.3; id. sim.2.9; etc.

C. *fit, meet*, of persons ἀγαπᾶσθαι δίκαιός ἐστι Bas.hom.11.5(2. 96A; M.31.384A); Chrys.sac.3.7(1.385D); πειραθῆναι δίκαιοι Thdt. Zach.14:5(2.1662); of things, *right, fitting*, liturg. ἄξιον καὶ δ. cf. Hipp.trad.ap.4.3; Serap.euch.13.1; Lit.ap.Const.App.8.12.5; Lit. Jac.(p.198.18).

D. neut. as subst.; **1.** *justice*; **a.** in gen. τὸ δὲ δ. πᾶν καλόν Meth. res.1.31(p.265.1; M.41.1141A); δ. ... τὸ πρὸς ἀξίαν ἑκάστῳ νεμητικόν Gr.Nyss.ap.Doct.Patr.33(p.254.28); **b.** of God τί οὖν...τὸ δ.; τὸ μὴ τυραννικῇ τινι χρήσασθαι κατὰ τοῦ κατέχοντος ἡμᾶς αὐθεντίᾳ id.or. catech.22(p.84.16; M.45.60D); Thdt.Ps.17:23(1.708); ἐπὶ τῆς τιμωρίας ...θεὸς τοῦ δ. τὸν ὅρον ἐφύλαξε id.Rom.5:15(3.58); Proc.G.Lev.20:2 (M.87.764C); **2.** *righteousness*, Isid.Pel.epp.2.85(M.78.529A); plur., *righteous acts*, Or.fr.13 in Jer.(p.204.17; M.13.569B); **3.** (= Lat. *jus*) *right*; **a.** civil, Eus.v.C.3.62(p.110.7; M.20.1137A); hence τὸ τοῦ νόμου δ. *jurisprudence*, Zach.Mit.opif.(M.85.1020A); **b.** of ownership οὐδενὸς τῶν εἰς τὴν δεσποτείαν ἐλαττουμένου δ. Eus.v.C.2.39(p.58.13; 1017A); Const.ap.Eus.h.e.10.5.11(M.20.884B); ἔθος...τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ῥώμης, ἀκίνητα μὴ κρατεῖν δ. [i.e. property-rights over immovable possessions] Thdr.Lect.h.e.2.55(M.86.212A); **c.** civic δοὺς δίκαιον μητροπόλεως...τῇ...Μύρᾳ Jo.Mal.chron.14 p.365(M.97.544A); Chron.Pasch.p.335(M.92.869A); **d.** eccl. τῷ δ. τῆς χειροτονίας Basilisc. antencycl.(p.52.15; M.86.2612A); τὸ πατριαρχικὸν δ. Evagr.h.e.3.6 (p.106.13; M.86.2609A); **e.** in gen. τοῖς δ. κοινωνίας οὐκ ἔχουσι Proc. G.Lev.19:9(M.87.757A); **4.** *jurisdiction*, Cod.Afr.59(H.1.897B); τόπων τῷ σῷ δ. ὑπαχθέντων Leo Mag.ep.106(p.56.39; M.PL.54. 1004B).

δικαιοσύνη, ἡ, A. *justice*; **1.** in gen. ἡ δ. ἀγαθὸν εἶναι λέγεται οὐ τῷ ἀρετὴν ἔχειν (ἀρετὴ γάρ ἐστιν αὐτή), ἀλλὰ τῷ αὐτὴν καθ' αὑτὴν καὶ δι' αὑτὴν ἀγαθὴν εἶναι...κατὰ πάντα ἄρα τὰ μέρη, καθ' ἃ τὸ ἀγαθὸν ἐξετάζεται, καὶ ἡ δ. χαρακτηρίζεται Clem.paed.1.8(p.127.23; M.8. 328A); δ. δὲ συμφωνία τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν id.str.4.26(p.321.3; M.8. 1373A); κἂν ἡ ἕξις ἡ μεταδοτικὴ παρ' ἡμῖν δ. λέγηται ib.7.12(p.50.10; M.9.497A); as chief of the cardinal virtues περὶ ἀνδρείας καὶ φρονήσεως καὶ σωφροσύνης τῆς τε ἐπὶ πᾶσι παντελοῦς ἀρετῆς δ. ib.7.3 (p.13.8; 421C); τὸ τῆς δ. ὄνομα ταὐτὸν μέν ἐστι παρὰ πᾶσιν Ἕλλησιν· ἤδη δὲ ἀποδείκνυται ἄλλη μὲν ἡ κατ' Ἐπίκουρον δ., ἄλλη δὲ ἡ κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἀρνουμένους τὸ τριμερὲς τῆς ψυχῆς. ἄλλη δὲ κατὰ τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος, ἰδιοπραγίαν τῶν μερῶν τῆς ψυχῆς φάσκοντας εἶναι τὴν δ. Or.Cels.5.47(p.51.18; M.11.1253D); ἔστι δ. ἕξις ἀπονεμητικὴ τοῦ κατ' ἀξίαν· δυσθήρατον δὲ τοῦτο, τῶν μὲν...οὐκ ἐξευρισκόντων ἑκάστῳ διανεῖμαι τὸ ἴσον, τῶν δέ, διὰ τὸ προκατέχεσθαι ὑπὸ παθῶν ἀνθρωπίνων, ἀφανιζόντων τὸ δίκαιον, ὅταν πενήτων μὲν καταφρονῶσι, δυνάστας δὲ ἀδικοῦντας μὴ διελέγχωσι Bas.hom.12.8(2.104A; M.31.401B); opp. divine justice ἔστι δὲ δ., ἡ μέν τις ἐν ἡμῖν στρεφομένη, ἡ τοῦ ἴσου διανομή...ἡ δέ τις οὐρανόθεν ἐπαγομένη...ἥ τε ἐπανορθωτική, καὶ ἡ ἀνταποδοτική, ἧς πολὺ τὸ δυσθεώρητον, διὰ τὸ ὕψος τῶν ἐναποκειμένων αὐτῇ δογμάτων ib.(104D; M.401D); δ. δέ, μὴ πλέον ζητεῖν ἔχειν Gr.Naz.carm.1.2.34.59(M.37.950A); δ. ... τὴν ὀρθὴν τῆς ψυχῆς ἡγεμονίαν, καὶ τῶν ὑπηκόων παθῶν τὴν συμμετρίαν Thdt.provid.6(4.567); **2.** of God τὸ δὲ μόνον δίκαιον μέτρον, ὁ μόνος ὄντως θεός,...μετρεῖ τε πάντα καὶ σταθμᾶται, οἱονεὶ τρυτάνῃ τῇ δ. τὴν τῶν ὅλων...περιλαμβάνων καὶ ἀνέχων φύσιν Clem.prot.6(p.53.5; M.8.176A); ἡ νομοθεσία τὴν τοῦ θεοῦ δ. ἅμα καὶ ἀγαθότητα καταγγέλλει id.str.2.18(p.158.11; M.8.1025A); ἀγαθὴ γὰρ ἡ τοῦ θεοῦ δ. καὶ δικαία ἐστὶν ἡ ἀγαθότης αὐτοῦ ib.6.14(p.486.29; M.9.332A); cf. *justitia debet creatoris in omnibus apparere*, Or.princ.2.9.7(p.171.24; M.11.232B); *alia anima erga amorem justitiae ejus fervens et... providentiae ejus justitiam contuens dicit...vulnerata justitiae ego sum. et alia bonitatis...immensitatem perspiciens similia loquitur*, id.comm.in Cant.3(p.194.25; M.13.162B); ἡ [sc. τοῦ θεοῦ] ὑπόστασις καὶ ἀθανασία ἐστί· καὶ...δ. ... καὶ οὐκ ἔστι κατὰ σύνθεσιν ταῦτα ὁ θεός, ἀλλὰ κατὰ διαφόρους ἐπινοίας λεγόμενος· ἀθανασία μὲν διὰ τὸ ἀτελεύτητον...δ. διὰ τὸ ἴσον ‡Ath.dial.Trin.1.18(M.26.1144D); αὐτοῦ τοῦ θεοῦ ἡ δ. ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν Bas.hom.in Ps.7(1.103A; M.29.241A); id.hom.12.8(2.104D; M.31.401D); its likeness being found in men, Gr.Nyss.or.catech.21(p.81.3; M.45.57Cff.); **3.** ref. Marcion's distinction between 'just' and 'good' deities, cf.Or. princ.2.5.1(p.132.25ff.; M.11.204A); cf. *deus legis non est bonus sed justus, et Moysi lex non bonitatem continet sed justitiam*, id.hom. 9.4 in Num.(p.59.2; M.12.628C); v. δίκαιος; ἀγαθότης.

B. *righteousness*; **1.** in gen., Clem.str.4.25(p.319.21; M.8.1369B) cit. s. εἰρήνη; ἡ δ. τετράγωνός ἐστι, παντόθεν ἴση καὶ ὁμοία ἐν λόγῳ, ἐν ἔργῳ, ἐν ἀποχῇ κακῶν, ἐν εὐποιίᾳ, ἐν τελειότητι γνωστικῇ ib.6.12 (p.483.15; M.9.324B); δ. δὲ...οὐ τὴν μερικὴν ἀρετήν φησιν, ἀλλὰ τὴν καθόλου Chrys.exp.in Ps.4:6(5.20B); δ. τὴν καθόλου ἀρετὴν λέγει, τὴν ἐν τῷ βίῳ εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, πραότητα id.hom.6.1 in 2Tim.(11.693C); δ. γάρ ἐστι, μὴ μόνον τὸ κρύπτειν τὰ καλά, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ ἐννοεῖν τι τῶν ἀπηγορευμένων Marc.Er.opusc.2.127(M.65.949A); **2.** of God, Just.1apol.6.1(M.6.336C); πηγῆς τῆς δ. Const.ap.Gel. Cyz.h.e.2.7.25(M.85.1237B); ref. Apollinarian view of Inc. ἐληλυθέναι τὴν θεότητα...ἵνα αὐτὴ ἀναιχμαλώτιστος μείνῃ, καὶ οὕτως ὀφθῇ καθαρὰ δ., πότε γοῦν οὐκ ἦν τῆς θεότητος καθαρὰ ἡ δ.; ‡Ath.Apoll.2.11 (M.26.1149B); ref. Rom.3:25ff. δικαιοσύνης ἔνδειξις, τὸ μὴ μόνον αὐτὸν εἶναι δίκαιον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἑτέρους ἐν ἁμαρτίᾳ κατασαπέντας ἐξαίφνης δικαίους ποιεῖν Chrys.hom.7.2 in Rom.(9.485D); ἠνέσχετο γὰρ ὁ θεός, ἵνα δείξῃ τὴν ἑαυτοῦ δ. ... συγχωρήσας τοίνυν ἁμαρτάνειν ἀθρόαν τὴν ἄφεσιν ἐχαρίσατο Sever.Rom.3:25(p.217.3); ἔνδειξιν δ. τὸ μὴ μόνον δειχθῆναι τὸν θεὸν δίκαιον, ἀλλὰ καὶ δικαιοῦντα τοὺς πιστεύοντας εἰς Χριστόν Jo.D.Rom.3:25(M.95.465A); **3.** Christ as righteousness, cf. *justitia est, justitia autem numquam profecto injustitiam capiet*, Or.princ.1.8.3(p.100.13; M.11.178B); *quia ergo Christus, sicut verbum et sapientia est, ita etiam justitia est, consequens...erit, ut ea quae in verbo et sapientia facta sunt, etiam in ea justitia, quae est Christus, facta esse dicantur*, ib.2.9.4(p.167.27; 228B); cf.ib.4.4.1(p.351.3; 403B); *regnat in nobis justitia ipse dominus noster*, id.hom.25.3 in Num.(p.237.19; M.12.767A); δ. θεοῦ αὐτός id.hom.8.2 in Jer.(p.57.7; M.13.337C); ib.14.12(p.117.22; 420A); id.comm.in Mt.12.11(p.88.28; M.13.1004A); ζητεῖν τὸν Ἰησοῦν ζητεῖν ἐστι τὸν λόγον καὶ τὴν σοφίαν καὶ τὴν δ. καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ id.Jo.32.31(19; p.478.28; M.14.825C); ref. Is. 41:2 δ. δὲ αὐτὸν ἐκάλουν Eus.e.th.1.20(p.94.27; M.24.889B); ref. Ps.97:2, ib.(p.95.29; 892C); οὐ μόνον λόγος κεκλημένος...ἀλλὰ καὶ

υἱὸς καὶ...δ. καὶ ἥλιος δ. καὶ σοφία *ib.*(p.96.30; 893B); Bas.*hom.*12.9 (2.105B; M.31.404C); Christ as δ. in sense of *justice* οἱ διὰ τοῦ υἱοῦ σωθέντες τῇ δυνάμει τοῦ πατρὸς ἐσώθησαν, καὶ οἱ παρὰ τούτου κρινόμενοι τῇ δ. τοῦ θεοῦ τὴν κρίσιν ὑπέχουσιν. Χριστὸς γάρ ἐστιν ἡ τοῦ θεοῦ δ. ἡ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἀποκαλυπτομένη Gr.Nyss.*Eun.*6(2 p.139. 15; M.45.724D); **4.** of Christ's righteousness justifying sinners τί γὰρ ἄλλο τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἠδυνήθη καλύψαι ἢ ἐκείνου δ.;...ὢ τῆς γλυκείας ἀνταλλαγῆς...ἵνα...δ. ... ἑνὸς πολλοὺς ἀνόμους δικαιώσῃ *Diogn.*9.3,5; in gen. τάχα δὲ διὰ τοῦ ἰῶτα καὶ τῆς κεραίας ἡ δ. κέκραγεν αὐτοῦ Clem.*fr.*58(p.227.1; M.9.765C); ref. Atonement οὐ τοσαύτη ἦν τῶν ἁμαρτωλῶν ἡ ἀνομία, ὅση τοῦ ὑπεραποθνῄσκοντος ἡ δ. Cyr.H.*catech.*13.33; **5.** in Christ's human life τεκτονικὰ ἔργα εἰργάζετο...ἄροτρα καὶ ζυγά· διὰ τούτων καὶ τὰ τῆς δ. σύμβολα διδάσκων Just.*dial.*88.8(M.6.688B); αὐτὸς...πρότερος ὥδευσεν τὴν τῆς δ. ὁδόν Thdt.*Ps.*84:14(1.1209); **6.** for the angel of righteousness v. ἄγγελος II.H.10.d; **7.** in men; **a.** natural τὸν τῆς φύσεως δημιουργὸν ἕνα γινώσκομεν, καθὸ καὶ τὴν δ. φυσικὴν εἰρήκαμεν Clem.*str.*1.19(p.60.17; M.8. 809B); εἰς πάντας ἐξ ἀρχῆς ἀνάρχου ἴση ἀτεχνῶς ἡ φυσικὴ δ., κατ' ἀξίαν ἑκάστου γένους γενομένη *ib.*5.14(p.421.9; M.9.205B); cf. *justitiae ejus, quam inesse creaturis omnibus credimus,* Or.*princ.*2.9.4(p.168. 5; M.11.228C); **b.** obtained through philosophy ἦν μὲν οὖν πρὸ τῆς τοῦ κυρίου παρουσίας εἰς δ. Ἕλλησιν ἀναγκαία φιλοσοφία Clem.*str.*1.5 (p.17.31; M.8.717C); τοὺς ἐν δ. τῇ κατὰ νόμον καὶ κατὰ φιλοσοφίαν βεβιωκότας *ib.*6.6(p.454.21; M.9.268B); **c.** through Law ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καταβέβηκεν ἡ δ. καὶ γράμματι καὶ σώματι, τῷ λόγῳ καὶ τῷ νόμῳ id.*paed.*1.9(p.142.4; M.8.356B); id.*str.*6.6(p.454.21; M.9. 268B); *ib.*(p.457.19; 273A); ἡ ἐπίτασις γὰρ τῆς κατὰ τὸν νόμον δ. τὸν γνωστικὸν δείκνυσιν *ib.*6.18(p.516.21; 397A); εἰς τὸ ἐπὶ πλέον τῆς κατὰ νόμον δ. κατ' ἐπίτασιν προεληλυθέναι *ib.*7.10(p.41.15; 480B); ref. Mt. 3:15 δ. γὰρ ἐνταῦθα τὴν ἐκπλήρωσιν καλεῖ τῶν ἐντολῶν ἁπασῶν Chrys.*hom.10.1 in Mt.*(7.140B); Μωυσῆς δείκνυσιν ἡμῖν τὴν ἐκ τοῦ νόμου δ. ... καὶ ἄλλως οὐκ ἔνι δίκαιον γενέσθαι ἐν νόμῳ, ἀλλ' ἢ πάντα πληρώσαντα· τοῦτο δὲ οὐδενὶ γέγονε δυνατόν. οὐκοῦν διαπέπτωκεν ἡ δ. αὕτη id.*hom.17.1 in Rom.*(9.622D,E); but Christian righteousness not at variance with it, cf. *docebat* [sc. Christus]...*adimplens legem, et infigens justificationes legis in nobis,* Iren.*haer.*4.13.1(M.7.1007B); **d.** sources of Christians' righteousness; **i.** God, who gives it in return for sacrifice to him of our own righteousness, cf.Or.*hom. 24.2 in Num.*(p.229.10; M.12.760B); love of God, Clem.*paed.*1.9 (p.141.29; M.8.356A); **ii.** Christ, Or.*comm.in Mt.*12.11(p.88.28; M.13.1004A); ἡ γὰρ αὐτοδικαιοσύνη...Χριστός ἐστιν...ἀπ' ἐκείνης δὲ δ. ἡ ἐν ἑκάστῳ δ. τυποῦται ὡς γίνεσθαι ἐν τοῖς σωζομένοις πολλὰς δ. id.*Jo.*6.6(3; p.115.4; M.14.212B); οὕτως καὶ οἱ δίκαιοί ἐσμεν ὡς ἄνθρωποι, οὐχ ὡς ἡ ἁμαρτία δ. ὅθεν ὁ υἱὸς...δ. ἀκούει· ἡμεῖς δὲ μεταλήψει δ. δίκαιοι †Bas.*poenit.*2(2.605B; M.31.1480A); Mac.Aeg.*hom.* 31.4(M.34.732A) cit. s. δικαιόω; **iii.** obtained by grace through faith, as in case of Abraham πιστὸς ὤν, ἐσφραγίσθη εἰς δ. Cyr.H.*catech.* 5.5; Chrys.*hom.17.2 in Rom.*(9.622E); id.*hom.11.3 in 2Cor.*(10.518B) cit. s. δικαιόω; ἐπειδὴ γὰρ εἰκὸς ἦν αὐτοὺς λέγειν, ὅτι μείζων αὕτη ἡ δ. ἡ διὰ πόνων, δείκνυσιν ὅτι σκύβαλόν τοῦτό ἐστι πρὸς ἐκείνην...ποία δέ ἐστιν αὕτη; ἡ ἀπὸ πίστεως τοῦ θεοῦ· τουτέστι, καὶ αὕτη παρὰ θεοῦ δέδοται. θεοῦ ἐστιν αὕτη ἡ δ. id.*hom.11.2 in Phil.*(11.285D); Thdt. *Rom.*4:4(3.47); ἡ χάρις τὴν διὰ πίστεως δ. τοῖς πεπιστευκόσι δωρησαμένη *ib.*5:21(3.60); ἰδίαν δ. τὴν ἄκαιρον τοῦ νόμου προσηγόρευσε φυλακήν...θεοῦ δὲ δ., τὴν κατὰ χάριν διὰ τῆς πίστεως γινομένην ὠνόμασε *ib.*10:3(111); Jo.D.*Rom.*9:30–32(M.95.521A); **iv.** through baptism, cf.Or.*hom.13.4 in Gen.*(p.120.25ff.; M.12.235C); as δικαιοσύνης δωρεά †Bas.*bapt.*1.2.17(2.642B; M.31.1556B); **v.** through fear of God, Clem.*str.*7.12(p.56.11; M.9.509A); *cat.2Cor.*7:1(p.393.33); **vi.** from works, Clem.*str.*4.18(p.299.27; M.8.1325B); contrast Chrys. *hom.11.3 in 2Cor.*(10.518C); depreciation of righteousness of works not implying laxity ῥαθυμίας ὑπόθεσιν εἶναι τὰ λεγόμενα id.*hom. 9.1 in Rom.*(9.512A); **vii.** beginning at conversion, Thdt.*Ps.*84:9 (1.1205); **e.** in Christian life, *Barn.*1.4; ἐὰν γάρ τις τούτων [sc. πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη] ἐντὸς ᾖ, πεπλήρωκεν ἐντολὴν δικαιοσύνης Polyc.*ep.*3.3; διχῇ οὖν τῆς πάσης δ. τετμημένης, πρός τε θεὸν καὶ ἀνθρώπους, ὅστις...ἀγαπᾷ κύριον...καὶ τὸν πλησίον...δίκαιος ἀληθῶς ἂν εἴη Just.*dial.*93.3(M.6.697C); *ib.*110.3(729B); Iren.*haer.*4.36.7(M. 7.1097C); Clem.*prot.*10(p.68.17; M.8.205B); αἱ μὲν εἰς δ. ὁδοί...πολλαί τε καὶ ποικίλαι καὶ φέρουσαι εἰς τὴν κυρίαν ὁδόν τε καὶ πύλην id.*str.* 1.7(p.25.19; M.8.733B); ᾗ μὲν οὖν τίς ἐστι δίκαιος, πάντως οὗτος καὶ πιστός, ᾗ δὲ πιστός, οὐδέπω καὶ δίκαιος, τὴν κατὰ προκοπὴν καὶ τελείωσιν δ. λέγω, καθ' ἣν ὁ γνωστικὸς δίκαιος λέγεται *ib.*6.12(p.483. 20; M.9.324B); ἐξ ἰδιοπραγίας καὶ τῆς πρὸς θεὸν ἀγάπης ἡ δ. *ib.*6. 15(p.495.17; 349B); ἡ δ. διπλῆ, ἡ μὲν δι' ἀγάπην, ἡ δὲ διὰ φόβον *ib.*7.12(p.56.11; 509A); id.*ecl.*37(p.148.14; M.9.717B); cf. *eos...qui... reges sunt..., reges ex eo dicti quod...justitiae regnum paraverint in membris suis,* Or.*hom.12.2 in Num.*(p.100.26; M.12.661C); of Antony's hermitage χώραν τινὰ καθ' ἑαυτὴν οὖσαν θεοσεβείας καὶ δ. Ath.*v.Anton.*44(M.26.908B); οἱ τὸν ἀγγελικὸν ἀσπασάμενοι βίον τὴν εὐαγγελικὴν ἐν αὐτοῖς δ. καρποῦνται Thdt.*Ps.*71:3(1.1103); **f.** its relation to eternal or future life καθηράμενος δ. καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ πάσῃ [sc. ὄψεται τὸν θεόν] Just.*dial.*4.3(M.6.484C); Clem.*paed.* 3.11(p.278.19; M.8.653B); ὁ δι' ἀγάπην...προσβλέπων τὸ κάλλος...δι' οὗ κάλλους ἐπὶ τὸν τεχνίτην καὶ τὸ ὄντως καλὸν αὐτὸς ἑαυτὸν παραπέμπει, σύμβολον ἅγιον τὸν χαρακτῆρα τῆς δ. τὸν φωτεινὸν ἐπιδεικνύμενος τοῖς ἐφεστῶσι τῇ ἀνόδῳ ἀγγέλοις id.*str.*4.18(p.299.18; M.8.1325A); id.*ecl.* 60(p.154.24; M.9.728B); cf.Or.*princ.*2.3.2(p.117.4; M.11.190C); ὁπόταν δ. αἰτίᾳ ὁ ἄνθρωπος ἀθάνατος γένηται *Hom.Clem.*19.20; **g.** other effects δ. μετανοεῖν συμβουλευούσης Clem.*paed.*1.10(p.145.9; M.8. 360C); ἔργον...τῆς δ. ... ἐπὶ τὸ ἄμεινον αἰεὶ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἕκαστον προάγειν id.*str.*7.2(p.9.28; M.9.416A); *ib.*7.11(p.48.22; 493B); cf.Or.*hom.9.9 in Num.*(p.66.28; M.12.635A); *justitiae vero natura contraria est; in initiis videtur amarior, in novissimis vero melle dulcior invenitur, cum virtutis functus attulerit,* id.*hom.14.2 in Jos.* (p.378.10; M.12.894C); ἡ δὲ δ. ... πάντας φίλους, πάντας συνήθεις, πάντας εὐνοϊκῶς διατίθησι πρὸς ἡμᾶς Chrys.*hom.14.2 in Phil.*(11. 307E); preserves man's peace with God, Thdt.*Rom.*5:2(3.53); **h.** of BMV πάσης δ. ἀνωτέραν Jo.Eub.*concept.BMV* 18(M.96.1489A); **8.** Gnost. τὴν δ. τοῦ θεοῦ κοινωνίαν τινὰ εἶναι μετ' ἰσότητος...δ. τῆς κοινῆς ἅπασιν ἐπ' ἴσης δοθείσης...δ. γὰρ ἐν αὐτοῖς ἀναφαίνεται ἡ κοινότης Epiph.Gn.ap.Clem.*str.*3.2(p.198.1; M.8.1105A); ἡ δὲ Καρποκράτους δ. καὶ τῶν ἐπ' ἴσης αὐτῷ τὴν ἀκόλαστον μετιόντων κοινωνίαν Clem.*str.*3.6(p.221.6; M.8.1157B); Βασιλείδης δὲ ὑποστατὰς Δ. τε καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς τὴν Εἰρήνην ὑπολαμβάνει ἐν ὀγδοάδι μένειν ἐνδιατεταγμένας *ib.*4.25(p.320.3; 1372A).

C. plur.; **1.** *judgements* (= δικαιώματα), cf.Or.*hom.10.1 in Ex.* (p.245.7; M.12.369B); **2.** *works of righteousness, righteous deeds, Pss.Sal.*9.6; Mac.Aeg.*hom.*10.4(M.34.541D); *Lit.Jac.*(p.192.17); Jo. Thess.*dorm.BMV* 2.4(p.411.3); Jo.D.*Man.*1.75(M.94.1573B).

δικαιοφανής, *self-justifying, plausible,* Isid.Pel.*epp.*5.149(M.78. 1413B).

δικαι-όω, A. *set right, correct,* Clem.*str.*4.22(p.312.7; M.8.1353B); 'μετὰ τοσοῦτον αἰῶνα ὁ θεὸς ἀνεμνήσθη ~ῶσαι τὸν ἀνθρώπων βίον',... φήσομεν ὅτι οὐκ ἔστιν ὅτ' οὐκ ἐβουλήθη '~ῶσαι τὸν ἀνθρώπων βίον ὁ θεός', ἀλλὰ καὶ ἀεὶ ἐπεμελήθη διδοὺς ἀρετῆς ἀφορμὰς τοῦ ἐπανορθοῦσθαι τὸ λογικὸν ζῷον Or.*Cels.*4.7(p.279.11; M.11.1037A); †Bas. *Is.*42(1.413A; M.30.200B); hence

B. *deem right*; c. infin., Athenag.*res.*5(p.53.1; M.6.981D); CNic. (325)*can.*17; Const.ap.Ath.*apol.sec.*86(p.165.4; M.25.401D); Cyr. *ador.*10(1.354B); Proc.G.*Gen.*1:5(M.87.61C); *cat.Apoc.*6:4(p.264.28).

C. *hold, think* εἰ...τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου ~οῖς μὴ παρέρχεσθαι Mac. Mgn.*apocr.*4.11(p.172.27); ~οῖς...τὸ ἀγέννητον εἶναι τὴν οὐσίαν ‡Ath.*dial.Trin.*2.21(M.28.1189B).

D. *deem to be, pronounce* τοῦτο...ἀνδράσι...ἀνάρμοστον ἐδικαίωσεν *Const.App.*1.3.11.

E. *prove, attest* ~οῦσιν ὡς οὐ διὰ τὴν κρίσιν ἡ ἀνάστασις γίνεται κατὰ πρῶτον λόγον Athenag.*res.*14(p.65.14; M.6.1001D); ἡ κοινὴ συνήθεια ἔχει λέγειν· ὁ δεῖνα ἐδικαιώθη ἀληθινὸς εἶναι υἱὸς τοῦδε Didym.*Trin.*1.27(M.39.404B).

F. *show to be right, vindicate,* Eus.*h.e.*8.2.2(M.20.744C); ἐδικαίωσε γὰρ ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν τὴν δίκην ἡμῶν Ath.*exp.Ps.*100:1(M.27. 424D); Areth.*Apoc.*48(M.106.705D).

G. *put in the right, justify*; **1.** in gen. ~οῖ τὰ πραχθέντα ἡ ψυχή *T.Dan* 3.3; οἱ ~οῦντες ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες εἶναι τέκνα Ἀβραάμ Just.*dial.*25.1(M.6.529A); ἴδωμεν τίς ἐδικαιώθη, τίς κατεδικάσθη Or.*hom.4.5 in Jer.*(p.29.6; M.13.293A); Meth.*res.*1.60(p.324.15; M. 41.1157B); Ath.*v.Anton.*55(M.26.924A); *Const.App.*2.24.3; Chrys. *fr.Job* 13:5(M.64.613A); Mac.Aeg.*ep.*(M.34.413B); Dor.*doct.*1.9(M.88. 1628B); **2.** of man's justification before God; **a.** of gentiles who are without the Law, ref. queen of Sheba τῆς ἀποστολικῆς ἀνεμνήσθην διδασκαλίας, ἣ τοὺς δίχα νόμου ~ωθέντας ἐθαύμασεν...αὕτη γὰρ...ἠρκέσθη τῷ τῆς φύσεως νόμῳ Thdt.*qu.33 in 3Reg.*(1.479); cf. id.*affect.*12(p.310.9ff.; 4.1024); **b.** of Greeks through philosophy, Clem.*str.*1.4(p.17.29; M.8.717C); καθ' ἑαυτὴν ἐδικαίου ποτὲ καὶ ἡ φιλοσοφία τοὺς Ἕλληνας, οὐκ εἰς τὴν καθόλου δὲ δικαιοσύνην, εἰς ἣν εὑρίσκεται συνεργὸς *ib.*1.20(p.63.19; 816C); **c.** of God's justification of men in OT; **i.** in gen. of righteous before Inc., Eus.*d.e.*2.3(p.91. 22; M.22.161B); **ii.** of Adam by his obedience at the first, Clem.*str.* 4.23(p.315.9; M.8.1360B); **iii.** of Noah and Enoch, justified like Abraham, Eus.*d.e.*1.5(p.21.7; M.22.45A); **iv.** of Abraham's justification by faith, Just.*dial.*23.4(M.6.528A); cf. *fides enim, quae est ad*

deum altissimum, justificat hominem, Iren.*haer.*4.5.5(M.7.986B); *dicitur de Abraham, quod ex operibus fidei justificatus sit: quia certum est eum qui vere credit, opus fidei, et justitiae, et totius bonitatis operari,* Or.*comm.in Rom.*4.1(M.14.961C); by works and faith, Cyr. H.*catech.*5.5; Chrys.*hom.8.1 in Rom.*(9.497C,D); *ib.9.1*(511B); κἂν εἰ λέγοιτο τυχὸν ἐξ ἔργων δεδικαιῶσθαι διὰ...τὸ προσενεγκεῖν τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενον, ἀλλ' ἦν καὶ τοῦτο αὐτῷ πίστεως τῆς ἑδραιοτάτης ἀπόδειξις ἐναργής Cyr.*Rom.*4:2(p.181.16; M.74.781B); cf. οὐ γὰρ κατὰ νόμον πολιτευσάμενος ὁ...Ἀβραὰμ τῆς θείας μαρτυρίας τετύχηκεν, ἀλλὰ τῷ κεκληκότι πιστεύσας τῆς δικαιοσύνης τὸν πλοῦτον ἐτρύγησε Thdt.*Rom.*4:3(3.46); **v.** discussion of justification of those between Abraham and Moses, Just.*dial.*92.2(M.6.696A); cf.Iren.*haer.*4.13.1 (M.7.1007A); **vi.** by Law, Or.*Jo.*13.49(47; p.276.14; M.14.488A); †Bas.*bapt.*1.2.11(2.637B; M.31.1544C); **d.** of Pharisees, justified κατὰ ἀποχὴν κακῶν Clem.*str.*6.18(p.516.19; M.9.397A); **e.** of Christ; **i.** his justification through performance of works of Law denied, Just.*dial.*67.6(M.6.629C); but asserted by Ebionites, Hipp.*haer.*7.34 (p.221.11; M.16.3342B); **ii.** ref. 1Tim.3:16 'ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι', τοῦτ' ἔστιν ἀπεφάνθη, ἤτ' οὖν ἐβεβαιώθη...ἀληθινὸς εἶναι θεός Didym. *Trin.*1.27(M.39.404B); ἤτοι τοῦτο λέγει· 'καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς'· ἢ ὅτι δόλον οὐκ ἐποίησεν Chrys.*hom.11.1 in 1Tim.* (11.606A); ἀντὶ τοῦ ὤφθη μὲν ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη δὲ ἐν πνεύματι πολιτευσάμενος. εἰ γὰρ καὶ ἐν σαρκὶ ἦν, ἀλλ' οὐ κατὰ σάρκα ἐπολιτεύετο, ἀλλ' ὑπέταξε τῷ πνεύματι τὴν σάρκα, δικαιοσύνης ἡμῖν ὑπανοίγων ὁδόν. ἢ καὶ τοῦτό φησιν ὅτι τοῦ πνεύματος σημεῖα ποιοῦντος, ἐδικαιοῦτο κατὰ τὴν ἡμετέραν ὁμολογίαν καὶ πίστιν ὁ...Χριστός Sever.*1Tim.*3:16 (p.339.6); cf. τὴν γὰρ ἀνθρωπείαν φύσιν ἀνειληφώς, ἐλευθέραν ταύτην ἁμαρτημάτων ἐφύλαξεν. ἔχει δὲ καὶ ἑτέραν διάνοιαν τουτὶ τὸ ῥητόν... διὰ τοῦ θείου πνεύματος ἐνεργεῖ τὰ θαύματα...ἀπεδείχθη τοίνυν διὰ τῶν θαυμάτων...ὅτι...θεοῦ υἱός Thdt.*1Tim.*3:16(3.658); ἡ ἐκκλησία ἡ ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τῆς ὁμολογίας ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι *cat.1Tim.*3:16 (p.31.26); Oecum.*1Tim.*3:16(p.458.15); **f.** of Christians; **i.** in gen. οὐκ ἀποχῇ κακῶν μόνον ~ωθείς, πρὸς δὲ καὶ τῇ κυριακῇ τελειωθεὶς εὐποιΐᾳ Clem.*str.*4.6(p.261.6; M.8.1241A); ἀνατρέχει...ἐπὶ τὸν κύριον ἡ τῶν καλῶν διδασκαλία ἡ ~οῦσα *ib.*6.7(p.461.21; M.9.281A); οὐχ ἡ τῶν πράξεων ἀποχὴ ~οῖ τὸν πιστόν, ἀλλ' ἡ τῶν ἐννοιῶν ἁγνεία καὶ εἰλικρίνεια id.*fr.*65(p.228.20; M.9.753A); Ath.*exp.Ps.*118:135(M.27. 501D); **ii.** by Christ, *Diogn.*9.5 cit. s. δίκαιος; ἐν Χριστῷ...τελειούμενοι ~ωθείημεν Or.*hom.19.15 in Jer.*(p.176.4; M.13.500B); id.*Jo.* 2.7(4; p.61.10; M.14.120C); cf. τοὺς ὑβρίζοντας εἰς ἑαυτόν τε καὶ τὸν πατέρα ~οῖ Cels.ap.Or.*Cels.*2.35(p.161.18; M.11.857A); Diod.*Ps.* 70:22(M.33.1610D); τοὺς ἐν Χριστῷ δεδικαιωμένους *ib.*91:13(1626C) = Cyr.*Ps.*91:13(M.69.1228D); αἱ πισταὶ ψυχαὶ μόνῳ τῷ κυρίῳ ἐλπίζουσιν ἀεί, πᾶσαν δικαιοσύνην αὐτῷ ἀπονέμουσαι· ὥσπερ γὰρ χωρὶς τῆς ἀμπέλου τὸ κλῆμα ψύχεται, οὕτως καὶ ὁ ἄνευ Χριστοῦ ~οῦσθαι θέλων. ὡς ὁ λῃστής...ἐστίν, ὁ μὴ διὰ τῆς εἰσόδου εἰσερχόμενος... οὕτως ὁ ἄνευ τοῦ ~οῦντος ἑαυτῷ ~ούμενος Mac.Aeg.*hom.*31.4(M.34. 732A); Cyr.*Is.*3.3(2.449E); *ib.*5.5(869C); id.*Mich.*41(3.429D); id. *glaph.Gen.*2(1.61D); ἵνα ~ώσῃ τὰ δικαιοσύνην οὐκ ἔχοντα id.*thes.*16 (5^{1}.177E); id.*Pulch.*(p.56.14; 5^{2}.172D); **iii.** esp. through Resurrection, cf. *justificat ergo eos Christus tantummodo qui novam vitam exemplo resurrectionis ipsius susceperunt,* Or.*comm.in Rom.*4.7 (M.14.986D); Gr.Ant.*mul.ung.*11(M.88.1861D); **iv.** by grace, Didym. *Trin.*2.14(M.39.716C); τὸν γὰρ δίκαιον...ἐποίησεν ἁμαρτωλόν... μᾶλλον δὲ...ἁμαρτίαν...ἵνα καὶ ἡμεῖς γενώμεθα, οὐκ εἶπε, δίκαιοι, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ θεοῦ δικαιοσύνη. θεοῦ γάρ ἐστιν αὕτη, ὅταν μὴ ἐξ ἔργων...ἀλλ' ἀπὸ χάριτος ~ωθῶμεν Chrys.*hom.11.3 in 2Cor.*(10. 518C); δικαιοσύνην δὲ τὴν εὐαγγελικὴν ὑπέδειξε δωρεάν, ἵν' ὅπερ ὁ νόμος κατεπόνει τῷ κρίματι, τοῦθ' ἡ δωρεὰ τοῦ εὐαγγελίου ~ώσῃ τῇ χάριτι Mac.Mgn.*apocr.*4.12(p.175.14); Χριστοῦ δὲ...ἀναλάμψαντος, εἰσβέβηκεν ἡ δικαιοσύνη, ~οῦσα χάριτι, καὶ ἀποσοβοῦσα τῶν ἡμετέρων σωμάτων τὴν φθοράν Cyr.*dogm.*6(p.562.2; 6^{2}.376E); by grace alone οὐκ ἀπὸ κατορθωμάτων, οὐδὲ πόνων, οὐδὲ ἀμοιβῆς, ἀλλ' ἀπὸ χάριτος μόνης τὸ γένος ἐδικαίωσε τὸ ἡμέτερον Chrys.*Jud.*7.3(1.665E); **v.** through faith οὐ δι' ἑαυτῶν ~ούμεθα οὐδὲ διὰ τῆς ἡμετέρας σοφίας ...ἢ ἔργων ὧν κατειργασάμεθα ἐν ὁσιότητι καρδίας, ἀλλὰ διὰ τῆς πίστεως, δι' ἧς πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ὁ...θεὸς ἐδικαίωσεν *1Clem.* 32.4; cf.Iren.*haer.*4.5.5(M.7.986B); by which those before Law were justified, cf.*ib.*4.13.1(1007A); Clem.*str.*2.4(p.119.16; M.8.944B); cf.Or.*hom.15.4 in Num.*(p.137.1ff.; M.12.690A); cf. *qui ex fide justificatur, apud solum deum habet gloriam qui occultorum notitiam habet, et fidei solus inspector est...non autem putes quod si quis habeat talem fidem ex qua justificatus habeat gloriam apud deum, possit simul cum ea habere et injustitiam...indicium igitur verae fidei est ubi non delinquitur...certum est eum qui vere credit, opus fidei, et justitiae, et totius bonitatis operari,* id.*comm.in Rom.*4.1 (M.14.961BF.); cf. *initium...justificari a deo fides est quae credit in justificantem. et haec fides cum justificata fuerit...haeret in animae solo, ut...surgant in ea rami qui fructus operum ferant, non ergo ex operibus radix justitiae, sed ex radice justitiae fructus operum crescit,* *ib.*(965B); πάντα ἄνθρωπον ἡ πίστις ~οῖ Chrys.*hom.8.4 in Rom.*(9.488A); Thdt.*Rom.*3:28(3.45); Cyr.*ador.*8(1.273D); Jo.D.*Rom.* 5:1(M.95.473B); by faith alone ἡ τελεία...καύχησις ἐν θεῷ, ὅτε μήτε ἐπὶ δικαιοσύνῃ τις ἐπαίρεται τῇ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἔγνω μὲν ἐνδεῆ ὄντα ἑαυτὸν δικαιοσύνης ἀληθοῦς, πίστει δὲ μόνῃ τῇ εἰς Χριστὸν δεδικαιωμένον Bas.*hom.*20.3(2.158E; M.31.529C); cf. οὐ γὰρ δὴ δι' ἔργων ἀξιεπαίνων, ἀλλὰ διὰ μόνης πίστεως τῶν μυστικῶν τετυχήκαμεν ἀγαθῶν (in context referring to baptismal grace) Thdt.*affect.*7 (p.189.20ff.; 4.892); **vi.** through orthodox belief, Cyr.*Jo.*5.4(4. 508E); id.*Heb.*3:2(p.401.20); **vii.** works done prior to faith do not justify τὰ πρὸ τῆς πίστεως ἔργα κἂν δοκῇ εἶναι δεξιὰ οὐ ~οῖ τὸν ποιήσαντα αὐτά Or.*comm.in Rom.*3:28(*JTS* 13 p.222); **viii.** in baptism, †Bas.*bapt.*1.2.11(2.637A; M.31.1544B); 'ἐδικαίωσε'. διὰ τῆς τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίας Chrys.*hom.16.2 in Rom.*(9.595D); cf.id. *hom.7.2 in 2Cor.*(10.481C); τὸ κήρυγμα ἐν τῷ βαπτίσματι...~οῖ καὶ ἁγιάζει *cat.2Cor.*3:9(p.367.32); ~οῖ γὰρ ἡμᾶς ἥκιστα μὲν ὁ νόμος, ἀπαλλάξει δὲ...πλημμελημάτων ἡ διὰ τοῦ...βαπτίσματος χάρις Cyr.*Is.*2.5(2.343B); id.*Joel.*32(3.224E); id.*apol.Thdt.*12(p.145.23; 6^{1}. 240A); ‡Just.*qu.orth.*44(M.6.1289A); τῆς κατὰ χάριν Χριστοῦ τοῦ θεοῦ δεδικαιωμένης ἐκκλησίας ἐν τῷ βαπτίσματι ‡Meth.*Sym.et Ann.*12 (M.18.377D); **ix.** by the gospel ἐν τῷ ~οῦν δυναμένῳ εὐαγγελίῳ *cat.2Cor.*11:15(p.425.3); **x.** through spiritual sacrifices, cf.Iren. *haer.*4.17.1(M.7.1020B); **xi.** justification by works, *1Clem.*30.3; usu. denied, Bas.*hom.in Ps.*32(1.141C; M.29.348A); v. supra iv–vi; but cf. Herm.*sim.*5.7.1; discussion of Jac.2:17ff., cf.†Didym.*Jac.* 2:26(M.39.1752B); cf.Chrys.*fr.in Jac.*2:17–19(M.64.1045C); Ἀβραὰμ ...ἑκατέρας πίστεως ἐστὶν εἰκών· καὶ τῆς πρὸ τοῦ βαπτίσματος, τῆς μὴ ἐπιζητούσης ἔργα, μόνον δὲ...τὸ ῥῆμα τῆς σωτηρίας, ᾧ ~ούμεθα πιστεύοντες εἰς Χριστόν, καὶ τῆς μετὰ τὸ βάπτισμα, τῆς συνεζευγμένης τοῖς ἔργοις hence SS. Paul and James agree, *cat.Jac.*2:20–21 (p.16.29); Cyr.*Rom.*4:2(p.180.11 n.; M.74.1008B); **xii.** justification reserved for future, *Barn.*4.10; **xiii.** absolute justification (before God) contrasted with relative justification obtained from men, cf.Or.*hom.9.2 in Ezech.*(p.410.3; M.13.735B); exeg. Ps.142:2, id.*Jo.* 2.17(11; p.74.11; M.14.144C); **xiv.** Ebionite doctrine of justification by Mosaic Law, Hipp.*haer.*7.34(p.221.11; M.16.3342B); *ib.*10.22 (p.281.19; 3439A).

δικαίωμα, τό, 1. *righteous act,* Ath.*exp.Ps.*118:117(M.27.500B); †Bas.*bapt.*2.6.2(2.660B; M.31.1597A); *Const.App.*3.12.2; ὅταν... στοιχῶμεν τοῖς δ. ἡμῶν, τότε...ἑαυτοὺς ἐπιβουλεύομεν Dor.*doct.*5.1 (M.88.1676D); **2.** *righteousness,* Meth.*res.*2.8(p.344.13,21; M.41. 1176B,C); **3.** *reason, justification* for an action ποῖον δ. τοῦ συνοικῆσαι εὗρεν; Chrys.*hom.39.1 in Ac.*(9.295C); *ib.40.3*(306A); θάνατος... ἐστι τὸ εὑρεθῆναι δ. μετὰ τοῦ θελήματος Dor.*doct.*5.2(M.88.1677B); *ib.*9.1(1717A); **4.** *proof, argument* ἐπὶ...τοῦ πιστοῦ πολλὰ μὲν ἡμῖν τὰ δ. Chrys.*oppugn.*2.2(1.58E); **5.** *document,* esp. of written argument or plea παρεῖναι...Εὐτυχῇ καὶ τοῖς αὐτοῦ δ. χρήσασθαι CEph. (449)*act.*(*ACO* 2.1.1 p.90.3; H.2.96D); **6.** *bond* μετὰ τοῦ ὁμοφύλου καὶ μυρία ἔχων δ., τὸ συγγενές, τὸ λογικόν Chrys.*hom.25.3 in Heb.* (12.232A); **7.** *act of justice, judgement* διὰ τοῦ τῆς μετανοίας δ. παιδευομένην †Bas.*Is.*42(1.413A; M.30.200B); Bas.*reg.fus.*25.1(2. 370A; M.31.984C); Max.*ambig.*(M.91.1132A); **8.** *ordinance,* in gen; Eus.*h.e.*1.2.19(M.20.61C); *Const.App.*6.24.2; of God προστάγματα καὶ δ. τοῦ κυρίου *1Clem.*2.8; *ib.*58.2; *Barn.*1.2; *ib.*2.1; φυλάσσειν ἀγωνιζώμεθα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἐν τοῖς δ. αὐτοῦ εὐφράνθωμεν *ib.*4.11; *ib.*16.9; *ib.*21.5; ἐνεδυναμώθην ἐν πᾶσι τοῖς δ. τοῦ κυρίου Herm.*mand.*12.6.4; Just.*dial.*46.2(M.6.573B); Thphl.Ant.*Autol.* 3.15(M.6.1141B); Or.*sel.in Ps.*18:8–10(M.12.1244B); Eus.*d.e.*1.6(p.24. 15; M.22.49D); †Bas.*Is.*77(1.433E; M.30.248B); *Const.App.*7.38.5; *Lit.*ap.*Const.App.*8.6.5; δ. δὲ τὰς ἐντολὰς λέγει...τοῦτο γάρ ἐστι τὸ δ. καὶ ἡ ἐντολὴ τοῦ θεοῦ Gennad.*fr.Rom.*1:29(M.85.1672A).

δικαίωσις, ἡ, 1. *vindication, doing justice* to ἡ δ. τῆς χήρας †Bas. *Is.*44(1.414B; M.30.201C); **2.** *justification*; **a.** in gen. τὰ ἁμαρτήματα τοῦ Ἰσραὴλ συγκρινόμενα τοῖς πταίσμασιν Ἰούδα γέγονε δ. τῆς ψυχῆς τῆς Ἰσραὴλ συναγωγῆς Or.*hom.4.1 in Jer.*(p.24.2; M.13.285D); **b.** of God's justification of men; **i.** in gen. θεοῦ...παρέχοντος ἡμῖν...τὴν ἀληθινὴν...δ. ἐν ᾗ καταστησόμεθα, ἁμαρτεῖν οὐκ ἐπιδεχόμενοι τότε. ... σημαίνων δὲ διὰ τῆς δ. τὸ εἶναι αὐτῶν ἐν ἀπολαύσει τότε, δ. τὸ ἁμαρτίαν μὴ ἐπιδέχεσθαι καλῶν—αὕτη γὰρ ἀληθὴς δ. Gennad.*fr.Rom.*8:33 (p.384.8,13,14,15; M.85.1701Cff.); **ii.** through Law, in Jewish system, Thdr.Mops.*Heb.*11:1(p.210.4; M.66.965B); **iii.** through Christ πᾶσά τε προσαγωγὴ καὶ τελείωσις ἐν Χριστῷ...καὶ...πᾶσα δ. ἐν αὐτῷ

τε καὶ δι' αὐτοῦ Cyr.*ador*.11(1.388E); *ῥεραντίσμεθα δι' αὐτοῦ πρὸς δ.* id.*Heb*.3:1f.(p.398.14); id.*resp*.(p.599.3; 6².393E) cit. s. *ἀνυπαίτιος*; **iv.** by grace, ‡Meth.*Sym.et Ann*.7(M.18.365A); **v.** by faith *τῆς κατὰ πίστιν δ.* Thdr.Mops.*Rom*.3:28(p.117.24; M.66.793D); and baptism *ἐγράφετο δὲ δι' ἀμφοῖν* [sc. pillar of cloud and Red Sea] *ὁ Χριστός, ἤτοι τὸ ἐπ' αὐτῷ μυστήριον, ἤγουν ὡς ἐν πίστει τε καὶ ἁγίῳ βαπτίσματι, δ. καὶ ἁγιασμός* Cyr.*Is*.2.4(2.283A); **vi.** but justification by works implied in view that gift by Ananias and Sapphira of half their property to poor counted for justification, Or.*comm.in Ex*.(M.12.276B).

δικαιωτήριον, τό, 1. *place of punishment*, Const.*or.s.c*.10(p.164.31; M.20.1257B); Bas.*leg.lib.gent*.6(p.54; M.31.580D); Evagr.*h.e*.1.7 (p.16.26; M.86.2444A); **2.** *judgement θείας κρίσεως δ. προσδοκῶντες* Eus.*l.C*.7(p.213.3; M.20.1353A); id.*d.e*.3.6(p.139.15; M.22.236A); *Const.App*.7.39.2; Dion.Ar.*d.n*.4.35(M.3.736B).

δικαιωτής, ὁ, *justifier*; of Messiah in Jewish and Christian thought, Cels.ap.Or.*Cels*.4.2(p.274.13; M.11.1029B).

δικανός, ὁ, v. *δεκανός*.

***δικαρράφος, ὁ,** *one who fabricates lawsuits, litigious person*, Cyr.*Is*.5.4(2.831E).

δικαστήριον, τό, 1. *law-court, place of judgement*; of Christ's judgement-seat, Meth.*symp*.2.6(p.24.3; M.18.57A); *φρικτὸν...τοῦ Χριστοῦ δ.* Bas.*hom.in Ps*.33(1.151D; M.29.372A); **2.** *judgement ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ...τῆς κτίσεως πάσης δ.* Bas.*Spir*.15(3.12E; M.32.93A); Chrys.*hom.in Mt.18:23*(3.6D); id.*hom.45.4 in Jo*.(8.267A); **3.** *office of judge προκαθέζεταί σου ὁ νοῦς πεπιστευμένος τὸ δ.* Bas.*hom*.12.9 (2.106B; M.31.405C).

δικαστής, ὁ, *judge*; **1.** of secular judges *δαίμονες...δ. ἔχοντες ὑποχειρίους...φονεύειν ἡμᾶς παρασκευάζουσιν* Just.*2apol*.1.2(M.6.444A); Athenag.*leg*.2.4(M.6.896A); *παντὸς γὰρ εἶναι δ. τοὺς ἱερεῖς τοῦ θεοῦ δοκιμωτέρους* Eus.*v.C*.4.27(p.128.1; M.20.1176B); *παραιτήσῃ ...δ. παράνομον Const.App*.4.6.5; **2.** of God and Christ, Tat.*orat*.12 (p.13.25; M.6.832C); *τοῦ μεγάλου δ.* Athenag.*leg*.12.1(M.6.913A); Or.*hom.12.5 in Jer*.(p.92.14; M.13.385C); *Const.App*.8.4.5; Chrys.*hom.40.4 in Jo*.(8.242A); **3.** in gen., of a critic *δ. τῶν λόγων* Meth.*res*.1.33(p.270.15; M.41.1097A); *μὴ τῶν ἔργων ἔσο δ.* Nil.*Eulog*.15(M.79.1113A).

δικέρατον, τό, sum consisting of *two siliquae*, Thphn.*chron*.p.345 (M.108.832B).

δίκη, ἡ, 1. *penalty*, of divine judgement *πιστεύοντες...κατ' ἀξίαν τῶν πράξεων ἕκαστον τίσειν διὰ πυρὸς αἰωνίου δίκας* Just.*1apol*.17.4 (M.6.353D); *αἰωνίαν δ. ὑπ' ἐμπύροις θεοῦ τιμωρίαις παθεῖν* Meth.*symp*.11(p.135.13; M.18.212B); *αἰώνιος δ.* Chrys.*stat*.5.2(2.62E); Cyr.*glaph.Gen*.2(1.42A); **2.** partic. *fine δώσῃ δ. τῷ φίσκῳ τάλαντον CG-CI* 1.28(Corinth, saec. v).

***δικηλής,** (for [*]*διχηλής*) *dividing the hoof δ. τὸν εὐσεβῶς ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ πολιτευόμενον* Or.*sel.in Lev*.11:3(M.12.401A); (v. *διχηλέω*).

δικίδιον, τό, dim. of *δίκη*, *lawsuit*, Synes.*ep*.105(M.66.1488B).

***δικλήματος,** *with two branches*, ‡Ath.*disp*.36(M.28.488A).

δικόρυμβος, *two-peaked*, Paul.Sil.*Soph*.849(M.86.2151B).

[*]**δίκραιρος,** (for *δικέραιος*, metri gratia) *two-horned*, Paul.Sil.*Soph*.856(M.86.2151B).

δικρανοφόρος, masc. as subst., (cf. Lat. *furcifer*) *gaol-bird*; as term of abuse for Arius, Const.ap.Gel.Cyz.*h.e*.3.19.21(M.85.1349C).

δίκρουνος, *with double source δ. ὑετὸν αἵματος καὶ ὕδατος* Germ. CP *or*.2(M.98.285A).

***δικτυάλωτος,** *caught in a net*; of animals, Synes.*insomn*.14 (p.175.16; M.66.1308D).

δίκτυον, τό, 1. *net*; met., of Christian preaching and missionary work *χάριν λόγου πεπλεγμένην ὡς δ. καὶ συγκειμένην ἀπὸ τῶν... γραφῶν ὡς ἀμφίβληστρον* Or.*hom.16.1 in Jer*.(p.132.6; M.13.437D); *γέγονας εἴσω δ. ἐκκλησιαστικῶν* Cyr.H.*procatech*.5; *εὐαγγελικῆς μυσταγωγίας τὸ δ. ἁπλώσαντες* id.ap.*cat.Lc*.5:1(p.40.26; *λῖνον* M.72.553C); *εἴσω τῶν ἀποστολικῶν δ. ἐγένετο* Thdt.*Philm*.proem.(3.711); of snares of false reasoning, Eus.*e.th*.1.14(p.74.28; M.24.853B); **2.** *lattice*, ref. Cant.2:9 interpreted of light of revelation mediated by Law, Gr.Nyss.*hom.5 in Cant*.(M.44.864C); ref. 4Reg.1:2 interpreted of consequences of sin, Nil.*exerc*.50(M.79.781B); hence **3.** *balustrade* dividing sanctuary from body of church, fencing in the altar, Eus.*h.e*.10.4.44(M.20.865D).

***δικτύφιον, τό,** *small net*, Clem.*q.d.s*.20(p.172.32; conj. *δικτύδια* M.9.625A).

δίκυμος, *twin, double δ. ὄρος Orac.Sib*.12.84; conj. for *δύκμος*, *ib*.5.32.

δίλογος, *double-tongued διάκονοι...μὴ δ.* Polyc.*ep*.5.2.

διμέδιμνον, τό, measure of *two bushels χωρίον...ὁ νοῦς γέγονε τῆς... θεότητος, ὥσπερ...καὶ ἡ σάρξ, οὐ σύνοικος, ὡς ἡ τῶν αἱρετικῶν... πλανᾶται οἴησις, οὐ γὰρ ἂν μεδιμναῖον, λέγουσα, χωρήσει δ., σωματικῶς τὰ ἄυλα κρίνουσα* Jo.D.*f.o*.3.6(M.94.1005C); id.*Man*.1.25(M.94.1529C).

διμερής, *in two parts*; as subst., *faction, division*, Jo.Mal.*chron*.18 p.492(M.97.712B).

διμηνιαῖος ([*]**διμηναῖος**), *two months old ἔφη* [sc. Nestorius] *ἐγὼ δ. ἢ τριμηνιαῖον θεὸν οὐ λέγω* Cyr.*ep*.23(p.66.28; *διμηναῖον* 5².84E); *ἔφη* [sc. Nestorius] *δ. ἢ τριμηνιαῖον μὴ δεῖν λέγεσθαι θεόν* Thdot.Anc.ap.CEph.(431)*act*.1(*ACO* 1.1.2 p.38.10, v.l. *διμηναῖον* H.1.1397D); *ἐγὼ τὸν γενόμενον διμηναῖον...οὐκ ἂν θεὸν ὀνομάσαιμι* Thphn.*chron*.p.77(M.108.240A); *ὁ διμηναῖος* [sc. *χρόνος*] *space of two months*, Jo.Scholast.*coll.cap*.12.

***διμόδιον, τό,** measure *containing two modii*, Jo.Mal.*chron*.11 p.278(M.97.420C).

διμοιρίτης, ὁ, 1. *leader of a διμοιρία, company commander*, Synes.*insomn*.8(p.171.18; M.66.1305B); **2.** name given to Apollinarius and his followers as confessing Christ in only two of the three parts of his human nature and denying the rational soul, Epiph.*anac*.77 (p.415.5; M.42.873C); id.*haer*.78.1(p.452.2; M.42.700B); Eust.Mon.*ep*.(M.86.905D); Jo.D.*haer*.77(M.94.728A).

***διμοιρότριτον, τό,** *half and third*, denoting mathematical fractions, Max.*opusc*.(M.91.269B).

***διοδευτός,** *passable*, Or.*Jo*.6.46(28; p.155.30; M.14.281A).

διοδεύω, 1. *pass through*; **a.** lit.; in Valent. Christology, Iren.*haer*.1.7.2(M.7.513A) cit. s. *σωλήν*; of soul travelling through *αἰσθητὸς κόσμος*, Max.*ambig*.(M.91.1252B); **b.** met.; of aeon Sophia passing through *πάθος*, Iren.*haer*.1.4.5(M.7.485B); of an historian traversing a period, Gel.Cyz.*h.e*.3.1.1; **2.** *pass over, cross* a river, Thphn.*chron*.p.198(M.108.513A); **3.** *extend πῦρ...διοδεῦσαν κατέφλεξεν* Hipp.*Dan*.3.30.3(p.178.11); **4.** *pass away*, Nil.*Eulog*.13 (M.79.1109C).

***διόδμητος,** *wonderfully built*, Paul.Sil.*Soph*.570(M.86.2141A).

διοικ-έω, 1. *control*; **a.** in gen., *LS*; **b.** of moral and spiritual influence *~εῖν τὴν ἀγνωμοσύνην τῶν ἀνθρώπων Hom.Clem*.3.61; *ἔτι ὑπὸ σαρκὸς ~εῖται* Bas.*ascet*.2(2.325E; M.31.885C); *~ούμεθα, δέει τε τιμωρίας, καὶ σωτηρίας ἐλπίδι...καὶ ἀσκήσει τῶν ἀρετῶν* Gr.Naz.*or*.30.19(p.138.2; M.36.128B); *ψυχικὸν κληθὲν σῶμα τὸ ψυχῇ καὶ οὐ πνεύματι ἁγίῳ ~ούμενον* Oecum.*1Cor*.15:44(p.443.9); **c.** of divine government of world: pagan *θεοὺς τοὺς τὰ πάντα ~οῦντας M.Carp*.4; Christian *τὴν τοῦ δημιουργήσαντος καὶ ~οῦντος τόδε τὸ πᾶν...δύναμιν* Athenag.*res*.5(p.52.31; M.6.981D); *τοῦ τέχνῃ ἀφάτῳ καὶ δυνάμει ~οῦντος τὰ ὅλα θεοῦ* Or.*princ*.4.1.7(p.303.6; M.11.353B); Meth.*symp*.2.4(p.19.8; M.18.52C); *ἀγαθῇ θεοῦ προνοίᾳ...~εῖσθαι τὸν κόσμον Hom.Clem*.2.36; *αὐτοματισμὸς μὲν οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κατὰ πρόνοιαν ~εῖται ὁ κόσμος ib*.11.34; **d.** of other powers, zodiac (Valentinian) *ὡς γὰρ ὑπ' ἐκείνων ἡ γένεσις ~εῖται, οὕτως ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἡ ἀναγέννησις ἐφορᾶται* Clem.*exc.Thdot*.25(p.115.13; M.9.672B); angels (Valentinian), Iren.*haer*.1.23.3(M.7.672A); *κατ' ἔθνος καὶ κατὰ βασιλείαν ἀρχάγγελοι ~οῦσιν* Cosm.Ind.*top*.2(M.88.132C); **2.** *administer*; **a.** of priests' administration on earth of heavenly things, Chrys.*sac*.3.5(p.54.7; 1.383B); **b.** of administration of Church, by an apostle, *Clem.ep*.5(M.2.40B); by bishops, *MAMA* 1.170(Ladik, c. 340); *τὸν τοῦ ἐπισκόπου κλῆρον...~ήσαντος* Epiph.*haer*.63.3(p.400.9; M.41.1064D); CCP(381)*can*.2; *ὁ τὴν ἐκκλησίαν... ~ῶν ἐπίσκοπος* CChalc.*can*.12; Thdt.*ep*.86(4.1157); **c.** monastic, by *οἰκονόμος* of monastery, *V.Pach.Φ* 83(p.56.14); cf.*PLond*.1913.13; **3.** *act as manager* for a circus faction *τῷ οἰκείῳ σου δήμῳ παρενοχλοῦσιν, ἵνα ὁ Κρούκης ~ήσῃ* Thphn.*chron*.p.241(M.108.608A).

διοίκησις, ἡ, A. *administration, control, ordering*; **1.** in gen. *οὐ χρὴ ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον καθιέναι ἑαυτὸν εἰς δημοσίας δ. Can.App*.81; **2.** of ordering of world; **a.** by pagan deities *δι' οὓς...ἡ τῶν δημοσίων δ. συνίσταται* Maximinus Daia.ap.Eus.*h.e*.9.9a.6 (M.20.825C); **b.** by God *οὐρανοὶ τῇ δ. αὐτοῦ σαλευόμενοι ἐν εἰρήνῃ ὑποτάσσονται αὐτῷ 1Clem*.20.1; Just.*dial*.29.3(M.6.537B); of *λογικὴ καὶ θεία δ.* reflected in human government, Clem.*str*.1.24(p.100.3; M.8.905B); *τῇ μιᾷ καὶ θείᾳ τῇ προνοητικῇ δ. ib*.2.2(p.115.2; 933C); Or.*or*.6.3(p.313.14; M.11.437A); ref. problems of providence, id.*princ*.3.1.17(p.229.1; M.11.285C); Eus.*p.e*.6.6(249C; M.21.424B); **c.** by Christ, Eus.*e.th*.1.13(p.73.13; M.24.852A); *τῆς τῶν ὅλων δ. τὴν πρόνοιαν ἀναδέχεσθαι αὐτόν ib*.3.2(p.142.13; 977A); *ὑπήκοος πρὸς τὴν τῶν ὄντων δημιουργίαν...ὑπήκοος πρὸς πᾶσαν δ.* Eun.*exp.fid*.2(p.256); **d.** by angelic powers *τινα τῶν πεπιστευμένων τὰς ἐν οὐρανοῖς δ. Diogn*.7.2; Athenag.*leg*.24.3(M.6.948A); Meth.*res*.1.37(p.278.3; M.41.1104A); of Devil *τὴν τοῦ ἀέρος παρὰ τοῦ δημιουργοῦ κεκληρωμένος*

δ. Bas.Sel.or.23.1(M.85.269C); **3.** of eccl. administration τὴν δ. τῆς ἐκκλησίας Clem.ep.3(M.2.37A); Hom.Clem.3.64; ἔθος...τὸν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἀρχιεπίσκοπον πάσης τε Αἰγύπτου καὶ Θηβαΐδος, Μαρεώτου τε καὶ Λιβύης, Ἀμμωνιακῆς, Μαρμαρίδος τε καὶ Πενταπόλεως ἔχειν τὴν ἐκκλησιαστικὴν δ. Epiph.haer.68.1(p.141.17; M.42.185A); Proc.G.Is.42:1–9(M.87.2364B); monastic, V.Pach.Φ 130 (p.82.27); Sergia Olymp.1(p.44); **4.** of Church *order* οὐδὲν παρακεχαραγμένον τῆς πίστεως...οὔτε τῆς ὁμολογίας, οὔτε τῆς ἐκκλησιαστικῆς δ. καὶ κανόνος καὶ πίστεως Epiph.haer.70.10(p.242.27; M.42.356C).

B. *sphere of administration* or *government*; **1.** in gen., Eus.h.e.2.23.2(M.20.196C); **2.** *a group of civil provinces* governed by a vicar, Const.ap.Eus.v.C.4.36(p.131.30; M.20.1185B); Const.ib.3.19(p.86.26; 1077C); Synes.ep.73(M.66.1437C); **3.** recognized by Church and employed as unit of administration, *group of provinces* administered by exarch or patriarch τοὺς ὑπὲρ διοίκησιν ἐπισκόπους ταῖς ὑπερορίοις ἐκκλησίαις μὴ ἐπιέναι...ἀλλὰ...τὸν μὲν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον τὰ ἐν Αἰγύπτῳ μόνον οἰκονομεῖν, τοὺς δὲ τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπους τὴν ἀνατολὴν...διοικεῖν...καὶ τοὺς τῆς Ἀσιανῆς δ. τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν μόνην οἰκονομεῖν CCP(381)can.2; ὁ ἀρχιερεὺς τῆς Αἰγυπτιακῆς δ. Pall.v.Chrys.7(p.39.5; M.47.24); ib.(p.41.12; 25); νενοσηκότων πραγμάτων ὅλης τῆς Ἀσιανῆς δ. δι' ἀπειρίαν...ποιμένων ib.14(p.88.26; 50); κληροῦται...τῆς...Ποντικῆς δ. Ἑλλάδιος..., Γρηγόριος ὁ Νύσσης..., καὶ Ὀτρήιος Socr.h.e.5.8.15(M.67.580A); συνελθοῦσα σύνοδος ...ἐκ τῆς Αἰγυπτιακῆς δ. Cyr.ep.17(p.33.5; 5^2.67C); εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μητροπολίτην ἐπίσκοπος...ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν ἔξαρχον τῆς δ., ἢ τὸν τῆς...Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω CChalc.can.9; οἱ...πατριάρχαι δ. ἑκάστης id.act.2(ACO 2.1.2 p.78.26; H.2.285B); τοποτηρητῶν τῶν ἀποστολικῶν θρόνων τῆς ἀνατολικῆς δ. CNic.(787)act.3(H.4.124E); **4.** *diocese* governed by bishop, Cod.Afr.53 tit. [= παροικία infra]; ib.56 [interchangeable with παροικία]; ib.117.

C. *digestion*, A.Jo.9(p.156.21).

διοικητής, ὁ, *administrator, controller*, of bishop οἰκονόμον καὶ δ. τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων Const.App.2.35.3; of God πάντων δ. Ar.ep.Alex.ap.Ath.syn.16(p.243.30; M.26.709A); of Christ τὸν πρῶτον δ. τῶν ὅλων Clem.str.7.2(p.8.14; M.9.413A).

διοικονομέω, 1. *deal with, attend to*, Or.hom.12.3 in Jer.(p.90.25; M.13.384C); **2.** *arrange, order*, Meth.res.1.43(p.291.2; M.41.1113A); Const.or.s.c.3(p.156.26; M.20.1240B); Germ.CP or.1(M.98.232D).

δίοιξις, ἡ, *opening*, met. τῶν γραφῶν...δ. ταῖς τῶν μανθάνειν ὀρεγομένων ψυχαῖς Clem.str.2.11(p.139.7; M.8.985A).

διολισθαίν-ω, 1. *slip away* from, *fall away* from, Meth.res.1.61 (p.326.8; M.41.1160B); Eus.e.th.1.13(p.73.6; M.24.849D); Didym. Trin.3.27(M.39.944A); ~ων τῶν...νοημάτων Gel.Cyz.h.e.2.13.4(M.85.1253A); c. ἐκ: ἐκ τῆς μνήμης ~οντος Synes.insomn.12(p.183.16; M.66.1316B); **2.** *slip away* towards, Cyr.glaph.Dt.(1.419D); οὐρανὸς καὶ γῆ...πρὸς πτῶσιν ~οντες Bas.Sel.or.1.2(M.85.29C).

***διομιλέω,** *converse together*, †Jo.D.B.J.38(M.96.1220A).

***διομοσία, ἡ,** *pledge, oral warranty*, Ath.Scholast.coll.5.2(p.71).

***Διονυσιακῶς,** *like Dionysius* (the Areopagite) ἐπείπερ...ταῦτα μιμήματα κἂν οὐκ ἀνθρωπόμορφα· μάτην καὶ ὅσα ἄλλα αἰσθηταῖς εἰκόσι, Δ. εἰπεῖν, παραδέδοται ἡμῖν· δι' ὧν ἐπὶ τὰς νοητὰς...φησίν, ἀναγόμεθα θεωρίας Thdr.Stud.epp.2.36(M.99.1220B).

διοπετής, *fallen from God*, masc. as subst., apptly. a veiled name for Christ, Pers.(p.28.10).

***διοπλίζομαι,** *arm oneself thoroughly*, Epiph.haer.66.70(p.112.4; M.42.141A).

***διοπόμπησις, ἡ,** *dismissal, getting rid of*, Clem.str.7.6(p.25.21, v.l. διαπομπήσει M.9.448A).

***διόρασις, ἡ,** *insight*, Niceph.Ur.v.Sym.216(M.86.3185A); ib.236 (3201D).

διορατικός, 1. *clear-sighted*, Gr.Nyss.Eun.9(2 p.208.16; M.45.805C); Chrys.hom.4.3 in 1Tim.(11.572D); neut. as subst., Or.schol. in Cant.2:17(M.17.268B); Chrys.hom.5.5 in 2Thess.(11.544E); id. hom.13.3 in 1Tim.(11.622A); **2.** *discerning, perceptive*; **a.** in gen., of spiritual and intellectual insight τὸ δ. τῆς ψυχῆς...ὄμμα Clem. paed.2.9(p.206.31; M.8.496A); ὁ δὴ συνίων καὶ δ. οὗτός ἐστιν ὁ γνωστικός id.str.4.22(p.308.5; M.8.1345B); ψυχὴν...τοῦ τε ἀληθοῦς δ. καὶ τοῦ ψευδοῦς διελεγκτικήν ib.6.11(p.477.15; M.9.312B); ib.7.7 (p.33.23; 464B); ψυχαὶ νοεραὶ καὶ δ. Or.comm.in Mt.11.17(p.63.7; M.13.961A); δ. τῆς ἀληθείας ὄψεις id.Jo.20.32(26; p.369.10; M.14.645C); τὸ λογικὸν...καὶ δ. τῆς φρονήσεως κάλλος Meth.symp.6.1 (p.65.5; M.18.113C); δ. τοῦ βελτίονος Gr.Nyss.v.Mos.19(M.44.305B); ὁ κεκαθαρμένος καὶ δ. τῆς ψυχῆς ὀφθαλμός id.hom.5 in Cant.(M.44.864B); δ. ἐκεῖνος, ὁ δι' ἑνὸς τοῦ τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῦ πρὸς μόνον τὸ ἀγαθὸν βλέπων ib.8(952A); id.Eun.3(2 p.14.2; M.45.577C); ὁ δὲ δ. τὴν ψυχὴν καὶ πεπαιδευμένος, μὴ μόνοις ὀφθαλμοῖς ἐπιτρέπων τὴν τῶν ὄντων ἐπίσκεψιν, οὐ μέχρι τῶν φαινομένων στήσεται...ἀλλὰ καὶ ψυχῆς φύσιν περινοεῖ id.virg.11(p.291.23; M.46.364B); Isid.Pel.epp.2.188 (M.78.637C); ref. Jo.3:23 Αἰνὼν δὲ ἑρμηνεύεται ὀφθαλμὸς βασάνου, τουτέστιν ἐξητασμένη...καὶ ἔγκοπος θεωρία. δ. τοίνυν ἐγένοντο οἱ βαπτισθέντες Nil.epp.1.273(M.79.184A); V.Pach.Φ 42(p.26.20); V. Pach.Σ 8(p.174.7); of demons δ. ... τῶν ὑλικῶν ἰδιωμάτων †Bas.Is. 218(1.543A; M.30.496D); **b.** of prophetic insight or 'second sight', of demons ἔχοντές τι περὶ τῶν μελλόντων δ., ἅτε γυμνοὶ τῶν γηΐνων σωμάτων τυγχάνοντες Or.Cels.4.92(p.365.12; M.11.1169C); ib.7.4 (p.156.4; 1425B) cit. s. ἀφή; καθαρεύουσα ψυχὴ...δύναται, δ. γενομένη, πλείονα καὶ μακρότερα βλέπειν τῶν δαιμόνων Ath.v.Anton.34(M.26.893B); Isid.Pel.epp.1.42(M.78.208D); Apophth.Patr.(M.65.385D); Cyr.Is.2.5(2.341E); ὅταν γὰρ ὁ ἐν αὐτοῖς κύριος...ἀποκαλύπτῃ αὐτοῖς, δ. εἰσιν· καὶ μὴ ἀποκαλύπτοντος, ὡς πάντες ἄνθρωποί εἰσιν, μέντοι γε ἀδιάλειπτον ἕτερον δ. ἔχουσι τὸν κύριον ὁρᾶν V.Pach.Φ 48(p.31.12); Cyr.S.v.Sab.7(p.91.19); Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)2.8(M.PL.66.147B); ib.2.14(161A); Marc.Diac.v.Porph.35; Dor.doct.11.6(M.88.1741A); **c.** *consisting in prophetic insight* τὸ δ. χάρισμα as monastic attainment, Ammonas ep.3(p.439.13); Bars.resp.proem.(M.88.1812D); Steph.Diac.v.Steph.(M.100.1168B); **d.** neut. as subst., *insight, discernment* τὸ δ. τῆς ψυχῆς ἀποτείνειν πρὸς τὴν εὕρεσιν Clem.str.5.1 (p.333.8; M.9.25A); Or.fr.6 in 1 Reg.(p.297.19; M.12.993A); Chrys. hom.13.1 in Eph.(11.96A); Procl.CP annunt.2(M.85.429A); of God whose 'eyes' represent τὸ δ., Didym.(‡Bas.)Eun.5(1.316C; M.29.757C); **e.** in interpretation of name Israel ὁ τῷ ὄντι δ. Clem.str.1.5 (p.20.15; M.8.725A); Or.fr.26 in Jo.(p.503.25); Eus.d.e.4.10(p.166.17; M.22.277B); Diod.Ps.71:17(M.33.1613A); Nil.exerc.26(M.79.753B).

***διορατικῶς, 1.** *with discernment*, Or.Jo.20.33(27; p.370.22; M.14.648C); Bas.hom.in Ps.48(1.182E; M.29.445A); Proc.G.Gen.18:1–3 (M.87.365C); **2.** *with clear perception*, †Bas.Is.182(1.512E; M.30.425D).

διοργανόω, *fashion*, ‡Gr.Nyss.or.2 in Gen.1:26(M.44.293B); Leont.H.Nest.4.9(M.86.1669C).

διορθόω, *correct, set right, amend*; of moral and spiritual amendment, Or.princ.3.1.23(p.241.4; M.11.300B); V.Pach.Φ 70(p.51.17); διορθῶσαί σε τοῦ σφάλματος V.Pach.A 2(p.125.5); Sophr.H.mir. Cyr.et Jo.37(M.87.3564C); of work of Christ, Ath.inc.43.7(M.25.173A); τὴν τῶν μαθητῶν πενίαν τῷ πλούτῳ τῆς χάριτος διορθωσάμενος Bas.Sel.or.6.1(M.85.84D).

διόρθωσις, ἡ, *correction, setting right, amendment*, of moral and spiritual amendment ἡ ἐκ μεταμελείας δ. Gr.Nyss.or.catech.35 (p.138.15, v.l. ὄρθωσις M.45.92B); through physical suffering, Nil. epp.3.170(M.79.464B); ἄγγελοι...αὐτῷ φανέντες εἰς δ. V.Pach.Φ 108 (p.71.21); V.Pach.A 27(p.155.11); μετάνοιαν καὶ δ. Cyr.Ps.38:5 (M.69.972D); ἡ εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἴσοδος παραδηλοῖ...τὴν διὰ μετανοίας δ. Max.myst.9(M.91.689A); of work of Christ, Gr.Nyss.or. catech.27(p.103.3; M.45.72A); μετὰ τὴν δ. τῶν ἀνθρωπίνων πλημμελημάτων ἀναλελυκότα ‡Gr.Nyss.Ar.et Sab.6(M.45.1289B); of Christ's δ. of the Law, Cyr.Ps.16:1(M.69.813D).

διορθωτής, ὁ, *corrector, one who sets right*, Iren.haer.1.13.1(M.7.577B); of emperor ἕνα δὲ καὶ τὸν ἐπὶ γῆς δ. Eus.l.C.10(p.223.11; M.20.1373C); Chrys.hom.60.1 in Mt.(7.606E); of Christ ὁ...λόγος...δ. ... τῶν ἁμαρτιῶν Clem.paed.1.8(p.129.28; M.8.332B); δ. τοῦ παντός Eus.l.C.12(p.231.18; 1389B); ἀδιόρθωτον ἡμῖν τὸ κακόν, σοῦ δεῖται δ. Cyr.H.catech.12.7; Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.397C); Mac.Aeg.elev.11 (M.34.900A); of H. Ghost ὁ κοινὸς τοῦ βίου δ. Bas.hom.in Ps.1(1.92A; M.29.216A).

[*]**διορία,** v. διωρία.

διορίζ-ω, 1. *distinguish*, Meth.res.2.2(p.332.13; M.41.1165A); ἰδέαι...ποιότησι,...διωρισμέναι Hom.Clem.3.34; ἡ τούτων [sc. ἀθανασία ἀγγέλων]...διωρισμένη ἐκείνης [sc. ἀθανασίας θεοῦ] ὅσον δημιούργημα δημιουργοῦ Didym.Trin.3.16(M.39.872A); **2.** *separate, divide*, of function of Logos ᾧ πάντα διατέτακται καὶ ~εται Diogn. 7.2; of Horus in Valentinian system καθὸ μὲν ἑδράζει καὶ στηρίζει σταυρὸν εἶναι, καθὸ δὲ μερίζει καὶ ~ει, ὅρον Iren.haer.1.3.5(M.7.476A); Christol. ~οντες...ἡμῖν γυμνὸν τοῦ ἐνωθέντος λόγου δεικνύντες ἕτερον Χριστὸν καὶ υἱόν Cyr.Heb.2:9(p.390.6).

διορισμός, ὁ, *division, separation*; of σταυρός (Gnost.), A.Jo.98 (p.200.11) cit. s. σταυρός; v. διορίζω, ὅρος.

διοριστικός, 1. *dividing, separative*; of Horus in Valent. system whose δ. ἐνέργεια is alluded to in Mt.10:34, Iren.haer.1.3.5(M.7.476A); **2.** *determining*, Leont.H.Nest.1.13(M.86.1452B) cit. s. διατηρητικός; **3.** *distinctive* μόναις δὲ ἰδιότησιν χαρακτηριστικαῖς εἴτ' οὖν δ. ἀλλήλων νοεῖσθαι Cyr.apol.orient.(p.51.33; 6^1.182C).

διορυγή, ἡ, **1.** *place hollowed out, cave, hollow*, Leont.N.*v.Jo. Eleem.*41(p.80.12); Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)2.1(M.*PL*.66.129C); **2.** *digging through* μνημάτων δ. Isid.Pel.*epp.*1.490(M.78.449A).

***διορυκτής**, ὁ, *one who digs through, burglar, T.Sal.*8.9(M.122.1328D).

διορυχή, ἡ, *digging through* for burglary, Esaias *or.*8.17(p.40).

***Διοσκοριανοί**, οἱ, name of monophysite sect who separated from Tim. I Al. after latter received some clergy of Proterius into communion, *followers of Dioscorus*, Tim.CP *haer.*(M.86.44C).

***Διοσκορῖται**, οἱ, = foreg., Dam.*troph.*suppl.(p.283.11); Anast. S.*haer.*(p.261).

διοτρεφής, prob. f.l. for διοπτῆρας, *seers* ἐπὶ γόητας καὶ δ. αὐτομολεῖν ‡Caes.Naz.*dial.*112(M.38.992).

***διούσιος**, *of two substances* δ. ὄντος Χριστοῦ Leont.H.*Nest.*1.24 (M.86.1492B).

διόχλησις, ἡ, *annoyance*, Eus.*Ps.*142:11(M.24.52B).

***δίπετρος**, ? *between two rocks* ἐν τῷ φρέατι διπέτρῳ Epiph.*gemm.* 10(M.43.300D; conj. τῇ φρεάτιδι πέτρᾳ).

διπλῆ, ἡ, **1.** a critical sign, > *diple. hanc scriptores nostri adponunt in libris ecclesiasticorum virorum ad separanda vel* [*ad*] *demonstranda testimonia...Scripturarum.* >̈ *diple* περὶ στίχον. *hanc primus Leogoras Syracusanus posuit Homericis versibus ad separationem Olympi a caelo.* >̇ *diple* περιεστιγμένη...*hanc antiqui in his opponebant quae Zenodotus...non recte adjecerat, aut detraxerat, aut permutaverat...*>̶ *diple* ὀβολισμένη *interponitur ad separandos in comoediis vel tragoediis periodos...*>̄ *diple superne obolata ponitur ad conditiones locorum ac temporum personarumque mutatas.* >‾< *diple recta et adversa superne obolata ponitur finita loco suo monade, significatque similem sequentem quoque esse*, Isid.H.*etym.* 1.21.13ff.; **2.** *a kind of rod*, hence a *blow* of such a rod, †Gregent. *leg.Hom.*5(M.86.584B); *ib.*19(592A).

διπλόη, ἡ, **1.** *double-mindedness, inclination to go two ways* εἰς τὴν μίαν ἐκείνην ἕξιν ἐκ τῆς εἰς τὴν δ. ἐπιτηδειότητος ἐκθλίψαντας ἑαυτούς Clem.*str.*7.7(p.35.3; M.9.465C); *ib.*7.18(p.78.3; 556B); id. *ecl.*8(p.139.3; M.9.701B); **2.** *ambiguity*, Or.*Cels.*1.18(p.70.4; M.11.692C); Gr.Naz.*ep.*58(M.37.116B); Cyr.ap.*cat.2Cor.*3:14(p.370.13); **3.** *duplicity*, Gr.Naz.*carm.*1.2.34.64(M.37.950A); plur., *ib.*2.1.14.25 (1247A); Chrys.*hom.8.1 in 2Cor.*(10.492E); Cyr.*Ps.*11:1(M.69.793D); **4.** *twofold character*, theol. ἁπλῆς...τῆς τοῦ λόγου φύσεως...οὐδεμίαν δ. καὶ σύνθεσιν ἐν ἑαυτῇ δεικνυούσης Gr.Nyss.*or.catech.*1(p.9.10; M.45.13C); of divine nature πᾶσαν δ. ἀπαναινομένη Dion.Ar.*d.n.*4.9 (M.3.825A); Christol. τῶν φύσεων ἀσύγχυτος ἡ δ. γνωρίζεται Sophr.H. *ep.syn.*(M.87.3177B).

διπλοΐς, ἡ, *cloak*, Eus.*h.e.*7.18.2(M.20.680C); of priestly robe, Or.*engast.*3(p.285.11; M.12.1016B); of bishop's cloak, in comparison of Basil with Samuel, Gr.Naz.*or.*43.73(M.36.596A); Jo.Mon.*hymn. Bas.*4(M.96.1372D).

***διπλοκαρδία**, ἡ, *duplicity*, *Did.*5.1; *Barn.*20.1.

***διπλοκίνδυνος**, *doubly dangerous*, Geo.Pis.*Heracl.*1.138(M.92.1310A).

διπλόος, **1.** *dual, of two kinds*; **a.** in gen. τὸ βάπτισμα οὖν δ. ..., τὸ μὲν αἰσθητὸν δι' ὕδατος...τὸ δὲ νοητὸν διὰ πνεύματος Clem.*exc. Thdot.*81(p.132.3; M.9.696B); δ. τε ἡ δύναμις τοῦ πυρός, ἡ μὲν πρὸς δημιουργίαν...ἡ δὲ πρὸς ἀνάλωσιν id.*ecl.*26(p.144.16; M.9.712A); of Pentecostal tongues δ. τὴν χρῆσιν...τὸν μὲν διάβολον καταφλέγειν, φωτίζειν δὲ τοὺς καθημένους ἐν σκότει ‡Chrys.*pent.*2(3.792E); **b.** Christol., of Christ as possessing two natures ἀπεστάλη μέν, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος· δ. γὰρ ἦν Gr.Naz.*or.*38.15(M.36.328C); λαβὼν τό, *Χριστός*, ὡς τῶν δύο φύσεων προσηγορίαν σημαντικήν, ἀκινδύνως αὐτὸν καὶ δούλου μορφὴν...καὶ θεὸν ὀνομάζει, τῶν λεγομένων εἰς τὸ τῶν φύσεων ἀλήπτως μεριζομένων δ. Nest.*fr.*C 9(p.254.12)ap.Cyr. *apol.orient.*(p.39.6; 6[1].165C); cf. *numquid ego duplicem Christum solus appello? nonne semetipsum et templum solubile et deum nuncupat suscitantem?* Nest.*fr.*C 9(p.259.8); *duplicem confiteamur et adoremus ut unum*, *ib.*(p.263.14); ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δ. ἐστὶ τὰς φύσεις *ib.*C 10(p.274.15); ὁ εἷς ἐστι δ., οὐ τῇ ἀξίᾳ, ἀλλὰ τῇ φύσει *ib.* C 12(p.281.8)ap.Cyr.*Nest.*2.6(p.42.6; 6[1].44E); Nest.*fr.*D 4(p.354.13) *ib.*(p.72.34; 6[1].90E); ἀποσώζει δὲ...ἐν τῇ καθ' ἑαυτὸν θεωρίᾳ τὸ ἐν νοήσει δ. διὰ τὴν μετὰ σαρκὸς οἰκονομίαν Cyr.*Jo.*11.9(4.974D); εἰμὶ γὰρ νῦν κατ' οὐσίαν δ., καὶ ἄνθρωπος δηλαδὴ καὶ θεὸς ‡Gr.Nyss.*hom. 6.36 in Jo.*(p.214.11); ὁρᾷς αὐτὸν ἐπὶ πῶλον σήμερον· ἀλλ' ὡς ἄνθρωπον· δ. γὰρ ἦν Eulog.*palm.*8(M.86.2925B); κατὰ Γρηγόριον καὶ τοὺς λοιποὺς πατέρας σὺν Κυρίλλῳ φαμέν, ὅτιπερ δ. κατὰ τὴν οὐσίαν· καὶ πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν Κυρίλλου σκοπόν, ὡς οὐ δ. τῇ χαρακτηριστικῇ ὑποστάσει· εἷς γὰρ ἔμεινε καὶ ἐνανθρωπήσας ὁ θεὸς λόγος Ephr.Ant. *fr.*(M.86.2108D); †Gregent.*disp.*(M.86.644B); τὴν φύσιν ἁπλοῦς· ἅτε διαμείνας θεός...καὶ αὖθις δ. ὡς γενόμενος σάρξ Max.*opusc.*(M.91.73B); **2.** *doubled*, i.e. *two* μετὰ δ. ἦμαρ Nonn.*par.Jo.*4:43(M.43.781B); *ib.*19:18(901B); ποιεῖ δ. μερίδας ἑκάστῳ τῶν κληρικῶν καὶ βάπτει εἰς τὸν κρατῆρα *Lit.Jac.*(p.230.10).

***διπλοσύνθετος**, *combined in pairs*; of the bones round the brain, Melet.*nat.hom.*51(M.64.1152C).

***διπλότειχος**, *having two walls*, †Hipp.Th.*fr.*7.1(p.33.2; M.117.1033C).

***διπλοτομία**, ἡ, *double incision*, *Mir.Artem.*27(p.40.19).

***δίπλουτος**, *doubly rich*, *Schol.*28 in Jo.Clim.*scal.*1(M.88.652D).

δίπλωσις, ἡ, *doubling*, Leont.H.*Nest.*7.4(M.86.1768A); plur., *folds*, Hier.H.*Trin.*(M.40.856C).

***διπροσωπίτης**, ὁ, *one who holds doctrine of two persons in Christ*, Eust.Mon.*ep.*(M.86.924A).

διπρόσωπος, **1.** *twofold* δ. κακὸν ὁ θυμὸς μετὰ ψεύδους *T.Dan* 4.7; **2.** *two-faced, deceitful*, *T.Aser* 2.5; *ib.*3.2; δ. τὴν καρδίαν Cyr.*Ps.* 61:5(M.69.1117A); **3.** *of two persons*, Christol. ἐφ' ἑνὸς δὲ προσώπου πολλάκις δ. ἡμῖν εἰσφέρεται λόγου σχῆμα καὶ κατ' οὐδένα τρόπον ἀδικεῖ τὴν ἀλήθειαν Cyr.*Pulch.*(p.37.21; 5[2].144E); μηδὲ διαστὰς εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς καὶ εἰς θεὸν λόγον, δ. ἡμῖν ἀνατύπου τὸν Ἐμμανουήλ id.*inc.unigen.*(5[1].694E); Leont.H.*Nest.*2.16(M.86.1572C); οὐ γὰρ ἂν ἔλεγόν ποτε γνωμικῶν ἐπὶ Χριστοῦ θελημάτων διαφοράν, ἵνα μὴ...δ. αὐτὸν κηρύττωσιν Max.*opusc.*(M.91.56B); Anast.S.*hod.*7(M.89.117C).

δίπτυχος, **1.** *doubled, double*; neut. as subst., *writing-tablet*, Jo. Mal.*chron.*5 p.138(M.97.236B); **2.** neut. plur. as subst., *diptychs* from which names of those commemorated at eucharist, living and departed, were read, cf.Epiph.*haer.*75.3(p.335.4; M.42.508A); **a.** in gen., *Lit.Jac.*(p.212.22); cf.*Lit.Chrys.*(p.388.8); significance, cf.Dion.Ar.*e.h.*3.3.8(M.3.437A); **b.** insertion of names as recognition of piety and orthodoxy, cf.Thdt.*h.e.*5.34.12(3.1076); Attic. *ep.Cyr.*(p.24.22; M.77.352B); CChalc.*act.*13(*ACO* 2.1.3 p.49.36; H.2.553C); CCP(536)*act.*5(p.64.4; H.2.1324C); ἐν τοῖς ἱεροῖς δ. Evagr. *h.e.*3.21(p.119.4; M.86.2640B); **c.** names of councils similarly inserted, CCP(536)*act.*4(p.178.35; H.2.1257C); *ib.*5(p.76.20; 1340E); Anast.Ap.*a.Max.*1.13(M.90.128B); **d.** names removed as sign of condemnation, Cyr.*ep.*77(p.67.2; 5[2].209A); Justn.*conf.*(p.104.3; M.86.1027C); Thdr.Lect.*fr.*(M.86.220B); Jo.Mal.*chron.*18 p.484(M.97.701A).

***διπυλίς**, ἡ, *double gateway*, *M.Pion.*3.6(p.46.22).

***διπυρόω**, pass., *be twice tested by fire*; of gold, Thdr.Stud.*epp.* 1.40(M.99.1052A).

***διριγεύω**, (Lat. *dirigo*) *escort*, Jo.Mal.*chron.*13 p.322(M.97.481B).

***δίρριζος**, *with double root* ὁ δὲ μυστικὸς καὶ ἡμέτερος κόκκος, ὡς διφυὴς καὶ δ. ἐστιν· ἄνω μὲν τὸν πατέρα προαιώνιον ῥίζαν αὐχῶν κάτω δὲ τὴν μητέρα, καὶ δι' αὐτῆς...τὸν Ἰεσσαὶ Germ.CP *or.*2(M.98.265A).

δίς, *twice* ἡ δ. πρὸ ἓξ *the leap-year day*, i.e. Feb.24th (πρὸ ἓξ καλ. Μαρτ.) then occurring twice, Hipp.*can.pasch.*(M.10.879).

***δισάγιος**, *twice holy*, Jo.D.*trisag.*2(M.95.25D).

δισάκκιον ([*]**δισσάκιον**), τό, *double sack, pannier*, Cosm.Ind.*top.* 11(M.88.441C); δίσσακιον *ib.*5(205A).

***δίσεκτος**, neut. as subst., *leap-year day*, Max.*comput.*5(M.19.1221D); v. δίς.

[*]**δισεξαδέλφη**, ἡ, *second cousin*, †Jo.Jej.*poenit.*(M.88.1893D).

δισεξάδελφος, ὁ, *second cousin*; of Christ as δ. of John Baptist, Hipp.Th.*fr.*6.6(p.32.5).

***δισιγνατεύω**, (Lat. *designo*) *designate*, Jo.Mal.*chron.*7 p.182(M.97.289C).

***δίσκαλμος**, *two-oared*, Synes.*ep.*4(M.66.1337C).

δισκάριον, τό, *paten*, *Chron.Pasch.*p.390(M.92.1001C).

δισκεύ-ω, *hurl, throw down, precipitate*; of Theodotus, Montanist prophet ἀναλαμβανόμενον εἰς οὐρανοὺς παρεκστῆναί τε καὶ καταπιστεῦσαι ἑαυτὸν τῷ τῆς ἀπάτης πνεύματι καὶ ～θέντα κακῶς τελευτῆσαι Anon.ap.Eus.*h.e.*5.16.14(M.20.469B); ref. Mt.4:6–7 ἐν τῷ ～σαι τοῦ ὕψους ἄνωθεν αὐτὸν κάτω Mac.Mgn.*apocr.*3.18(p.98.7); ἐμαυτὴν ～σω Pall.*h.Laus.*69(p.165.6; M.34.1241B).

***δίσκηνος**, *of two tabernacles*, Anast.S.*hex.*12(M.89.1065B).

***δισκοκάλυμμα**, τό, *veil covering paten*, ‡Sophr.H.*liturg.*5(M.87.3985C); symbolism δίσκος τὸ ἅγιον πνεῦμα, ὁ πατὴρ δ. Tim.Ant. *descr.BMV* 7(M.28.953D).

δίσκος, ὁ, **1.** *orb* of sun or moon, †Hipp.*theoph.*1(p.257.5; M.10.852A); Hegem.*Arch.*8(p.13.3; M.10.1440B); ‡Ath.*annunt.*(M.28.924C); **2.** *plate*, Socr.*h.e.*7.21.3(M.67.781C); **3.** esp. *paten*, sts. made of gold, Evagr.*h.e.*6.21(p.236.18; M.86.2873D); Chosroes *ib.*(p.237.28; 2876D); eucharistic bread deposited thereon by deacons, Jo.Mosch. *prat.*25(M.87.2862D); or priest δεχόμενος ὁ ἱερεὺς...παρὰ διακόνου...

τὴν προσφορὰν...θεὶς...ἐν τῷ ἁγίῳ δ. ‡Bas.*h.myst*.31(p.264.23); symbolizing H. Ghost, Tim.Ant.*descr.BMV*7(M.28.953D); symbolizing cloud (itself symbolizing H. Ghost or BMV), ‡Sophr.H.*liturg*. 5(M.87.3985B); or hands of those who buried Christ, ‡Bas.*h.myst*. 52(p.391.15); or orb of the νοητὸς ἥλιος [i.e. Christ], *ib*.(p.391.16); ὥσπερ...ὁ ἡλιακὸς δ. χωρεῖ τὸ φῶς, οὕτω καὶ οὗτος χωρεῖ τὸν Χριστὸν θυσιαζόμενον Jo.Jej.*liturg*.(p.442); sts. bearing representation of Last Supper, ‡Jo.D.*ep.Thphl*.28(M.95.381A); blessed by sign of cross in eucharistic action, *Lit.Marc*.(p.124.8); use in administration of Communion τὸν δ. ἐπάρῃ *Lit.Jac*.(p.232.24); **4.** *gong*, Marcell.*fr*.112 ap.Eus.*Marcell*.1.3(p.15.11; M.24.745B).

***δισκούσσωρ, ὁ,** (Lat. *discussor*) *public auditor*, Sophr.H.*mir. Cyr.et Jo*.68(M.87.3657B).

[*]**δισσάκιον,** v. δισάκκιον.

***δισσεύω,** *repeat*, Pall.*v.Chrys*.4(p.27.10; M.47.17); Steph.Diac. *v.Steph*.(M.100.1076C).

***δισσογραφέω,** *write in two ways*, pass., Areth.*Apoc*.1(M.106. 508C).

δισσολογέω, *repeat*, Epiph.*haer*.8.8(p.194.28; δεδισσολογισμένον M.41.220A); id.*mens*.2(M.43.240A); Euthal.Diac.*epp.Paul*.(M.85. 724B).

δισσολογία, ἡ, *repetition*, Epiph.*haer*.8.8(p.194.28; M.41.220B); id. *mens*.2(M.43.240A).

***δισσολογίζομαι,** v. δισσολογέω.

δισσόλογος, *double-tongued, deceitful* ὑπαρχέτω...χήρα...μὴ δ. *Const.App*.3.5.1.

***δισσόω,** *double*, Max.*ambig*.(M.91.1393B).

δισταγμός, ὁ, 1. *uncertainty, doubt*; hence *disbelief, want of faith* σχίσμα...διέστρεψεν...πολλοὺς εἰς δ. *1Clem*.46.9; σατανᾶς...ἐνέβαλέ τισι περὶ τοῦ πνεύματος δ. Amph.*ep.syn*.(M.39.96B); μηδὲ παραρρύητε ἀπ' αὐτῆς [sc. τῆς πίστεως] ἔν τινι δ. Ephr.2.243C; Θωμᾶς... δίδυμος ὅ ἐστι δ. Max.*ambig*.(M.91.1381C); **2.** *hesitation*, Herm.*sim*. 9.28.4; Const.ap.Eus.*h.e*.10.6.3(M.20.892B).

διστάζ-ω, 1. *be uncertain, be doubtful*, Herm.*mand*.2.4; Hipp.*ep. reg*.(p.253.12; M.10.869B); ∼ειν εἰ ἔστι πρόνοια Or.*hom.12.11 in Jer*. (p.97.27; M.13.393B); τίς ∼ει εἰ αὐτοδικαιοσύνη ἀγαθόν ἐστι; id.*Jo*.1.9 (11; p.15.13; M.14.41B); ∼όντων μήποτε Ἰωάννης εἴη Χριστὸς *ib*. 6.8(5; p.116.29; 213D); τὴν αὐτὴν μὲν ἡμῖν διάνοιαν ἔχοντας, περὶ δὲ τὸ ὄνομα μόνον ∼οντας Ath.*syn*.41(p.266.32; M.26.765A); id.*Ar*.2.2 (M.26.152A); Eus.Al.*serm*.4(M.86.337A); **2.** *disbelieve, be in want of faith*, *1Clem*.11.2 cit. s. δίψυχος; ∼οντες εἰς τὸν θεόν Herm.*mand*.9.5; μὴ διστάσαι περὶ θεοῦ Clem.*str*.7.10(p.40.33; M.9.477D); Or.*Jo*.1. 31(34; p.39.1; M.14.81A); ∼ειν περὶ τῆς...ἀναστάσεως Ath.*inc*. 31.3(M.25.149C); Philox.*ep*.17(p.168); *Didasc.Jac*.1.14(p.751.13); **3.** *hesitate*, *Did*.4.7 = *Barn*.19.11; ∼ουσιν αἰτεῖσθαι Herm.*sim*.5. 4.3; ∼ετε πιστεῦσαι Just.*dial*.28.2(M.6.536A); Clem.*str*.4.22(p.308. 31; M.8.1348A); Or.*Jo*.6.4(2; p.110.16; M.14.204C); ἵνα...μὴ ∼ῃ γινώσκων τὸ θεῖον Ath.*gent*.23(M.25.45B); CSard.*can*.11.

διστακτικός, 1. *doubting, disbelieving* Θωμᾶς...ἐστι πᾶς δ. ἄνθρωπος Max.*ambig*.(M.91.1381C); **2.** *expressing uncertainty* δ. ... φωνήν Or.*Jo*.6.59(38; p.168.13; M.14.304A); Bas.*hom.in Ps*.48(1. 180E; M.29.440C); Epiph.*haer*.73.1(p.268.20; M.42.401B).

διστακτικῶς, *uncertainly, hesitatingly*, of Semi-Arians περὶ δὲ τοῦ ἁγίου πνεύματος...οὐ δ. ὁρμῶνται, ἀλλ'...ἀφειδῶς κτίσμα αὐτὸ... ὁρίζονται Epiph.*haer*.73.1(p.268.24; M.42.401C).

***διστασιάζω,** *be at variance*, Nil.*epp*.2.50(M.79.221C).

***δίστασις, ἡ,** *doubt, uncertainty*, Or.*Jo*.1.31(34; p.38.28, v.l. διαστάσεως M.14.81A).

δίστομος, ? *articulate* ὡς γὰρ τὰ δ., οὕτως καὶ ὁ ἀλέκτωρ μηνύει τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ κατὰ τὴν ἰδίαν λαλιάν *Apoc.Bar*.6(p.89.18).

***δισύπαρχος, ὁ,** *one who has held prefecture twice*, Gr.Naz.*or*.21.28 (M.35.1113C).

***δισυπόστατος,** *of two hypostases*, Leont.H.*Nest*.2.5(M.86. 1544B); οὐδὲν γὰρ ὄντων ἐν ἀριθμῷ ὄν, δ. ἐστι *ib*.2.16(1572C).

***δίσχιστος,** *divided*, hence *contradictory*, Gr.Naz.*carm*.2.1.11. 1015(M.37.1099A).

δισώματος, *two-bodied*, Athenag.*leg*.18.3(MSS διὰ σώματος M.6. 928B); of the female principle in system of Just. Gn., Hipp.*haer*. 10.15(p.276.16; M.16.3431A).

δίσωμος, = foreg.; in Peratic system τῶν...ζῳδίων τὰ μὲν ἀρρενικὰ...τὰ δὲ θηλυκά· καὶ τὰ μὲν δ., τὰ δὲ οὒ Hipp.*haer*.5.13(p.106. 15; M.16.3163B); of female principle, Just.Gn.*ib*.5.26(p.127.1; 3194C).

***διυλάττω,** *howl*, Ephr.2.236C.

διυλίζ-ω, 1. *strain, filter*; met., ref. Mt.23:23–24, cf. *omnia liquat, qui in omnibus quaecumque agit...segregat quod est sordidum ...ab his quae natura...sincera sunt*, Or.*comm.ser.20 in Mt*.(p.36. 22; M.13.1626D); ἄκρατον τῆς γραφῆς...λόγον πάσης τρυγίας διυλισμένον Gr.Nyss.*hom.9 in Cant*.(M.44.976D); **2.** *purify, refine*; of gold, Clem.*str*.2.20(p.176.1; M.8.1060B); met. ∼όμενοι βαπτίσματι id.*paed*.1.6(p.109.4; M.8.288B); πνεύματα ἀκάθαρτα συμπεπλεγμένα τῇ ψυχῇ ∼εσθαι ἀπὸ τῆς γενέσεως τῆς καινῆς [i.e. baptism] id.*ecl*.7 (p.138.31; M.9.701B).

***διυλισμός, ὁ,** *purification*, Iren.*haer*.1.14.8(M.7.612A); Clem. *paed*.1.6(p.108.31; M.8.288B).

διυλιστήρ, ὁ, *filter, strainer*, Epiph.*mens*.24(M.43.284B); Thdt. *affect*.1(p.6.17; 4.695).

διυλιστήριον, τό, *strainer, filter*, interprn. of מְזַמְּרוֹת (*snuffers*), Epiph.*haer*.75.5(p.337.13; M.42.509D).

διυπηρετέω, *serve*, Clem.*ecl*.6(p.138.22; M.9.701A).

[*]**διφρελάτης, ὁ,** = διφρηλάτης, *charioteer*, ‡Sophr.H.*triod*. (M.87.3977A).

***διφροστάτης, ὁ,** *charioteer*, Geo.Pis.*Heracl*.1.207(M.92.1315A); met., of reason, id.*van*.260(M.92.1600A).

διφυής, A. *having two natures*; **1.** met. διψυχίαν καὶ τὸ οἱονεὶ τῆς γνώμης δ. Cyr.*ador*.7(1.245C); **2.** theol. εἰ δὲ φεύγει τις τὸ λέγειν γέννημα, μόνον δὲ λέγει ὑπάρχειν τὸν λόγον σὺν τῷ θεῷ· φοβηθήτω...μὴ ...ἐμπέσῃ εἰς ἀτοπίαν, δ. τινα εἰσάγων τὸν θεόν ‡Ath.*Ar*.4.3(p.47.8; M.26.472B); ὁ Εὐνομίου θεός, δ. τις ἢ πολυσύνθετος Gr.Nyss.*Eun*.9(2 p.207.17; M.45.804D); **3.** Christol. ἡ γὰρ ὑπόστασις...καθ' ἣν καὶ λόγος θεὸς ὢν τὴν φύσιν νοεῖται, δευτέραν ἔχει ἀρχήν, οὐκ ἔτι ἁπλῆ καὶ μονοφυὴς ἐν τοῖς θείοις προσώποις νοουμένη, ἀλλὰ σύνθετος καὶ δ. Leont.H.*Nest*.4.43(M.86.1716D); Χριστέ,...ὁ δ. ἄνθραξ *Lit.Jac*.(p.162. 7); Jo.D.*Jacob*.78(M.94.1473C); μῆτερ τοῦ δ. ‡Gr.Naz.*Chr.pat*.1792 (M.38.279A).

B. *relating to two natures* δ. τὴν γνῶσιν ἔχει [sc. ὁ Χριστός] νοεῖται γὰρ ἐν αὐτῷ θεός τε καὶ ἄνθρωπος Cyr.*ador*.9(1.318A).

***διφύλλιον, τό,** *two-leaved book, pamphlet*, CCP(681)*act*.14(H.3. 1364A).

***δίφυλλος,** *two-leaved*, Cosm.Ind.*top*.11(M.88.444D).

***διφυσίτης, ὁ,** *diphysite*; monophysite name for Chalcedonian orthodox, *Apophth.Patr*.(M.65.432B); Tim.II Al.*fr*.3(M.86.273D).

***δίφυσος,** *of two natures* ἰχθυοφάγοι ὄρνιθες δ. ... ὄντες ἀκάθαρτοι κρίνονται Ephr.3.184C.

***διχαλακέω,** *break asunder*, ‡Gr.Naz.*Chr.pat*.1691(M.38.271A).

διχηλ-έω, *part the hoof* τί δὲ τὸ ∼οῦν; ὅτι ὁ δίκαιος καὶ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ περιπατεῖ καὶ τὸν ἅγιον αἰῶνα ἐνδέχεται *Barn*.10.11; τὸ ∼οῦν δικαιοσύνην ἐμφαίνει τὴν ἰσοστάσιον μηρυκάζουσαν τὴν οἰκείαν δικαιοσύνης τροφήν, τὸν λόγον ἔκτοσθεν εἰσιόντα...διὰ κατηχήσεως, ἔνδοθεν δὲ ἀναπεμπόμενον...εἰς ἀνάμνησιν λογικήν Clem.*paed*.3.11 (p.278.14; M.8.653A); τὰ...∼οῦντα καὶ μηρυκισμὸν ἀνάγοντα τῶν ἱερείων καθαρὰ καὶ δεκτὰ τῷ θεῷ παραδίδωσιν ἡ γραφή id.*str*.7.18 (p.77.4; M.9.556A); ἡ τῶν ∼ούντων ἑδραιότης τῶν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ... μελετώντων *ib*.(p.77.8; 556A); interpreted of division of this world and its concerns from spiritual things, cf.Or.*hom.7.6 in Lev*. (p.389.3ff.; M.12.489Cff.).

διχηλία, ἡ, *division of the hoof* δ. δέ γε τύπος ἂν εἴη...τοῦ ἐπ' ἄμφω βαίνειν ἡμᾶς ὀρθῶς...δύνασθαι, εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ... εἰς ἑτέρους Cyr.*ador*.14(1.500A).

***διχόμητις,** *of divided counsel*, Nonn.*par.Jo*.7:43(M.43.812C); *ib*. 11:40(845B); *ib*.20:29(913B).

διχονο-έω, *be at variance, be divided in opinion* πρὸς τὴν τῶν πρὸς ἀλλήλους ∼ούντων ὁμόνοιαν βοηθοὺς ἀποστείλαιμι Const.ap.Eus.*v.C*. 2.66(p.67.24; M.20.1040A); θεοῦ λαὸν...∼εῖν οὔτε πρέπον Const.*ib*.2.71 (p.69.24; 1044B); Chrys.*hom.38.5 in Gen*.(4.390C); οἱ ἓν πνεῦμα λαβόντες...οὐκ ὀφείλετε ∼εῖν id.*hom.11.1 in Eph*.(11.80D); Ἰσραὴλ... γεγονότος ὑπὸ Χριστοῦ, πῶς ἂν ἀκόλουθον ∼εῖν ἔτι; Cyr.*Os*.10(3.31B); ἐρεῖ γὰρ ἴσως τις τοῖς σοῖς...ἑπόμενος λογισμοῖς, ὅτι καὶ ἀπέθανον...τὸ παραιτεῖσθαι τὸ πάθος τὴν τοῦ δούλου μορφὴν καὶ ∼οῦσαν ὁρᾶσθαι πρὸς τὸν πατέρα καὶ πρὸς τόν...ἐνοικήσαντα λόγον id.*apol.Thdt*.4 (p.125.9; 6[1].219A); ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ∼εῖ πίστεως Cael.*ep.Cyr*.1(p.76. 24; M.77.93A); Jo.Mal.*chron*.18 p.476(M.97.692B); ∼ουσῶν διανοιῶν Jo.VI CP *ep*.(M.96.1432A).

διχόνοια, ἡ, *division of opinion, discord* ἀπόθεσθε...στάσιν...δ. Or.*dial*.15(p.152.14); ὡς μηδὲν ἔτι πρὸς δ. ἢ πίστεως ἀμφισβήτησιν ὑπολείπεσθαι Const.ap.Eus.*v.C*.3.17(p.85.1; M.20.1073C); ἠλέγχθη [i.e. at Nicaea] ἅπαντα...ὅσα...διχονοίας πρόφασιν ἐδόκει γεννᾶν Const.*ep*.(Opitz 3 p.53.3)ap.Socr.*h.e*.1.9.20(M.67.85A); Jul.Papa *ep. Dian*.ap.Ath.*apol.sec*.25(p.105.31; M.25.289B); οὐδὲ γὰρ εὔλογόν ἐστι δ. τινα ἢ στάσιν ἐν ὑμῖν κινηθῆναι Constantius Imp.*ib*.55(p.135. 27; 348D); τί τὸ αἴσχιστον καὶ τὸ βλαβερώτατον; ἡ δ. Gr.Naz.*or*.32.2 (M.36.176B); τὸ νοσοῦν ἐκ τῆς πίστεως ἐν δ. *Const.App*.2.20.3; μὴ

ἀφεῖναι ἐρεσχελίαν τινὰ καὶ δ. εἶναι Chrys.*hom.*20.6 *in Eph.*(11.152A); ὥρμησεν ἡ πλάνη καὶ ἡ δ. ὑποσπείρειν ἀπὸ τῆς μιᾶς θεοσεβείας εἰς πολλὰς παραπεποιημένας γνώμας Epiph.*haer.*8.9(p.197.9; M.41.224A); δεῖ σεμνότερον διανοεῖσθαι, ἵνα μὴ ὑψαυχενίαν κτησώμεθα ἢ δ. id.*ep.Arab.*(p.471.30; M.42.733A); μέλος ἐστὶν ἡ παρ' ὑμῖν ἐκκλησία τῆς ἁπανταχοῦ. ὥστε δίκαιοι ἂν εἴητε...πᾶσαν δ. ἐκ ποδῶν ποιησάμενοι Isid.Pel.*epp.*4.103(M.78.1169D); ἐκκλησιῶν, οὐ διεσπαρμένων εἰς δ. ... ἀλλ' ἡνωμένων ἐν πνεύματι Cyr.*ador.*9(1.315E); id.*Os.*10(3.31A); Thdt.*eran.*1(4.34).

***διχονόως**, *contentiously, discordantly*, Ephr.2.243C.

***διχοστάτης, ὁ**, *factious person*, Herm.*sim.*8.7.6.

***διχότμητος**, *divided*, of Nestorianism ἡ διχότομος δόξα, μᾶλλον δὲ ἡ δ. γλῶσσα Leont.H.*Nest.*proem.(M.86.1400A).

διχοτομέω, 1. *cut in two, cut asunder*; ref. Mt.24:51, Lc.12:46, cf. *genus indicat poenae quorum...separandus ab anima spiritus indicatur...id est animae substantia...divisa...ab eo spiritu* [sc. *sancto*]...*si vero hoc non de dei spiritu, sed de natura...animae intelligendum est, pars ejus melior illa dicetur quae ad imaginem...et similitudinem facta est*, Or.*princ.*2.10.7(p.181.4; M.11.239B); *qui enim peccavit dividitur et pars quidem ejus cum infidelibus ponitur, quod autem non est ejus revertitur ad deum*, id.*comm.ser.*57 *in Mt.*(p.132.20; M.13.1691B); id.*comm.in Rom.*2.9(M.14.893C); Bas.*Spir.*40(3.34D; M.32.141C) cit. s. διχοτομία; **2.** *separate, divide*, Jo.D.*hom.*12.9(M.96.793C).

διχοτομία, ἡ, *cutting off*, ref. Mt.24:51 οἱ λυπήσαντες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τῇ πονηρίᾳ...διχοτομηθήσονται παντελῶς· τῆς δ. νοουμένης κατὰ τὴν εἰς τὸ παντελὲς ἀπὸ τοῦ πνεύματος ἀλλοτρίωσιν. ... δ. ... ἡ ἀπὸ τοῦ πνεύματος εἰς τὸ διηνεκὲς τῆς ψυχῆς ἀλλοτρίωσις Bas.*Spir.*40(3.34D; M.32.141C).

***διχοψυχία, ἡ**, *division of soul, double-mindedness*, Or.*sel.in Ps.*67:6(M.12.1505D).

***δίχρυσον, τό**, *half an ἄργυρον*, Epiph.*mens.*24(M.43.289A,B).

δίχρως, *two-coloured*; of a turncoat, Anast.S.*hod.*14(M.89.244D).

***διψαλέως**, *thirstily*, Thdr.Stud.*epp.*2.148(M.99.1461D).

διψ-άω, *thirst*, spiritually εὗρον πάντας μεθύοντας καὶ οὐδένα...~ῶντα *Agraph.*(p.69); Or.*princ.*2.11.2(p.185.16; M.11.242A); exeg. Jo.4:13, Or.*Jo.*13.3ff.(p.228.8ff.; M.14.404C); id.*fr.*54 *in Jo.*(p.528.16ff.); ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ νομικοῦ διψώσει πάλιν, ὄρεξιν ἔχων τοῦ εὐαγγελικοῦ πόματος...τὸ δὲ εὐαγγέλιον ἐπεὶ ἀδιάδοχόν ἐστιν, ὁ πίνων ἐξ αὐτοῦ οὐ διψώσει εἰς τὸν αἰῶνα *ib.*56(p.529.12); Meth.*symp.*4.5(p.51.2; M.18.93B); ~ῶντι καὶ εὐχομένῳ τῆς ἐν θεῷ τυχεῖν σωτηρίας Const.ap.Eus.*v.C.*4.62(p.143.6; M.20.1213A); Jul.Papa *ep.Alex.*ap. Ath.*apol.sec.*53(p.134.13; M.25.345B); satisfied in baptism, Gr.Naz.*or.*40.27(M.36.397C); Cyr.*Is.*4.1(2.567B); id.*Jon.*16(3.379D); δίψην μὲν τῆς σωτηρίας Thdt.*h.e.*5.31.1(3.1070); hence in gen., *desire eagerly*, Anast.S.*qu.et resp.*89 tit.(M.89.716B).

***διψυχ-έω**, *be double-minded, doubt, hesitate*, *Did.*4.4; μὴ ~ῶμεν, ἀλλὰ ἐλπίσαντες ὑπομείνωμεν *2Clem.*11.4; πάντες οἱ μὴ ~οῦντες καθαρισθήσονται ἀπὸ...ἁμαρτημάτων Herm.*vis.*3.2.2; id.*mand.*9.1; ἐὰν δὲ...~ῇς αἰτούμενος, σεαυτὸν αἰτιῶ καὶ μὴ τὸν διδόντα σοι *ib.*9.8; τί ~εῖς περὶ τῶν ἐντολῶν id.*sim.*6.1.2; λήψονται ἴασιν παρὰ τοῦ κυρίου τῶν προτέρων ἁμαρτιῶν, ἐὰν μὴ ~ήσωσιν ἐπὶ ταῖς ἐντολαῖς ταύταις *ib.*8.11.3; Or.*dial.*6(p.134.12); *A.Phil.*16(p.9.9); Pall.*h.Laus.*38(p.119.13; ἐδυσψύχησε M.34.1193D); θεὸς ~εῖν οὐκ ἐᾷ· θαρσεῖν δὲ κελεύει Cyr.*Zach.*41(3.718C); καλὴ...ἡ πίστις, ἰσχύειν ἐν ἡμῖν τὴν...χάριν παρασκευάζουσα, καὶ τὸ ~εῖν ἐπιζήμιον id.*Jo.*6.1(4.603C); μηδ' ὅλως ~ήσωμεν αἰτήσασθαί τι παρὰ κυρίου Ant.Mon.*hom.*85(M.89.1692D).

διψυχία, ἡ, *indecision, doubt, hesitancy* ἐνίοτε πονηρὰ πράσσοντες οὐ γινώσκομεν διὰ τὴν δ. καὶ ἀπιστίαν...ἐν τοῖς στήθεσιν ἡμῶν *2Clem.*19.2; τὸ πνεῦμα ὑμῶν...μὴ ἔχον δύναμιν ἀπὸ τῶν μαλακιῶν...καὶ δ. Herm.*vis.*3.11.2; βλέπετε τὴν δ. ... πονηρὰ γάρ ἐστι...καὶ πολλοὺς ἐκριζοῖ ἀπὸ τῆς πίστεως...καὶ γὰρ αὕτη ἡ δ. θυγάτηρ ἐστὶ τοῦ διαβόλου ...καταφρόνησον οὖν τῆς δ. καὶ κατακυρίευσον αὐτῆς...ἐνδυσάμενος τὴν πίστιν τὴν ἰσχυράν id.*mand.*9.9; *ib.*10.1.1; *ib.*10.2.2; διαβόλῳ... μολύνειν ἡμᾶς διαλογισμοῖς...θέλοντι ἀρνήσεως ἢ δ. Or.*mart.*11(p.11.7; M.11.577A); id.*princ.*4.1.7(p.302.13; M.11.353B); Pall.*h.Laus.*proem.(p.10.11; M.34.1002); ἀπάτη καὶ δόλος...χρῆμα...ἀδελφὴν ἔχον...τὴν δ. Cyr.*ador.*7(1.245C); id.*Zach.*41(3.718B); id.*Jo.*9(4.754A); νοῦν οὐ ταῖς δ. χωλεύοντα id.*apol.orient.*10(p.54.33; 6^1.186E); id.*hom.pasch.*9(5^2.118B); Ammon.Aeg.*ep.*6(p.143.9); οἱ δὲ ἐρχόμενοι πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἀλλ' ἐν δ., καὶ ποιοῦντες τὰ ἔργα αὐτῶν ὥστε δοξασθῆναι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὗτοι οὐκ εἰσακουσθήσονται παρὰ τοῦ θεοῦ ἐν οἷς αἰτοῦσιν αὐτόν *ib.*(p.148.10); δ. εἰ ἀληθῆ ταῦτά εἰσιν Bars.*resp.*(M.86.892B); ass. ὀλιγοψυχία, Ant.Mon.*hom.*85(M.89.1692D); one of the ψυχικὰ πάθη, Jo.D.*spir.neq.*(M.95.88B).

δίψυχος, 1. *undecided, uncertain, wavering* οἱ δ. καὶ οἱ διστάζοντες περὶ τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως εἰς κρίμα...γίνονται *1Clem.*11.2; Herm.*vis.*3.4.3; οἱ δ. ... οὐδὲν ὅλως ἐπιτυγχάνουσι τῶν αἰτημάτων αὐτῶν id.*mand.*9.5; πᾶς γὰρ δ. ἀνήρ, ἐὰν μὴ μετανοήσῃ, δυσκόλως σωθήσεται *ib.*9.6; *ib.*11.4; id.*sim.*8.7.2; δ., οἱ δὲ τὸν κύριον ἔχοντες ἐπὶ τὰ χείλη, ἐπὶ τὴν καρδίαν δὲ μὴ ἔχοντες *ib.*9.21.1; δύο πάσχει ὁ Ἰησοῦς ἐν ἀνθρώποις· ὑπὸ μὲν τῶν ἀπίστων καταδικάζεται, ὑπὸ δὲ τῶν δ. διακρίνεται Or.*hom.*14.8 *in Jer.*(p.113.21; M.13.413B); μὴ γίνου δ. ἐν προσευχῇ σου, εἰ ἔσται ἢ οὔ *Const.App.*7.11; Cyr.*Ps.*11:1(M.69.796A); Ant.Mon.*hom.*85(M.89.1693A); **2.** *believing in two souls* or (if acc. sing.) *of two souls*, Christol. μὴ τοίνυν ἀποδιοριζέτωσαν [sc. τὸν Χριστόν] ὡς δίψυχοι Cyr.*resp.*5(p.586.13, v.l. δίψυχον 6^2.390C).

[*]διωγμίτης, ὁ, *policeman, gendarme*, *M.Polyc.*7.1; *M.Pion.*15.1(p.53.32); *ib.*15.7(p.54.8); τῷ δ. ἄρχοντι apptly. equivalent to εἰρηνάρχῳ, *M.Agap.*2.1(p.95.24).

διωγμός, ὁ, 1. *persecution* of Christians by unbelievers Πολύκαρπον ὅστις...κατέπαυσε τὸν δ. *M.Polyc.*1.1; Δομετιανὸν...καταπαῦσαι ...τὸν κατὰ τῆς ἐκκλησίας δ. Heges.ap.Eus.*h.e.*3.20.5(M.20.253B); Iren.*fr.*40(M.7.1260A); Clem.*paed.*3.8(p.260.13; M.8.612B); ref. problem of divine will for good, id.*str.*4.12(p.286.9; M.8.1293D); ὁ ἐν τοῖς δ. φεύγων οὐχὶ μὴ εἰς δῶμα μὴ ἀναβαινέτω Or.*hom.*19.13 *in Jer.*(p.169.9; M.13.489A); Ἰγνάτιον...τὸν ἐν τῷ δ. ἐν Ῥώμῃ θηρίοις μαχησάμενον id.*hom.*6 *in Lc.*(p.37.6; M.13.1815A); as assaults on body of Christ, id.*Jo.*10.35(20; p.209.26; M.14.372A); Πέτρος...πρὸ τοῦ δ. γέγονεν ἐπίσκοπος, ἐν δὲ τῷ δ. ἐμαρτύρησεν Ath.*apol.sec.*59(p.139.4; M.25.356B); ref. baptism of water in time of peace, of blood in persecutions, Cyr.H.*catech.*3.10; τῷ καιρῷ τῶν δ. ἐναθλήσασα Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.371.27; M.46.961A); τοὺς...φεύγοντας... προσλαμβάνεσθε...χαίροντες ὅτι κοινωνοὶ αὐτῶν τοῦ δ. γεγένησθε *Const.App.*5.3.1; τοῖς δ. τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἀεὶ ἐπανθοῦσαν Chrys.*stat.*1.7(2.10D); of mortification as equivalent to suffering in persecution, id.*hom.*74.3 *in Jo.*(8.437C); Thdt.*h.e.*1.3.1(3.727); of inward persecution of soul by evil desires, Clem.*q.d.s.*25(p.176.7; M.9.629B); **2.** *running* of a race, Chrys.*hom.*25.3 *in 2Cor.*(10.617B).

διωκάθω, *pursue*, Clem.*paed.*2.1(p.160.11; M.8.393A).

***διωκτήριον, τό**, *that which drives away*, Andr.Cr.*or.*10(M.97.1021B).

διώκτης, ὁ, 1. *persecutor*, *Did.*5.2; Clem.*str.*5.5(p.343.4; M.9.48A); Λικινίου τοῦ δ. Const.ap.Socr.*h.e.*1.9.34(M.67.93B), om. ap.Eus. *v.C.*2.46(p.60.27; M.20.1024A); Eus.*v.C.*4.11 tit.(p.114.17; 1145B); of Constantius ὠμότερος τῶν πρὸ αὐτοῦ τυράννων καὶ δ. Ath.*h.Ar.*40(p.205.17; M.25.740B); of emperor Julian παραλογιστὴς καὶ δ. Gr.Naz.*or.*21.32(M.35.1121A); id.*carm.*1.2.10.704(M.37.731A); Δεκίου τοῦ δ. Hier.*v.Paul.*B(p.5.6); Cyr.*Ps.*17:33(M.69.824D); of S. Paul, Or.*hom.*1.16 *in Jer.*(p.14.30; M.13.273D); δ. ... ὄντος τῇ τοῦ Χριστοῦ πίστει *M.Petr.et Paul.*39(p.152.5); **2.** *one who drives away* [sc. Χριστέ] δ. τοῦ σκότους *A.Thom.*A 80(p.196.11); of a heretic δ. ἐστὶ τῆς...πίστεως Gr.Nyss.*Eun.*2(1 p.316.28; M.45.489C); **3.** adj., *of persecution* δ. καιρός Gr.Naz.*carm.*1.2.2.515(M.37.619A); *ib.*1.2.34.218(961A).

διωκτικός, *able to drive away*, *Const.App.*8.29.3.

***διωκτικῶς**, *to the extent of persecution, so as to persecute* τῆς αἱρέσεως δ. ἀναπαφλασάσης Thdr.Stud.*epp.*2.121(M.99.1396D).

***διώκτριος**, *putting to flight*; met., of prayer δ. πάσης ἀντικειμένης δυνάμεως Nil.*epp.*3.155(M.79.457C).

διώκ-ω, 1. *pursue*; hence *pursue one's way, travel* ἐδίωξε μέχρι Συριῶν Thphn.*chron.*p.126(M.108.349A, v.l. ἐδήιωσε); **2.** *drive out, expel*, *ib.*p.39(M.108.153B); in monastic discipline ἄμεινον διῶξαί τινα τῆς μονῆς, ἢ θέλημα ἴδιον ἐᾶσαι τοὺς ὑπηκόους οἰκεῖον ποιεῖν. ὁ μὲν γὰρ διώξας πολλάκις τὸν διωχθέντα ταπεινότερον ἀπειργάσατο Jo.Clim.*past.*14(M.88.1200B); **3.** *persecute*, Christ ἐδιώχθη ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου Ign.*Trall.*9.1; Christians διὰ ζῆλον καὶ φθόνον οἱ...στῦλοι ἐδιώχθησαν *1Clem.*5.2; ἀγαπῶσι πάντας, καὶ ὑπὸ πάντων ~ονται *Diogn.*5.11; Clem.*str.*7.1(p.3.6; M.9.401B); *Const.App.*5.3.1.

διώνυμος, 1. *having two names*, Or.*Ps.*72:28(p.97); ref. Jo.10:30 τὰ δύο ἓν εἶναί φατε, ἢ τὸ ἓν δ. ... εἰ τὸ ἓν δ. Σαβελλίου τὸ ἐπιτήδευμα, τὸν αὐτὸν υἱὸν καὶ πατέρα λέγοντος ‡Ath.*Ar.*4.9(p.53.5; M.26.480A); ref. Abiathar (Mc.2:26), Chrys.*hom.*39.1 *in Mt.*(7.432D); of S. Thomas δ. ... Θωμᾶς ὃν Δίδυμον καλέουσι Nonn.*par.Jo.*11:16(M.43.841A); **2.** *far-famed*, Gr.Nyss.*or.catech.*18(p.76.12; M.45.56A); id.*Eun.*1(1 p.31.16; M.45.260A).

διωρία ([*]**διορία**), **ἡ, 1.** *interval* δ. ... τετράμηνον Heracleon ap. Or.*Jo.*13.41(p.267.8; διορίαν M.14.472B); *Pers.*(p.25.17); ‡Nil.*narr.*7(M.79.681A); **2.** *respite*, διορ- *A.Thom.*A 167(p.281.17n.); Nil.*epp.*1.234

(M.79.169A); †Gregent.*leg.Hom.*(M.86.577B); **3.** *fixed time,* Nil. *epp.*3.213(M.79.480C); **4.** *opportunity,* Ephr.3.200E; Thphn.*chron.* p.398(M.108.948C).

διωστήρ, ὁ, *bolt* of a door, ‡Nil.*perist.*11.11(M.79.917D).

δόγμα, τό, A. *opinion* (cf. δόξα), Chrys.*hom.25.1 in Mt.*(7.308A); *ib.26.1*(314C); ταράσσει τοὺς ἀνθρώπους οὐ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τὰ περὶ τῶν πραγμάτων δ.· οἷον ὁ θάνατος οὐ δεινόν,...ἀλλὰ τὸ δ. τὸ περὶ τοῦ θανάτου διότι δεινόν ‡Nil.*Epict.*10(M.79.1289A); Olymp.*Job* 8:4 (M.93.108C).

B. *fixed belief, tenet*; **1.** in gen.; def. τὸ μὲν δ. ἐστὶ κατάληψίς τις λογική Clem.*str.*8.5(p.90.2; M.9.581A); Χριστιανοὶ...οὐδὲ δ. ἀνθρωπίνου προεστᾶσιν ὥσπερ ἔνιοι *Diogn.*5.3; Tat.*orat.*27(p.29.16; M.6. 865B); Athenag.*res.*1(p.48.3; M.6.973A); *ib.*2(p.50.5; 977B); ἀσεβέσι δ. ἑαυτοὺς ἀνατεθείκασιν Or.*or.*29.10(p.385.32; M.11.536C); id.*Cels.* 1.64(p.117.19; M.11.781A); id.*Jo.*6.10(7; p.120.4; M.14.220B); Meth. *symp.*5.4(p.57.17; M.18.104A); Const.*or.s.c.*10(p.164.27; M.20.1257B); δ. περὶ θεοῦ γεγραφέναι ἀπὸ τῆς οἰκείας ἑαυτῶν προαιρέσεως. τὸ γὰρ δ. ὄνομα τῆς ἀνθρωπίνης ἔχεται βουλῆς τε καὶ γνώμης, ὅτι δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει μαρτυρεῖ...τὰ τῶν φιλοσόφων καλούμενα δ.· ὅτι δὲ καὶ τὰ συγκλήτῳ δόξαντα ἔτι καὶ νῦν δ. συγκλήτου λέγεται, οὐδένα ἀγνοεῖν οἶμαι Marcell.*fr.*76 ap.Eus.*Marcell.*1.4(p.20.17; M.24.756C); ἡ μὲν ὑποψία τῆς ἀνάγκης...τὸ δὲ δ. τῆς προαιρέσεως Tit.Bost.*fr.Lc.*6:43 (p.163.11); **2.** of tenets of philosophers τῶν δ. ἐναντίων ὄντων Just. *1apol.*7.3(M.6.337A); τοῖς Πλάτωνος ἔπη δ. Tat.*orat.*25(p.26.28; M.6. 860B); δεινὸν καὶ ἀθέμιτον δ. [i.e. that of transmigration of souls] Thphl.Ant.*Autol.*3.7(M.6.1132A); of philosophical teaching as preparation for knowledge of God, Clem.*str.*1.5(p.20.14; M.8.725A); ἀσεβῶν δ. [i.e. of Epicurus] Or.*Cels.*6.26(p.96.26; M.11.1332C); Eus.*p.e.*10.14(505B; M.21.840D); Ἀριστοτέλους...τὸ ἀνθρωπικὸν τῶν δ. Gr.Naz.*or.*27.10(p.19.3; M.36.24C); **3.** of beliefs of pagan religion πῶς τιμητέον τούτους παρ' οἷς δογμάτων ἐναντιότης ἐστὶ πολλή; Tat.*orat.*8(p.8.21; M.6.824A); Cels.ap.Or.*Cels.*8.68(p.284.15; M.11.1620A); Χριστοῦ τὰ περὶ τῶν ἐθνικῶν εἰδώλων καταργήσαντος δ. Or.*fr.35 in Jer.*(p.216.22); Gr.Naz.*or.*27.5(p.8.11; M.36.17B); διάβολος τῶν οὐκ ὄντων θεῶν τὰ δ. ἀκολασίας ἐνέπλησε Thdt.*1Thess.*4:7 (3.516); **4.** in Judaism; of tenets of Moses, Tat.*orat.*40(p.41.4; M.6. 884B); Cels.ap.Or.*Cels.*5.41(p.44.25; M.11.1245B); εἴ τίς γε ἐντύχοι τοῖς ψαλμοῖς εὕροι ἂν πολλῶν καὶ σοφῶν δ. πλήρη τὴν βίβλον Or.*ib.* 3.45(p.240.24; 977B); id.*Jo.*19.15(4; p.315.21; M.14.553B); δ. ... Σαδδουκαίων Meth.*res.*1.51(p.304.19; M.41.1124C); Eus.*p.e.*11.9(524B; M.21.869A); Chrys.*hom.26.1 in Jo.*(8.150A); **5.** of Christian doctrines; **a.** in gen. φατε μὴ δεῖν δεδιέναι τὸν θάνατον, κοινωνοῦντες ἡμῶν τοῖς δ. Tat.*orat.*19(p.21.9; M.6.849A); Athenag.*leg.*11.1(M.6.912A); Clem.*str.*7.16(p.73.17; M.9.544A) cit. s. ὀρθοτομία; τὰ Χριστιανῶν δ. Cels.ap.Or.*Cels.*3.76(p.268.14; M.11.1020C); εὐχαὶ...πεπληρωμέναι ἀπορρήτων καὶ θαυμασίων δ. Or.*or.*2.5(p.303.5; M.11.424A); ἵνα μὴ ...ἀποστῶμεν τῶν δ. id.*princ.*4.2.9(p.321.10; M.11.373B); τῆς ἀληθείας τὰ δ. id.*fr.12 in Jer.*22:13(p.203.19; M.13.568C); id.*Jo.*10.18(13; p.189.2; M.14.337B); τὸ περὶ ἀναστάσεως κατὰ τὰς γραφὰς δ. id.*Cels.* 5.22(p.23.11; 1216A); id.*Cant.*1(p.92.31; M.17.253A); ἐν τῷ βάθει κρύπτει [sc. ὁ νύμφιος] τὰ θεωρήματα...δηλῶν τὰ σιωπώμενα δ. id. *schol.in Cant.*4:3(M.17.272A); Eus.*h.e.*1.3.12(M.20.73A); τὰ περὶ ψυχῆς ἀθανασίας καὶ νεκρῶν ἀναστάσεως ἐκκλησιαστικὰ δ. *ib.*3.26.4 (272C); τὸ...τῆς ἐκκλησίας δ. id.*e.th.*1.10(p.68.26; M.24.841C); περὶ δ. ... κοινοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ath.*apol.sec.*69(p.147.20; M.25.372C); τὰ εὐαγγελικὰ δ. id.*exp.in Ps.*24:4(M.27.144C); Bas.*hex.*6.2(1.51B; M.29.120D); τὸ εὐσεβὲς δ. τῆς μοναρχίας id.*Spir.*47(3.39E; M.32. 153C); Gr.Naz.*or.*28.2(p.23.3; M.36.28B); πόθος τις...τῶν θείων δ. καὶ τῆς περὶ ἐκεῖνα φιλοσοφίας Evagr.Pont.*ep.*1(M.32.248A); τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐν ὑμῖν ὁ κύριος ἔδωκεν ἐν τῇ χειροθεσίᾳ, δι' οὗ ἅγια δ. μεμαθήκατε *Const.App.*2.32.3; τὰ τῆς εὐσεβείας δ. *ib.*3.5.3; Chrys. *hom.6.2 in Phil.*(11.235C); τῆς ἀκραιφνοῦς ὀρθότητος τῶν ἐκκλησιαστικῶν δ. Cyr.*Is.*5.2(2.771D); id.*Jo.*2.3(4.168A); τελείων τῆς θεολογίας δ. ‡Gr.Nyss.*hom.5.13 in Jo.*(p.178.14); ref. disciples ἐπιτηδειότεροι ...πρὸς τὴν μυσταγωγίαν καὶ τὴν ἀνάληψιν...τῶν ἀπορρητοτέρων... τῆς θεολογίας δ. *ib.7.19*(p.241.22); ref. doctrine of angels τῶν ἀθέων Ἑλλήνων τὰ δ. περὶ τῶν παρὰ σφίσιν ἐθνάρχων μηδὲν κοινὸν ἔχοντα τοῖς...τῆς ἐκκλησίας δ. Oecum.*Apoc.*22:8(p.251); ref. Apoc. 22:14 διὰ τῶν πυλώνων, τουτέστι τῶν ἀποστολικῶν δ. καὶ διδαγμάτων *ib.*(p.253); Cosm.Ind.*top.*2(M.88.73B); of patristic tradition ἁγίων καὶ ἐκκρίτων πατέρων...οὓς...κοινοὺς διδασκάλους ὁμολογοῦμεν, ὧν τὰ δ. νόμον αἱ ἅγιαι...ἐκκλησίαι γινώσκουσι Serg.*ep.*3(H.3.1316B); **b.** in relation to ethical conduct, Athenag.*leg.*3.2(M.6.897A); ἐκκλησίαν...τυγχάνουσαν ἁγνὴν παρθένον διὰ τὴν τῶν δ. καὶ ἠθῶν ὀρθότητα Or.*fr.45 in Jo.*(p.520.16); ὁ γὰρ θεοσεβείας τρόπος ἐκ δύο τούτων συνέστηκε, δ. εὐσεβῶν καὶ πράξεων ἀγαθῶν· καὶ οὔτε τὰ δ. χωρὶς ἔργων ἀγαθῶν εὐπρόσδεκτα τῷ θεῷ, οὔτε τὰ μὴ μετ' εὐσεβῶν δ. ἔργα τελούμενα προσδέχεται ὁ θεός Cyr.H.*catech.*4.2; ref. Mt.28:19 διαιρῶν εἰς δύο τὴν τῶν Χριστιανῶν πολιτείαν, εἴς τε τὸ ἠθικὸν μέρος καὶ εἰς τὴν τῶν δ. ἀκρίβειαν, τὸ μὲν σωτήριον δ. ἐν τῇ τοῦ βαπτίσματος παραδόσει κατησφαλίσατο, τὸν δὲ βίον ἡμῶν διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ κατορθοῦσθαι κελεύει Gr.Nyss.*ep.*24(M.46.1089A); Chrys.*hom.2.2 in Rom.*(9.437A); ref. 1Thess.5:8 βίον μετὰ δ. ὀρθῶν αἰνίττεται id.*hom.9.3 in 1Thess.*(11.490B); τῶν μὲν δ. ἕνεκεν πολλάκις ἂν αὐτοὺς διαβάλλοιεν Ἕλληνες, βίου δὲ ὀρθοῦ οὐκ ἂν ἐπιλάβοιντο id.*hom.10.2 in 1Tim.*(11.602B); **c.** of heretical doctrines ταῦτα τὰ δ. ... οὐκ ἔστιν ὑγιοῦς γνώμης· ταῦτα τὰ δ. ἀσύμφωνά ἐστι τῇ ἐκκλησίᾳ Iren.*ep.Flor.*ap.Eus.*h.e.*5.20.4(M.20.484C); Clem.*str.* 7.16(p.68.24; M.9.533C); Hipp.*haer.*9.11(p.245.23; M.16.3379A); Or. *hom.16.9 in Jer.*(p.141.6; M.13.449C); Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.6(M.20. 648A); ref. Marcellus' doctrine τὴν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ τούτου δ. ἀτοπίαν Eus.*Marcell.*2.2(p.43.20; M.24.797A); Ath.*Ar.*2.43(M.26.240A); Gr. Naz.*or.*28.11(p.39.2; M.36.40A); ἐκτόπων δ. *Const.App.*6.8.1; Cyr. *thes.*15(5[1].150A); τὸν ὑπὲρ Ἀετίου καὶ τοῦ δ. τόμον Philost.*h.e.*8.2 (M.65.556A); Evagr.*h.e.*4.37(p.186.17; M.86.2772A); Thdr.Raith. *praep.*(p.185.13; M.91.1484A); **d.** of esoteric traditions opp. public κήρυγμα of Church; **i.** of myst. sense of scripture, ref. the 318 of Gen.17:23,27 Ἀβραὰμ...προβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιέτεμεν, λαβὼν τριῶν γραμμάτων δ. *Barn.*9.7; τρία ἔλαβεν ἐν τῇ συνέσει δ. *ib.*10.1; **ii.** of liturg. tradition and its significance, ref. baptismal formula ὁ μὲν κύριος ὡς...σωτήριον δ. τὴν μετὰ πατρὸς σύνταξιν τοῦ ἁγίου πνεύματος παραδέδωκε Bas.*Spir.*25(3.21D; M.32.112C); τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πεφυλαγμένων δ. καὶ κηρυγμάτων, τὰ μὲν ἐκ τῆς ἐγγράφου διδασκαλίας ἔχομεν, τὰ δὲ ἐκ τῆς τῶν ἀποστόλων παραδόσεως διαδοθέντα ἡμῖν ἐν μυστηρίῳ παρεδεξάμεθα...οὗτος ὁ λόγος τῆς τῶν ἀγράφων παραδόσεως, ὡς μὴ καταμεληθεῖσαν τῶν δ. τὴν γνῶσιν εὐκαταφρόνητον τοῖς πολλοῖς γενέσθαι διὰ συνήθειαν. ἄλλο γὰρ δ., καὶ ἄλλο κήρυγμα. τὸ μὲν γὰρ σιωπᾶται, τὰ δὲ κηρύγματα δημοσιεύεται. σιωπῆς δὲ εἶδος καὶ ἡ ἀσάφεια, ᾗ κέχρηται ἡ γραφή, δυσθεώρητον κατασκευάζουσα τῶν δ. τὸν νοῦν πρὸς τὸ τῶν ἐντυγχανόντων λυσιτελές *ib.*66(54D,55E; M.188A,189Bf.); δυσωπητικὰ γάρ πως τὰ παλαιὰ τῶν δ. *ib.*71(60B; M.200C); τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παραδιδομένων...διδαγμάτων τὰ μέν ἐστι δ., τὰ δὲ κηρύγματα. καὶ ἡ διαφορά, τὰ μὲν δ. μετ' ἐπικρύψεως καὶ σοφίας ἀπαγγέλλεται, καὶ τὴν ἀσάφειαν πολλάκις ἐξεπίτηδες περιβάλλεται, ὡς ἂν 'μὴ βεβήλοις εἶεν τὰ ἅγια ἔκθετα...', τὰ δὲ κηρύγματα χωρίς τινος ἐπικρύψεως ἀπαγγέλλεται...εἶναι δὲ καὶ τῶν δ. ἔτι τινὰ μυστικώτερα, ἃ παντελῶς ὡς τὸ ἔπος φάναι σεσίγηται, ἐκείνοις δὲ μόνοις μυστικῶς παραδέδοται, οἳ...ἔχουσι πνευματικὴν σοφίαν πιστοῖς ταῦτα παρατίθεσθαι [i.e. acc. Eulogius] Phot.*cod.*230(M.103.1028B); **6.** *principle,* Or.*fr.in Ezech.*30:25(M.17.288A).

C. *system of belief, religion, creed*; **1.** in gen. μιασμὸν...τό τινος ἅψασθαι ἤτοι θιγεῖν ἄλλου τινὸς ἀνθρώπου ἀπὸ ἄλλου δ. Epiph.*haer.*9.3 (p.200.17; M.41.228B); Justn.*conf.*(p.94.9; M.86.1017C); **2.** of pagan religion οὐ τὸ δ. ... σατανικὸν μόνον ἦν, ἀλλὰ καὶ ὁ βίος διαβολικός Chrys.*hom.4.1 in Rom.*(9.454D); id.*hom.11.2 in Col.*(11.407D); Just. Imp.ap.*Chron.Pasch.*p.333(M.92.864A); **3.** of Judaism, Gr.Nyss.*or. catech.*3(p.16.9; M.45.17D); **4.** of Christianity τὸ δ. ... τῆς ἀληθείας Arist.*apol.*15(p.110.26); βάρβαρον ἄνωθεν εἶναι τὸ δ. Cels.ap.Or.*Cels.* 1.2(p.57.1; M.11.656A); Cels.*ib.*2.4(p.130.27; 801A); τοῦ καθ' ἡμᾶς δ. Eus.*h.e.*2.13.2(M.20.168A); ἐπίσκοποι τοῦ δ. *ib.*7.30.19(720A); *ib.*9.5.2 (808A); Gr.Naz.*or.*4.74(M.35.600A); τοῖς ἔξω τοῦ καθ' ἡμᾶς δ. Gr. Nyss.*or.catech.*1(p.7.5; M.45.13A); τὸ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ δ. εὐσεβές id.*Eun.*7(2 p.155.19; M.45.744B); τὸ δ. τὸ ἡμέτερον Chrys. *hom.33.6 in 1Cor.*(10.307D); τοῦ Χριστιανικοῦ δ. Thdr.Mops.*1Tim.* 1:4(p.71.23; M.66.937A); Justn.*conf.*(p.102.36; M.86.1027B); Jo.VI CP *ep.*(M.96.1420C); **5.** of heret. systems, Hipp.*haer.*proem.(p.3.26; M.16.3021A); Epiph.*haer.*26.4(p.280.13; M.41.337B).

D. *precept, ordinance*; **1.** in gen., Athenag.*res.*19(p.72.10; M.6. 1012D); τὰ τῆς γενέσεως δ., οἷον τὸ ἀδικῆσαι Meth.*symp.*8.16(p.107. 17; M.18.169D); **2.** of precepts of Christian conduct κατὰ τὸ δ. τοῦ εὐαγγελίου (cf. Mt.10:40), οὕτω ποιήσατε *Did.*11.3; Ign.*Magn.*3.1; τρία οὖν δ. ἐστιν κυρίου· ζωῆς ἐλπὶς ἀρχὴ καὶ τέλος πίστεως ἡμῶν, καὶ δικαιοσύνη κρίσεως ἀρχὴ καὶ τέλος, ἀγάπη εὐφροσύνης...μαρτυρία *Barn.*1.6; Clem.*str.*7.16(p.70.27; M.9.537C); λόγος...βεβαιωθεὶς τοῖς δ. πρὸς τὸ καλόν Or.*princ.*3.1.4(p.199.9; M.11.253A); of Christ's teaching as σωτηρίας δ. *ib.*4.1.2(p.296.5; 345B); id.*Jo.*20.39(31; p.382.23; M.14.668C); Meth.*res.*1.61(p.326.8; M.41.1160A); **3.** of precepts of Mosaic Law, *Orac.Sib.*8.301; παρὰ τὸ δ. τοῦ νόμου Thdt. *Ps.*33:1(1.813); ref. Eph.2:15, Or.*comm.in Eph.*2:15(p.406.14ff.); v. νόμος; πολλὴν γὰρ ἐνταῦθα διαφοράν φησιν ἐντολῆς καὶ δογμάτων· ἢ τὴν πίστιν φησί, δ. αὐτὴν καλῶν...ἢ τὴν παραγγελίαν Chrys.*hom. 5.2 in Eph.*(11.35B); τὸν νόμον...ἐν δ., τοῖς ἰδίοις, καταργήσας Sever.

*Eph.*2:15(p.309.8); τὸν νόμον ἔπαυσεν, ὃς τοῖχόν τινα μιμούμενος, ἀπ' ἀλλήλων ὑμᾶς διείργει...τοῦτο γὰρ εἶπε τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν... δ. δὲ τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν ἐκάλεσεν Thdt.*Eph.*2:15(3.414); **4.** of divine decrees in gen., *Orac.Sib.*3.656; Epiph.Gn.ap.Clem. *str.*3.2(p.199.13; M.8.1109A); οὐ δύναται νικηθῆναι τὸ δ. τοῦ θεοῦ ὑπὸ δ. ἀνθρωπίνου *M.Apollon.*24(p.32.27); Meth.*symp.*2.2(p.17.17; M.18.49C); id.*res.*1.45(p.294.11 M.41.1116B); Const.*or.s.c.*11(p.168.5; M.20.1264B); ἀνάγκη τὴν ὁμοίωσιν...ἐπ' αὐτὴν τὴν οὐσίαν τοῦ υἱοῦ φέρειν. εἰ γὰρ μὴ οὕτω τις λάβοι οὔτε πλέον τι τῶν γενητῶν ἔχων φανήσεται...οὔτε τοῦ πατρὸς ὅμοιος ἔσται, ἀλλὰ τῶν τοῦ πατρὸς ὅμοιος ἔσται δ.· καὶ τοῦ πατρὸς διαφέρει ὅτι ὁ μὲν πατὴρ πατήρ ἐστι, τὰ δὲ δ. ... τοῦ πατρός ἐστιν. εἰ τοίνυν κατὰ τὰ δ. ... ὅμοιός ἐστιν ὁ υἱὸς τῷ πατρί, ὁ μὲν πατὴρ κατ' αὐτοὺς ὀνόματι μόνον πατὴρ ἔσται Ath. *Ar.*3.11(M.26.344B); Alex.Lyc.*Man.*4(p.7.20; M.18.416D); Bas.Sel. *or.*11.3(M.85.156B); **5.** hence of scriptures as θεῖα δ. Const.ap.Eus. *v.C.*3.60(p.108.3; M.20.1132A); Eus.*ib.*4.45(p.136.14; 1196A); **6.** of authoritative decrees of Church councils and authorities; **a.** of 'Apostolic Council', Chrys.*hom.5.3 in Mt.*(7.78A); Sever.*Gal.*2:18 (p.300.11); δ. καὶ κρίσει τῶν ἀποστόλων Euthal.Diac.*Ac.*(M.85.657B); **b.** in later history, ref. Quartodeciman controversy σύνοδοι...δι' ἐπιστολῶν ἐκκλησιαστικὸν δ. τοῖς πανταχόσε διετυποῦντο Eus.*h.e.* 5.23.2(M.20.492B); ref. baptismal controversy δ. περὶ τούτου γέγονεν ἐν ταῖς μεγίσταις τῶν ἐπισκόπων συνόδοις Dion.Al.*ib.*7.5.5 (645A); ref. excommunication of Novatian δ. παρίσταται τοῖς πᾶσιν, τὸν μὲν Νοουάτον...ἐν ἀλλοτρίοις τῆς ἐκκλησίας ἡγεῖσθαι Eus.*h.e.* 6.43.2(M.20.616B); of Nicene definition τὰ τῆς συνόδου δ. κυρῶν ἐπεσφραγίζετο id.*v.C.*3.23(p.88.34; M.20.1084C); τοῦδε τοῦ δ. συγγραφεὶς CArim.*ep.Const.*1(p.237.28; M.26.697B); of additions thereto τὰ προσυφαινόμενα τῇ πίστει ἐκείνῃ δ. Bas.*ep.*258.2(3.393D; M.32. 949C); Gr.Nyss.*Apoll.*19(M.45.1161A); τίς νόμος...ποῖον συνόδου δ. τοιοῦτον ἡμῖν παρακατέθετο; *ib.*34(1200A); Horm. *ep.Epiph.*3(p.58. 15; M.*PL.*63.520B); ἐκ τῆς τῶν παραβατῶν λύμης χωρισθέντες εἰς τὰ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας δ. καὶ ἐντολὰς ἐπανέρχεσθε id.*ep.cler.* (p.54.11; M.*PL.*63.417B); **7.** of secular decrees; **a.** δ. συγκλήτου *senatus consultum*, *Orac.Sib.*8.45; τὸ δ. τῆς συγκλήτου ἐστὶν Χριστιανοὺς μὴ εἶναι *M.Apollon.*23(p.32.25); **b.** of imperial edicts, Eus. *h.e.*4.6.3(M.20.313A); *V.Aberc.*1(p.59.20); *M.Glyc.*(p.12*); of decree of Augustus (Lc.2:1) as divinely inspired, Chrys.*nativ.*1.2(2.356D); **c.** perh. also of decrees of local authorities διώκεται τὸ τῶν θεοσεβῶν γένος καινοῖς ἐλαυνόμενον δ. κατὰ τὴν Ἀσίαν Mel.*fr.*ap.Eus.*h.e.* 4.26.5(M.20.393A); **8.** met., *prompting* τῷ δ. τῆς ὀργῆς ‡Just.*ep. Zen.et Ser.*2(M.6.1184C).

δογματίζ-ω, A. *lay down an opinion* or *doctrine, teach as a doctrine*; **1.** tenets of philosophical schools, Just.*1apol.*2.1(M.6.329A); *ib.*4.8(333B) cit. s. δοξάζω; Στωϊκοὶ...τὸν θεὸν εἰς πῦρ ἀναλύεσθαι ~ουσι *ib.*20.2(357C); ὡς οἱ Στωϊκοὶ ~ουσι Tat.*orat.*6(p.6.17; M.6. 817B); Εὐριπίδης...ὡς ἔστιν θεὸς ~ων Athenag.*leg.*5.1(ὡς ἐκεῖνος ~ων M.6.900A); τὸ δι' ὅλου κεχωρηκὸς πνεῦμα θεὸν ~ουσι Thphl.Ant. *Autol.*2.4(M.6.1052A); ~ειν μὴ εἶναι πρόνοιαν *ib.*3.2(1124A); Clem. *prot.*5(p.51.4; M.8.172A); id.*str.*5.14(p.386.22; M.9.136A); τὸν ὅ τί ποτ' οὖν ~οντα...λέγῃς σοφόν Or.*Cels.*3.72(p.264.4; M.11.1013D); πολλὰ καὶ διάφορα ἐδογμάτισαν, τὴν οἰκείαν τῶν ὑποθέσεων ἀκολουθίαν ἀλήθειαν εἶναι νομίσαντες *Hom.Clem.*2.8; τὴν μονάδα καὶ πρόνοιαν, καὶ τὸ κωλύειν θύεσθαι τοῖς...θεοῖς, Πυθαγόρας ἐδογμάτισεν Jo.D. *haer.*5(M.94.681C); **2.** pagan religious beliefs τῇ κτίσει χρῆναι προσκυνεῖν...~ουσιν Cyr.*Mich.*37(3.424E); **3.** Jewish beliefs, Just. *dial.*62.3(M.6.617B); **4.** Christian doctrine, CCarth.*act.*(H.1.161A); Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.24.5(M.20.693B); ὁ παρὰ σοὶ ~όμενος ὅρος Eust.*engast.*4(p.20.29; M.18.620C); Eus.*e.th.*1.7(p.65.18; M.24.836B) cit. s. ἐνοικέω; Gr.Naz.*or.*28.5(p.28.13; M.36.32C); οὐδὲ γὰρ τὸν ἄνθρωπον χωρίζομεν τῆς θεότητος, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ~ομεν id.*ep.*101(M.37.177B); Chrys.*hom.20.3 in 1Cor.*(10.171E); Isid.Pel. *epp.*3.112(M.78.817C); ἐν δύο φύσεσι τὸν κύριον...~εσθαι CEph.(449) *act.*(*ACO* 2.1.1 p.181.10; H.2.216D); ἀσώματον δὲ αὐτὸν δογματίσαι Socr.*h.e.*6.7.5(M.67.684B); Bas.Sel.*or.*9.3(M.85.137B); Dam.*troph.* 1.1(p.192.12); **5.** heret. teaching αὐτοὺς δὲ μὴ διὰ πράξεως, ἀλλὰ διὰ τὸ φύσει πνευματικοὺς εἶναι...σωθήσεσθαι ~ουσιν Iren.*haer.*1.6.2 (M.7.505B); ἀσαφέστατον ἐδογματίζετο αὐτῷ πρᾶγμα Rhod.ap.Eus. *h.e.*5.13.5(M.20.461A); παρὰ τίνι γὰρ ἡ ἀλήθεια ἄλλων ἄλλα ~όντων; Clem.*str.*7.15(p.63.27; M.9.524B); Ναασσηνοὶ...ἐκεῖνα ~ουσιν ἃ πρότερον οἱ...φιλόσοφοι ἐδογμάτισαν Hipp.*haer.*5.2(p.77.5; M. 16.3123A); *ib.*6.3(p.134.9; 3206B); Μαρκίων...ἐδογμάτισε δύο εἶναι τὰ τοῦ παντὸς αἴτια *ib.*7.29(p.210.12; 3323B); Eus.*e.th.*2.9(p.109. 5; M.24.917A); Ath.*Ar.*2.19(M.26.188A); ‡Ath.*Apoll.*2.16(M.26. 1160C).

B. *teach, declare*; of teaching of Christ, prophets, apostles, †Bas. *ep.*42.2(3.126B; M.32.349A); †Bas.*bapt.*1.2.22(2.645B; M.31.1564A); *Const.App.*3.5.5; Chrys.*hom.71.2 in Mt.*(7.697B).

C. *decree, lay down a law*; **1.** of secular legislation, esp. imperial edicts, c. acc., Meth.*symp.*8.16(p.108.4; M.18.172A); μὴ δογματίσοι κατὰ Κομεντιόλου τὸν θάνατον Thphyl.*exc.Rom.*1(p.222.12; M.113. 929A); **2.** of eccl. ordinances; **a.** episcopal ἐδογμάτισεν [sc. Callistus] ὅπως εἰ ἐπίσκοπος ἁμάρτοι τι, εἰ καὶ πρὸς θάνατον, μὴ δεῖν κατατίθεσθαι Hipp.*haer.*9.12(p.249.22; M.16.3386B); **b.** conciliar, CSard.*ep.Alex.*ap.Ath.*apol.sec.*40(p.118.20; M.25.317B); τοῖς ἐν συνοδικῷ γράμματι κανονικῶς...δεδογματισμένοις Bas.*ep.*92.3(3.186C; M. 32.484A); *ib.*263.2(405E; M.977B); **3.** of divine decrees οὐδὲν μὴ παρέλθῃ τῶν δεδογματισμένων ὑπ' αὐτοῦ *1Clem.*27.5; *Clem.ep.*2(M. 2.36B); **4.** error in Gennad.*fr.Rom.*7:5(M.85.1680B; ἐδαμάζετο p.369.17).

δογματικός, 1. *laying down an opinion* or *doctrine* οὐ μόνον οἱ ἐφεκτικοί, ἀλλὰ καὶ πᾶς δ. Clem.*str.*8.5(p.90.4; M.9.581A); **2.** *theoretical, concerned with general principles* ἡ δ. τῶν ἰατρῶν τέχνη Marcell. *fr.*76 ap.Eus.*Marcell.*1.4(p.20.20; M.24.757A); **3.** *doctrinal, concerned with doctrine*, Clem.*str.*5.1(p.332.23; M.9.24B); Or.*Ps.*36:21 (p.11); δ. θεωρήμασι Eus.*p.e.*11 proem.(508B; M.21.844C); οὗτος [sc. ὁ ψαλμός] δογματικώτερος ὢν id.*Ps.*140 proem.(M.24.44A); δ. θεολογίαις id.*v.C.*4.33(p.131.14; M.20.1181B); id.*d.e.*3.3(p.113.8; M. 22.193C); δ. μαθήμασιν τοῦ σωτῆρος *ib.*(p.113.22; 193D); Cyr.*Jo.* proem.(4.5C); opp. practical, concerned with practice or ethics, Eus.*p.e.*7.8(313A; M.529A); Cyr.H.*catech.*5.10; εἰς τὸν ἠθικὸν ἐμπεσὼν λόγον, πάλιν ἀναμίγνυσι τὸν δ. Chrys.*comm.in Gal.*5:13(10.718A); Cyr.*ador.*5(1.166B); δ. εὐτεχνίας καὶ πρακτικῆς ἀστειότητος id.*Ps.* 46:10(M.69.1057C); δύο νεβροί, ἡ ἠθικὴ καὶ δ. διδασκαλία id.*fr.Cant.* 4:5(M.69.1288B); Thdt.*Ps.*1:1(1.609); neut. as subst., Clem.*paed.* 1.1(p.90.23; M.8.249C); καταλύσας...τὸν τῶν ἠθικῶν λόγον, ἐπὶ τὰ δ. ἐκβαίνει Chrys.*hom.13.2 in Rom.*(9.544B); *ib.21.3*(660D); ‡Chrys. *fid.*3(1.831A).

δογματικῶς, *doctrinally, as concerned with doctrine* οὐ δ. εἴρηται, ἀλλ' ἀγωνιστικῶς Bas.*ep.*210.5(3.316D; M.32.776A); πολλὰ δι' ὀλίγων δ. ἐκπαιδεύει ὁ λόγος Gr.Nyss.*hom.2 in Cant.*(M.44.796C); τῶν...ἐν ἱστορίας χαρακτῆρι δ. εἰρημένων id.*Eun.*12(1 p.279.5; M.45.985C); Didym.*Trin.*3.8(M.39.849B).

***δογματισμός, ὁ,** *dogmatic principle*, Meth.*res.*1.26(p.253.4; M.41. 1132A).

***δογματιστής, ὁ,** *one who lays down a doctrine*; **1.** of philosophers οἱ τῶν Ἑλλήνων δ. Hipp.*haer.*10.6(p.265.24; M.16.3414C); **2.** of Christ δ. ἀξιόπιστον Isid.Pel.*epp.*1.20(M.78.196A); *ib.*1.109(256C); **3.** of theologians, Gr.Naz.*or.*34.4(M.36.244C); ironically, of would-be theologians, Corn.ap.Eus.*h.e.*6.43.8(M.20.620A); Eust.*engast.*7 (p.24.20; M.18.624D); δ. καὶ μυθολόγων Gr.Naz.*or.*31.18(p.166.13; M.36.152C); Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.135.6; M.45.373A); *ib.*8(2 p.190.8; 785A); τοῖς νέοις δ. Cyr.*ep.*21(p.117.15; 5².82D); Max.*ep.*13(M.91. 520C).

***δογματοθεσία, ἡ,** *issuing of an edict*, Tim.Ant.*descr.BMV* 6 (M.28.953B).

δογματοποιία, ἡ, *fabrication of doctrine*; ref. heresies, Gr.Nyss. *v.Mos.*(M.44.332A); id.*Eun.*3(2 p.5.18); id.*Apoll.*37(M.45.1208C); Eustrat.*v.Eutych.*30(M.86.2309A); *ib.*36(2316C); *V.Max.*29(M.90. 97D).

δοκ-έω, 1. *think* τί ~εῖτε; *1Clem.*43.6; Herm.*vis.*2.4.1; Hipp.*haer.* 8.10(p.231.9; M.16.3355C); **2.** *hold an opinion about* τὰ μὲν περὶ... Μοντανὸν ὁμοίως ~οῦσι *ib.*10.26(p.282.23; 3439C); **3.** *seem*; Christol.; **a.** orthodox τὸν σαρκωθέντα λόγον...ἐν τοῖς ἀνθρωπότητος καθικέσθαι μέτροις, διὰ τοῦ ~εῖν ὑπομεῖναι τὰ αὐτῆς Cyr.*Lc.*22:39(M.72.920D); id.*Thds.*28(p.60.21; 5².25C); τὸ ὑψοῦσθαι ~εῖν id.*Pulch.*(p.55.5; 5². 170E); τὸ μὴ εἰδέναι ~εῖν id.*apol.Thdt.*4(p.124.20; 6¹.218B); θεὸς γὰρ ὤν, ἐδόκει ἄνθρωπος εἶναι δι' ἣν ἀνείληφε φύσιν Thdt.*eran.*1(4. 42); **b.** in docetic heresies, Ign.*Smyrn.*4.2; ἄπιστοι, λέγουσιν, τὸ ~εῖν πεπονθέναι αὐτόν *ib.*2 = id.*Trall.*10; (Marcion) δοκήσει πεφηνότα, οὔτε γένεσιν ὑπομείναντα οὔτε πάθος, ἀλλὰ τῷ ~εῖν Hipp.*haer.*10.19 (p.280.13; M.16.3438A); ἡμεῖς τὸ ~εῖν ἐπὶ τοῦ παθεῖν οὐ τάσσομεν Or.*Cels.*2.16(p.145.12; M.11.828A); Meth.*res.*2.18(p.370.8; M.18. 284D); ἐδόκει σῶμα ἔχειν, μὴ ἔχων Ath.*Ar.*2.43(M.26.237C); **c.** adv. τῷ ~εῖν or τὸ ~εῖν *seemingly, in appearance*, Ign.*Trall.*10; cf. *et partus virginis et ipsius exinde infantis ordo* τὸ ~εῖν *haberentur*, Tert.*de carne Christi* 1(M.*PL.*2.754C); Hipp.*haer.*10.19(cit. supra); cf. *non* τὸ ~εῖν *juxta veteres haereticos*, Hier.*adversus Pelagianos* 2.14 (M.*PL.*23.550B); τῷ ~εῖν ἀνεχώρησαν Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*(M.87. 3573D); Thphn.*chron.*p.187(M.108.484C); *hypocritically* εἶπεν αὐτῷ τῷ ~εῖν· ἀπέλθωμεν Jo.Thess.*dorm.BMV* 2.10(p.421.32); **4.** *seem good*; **a.** in gen., *LS*; c. ἵνα et infin., Const.ap.Eus.*h.e.*10.5.19(M.

20.888A); **b.** of eccl. enactments, freq. dist. from apostolic tradition of doctrine περὶ μὲν τοῦ πάσχα 'ἔδοξε τὰ ὑποτεταγμένα'. τότε γὰρ ἔδοξε πάντας πείθεσθαι· περὶ δὲ τῆς πίστεως ἔγραψαν οὐκ 'ἔδοξεν', ἀλλ' 'οὕτως πιστεύει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία' Ath.*syn.*5(p.234.9; M.26.688C); **5.** *be seen, be apparent,* Const.ap.Ath.*apol.sec.*70 (p.148.19; M.25.373B); CSard.*ep.cath.*ap.Ath.*apol.sec.*44(p.121.36; M.25.332B); **6.** *be on watch for* ἄλγεα τεκταίνοντας ἄναξ δοκέεσκεν ὀπωπαῖς †Apoll.*met.Ps.*33:17(M.33.1356D).

§δοκή, ἡ, = δοχή, *reception,* Thal.*cent.*2.19(M.91.1440B).

δόκησις, ἡ, **1.** *appearance* opp. reality; **a.** Christol., of docetic heresies; cf. (Saturninus) *salvatorem...putative...visum hominem,* Iren.*haer.*1.24.2(M.7.674B); (Valentinian) οὐ γὰρ δοκήσει...ἀλλ' ἐν ὑποστάσει ἀληθείας ἐγίνετο *ib.*5.1.2(1122A); δοκήσει τινὲς αὐτὸν πεφανερῶσθαι ὑπέλαβον Clem.*str.*6.9(p.467.12; M.9.292C); (Saturninus) σωτῆρα ἀγέννητον...καὶ ἀσώματον...δοκήσει δὲ ἐπιπεφηνέναι ἄνθρωπον Hipp.*haer.*7.28(p.209.5; M.16.3322B); (Marcion and Cerdon), *ib.*10.19(p.280.12; 3438A); (Marcion, Valentinus, and Gnostics), id.*fr.in Mt.25:24*(p.209.8; M.10.868A) cit. s. φασματώδης; εἰρηκέναι τινὰ τῶν ἐν ταῖς αἱρέσεσι δοκήσει τὸν Ἰησοῦν...πεπονθέναι οὐ πεπονθότα Or.*Cels.*2.16(p.145.8; M.11.828A); οὐ δ. ἀλλ' ἀλήθειαν εἶναι...κατὰ τὴν...εἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίαν *ib.*4.19(p.288.20; 1052B); id.*Jo.*10.6(4; p.176.16; M.14.316B); id.*fr.53 in Jo.*(p.527.18); περὶ ἕνα τῶν ἀριθμῶν τῆς τριάδος διεσφαλμένοι...ὅτε δὲ τὸν τοῦ υἱοῦ, ὡς Ἀρτεμᾶς καὶ οἱ δοκήσει αὐτὸν ἀποφηνάμενοι πεφηνέναι Meth.*symp.*8.10(p.93.4; M.18.153B); ἀληθείᾳ γὰρ καὶ οὐ δ. ἦν ὃ ἐφάνη id.*res.*2.8 (p.344.20; M.41.1176C); Alex.Al.*ep.Alex.*12(p.28.15; M.18.568C); (Manicheans) Ath.*ep.Epict.*7(p.11.9; M.26.1061A); (Valentinus, Marcion, Manicheans) id.*ep.Adelph.*2(M.26.1073B); (Apollinarians) ἢ ἀλλοίωσιν τοῦ λόγου φαντάζονται, ἢ δ. τὴν οἰκονομίαν τοῦ πάθους ὑπολαμβάνουσι ‡Ath.*Apoll.*1.2(M.26.1096A); (Simonians) ἑαυτὸν μὲν εἶναι τὸν...ὡς πατέρα φανέντα· παρὰ δὲ Ἰουδαίοις ὕστερον οὐκ ἐν σαρκί, ἀλλὰ δοκήσει ὡς Χριστὸν...φανέντα Cyr.H.*catech.*6.14; οὐ γὰρ νεώτερον τοῦτο τῆς δ. τὸ ἀσέβημα, ἀλλὰ πάλαι ἀπὸ τοῦ ματαιόφρονος ἀρξάμενον Οὐαλεντίνου Bas.*ep.*261.2(3.402C; M.32.969C); Gr.Naz.*carm.*2.1.11.1183(M.37.1110A); Gr.Nyss.*ep.*3(M.46.1020D) cit. s. κατασχηματίζω; (Apollinarians) τίς οὖν ὁ ἄνθρωπος ὁ...ἐπὶ βρώσει τε καὶ τῇ πόσει ὀνειδιζόμενος;...εἰ μὲν μὴ μετεῖχε, δ. ἦν· εἰ δὲ μετεῖχε, γήινον τὸ μετεχόμενον· τὸ δὲ οὐράνιον διὰ τῶν γηΐνων οὐ τρέφεται id.*Apoll.*34(M.45.1197B); (Simonians) Epiph.*haer.*21.1(p.238.12; M.41.285B); (Gnostic) σάρκα δὲ αὐτὸν μὴ εἰληφέναι, ἀλλ' ἢ μόνον δ. εἶναι *ib.*26.10(p.287.15; 345D); (Archontics) *ib.*40.8(p.89.7; 689B); (Cerdon) μὴ εἶναι δὲ τὸν Χριστὸν γεγεννημένον...ἀλλὰ δοκήσει ὄντα καὶ δοκήσει πεφηνότα, δοκήσει δὲ τὰ ὅλα πεποιηκότα *ib.*41.1(p.91.11; 692C); (Marcion) *ib.*42.11(p.126.6; 729A); *ib.*(p.128.10; 732C); τὸ δεῖραι καὶ τὸ τύψαι...οὐ δ. ἦν, ἀλλὰ ἁφῆς ἐστι σωματικῆς καὶ ἐνσάρκου ὑποστάσεως δηλωτικόν *ib.*(p.151.15; 768B); (Bardesanes) *ib.*56.2 (p.341.12; 992C); εἶπεν...'ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς', ἵνα καὶ τὸν τάφον δηλώσῃ, καὶ μηδεὶς δ. ὑποπτεύσῃ Chrys.*hom.43.2 in Mt.*(7.459D); id.*hom.4.4 in Heb.*(12.44A); Cyr.*glaph.Gen.*7(1.240A); id.*inc.unigen.*(5[1].681B); cf. μηδὲν νοεῖν κατὰ δ., ἀλλὰ πάντα καθ' ὑπόστασιν καὶ ἀλήθειαν Euther.*confut.*13(M.28.1377D); (monophysite) ἀναθεματίζεσθαι...κατὰ...δ. τερατευομένων [sc. monophysites] Basilisc.*encycl.*(p.51.2; M.86.2601B); v. φαντασία; **b.** theol., of generation of Son γεννήσαντα οὐ δ., ἀλλ' ἀληθείᾳ Ar.*ep.Alex.*(p.12.8; M.26.709A); hence **2.** *docetic heresy* ὁ τῆς δ. ἐξάρχων Ἰούλιος Κασσιανός Clem.*str.*3.13(p.238.9; M.8.1192C); *ib.*3.17(p.243.11; 1205A); **3.** *pretence* ταύτης δ. ἐστιν ἡ εἰρωνεία Gr.Naz.*carm.*1.2.34.87(M.37.952A); **4.** *decision, resolve* ὁ...λόγος...ἰδίᾳ δ. ... ἐνηνθρώπησε Epiph.*haer.*69.52 (p.199.18; M.42.284B).

*δοκησισκοπία, ἡ, *consideration of, deference to, opinion,* Nil.*serm.*7(M.79.1276A).

*δοκησισοφέω, *have a conceit of wisdom, pretend to* or *make a display of wisdom,* Cyr.*Jo.*1.10(4.110A); *ib.*5.5(537C); of pagan teachers, id.*Zach.*67(3.746E).

δοκησισοφία, ἡ, *conceit of wisdom; sham wisdom,* Cyr.*Jo.*3.5(4.308A); *ib.*9(755C); id.*Joel.*40(3.237E).

*δοκηταί, οἱ, *docetists,* those who maintain illusory character of Inc.; **1.** as distinct sect, with peculiar system of belief Φρυγῶν...ἐγκρατητῶν...δ. Clem.*str.*7.17(p.76.26; M.9.553A); Hipp.*haer.*8.2 (p.225.9; M.16.3347A); οἵ γ' ἑαυτοὺς δ. ἀπεκάλεσαν *ib.*8.8(p.226.6; 3347C); τῆς τῶν δ. πολυπλόκου...αἱρέσεως *ib.*8.11(p.231.18; 3358A); *ib.*10.16(p.277.15; 3434A); **2.** of followers of Marcion and others who deny reality of Christ's human body, Serap.Ant.ap.Eus.*h.e.*6.12.6 (M.20.545B); Cyr.*inc.unigen.*(5[1].680D); *ib.*(690E); including Marcion, Valentinus, and Manes, Thdt.*ep.*82(4.1142); of monophysites, Eust.Mon.*ep.*(M.86.916D).

*δοκιανή, ἡ, (cf. Lat. *ducianus*) *office of* dux, Max.*ambig.*(M.91.1284B).

[*]δοκίδη, ἡ, variant of δοκίς, a kind of meteor, Thdt.*qu.15 in Gen.*(1.18).

δοκιμάζ-ω, **1.** *test*; ref. prophets δοκιμάσαντες αὐτὸν γνώσεσθε *Did.*12.1; οὕτω δοκιμάσεις τὸν προφήτην καὶ τὸν ψευδοπροφήτην Herm.*mand.*11.7; **2.** *approve after testing,* id.*vis.*1.2.4; δοκιμασθέντες...οἱ μάρτυρες ἐν ταῖς κατὰ τοὺς πειρασμοὺς...προσβολαῖς Meth.*res.*1.56(p.315.7; M.41.1149B); of candidates for Valentinian initiation, Hipp.*haer.*6.41(p.172.26; M.16.3259B); for baptism, cf. id.*trad.ap.*20.1; *Const.App.*8.32.11; for eccl. office, of prophets προφήτης δεδοκιμασμένος...οὐ κριθήσεται *Did.*11.11; of ἐπίσκοποι and διάκονοι: χειροτονήσατε...ἑαυτοῖς...ἄνδρας...ἀληθεῖς καὶ δεδοκιμασμένους *ib.*15.1; of those converts who were appointed as bishops and deacons by apostles καθίστανον τὰς ἀπαρχὰς αὐτῶν, δοκιμάσαντες τῷ πνεύματι *1Clem.*42.4; and successors of such ministers ὅπως...διαδέξωνται ἕτεροι δεδοκιμασμένοι ἄνδρες τὴν λειτουργίαν αὐτῶν *ib.*44.2; of bishops, *Const.App.*2.1.3; οὕτως γὰρ ~έσθω...εἰ ἔστι σεμνός, πιστὸς καὶ κόσμιος, κτλ. *ib.*2.2.3; ~έσθω εἰ ἄμωμός ἐστι περὶ τὰς βιωτικὰς χρείας *ib.*2.3.1; of deacons, *ib.*3.16.1; of bishops, priests, and deacons, *ib.*7.31.1; **3.** *decide, resolve,* Eus.*v.C.*4.52(p.139.12; M.20.1204A); Ath.*decr.*32(p.28.20; M.25.476B); Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.375.22; M.46.964D).

δοκιμασία, ἡ, *test, testing*; **1.** eschatological ἥξει ἡ κτίσις τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν πύρωσιν τῆς δ. ... καὶ ἀπολοῦνται *Did.*16.5; τὸ τοῦ πυρὸς βάπτισμα τὴν ἐν τῇ κρίσει δ. λέγων Bas.*Spir.*36(3.30B; M.32.132C); **2.** of temptations, Mac.Aeg.*pat.*27(M.34.888C); Cyr.*Ps.*32:19(M.69.881B); Diad.*perf.*76(p.96.5); **3.** of self-examination of one to be appointed to priestly office, Chrys.*sac.*4.2(p.106.16; 1.406B).

δοκιμαστής, ὁ, *tester, prover*; of God as judge, Tat.*orat.*6(p.6.23; M.6.817C).

δοκιμαστικός, *testing* ποταμοῦ πυρὸς δ. τῶν ἀνθρώπων Cyr.H.*catech.*15.21.

δοκιμή, ἡ, **1.** *testing, trial* Ἰὼβ οὐ μισηθεὶς ὑπὸ κυρίου, ἀλλὰ δ. χάριν εἰς τὸ τοῦ παρανόμου πέπτωκε στόμα Or.*exp.in Pr.22:14*(M.17.220B); τὸν πονηρὸν πρὸς δοκιμὴν ἀνθρώπων ἐγρηγορότα *Hom.Clem.*3.3; τὰ τῶν γραφῶν ψευδῆ εὐλόγως πρὸς δοκιμὴν ἔχοντα τυγχάνει *ib.*3.4; οἱ...τῶν πραγμάτων αὐτόπται διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου δ. τὴν ὑπὲρ ὧν ἐμαρτύρησαν ἀλήθειαν ἐπιστώσαντο Eus.*d.e.*3.6(p.137.23; M.22.232C); **2.** *affliction, trial* χήρα ἐν δ. πολλῇ ‡Pion.*v.Polyc.*27.

δοκίμιος, *approved, reliable* δ. δόγματα Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3152B); τὸ δ. *reliability,* Eus.*d.e.*2.3(p.74.28).

*δοκιμότης, ἡ, *excellence, worth* δ. φράσεως ‡Just.*coh.Gr.*35 (M.6.304C); δ. τῆς ἀρετῆς Chrys.*hom.24.3 in Ac.*(9.197C).

δοκίμως, *worthily,* Eus.*ep.Caes.*(p.43.4; M.20.1537A).

δοκίς, ἡ, *beam,* name given to a kind of meteor because of its shape κομῆται ἢ δοκίδες ἢ πωγωνίαι ἢ πίθοι Or.*Cels.*1.58(p.109.31; M.11.768B); Eus.*d.e.*9.1(p.406.7; M.22.656A); *Chron.Pasch.*p.323(M.92.828A); v. [*]δοκίδη, δοκίτης.

δοκίτης, ὁ, variant of foreg., Thphn.*chron.*p.279(M.108.689C).

δολιεύ-ομαι, **1.** *practise cunning* or *behave treacherously towards,* Ephr.3.214A; Epiph.*haer.*59.7(p.372.10; M.41.1029A); ref. Ps.33:13b ἐστὶ τὸ μὴ ~σασθαι τὸν πλησίον Dor.*doct.*4.3(M.88.1661D) etc.; **2.** *use wiles*; of women, *T.Reub.*5.1,5.

*δολιολάλος, *speaking guile,* Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1301C).

*δολιοπλόκος, *weaving wiles, Orac.Sib.*12.48.

δολιότης, ἡ, *deceit, cunning,* Herm.*sim.*8.6.2; Mac.Aeg.*hom.*3.4 (M.34.469D); οὐ ῥᾳδιουργία ἡ δ. ἐστίν, ἀλλὰ πλήρης τούτων τυγχάνει Didym.ap.*cat.Ac.*13:10(p.215.32); as practised by Devil, Ath.*ep.Aeg.Lib.*4(M.25.545C); †Nil.*mal.cog.*27(M.79.1232D); by antichrist ὑπὸ πολλῆς δ. ὁ παγκάκιστος ὥσπερ πρᾶος ἐλεύσεται Rom.Mel. (*SBBAW* 1898[2] p.171); of women's *wiles, T.Jos.*4.3.

*δολιοτρόπως, *deceitfully,* El.H.*cant.*1.6(p.290).

*δολομέτρης, ὁ, *one who uses false measures, Const.App.*4.6.5.

δολοποιέω, *act treacherously towards,* Marc.Er.*opusc.*1.124(M.65.921A).

δόλος, ὁ, *guile, deceit*; defined ἔστι δὲ ὁ δ. κακοποιΐα λαθραία ἐν προσποιήσει τῶν βελτιόνων τῷ πλησίον προσφερομένη Bas.*hom.in Ps.*33(1.153B; M.29.373D); δ. τὸ πρὸς ἐπιβουλὴν περίεργον, ὅταν τις, ἀγαθόν τι σχηματισάμενος, καὶ τοῦτο, ὥσπερ δέλεαρ, τινὶ προθείς, δι' αὐτοῦ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς κατεργάσηται id.*reg.br.*77(2.442D; M.31.1136D).

*δολότροπος, *guileful, wily*; of Devil, ‡Epiph.*hom.*4(M.43.481B).

δολουργός, = δολοεργός, *treacherous,* Bas.*renunt.*5(2.207C; M.31.637C).

***δολουργῶς**, *guilefully*, Nil.*epp*.3.142(M.79.449B); Hesych.S. *temp*.1.74(M.93.1504B).

δολοφονία, ἡ, *murderous intent*, Gr.Mag.*dial*.(tr.Zach.)2.8(M.*PL*. 66.147D).

***δολοφωνέω**, *address guilefully*, *T.Gad* 6.5.

δόμα, τό, *gift*, Hipp.*Dan*.3.6.2; Or.*Jo*.10.13(11; p.184.22; M.14. 329C); ‡Pion.*v.Polyc*.10; τοῖς τοῦ θεοῦ δ. *Const.App*.2.24.7; of offerings to clergy, *ib*.2.28.5; for widows, *ib*.3.4.2; *ib*.4.8.1; κυρίως γὰρ δ. μὲν τὰ τοῖς ἐνδεέσι διδόμενα, δῶρα δέ, τὰ τοῖς ἀπροσδεέσιν εἰσκομιζόμενα...δῶρα μέν, οἱ ἐνυπάρχοντες ἑκάστῳ εἴδει τῶν συμπληρούντων τὴν κτίσιν πνευματικοὶ λόγοι, δι' ὧν ὁ τῆς κτίσεως γνωρίζεται ποιητής..., δ. δέ, οἱ ἐνόντες ἑκάστῳ τούτων αὖθις φυσικοὶ νόμοι· τοῦτ' ἔστι τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα, δι' ὧν παιδεύεταί τις πρὸς ἀρετήν †Cyr.*coll.VT*(6^{4}.64B; M.77.1272A); Thdt.*qu.9 in Dt*.(1.269).

δομαῖος, *belonging to, part of, the building*, Paul.Sil.*ambo*.187 (M.86.2259A).

[*]δομάτιον, τό, v. δωμάτιον.

δομάω (**[*]δομ-έω**), *build*, Gr.Naz.*carm*.1.2.32.82(M.37.922A); med., *Orac.Sib*.3.384; Thdt.*qu.45 in 2Reg*.(1.454); -εῖται *Chron. Pasch*.p.323(M.92.828B); pass., Thdt.*qu.45 in Dt*.(1.295); id.*qu.55 in 4 Reg*.(1.551).

***δομέστικος, ὁ**, (Lat. *domesticus*) title of palace or other imperial *official*; **1.** of palace official δ. τῆς βασιλικῆς τραπέζης CCP (681)*act*.1(H.3.1056C); **2.** of subaltern of minister, governor or general δ. τοῦ ἐπάρχου Isid.Pel.*epp*.1.300 tit.(M.78.357A); τὸν πραιπόσιτον...καὶ...τὸν τοῦ αὐτοῦ...δ. Jo.Mal.*chron*.17 p.410(M.97. 608A); δ. τοῦ στρατηγοῦ Anast.Ap.*a.Max*.2.31(M.90.169A); **3.** of head of a division of the *scholae* under the *comes*, Pall.*h.Laus*.44 (p.131.7; M.34.1209C); Thds.Imp.*syn*.(p.120.12; H.1.1345C); Jo. Mal.*chron*.13 p.333(M.97.497A); **4.** of a taxation officer, Malchus *exc.gent*.6(p.573.28; M.113.788D); **5.** of officer of ceremonial bodyguard, Thphn.*chron*.p.235(M.108.785B); **6.** of eccl. leader of choir, *Euchol*.(p.225).

[*]δομέω, v. δομάω.

δόμημα, τό, *building*, Eus.*h.e*.10.4.43(M.20.865B).

δομήτωρ, ὁ, *builder*, fig., †Max.*hymn*.2(M.91.1421A); of God ὁ δ. οὐρανοῦ Jo.Mon.*hymn.Blas*.6(M.96.1404D).

δόμος, ὁ, *house*; of a church, *CIG* 8654(Gerasa, 496); *IGC As. Min*.215(Naxos, saec. vii–ix); of Persian fire-temples, Geo.Pis. *carm*.4.168.

***δονακοτρεφής**, *nurtured in a reed*; of a spice (here aloes, but cf. Ex.30:23, Cant.4:14), Nonn.*par.Jo*.19:39(M.43.905D).

δον-έω, *agitate*; ? *beat*, in token of grief ~ούμενος...τὸ πρόσωπον Serap.*ep.mon*.6(M.40.932C).

δόξα, ἡ, **A.** *intention*, Eus.*v.C*.4.26(p.127.24; M.20.1176A).

B. *doctrine, system of belief* τῆς ἀποστολικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δ. Eus.*h.e*.4.7.5(M.20.317A); ὡς μὴ ὀρθὴν ἐχόντων...δ. id.ap.Marcell. *fr*.73 ap.eund.*Marcell*.1.4(p.27.21; M.24.768C); cf.CSard.*ep.cath*.ap. Ath.*apol.sec*.46(p.122.28; M.25.333B); τὴν ὑγιαίνουσαν πίστιν καὶ εὐσεβῆ δ. Bas.*jud*.8(2.223C; M.31.676C); περὶ λατρείας καὶ περὶ τῆς τοῦ θεοῦ δ. Chrys.*hom.7.6 in 1Cor*.(10.59D); Philost.*h.e*.3.12(M.65. 501A); ὁ Ἰωσὴφ...δ. ἑτέρας ἦν, οὐ τῆς Αἰγυπτιακῆς Chrys.*hom.4.4 in Tit*.(11.754C); Cyr.*Jo*.9.1(4.811E); Christianity described by opponents as τὴν ἄθεον...δ. Licinius ap.Eus.*v.C*.2.5(p.43.1; M.20.984B).

C. *honour, distinction, glory*; coming **1.** from good reputation, def. ὁρίζονται εἶναι δ., τὸν ἀπὸ τῶν πολλῶν ἔπαινον Or.*Jo*.32.26(17; p.471.14; M.14.813C); in gen. ἐν ταῖς ἐντολαῖς...περὶ πρωτείων ἢ περὶ δ. τινὸς οὐκ ἔστιν Herm.*sim*.8.7.6; Meth.*symp*.8.2(p.82.17; M.18. 140C); Gr.Naz.*or*.15.5(M.35.920B); ἀπετάξατο [sc. Christ]...τρυφῇ, δ., πλούτῳ *Const.App*.5.5.3; καταφρονήσωμεν τῆς τῶν πολλῶν δ. Chrys.*hom.3.6 in Jo*.(8.25C); Cyr.*Jo*.1.9(4.98E); as having no permanent effect on men, Bas.*hom*.23.2(2.186B; M.31.592C); endangering faith ὅταν γὰρ διὰ δ. πίστιν ἀμείβωσιν ὀρθήν Chrys.*hom. 3.5 in Jo*.(8.24A); **2.** from something which exalts one in men's eyes or in one's own, e.g. children δ. πατέρων ὁσιότης παίδων *Const.App*. 7.24.8; learning, †Bas.*Is*.238(1.560D; M.30.537A); **3.** from God, *1Clem*.32.2; *ib*.3.1 cit. s. πλατυσμός; σύ...δίδως τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων δ. καὶ τιμὴν καὶ ἐξουσίαν *ib*.61.2; δ. παρὰ θεῷ καὶ τιμὴν παρὰ ἀνθρώποις οἴσει Chrys.*hom.77.5 in Jo*.(8.457D); and Christ εἰ καὶ πᾶσα ἡ δ. σου ἐν τῷ κυρίῳ...Χριστῷ ὑπάρχει ἐστηριγμένη καὶ οὐκ ἐξ ἀνθρωπίνου, ἀλλ' ἐκ θείου ἀξιώματος ἐγκαυχᾶσαι *M.Ner.et Ach*.9 (p.8.13); **4.** but not to be sought τὸ μὲν δ. ἐρᾶν ἀδοξία, δ. δὲ ὄντως τὸ ταύτης ὑπερορᾶν Chrys.*hom.3.6 in Jo*.(8.25D); and contrasted with heavenly glory τῶν δὲ χοϊκῶν καὶ κατὰ σάρκα ζώντων, ἡ δ. αὐτῶν κατασκηνοῦν εἰς τὸν χοῦν λέγεται Bas.*hom.in Ps*.7(1.100D; M.29.236A); and glory of God, †Gregent.*leg.Hom*.48(M.86.608A).

D. *glory, majesty*, *A.Thom*.B 20(p.32.28); as title of address, *ib*.10 (p.30.7); of a king, †Jo.D.*B.J*.16(M.96.1004A); of reverence accorded to bishop, *Const.App*.3.13.1.

E. *vainglory, boastfulness* φυσιώμενοι...διὰ δόξης Tat.*orat*.26(p.28. 10; M.6.864A); πόρρω...ἦν δόξης, καὶ τύφου...ἐλεύθερος Chrys.*hom. 17.5 in Rom*.(9.629C); id.*hom.35.5 in 1Cor*.(10.328A); φιλοτιμίᾳ δὲ καὶ κενῇ δ. δεδουλωμένους Thdt.*h.e*.1.2.7(3.725).

F. *glory*, i.e. dazzling splendour which is in OT and NT peculiar attribute of Godhead and manifestation of divine presence (cf. Ex.16:10, 3Reg.8:11, Is.6:1); **1.** of God; **a.** in gen. οἱ ἄγγελοι τῆς δ. τοῦ προσώπου κυρίου *T.Lev*.18.5; Herm.*mand*.12.4.2; οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ...ἀφομοιοῦνται τῇ δ. τοῦ θεοῦ καὶ εἰσὶν μετ' αὐτοῦ ἀθάνατοι *M.Carp*.7; οὗτος ὁ τόπος...ἀπόβλητός ἐστι τῆς δ. τοῦ θεοῦ *Apoc.Paul*.41(p.62); *ib*.44(p.63); τὰ χερουβὶμ τῆς δ. κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον Ath.*ep.Adelph*.7(M.26.1080D); ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δ. σου *Const.App*.2.22.12; δ. δὲ πολλάκις ἡ γραφὴ λέγει αὐτὴν τοῦ θεοῦ οὐσίαν· ἐπειδὴ γὰρ ἀψηλάφητος καὶ ἀνέφικτος, δ. αὐτὴν ὠνόμασεν. ... πρῶτος τὴν οὐσίαν τοῦ θεοῦ δ. λέγει Ἰεζεκιὴλ...θεασάμενος τὸν θεὸν καθεζόμενον, καὶ ἐπάγων· τοῦτο ὁμοίωμα τῆς δ. κυρίου. ...ἣν οὖν εἶπε δ. ὁ Ἰεζεκιήλ, ταύτην ὁ θεός φησι τὸ ἐγώ Sever.*Eph*.1:17 (p.306.24ff.); **b.** meton. for God ὁ θρόνος τῆς δ. σου *Apoc.En*.9.4; *T.Lev*.3.4; ἐνώπιον τῆς ἁγίας δ. σου *T.Abr*.B 4(p.108.22); τοὺς... λειτουργήσαντας τῇ...δ. αὐτοῦ *1Clem*.9.2; ὁ θεός,...ἡ...ἀκίνητος δ. Chrys.*hom.3.4 in Rom*.(9.453A); εὐλογημένον εἴη τὸ ὄνομα τῆς δ. αὐτοῦ †Jo.D.*B.J*.17(M.96.1013C); **c.** dist. as outward manifestation from invisible divine essence οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ θεοῦ ἔβλεπον [sc. οἱ προφῆται] ἀλλὰ τὴν δ. ‡Ath.*qu.Ant*.28(M.28.616A); ἐπωχεῖτο...ἡ τοῦ θεοῦ δ., οὐκ αὐτὸς ὁ θεός,...ἀλλ' ἡ τούτου δ. ἡ πρὸς τὰς οἰκονομίας ἐπιφαινομένη Thdt.*Ezech*.10:18(2.743); ὁρῶσι [sc. angels]...δ. τινὰ τῇ αὐτῶν φύσει συμμετρουμένην. ... μετὰ μέντοι τὴν ἐνανθρώπησιν ὤφθη...οὐχ ὁμοιώματι δ. ἀλλ' ἀληθεῖ...χρησάμενος id.*eran*.1(4.22); **d.** ass. divine power, v. δύναμις; **e.** effects of manifested glory ὀφθεῖσα ἡ δ. τοῦ θεοῦ τοὺς μὲν εἰς γῆν κατήνεγκεν, τοὺς δὲ πυρὶ κατέφλεξεν *Const.App*.6.3.2; when communicated to Moses θείας ἐνεπλήσθη δ. τοῦ νομοθέτου τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σέλας ἐκεῖθεν ὑπὲρ ἀστραπὴν ἐκπεμπόμενον ἀντιβλέπειν οὐκ εἴα τοὺς ἐντυγχάνοντας Thdt. *qu.69 in Ex*.(1.173); **2.** partic. of Father Χριστοῦ, δι' οὗ ἐκάλεσεν ἡμᾶς...ἀπὸ ἀγνωσίας εἰς ἐπίγνωσιν δόξης ὀνόματος αὐτοῦ *1Clem*.59.2; *T.Job* 50(p.136.5); Or.*hom.1.8 in Jer*.(p.8.6; M.13.265A); πατρικῆς δ. Eus.*e.th*.1.13(p.74.3; M.24.852C); †Jo.D.*B.J*.31(M.96.1161B); **3.** Son being image, reflection, or lustre of Father's glory εἰκὼν γάρ ἐστι τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ καὶ ἀπαύγασμα οὐ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῆς δ. αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀιδίου φωτὸς αὐτοῦ...καὶ ἀπόρροια εἰλικρινὴς τῆς παντοκρατορικῆς δ. αὐτοῦ Or.*Jo*.13.25(p.249.30; M.14.444A); ὅλης μὲν οὖν οἶμαι τῆς δ. τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἀπαύγασμα εἶναι τὸν υἱόν...φθάνειν μέντοι γε ἀπὸ τοῦ ἀπαυγάσματος τούτου τῆς ὅλης δ. μερικὰ ἀπαυγάσματα ἐπὶ τὴν λοιπὴν λογικὴν κτίσιν· οὐκ οἶμαι γάρ τινα τὸ πᾶν δύνασθαι χωρῆσαι τῆς ὅλης δ. τοῦ θεοῦ ἀπαύγασμα ἢ τὸν υἱὸν αὐτοῦ *ib*.32.28 (p.474.7; 820A,B); πότε γὰρ ὁ θεὸς...ἀπαύγασμα οὐκ εἶχε τῆς ἰδίας δ.; id.*princ*.4.4.1(p.349.19; M.11.401C); φῶς ἱλαρὸν ἁγίας δ. ἀθανάτου πατρὸς...Ἰησοῦ Χριστέ *Hymn*.(*AGC* p.40); ἀπόρροια τῆς τοῦ παντοκράτορος δ. εἰλικρινής Eus.*d.e*.4.3(p.154.1; M.22.256D); Ast. Soph.*fr*.21 ap.Marcell.*fr*.85 ap.Eus.*Marcell*.1.4(p.25.7; M.24.764C); τῆς...οὐσίας...δυνάμεως καὶ δ. τοῦ πατρὸς ἀπαράλλακτον εἰκόνα *Symb.Ant*.(341)2(p.249.17; M.26.721C); ὁ μὲν υἱὸς ἐν τῷ πατρί, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς εἰκόνος κάλλος ἐν τῇ ἀρχετύπῳ μορφῇ...ἐκεῖ δὲ οὐκ ἔστι χωρίσαι τοῦ ἑτέρου τὸ ἕτερον...οὔτε τῆς θείας δ. τὸ ἀπαύγασμα. ... ἐκ γὰρ τῆς δ. ἐστὶ τὸ ἀπαύγασμα Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.200.12; M.45. 448A,B); τὸ τῆς δ. ἀπαύγασμα καὶ πάντα ὅσα τοιαῦτα τὸ μὴ ἀναρμόστως ἔχειν τοῦ υἱοῦ τὴν οὐσίαν πρὸς τὸν πατέρα μαρτύρεται *ib*.4(2 p.94.26; 672A); ὅταν τοῦτο εἴπῃς, οὐδὲ τὴν δ. πάντως εἶναι δώσεις...οὐ γὰρ ἔστι...τυφλὴν...νομισθῆναι τὴν δ. εἶναι...ὥστε εἰ τὸ ἀπαύγασμα οὐκ ἦν, οὐδὲ ἡ δ. ἦν *ib*.8(2 p.191.12; 785D); δ. δὲ ὁ πατήρ, ὅθεν τὸ μονογενὲς φῶς ἀπηυγάσθη *ib*.(2 p.193.23; 789A); ὤφθη...ἡ δ. κυρίου... ἤτοι γέγονεν ἐμφανὴς ὁ υἱός, ἡ δ. τοῦ θεοῦ καὶ πατρός Cyr.*ador*.11 (1.402A); revealing Father's glory to the saints, Serap.*euch*.13.4; **4.** of Son, *A.Jo*.88(p.194.7); ἔοικεν ἡ θειότης αὐτοῦ ἰδίως κατὰ τὴν γραφὴν δ. αὐτοῦ ὀνομάζεσθαι...ἀπὸ τοῦ πλούτου...τούτου τῆς θειότητος καὶ τῆς δ. αὐτοῦ μεταδιδούς Or.*comm.in Eph*.3:16(p.410); τῆς παρὰ τῷ θανάτῳ δ. αὐτοῦ id.*Jo*.19.18(4; p.318.27; M.14.560B); Χριστοῦ ἐπιδημίαν...τὴν νοητὴν γεγονέναι...τοῖς τεθεαμένοις Χριστοῦ τὴν δ. προφήταις *ib*.1.7(9; p.11.30; 36C); ἐκ τῶν ὀστῶν καὶ ἐκ τῆς σαρκός, τουτέστιν ἐκ τῆς ἁγιωσύνης καὶ ἐκ τῆς δ. Meth.*symp*.3.8(p.36.7; M.18. 73B); συναπεγεννήθη ἐκ τοῦ πατρὸς ἀϊδίως ἡ ὁμοία δ. καὶ δύναμις †Ath.*exp.fid*.2(M.25.204C); ἐπαγγελίαν τῆς δ. τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ *A.Phil*.97(p.38.9); θεός ἐστιν καὶ ἐκ θεοῦ κατὰ φύσιν καὶ τῆς δ.

κύριος Cyr.apol.Thdt.55(p.131.12; 6^1.225C); as denoting Son's full divinity δ. αὐτὸν καλεῖ, ἅτε φυσικῶς ἀπαύγασμα ὄντα τῆς πατρικῆς δ. Didym.Trin.1.32(M.39.429A); exeg. Eph.1:17 ἐνταῦθα τὴν οἰκονομίαν διώρισε· καὶ δ. μὲν τὸν μονογενῆ καλεῖ· Ἰησοῦν δὲ Χριστὸν τὸ κήρυγμα τῆς οἰκονομίας· τῆς μὲν γὰρ οἰκονομίας θεός, τῆς δὲ δ. πατήρ ‡Ath. comm.essent.31(M.28.60B); τὸν αὐτὸν τοῦ αὐτοῦ καὶ θεὸν ἐκάλεσε καὶ πατέρα· θεὸν μὲν ὡς ἀνθρώπου, πατέρα δὲ ὡς θεοῦ, δ. γὰρ τὴν θείαν φύσιν ὠνόμασεν Thdt.Eph.1:17(3.407); cf. διὰ τοῦ ἀνθρώπου, οὗ ἀνέλαβεν ἡ δ. ἐκείνη ἀκατάληπτος, ἥτις δι' ἀνθρώπου τοῖς ἀνθρώποις συνελθεῖν κατηξίωσεν A.Petr.et Paul.22(p.128.8); **5.** characteristics and qualities of Son's glory; **a.** derived from Father; **i.** orthodox, in gen. v. 3 supra; ref. Jo.6:27 ἐν τῇ μορφῇ τοῦ θεοῦ ἐστι, καὶ ἐν τῷ πατρὶ ὢν ἐσφράγισται τῇ πατρῴᾳ δ. Gr.Nyss.Eun.4(2 p.94.23; M.45.672A); **ii.** subordinationist and Arian οὐ γὰρ ἀγένητον οὐδὲ ἄναρχον ...εἶχε τὴν δ. ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς λαβών Eus.e.th.1.20(p.82.29; M.24.868D); τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐξουσίαν Ἀστέριος δ. ὀνομάζει Marcell. fr.93 ap.eund.Marcell.2.2(p.40.5; M.24.792A); τὸ ζῆν καὶ τὸ εἶναι παρὰ τοῦ πατρὸς εἰληφότα καὶ τὰς δ. Ath.syn.16(p.244.5; M.26.709B); **b.** before Creation οὐκοῦν εἰ καὶ πρὸ τοῦ τὸν κόσμον γενέσθαι τὴν δ. εἶχεν ὁ υἱός Ath.Ar.1.38(M.26.92B); ὁ...θεὸς λόγος ὁ πρὸ κόσμου ἔχων τὴν τοῦ πατρὸς δ. Gr.Nyss.hom.in 1Cor.15:28(M.44.1320D); πῶς ὡς δόξης ἐπιδεὴς τὴν προκόσμιον αὐτοῦ δ. αἰτεῖ; Cyr.apol.Thdt.55 (p.131.13; 6^1.225C); **c.** Son as ἥλιος τῆς δ. Jo.Mon.hymn.Bas.3(M.96.1372C); id.hymn.Chrys.8(M.96.1384B); id.hymn.Nic.Myr.7(M.96.1388B); **d.** glory hidden in Inc., Eus.d.e.6.1(p.252.8; M.22.413C); blasphemed, A.Thom.B 62(p.43.18); but not lost οὐ χωρισθεὶς τῆς δ. τοῦτο λέγει, ἀλλ' ἐν ἀδόξῳ σώματι γεγονώς, ἵνα δείξῃ οὐ χωριζομένην τῆς θεϊκῆς δ. τὴν τοῦ δούλου μορφήν, ἀλλὰ ταύτην ἐπιδεικνυμένην, διὸ λέγει· 'καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω', μίαν τὴν πρὸ σώματος καὶ ἐν σώματι δ. δεικνύς ‡Ath.Apoll.2.15(M.26.1157B); Cyr.hom.pasch.17 (5^2.226C); **e.** glory of Christ's body οὐ γὰρ ὁ κύριος τῆς δ. δοξάζεται, ἀλλ' ἡ σὰρξ τοῦ κυρίου τῆς δ. αὕτη λαμβάνει δ. συναναβαίνουσα αὐτῷ εἰς οὐρανόν Ath.inc.et c.Ar.3(M.26.989B); εἰ δὲ καὶ ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα...οὐχ ἑτέρῳ τινὶ παρ' ἑαυτὸν τὴν ἐπὶ τούτῳ κεχάρισται δ. Cyr.apol.Thdt.7(p.131.10; 6^1.225B); in Transfiguration ὅτε ἐν δ. ὤφθη τοῖς ἀποστόλοις ἐπὶ τοῦ ὄρους, οὐ δι' ἑαυτὸν ἐποίησεν δεικνὺς ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκκλησίαν Clem.exc.Thdot.4(p.106.24; M.9.656B); τίς...ἡ δ. τοῦ σώματος...παρεδείχθη τοῖς μαθηταῖς...ἐπὶ τοῦ ὄρους; Or.fr.85 in Lc.(p.274); id.Cels.2.64(p.186.3; M.11.896D); τὴν δ. μὴ δυνάμενοι φέρειν...τὰ πρόσωπα καὶ τὰ γόνατα κλίνωσιν ἐπὶ τὴν γῆν ἐκ τῆς δ. τῆς θεότητος ‡Ath.serm.fid.24(p.21; M.26.1277C); **f.** the Cross as δ., Chrys.hom.77.4 in Jo.(8.455C); Ammon.Jo.12:28(M.85.1476B); **6.** of H. Ghost τὸ δὲ πνεῦμα λέγεται πνεῦμα δυνάμεως καὶ πνεῦμα τῆς δ. Ath.ep.Serap.1.25(M.26.589A); Bas.Spir.55(3.47C; M.32.172A); πῶς οὖν τὸ πνεῦμα συμμαρτυρήσει...εἴπερ αὐτὸ τῆς τοῦ υἱοῦ δ. ἀλλότριον; Didym.(‡Bas.)Eun.5(1.302B; M.29.725A); as identical with divine glory τὸ δὲ συνδετικὸν τῆς ἑνότητος ταύτης, ἡ δ. ἐστί· δ. δὲ λέγεσθαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἄν τις...ἀντείποι. ... 'τὴν δ.' γάρ φησι 'ἣν ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς.' ἔδωκε γὰρ...τοῖς μαθηταῖς τοιαύτην δ., ὁ εἰπὼν πρὸς αὐτούς· 'λάβετε πνεῦμα ἅγιον.' ἔλαβε δὲ ταύτην τὴν δ., ἣν πάντοτε εἶχε πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, ὁ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν περιβαλλόμενος, ἧς δοξασθείσης διὰ τοῦ πνεύματος ἐπὶ πᾶν τὸ συγγενὲς ἡ τῆς δ. τοῦ πνεύματος διάδοσις γίνεται Gr.Nyss.hom.15 in Cant.(M.44.1117A,B); δ. λέγειν αὐτὸν οἶμαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον id.hom.in 1Cor.15:28(M.44.1320C); cf. δ. σου [sc. πνεύματος] τῇ δ. A.Jo.94(p.197.20); **7.** of Trin. μία δ. τῆς ἁγίας τριάδος Ath.Ar.1.18 (M.26.48C); cf.A.Phil.24(p.13.19); **8.** of angels, Ign.Smyrn.6.1; οἱ... ἄγγελοι ἐκτὸς ὄντες σαρκὸς ἐν μακαριότητος ἀκρότητι διὰ τοῦτο καὶ δόξης εἰσίν Meth.res.1.49(p.302.8; M.18.277A); Ath.Ar.2.23(M.26.196B); forfeited by rebel angels, ib.3.10(341B); τῶν ἀγγέλων καὶ... πάσης τῆς περὶ τὰ ὑπερκόσμια δ. †Bas.Is.237(1.559E; M.30.536B); ref. man's original state ἵνα ἔμεινεν ἴσος τῆς δ. ... τῶν...ἀγγέλων V.Zos.19 (p.107.19); ἀγγελικὴ δ. as heavenly state of the blessed, A.Phil.144 (p.87.2); of angels of divine presence ἄγγελοι πρὸ προσώπου καὶ ἄγγελοι τῆς δ. Epiph.mens.22(M.43.276C); δόξαι as angelic order, A.Jo.11(p.158.9); ἀρχάγγελοι, δ. καὶ δυνάμεις ἐπουράνιοι ‡Pion. v.Polyc.32; **9.** of divine mysteries and holy things τοιαύτης δ. [i.e. eucharist] ἐν ταῖς χερσὶν ἐφαπτόμενοι Pers.capt.(M.86.3241D); ἄκουε τὰς δ. τοῦ θεοῦ Herm.vis.1.3.3; A.Jo.93(p.196.19); τολμηροὶ...καὶ αὐθάδεις, δ. οὐ τρέμοντες Ath.hom.in Mt.11:27(M.25.217C); οὐ μὴ παύσηται ἡ δ. τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ ‡Epiph.v.proph.Jer.14(p.22; M.43.400D,421D); of Law and new covenant αἰσθητὴ ἦν ἡ δ. [sc. Μωυσέως]...ἡ δὲ τῆς καινῆς νοητή Chrys.hom.7.1 in 2Cor.(10.479E); cat.2Cor.3:10(p.456.13); of new Jerusalem ἥτις ἐστὶ δ. θεοῦ αἰώνιος T.Dan 5.12; δ. τῆς ἁγνείας Meth.symp.8.4(p.85.3; M.18.144B); Serap. euch.10.1; **10.** of divine glory as communicated to creatures, Or. or.23.5(p.353.12; M.11.492A); esp. to men; **a.** as divine gift virtually equivalent to grace ὥσπερ ὁ Ἀδὰμ...τῆς δ. τοῦ θεοῦ ἐγυμνώθη, οὕτως καὶ οἱ νῦν ἄνθρωποι τῆς τοῦ θεοῦ δ. μακρὰν γίνονται Apoc. Bar.4(p.87.36); δὸς τὴν δ. ἵνα ἴδω τὰ μυστήριά σου Apoc.Esd.(p.24); Or.Cels.5.60(p.64.2; M.11.1276D); τοῦτο...ἡμῶν τὸ σῶμα σῶμα δ. ἦν πρὸ τῆς παραβάσεως Meth.res.3.14(p.410.32); δ. θεοῦ ἐστιν ἀληθῶς ἐπ' αὐτούς A.Phil.89(p.35.4); δεκτικὸς δὲ τῆς τοῦ πνεύματος δ. γενόμενος δι' ἀπαθείας καὶ καθαρότητος Gr.Nyss.hom.15 in Cant.(M.44.1117B); Thdt.Is.9:4(p.48.24; 2.234); δ. λέγει τὴν τῶν σημείων καὶ... ὁμοψυχίας...λέγει δὲ τὴν τοῦ πνεύματος χάριν Ammon.Jo.17:22(M.85.1504D); of apostles ὧν...ἡ δ. ἡ αὐτή Alex.Sal.Barn.4(437C); identified with revelation of divine truth τὰ περὶ θεοῦ ἀκριβῶς γινωσκόμενα ...δ. ἂν λέγοιτο εἶναι θεοῦ ὀφθεῖσα Or.Jo.32.27(17; p.472.28; M.14.816D); **b.** as reward of the blessed in resurrection life, esp. of martyrs μαρτυρήσας ἐπορεύθη εἰς τὸν...τόπον τῆς δ. 1Clem.5.4; οἱ... ὑπομένοντες...δ. ... ἐκληρονόμησαν ib.45.8; ἐκ δεξιῶν κάθηνται καὶ ἔχουσιν δ. Herm.vis.3.2.1; id.mand.4.4.2; id.sim.5.3.3; Ep.Lugd.ap Eus.h.e.5.2.2(M.20.433A); ἵν' εἰς δ. τὴν ἐν Χριστῷ ἀναστῶμεν Or.hom. 16.10 in Jer.(p.142.26; M.13.452A); ὅταν...ἀναστῶσιν οἱ δίκαιοι ἐν δ. ἐν τῇ δευτέρᾳ Χριστοῦ παρουσίᾳ id.fr.22 in Lc.(p.243); Meth.res.1. 44(p.293.8; M.41.1113D); ἵνα τὴν δ. παρ' αὐτῷ κτήσωνται μείζονα [sc. martyrs], διὰ πολλῶν αὐτοὺς ἤλεγξε πόνων ib.1.56(p.315.11; 1149B); ἵνα...συναριθμηθῶ ἐν τῇ δ. ὑμῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς A.Phil.30 (p.16.13); ἐν τῇ μετὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς σαρκὸς δευτέρᾳ δ. Marcell. fr.96 ap.Eus.Marcell.2.3(p.51.1; M.24.809B); ἐν τῇ τῆς δ. ἀποπληρώσει Bas.Spir.26(3.22B; M.32.113C); δ. ... ἐστεφάνωται ὁ κοινὸς ἄνθρωπος, καὶ δ. ... παντὶ τῷ ποιοῦντι τὸ ἀγαθόν...ἀπόκειται...καὶ μεγάλη...ἡ δ. τοῦ δικαίου ib.55(47B; M.169B); τῶν μὲν ἁγίων...ἡ δ. ἐστὶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς id.hom.in Ps.7(1.100C; M.29.236A); δ. αἰώνιος id.hom.6.3 (2.46B; M.31.268A); αἰωνίου ζωῆς καὶ δ. Const.App.2.47.3; τὴν μέλλουσαν δ. καὶ παρρησίαν Chrys.hom.77.5 in Jo.(8.457E); ἵνα...τὴν ἡμῶν οὐσίαν τῇ οὐρανίῳ τιμήσῃ δ. †Jo.D.B.J.31(M.96.1161C); ἔρριψε [sc. ὁ θεὸς]...αὐτὸν [sc. Devil] ὡς ἀνάξιον τῆς ἄνωθεν δ. ib.7(908A); **11.** of glory as visible light or halo, Apoc.Mos.18(p.10); Or.Jo. 32.26(17; p.471.23; M.14.816A); A.Jo.Bapt.4(p.529.9); Chrys.hom. 7.1 in 2Cor.(10.479E) cit. s. 9 supra; Thdt.qu.69 in Ex.(1.173) cit. s. 1.e supra.

G. *glory, praise, worship,* as offered; **1.** in gen. to God συνέρχεσθαι εἰς εὐχαριστίαν θεοῦ καὶ εἰς δ. Ign.Eph.13.1; id.Magn.15; 2Clem.17.7; by deeds, A.Jo.18(p.161.5); ἐν πράξεσιν ὁ διδοὺς δ. ... τῷ θεῷ Or.hom.12.11 in Jer.(p.97.16; M.13.393A); id.Jo.1.37(42; p.47.23; M.14.97A); Didym.Trin.1.25(M.39.380A); **2.** partic. to Father, Eus.e.th.3.15(p.172.21; M.24.1029A); v. 3 infra; to Son, A.Jo.43(p.172.7); Eus.e.th.3.15(p.172.18; 1029A); cat.2Cor.2:10 (p.361.7); to H. Ghost δ. τοῦ τὸ πνεῦμα· δ. σοι ἅγιε A.Jo.94(p.197.19); **3.** to God, liturg.; **a.** in *Gloria in excelsis*, Ath.virg.20(p.56.3; M.28.276D); cf.Const.App.7.47.2 cit. s. διά; A.Mt.25(p.245.3); **b.** in *Sanctus* πλήρης ἐστὶν ὁ οὐρανός, πλήρης ἐστὶν καὶ ἡ γῆ τῆς μεγαλοπρεποῦς σου δ. κύριε τῶν δυνάμεων Serap.euch.13.10; Lit.Marc. (p.132.2); **c.** in eucharistic prayer σοὶ ἡ δ. εἰς τοὺς αἰῶνας Did.9.2; σοῦ ἐστιν ἡ δ. καὶ ἡ δύναμις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ib.9.4; Just.1apol.65. 3(M.6.428A) cit. s. προΐστημι; **d.** in other parts of liturgy δι' οὗ σοὶ ἡ δ. καὶ τὸ ⟨κράτος⟩ ἐν ἁγίῳ πνεύματι Serap.euch.5.11; ib.1.4; Lit.ap.Const.App.8.5.7; **e.** doxology, to Father ᾧ ἡ δ. εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων 1Clem.38.4; Did.9.2; ‡Diogn.12.9; Const.App. 3.18.2; αὐτῷ ἡ δ. καὶ τὸ κράτος Gr.Nyss.hom.opif.2.34(M.44.297A); Chrys.hom.59.7 in Mt.(7.605C); to Son ᾧ ἡ δ. καὶ ἡ μεγαλωσύνη 1Clem.20.12; M.Polyc.21; ᾧ ἐστιν ἡ δ. καὶ τὸ κράτος κτλ. Or.hom. 1.16 in Jer.(p.16.11; M.13.276C); Ath.v.Anton.94(M.26.976B); Chrys. hom.41.4 in Mt.(7.451B); Thdt.provid.10(4.686); to H. Ghost, Gr. Nyss.hom.14 in Cant.(M.44.1088A); to the three Persons δ. ἀναπέμποντες τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι id.res.3(M. 46.681A); Chrys.hom.in Mt.7:14(3.32A); Jo.D.virt.(M.95.97B); Lit. Jac.(p.224.25); also without καί: δ. σοι πάτερ· δ. σοι λόγε· δ. σοι πνεῦμα ἅγιον A.Jo.96(p.199.2); ib.94(p.197.19); in grace after food, Ath.virg.14(p.49.7,19; M.28.268Df.); Chrys.hom.55.5 in Mt. (7.561A); ib.55.6(563C); cf. σοὶ δ. ἡ τῶν σπλάγχνων ἀγάπη· σοὶ δ. τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα· σοὶ δ. ἡ ἐν Χριστῷ δύναμις ἱδρυμένη A.Thom.A 132 (p.239.26); to God in three Persons, Gr.Naz.or.19.17(M.35.1064B); ib.31.33(p.190.11; M.36.172B); ib.45.30(664B); to Trinity, ib.26.19 (M.35.1252D); Nil.Eulog.34(M.79.1140A); theol. relation of doxology to baptismal formula, Gr.Nyss.ep.24(M.46.1092B); for other forms and their Trin. implications v. διά; ἐν; μετά; σύν.

H. as synonym for *doxology*, ‡Bas.h.myst.35(p.266.10); τῶν τροπαρίων ψαλλομένων μετὰ τὴν δ. Thdr.Stud.praesanct.(M.99.1688C); cf.Lit.Chrys.(p.353.19).

δοξάζ-ω, A. *think, form an opinion*; intrans., *LS*; trans., *hold* a belief or opinion τὰ ἐναντία δ. καὶ δογματίσαντες Just.*1apol*.4.8(M.6.333B); τὰ περὶ τὴν ἀνάστασιν ~όμενα Hipp.*haer*.9.30(p.264.17; M.16.3411B); οἱ μετεμψύχωσιν ~οντες Or.*hom.4 in Lc*.(p.29.6); οὐκ ἔδει [sc. name of Jesus]...ἀπ' ἀνθρώπων πρῶτον κληθῆναι οὐδὲ...δοξασθῆναι *ib.14*(p.95.27); τοῦ τεθνεῶτος ἀναβίωσιν τὴν τοῦ παιδὸς κράτησιν ἐδόξαζον Eus.*v.C*.1.22(p.18.30; M.20.937C); τῶν τὸ ὁμοούσιον ~όντων Philost.*h.e*.8.17(M.65.568A); in form δεδόξακαν, Hipp.*haer*.6.30(p.157.4; 3238B).

B. *glorify, give honour to*; **1.** of glorification of divine Persons by man; **a.** in gen. οὕτως ἐποίησεν [sc. Moses] εἰς τὸ δοξασθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ ἀληθινοῦ *1Clem*.43.6; ~ω Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν θεόν Ign.*Smyrn*.1.1; δοξάσαι τὸ ὄνομα id.*Philad*.10.1; id.*Trall*.1.2; ἐὰν πάσχωμεν διὰ τὸ ὄνομα...~ωμεν αὐτόν Polyc.*ep*.8.2; οἱ πάσχοντες ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος ~ειν ὀφείλετε τὸν θεόν Herm.*sim*.9.28.5; *M.Polyc*.14.3 cit. s. διά; Clem.*paed*.2.8(p.200.9; M.8.485C); πίστις ὁμολογοῦσα εἶναι τοῦτον [sc. God] καὶ ~ουσα ὡς ὄντα id.*str*.7.10(p.40.27; M.9.477C); ἔδει...τέλειον ὄντα τὸν πατέρα, ἀριθμῷ ~εσθαι τελείῳ Hipp.*haer*.6.29(p.156.27; M.16.3238B); εὔλογον...καταπαύειν τὴν εὐχήν...~οντα τὸν τῶν ὅλων πατέρα διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι Or.*or*.33.6(p.402.33; M.11.561A); διὰ Χριστοῦ...~ειν τὸν θεόν id.*Jo*.1.12(13; p.18.6; M.14.45C); διὰ τούτων [sc. τῶν αἰσθητῶν] ~οντας τὸν πεποιηκότα *ib*.1.28(30; p.36.23; 77A); *ib*.32.4(p.431.25; 749C); ~ομεν...σὲ καὶ τὸν ἀόρατόν σου πατέρα καὶ τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα καὶ τὴν μητέρα πασῶν κτίσεων *A.Thom*.A 39(p.157.16); πνεύματι ~οντες Ἰησοῦν Meth.*arbitr*.1(p.147.5; M.18.241B); πολλῶν...~όντων ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Ἰακώβου Eus.*h.e*.2.23.14(M.20.200C); *POxy*.924.13 (saec. iv); Bas.*Spir*.54(3.46E; M.32.169A); δεῖ...ἡμᾶς βαπτίζεσθαι μέν, ὡς παρελάβομεν· πιστεύειν δέ, ὡς βαπτιζόμεθα· ~ειν δέ, ὡς πεπιστεύκαμεν, πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα id.*ep*.125.3(3.216D; M.32.549B); Amph.*ep.syn*.(M.39.96D); Gr.Nyss.*ep*.24(M.46.1092B); CHier.(350)*ep*.(p.137.15; M.25.352C), *Can.App*.34 citt. s. ἐν; δ. τὸν θεόν, οὐκ ἐκείνῳ δόξαν χαριζόμενοι, ἀλλ' ἑαυτοὺς τὴν ἀθάνατον δόξαν ἐνδύοντες Sever.*serp*.1(M.56.499); προφητῶν, ἀποστόλων, μαρτύρων, δι' οὓς ὁ δεσπότης ἡμῶν ~εται Χριστός *V.Pach.Σ* 90(p.269.18); H. Ghost, cf. πνεῦμα, συνδοξάζω; **b.** in eucharistic prayer, *A.Jo*.109(p.207.9); cf.Hipp.*trad.ap*.4.13; in liturg. prayer to Christ ~ομέν σε καὶ αἰνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν καὶ εὐχαριστοῦμεν τὴν πολλήν σου χρηστότητα καὶ μακροθυμίαν ἅγιε Ἰησοῦ *A.Jo*.77(p.189.23); in doxology, Thdt.*haer*.4.1(4.350) cit. s. ἐν; **c.** through good living ἀλήθειαν ἀγάπα...ἵνα τὸ πνεῦμα, ὃ ὁ θεὸς κατῴκισεν ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ, ἀληθὲς εὑρεθῇ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ οὕτως δοξασθήσεται ὁ κύριος ὁ ἐν σοὶ κατοικῶν Herm.*mand*.3.1; κυριακὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ποιεῖ, ὅταν ἀποβάλλῃ φαῦλον νόημα...τὴν ἐν αὐτῷ τοῦ κυρίου ἀνάστασιν ~ων Clem.*str*.7.12(p.54.20; M.9.505A); id.*ecl*.42(p.149.9; M.9.720A); ~εται ὁ θεὸς διὰ τῆς εὐωδίας τοῦ βίου τῶν δικαίων Or.*fr.10 in Lc*.(p.236); Meth.*symp*.6.3(p.67.22; M.18.117B); ~ωμεν τὸν υἱὸν μὴ τῇ δόξῃ ταύτῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ διὰ τῶν ἔργων Chrys.*hom.52.4 in Jo*.(8.309A); *ib.57.3*(336C); Cyr.*Jo*.9(4.746C); Thdt.*1Cor*.6:20(3.199); τινὰ τοσοῦτον τὸν θεὸν ἀγαπῶντα...ὥστε τὸν μὲν θεὸν ἐν αὐτῷ ~εσθαι, ἑαυτὸν δὲ ὡς μήτε ὄντα εἶναι Diad.*perf*.13(p.16.1); **d.** through martyrdom δοξάσωμεν...καὶ ἡμεῖς ὑψώσαντες τῷ ἑαυτῶν θανάτῳ τὸν θεόν, ἐπείπερ ὁ μαρτυρῶν τῷ ἑαυτοῦ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν Or.*mart*.50(p.47.3; M.11.636A); **2.** of God's glorification by angels, Clem.*prot*.12(p.84.14; M.8.240C); *Const.App*.2.56.1; **3.** the Son by the universe κόσμος σε ~ει *Hymn.*(*AGC* p.40); **4.** of Son's glorification of Father, Or.*Jo*.2.13(7; p.69.14; M.14.136B); Eus.*e.th*.1.11(p.70.16; M.24.845B) cit. s. ἀντιδοξάζω; οὐ γὰρ ὁ υἱὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ ἐδοξάσθη· πρὸ μὲν γὰρ τοῦ σταυροῦ οὐδὲ Ἰουδαῖοι αὐτὸν ᾔδεσαν...μετὰ δὲ τὸν σταυρὸν ἡ οἰκουμένη...προσέδραμεν Chrys.*hom.80.1 in Jo*.(8.473B); Cyr.*Jo*.9(4.746A,B); **5.** Son as glorified by Father, Ath.*inc.et c.Ar*.4(M.26.989B) cit. s. ἀνθρωπότης; **a.** through Passion, *Barn*.11.9; Chrys.*pent*.1.3(2.461E); id.*hom.51.2 in Jo*.(8.301A); cf.*ib.72.2*(425B,C); μέλλων σταυροῦσθαι ἔλεγε· 'δόξασόν σου τὸν υἱόν', δόξαν τὸν σταυρὸν καλῶν id.*hom.in Mt.26:39*(3.19A); Cyr.*Jo*.8(4.705D); Ammon.*Jo*.13:32(M.85.1485A); **b.** through Resurrection, *Const.App*.7.25.2; ποῦ ἐδόξασεν; ἐν τοῖς πρὸ τούτων γενομένοις· καὶ πάλιν δοξάσω μετὰ τὸν σταυρόν Chrys.*hom.67.2 in Jo*.(8.402B); μετὰ τὸ δοξασθῆναι Χριστόν, τουτέστι μετὰ τὴν ἀνάστασιν Cyr.*Jo*.5.2(4.473D); Ammon.*Jo*.12:23(M.85.1473D); **c.** through Ascension, Chrys.*hom.80.2 in Jo*.(8.475C); Cyr.*Jo*.9(4.745E); **d.** through his manifestation to world and his dominion and authority, ref. Jo.17:10 τουτέστιν, ἢ ὅτι ἐξουσίαν αὐτῶν ἔχων, ἢ ὅτι δοξάσουσιν ἐμέ Chrys.*hom.81.1 in Jo*.(8.479C); 'δόξασόν με', ἀντὶ τοῦ, φανέρωσόν με Cyr.*thes*.30(5[1].259B); **6.** Son as glorified by H. Ghost ὁ παράκλητος...~ων τὸν Χριστὸν περιμένει τὸ ἐκείνου θέλημα *Const.App*.2.26.6; ἐδόξασε...τὸν Ἰησοῦν τὸ πνεῦμα...ὡς πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀλλοτρία δύναμις Cyr.*apol.Thdt*.9(p.135.6; 6[1].229C); opp. Nestorian conception of δύο Χριστοὺς...τὸν μὲν ~όμενον...τὸν δὲ ~οντα *ib*.(p.135.11; 229C); *A.Barth*.7(p.144.27) cit. s. ἐν; **7.** men as glorified by God, *1Clem*.32.3; ~ειν...Χριστὸν τὸν δοξάσαντα ὑμᾶς Ign.*Eph*.2.2; ὁ...ταῦτα ποιῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ δοξασθήσεται *Barn*.21.1; ἀτιμοῦνται [sc. Χριστιανοί] καὶ ἐν ταῖς ἀτιμίαις ~ονται *Diogn*.5.14; τῇ δοθείσῃ αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς δόξῃ τοὺς θεοσεβεῖς ἐδόξασεν ἀνθρώπους Marcell.*fr*. 95 ap.Eus.*Marcell*.2.3(p.50.30; M.24.809A); *Const.App*.3.13.1; *ib*.7.39.3; εἰ ~ομεν ἐν ἑαυτοῖς τὸν θεόν, προσδοκήσωμεν ὅτι δοξασθησόμεθα παρ' αὐτοῦ Cyr.*Jo*.9(4.746C); Thdt.*Is*.12:2(2.258); **8.** in gen., *honour* τούτους Κελτοὶ ὡς προφήτας...~ουσι Hipp.*haer*.1.25(p.29.21; M.16.3053A); τῶν παρ' αὐτοῖς ~ομένων βίβλων *ib*.5.14(p.108.13; 3166C); τὸν λαλοῦντά σοι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ δοξάσεις *Const.App*.7.9.1; Gel.Cyz.*h.e*.2.24.24(M.85.1304B).

C. *say the doxology* ψάλλει...ψαλμὸν ἕκτον...καὶ ~ει †Jo.Jej.*poenit*.(M.88.1889A); *Euchol*.(p.491); or simply *sing* ὁ λαὸς τὸ τροπάριον ~ει *Const.Stud*.2(M.99.1705A).

***δοξάριοι, οἱ,** members of sect, otherwise called ἀποσχίσται who separated themselves from organized Church life τὴν ἰδίαν δόξαν ζητοῦντες Jo.D.*haer*.102(M.94.776A).

δοξάριον, τό, 1. *paltry, contemptible opinion* or *doctrine* τὰ τῶν ἀνοσίων αἱρετικῶν δ. Cyr.*glaph.Gen*.5(1.175A); Zach.Mit.*opif*.(M.85.1057A); **2.** *paltry, contemptible glory*, Or.*Cels*.3.9(p.210.7; M.11.932B); οὐ...διὰ δοξάριον ἀσκοῦσι τὴν...παρθενίαν *ib*.7.48(p.199.30; 1492B); Bas.*hex*.5.6(1.46A; M.29.109A); id.*ep*.238(3.366D; M.32.889A); Gr.Naz.*carm*.1.2.25.447(M.37.844A); τὸ δ. τοῦ κόσμου τούτου Isid.Pel.*epp*.5.563(M.78.1640A); Cyr.*Ps*.36:35(M.69.949B); id.*Jo*.9(4.727C).

***δοξαστήρ, ὁ,** *one who glorifies* τοῦ ἁγίου πνεύματος...οὐ...σε εἶναι δ. ἀληθινὸν ἀκούοντες Bas.*ep*.50(3.143A; M.32.388B).

δοξαστικός, *glorifying*, of H. Ghost οὐδὲ τὴν δ. δύναμιν ἐπιδέξεται, ὃ ἂν μὴ αὐτὸ ᾖ δόξα Gr.Nyss.*Maced*.22(M.45.1329A).

δοξαστός, *to be glorified*, *cat.2Cor*.4:4(p.374.31).

***δοξοκαθαιρέτης, ὁ,** *subverter of true doctrine*, Eust.Mon.*ep*.(M.86.909C).

δοξοκαλία, ἡ, *false estimate of beauty*, Clem.*paed*.2.3(p.179.28; M.8.436B); *ib*.2.10(p.222.30; 528B).

***δοξολογ-έω, A.** *glorify, give glory to, praise*; **1.** God, by martyrs before execution, *M.Scill*.16; λελάληκεν γὰρ ἐν τῇ διαλέκτῳ τῶν χερουβίμ, ~οῦσα τὸν δεσπότην τῶν ἀρετῶν ἐνδειξαμένη τὴν δόξαν αὐτῶν *T.Job* 50(p.136.2); ~οῦντες αὐτὸν...ἤγουν εὐλογοῦντες Or.*exc.in Ps*.36:22(M.17.132C); †Dion.Al.*fr.2 in Job* (p.204.1); Epiph.*haer*.70.8(p.241.9; M.42.353A); τὴν...τριάδα ~οῦμεν *ib*.76.47(p.401.5; 616B); τῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις...τὸν τῶν ὅλων ~ούντων θεόν Cyr.*Is*.2.5(2.343E); ~είσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ *ib*.4.1(543E); id.*Am*.19(3.268E); id.*Jo*.11.6(4.955D); Procl.CP *hom*.1.3(M.65.836C); ~εῖν τὴν σοφίαν τοῦ ποιήσαντος id.*or*.2.4(M.65.697A); πρόσωπα τρία ~εῖν Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3156A); ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τριάδι καὶ μονάδι ~ούμενος Jo.D.*f.o*.2.5(M.94.880A); by angels ἀγγέλοις ἔργον ~εῖν τὸν θεόν Bas.*hom.in Ps*.28(1.122E; M.29.301C); by seraphim with whom worshippers at eucharist are associated, Chrys.*hom.14.4 in Eph*.(11.108B); **2.** partic. Father, Afric.*ep.Arist*.1(p.56.31; M.10.53C); πατὴρ ~εῖται· υἱὸς συμπροσκυνεῖται· τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καταγγέλλεται ‡Eust.*alloc*.(M.18.673D); Gr.Naz.*carm*.1.1.31.12(M.37.511A); Thdt.*haer*.4.1(4.350) cit. s. ἐν; in eucharistic prayer ἄξιον...ἐστίν σε τὸν ἀγένητον πατέρα...αἰνεῖν ὑμνεῖν ~εῖν Serap.*euch*.13.1; *Lit.Jac*.(p.198.21); *Const.App*.7.47.2 cit. s. διά; **3.** Son, Or.*Jo*.1.22(23; p.27.18; M.14.61C); Bas.*Spir*.16(3.13C; M.32.93C) cit. s. μετά; τοὺς τέμνοντας τὰ βάϊα...καὶ ~οῦντας αὐτόν †Bas.*Is*.217(1.542B; M.30.493D); Epiph.*haer*.69.62(p.211.18; M.42.304B); τῷ παρὰ πάσης ~ουμένῳ τῆς κτίσεως Cyr.*Jo*.1.5(4.47D); *ib*.5.5(523C); id.*inc.unigen*.(5[1].700C); ἔσται...κατὰ τίνα τρόπον...ἐν τοῖς ~οῦσιν ὁ ~ούμενος; id.*thes*.15(5[1].148B); **4.** the Resurrection τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξωλογοῦμεν *Pap.Chr*.(p.434) saec. vii–viii; **5.** sacred things ἐδοξολόγησεν τοῦ ὑψηλοῦ τόπου τὸ ποίημα *T.Job* 49(p.135.20); **6.** evil spirits (ironically) τὰ τῆς πλάνης πνεύματα...~οῦσιν Just.*dial*.7.3(M.6.492C).

B. abs., *praise God*, Afric.*ep.Arist*.1(p.53.7)ap.Eus.*qu.Steph*.4.1(M.22.900A); Cyr.*Ps*.29:10(M.69.857A); σωτήριον χρῆμα τὸ ~εῖν id.*Is*.2.1(2.211A); ~εῖν κατὰ τὸν...Δαβίδ Proc.G.*Is*.48:12–22(M.87.2460B).

***δοξολογητικῶς,** *so as to glorify*, Germ.CP *or*.8(M.98.364D).

δοξολογία, ἡ, A. *ascription of glory* or *praise*; **1.** to God; **a.** in gen. προπύλῳ ἑνί...τῆς τοῦ...ἑνὸς καὶ μόνου θεοῦ δ. τὸν πάντα νέων κατακοσμῶν Eus.*h.e*.10.4.65(M.20.876A); εἰς δ. τοῦ ἑνὸς καὶ ἐπὶ

πάντων θεοῦ id.*e.th.*2.23(p.133.22; M.24.961A); τῷ ψαλμῷ τῆς δ. †Bas.*Is.*93(1.444D; M.30.272B); συμφυές ἐστιν ἀξίωμα τῷ θεῷ, αὐτὴ ἡ θεότης, ἡ σοφία...τὸ ἀγαθὸν εἶναι...καὶ εἴ τι ἄλλο τῶν εἰς δ. παρὰ τῆς ...γραφῆς εἰρημένων ἐστίν Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.154.12; M.45.396A); ἡ δὲ τῶν τριῶν ὑμνῳδία παίδων, πνεύματα καὶ ψυχὰς δικαίων πρὸς κοινωνίαν τῆς δ. παραλαμβάνουσα id.*Apoll.*47(M.45.1237B); Σαβαὼθ οὐκ ὄνομά τινος εἶπεν, ἀλλ' ὄνομα δοξολογίας τῆς θεότητος Epiph. *haer.*26.10(p.288.21; M.41.348B); Nil.*epp.*3.252(M.79.505A); **b.** as offered by creation, Bas.*hex.*8.7(1.77C; M.29.181A); εἰς τὴν δ. παραλαμβάνεται ξύλα καρποφόρα †Bas.*Is.*90(1.444C; M.30.268A); εἰ τὴν δημιουργίαν τῆς οὔσης κτίσεως ἐπηχύνθη δι' ἑαυτοῦ ποιῆσαι ὁ θεός, καὶ τὴν δ. αὐτῆς οὐ προσίεται Didym.(‡Bas.)*Eun.*4(1.286E; M. 29.689A); αἶνον τὴν δ. καλεῖ, ἥτις αὐτῷ παρὰ τῆς κτίσεως ὅλης φυσικοῖς κινήμασιν αὐτὸν δοξολογούσης προσφέρεται. ἡ ἐκκλησία τοίνυν οὐ μόνον τὴν μετὰ τῆς κτίσεως δ. προσφέρειν ἐπαγγέλλεται, ἀλλὰ μετ' ᾠδῆς δοξάζειν, τουτέστι πνευματικὴν καὶ νοερὰν ὑμνῳδίαν προσφέρειν Hesych.H.*fr.Ps.*68:31(M.93.1232C); **c.** by angels, Ath. *hom.in Mt.11:37*(M.25.217C); πῶς εἴπῃ τὰ σεραφίμ, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, μὴ διδαχθέντα παρὰ τοῦ πνεύματος, ποσάκις ἐστὶν εὐσεβὲς τὴν δ. ταύτην ἀναφωνεῖν; Bas.*Spir.*38(3.33B; M.32.140A); †Bas.*Is.*188 (1.519A; M.30.441A); ἐξουσίαι τεταγμέναι...διὰ τὴν ἄνω ἀκήρατον δ. Epiph.*haer.*40.4(p.85.9; M.41.684C); Chrys.*hom.55.6 in Mt.*(7.563B) cit. infra **e**; *V.Zos.*15(p.105.36); Cosm.Ind.*top.*3(M.88.165B); **d.** of Jewish musical worship, Cyr.*Am.*54(3.307E); **e.** Christian; **i.** in rel. to prayer, Or.*or.*14.2(p.331.6; M.11.461A) cit. s. εὐχή; εὔλογον δὲ ἀρξάμενον ἀπὸ δ. εἰς δ. καταλήγοντα καταπαύειν τὴν εὐχήν *ib.*33.6 (p.402.32; 561A); προσευχῆς...δύο εἰσὶ τρόποι· ὁ μέν, ὁ τῆς δ. μετὰ ταπεινοφροσύνης· δεύτερος δέ, ὁ τῆς αἰτήσεως ὑποβεβηκώς ‡Bas.*const.* 1.2(2.536C; M.31.1328D); μὴ...ἐγκάλωμεν τοῖς ἀγγέλοις...ὅτι καταλύσαντες τὸν λόγον εἰς δ. πάλιν ἄρχονται τῶν ὕμνων...ἀποστολικοῖς γὰρ ἕπονται νόμοις, ἀπὸ δ. ἀρχόμενοι, καὶ εἰς τοῦτο τελευτῶντες, καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν ταύτην προοιμιαζόμενοι πάλιν Chrys.*hom.55.6 in Mt.*(7.563B); id.*hom.7.2 in Eph.*(11.48F); ‡Germ.CP *contempl.*(M. 98.401A); **ii.** based on commemoration of God's benefits to man, Bas.*Spir.*17(3.14B; M.96C); **iii.** offered in form of good living δύο δ. τρόποι· εἷς μέν, ὁ διὰ ῥημάτων, ἕτερος δέ, ὁ δι' ὄψεως, καὶ τρίτος δὲ μετὰ τούτων, ὁ διὰ βίου καὶ ἔργων. καὶ γὰρ ἀνθρώπων οὐ φθεγγομένων μόνον, ἀλλὰ καὶ σιγώντων, δόξα ἀναφέρεται τῷ θεῷ Chrys.*exp.in Ps.* 148:3-6(5.490C); **iv.** as office performed by widows ἐν εὐχαριστίᾳ καὶ δ. διάγουσι id.*hom.30.4 in 1Cor.*(10.274E); **v.** as spiritual sacrifice, †Bas.*hom.in Ps.*115(1.375D; M.30.113B); **vi.** expressed in form of doxology at end of sermon, Chrys.*hom.16.10 in Rom.*(9. 620E); ἔθος ἀεὶ τῷ Παύλῳ εἰς εὐχὰς καὶ δ. κατακλείειν τὴν παραίνεσιν *ib.27.1*(718C); **2.** partic. to Father, Or.*or.*33.2(p.402.11; M.11.560B); offered on men's behalf by Christ as high priest, Eus.*d.e.*4.16(p.186. 4; M.22.309C); Epiph.*inc.*3(p.231.15; M.41.277C); **3.** to Son, Afric. *ep.Arist.*1(p.56.8; M.10.53B); Or.*Jo.*1.3(5; p.7.6; M.14.28C); *ib.*6.30 (15; p.140.9; 252D); *ib.*13.25(p.249.22; 441C); Eus.*d.e.*7.1(p.299.30; M.22.492A); id.*e.th.*1.20(p.81.4; M.24.865B); ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις δ. [i.e. of Christ's entry] Ath.*exp.Ps.*117:25-27(M.27.480B); Bas.*Eun.*1.18 (1.229E; M.29.552B); Epiph.*haer.*42.11(p.151.6; M.41.768A); Chrys. *paralyt.*1(3.34B); id.*hom.10.2 in 2Tim.*(11.722F); μυρίαις δ. στεφανοῦσθαι Χριστόν Oecum.*Apoc.*5:10(p.82); **4.** to H. Ghost δ. πνεύματός ἐστιν ἡ τῶν προσόντων αὐτῷ ἀπαρίθμησις Bas.*Spir.*54 tit. (3.46C; M.32.168C); id.*ep.*52.4(3.146C; M.32.396B); *ib.*258.2(393D; M.949B); **5.** not ascribed to angels along with God, Didym.*Trin.* 2.19(M.39.549A); **6.** theol. implications, esp. ref. doxology (v. infra); **a.** Trin. μετὰ πατρὸς ἀποπληροῦμεν τῷ μονογενεῖ τὴν δ., καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα μὴ διϊστῶμεν ἀπὸ τοῦ υἱοῦ Bas.*Spir.*13(3.10B; M.32. 88A); *ib.*16(3.13D; M.96A) cit. s. μετά; ὡς γὰρ ἡ κρατοῦσα ἡμῶν ἀρχὴ καὶ ἡ ἐξουσία μία, οὕτω καὶ ἡ παρ' ἡμῶν δ. μία, καὶ οὐ πολλαί· διότι ἡ τῆς εἰκόνος τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει *ib.*45(3.38B; 149C); id.*ep.*52.4(3.146C; M.32.396B); μία...δ. τοῖς τρισὶν ὡς ἑνὶ θεῷ ‡Bas. *struct.hom.*1.3(1.325F; M.30.13C); Amph.*ep.syn.*(M.39.97B); ref. baptismal formula, Epiph.*inc.*3(p.231.15; M.41.277C); τρεῖς ὑποστάσεις μία κυριότης μία θεότης μία δ. id.*haer.*25.6(p.273.25; M.41.328D); *ib.* 69.32(p.181.26; M.42.253B); πῶς οὐκ ἴσος τῷ πατρί, τὴν αὐτὴν δ. ἣν καὶ ἐκεῖνος λαμβάνων; Chrys.*hom.10.2 in 2Tim.*(11.722F n.); Thdt. *rect.conf.*4(M.6.1213A); τὴν τριαδικὴν δ. ‡Meth.*Sym.et Ann.*12(M.18. 377B); **b.** Christol. ἀναθεματίζομεν τοὺς οὕτως ἀσεβοῦντας, τοὺς ἄνθρωπον ἐν τῇ θείᾳ δ. τιθέντας Apoll.*fid.sec.pt.*31(p.179.6; M.10. 1117A); μίαν μὲν...τὴν δ. προσφέρομεν τῷ...Χριστῷ καὶ τὸν αὐτὸν θεὸν ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον ὁμολογοῦμεν...τῶν δὲ φύσεων τὰς ἰδιότητας οὐ παραιτησόμεθα λέγειν Thdt.ap.Cyr.*apol.Thdt.*8(p.132.2; 6[1].226A); δ. καὶ τὸν τῆς ἑνώσεως λόγον προφέροντες, ἕνα Χριστὸν...τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σεσαρκωμένον...ὁμολογοῦμεν Justn.*conf.*(p.88.30; M.86. 1013A); **7.** partic. of doxology, v. ἐν, σύν; Bas.*Spir.*74(3.63B; M.32. 208A); ὥστε σύμφωνον τῷ...βαπτίσματι τὴν δ. ἀποπληροῦσθαι τῇ... τριάδι id.*ep.*91(3.183C; M.32.476D); cf.Amph.*ep.syn.*(M.39.97B); ‡Germ.CP *contempl.*(M.98.401A); of threefold sanctus, ‡Bas.*h.myst.* 59(p.394.4); and Trisagion, Phot.*cod.*228(M.103.957B); **8.** of observance of ninth hour ἐν ὕμνοις καὶ δ. ... ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ κύριος...ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα Ath.*virg.*12(p.46.9ff.; M.28.265B); **9.** of *Gloria in excelsis*, Dion.Ar.*c.h.*4.4(M.3.181C); as μεγάλη δ. (when sung on Sundays and festivals), *Euchol.*(p.1).

B. virtually equivalent to *glory* οὐρανὸς καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ πάντα πλήρη τυγχάνει τῆς δ. αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ γῆ τῆς αὐτῆς μετέσχεν δυνάμεως Eus.*d.e.*7.1(p.299.26; M.22.489D); τὴν τοῦ...λόγου ἔνσαρκον δ. καὶ τελείαν θεότητα Epiph.*haer.*69.36(p.184.12; M.42.257B); Bas. Sel.*or.*30.1(M.85.336B).

***δοξολογικός**, *concerned with praise* δ. τε καὶ εὐχαρίστου φωνῆς Gr.Nyss.*Pss.titt.*A 9(M.44.481C); δ. ἀγρυπνίαν Steph.Diac.*v.Steph.* (M.100.1076D).

***δοξολόγος**, *giving glory, praising* τῶν δ. πνευμάτων, ἃ αἰνίσσεται χερουβίμ Clem.*str.*5.6(p.350.20; M.9.61C); ζῷα τὰ δ. τὰ Ἡσαΐου ἀλληγορούμενα *ib.*7.12(p.57.18; 512A).

δοξομανέω, *be crazy for fame*, Or.*Jo.*32.2(p.429.2; M.14.745B); Bas.*renunt.*3(2.205A; M.31.632D); Chrys.*hom.62.5 in Mt.*(7.627B).

δοξομανία, ἡ, *mad desire for fame*, Tat.*orat.*11(p.11.29; M.6.829A); Clem.*paed.*2.12(p.232.11; M.8.549A); Bas.*Spir.*76(3.65C; M.32.212C).

***δοξοποιέω**, *fabricate a doctrine*, Epiph.*haer.*66.53(p.90.13; M.42. 109B).

***δοξοποιΐα, ἡ**, *invention of theory* or *doctrine*, Clem.*prot.*2.(p.20. 29; M.8.100A).

***δοξοχαρής**, *delighting in glory*, Evagr.Pont.*or.*148(M.79.1200A).

§δορκαλίς, ἡ, *hook, claw*, instrument of torture (*ungula*), Gr. Naz.*or.*5.40(M.35.717A).

δορκάς (*δορκή), ἡ, δόρκων, ὁ, *gazelle*; **1.** ref. Pr.6:5 δορκαὶ [v.l. δορκάς] Or.*fr.62 in Lc.*(p.263); ἡ δ. ζῷόν ἐστιν ὀξυδερκές, ἐπώνυμον τῇ ἑαυτοῦ ὀξυδορκίᾳ. ... δ. ἔσω πρὸς τὸ τὰ κάτω ἐρευνᾶν †Bas.*hom.in Pr.6*:4(2.618C; M.31.1500C); **2.** ref. Cant.2:9 ἡ δ. σημαίνει τὴν ὀξυωπίαν τοῦ τὸ πᾶν ἐπιβλέποντος...δ. μὲν ὁμοιοῦται ὁ ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπιβλέψας Gr.Nyss.*hom.5 in Cant.*(M.44. 861A); similar explanation with addition that Christ resembles the δ. as a destroyer of serpents, Thdt.*Cant.*2:9(2.62); δόρκωνι Ph.Carp. *Cant.*49(M.40.65B); **3.** ref. Ac.9:39 φερώνυμος ἦν, οὕτως ἐγρηγορυῖα καὶ νήφουσα, ὥσπερ δ. Chrys.*hom.21.2 in Ac.*(9.171D).

δόρκων, ὁ, 1. = δορκάς q.v.; **2.** a kind of *boat*, Leont.N.*v. Jo.Eleem.*10(p.19.6); *ib.*13(p.28.1).

***δορυκοίρανος, ὁ**, *lord of the spear*, *Orac.Sib.*14.261.

δορυφορ-έω, 1. *attend as bodyguard, escort*, esp. emperors; pass. ptcpl., *with a bodyguard*, of Paul of Samosata βαδίζων δημοσίᾳ καὶ ~ούμενος Malch.*ep.*ap.Eus.*h.e.*7.30.8(M.20.712B); **2.** *attend upon*, of Moses and Elijah at Transfiguration, Eus.*fr.Lc.*9:28(M.24.549A); ~ούμενον ὑπὸ νόμου καὶ προφητῶν δεσπότην Cyr.*Lc.*9:27(M.72.653B); of angels, Meth.*symp.*7.9(p.80.3; M.18.136C); Eus.*p.e.*7.16(328B; M. 21.553C); Χριστὸν...προσδόκα...ὑπ' ἀγγέλων ~ούμενον Cyr.H.*catech.* 4.15; σεραφὶμ...~οῦντα τὸν υἱόν Cyr.*ador.*10(1.334E); attending upon eucharistic elements, *Lit.Praesanct.*(p.349.12); pass., of BMV ὑπὸ στρατιᾶς οὐρανίου...ἀγγέλων ~ουμένην [sc. κιβωτόν] Mod.*dorm.*4 (M.86.3289A); *ib.*10(3304B); **3.** *accompany* τοὺς τῶν ἁγίων ~οῦμεν θανάτους Bas.*hom.*17.1(2.139A; M.31.484A); δύο διαθῆκαι...τὸν ἕνα δεσπότην ~οῦσι ‡Chrys.*hom.in Lc.2:1*(2.801A); ψυχὴν ἀρεταῖς ~εῖσθαι Synes.*ep.*101(M.66.1472A); **4.** *serve, wait upon*, Athenag. *res.*11(p.60.1; M.6.993B); Mod.*dorm.*1(M.86.3280B).

δορυφορία, ἡ, 1. *escort, guard*; of imperial bodyguard, Eus.*v.C.* 1.22(p.18.27); *ib.*3.47(p.97.13; M.20.1108A); of escorts of high officials, Chrys.*hom.9.1 in Eph.*(11.69B); Pilate's guards, Thdt.*Ps.* 58:8(1.994); of military escorts in gen., Ath.*apol.sec.*72(p.151.27; M.25.377C); met. περὶ τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ ἄρχοντα...τῶν αἰσθήσεων ἡ δ. Dion.Al.ap.Eus.*p.e.*14.26(779C; M.21.1281C); **2.** of God's angelic retinue ὡς κύριος ἐκτὸς τῆς βασιλικῆς δ. πρὸς τὸν Ἰωάννην παραγέγονεν [sc. Χριστός] †Hipp.*theoph.*4(p.259.14; M.10.856A); δ. τε θείας ἀμφὶ τὸν πάντων βασιλέα Eus.*l.C.*proem.(p.196.9; M.20. 1317C); οὐκ ἂν δὲ ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν...εἰ οἷά τις ἔνδοξος βασιλεὺς μετὰ δ. ἐνθέου...ἐπῄει id.*qu.Steph.*14(M.22.928C); of seraphim, ‡Meth. *Sym.et Ann.*2(M.18.352C); **3.** *attendance* δ. φίλων προσποιητῶν Bas. *hex.*5.2(1.41E; M.29.97D); Chrys.*hom.53.5 in Mt.*(7.545A); ‡Chrys. *Abr.*2(2.744B); hence **4.** *honour*, Jo.D.*haer.*80(M.94.733B); **5.** *pomp* τὸν κόσμον φησὶ...τὴν δ., τὴν δόξαν Chrys.*comm.in Gal.*6:14(10. 728D); id.*hom.9.5 in 1Thess.*(11.493B); Cyr.*Is.*5.1(2.742E); Gr.Agr. *Eccl.*2.9(M.98.832B).

δορυφορικός, *of* or *for a guard*; neut. as subst., *that which acts as a guard* ἔστι δὲ ὁ θυμὸς τὸ δ. τοῦ λογισμοῦ Jo.D.*f.o.*2.16(M.94.933A).

***Δοσιθεανοί, οἱ,** (with variant spellings), *followers of Dositheus*, an ascetic sect of the Samaritans, -θιανοί, Heges.ap.Eus.*h.e.*4.22.5(M.20.380A); first sect described by Hippolytus in σύνταγμα, Phot.*cod.*121(M.103.404A); Dositheus declared himself son of God οἱ δὲ Δ. οὐδὲ πρότερον ἤκμασαν· νῦν δὲ παντελῶς ἐπιλελοίπασαν, ὥστε τὸν ὅλον αὐτῶν ἱστορεῖσθαι ἀριθμὸν οὐκ εἶναι ἐν τοῖς τριάκοντα Or.*Cels.*6.11(p.81.26; M.11.1308A); Δοσίθεός τις ἀναστὰς ἔφασκεν ἑαυτὸν εἶναι τὸν προφητευμένον χριστόν, ἀφ' οὗ δεῦρο μέχρι εἰσὶν οἱ Δοσιθηνοί, φέροντες καὶ βίβλους τοῦ Δοσιθέου καὶ μύθους τινὰς περὶ αὐτοῦ διηγούμενοι ὡς μὴ γευσαμένου θανάτου, ἀλλ' ἐν τῷ βίῳ που τυγχάνοντος id.*Jo.*13.27(p.251.16; Δοσιθεινοί M.14.445B); cf.id.*comm.ser.33 in Mt.*(p.59.23; M.13.1643A); ascetic practices, -θεοί, Epiph.*haer.*13.1(p.205.14ff.; M.41.237A); offshoot of Simonians, Thdt.*haer.*1.1(4.288); unlike Samaritans, believe in resurrection, Δοσθηνοί, Jo.D.*haer.*13(M.94.685B); Δοσθηνοί, cf.Mac.Mgn.*apocr.*3.43(p.151.27) cit. s. ἐγκρατῖται.

δοσοληψία (δοσιληψία), ἡ, 1. *receiving of gifts* or *bribes*, *T.Reub.*3.6; περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι τοὺς ἐπισκόπους πάσης δ. CNic.(787)*can.*4 tit.(H.4.488E); **2.** *commerce, giving and taking*, δοσιλ-, Jo.D.*imag.*2.12(M.94.1297B); **3.** δ. τῆς πνοῆς *respiration*, Agath.*v.Gr.Ill.*48(p.27).

δοτός, 1. *given*, *as a gift* ἦν καὶ οὕτω θεὸς ὡς μὴ δοτὸν ἔχων τὸ φύσει προσὸν αὐτῷ Cyr.*Chr.un.*(5^1.742B); δ. γὰρ ἦν ἐν αὐτῷ [sc. Jo. Bapt.] καὶ οὐκ οὐσιῶδες τὸ ἅγιον πνεῦμα id.*Jo.*2.1(4.125B); δ. ... ἐν ἡμῖν πᾶν...ἀγαθόν, θεῷ δὲ οὐκέτι *ib.*10.2(861E); **2.** *fated, destined*, Eus.Al.*serm.*22.4(M.86.456D).

***δουκανιός,** (Lat. *ducianus*) *of* or *belonging to a* dux τῆς δουκανιῆς τάξεως *CIG* 8646(Egypt, 577).

***δουκάτον, τό,** (Lat. *ducatus*) *office of* dux: τὸ δ. τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως *M.Artem.*(p.167.26); τὸ δ. ἔχοντα Παλαιστίνης Cyr.S.*v.Sab.*56(p.150.1).

δουκηνάριος, ὁ, (Lat. *ducenarius*) *official receiving salary of 200,000 sesterces*, including imperial procurator; ref. secular status assumed by Paul of Samosata, Malch.*ep.*ap.Eus.*h.e.*7.30.8(M.20.712B); of officials who acted as inspectors of police and reported on criminal matters in provinces to emperor's *magister officiorum*, Ath.*apol.sec.*75(p.155.34; M.25.385A); Eulog.*fr.Novat.*(M.104.353B).

δουλαγωγ-έω, *enslave, make a slave of*; **1.** lit., Men.*exc.Rom.*3(p.177.15; M.113.861A); δοῦλος...ἐλευθεροῦται. εἰ δὲ ἀγνοεῖ ὁ δεσπότης, δύναται ἐντὸς ἐνιαυτοῦ τοῦτον ~εῖν Ath.Scholast.*coll.*1.2(p.9); **2.** met., ref. God's dealings with men λόγος...τὸν ἄνθρωπον...οὐ βίᾳ ἀνάγκης ~ῶν, ἀλλ' ἐπ' ἐλευθερίαν ἑκουσίῳ προαιρέσει καλῶν Hipp.*haer.*10.33(p.291.14; M.16.3451B); ~εῖται μὲν ἐπιτάγμασι τοῖς τοῦ πνεύματος ὁ Ἰσραὴλ...υἱοθετεῖται δὲ...ἐκκλησία Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.309B; M.29.741A); of Arians ~οῦντας τὸν ἐλευθερωτὴν Gr.Ant.*bapt.*2.8(M.88.1880B); of sin etc. enslaving men κακία...~εῖ τοὺς χαμαιπετεῖς τῶν ἀνθρώπων Just.*2apol.*11.7(M.6.461D); τί κέρδος ἐκ τῆς ἔξωθεν ἐλευθερίας, ὅταν κυριώτερον ἐν ἡμῖν ~ῆται αἰσχρῶς; Chrys.*hom.in Rom.12:20*(3.162D); of Christ ὦ ἐλευθερία ἄφραστος ~ηθεῖσα παρ' ἡμῶν *A.Jo.*77(p.189.19); of the subjugation of the passions, Athenag.*res.*19(p.72.6; M.6.1012C); ἄνθρωπος...ἑαυτὸν ~ῶν Meth.*arbitr.*16(p.187.10); Ath.*v.Anton.*7(M.26.852B); †Bas.*Is.*31(1.404D; M.30.180C); Chrys.*pan.Macc.*2.2(2.631D); ‡Nil.*perist.*2.2(M.79.820A).

δουλαγωγία, ἡ, *enslavement, subjection*; of passions or flesh, Bas.*reg.fus.*16.1(2.358B; M.31.957B); id.*hom.in Ps.*1(1.95D; M.29.224B).

δουλάριον, τό, *slave*, dim. of δούλη but used of males, Call.*v.Hyp.*(p.76); acting as gladiators, *M.Tar.*10(p.473); v. λουδάριος.

δουλεία, ἡ, 1. *slavery*, of spiritual servitude τὸ ὑποπεσεῖν...τοῖς πάθεσιν ἐσχάτη δ. Clem.*str.*2.23(p.192.21; M.8.1096A); μετάθεσις τοῦ ψυχικοῦ ἐκ δ. εἰς ἐλευθερίαν id.*exc.Thdot.*57(p.126.7; M.9.685D); Or.*hom.8.1 in Ex.*(p.218.30); ἐπεδήμησεν ὁ...Χριστὸς...ἵνα...ἐξέληται τῆς πικρᾶς τὰς ψυχὰς δ. Meth.*Porph.*1(p.504.4; M.18.397C); of man's fallen state, Marcell.*fr.*96 ap.Eus.*Marcell.*2.3(p.51.3; M.24.809B); τὴν...ἁμαρτιῶν κακίστην δ. ἀποθέμενος, τὴν δὲ τοῦ κυρίου μακαριωτάτην δ. κτησάμενος Cyr.H.*catech.*1.2; Bas.*Spir.*29(1.24D; M.32.120A); ἐρρύσατο ὑμᾶς κύριος τῆς δ. τῶν ἐπεισάκτων δεσμῶν *Const.App.*2.35.1; Chrys.*hom.54.1 in Jo.*(8.316A); Thdt.*Jer.*10:25(2.468); of obedient service to God, Herm.*sim.*5.6.7; Or.*Cels.*8.8(p.226.30; M.11.1529B); Eus.*v.C.*4.48(p.137.21; M.20.1200A); πολλοὶ δ. τρόποι· εἷς μὲν ὁ κατὰ τὴν δημιουργίαν...ἕτερος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς πίστεως...ἕτερος δὲ ἀπὸ τῆς πολιτείας...κατὰ πάντας τοὺς τρόπους τῆς δ. δοῦλος ἦν ὁ Παῦλος Chrys.*hom.1.1 in Rom.*(9.429E); id.*hom.18.2 in Eph.*(11.128E); Thdt.*Ps.*27:9(1.777); id.*Is.*60:12(p.237.32; 2.380); of Christ ἐδούλευσε καὶ τὴν μέχρι σταυροῦ δ. ὁ Χριστός Just.*dial.*134.5(M.6.788B); *Const.App.*3.19.4; **2.** *service* to men; of deacons, *ib.*3.19.1; of officials, †Gregent.*leg.Hom.*45(M.86.605B); of angels to God δ. τῶν ἀγγέλων ἢ...δοξολογία Eustrat.*stat.anim.*15(p.446); to false gods in pagan worship, Thdt.*qu.19 in Jos.*(1.319); id.*Jer.*3:22(2.428); id.*haer.*5.3(4.392); of service to men contrasted with λατρεία of God, cf. δ. *debetur deo tanquam domino*, λατρεία *vero nonnisi deo tanquam deo*, Aug.*qu.94 in Ex.*(M.*PL.*34.631); **3.** legal *liability*, Phot.*nomoc.*2.1(M.104.565D).

***δουλειανοί, οἱ,** name of Arian sect, so called as τὸν...τοῦ θεοῦ υἱὸν δοῦλον τοῦ πατρὸς τολμήσαντες καλέσαι Thdt.*haer.*4.4(4.359).

***δουλευτής, ὁ,** *servant*, *A.Pil.*B 16.1(p.322.1).

δουλεύ-ω, *be a slave* of, *serve*; **1.** in gen. μηδὲ αὐτοὶ [sc. δοῦλοι] φυσιούσθωσαν, ἀλλ' εἰς δόξαν θεοῦ πλέον ~έτωσαν, ἵνα κρείττονος ἐλευθερίας ἀπὸ θεοῦ τύχωσιν Ign.*Polyc.*4.3; προστάττει...~ειν ὁ δεσπότης..., τὴν δουλείαν γινώσκω Tat.*orat.*4(p.4.24; M.6.813A); **2.** of service to God and Christ; **a.** in gen. τοὺς ἐν...ἀμώμῳ προθέσει ~οντας τῷ θεῷ *1Clem.*45.7; ~σωμεν αὐτῷ μετὰ φόβου καὶ πάσης εὐλαβείας Polyc.*ep.*6.3; ἡ σάρξ, ἐν ᾗ κατῴκησε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐδούλευσε τῷ πνεύματι καλῶς ἐν σεμνότητι Herm.*sim.*5.6.5; *ib.*6.3.6; ὀγδοήκοντα καὶ ἓξ ἔτη ~ω αὐτῷ...καὶ πῶς δύναμαι βλασφημῆσαι τὸν βασιλέα μου; *M.Polyc.*9.3; Or.*Jo.*6.55(37; p.164.17; M.14.297A); *Const.App.*8.16.5; τιμὴ γὰρ τῶν εὐσεβῶν, ~ειν θεῷ Thdt.*Ps.*61:5(1.1014); id.*Rom.*12:12(3.133); **b.** of Nature's obedience to creator, Arist.*apol.*5.4; Adam.*dial.*5.18(p.212.4; M.11.1857B); *Const.App.*8.46.2; contrasted with man's voluntary service, Meth.*arbitr.*16(p.186.14); **c.** of angels' ministry to Christ ὁ γὰρ ἀγγέλων ἐν σαρκὶ κρατήσας εὐλόγως ὑπ' ἀγγέλων ἤδη ~εται Clem.*exc.Thdot.*85(p.132.28; M.9.697A); **d.** of Christ's obedience unto death, Just.*dial.*134.5(M.6.788A) cit. s. δουλεία; **3.** of service to pagan gods, *Diogn.*2.5; Or.*Cels.*3.15(p.214.17; M.11.940A); Thdt.*Is.*61:1(p.240.21; 2.383); **4.** of Christian service to others χρὴ οὖν καὶ ὑμᾶς [sc. deacons] ~ειν τοῖς ἀδελφοῖς ὡς Χριστοῦ μιμητὰς *Const.App.*3.19.4; **5.** of service to emperor by officials, *CG–CI* 1.2(Corinth, 527–65); **6.** *devote oneself* to virtues, Herm.*vis.*3.8.8; id.*mand.*8.8; *ib.*9.12; to the Law, Or.*Cels.*5.6(p.6.19; M.11.1188D); **7.** met., *be slave* of fate and chance, Meth.*symp.*8.13(p.98.19; M.18.161A); passions etc., Athenag.*leg.*31.2(M.6.961C); Clem.*str.*7.12(p.51.32; M.9.500B); οὐδαμῶς ~ειν θέλοντες τοῖς τῆς ἁμαρτίας νόμοις Or.*Cels.*8.56(p.272.21; M.11.1601A); ἡ κτίσις πᾶσα ~ει· τὸ δὲ πνεῦμα ἐλευθεροῖ Bas.*Spir.*55(3.47E; M.32.172B); ὁ ~ων ἡδοναῖς, δαίμοσιν ὁμιλεῖ †Chrys.*hom.prec.*2(2.785B); letter of scripture, Or.*Jo.*10.40(24; p.217.28; M.14.385B); the time οὐ πρέπει τῷ καιρῷ ~ειν, ἀλλὰ τῷ κυρίῳ Ath.*ep.Drac.*3(M.25.525C); Gr.Naz.*carm.*2.1.11.708(M.37.1078A); **8.** *be subject* to, Thdt.*provid.*3(4.522); ref. Inc. ἐδούλευσε σαρκὶ καὶ γενέσει Gr.Naz.*or.*30.3(p.111.9; M.36.105C); **9.** *be under penitential discipline*, *Nomoc.*481; **10.** of an editor, translator, student etc., *follow* a text *slavishly* Ἀκύλας ~ων τῇ Ἑβραϊκῇ λέξει Or.*ep.*1.2(M.11.52B); Eus.*d.e.*5.1(p.214.18; M.22.356C); *ib.*9.4(p.412.2; 664C); Thdt.*Cant.*3:6(2.82).

δούλη, ἡ, *maidservant, handmaid*; of Christian women as servants of God, *A.Thom.*A 159(p.270.2); *POxy.*924.10(saec. iv); *MAMA* 1.161(saec. iv); δεόμεθά σου περὶ τῆς κοιμήσεως...τοῦ δούλου σου τοῦδε ἢ τῆς δ. σου τῆσδε Serap.*euch.*30.2; ἔπιδε ἐπὶ τὴν δ. σου τήνδε τὴν προχειριζομένην εἰς διακονίαν *Const.App.*8.20.2; of BMV τίς τὴν ἰδίαν δ. μητέρα προσκαλεσάμενος ἐνυβρίζεται; Cyr.*hom.div.*4(p.103.6; 5^2.356C); ἡ δ. καὶ μήτηρ Procl.CP *or.laud.BMV* 1(p.103.17; M.65.681B); id.*or.*5.3(M.65.720B); ‡Epiph.*hom.*5(M.43.497D); of creation as δ. τοῦ λόγου Ath.*Ar.*2.10(M.26.168C).

δουλικός, *servile*; of creaturely condition in rel. to God, Bas.*Spir.*29(3.24C; M.32.117D); *ib.*46(39B; M.152C); of the seventh day ἑβδόμη, ἡ παροῦσα ζωή, δ. δέ, ὡς τῇ φθορᾷ δουλευούσης τῆς κτίσεως *Schol.*20 in Jo.Clim.*scal.*5(M.88.789A); of Christ, Gr.Nyss.*hom.13 in Cant.*(M.44.1048A) cit. s. προσωπεῖον; of Sethian saviour ἐν εἰκόνι δ. Hipp.*haer.*5.21(p.124.12; M.16.3190B); neut. plur. as subst., Leont. N.*v.Jo.Eleem.*1(p.7.5).

***δουλικοσμικός,** *enslaved to the world*, ‡Chrys.*pasch.*5.1(8.262A).

***δουλίριον, τό,** *rein* or *harness*, Jo.Mosch.*prat.*107(M.87.2968C); perh. f.l. for λωρίδιον, dim. of λῶρος.

δουλίς, ἡ, = δούλη, *T.Abr.*A 15(p.95.18); *T.Job* 21(p.116.9); Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.378.4; M.46.965D); ‡Chrys.*hom.*10(13.239A); Pall.*h.Laus.*61(p.157.3; M.34.1233A); as adj. δ. ... γυναικῶν Chrys.*hom.3.2 in Mt.*(7.36B).

***δουλογάστριος,** *gluttonous*, Ephr.3.405C.

***δουλογενής,** *slave-born*; hence *like a slave*, Thdr.Stud.*or.*11.12(M.99.813C).

*δουλοδοῦλος, ὁ, *slave of a slave*, Thdr.Stud.*epp*.2.107(M.99.1368A).

*δουλόμοιος, *like a slave*, Thdr.Stud.*epp*.2.156(M.99.1489B).

*δουλόμορφος, *in form of a slave*, Gr.Naz.*carm*.1.2.25.129(M.37.822A).

*δουλοπάθεια, ἡ, *slavery to passion*, Ephr.1.209F.

*δουλοπαθής, *enslaved to passion*, Ephr.1.237E.

*δουλοποιητέον, *one must make into a servant* οὐ γὰρ ἐπειδὴ ἐν πνεύματι λαλῶν κύριον ἐκάλεσε τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο δ. τὸ πνεῦμα Vict.*Mc*.12:35(p.405.28).

*δουλοποιΐα, ἡ, *enslavement*, Dion.Ar.*c.h*.8.1(v.l. δουλοπρεπεία M.3.237C).

δουλοπρεπής, *befitting a slave, servile* φόβος δ. Chrys.*sac*.3.9 (p.62.9; 1.386D); πῶς υἱοὺς θεοῦ κατασκευάζεις ὁ δ.; Isid.Pel.*epp*.2.65 (M.78.508D); Christol., Cyr.*thes*.9(5^1.72A) cit. s. ἐνανθρώπησις; θεὸς ὢν φύσει...δ. ὑπέδυ μέτρον, τουτέστι τὸ ἀνθρώπινον id.*apol.Thdt*.10 (p.139.4; 6^1.233C).

δοῦλος, ὁ, A. *slave*; 1. in gen. δ. καὶ δούλας μὴ ὑπερηφάνει Ign.*Polyc*.4.3; δ. ἐὰν ὦ, τὴν δουλείαν ὑπομένω Tat.*orat*.11(p.11.31; M.6.829A); τῇ φύσει δ. οὐδείς...ὥστε κἂν ὁ μὲν δεσπότης, ὁ δὲ οἰκέτης λέγηται, ἀλλ' οὖν πάντες...ὡς κτήματα τοῦ πεποιηκότος ἡμᾶς, ὁμόδουλοι Bas.*Spir*.51(3.42E; M.32.160D); 2. of imperial officials as δ. of emperor, *CG–CI* 1.1(Corinth, 527–65); 3. of Christ in his humanity (for μορφὴ δ. ref. Phil.2:8, v. μορφή); δ. ἐν ταῖς γραφαῖς ἐλέχθη, καὶ παιδίσκης υἱός...ἀλλ' ἔχει τὴν πρόφασιν καὶ τὸ αἴτιον εὔλογον...τὰ τοιαῦτα...διότι ἄνθρωπος...γέγονε, λαβὼν τὴν τοῦ δ. μορφήν, ἥτις ἦν ἡ ἀνθρωπίνη φύσις Ath.*ep.Aeg.Lib*.17(M.25.576C); ταπεινῶσαι ἑαυτὸν καὶ δ. ἀνθ' ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν γενέσθαι id.*Ar*.1.43(M.26.101B); *ib*. 2.11(169A); τῶν τοῦ Χριστοῦ προσηγοριῶν...τῶν τε ὑψηλοτέρων...καὶ τῶν δι' ἡμᾶς ταπεινοτέρων, τοῦ θεοῦ, τοῦ υἱοῦ...τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ δ. Gr.Naz.*or*.2.98(M.35.500C); τὸ δ. ἀκούειν εὖ δουλεύοντα πολλοῖς...τῷ ὄντι γὰρ ἐδούλευσε σαρκί, καὶ γενέσει...διὰ τὴν ἡμετέραν ἐλευθερίαν *ib*. 30.3(p.111.6; M.36.105C); ὁ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς παρθένου πλασθεὶς κατὰ τὸν λόγον τοῦ προφήτου, ὁ δ. ἐστιν, οὐχ ὁ κύριος· τουτέστιν ὁ κατὰ σάρκα ἄνθρωπος ἐν ᾧ ὁ θεὸς ἐφανερώθη...οὐχ ὁ θεός ἐστιν, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος Gr.Nyss.*fid*.(M.45.137C); πῶς...ὁ μονογενὴς δ. γεγένηται, μείνας ὃ ἦν, καὶ γενόμενος ὃ οὐκ ἦν; Thdot.Anc.*hom*.1.6(p.84.11; M.77.1356D); ποῦ ὁ διαιρῶν τὸν Χριστόν; ποῦ ὁ...Χριστὸν μὲν ἕνα λέγων, δύο δὲ ὑποτιθέμενος, τὸν μὲν δ., τὸν δὲ δεσπότην *ib*.3.4(p.72.35; 1388D); κἂν εἴ τις λέγοι δ. αὐτὸν ὠνομάσθαι...κατ' οὐδένα τρόπον σκανδαλίζεσθαι πρέπει...ἦν μὲν...ἐλεύθερος ὡς υἱός,...ἡμῖν τοῖς ὑπὸ ζυγὰ δουλείας συμμορφούμενος Cyr.*apol.Thdt*.6(p.129.11; 6^1.223C); ὁ δ. τοίνυν τῆς ληφθείσης φύσεως ὄνομα· οὐκ ἐπειδὴ δουλεύει ἐκείνη... ἀλλ' ἵνα δειχθῇ τῆς φύσεως αὐτῆς τὸ ἴδιον Thdt.*Ps*.108:28(1.1390); use of such language rejected, ‡Dion.Al.*ep.Paul.Sam*.7(p.26); ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἡμετέρας φύσεως, δι' ἧς καὶ ἡμεῖς τοῦ τῆς υἱοθεσίας χαρίσματος ἠξιώθημεν, τῆς τοῦ δ. προσηγορίας ἀπήλλακται Thdt.ap. Cyr.*apol.Thdt*.6(p.128.12; 6^1.222C); οὐδὲ δ. αὐτὸν λέγειν δυνάμεθα· τὸ γὰρ τῆς δουλείας καὶ τῆς δεσποτείας ὄνομα οὐ φύσεώς εἰσι γνωρίσματα, ἀλλὰ τῶν πρός τι. ... δούλη ἐστὶν ἡ σάρξ, εἰ μὴ ἥνωτο τῷ θεῷ λόγῳ· ἅπαξ δὲ ἑνωθεῖσα, πῶς ἔσται δούλη; εἷς γὰρ ὢν ὁ Χριστός, οὐ δύναται δ. ἑαυτοῦ εἶναι καὶ κύριος Jo.D.*f.o*.3.21(M.94.1085A); 4. of Christ as son, opp. creation as God's slave, Herm.*sim*.5.5.5; *ib*. 5.6.1; Ath.*Ar*.1.55(M.26.128A) cit. s. διακονία; ὅσῳ διέστηκεν υἱὸς δούλων, δεικνυσιν ἄλλον αὐτὸν εἶναι τῆς τῶν ἀγγέλων φύσεως *ib*.1.57 (132B); his creaturely status asserted by Eunomius, v. s. ὑπηρέτης; 5. creaturely status as δ. denied of H. Ghost, Bas.*Spir*.49(3.42A; M.32.157C); δ. λέγεις τὸ πνεῦμα; ἀλλ' ὁ δ. ... οὐκ οἶδε τί ποιεῖ ὁ κύριος αὐτοῦ, τὸ δὲ πνεῦμα οὕτως οἶδε τὰ τοῦ θεοῦ, ὡς καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὰ ἐν αὐτῷ *ib*.50(42D; M.160C); *ib*.51(42E; M.160C,D); ‡Ath.*Maced.dial*.1.20(M.28.1328A); asserted by Eunomians, Thdt. *Ps*.57:6(1.986); 6. of status of men before redemption ὥσπερ ἡμεῖς οἱ δ. τοῦ θεοῦ υἱοὶ θεοῦ γεγόναμεν, οὕτως ὁ δεσπότης τῶν δ. υἱὸς τοῦ ἰδίου δ. γέγονε θνητός, τουτέστι τοῦ Ἀδάμ, ἵνα οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀδὰμ ...υἱοὶ τοῦ θεοῦ γένωνται Ath.*inc.et c.Ar*.8(M.26.996B); id.*Ar*.2.51 (M.26.253C); of slave (opp. μαθητής) of God, Heracleon ap.Or.*Jo*. 6.20(12; p.129.25; M.14.236B); of those who serve God in fear, opp. those who love, Bas.*hom.in Ps*.33(1.148C; M.29.364A); δ. γάρ εἰσι, πιστοί, οἱ φόβῳ τῶν ἠπειλημένων ἐκπληροῦντες τοῦ δεσπότου τὰς ἐντολάς Max.*myst*.(M.91.709D); of those who are unwitting instruments of God, Thdt.*1Tim*.6:11(3.670).

B. *servant*; 1. of star of nativity as servant of Christ δ. τῆς γνώσεως Ἰησοῦ Or.*Jo*.1.26(24; p.32.30; M.14.72A); 2. of Christians as servants; a. of God, *1Clem*.60.2; *2Clem*.20.1; Herm.*mand*.12. 1.2; id.*sim*.9.15.3; Serap.*euch*.5.3; Bas.*hom.in Ps*.33(1.145A; M.29. 356A); *Lit*.ap.*Const.App*.8.6.12; ἄκρα δὲ τιμὴ τὸ δ. ὀνομασθῆναι θεοῦ Thdt.*qu.21 in 2Reg*.(1.416); contrasted with δ. ἀσεβείας id.*Ps*. 61:7(1.1015); b. of Christ, Herm.*sim*.9.28.4; *A.Thom*.A 163(p.275. 12); Ath.*v.Anton*.52(M.26.950A); [κ]ύριε βόηθι...[τῷ] δ. σου Τιμ[οθ]έ[ῳ] *MAMA* 1.161(Phrygia, saec. iv); *ib*.3.463 (Corycus); Ἰάκωβος, ἀδελφὸς μὲν κατὰ σάρκα τοῦ Χριστοῦ, δ. δὲ ὡς θεοῦ μονογενοῦς *Const.App*.8.35.1; κεφάλαιον τῶν ἀγαθῶν, δ. εἶναι Χριστοῦ ...ὁ τοῦ Χριστοῦ δ., οὗτος ὄντως ἐλεύθερός ἐστι τῇ ἁμαρτίᾳ, καὶ γνήσιος δ., οὐδενὸς ἄλλου δ. γενέσθαι Chrys.*hom.1.1 in Phil*.(11. 194C,D); *Lit.Jac*.(p.226.6); 3. especially of bishops, priests, and deacons, cf.Hipp.*trad.ap*.3.4; *ib*.8.2; *ib*.9.11; *Lit*.ap.*Const.App*. 8.5.6; *Const.App*.8.16.4; *ib*.8.18.2; 4. of a bishop as self-styled δ. τῶν δ. τοῦ θεοῦ Maur.*ep*.(M.*PL*.87.103B); similarly of popes, Agath.Papa *ep.imp*.(M.*PL*.87.1162); Hadr.Papa *ep.Taras*.(M.*PL*. 96.1234D).

C. met., of slaves of sin etc. δ. ... ἐπιθυμίας Athenag.*leg*.21.4(M. 6.936A); χρημάτων δ. Chrys.*hom.6.5 in Phil*.(11.242D); of literalist exegetes δ. τῆς λέξεως Or.*Jo*.10.18(13; p.188.16; M.14.336D).

D. as adj., *serving, subject to* ἔθνη...δοῦλα δικαιοσύνης Or.*hom.30 in Lc*.(p.185.24; M.13.1878B); Meth.*res*.2.18(p.371.10; M.18.285A); describing hypothetical status of Christ's humanity apart from union with Logos, ‡Cyr.*Trin*.25(6^3.31A; M.77.1169A).

*δουλόσαρκος, *enslaved to the flesh*, Thdr.Stud.*epp*.2.28(M.99. 1197C).

*δουλότροπος, *servile*, Ast.Am.*hom*.14(M.40.380D).

δουλ-όω, 1. *enslave*, ref. enslavement to sin etc. θανάτῳ ~ουμένους *Barn*.16.9; Meth.*symp*.10.1(p.122.4; M.18.192D); id.*arbitr*.11(p.175. 3; M.18.260C); Bas.*hom*.6.6(2.48E; M.31.273A); to false gods, *Diogn*. 2.10; 2. *gain control over, hold in bondage*, Hipp.*haer*.1 proem.(p.2. 11; M.16.3020A); Or.*Jo*.10.25(16; p.198.7; M.14.352C); Meth.*Porph*. 1(p.504.17; M.18.400B).

*δούλωτος, *enslaved*, *cat.Apoc*.18:14(p.444.32).

δούξ, ὁ, (Lat. *dux*) *military governor* of one or more provinces after separation by Diocletian of civil and military powers ὁ τῆς Αἰγύπτου δ. ‡Eus.*ant.mart.coll*.2(M.20.1533C); *M.Seb*.3(p.173.25); ὁ...δ. τῆς Σκυθίας *M.Sab*.8.1; δ. Ἀρμενίας Ath.*apol.Const*.22(M.25. 624A); δ. καὶ Αὐγουσταλίου τῆς Θηβαΐων χώρας *CIG* 8646.6(Egypt, 577); Thphn.*chron*.p.43(M.108.164A); having honorary title of ὕπατος, Marc.Diac.*v.Porph*.50.

*δούπημα, τό, *crash, clap* of thunder, *Orac.Sib*.8.432.

δουριαλής, ὁ, *captive of the spear*, Gr.Naz.*carm*.2.1.1.355(M.37. 996A); *ib*.2.1.16.68(1259A).

*δουροφόρος, ὁ, *spearman*, *Orac.Sib*.11.193.

*δοχεία, ἡ, = δοχή, *feast*, Diod.*Ps*.62:6(M.33.1597B).

δοχεῖον, τό, A. *receptacle*; 1. in gen. θάλασσα...ποταμῶν οὖσα δ. Bas.*hex*.4.7(1.39B; M.29.93A); Gr.Naz.*carm*.1.2.33.8(M.37.928A); *ib*. 1.2.34.226(961A) cit. s. θεηδόχος; Thdt.*Ps*.143:13(1.1557); of vessels for reception of Communion, forbidden since hand only is to be used, CTrull.*can*.101; 2. Christol. εἰ ἐκ πάντων τῶν ἴσων ἡμῖν ἐστι τοῖς χοϊκοῖς ὁ ἐπουράνιος ἄνθρωπος...οὐκ ἐπουράνιος ἀλλ' ἐπουρανίου θεοῦ δ. Apoll.*fr*.90(p.228.2)ap.Gr.Nyss.*Apoll*.48(M.45.1240D); 3. of Christ τὸ δ. τῆς σοφίας καὶ τῆς θεότητος Epiph.*anc*.66(p.79.10; M.43.133D); 4. denial that H. Ghost is δ. ... τοῦ προγεγονότος ἁγιασμοῦ Cyr.*thes*.34(5^1.350D); 5. of BMV φέγγος ἀενάοιο δοχήϊον Paul.Sil.*Soph*.710(M.86.2146B); δ. τοῦ στήσαντος τὰ ὄρη Jo.Eub. *concept.BMV* 4(M.96.1465A); 6. of mind or soul as receptacle of instruction, Clem.*str*.7.18(p.77.10; M.9.556A); of Logos, Meth. *symp*.3.8(p.37.14; M.18.76A); of H. Ghost, Chrys.*carit*.2(6.289B); of God δεῖ κενὴν εἶναι παθῶν τὴν ψυχὴν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι δ. θεοῦ Synes.*ep*.57(M.66.1396C); ψυχῆς δὲ κοιλία, τὸ δ. τῶν πνευματικῶν τροφῶν Cyr.*Ps*.39:9(M.69.989D); 7. of man as receptacle; a. of H. Ghost, Gr.Naz.*or*.32.11(M.36.188A); μάρτυς ἅγιος...δ. τοῦ ἁγίου πνεύματος *Const.App*.5.1.2; Δανιὴλ...θείου πνεύματος δ. γενόμενος Thdt.*Dan*.5:12(2.1164); b. of evil spirits, Or.*fr.51 in Lc*.(p.257); or passions, Chrysipp.*enc.in Jo.Bapt*.11(p.41.22); 8. of Church as receptacle of μακαρία ζωή, Gr.Nyss.*hom.2 in Cant*.(M.44.805D); of monastic life as τῶν κυρίου ἐντολῶν...δ. Isid.Pel.*epp*.1.278(M.78.345C); 9. of Satan δ. πάσης κακίας Bas.*hom*.9.8(2.80C; M.31.348A); 10. of skin of Manes τὸ...τῆς κακίστης γνώμης δ. Cyr.H.*catech*.6.30.

B. *cistern*, Thphn.*chron*.p.370(M.108.888B).

C. *guest-house*, Thdr.Stud.*iamb*.107(M.99.1805C).

δοχή, ἡ, 1. *entertainment, feast*; of agape, *Const.App*.2.28.1; ‡Ign.*Smyrn*.8; 2. *reception*; hence *assembly for purpose of reception*, Thphn.*chron*.p.321(M.108.776B); 3. *funeral-rites*, Thphn.*chron*. p.317(M.108.768B); 4. *receptacle*, hence *measure* ὕδατος δ. δέκα *T.Sal*.16.7(M.122.1349C); 5. *received impression* μνήμη...φυλάττει τὰς δ. τῶν πραγμάτων Geo.Pis.*hex*.680(M.92.1488A).

***δόχια, τά,** *funeral-rites* δ. ... προσαγορεύουσι [sc. Huns] τὰ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι νόμιμα Men.*exc.Rom.*14(p.207.20; M.113.905C).

***δοχμέω,** v. δοχμόω.

δόχμιος, *aslant*; hence met., *oblique, ambiguous* δ. ὀμφήν Nonn. *par.Jo.*16:25(M.43.881C).

δοχμ-όω, 1. *place obliquely*, †Apoll.*met.Ps.*139:6(v.l. δοχμήσαντες M.33.1524B); **2.** *bend down* αὐχένα ~ώσαντες Nonn.*par.Jo.* 8:33(M.43.817B); γούνατα ~ώσαντες *ib.*19:3(897B); med. αὐχένα ~ώσαντο *ib.*4:20(777A); αὐχένα ~ωθέντα *ib.*4:23(777B).

δόχος, *conceiving* ἤκουσεν ἡ παρθένος τὸ 'χαῖρε', καὶ εὐθέως δ. ἀνεδείχθη Abr.Eph.*annunt.*4(p.445.24).

δράγμα, τό, *sheaf*; **1.** ref. Lev.23:10, Cyr.*Os.*96(3.128D); as type of Resurrection on third day τρίτῃ ἀνέστη ἡμέρᾳ, ἥτις ἦν πρώτη τῶν ἑβδομάδων τοῦ θερισμοῦ, ἐν ᾗ καὶ τὸ δ. ἐνομοθετεῖτο προσενεγκεῖν τὸν ἱερέα Clem.*fr.*28(p.217.10; M.9.757B); πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν...καὶ ἀπαρχὴ τῆς ἁπάντων ἀναστάσεως...ἐλήφθη μὲν γὰρ ἐξ ἡμῶν...ἵνα καὶ καθάπερ ἐξ ἅλωνος δ. τὸ πρῶτον ἀναφέρηται τῷ θεῷ καὶ πατρί Cyr.*Jo.* 4.2(4.355E); **2.** met., ref. Ps.125:6 δέσμευε τὰ τῆς ἀληθείας δ. Ath.*ep. Serap.*4.23(M.26.676B); ἀμήσατε τῶν σπερμάτων ὑμῶν τὰ δ. Thdt. *qu.7 in Jud.*(1.325); of a first-born son, id.*h.rel.*26.19(p.14.21; 3.1279).

***δρακήν,** adv., *in one's grasp*, *Apoc.Esd.*(p.32).

δρακονάρι(ο)ς, ὁ, v. δρακωνάρι(ο)ς.

***δρακοντιαῖος,** *belonging to a serpent*, hence *of the Devil*, Amph. *mesopent.*(M.39.124C); τῶν δ. συριγμάτων, καὶ οὐ προφητικῶν κατηχημάτων πυθόμενοι ‡Chrys.*hom.in Ps.*92:3(5.622E); Steph. Diac.*v.Steph.*(M.100.1137B); neut. as adv. ὁ τύραννος...δρακοντιαῖόν τε συριεὶς μέγα *ib.*(1157A).

***δρακοντικός,** = foreg., ‡Pamph.Abyd.*ep.Petr.*(p.9.20; H.2. 849C).

δρακόντιον, τό, *serpent*, ‡Ign.*Ant.*6.

***δρακοντογόνος,** *serpent-engendered, devilish*, Geo.Pis.*carm. vit.*52.

δρακοντοειδής, *serpent-like*; **1.** of heavenly powers in Ophite system πρὸς...ἀπόδειξιν φέρουσι τὴν τοῦ ἐγκεφάλου ἀνατομήν, αὐτὸν μὲν τὸν ἐγκέφαλον ἀπεικονίζοντες τῷ πατρὶ διὰ τὸ ἀκίνητον, τὴν δὲ παρεγκεφαλίδα τῷ υἱῷ διά τε τὸ κινεῖσθαι καὶ δ. ὑπάρχειν Hipp.*haer.* 5.17(p.116.4; M.16.3178C); τὸ δὲ διάγραμμα τρίτον 'Ραφαὴλ ἔλεγεν εἶναι δ. Or.*Cels.*6.30(p.100.13; M.11.1341A); δ. ἄρχοντας *ib.*6.37(p.106. 19; 1353A); Gnost. εἶναι δ. τὸν ἄρχοντα τὸν κατέχοντα τὸν κόσμον τοῦτον Epiph.*haer.*26.10(p.288.7; M.41.345D); **2.** of Devil δ. σατανᾶ id.*anac.*45(p.3.23; M.42.861C); Jo.D.*haer.*45(M.94.704C); of a demon, *T.Sal.*14.7(M.122.1337A).

δρακοντοειδῶς, *in the manner of a serpent* εἶναι δὲ ἐξ ὑπαρχῆς ᾠοῦ δίκην τὸ σύμπαν, τὸ δὲ πνεῦμα δ. περὶ τὸ ᾠὸν ὡς στέφανον...περισφίγγειν τότε τὴν φύσιν [sc. acc. Epicureans] Epiph.*haer.*8.1(p.186.18; M.41.205C).

δρακοντοκέφαλος, *with a serpent's head*, Cosm.Mel.*schol.*(M.38. 487) in Gr.Naz.*carm.*2.2(poem.)7.104.

δρακοντόμορφος, *in form of a serpent*; of demons, *T.Sal.*18.1; †Jo.D.*B.J.*37(M.96.1216B).

***δρακοντοπαῖς, ὁ,** *offspring of a dragon*, *T.Sal.*5.4(M.122.1321C), v. δρακοντόπους.

***δρακοντοπνίκτης, ὁ,** *dragon-strangler*; of Heracles, Agath. *v.Gr.Ill.*140(p.71).

δρακοντόπους, 1. *serpent-footed*; of giants in pagan mythology, Gr.Naz.*or.*4.115(M.35.653A); Cosm.Mel.*schol.*(M.38.488) in Gr.Naz. *carm.*2.2(poem.)7.105; of Asmodaeus, *T.Sal.*5.4(v.l. δρακοντοπαῖδα M.122.1321C); **2.** as subst., *serpent-footed monster* in pagan mythology, Chrys.*hom.7.4 in Phil.*(11.376F).

***δρακοντόω,** *turn into a serpent*, Leont.H.*Nest.*2.47(M.86.1600C).

***δρακοντώνυμος,** *dragon-named*, Steph.Diac.*v.Steph.*(M.100. 1165A).

δράκων, ὁ, *serpent, dragon*; **1.** as object of pagan worship, Arist.*apol.*12(p.108.9); μαρτυρήσει...'Ελευσὶς καὶ δ. ὁ μυστικὸς καὶ 'Ορφεύς Tat.*orat.*8(p.9.12; M.6.824C); Σαβαζίων γοῦν μυστηρίων σύμβολον τοῖς μυουμένοις ὁ διὰ κόλπου θεός· δ. δέ ἐστιν οὗτος, διελκόμενος τοῦ κόλπου τῶν τελουμένων Clem.*prot.*2(p.13.19; M.8.77A); Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.339.21; M.45.516B); **2.** of primeval chaos-monster symbolizing power of death and evil (Rahab, Behemoth etc.); **a.** as identified with Devil δαίμων δὲ καὶ δ. καλεῖται, διὰ τὸ ἀποδεδρακέναι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ Thphl.Ant.*Autol.*2.28(M.6.1097A); τύραννος καὶ δ. Clem.*prot.*1(p.8.7; M.8.64A); id.*str.*1.21(p.77.17; M.8.852B); *M.Perp.*4(p.67.15,20); Or.*fr.30 in Jer.*(p.214.14; M.13. 597B); ref. Ezech.29:3–5 μήποτε χωρίον ἐστὶν τοῦ ἐχθροῦ ἡμῶν δ. ὁ τῆς Αἰγύπτου ποταμὸς ὁ μηδὲ παιδίον ἀποκτεῖναι Μωσέα δυνηθείς. ὥσπερ δὲ ὁ δ. ἐν τῷ Αἰγυπτίῳ ἐστὶν ποταμῷ, οὕτως ὁ θεὸς ἐν τῷ εὐφραίνοντι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ ποταμῷ Or.*Jo.*6.48(29; p.157.14; M. 14.284B); ref. Apoc.12:1–6 τίνα ἐξέφυγεν ἢ πάντως τὸν δ., ἵνα γεννήσῃ τὸν λαὸν ἡ νοητὴ Σιὼν τὸν ἄρσενα, τὸν τῶν γυναικείων παθῶν καὶ τῆς ἐκλύσεως εἰς τὴν ἑνότητα τοῦ κυρίου καταντήσαντα καὶ ἀπαρσενωθέντα τῇ σπουδῇ; Meth.*symp.*8.7(p.90.1; M.18.149B); *ib.*8.10 (p.92.4; 152C); *ib.*11(p.136.17; 213A); id.*arbitr.*17(p.190.9; M.18. 265C); δ. καὶ ὄφιν, μέλανά τε καὶ ἑρπυστικόν, ἰοῦ θανατηφόρου γεννητικόν Eus.*p.e.*7.16(328D; M.21.556A); ref. portrait of Const. τὸ μὲν σωτήριον σημεῖον ὑπερκείμενον τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς τῇ γραφῇ παραδούς, τὸν δ' ἐχθρὸν...θῆρα τὸν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ...πολιορκήσαντα... κατὰ βυθοῦ φερόμενον ποιήσας ἐν δράκοντος μορφῇ id.*v.C.*3.3(p.78. 12; M.20.1057A); Ath.*v.Anton.*6(M.26.849A); *A.Phil.*111(p.43.13); τὸν δωδεκακέφαλον δ. *IGC As.Min.*210[3].8(Amorgus); identified with δ. or Behemoth of Job 40:14, Or.*Jo.*1.17(p.21.11; M.14.52B); Chrys. *hom.6.4 in Phil.*(11.240C); **b.** as overthrown by Christ, esp. in his baptism (cf. Ps.73:13) and so in Christian baptism αὐτὸς ἐλθὼν... καὶ συντρίβων τὴν κάραν τοῦ δ. ἐπὶ τοῦ ὕδατος *T.Aser* 7.3; ἔσται δὲ καὶ πλῆθος μετὰ εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ εἰς 'Ιερουσαλὴμ τοῦ σωτῆρος ἐπιδημίᾳ, ἄρχοντος τῶν ὑδάτων, ἵνα συντρίψῃ τὰς κεφαλὰς τῶν δ. ἐπὶ τοῦ ὕδατος Or.*Jo.*10.32(18; p.206.9; M.14.365A); ὁ δ. ἦν ἐν τοῖς ὕδασι κατὰ τὸν 'Ιώβ, ὁ δεχόμενος τὸν 'Ιορδάνην ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ἐπεὶ οὖν ἔδει συντρῖψαι τὰς κεφαλὰς τοῦ δ., καταβὰς ἐν τοῖς ὕδασιν ἔδησε τὸν ἰσχυρόν Cyr.H.*catech.*3.11; ὁ ἐν ὕδασι 'Ιορδάνου συντρίψας τὰς κεφαλὰς τῶν δ. ὑμῶν ‡Epiph.*hom.*2(M.43.460B); ἡ τῆς 'Ερυθρᾶς τοῦ βαπτίσματος θάλασσα...ἐν ᾧ καὶ πνεῦμα θεοῦ ἀληθῶς ἐπιφέρεται ὁμοῦ...ἐν ᾧ συντρίβεται ἡ κεφαλὴ τοῦ δ., καὶ ἄρχοντος τῶν δ. τῶν δαιμονικῶν τοῦ διαβόλου λαῶν *ib.*3(469A); τοῦ δεσπότου δὲ βαπτιζομένου ἐν τῇ οἰκονομίᾳ ἐπὶ τῷ τόν τε δ., τὸν ἐπὶ τοῖς ὕδασι δεξάμενον τὸν 'Ιορδάνην, ἐν τῷ στόματι, ὡς ἱστορεῖ...ὁ 'Ιώβ, θανατῶσαι Didym.*Trin.*2.12(M.39.684A); ἐκεῖ δρακόντων κεφαλαὶ τοῖς ὕδασι συντριβόμεναι, καὶ ἐνταῦθα δυναστεῖαι δαιμόνων καταλυόμεναι τῇ τοῦ βαπτίσματος χάριτι Thdt.*Ps.*73:14(1.1131); Cosm.Mel.*hymn.*2(p.37; M.98.465C); **c.** as conquered in martyrdom, *M.Thdot.1* 31(p.80. 25); **d.** of Devil, *A.Thom.*A 167(p.281.12); **e.** of evil spirits, Or.*fr.95 in Lam.*(p.270.1; M.13.652A); *1 Apoc.Jo.*(p.94, one MS only); **f.** of dragon surrounding earth, whose belly is Hades, *Apoc.Bar.*5 (p.88.12); cf.Hipp.*haer.*4.47(p.69.10ff.; M.16.3111B); *A.Thom.*A 32 (p.149.1); **g.** at the parousia ὅταν ἐπιτελῶνται σημεῖα καὶ τέρατα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δ. ἐν πολλῇ ἐξουσίᾳ...δεικνύῃ ἑαυτόν, ὥσπερ θεόν...ἐν τῷ ἀέρι ἱπτάμενον, καὶ πάντας τοὺς δαίμονας ἐν τῷ ἀέρι ἐπηρμένους ὥσπερ ἀγγέλους ἔμπροσθεν τοῦ τυράννου Ephr.2.222E; οὗτος ὁ δ. εὑρίσκεται μιαρός, ἀπότομος τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων id.2.223C; ὁ δ. τὴν ἑαυτοῦ σφραγῖδα ἀντὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ σωτῆρος id.2.225D; id. 3.138ff.; cf. τὴν σφραγῖδα τὴν τοῦ σωτῆρος ἐκ τούτων ἀφαιρεῖται Rom.Mel.(*SBBAW* 1898[2] p.172); of serpent of Apoc.12:4 interpreted of power of antichrist, cf.Iren.*haer.*2.31.3(M.7.825C); 'δ.' δὲ 'πυρρόν'...ἢ διὰ τὸ φονικὸν αὐτοῦ καὶ αἱμοχαρές, ἢ διὰ τὸ πυρῶδες τῆς ἀγγελικῆς οὐσίας, εἰ καὶ τῶν ἀγγέλων ἐκπέπτωκεν Andr.Caes. *Apoc.*33(M.106.321B); cf. συγγενής εἰμι ἐκείνου τοῦ μέλλοντος ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἔρχεσθαι...ταῦτα εἰπόντος τοῦ δ. *A.Thom.*A 32f.(p.149. 23); **3.** ref. other interprn. of Ps.73:13 δ. τὸν Φαραώ, κεφαλὰς δὲ αὐτοῦ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄρχοντας...ἢ δ. τοὺς Αἰγυπτίους, κεφαλὰς δὲ αὐτῶν τοὺς...ἡγουμένους αὐτῶν Eus.*Ps.*73:12–18(M.23.861D); Αἰγυπτίων...κεφαλήν, οὓς καὶ δ. διὰ τὸ πονηρὸν τῆς γλώσσης ὀνομάζει· εἶτα μετ' αὐτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐξάρχοντος αὐτῶν βασιλέως, ὃν καὶ αὐτὸν ὁμοίως δ. προσαγορεύει Ath.*exp.Ps.*73:13(M.27.336C); οἱ δὲ δυσαπόνιπτον ἔχοντες τὴν ἀκαθαρσίαν...καταθοινήσονται τὰς τοῦ δ. κεφαλάς Cyr.*Ps.*73:14(M.69.1188A); **4.** as emblem carried by Devil, *M.Seb.*7(p.176.31); **5.** imagery of δ. as power of evil transferred to human tyrants, e.g. Pompey, *Pss.Sal.*2.29; Licinius, Const.ap. Eus.*v.C.*2.46(p.60.27; M.20.1024A); of heathens in gen., Eus.*l.C.*9 (p.219.3; M.20.1364C); Chosroes, Geo.Pis.*carm.*2.22.

δρακωνάρι(ο)ς (δρακονάρι(ο)ς), ὁ, (Lat. *draconarius*) *bearer of dragon standard, standard-bearer*, Thdt.*ep.*59(4.1112); *ib.*133(1222); δρακωνάρις *Inscr.*(*JHS* 4 p.402); δρακονάρις Jo.Mosch.*prat.*20(M.87. 2868A).

δρᾶμα, τό, 1. *action, drama* on stage; met. τὸ δ. τοῦ βίου Clem.*str.* 7.11(p.47.8; M.9.489C); πανήγυριν τὸν βίον...ἡμᾶς δὲ τὸ δ. τῆς ἀληθείας τὴν δικαιοσύνην ἥκειν ὡς εἰς θέατρον ἐπιδειξομένους Meth. *symp.*8.1(p.81.11; M.18.140A); τῷ μεγάλῳ τοῦ κόσμου δ. Synes. *provid.*13(p.94.4; M.66.1241D); **2.** *made-up story, plot*, Ath.*apol.sec.* 65(p.144.17; M.25.365C); Gr.Naz.*or.*21.15(M.35.1097B); Chrys. *hom. 33.3 in 1Cor.*(10.302D); **3.** *tragic event*, Cels.ap.Or.*Cels.*2.55(p.178. 20; M.11.884B); *A.Thom.*A 100(p.212.20); of a martyrdom, Eus. *m.P.*5(p.918.31); Gr.Naz.*or.*21.14(M.35.1096C); **4.** *spectacular crime*

ὦ ἀναξίου δ. Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*2.7.31(M.85.1240A); Thdt.*h.e.* 2.8.57(3.849); **5.** *crime story* τὸ ἀνιαρὸν...δ. τῆς τὸν υἱὸν...καταφαγούσης συνέγραψε id.*Is.*5:13(p.26.15; 2.201); hence *crime*, Tim.CP *haer.*(M.86.21A); **6.** *fantasy, fable*, of heret. doctrines ἀτοπίαις καὶ δ. χρήσιμα Const.ap.Eus.*v.C.*3.64(p.111.26; M.20.1140C); **7.** any *tale, story*, Chrys.*hom.22.5 in 1Cor.*(10.198C); of Nathan's parable, Thdt.*qu.24 in 2Reg.*(1.425); id.*Is.*3:9(p.19.5; 2.192).

δραματουργ-έω, 1. *represent* on stage, *act*, met. οὐ κατὰ φαντασίαν κατὰ τοὺς τῶν αἱρετικῶν παῖδας ἐδραματούργησεν Ἰησοῦς τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν Or.*hom.1 in Lc.*(p.7.8); **2.** *invent, devise, fabricate*, Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.18.7; CSard.*ep.Alex.*ap.Ath.*apol. sec.*37(p.115.29; M.25.312C); τούτου χάριν εἰρηκέναι τοὺς ἀγγέλους ~εῖ ὁ...γόης Epiph.*haer.*23.1(p.248.18; M.41.300A); ~εῖ...ἄλλην δραματουργίαν ὁ...μιμολόγος *ib.*24.3(p.260.4; 312B); *ib.*32.7(p.447.8; 553B); *ib.*33.8(p.458.30; 569C); Men.*exc.Rom.*19(p.219.20; M.113.924D); **3.** *devise* a criminal act Ἰουδαῖοι ταῦτα ἐδραματούργουν κατὰ τοῦ δεσπότου Paul.Em.*hom.2*(p.14.9; M.77.1444A); Socr.*h.e.*5.16.4 (M.67.604C); Philost.*h.e.*4.10(p.63.4; M.65.524A); **4.** *stage, enact* αὕτη ζωή, ἡ ἀπ' ἀνθρωπίνων χειρῶν ~ουμένη Meth.*res.*2.15(p.362.21; M.18.312A); of Christ's human experiences ἃ ~εῖται...ὑπὲρ ἡμῶν Gr.Naz.*or.*30.6(p.115.16; M.36.109B); Gr.Nyss.*ep.*7(M.46.1036C); Max.*ambig.*(M.91.1124B).

δραματούργημα, τό, 1. *plot* of play; met., *plot, scheming* τῶν περὶ Εὐσέβιον...τὸ δ. Ath.*ep.encycl.*6(p.175.18; M.25.236B); Diod.*fat.*(M.103.873B); Mac.Mgn.*apocr.*2.21(p.43.14); Cyr.*Jo.*5.4(4.520A); Jo.D.*hom.*11.14(M.96.777B); **2.** *invention, fabrication*, Epiph.*haer.*27.8(p.313.1; M.41.377C); *ib.*31.36(p.437.28; 541B).

δραματουργία, ἡ, 1. *story, drama*, Eus.*h.e.*1.8.4(M.20.101B); id.*m.P.*11(p.939.5; M.20.1505A); id.*qu.Steph.*7.2(M.22.905D); Gr.Naz.*or.*45.25(M.36.657C); **2.** *fable, fictitious tale*, Epiph.*haer.*24.3(p.260.4; M.41.312B); *ib.*26.3(p.278.18; 336B); Thphn.*chron.*p.136(M.108.373A); **3.** *play-acting*, Epiph.*haer.*44.5(p.197.17; M.41.829C); **4.** *device, machination* δαίμονες...ποικίλαις...δ. τὰς γνώμας...παρατρέπουσι Tat.*orat.*16(p.17.20; M.6.840C); *A.Jo.*74(p.187.8); Epiph.*haer.*73.24(p.297.10; M.42.448B); Nil.*epp.*2.167(M.79.280C).

δραματουργός, 1. *dramatic*, ‡Just.*or.Gr.*3(M.6.236B); **2.** as subst., *schemer, deviser* διάβολος...τῶν ἐχθίστων ὁ δ. αὐτός ἐστιν ἁπάντων Eust.*engast.*14(p.39.8; M.18.644B).

δραπετεία, ἡ, 1. *running away, escape*, ‡Caes.Naz.*dial.*112(M.38.992); **2.** *expulsion*; of demons, *ib.*43(912).

δραπετεύω, 1. *run away, be an absconder*; met. πλοῦτον τὸν ἀεὶ μένοντα καὶ μηδέποτε δ. Chrys.*hom.33.3 in Jo.*(8.194E); of a disease disappearing, Isid.Pel.*epp.*3.129(M.78.829B); of the ebbing sea, Bas.Sel.*or.*1.2(M.85.32B); **2.** *flee* to, *escape as a fugitive slave* to, met. οὐκ ἐδραπέτευσας πρὸς τὴν ἁμαρτίαν; Gr.Nyss.*or.dom.*5(p.112.13; M.44.1189D); Cyr.*Jo.*1.4(4.37C).

δραπέτης, ὁ, *runaway slave*; of Devil, Bas.*renunt.*10(2.211C; M.31.648B); of fallen man δ. τοῦ κατὰ φύσιν δεσπότου Gr.Nyss.*or.dom.*5(p.98.13; M.44.1181B); of Jewish nation ὥσπερ...δ. ... πανταχοῦ διεσπάρησαν Isid.Pel.*epp.*3.128(M.78.829A); met. δ. ἐστὶν ὁ πλοῦτος Chrys.*hom.2.3 in Ps.48*:17(5.522B).

***δραπετοδούλως,** *like runaway slaves*, ‡Epiph.*hom.2*(M.43.457B).

***δραπετοποιός,** *causing desertion*, Chrys.*hom.2.3 in Ps.48*:17 (5.522B).

***δραπετρία, ἡ,** *runaway slave*, Chrys.*hom.15.3 in Eph.*(11.113B); met., of unveiled woman δ. τινὰ τὴν κεφαλὴν ἀποδείκνυσι καὶ φυγάδα τῆς δοθείσης αὐτῇ...ἐξουσίας id.ap.*cat.1Cor.*11:6(p.209.33).

δράσσ-ω, A. act.; *lay hold on, seize*, Eus.Al.*serm.*5(M.86.348B); met. ἀναγκαῖον ἁγιάζεσθαι τῷ αἵματι ~οντας καὶ ἐγγίζειν θεῷ γλιχομένους Cyr.*glaph.Ex.*3(1.331C).

B. med.; **1.** *lay hold on, seize* εἴ τις...~εται γυναῖκα *Poen.App.* 2.2; Thphn.*chron.*p.318(M.108.771A); **2.** *attain to* δραξάμενοι τῶν ὅρων τῆς ζωῆς Clem.*paed.*1.6(p.106.2, v.l. ἀρξάμενοι M.2.281B); **3.** *grasp, take to oneself*; met. μετὰ τοῦ δράξασθαι τῆς ἀληθείας ἐπὶ τοὺς τύπους κατεπέσετε Chrys.*comm.in Gal.*3:3(10.697A); βουλῆς ἀνωμάλου δραξάμενος ‡Jo.D.*Artem.*13(M.96.1264B); **4.** *seize on*; **a.** met., words or ideas (δράζωνται, prob. f.l. for δράξ-), Didym.*Trin.*1.9(M.39.281C); **b.** *take advantage of* δραξάμενοι...οἱ γραμματεῖς τῆς τοῦ σωτῆρος ἀπουσίας Vict.*Mc.*9:16(p.359.11); Men.*exc.Rom.*19(p.215.14; M.113.917B); Marc.Diac.*v.Porph.*64; hence **c.** *profit by*, *ib.*21.

δραστήριος, 1. *active* opp. passive δισσοῦ αἰτίου κατ' αὐτοὺς [sc. Stoics] ὄντος, τοῦ μὲν δ. καὶ καταρχομένου, καθὸ ἡ πρόνοια, τοῦ δὲ πάσχοντος..., καθὸ ἡ ὕλη Athenag.*leg.*19.2(M.6.929A); 'μορφὴν δούλου λαβεῖν' εἴρηται, οὐ μόνον τὴν σάρκα...ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσίαν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου, δούλη δὲ ἡ οὐσία, ὡς ἂν παθητὴ καὶ ὑποκειμένη τῇ δ....αἰτίᾳ Clem.*exc.Thdot.*19(p.113.13; M.9.668B); opp. contemplative τοῦ διορατικοῦ τῆς ἀληθείας συγκεκραμένου πρὸς τὸ δ. Gr.Nyss.*hom.13 in Cant.*(M.44.1057B); cf.Or.*comm.in Mt.*17.16(p.633.2; M.13.1529A); **2.** *effective* δ. μὲν ἡ δημιουργικὴ Clem.*prot.*4(p.45.5; M.8.156B); δ. ὄντος τοῦ λόγου Or.*Jo.*13.59(p.291.17; M.14.513A); τὴν δ. καὶ προνοητικὴν αὐτοῦ χεῖρα id.*fr.50 in Jo.*(p.525.17); Isid.Pel.*epp.*3.34(M.78.753C); Dion.Ar.*c.h.*15.2(M.3.329B); theol. οὐ προφορικὸς λόγος ἐν τῷ θεῷ, ἀλλὰ ζῶν καὶ ὑφεστηκώς, καὶ τῶν ὅλων δ. Didym.(‡Bas.) *Eun.*5(1.297C; M.29.713B).

δράστης, ὁ, 1. *fugitive, runaway*, *Orac.Sib.*4.119(conj. for δράτης, ἀστήρ); **2.** as adj., *violent*, *Apophth.Patr.*(M.65.148A).

δραστικός, *powerful, active, efficacious*, Tat.*orat.*16(p.17.13,15; M.6.840B); ἡ τούτου δραστικωτέρα αἰώνιος ζωή Iren.*haer.*5.3.3 (M.7.1132A); μυστηρίοις δ. Clem.*str.*2.20(p.179.17; M.8.1068A); *ib.* 6.16(p.508.20; M.9.380B); δ. ... ἀπόδειξιν Isid.Pel.*epp.*5.375(M.78.1552A); Jo.D.*f.o.*3.15(M.94.1048A); Thphn.*chron.*p.331(M.108.800A); opp. contemplative δ. τῆς ψυχῆς δύναμιν, ἔτι δὲ...καὶ τὴν θεωρητικὴν Or.*Jo.*28.10(9; p.400.20; M.14.700C); id.ap.*cat.Mt.*22:13(p.180.14) for δραστήριος, id.*comm. in Mt.*17.16(p.633.2; M.13.1529A); of Logos ὁ ...τοῦ σύμπαντος κόσμου δημιουργικός, δ. δυνάμει τοῖς πᾶσιν ἐπιπαρών Eus.*d.e.*4.5(p.157.19; M.22.261D); in Marcellus' theology πρὸ γὰρ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι ἦν ὁ λόγος ἐν τῷ πατρί. ὅτε δὲ ὁ παντοκράτωρ... πάντα...ποιῆσαι προέθετο, ἐνεργείας ἡ τοῦ κόσμου γένεσις ἐδεῖτο δραστικῆς· καὶ...τότε ὁ λόγος προελθὼν ἐγίνετο...ποιητής Marcell.*fr.* 54 ap.Eus.*e.th.*3.3(p.153.14; M.24.996A); προῆλθεν ὁ λόγος δ. ἐνεργείᾳ id.*fr.*108 ap.eund.*Marcell.*2.2(p.42.23; M.24.796A); Eus.*ib.*2.4(p.57.13; 821A) cit. s. σάρξ; μετὰ τὴν σιγὴν...προελθεῖν τὸν λόγον...ἐν ἀρχῇ τῆς κοσμοποιΐας δ. ἐνεργείᾳ id.*e.th.*2.9(p.109.7; 917B); *ib.*2.14(p.118.3; 933A); *ib.*3.3(p.157.5; 1001B).

δραχμή, ἡ, *drachma*; exeg. Lc.15:8, cf. *si adhibeas tibi illuminationem Spiritus sancti...invenies intra te drachmam. intra te namque collocata est imago regis coelestis*, Or.*hom.13.4 in Gen.*(p.119.14; M.12.234C); *sapientia est quae drachmam perditam quaesivit... Judaei autem...quaerunt de Christo...et non inveniunt*, id.*comm.in Rom.*8.6(M.13.1174C); δ. νόμισμα...ἐστί, χαρακτῆρας ἔχον βασιλικούς. ὅτι δὲ πεσόντες...εὑρήμεθα παρὰ Χριστοῦ καὶ πρὸς αὐτὸν μεμορφώμεθα ...πῶς ἂν ἐνδοιάσειέ τις; Cyr.*Lc.*15:8(M.72.800C); τὴν βασιλικὴν ἀνασώσασθαι εἰκόνα, ὑπὸ τὴν...τῶν παθῶν κόπρον γεγενημένην παραγεγονέναι, διὰ τῆς δ. παραβολικῶς παρῃνίξατο Max.*ep.*11(M.91.453C); id.*ambig.*(M.91.1277A).

δράω, *do* or *perform rites*, pass. ptcpl., of pagan mysteries παρεδρεύουσιν...τοῖς...Μητρὸς μεγάλης μυστηρίοις, μάλιστα καθορᾶν νομίζοντες διὰ τῶν δρωμένων ἐκεῖ τὸ ὅλον μυστήριον Hipp.*haer.*5.9 (p.100.13; M.16.3155B); of Jewish ceremonies at festivals, Jo. Philop.*pasch.*(p.211.8); met., of spiritual sacrifice ὁ γνωστικὸς παρὰ ὅλον εὔχεται τὸν βίον...ἤδη τὴν τελείωσιν ἀπειληφὼς τοῦ κατὰ ἀγάπην δρωμένου Clem.*str.*7.7(p.30.33; M.9.456C); in fanciful derivation of ἄνθρωπος: παρὰ τὸ δρῶ τὸ βλέπω ἢ πράττω, ἄδρωπος καὶ ἄνθρωπος Melet.*nat.hom.*synops.(M.64.1084B).

δρεπανηφόρος, *bearing a sickle*; of prophet Zechariah (cf. Zach.5:1-2), Didym.*Trin.*2.10(M.39.649A).

***δρεπανιστής, ὁ,** *reaper*, ‡Chrys.*decoll.*2(8.4A); ‡Chrys.*hom.in Lc.* 8:5(10.829A).

δριμυγμός, ὁ, *bitterness of spirit*, Nil.*epp.*1.234(M.79.169A).

δριμύσσ-ω, 1. *cause to smart*; **a.** lit., Gr.Nyss.*or.catech.*8(p.48.7; M.45.37A); pass. intrans., *smart*, id.*ep.*2(M.46.1012B); Ast.Soph.*hom.5 in Ps.5*(M.40.441A); **b.** met. ~ει τὰ τοῦ πατρὸς σπλάγχνα ἡ φωνὴ τοῦ παιδός Gr.Nyss.*deit.*(M.46.569D); ‡Chrys.*hom.*7(13.217D); λίθος ὁ πράσινος...διὰ τῆς καυστικῆς τοῦ...πράσου φύσεως, τὸν καταπιόντα αὐτὸν ἐδρίμυξε θάνατον Procl.CP *or.*6.1(M.65.721D); Max.*qu.Thal.*54(M.90.509B); pass. intrans. τοῦ στόματος τῆς κοιλίας ~ομένου Gr.Nyss.*hom.opif.*12.4(M.44.157D); Pall.*v.Chrys.*7(p.40.15; M.47.24); **2.** *exasperate, annoy*, Amph.*hom.*2.5(M.39.52C); ἐδρίμυττε τοὺς ἀρχιερεῖς...ἀκούειν ἐκ τῶν ὄχλων· 'βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ' Procl.CP *or.*9.3(M.65.773D); pass. μὴ ὧδε ~ου ‡Chrys.*hom.*13(13.251E); Tim.Ant.*caec.*10(M.28.1016D); Domit.*Jo.Bapt.*18(p.325); Anast.S.*hod.*8 (M.89.136A).

δρομαίως, *at a run, quickly*, *T.Sal.*1.9(v.l. δρομαῖος M.122.1317C); *A.Jo.*49(p.175.18); Epiph.*haer.*66.8(p.28.24; M.42.41A); Chrys.*pan. Rom.*2.3(2.620C); Leont.N.*v.Jo.Eleem.*27(p.56.13).

***δρομοκάμηλος, ἡ,** *dromedary*, †Polyb.*v.Epiph.*67(M.41.112C).

δρόμος, ὁ, 1. *course, race*; met. ἐπὶ τὸν τῆς πίστεως βέβαιον δ. κατήντησαν *1Clem.*6.2; προσθεῖναι τῷ δ. σου Ign.*Polyc.*1.2; τὸν τῆς εὐσεβείας...δράμετε δ. Cyr.H.*catech.*1.1; εἰς τὸν ὑπὲρ παρθενίας δ. ... ἀσκουμένους †Bas.Anc.*virg.*9(M.30.688C); τοῖς τὸν ἐνόπλιον...κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀληθείας τρέχουσι δ. Gr.Nyss.*Eun.*7(2 p.172.23;

M.45.764B); *M.Thdot.1* 21(p.74.10); *ib.1* 31(p.80.31); Diad.*perf*.79 (p.100.24); of monastic life, Jo.Clim.*past*.12(M.88.1189A); **2.** *order* of worship, Const.ap.Eus.*v.C*.3.18(p.85.16; M.20.1076A); **3.** *concourse*, Ath.*apol.sec*.7(p.93.29; M.25.261B); **4.** δημόσιος δ. *cursus publicus*, made available by emperor to bishops, Eus.*v.C*.3.6(p.79.30; M.20.1060B); *ib*.4.43(p.135.16; 1193A); Ath.*h.Ar*.20(p.193.2; M.25.716B); *Νικόβουλον...τῇ τοῦ δ. φροντίδι καὶ τῇ τῆς μονῆς προεδρείᾳ στενοχωρούμενον* Gr.Naz.*ep*.126(M.37.221A); Marc.Diac.*v.Porph*.54; *περιεῖλε* [sc. Juln. Imp.]...*τὸν δημόσιον τῶν χρειῶν δ., οἷον ἡμιόνων, βοῶν, καὶ ὄνων· μόνον δὲ τῶν ἵππων ταῖς δημοσίαις χρείαις συνεχώρησεν ὑπουργεῖν* Socr.*h.e*.3.1.52(M.67.377B).

***δρομωνάριος,** δ. *κάμηλος*, *dromedary*, Jo.Mal.*chron*.12 p.300(M.97.453B).

δροσίζ-ω, *bedew, moisten, refresh* *τὴν ἐν Συρίᾳ ἐκκλησίαν διὰ τῆς ἐκκλησίας ὑμῶν δροσισθῆναι* Ign.*Magn*.14; *ὑπὸ τῆς οὐρανίου πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς ~όμενος* *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.22(M.20.417A); *τῇ χάριτι ~όμενοι τοῦ θεοῦ* Clem.*paed*.2.10(p.219.27; M.8.521B); id.*str*.2.20(p.170.9; M.8.1048C); Hipp.*Dan*.2.31.3(M.10.680A); *ἀσθένεια πυρετοὺς ψυχῶν ἀποσοβοῦσα, καὶ ἱδρῶτας βαπτίσματος ~ουσα* †Hipp.*Laz*.(p.216.36; M.62.776); *Δανιὴλ...τὸν μὲν υἱὸν εἶδε ~οντα τὴν κάμινον* Ath.*ep.Serap*.2.6(M.26.617B); Gr.Naz.*or*.5.40 (M.35.716B); ‡Epiph.*hom*.3(M.43.473C); Isid.Pel.*epp*.2.151(M.78.605D); *κάμινος πυρὸς ~ει τοὺς τρεῖς παῖδας* †Jo.D.*creat*.6(p.146).

δροσισμός, ὁ, *bedewing* *ὄρος...ἡ...θεοτόκος. ἐπεὶ ὥσπερ οἱ... φλεγόμενοι...δροσίζονται ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων τοῦ ὄρους... τοιούτῳ τρόπῳ...ἡ...παρθένος, τῷ δ. τῆς κυοφορίας...τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων καταφλεγομένας...ἀνεζώωσε* ‡Ath.*qu.script*.85(M.28.748C).

δροσοβόλος, *shedding dew* *εὔξαι τῇ θείᾳ σκεπασθῆναι δ. νεφέλῃ* Jo.Carp.*cap*.60(M.85.1849).

δροσοειδής, *like dew, dewy* *νεφέλη* δ. ‡Pall.*h.mon*.21.8(p.81.8; M.34.1171D).

δροσοειδῶς, *like dew*, Bas.*hex*.8.4(1.74C; M.29.173B).

***δροσόμματος,** *dewy* *νεφέλης...ἐξ ἧς ὥσπερ τινὲς δ. σταγόνες οἱ... μαθηταὶ τῷ τῆς παρθένου καθορμισθέντες...ἐπέστησαν οἴκῳ* [sc. at Dormition] Germ.CP *or*.8(M.98.365B).

***δροσ-όομαι,** *be filled with dew*, Or.*exp.in Pr*.3:19(M.17.168D); *be bedewed* *τριττοὶ θεουδεῖς ἐμπύρως ~ούμενοι* Jo.D.*carm.theoph*.106 (p.212; M.96.832A).

***δροσοποιός,** *making dew*, hence met., *refreshing*, ‡Ath.*haer*.4 (M.28.509B).

δρόσος, ἡ, *dew*; **1.** lit.; exeg. Jud.6:38ff., v. *πόκος*; **2.** met.; **a.** of cooling moisture *ἐγένετο τὸ μέσον τῆς καμίνου δ. λεπτή* Hipp.*Dan*.2.32.9; Or.*or*.16.3(p.337.24; M.11.469C); Chrys.*hom.4.11 in Mt*.(7.68B); **b.** of comfort and refreshment *θησαυρὸν...δυνάμει θεοῦ πατρὸς καὶ αἵματι θεοῦ παιδὸς καὶ δ. πνεύματος ἁγίου περιτετειχισμένον* Clem.*q.d.s*.34(p.182.22; M.9.640C); Or.*mart*.27(p.23.22; M.11.596B); *ib*.33(p.28.19; 604C); *τῆς ἀρετῆς τὸ κάλλιστον...χωρίον, ἔνθα... πάντα τῶν ἀμβροσίων πεπλήρωται δ.* Meth.*symp*.8.11(p.93.19; M.18.153D); ref. double effect of river of fire *τοῦτο μὲν γὰρ φλὸξ καὶ ὀδύνη, ἐκεῖνο δὲ δ. καὶ ἄνεσις* Chrys.*hom.4.11 in Mt*.(7.69B).

***δροσοσυρίζω,** *distil dew*, ‡Meth.*Sym.et Ann*.7(M.18.364C).

***δρουγγάριος, ὁ,** *commander of a* *δροῦγγος*, Heracl.*ep*.ap.*Chron.Pasch*.p.400(M.92.1021B).

***δροῦγγος, ὁ,** (Lat. *drungus*) *troop* (= *μοῖρα* third part of a *turma*), *M.Areth*.(p.53); of a band of monks, Chrys.*ep*.14.2(3.596C).

δρυάς, ἡ, *tree*, Meth.*res*.2.9(p.347.27; M.18.309A).

***δρυμόθεν,** *from the coppice*, Gr.Naz.*carm*.2.1.1.191(M.37.984A).

[*]**δρυμός, τό,** *thicket*, met. *τῷ δρυμεῖ τῶν κολάσεων τὴν προθυμίαν ἐκκλύσαντες* Andr.Cr.*Geo*.7(p.xxiD).

***δρυμοτομική, ἡ,** *woodman's craft*, Chrys.*hom.52.4 in Mt*.(7.534C, v.l. *δρυοτομικήν*).

δρυμών, ὁ, *thicket*; met., ref. Christ *ὁ ἐν τῷ δ. τῆς φύσεως ἡμῶν... ἀναβλαστήσας* Gr.Nyss.*hom.4 in Cant*.(M.44.849B).

δρυοτομικός, *suitable for the woodcutter*, Pall.*v.Chrys*.1(p.4.1; M.47.5).

δρύφακτος, ὁ, 1. plur., *cancelli*, barrier separating sanctuary (reserved for clergy) from rest of church, Soz.*h.e*.7.25.9(M.67.1496B); **2.** *balcony*, Chrys.*hom.7.4 in Ac*.(9.62A); id.*hom.12.6 in 1Cor*.(10.106B); Thdt.*h.e*.3.14.8(3.928); **3.** *structure of lattice-work*, id.*qu.60 in Ex*.(1.165).

***δυαρχία, ἡ,** *existence of two principles*, opp. *μοναρχία*: *ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς ἀρχῆς ἐστι φύσει υἱὸς ὁ λόγος, οὐχ ὡς ἀρχὴ ἑτέρα καθ' ἑαυτὸν ὑφεστώς...ἵνα μὴ τῇ ἑτερότητι δ. καὶ πολυαρχία γένηται* ‡Ath.*Ar*.4.1 (p.44.7; M.26.468B).

δυάς, ἡ, A. *duality*; **1.** Pythagorean *ἀρχὴν τῶν ὅλων ἀγέννητον... τὴν μονάδα, γεννητὴν δὲ τὴν δ. καὶ πάντας τοὺς ἄλλους ἀριθμούς. καὶ τῆς μὲν δ. πατέρα...εἶναι τὴν μονάδα, πάντων δὲ τῶν γεγεννημένων μητέρα δ., γεννητὴν γεννητῶν...καὶ ἔστιν ἡ μὲν μονὰς ἄρρεν καὶ πρώτη, ἡ δὲ δ. θῆλυ* Hipp.*haer*.6.23(p.149.27; M.16.3227B); Anat.Laod.*decad*.(p.30f.); **2.** Marcosian *ἐκ μονάδος καὶ δ. ... τὰ ὅλα συνεστηκέναι· καὶ ἀπὸ μονάδος ἕως τῶν τεσσάρων ἀριθμοῦντες οὕτω γεννῶσι τὴν δεκάδα...πάλιν δ' αὖ ἡ δ. ἀπ' αὐτῆς προελθοῦσα ἕως τοῦ ἐπισήμου, οἷον δύο καὶ τέσσαρες καὶ ἕξ, τὴν δωδεκάδα ἐπέδειξε* Iren.*haer*.1.16.1(M.7.628B)ap.Epiph.*haer*.34.12(p.23.22,25); **3.** Valentinian *προέβαλεν...ὁ πατὴρ...νοῦν καὶ ἀλήθειαν, τουτέστι δ., ἥτις κυρία καὶ ἀρχὴ γέγονε καὶ μήτηρ πάντων τῶν ἐντὸς πληρώματος... αἰώνων* Hipp.*haer*.6.29(p.156.17; M.16.3238A); as aeon in Valent. system, Val.Gn.ap.Epiph.*haer*.31.6(p.393.7; M.41.484C) cit. s. *τετράς*; **4.** of principles in Manicheism, Epiph.*haer*.66.62(p.99.24; M.42.124B); **5.** Trin.; **a.** of Father and Son; **i.** orthodox, Or.*dial*.4(p.126.16) cit. s. *ἑνάς*; Gr.Naz.*or*.29.2(p.75.7; M.36.76B) cit. s. *μονάς*; ref. Jo.10:27–30 *δείξας τὴν τῶν προσώπων δ., ἐκήρυξε τὴν τῆς φύσεως ταυτότητα* Thdt.*Trin*.(M.75.1165D); *τὴν δ. τῶν προσώπων, ἀλλὰ καὶ τὸ ὁμότιμον τῶν προσώπων* id.*Zach*.2:9(2.1606); ref. Gen.19:24 *δυάδα κυρίων ἡμῖν ἐπέδειξε* id.*affect*.2(p.55.3; 4.746); esp. in directly anti-Sabellian polemic, ref. Jo.10:30 *ἵνα μή τις τὸν αὐτὸν εἶναι πατέρα καὶ υἱὸν ὑπολάβῃ, μόνοις ὀνόμασι διαστελλομένους εἰς δ. ...ἐπιφέρει τὸ 'ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί'* Cyr.*thes*.12(5^{1}.109E); *ἐν ἰδιαζούσαις ὑποστάσεσι δ. ... οὐ μόνοις ὀνόμασι διαστελλομένην* *ib*.23(225C); *τῇ δ. τῶν προσώπων ἐξήλασε τοῦ Σαβελλίου τὴν σύγχυσιν* Thdt.*Heb*.1:8(3.553); **ii.** Arian, Ar.*Thal.fr*.2.20ap.Ath.*syn*.15(p.243.1; M.26.708A) cit. s. *μονάς*; *δ. οὐσίας εἰσάγει, μηδετέραν τῆς ἑτέρας πατέρα τυγχάνουσαν* ‡Ath.*Ar*.4.3(p.47.10; M.26.472B); *Μαρκίων...ᾧ κοινὸν μὲν πρὸς τὸ ὑμέτερον φρόνημα τῶν θεῶν ἡ δ., καὶ τὸ παρηλλάχθαι κατὰ τὴν φύσιν ἑκάτερον πρὸς τὸ ἕτερον οἴεσθαι* Gr.Nyss.*Eun*.11(2 p.253.9; M.45.860B); **b.** ref. denial of divinity of H. Ghost *τριάς ἐστιν, ἢ δ.; εἰ μὲν οὖν δ. ἐστι, συναριθμείσθω παρ' ὑμῶν τοῖς κτίσμασι τὸ πνεῦμα* Ath.*ep.Serap*.1.29(M.26.596C); *ib*.1.30(597B); *εἰ δὲ κτίσμα ἐστί, τὰ δὲ κτίσματα ἐξ οὐκ ὄντων ἐστί, δῆλον, ὅτι ἦν ὅτε οὐκ ἦν τριάς, ἀλλὰ δ.* *ib*.3.7(636B); **6.** Christol., of duality of natures *πῶς οὖν ἀπρόσφορον ἔσται ἐπὶ τῶν συντεθεισῶν φύσεων καὶ τὸ ἓν τέλειον πληρουσῶν δ. λέγειν, μονάδα δὲ ὑποστάσεως;* Leont.H.*monoph*.31(M.86.1788D); *ταὐτόν ἐστι...τὸ λέγειν μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ σεσαρκωμένην, καὶ δ. φύσεων Χριστοῦ καθ' ὑπόστασιν μίαν ἡνωμένην* *ib*.(1805B); acc. monophysites *ἀναθεματίζοντες τοὺς διαιροῦντας τὸν ἕνα Χριστὸν μετὰ τὴν ἕνωσιν τῇ δ. τῶν φύσεων* Sev.Ant.*ib*.(M.86.1848C); acc. Antiochenes and Nestorians ref. Mt.19:6, Thdr.Mops.*fr.inc*.8(p.299.14; M.66.981A); *δ. Χριστῶν* Cyr.*inc.unigen*.(5^{1}.690B); *τοῖς...εἰς υἱῶν δ. τὸ τῆς οἰκονομίας διασπᾶν ἐπιχειροῦσι μυστήριον* *Symb.Chalc*.(p.129.17; H.2.456B); in monophysite argument *δύο δὲ λέγειν παραιτοῦμαι φύσεις, ἵνα μὴ τῇ τῶν υἱῶν περιπέσω δ.* Thdt.*eran*.2(4.109); **7.** of matter and form, Eus.*l.C*.6(p.207.10; M.20.1341B); *τριάδα τελείαν ἐκ τελείων τριῶν, μονάδος μὲν κινηθείσης διὰ τὸ πλούσιον, δ. δὲ ὑπερβαθείσης (ὑπὲρ γὰρ τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος), ἐξ ὧν τὰ σώματα, τριάδος δὲ ὁρισθείσης διὰ τὸ τέλειον* Gr.Naz.*or*.23.8 (M.35.1160C); *δ. ἐστι...πᾶσα τῶν μετὰ θεὸν ὄντων ἡ σύμπηξις, οἷον τὰ μὲν αἰσθητὰ πάντα ὡς ἐξ ὕλης συνεστηκότα καὶ εἴδους ἐστὶ δ., τὰ δὲ νοητά, ὡσαύτως ἐξουσίας καὶ τοῦ εἰδοποιοῦντος αὐτὰ οὐσιωδῶς συμβεβηκότος* Max.*ambig*.(M.91.1400C); **8.** of body and mind *τὴν ὑλικὴν δ.* Gr.Naz.*or*.21.2(M.35.1084C); ‡Nil.*fr.pasch*.1(M.79.1493D).

B. *pair*; **1.** in gen. *ἡ δ. τῶν ὀφθαλμῶν* Gr.Nyss.*hom.7 in Cant*.(M.44.920D); of Arius and Macedonius as *ὀλέθριος δ.* Didym.*Trin*.2.8(M.39.620C); Cyr.*ador*.14(1.486D); **2.** of syzygies in Valentinian system, Iren.*haer*.1.11.1(M.7.561A); Epiph.*haer*.31.2(p.384.26; M.41.476B).

δύν-αμαι, *be able, have power*;

A. in gen., *LS*; freq. in perf. *ὡς μὴ δεδυνημένοι λέγειν πρὸς αὐτὸν* Or.*Cels*.5.53(p.56.25; M.11.1264A); id.*comm.in Mt*.11.5(p.41.21; M.13.916B); Chrys.*fem.reg*.1(1.249A) etc.; c. *ἵνα*: *εἰ δύνασαι ἵνα ὡς ἐξέρχῃ οὕτως καὶ εἰσέρχῃ, ὕπαγε* *Apophth.Patr*.(M.65.212C).

B. various meanings defined *οὐ τῶν καθ' ἕνα τρόπον λεγομένων, τὸ ~ασθαι, ἢ μὴ ~ασθαι· πολύσημον δέ. τὸ μὲν γάρ τι λέγεται κατὰ δυνάμεως ἔλλειψιν, καὶ ποτέ, καὶ πρός τι, ὡς τὸ μὴ ~ασθαι τὸ παιδίον ἀθλεῖν...ἀθλήσει γὰρ ἴσως ποτέ...τὸ δέ, ὡς ἐπὶ πλεῖστον, ὡς τό· 'οὐ ~αται πόλις κρυβῆναι ἐπ' ἄνω ὄρους κειμένη'..., τὸ δέ, ὡς οὐκ εὔλογον· 'οὐ ~ανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος νηστεύειν',...τὸ δέ, ὡς ἀβούλητον, ὡς τό, 'μὴ ~ασθαι ἐκεῖ σημεῖα ποιῆσαι'. ... ἔστι δέ τι καὶ τοιοῦτον ἐν τοῖς λεγομένοις, ὃ τῇ φύσει μὲν ἀδύνατον, θεῷ δὲ δυνατὸν βουληθέντι...τούτων δὲ πάντων ἐκτός, τὸ παντελῶς ἀδύνατον καὶ ἀνεπίδεκτον...ὡς...πονηρὸν εἶναι θεὸν ἢ μὴ εἶναι...ἢ τὸ μὴ ὂν εἶναι* Gr.Naz.*or*.30.10(p.121.9ff.; M.36.113C).

C. of what is possible because consistent with, or result of,

character, nature, law, propriety, etc. πῶς ~αμαι βλασφημῆσαι τὸν βασιλέα μου; M.Polyc.9.3; τίς εὑρεθήσεται Παῦλος ὁ ~άμενος λέγειν· 'κάλλιον γὰρ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι'; ἐγὼ δὲ οὐ ~αμαι τοῦτο λέγειν Or.hom.20.3 in Jer.(p.181.8; M.13.505C); οὐ ~αται γὰρ ...κόσμος...ὑμέας ἐχθαίρειν Nonn.par.Jo.7:7(M.43.805B); of Christ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ οὐκ ἠδύνατο παθεῖν εἰ μὴ δι' ἡμᾶς Barn.7.2; discussion of Mc.6:5 οὐ γὰρ εἶπεν, οὐκ ἤθελεν, ἀλλ', 'οὐκ ἠδύνατο', ὡς ἐρχομένης μὲν ἐπὶ τὴν ἐνεργοῦσαν δύναμιν συμπράξεως ὑπὸ πίστεως ἐκείνου εἰς ὃν ἐνήργει ἡ δύναμις...ἀκριβῶς δὲ δοκοῦσί μοι ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μάρκος τὸ ὑπερέχον τῆς θείας δυνάμεως παραστῆσαι βουλόμενοι ὅτι καὶ ἐν ἀπιστίᾳ ~αται, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πλεῖον ~αται, ὅσον ~αται ἐν πίστει..., εἰρηκέναι οὐχ ὅτι οὐκ ἐποίησε δυνάμεις...ἀλλ' οὐκ ἐποίησεν... δυνάμεις πολλάς Or.comm.in Mt.10.19(p.25.17; M.13.884B); cf. τὸ δέ, ὡς ἀβούλητον, ὡς τὸ μὴ ~ασθαι...ποιῆσαι...οὐκ οἶδα δέ, εἰ μὴ καὶ τοῦτο τῷ εὐλόγῳ προσθετέον Gr.Naz.or.30.10(p.122.5; M.36.116A); τό 'οὐ ~αται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν...' οὐκ ἀσθενείας σημεῖον, ἀλλὰ τοῦ μὴ ἐνδέχεσθαι, ἄλλην πατρὸς καὶ ἑτέραν υἱοῦ εἶναι τὴν βούλησιν Isid.Pel.epp.1.353(M.78.384B); τὸ μὴ ~ασθαι πῶς εἴρηται σκοπητέον...(ref. Dt.16:5–6) τό, οὐ ~ήσῃ, ἀντὶ τοῦ, μὴ ἐξόντος, μηδὲ ἐγχωροῦντος, μηδὲ συγκεχωρημένου, μηδὲ ἐνδεχομένου τεθεικώς...τί οὖν ἐστιν, οὐ ~ήσῃ; οὐκ ἔξεστί σοι, οὐ προσάξεις, οὐ ποιήσεις...τὸ γὰρ 'οὐ ~αται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν' οὐκ ἀσθένειαν αὐτοῦ κατηγορεῖ, ἀλλὰ...ῥώμην, ὅτι ἀνεπίδεκτός ἐστι τοῦ ἐναντίον τι τῷ πατρὶ ποιεῖν ib.3.335(993A,D).

D. of something possible or natural, *may, might* ἐδύνατο λέγειν Or.Cels.1.3(p.57.24; M.11.660A); hence εἰ ~ασαι, εἴ τις ~αται *if you (he) would, please,* id.hom.8.1 in Jer.(p.55.18; M.13.336B); ἐν τούτοις, εἴ τις ~αται, τηρείτω ib.12.10(p.96.22; 392C); hence ὁ ~άμενος *anyone who chooses* ὁ ~άμενος ἀναγινώσκειν τὸν Ἰεζηκιὴλ ib.11.5(p.83.10; 373C).

E. *will,* neg. *refuse* περῆσαι οὐ ~αται βροτὸς οὗτος ἐς...ἑορτήν Nonn.par.Jo.11:56(M.43.849B); ref. Jo.12:39 τό, 'οὐκ ἠδύναντο', κεῖται ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἤθελον. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις δύναμιν τὴν προαίρεσιν νοοῦμεν Ammon.Jo.12:40(M.85.1477C).

F. *have efficacy, prevail* over οὐ ~αται ἡ ἑορτὴ τοῦ υἱοῦ σου πρὸς τὴν ἑορτὴν τοῦ Χριστοῦ μου M.Ariadn.2(p.124.2).

δύναμις, ἡ, *power;*

I. def. δ. λέγεται ἡ μὲν κατ' ἐπιτηδειότητα, ἡ δὲ καθ' ἕξιν. κατ' ἐπιτηδειότητα μέν, ὡς ὅταν εἴπωμεν τὸ παιδίον δυνάμει γραμματικὸν εἶναι, καθὸ ἔχει ἐπιτηδειότητα πρὸς τὸ γενέσθαι γραμματικόν, καθ' ἕξιν δέ, ὡς ὅταν εἴπωμεν τὸν ἠρεμοῦντα γραμματικὸν δυνάμει γραμματικὸν εἶναι...δ. πάλιν λέγεται καθ' ἕξιν, ὡς ὅταν εἴπωμεν τὸ παιδίον σπερματικόν, καθ' ὃ πέφυκεν εἶναι σπερματικὸν καὶ ἔστι δυνάμει, εἰ καὶ μήπω τῇ ἐνεργείᾳ. ... δ. λέγεται καὶ ἡ ἰσχύς. δ. λέγεται καὶ ἡ στρατιά El.fr.ap.Doct.Patr.33(p.256.18).

II. *faculty, physical power;* of blood as δ. ζωτικὴ τῆς ψυχῆς Or.dial.22(p.164.15).

III. *property, quality* of things; hence *virtue,* Herm.vis.3.8.6,7.

IV. *efficacy* ἐγνώρισα...τῆς ἡσυχίας τὴν δ. Ammonas ep.1(p.434.1).

V. *potentiality,* opp. ἐνέργεια *actuality,* Or.Jo.2.24(19; p.81.18; M.14.157A); θνητὸς μὲν κατεσκευάσθη, δυνάμενος δέ, ἐκ προκοπῆς τελειούμενος, ἀθάνατος γενέσθαι, τουτέστι δυνάμει ἀθάνατος Nemes.nat.hom.1(M.40.516A); ref. generation of Son τὸ ἀναθεματίζεσθαι τὸ πρὸ τοῦ γεννηθῆναι οὐκ ἦν οὐκ ἄτοπον ἐνομίσθη...ἤδη δὲ ὁ...βασιλεὺς τῷ λόγῳ κατεσκεύαζε καὶ κατὰ τὴν ἔνθεον αὐτοῦ γέννησιν τὸ πρὸ πάντων αἰώνων εἶναι αὐτόν, ἐπεὶ καὶ πρὶν ἐνεργείᾳ γεννηθῆναι δυνάμει ἦν ἐν τῷ πατρὶ ἀγεννήτως, ὄντος τοῦ πατρὸς ἀεὶ πατρὸς...δυνάμει πάντα ὄντος, ἀεί τε κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντος Eus.ep.Caes.10(p.46.19; M.20.1544B); ἵν' ἐν μὲν τῷ φῆσαι ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος δείξῃ δυνάμει ἐν τῷ πατρὶ εἶναι τὸν λόγον..., ἐν δὲ τῷ καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεὸν ἐνεργείᾳ πρὸς τὸν θεὸν εἶναι τὸν λόγον Marcell.fr.47 ap.Eus.Marcell.2.2(p.37.1; M.24.785C); Θέογνιν· ὃς τὸν θεὸν καὶ πρὸ τοῦ γεννῆσαι τὸν υἱὸν πατέρα οἴεται, ἅτε δὴ τὴν δ. ἔχοντα τοῦ γεννῆσαι Philost.h.e.2.15(M.65.477B); δυνάμει ἐστὶν ὃ δύναται γενέσθαι...οὕτω καὶ κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐστιν ἕκαστος δυνάμει· ἐὰν δὲ...ἐνδύσηται τὸν καινὸν ἄνθρωπον...τότε γίνεται ἐνεργείᾳ κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος Thdt.eran.3(4.1014).

VI. *might, power;*

A. of spiritual strength or fortitude ἡ δὲ πραότης αὐτοῦ δ. Ign.Trall.3.2; as a virtue τῶν παρθένων τὰ ὀνόματα...ἡ μὲν πρώτη πίστις, ἡ δὲ δευτέρα ἐγκράτεια, ἡ δὲ τρίτη δ. Herm.sim.9.15.2; Or.hom.1 in Lc.(p.12.3); Procl.CP or.17.3(M.65.812C); Lit.Jac.(p.240.21).

B. of divine power; **1.** in gen. as divine attribute σοῦ ἐστιν ἡ δ. καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας Did.8.2; ib.9.4; ib.10.5; πάντα γὰρ ὁ θεός ἐστιν αὐτὸς αὐτῷ,...πνεῦμα, δ., λόγος Athenag.leg.16.2(M.6.920D); = δόξα: Μωσεῖ καταφανῆ ἐβούλετο γενέσθαι τὴν αὐτοῦ δ. Clem.paed.2.8(p.203.15; M.8.488A); εἰ δή τις νοεῖ θεόν..., νοείτω... φῶς ἀπρόσιτον, πᾶσαν δ. ἀγαθὴν...συγκεκληρωμένον id.ecl.21(p.142.22; M.9.708B); οὐδ' ὁ θεὸς δύναται ἀδικεῖν· ἐναντίον γάρ ἐστιν αὐτοῦ τῇ θειότητι καὶ τῇ κατ' αὐτὴν πάσῃ δ. ἡ τοῦ ἀδικεῖν δ. Or.Cels.3.70(p.262.32; M.11.1012D); ζητεῖσθαι χρὴ...τὴν τοῦ θεοῦ δ., εἰ μεγάλη καὶ ἀξιάγαστος, ὅτε τὸ δρώμενόν ἐστιν οὐκ ἀπεοικὸς τῇ θείᾳ δόξῃ. οὐ γὰρ ὅτι πάντα δύναται, διὰ τοῦτο καὶ τῶν ἀτόπων ἐργάτην αὐτὸν ὁρᾶσθαι προσήκει Cyr.dogm.(p.565.11; 6².380E); αὕτη ἡ ὑπόστασις... ἐστι...δ. ... δ. διὰ τὸ μηδὲν αὐτῷ ἀντικεῖσθαι ‡Ath.dial.Trin.18(M.28.1144D); δ. ἐστιν ὁ θεός, ὡς πᾶσαν δ. ἐν ἑαυτῷ προέχων καὶ ὑπερέχων, καὶ ὡς πάσης δ. αἴτιος, καὶ πάντα κατὰ δ. ἄκλιτον...παράγων, καὶ ὡς αὐτοῦ τοῦ εἶναι δ. Dion.Ar.d.n.8.2(M.3.889C); **2.** esp. in creation θάλασσαν...ἐνέκλεισεν τῇ ἑαυτοῦ δ. 1Clem.33.3; ὁ ἀοράτῳ δ. ... κτίσας τὸν κόσμον Herm.vis.1.3.4; Clem.prot.11(p.79.10; M.8.229A); id.str.6.16(p.499.16; M.9.357C); Meth.res.1.36(p.277.11; M.41.1101D); ὁ πατὴρ μετὰ σοφίας καὶ δ. διὰ τοῦ λόγου πάντα ποιῶν Marcell.fr.54 ap.Eus.e.th.3.3(p.153.21; M.24.996B); God is himself power, Meth.res.1.50(p.304.8; M.18.280B); **3.** in providence πρόνοια...τις...δ. θεϊκῆς Clem.prot.10(p.74.5; M.8.217B); id.fr.42(p.220.32; M.9.768B); διήκει...ἡ πρόνοια τοῦ θεοῦ διὰ πάντων, ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ τῶν Στοϊκῶν πνεῦμα...οὐχ ὡς σῶμα δὲ περιέχον περιέχει...ἀλλ' ὡς δ. θεία καὶ περιειληφυῖα τὰ περιεχόμενα Or.Cels.6.71(p.141.14; M.11.1405C); id.princ.1.4.3(p.65.12); Eus.e.th.3.3(p.146.20; M.24.984C); **4.** in redemption καιρός, ὃν...προέθετο...φανερῶσαι τὴν ἑαυτοῦ χρηστότητα καὶ δ. Diogn.9.2; κρυφία δ. τοῦ θεοῦ γέγονε τῷ σταυρωθέντι Χριστῷ, ὃν καὶ τὰ δαιμόνια φρίσσει Just.dial.49.8(M.6.585B); Clem.prot.11(p.79.10; M.8.229A); **5.** in Inc. προεκήρυξεν, ἵνα ὅταν γένηται, δ. καὶ βουλῇ τοῦ...ποιητοῦ γενόμενον γνωσθῇ Just.dial.84.2(M.6.673B); ib.139.4(796B); exeg. Lc.1:35, v. 15 infra; **6.** manifested in Christ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τοσαύτην ἔδωκεν αὐτῷ δ., ὥστε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεσθαι τῷ ὀνόματι αὐτοῦ...εἰ δὲ τῇ τοῦ πάθους...οἰκονομίᾳ τοσαύτη δ. δείκνυται παρακολουθήσασα, πόση ἡ ἐν τῇ ἐνδόξῳ...παρουσίᾳ; Just.dial.30.3–31.1(M.6.540B); Cels.ap.Or.Cels.2.63(p.184.30; M.11.896A); ἔχων ἐκ θεοῦ δ. Or.hom.29 in Lc.(p.183.12); Eus.e.th.3.17(p.179.4; M.24.1042A); of Christ's word as δ. θεοῦ, Just.1apol.14.5(M 6.349A); οὐδὲ ἔχει δ. τινα [ref. Messiah in Jewish tradition who is to be unrecognized until Elijah comes and anoints him] id.dial.8.4(493B); Christ's power is Father's will, Heracleon ap.Or.Jo.13.38(p.263.19; M.14.465B); **7.** in gen. of divine operation or manifested power, esp. of grace in Christian life ἔρρωσθέ μοι ἐν δ. πατρός Ign.Smyrn.13.1; μοι δύναμιν αἰτεῖσθε ἔσωθέν τε καὶ ἔξωθεν, ἵνα μὴ μόνον λέγω, ἀλλὰ καὶ θέλω id.Rom.3.2; Herm.mand.5.2.1; ἐὰν ἐπιστραφῆτε πρὸς τὸν κύριον...ἕξετε δ. τοῦ κατακυριεῦσαι τῶν ἔργων τοῦ διαβόλου ib.12.6.2; maintaining Church, id.vis.3.3.5; revealed in life of Church, Diogn.7.9; ἵνα...εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ τῇ δ. τοῦ θεοῦ δυνατοὶ γενηθῶμεν ib.9.1; in apostolic preaching, Just.1apol.39.3(M.6.388B); of miraculous power accompanying gospel, id.dial.11.4(M.6.500A); ἡ πίστις δ. τις τοῦ θεοῦ Clem.str.2.11(p.138.28; M.8.984C); ib.2.2(p.115.23; 936B); τὸ γνῶναι [sc. τὸν πατέρα] ζωὴ αἰώνιος κατὰ μετουσίαν τῆς τοῦ ἀφθάρτου δ. ib.5.10(p.36 1; M.9.97A); δύναμιν λαβοῦσα κυριακὴν ἡ ψυχὴ μελετᾷ εἶναι θεός ib.6.14(p.488.27; 337A); φιλόσοφος...ἐὰν προσλάβῃ τὴν θείαν διὰ πίστεως δ. ib.6.15(p.491.12; 341B); δι' ἀγγέλων γὰρ ἡ θεία δ. παρέχει τὰ ἀγαθά ib.6.16(p.514.35; 393B); ἐπίγειος εἰκὼν θείας δ. ἡ γνωστικὴ ψυχή ib.7.11(p.46.19; 489A); Or.Cels.4.6(p.278.26; M.11.1036C); esp. in miracles, Just.dial.79.4(M.6.664A); **8.** of power of Father, Son, and H. Ghost respectively ὁ...πατὴρ συνέχων τὰ πάντα φθάνει εἰς ἕκαστον τῶν ὄντων...ἐλαττόνως δὲ...ὁ υἱὸς φθάνων ἐπὶ μόνα τὰ λογικά ...ἡττόνως τὸ πνεῦμα...ἐπὶ μόνους τοὺς ἁγίους διϊκνούμενον· ὥστε κατὰ τοῦτο μείζων ἡ δ. τοῦ πατρὸς παρὰ τὸν υἱὸν καὶ τὸ πνεῦμα...πλείων δὲ ἡ τοῦ υἱοῦ παρὰ τὸ πνεῦμα...καὶ πάλιν διαφέρουσα μᾶλλον τοῦ...πνεύματος ἡ δ. παρὰ τὰ ἄλλα ἅγια Or.princ.1.3.5(p.56.5; M.11.150B); **9.** partic., of power of Christ, Ign.Eph.11.2; bestowed on apostles, Just.1apol.50.12(M.6.404A); on Moses at burning bush, ib.62.4(424A); on apostles by Christ as high priest, id.dial.42.1(M.6.565A); ib.54.1(593C) cit. s. στολή; Clem.str.6.6(p.456.2; M.9.269C); Or.or.31.5(p.399.4; M.11.553D); ἵνα μὴ μόνον, ὅτε παρῆν τῷ σώματι, ἀλλὰ καὶ νῦν, ὅτε πάρεστι δυνάμει καὶ τῷ πνεύματι, προφητεύῃ id.hom.1.12 in Jer.(p.10.25; M.13.269A); Ath.inc.1.1(M.25.97A); δ. νοερᾷ καὶ λογικῇ τὰς κατ' εἰκόνα τὴν αὐτοῦ...πεποιημένας ψυχὰς νοερὰς καὶ λογικὰς ἀπειργάζετο Eus.e.th.1.20(p.81.31; M.24.868A); πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης καὶ δ. κρῖναι Symb.Ant.(341)3 ap.Ath.syn.24(p.250.15; M.26.725A); of power of Christ's word, Just.dial.83.4(M.6.673A); ib.102.5(713C); ref. theophanies in OT δυνάμει φαινόμενος πρότερον ὡς ἀνὴρ καὶ ἄγγελος ib.128.1(773B); cf.ib.128.4(776B); of Christ's power imparted to apostles by lifting up of

hand in blessing, Or.*fr.87 in Lc.*(p.275.18); **10.** partic., of power of H. Ghost, esp. ref. prophecy πνεύματι τῷ ἐρχομένῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ ἔχοντι δ. opp. πνεύματι τῷ ἐπιγείῳ...ἐν αὐτῷ δ. οὐκ ἔστιν Herm. *mand.*11.17; πᾶν...πνεῦμα ἀπὸ θεοῦ δοθὲν οὐκ ἐπερωτᾶται, ἀλλὰ ἔχον τὴν δ. τῆς θεότητος ἀφ' ἑαυτοῦ λαλεῖ πάντα, ὅτι ἄνωθέν ἐστιν ἀπὸ τῆς δ. τοῦ θείου πνεύματος *ib.*11.5; cf. ὄντος δὲ τοῦ υἱοῦ ἐν πατρὶ καὶ πατρὸς ἐν υἱῷ, ἑνότητι καὶ δ. πνεύματος Athenag.*leg.*10.2(M.6.909A); Clem.*ecl.*25(p.143.29; M.9.709B); *ib.*(p.144.1; 709C); ref. an ecstatic prophet ἐγὼ ὁ θεός εἰμι ἢ θεοῦ παῖς ἢ πνεῦμα θεῖον...καὶ ὄψεσθέ με αὖθις μετ' οὐρανίου δ. ἐπανιόντα Cels.ap.Or.*Cels.*7.9(p.161.10; M.11.1433B); τὸ φραγέλλιον εἰκόνα τυγχάνειν τῆς δ. καὶ ἐνεργείας τοῦ ἁγίου πνεύματος Heracleon ap.eund.*Jo.*10.33(19; p.207.10; M.14.368A); ἦν γὰρ ἐπὶ τὸν 'Ηλίαν πνεῦμα καὶ δ., εἴτ' οὖν πνευματικὸν χάρισμα, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἕκαστον τῶν προφητῶν Or.*hom.4 in Lc.*(p.29.12); χάρις...τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος διὰ τοῦ υἱοῦ τοῖς ἀξίοις ἐπιχορηγοῦσα δ. Eus.*Marcell.*1.1(p.3.24; M.24.716C); Ath.*ep.Serap.*1.25(M.26.589A) cit. s. δόξα; *ib.*4.4(641C); ἐν ἑαυτοῖς οἰκοῦσαν τὴν δ. τὴν θεϊκήν Ammonas *ep.*1(p.433.4); *ib.*2(p.436.11); πνεῦμα, δι' οὗ τὰς ἡμετέρας ἀσφαλίζεται ψυχάς,...ἀνατειχίζων ὥσπερ ἀρρήτῳ δ. πρὸς ἄμαχον εὐτολμίαν Cyr.*Jo.*11.12(4.1006C); Cosm.Ind.*top.*7(M.88.361B); **11.** Trin., divine δ. sts. being virtually equivalent to *divinity* υἱὸν θεοῦ κατὰ θέλημα καὶ δ. Ign.*Smyrn.*1.1; υἱὸν...πρὸ πάντων ποιημάτων ἀπὸ τοῦ πατρὸς δυνάμει αὐτοῦ καὶ βουλῇ προελθόντα Just.*dial.*100.4(M.6.709C); Athenag.*leg.*10.3(M.6.909B) cit. s. διαίρεσις; *ib.*24.1(945B) cit. s. ἑνόω; εἰ δὲ βούλεται μαθεῖν πῶς εἷς θεὸς ἀποδείκνυται, γιγνωσκέτω ὅτι μία δ. τούτου, καὶ ὅσον μὲν κατὰ τὴν δ. εἷς ἐστιν θεός, ὅσον δὲ κατὰ τὴν οἰκονομίαν τριχὴς ἡ ἐπίδειξις Hipp.*Noët.*8(p.249.21; M.10.816B); οὐ δύο θεοὺς λέγω...δ. γὰρ μία, ἡ ἐκ τοῦ παντός· τὸ δὲ πᾶν πατήρ, ἐξ οὗ δύναμις λόγος *ib.*11(p.253.11; 817C); ref. Jo.10:30 τὸ γὰρ 'ἐσμὲν' οὐκ ἀφ' ἑνὸς λέγεται, ἀλλ' ἐπὶ δύο· ⟨δύο⟩ πρόσωπα ἔδειξεν, δ. δὲ μίαν *ib.*7(p.247.13; 813A); ὁμολογοῦμεν δύο θεούς; ναί· ἡ δ. μία ἐστιν Or.*dial.*2(p.124.6); τοὺς...ἀναιροῦντας τὸ...κήρυγμα τῆς ἐκκλησίας,...τὴν μοναρχίαν, εἰς τρεῖς δ. τινὰς καὶ μεμερισμένας ὑποστάσεις καὶ θεότητας τρεῖς Dion.R.ap.Ath.*decr.*26(p.22.3; M.25.461D); δύο μὲν οὐσίαι καὶ δύο πράγματα καὶ δύο δ. Eus.ap.Marcell.*fr.*72 ap.Eus.*Marcell.*1.4(p.26.20; M.24.765C); εἰ μὴ τῷ πνεύματι προσέχοντες δυνάμει ἀδιαίρετον τὴν μονάδα εἶναι νομίζοιμεν, ἆρα οὐχ ἁμαρτησόμεθα; Marcell.*fr.*68 ap.Eus.*e.th.*2.19(p.124.1; M.24.944C); ἀδιαίρετος καὶ ἀχώριστός ἐστιν, ἣ δύναμις τοῦ πατρός, ὁ υἱός Marcell.*ep.*ap.Epiph.*haer.*72.3(p.258.21; ἡ δ. M.42.388A); of Marcellus' doctrine λόγον ἔνδον ὑπάρχειν ἐν αὐτῷ τῷ θεῷ, καὶ τοῦτον ποτὲ μὲν ἡσυχάζειν ποτὲ δὲ ἐνεργεῖν δραστικῇ δ. Eus.*Marcell.*2.2(p.43.15; 797A); Chrys.*anom.*7.2(1.502D,504A); εἴ τις λέγει, ὡς οὐδὲ μίαν παντελῶς ἕξει ὁ Χριστὸς πρὸς οὐδὲ ἓν τῶν λογικῶν διαφορὰν οὐδὲ τῇ οὐσίᾳ οὐδὲ τῇ γνώσει οὐδὲ τῇ ἐφ' ἅπαντα δ. ἢ ἐνεργείᾳ CCP(543)*anath.*13; θεὸν δὲ λέγω...τὴν μίαν οὐσίαν καὶ φύσιν καὶ δ. Dam.*troph.*suppl.(p.281.9); **12.** of Christ as δ. of God λόγος...ὑπάρχων καὶ πρωτότοκος καὶ δ. Just.*1apol.*23.2(M.6.364A); *ib.*33.6(381B); ἀρχὴν πρὸ πάντων τῶν κτισμάτων ὁ θεὸς γεγέννηκε δ. τινα ἐξ ἑαυτοῦ λογικήν, ἥτις καὶ δόξα κυρίου ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου καλεῖται, ποτὲ δὲ υἱὸς ποτὲ δὲ σοφία id.*dial.*61.1(M.6.613C); λόγος καὶ σοφία καὶ δ. καὶ δόξα τοῦ γεννήσαντος *ib.*61.3(616A); μονογενὴς γὰρ ὅτι ἦν τῷ πατρὶ τῶν ὅλων οὗτος, ἰδίως ἐξ αὐτοῦ λόγος καὶ δ. γεγεννημένος *ib.*105.1(721A); *ib.*128.4(776B); θεὸς ἦν ἐν ἀρχῇ, τὴν δὲ ἀρχὴν λόγου δ. παρειλήφαμεν Tat.*orat.*5(p.5.16; M.6.813C); λόγος...ὢν πνεῦμα θεοῦ, καὶ ἀρχὴ καὶ σοφία καὶ δ. ὑψίστου κατήρχετο εἰς τοὺς προφήτας Thphl.Ant.*Autol.*2.10(M.6.1064C); δ. τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ κύριος Clem.*str.*6.6(p.455.29; M.9.269B); δ. οὖν πατρικὴ ὑπάρχων ῥᾳδίως περιγίνεται ὧν ἂν ἐθέλῃ *ib.*7.2(p.8.10; 412C); ἡ δ. ἡ πατρῴα, ὅ ἐστιν λόγος Hipp.*Noët.*16(p.259.24; M.10.825A); †Hipp.*fr.*23(p.202.20); Χριστὸς...ἡ ἀκαταμάχητος δ. τοῦ πατρὸς καὶ δεξιά Or.*hom.10 in Lc.*(p.70.5); *A.Thom.*A 10(p.115.1); ἀεὶ δὲ ἦν...εἰ λόγος καὶ σοφία καὶ δ. ὁ Χριστός. ταῦτα γὰρ εἶναι τὸν Χριστὸν αἱ θεῖαι λέγουσι γραφαί...ταῦτα δὲ δ. οὖσαι τοῦ θεοῦ τυγχάνουσιν Dion.R.ap.Ath.*decr.*26(p.22.22; M.25.464B); ἀεὶ τὸν Χριστὸν εἶναι, λόγον ὄντα καὶ σοφίαν καὶ δ. ... ἀναλόγως πάλιν ὁ Χριστὸς ἀτμὶς λέλεκται· ἀτμὶς γὰρ...ἐστι τῆς τοῦ θεοῦ δ. Dion.Al.ap.Ath.*Dion.*15(p.57.2,19; M.25.501C,504A); Eus.*p.e.*7.12(320C; M.21.541B) cit. s. οὐσία; θεοῦ δ. καὶ σοφία Ath.*gent.*40(M.25.81B); δ. τοῦ πατρὸς ὁ λόγος Marcell.*fr.*64 ap.Eus.*Marcell.*2.2(p.37.27; M.24.788A); εἰ δυνάμεως εἰκών, οὐκέτι δ. id.*fr.*86 ap.Epiph.*haer.*72.6(p.261.4; M.42.389C); ἀδιαίρετος δ. τοῦ θεοῦ id.*ep.*ap.Epiph.*haer.*72.2(p.257.28; 385C); cf. οὐσίας τε καὶ βουλῆς καὶ δ. καὶ δόξης ἀπαράλλακτον εἰκόνα Ast.Soph.*fr.*21 ∞ *Symb.Ant.*(341)2(p.249.17; M.26.721C); ὁ τοῦ θεοῦ λόγος καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εἰκὼν καὶ ἡ χεὶρ καὶ ἡ δ. Ath.*decr.*17(p.14.13; M.25.444C); id.*Dion.*9(p.52.4; M.25.492B); id.*Ar.*3.1(M.26.324C); οὐ κτίσμα, ἀλλὰ δ. id.*ep.Afr.*5(M.26.1037C); contrast ἡ ἀΐδιος αὐτοῦ δ. ... οὐχ ὁ μονογενὴς υἱός, ἀλλ' ὁ γεννήσας πατήρ. ἄλλην δὲ δ. καὶ σοφίαν διδάσκει θεοῦ εἶναι διὰ Χριστοῦ δεικνυμένην...ἡ δ. ... ἣν ἄναρχόν τε καὶ ἀγέννητον...ἀποφαίνονται λογισμοί, μία ἂν εἴη...καὶ ἡ αὐτή· πολλαὶ δὲ...ὑπ' αὐτοῦ κτισθεῖσαι, ὧν πρωτότοκος καὶ μονογενὴς ὁ Χριστός Ast.Soph.*fr.*2a; τὴν δὲ δ. τοῦ πατρὸς λέγει λαμβάνειν δ. ὁ παράνομος [i.e. Ast. Soph.] Ath.*Ar.*3.2(325B); CSard.*ep.cath.*ap.Thdt.*h.e.*2.8.43(3.845); λόγον...καὶ σοφίαν καὶ δ. *Symb.Ant.*(345)1(p.251.26; M.26.728B); *Symb.Sel.*ap.Ath.*syn.*29(p.258.9; M.26.745A); δ. δέ, ὡς συντηρητικὸς τῶν γενομένων Gr.Naz.*or.*30.20(p.139.15; M.36.129B); ἡ τοῦ θεοῦ δ. τε καὶ σοφία, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.323.24; M.45.497B); Cyr.*Nest.*4.2(p.80.15; 6^1.102D); λέγομεν τὸν πατέρα πάντα...διὰ τοῦ...υἱοῦ...ποιεῖν· οὐχ ὡς δι' ὀργάνου λειτουργικοῦ, ἀλλὰ φυσικῆς καὶ ἐνυποστάτου δ. ‡Cyr.*Trin.*8(6^2.12E; M.77.1137D); **13.** of δ. of Son in relation to H. Ghost, Marcell.*fr.*60 ap.Eus.*e.th.*3.4(p.158.25; M.24.1004C); **14.** of H. Ghost as δ. of Christ, Cyr.*Nest.*4.1(p.78.26; 6^1.100A); δ. of Father, Jo.D.*f.o.*1.12(M.94.849A); **15.** exeg. Lc.1:35 τὸ πνεῦμα οὖν καὶ τὴν δ. τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ οὐδὲν ἄλλο νοῆσαι θέμις ἢ τὸν λόγον Just.*1apol.*33.6(M.6.381B); διὰ δυνάμεως τοῦ λόγου κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς...βουλήν, διὰ παρθένου ἄνθρωπος ἀπεκυήθη *ib.*46.5(397C); cf.Iren.*haer.*5.1.3(M.7.1122D); τὸ οὖν πνεῦμα ἅγιον...τὴν τοῦ σώματος τοῦ κυρίου γένεσιν λέγει, δ. δὲ ὑψίστου...τὴν μόρφωσιν δηλοῖ τοῦ θεοῦ, ἣν ἐνετύπωσεν τῷ σώματι ἐν τῇ παρθένῳ Clem.*exc. Thdot.*60(p.127.2; M.9.688B); ἐνεργέστερον γὰρ τοῦ ἀνδρὸς ἐνεποίησεν ἡ τοῦ θεοῦ δ. ἐπισκιάσασα τῇ παρθένῳ σὺν τῷ ἐπεληλυθότι ἁγίῳ πνεύματι Petr.I Al.*fr.*(*ACO* 1.1.2 p.39.25; M.18.512A); Eus.*d.e.*10.8(p.481.19; M.22.773C); δ. τοῦ ὑψίστου identified with H. Ghost, agst. theory that it denotes Son, Ant.Ptol.*Adam*(p.650.39); δύο λέγει· πνεῦμα ἅγιον, καὶ δ. τίς ἡ δ. ἐστιν; Χριστὸς θεοῦ δ. ἔρχεται τοίνυν τὰ δύο· καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ ὁ Χριστὸς ὁ μονογενής Antip.Bost.*annunt.*9(M.85.1781A); (Valentinian) πνεῦμά ἐστιν ἡ σοφία...ὕψιστός ἐστιν ὁ δημιουργός...ὁ καινὸς ἄνθρωπος, ὁ ἀπὸ πνεύματος ἁγίου...καὶ τοῦ δημιουργοῦ...οἱ δ' αὖ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς λέγουσιν ...ὅτι πνευματικὸν ἦν τὸ σῶμα τοῦ σωτῆρος· πνεῦμα γὰρ ἅγιον ἦλθεν... τουτέστιν ἡ σοφία, καὶ ἡ δ. τοῦ ὑψίστου, ἡ δημιουργικὴ τέχνη Hipp.*haer.*6.35(p.164.19; M.16.3247C); (Basilidean) ἡ δ. τῆς κρίσεως [prob. for χρίσεως] ἀπὸ τῆς ἀκρωρείας ἄνωθεν διὰ τοῦ δημιουργοῦ μέχρι τῆς κτίσεως, ὅ ἐστι τοῦ υἱοῦ *ib.*7.26(p.205.18; 3318A); **16.** Christol., ref. Gen.49:10–11 αἷμα τῆς σταφυλῆς σημαντικὸν τοῦ ἔχειν μὲν αἷμα τὸν φανησόμενον, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνθρωπείου σπέρματος ἀλλ' ἐκ θείας δ. Just.*1apol.*32.9(M.6.380B); Nemes.*nat.hom.*3(M.40.605A) cit. s. οὐσία; of natures τῶν δύο φύσεων μία ἐστὶν αὐθεντία καὶ μία δ. Nest.*fr.*A 11(p.196.15; M.86.1021B); union κατὰ δ. condemned, CCP(553)*anath.*4 cit. s. ἕνωσις; of Christ's divinity ὁ κύριος ἀνεβόησε λέγων, ἡ δ. μου, ἡ δ., κατέλειψάς με *Ev.Petr.*5; ἡ κατασκηνώσασα δ. ἐν τῷ σώματι Hipp.*fr.2 in Jo.19:34*(p.211.10; M.10.868B); μὴ καθικνούμενον τῆς δ. τὸ πάθος *ib.*3(p.211.16; 868C); τὴν θείαν δ. ἐνεσταυρῶσθαι τῇ ὕλῃ...λέγουσιν Alex.Lyc.*Man.*24(p.35.22; M.18.444D); ἀσεβὴς οὖν ὁ τὸ πάθος ἀνάγων εἰς τὴν δ. Apoll.*fid.sec.pt.*12(p.171.11; M.10.1109B); οὔτε γὰρ ἄλλαξις...οὔτε περικλεισμὸς ἐν πνεύματι γέγονεν περὶ τὴν...τοῦ θεοῦ δ. *ib.*(p.171.5; 1109A); cf. εἰ γὰρ τὴν φύσιν ἐξ ἀνθρώπων ἔσχεν, ἀλλὰ...τὴν δ. ἐξ οὐρανοῦ id.*fr.*6(p.205.26)ap.Thdt.*eran.*2(4.174); ὡς ἄνθρωπος εὑρεθείς, ὡς υἱὸς ἐν δ. Cyr.*Jo.*9(4.764D); **17.** of prophetic inspiration as divine power (v. 10 supra), Just.*dial.*87.4(M.6.684B); Clem.*str.*1.21(p.84.6; M.8.869B); Hipp.*Noët.*11(p.253.22; M.10.820A); **18.** of divine power in baptism, Clem.*exc. Thdot.*77(p.131.10; M.9.693C); ἡ δ. τῆς σωτηρίας ἡ ἀπὸ τῆς δ. ἐκείνης ἐρχομένη...ἐλθὲ καὶ σκήνωσον ἐν τοῖς ὕδασι *A.Thom.*A 52(p.168.17); σοὶ δόξα ἡ ἐν τῷ βαπτίσματι ἀόρατος δ. *ib.*132(p.239.20); ref. pre-baptismal unction 'Ιησοῦ ἐλθέτω ἡ νικητικὴ αὐτοῦ δ., καὶ ἐνιδρυσθήτω τῷ ἐλαίῳ τούτῳ ὥσπερ ἱδρύνθη ἐν τῷ συγγενεῖ αὐτοῦ ξύλῳ ἡ τότε αὐτοῦ δ., ἧς τὸν λόγον οὐκ ἤνεγκαν οἱ σταυρώσαντές σε *ib.*157(p.267.6); partic. of baptismal invocation of Trin., Or.*Jo.*6.33(17; p.142.30; M.14.257A); **19.** in eucharistic consecration ὁ ἄρτος καὶ τὸ ἔλαιον ἁγιάζεται τῇ δ. τοῦ ὀνόματος θεοῦ, τὰ αὐτὰ ὄντα κατὰ τὸ φαινόμενον οἷα ἐλήφθη· ἀλλὰ δυνάμει εἰς δ. πνευματικὴν μεταβέβληται Clem.*exc.Thdot.*82(p.132.10; M.9.696C); of Christ's flesh in Communion τῆς ἁγίας σαρκὸς ἡ δ. συσσώμους ἀποτελεῖ τοὺς ἐν οἷς ἂν γένοιτο Cyr.*Jo.*11.11(4.1000A); **20.** in gospel λόγοις...μεστοῖς πνεύματος θείου καὶ δ. βρύουσι Just.*dial.*9.1(M.6.493C); **21.** of faith as divine power, Ign.*Eph.*14.2; ἡ πίστις ἄνωθέν ἐστι...καὶ ἔχει δ. μεγάλην Herm.*mand.*9.11; cf. ἀπόστολοι...κοιμηθέντες ἐν δ. καὶ πίστει τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ id.*sim.*9.16.5; ἡ πίστις δ. τις τοῦ θεοῦ, ἰσχὺς οὖσα τῆς ἀληθείας Clem.*str.*2.11(p.138.28; M.8.984C); cf.Or.*or.*31.7(p.400.17; M.11.556C); **22.** God's power contrasted with Devil's lack of δ., Herm.*mand.*7.2; and with weakness of ghosts, Tat.*orat.*16(p.17.15; M.6.840B).

VII. concretely, *power*; **A.** of spiritual beings; **1.** of God καθῆται...ἐκ δεξιῶν τῆς μεγάλης δ. Heges.ap.Eus.*h.e.*2.23.13(M.20.200B); cf. *benignus omnium pater, simul et* ἐνεργετική δ. *et* δημιουργική Or.*princ*.1.4.3(p.65.11); **2.** of Son ἡ δὲ πρώτη δ. μετὰ τὸν πατέρα πάντων...καὶ υἱὸς ὁ λόγος ἐστίν Just.*1apol*.32.10(M.6.380B); cf.id.*dial*.61.1(M.6.613C); cf.Or.*princ*.1. 2.9(p.40.9; M.11.138A); Eus.*d.e*.4.15(p.179.33; M.22.300B); **3.** of H. Ghost τῆς τρίτης δ. Eus.*p.e*.11.20(541B; M.21.901B); Proc.G.*Gen*. 1:26(M.87.125B); **4.** of cosmic spiritual powers, good and evil ἡ εἱμαρμένη ἐστὶ σύνοδος πολλῶν καὶ ἐναντίων δ., αὗται δέ εἰσιν ἀόρατοι καὶ ἀφανεῖς, ἐπιτροπεύουσαι τὴν τῶν ἄστρων φορὰν καὶ δι' ἐκείνων πολιτευόμεναι Clem.*exc.Thdot*.69(p.129.15; M.9.692A); *ib*.71(p.129. 29; 692B); δ. κρειττόνων καὶ χειρόνων Or.*or*.27.12(p.371.10; M.11. 516B); identified with στοιχεῖα, Clem.*str*.6.16(p.508.1; M.9.380A); **5.** partic. of angels θεὸς ἀγγέλων καὶ δ. *M.Polyc*.14.1; ἄγγελοι καὶ δ. εἰσίν Just.*dial*.85.4(M.6.677A); Athenag.*leg*.24.2(M.6.945B); Clem. *str*.1.17(p.53.6; M.8.796B); *ib*.5.6(p.351.6; M.9.64A); id.*exc.Thdot*.72 (p.130.2; M.9.692C); θεόν...πάσης δ. καὶ ἀγγέλων πάντων...καὶ αἰώνων...ἰσχυρότερον *A.Jo*.104(p.202.26); ἀγγέλους, ἀρχαγγέλους, δ. ἐξουσίας. ἀπὸ δὲ ἑπτά τινων ἀγγέλων τὸν κόσμον γεγενῆσθαι [i.e. in system of Saturninus] Hipp.*haer*.7.28(p.208.11; M.16.3322A); Or. *princ*.1.5.3(p.71.25; M.11.139B); τάξιν ἀγγελικὴν ἢ δ. ἀρχικὴν ἢ ἐξουσίαν τὴν ἐπί τινων *ib*.1.6.2(p.81.4; 167A); id.*or*.31.5(p.398.16; M.11.553B); αἱ δ. αἱ συνεργοῦσαι τῇ ψυχῇ καὶ τῷ νῷ id.*hom.20.1 in Jos*.(p.418.23; M.12.920B); εὐχομένοις...μυρίαι...συνεύχονται δ. ἱεραί id.*Cels*.8.64(p.280.13; M.11.1613A); Meth.*symp*.3.6(p.33.1; M.18.69A); Eus.*e.th*.1.11(p.70.25; M.24.845B); Ath.*gent*.19(M.25.40C); τῇ ἑαυτοῦ δ. τόν τε ὁρατὸν κόσμον καὶ τὰς ἀοράτους δ. κινεῖ καὶ συνέχει *ib*.44 (88C); id.*Ar*.3.51(M.26.432A); Serap.*euch*.1.3; καθαραὶ καὶ νοεραὶ καὶ ὑπερκόσμιοι δ. Bas.*Spir*.38(3.31C; M.32.136A); Chrys.*incomprehens*.2.4(1.457E); ? of guardian angel ἡ ἀγάπη αὐτοῦ ἐξαποστείλῃ ἡμῖν δ. φυλάττουσαν ἡμᾶς ἕως οὗ καταπολεμήσωμεν μεθ' ὧν ἐπράξαμεν τοὺς ἄρχοντας τῆς πονηρίας Ammonas *opusc*.4(p.474.11); Pall. *h.Laus*.18(p.53.21; M.34.1058D); Nil.*epp*.2.188(M.79.297C); Cyr.*Is*. 1.4(2.103B); Thdt.*Ps*.23:10(1.754); Dion.Ar.*c.h*.2.2(M.3.137C); **6.** of evil powers αἱ δ. τοῦ σατανᾶ Ign.*Eph*.13.1; ἡ δ. ... ὄφις κεκλημένη καὶ σατανᾶς Just.*dial*.125.4(M.6.768A); Clem.*str*.2.20(p.173.9; M.8. 1053C); id.*exc.Thdot*.80(p.131.28; M.9.696B); Or.*mart*.18(p.17.9; M. 11.588A); δαίμονες ἢ ἄλλαι τινὲς ἡμῖν ἀόρατοι δ. *ib*.46(p.42.13; 628A); id.*Cels*.3.36(p.233.7; M.11.968A); *ib*.5.5(p.5.20; 1188A); δ. ἀντικειμένων id.*hom.1.13 in Jer*.(p.11.19; M.13.269C); id.*Jo*.20.19(17; p.351. 21; M.14.616A); *A.Jo*.23(p.163.26); *ib*.98(p.200.14); *ib*.114(p.214. 7); Meth.*symp*.10.5(p.126.30; M.18.200C); id.*Porph*.1(p.503.11; M. 18.397D); τὰς δουλωσαμένας ἡμᾶς δ. κατηγωνίσατο διὰ τοῦ σταυροειδοῦς *ib*.(p.504.18; 400B); τὰς ἔξωθεν ἀμφὶ τὸν ἀέρα τοῦτον ἀσάρκους καὶ ἀνθρώποις ἀοράτους δ. Eus.*d.e*.10.8(p.485.2; M.22.780B); καταχθονίους...δ. *ib*.(p.488.19; 784D); Cyr.*Is*.3.5(2.524A); Thdt.*qu.20 in Gen*.(1.31); Jo.Mal.*chron*.6 p.160(M.97.160B); Jo.D.*f.o*.2.4(M.94. 873C); **7.** of angelic powers in phrase κύριος τῶν δ. (v. σαβαώθ), where meanings *heavenly powers* and *angelic hosts* or *forces* (*LS*) are combined, Herm.*vis*.1.3.4; applied to Christ, Just.*dial*.29.1(M.6. 537A); *ib*.36.2(553B); κύριος τῶν δ. διὰ τὸ θέλημα τοῦ δόντος αὐτῷ πατρός *ib*.85.1(676B); ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς κύριος τῶν δ. *ib*.85.4(677A); name σαβαώθ when translated κύριος τῶν δ. or κύριος στρατιῶν or παντοκράτωρ loses magical efficacy, Or.*Cels*.5.45(p.50.2; M.11. 1253A); Christ being greater than these δ. as himself θεοῦ δ., id.*Jo*. 1.39(42; p.51.20; M.14.104A); as title proper to Father in relation to creatures, not to the Son, Ath.*Ar*.1.33(M.26.80A); exeg. Ps.23:8 ff. applied to Christ at Ascension, Thdt.*Cant*.2:6(2.81); **8.** of aeons in Gnost. systems προστιθέασιν...Προυνικοῦ τινος ῥέουσαν δ. παρθένου καὶ ψυχὴν ζῶσαν Cels.ap.Or.*Cels*.6.34(p.103.15; M.11.1348C); δ. ἄπειρόν τι πλῆθος...γεγενημένων Hipp.*haer*.5.12(p.104.20; M.16. 3162A); of supreme creative power in Peratic system, Gnost.*ib*. 5.14(p.108.15ff.; 3167Aff.); of δ. δεξιαί and ἀριστεραί, Gnost. *ib*. (p.109.21ff.; 3167Dff.); Hipp.*ib*.5.16(p.112.15; 3174A) cit. s. ὄφις; δ. σιγὴ ἀόρατος...μεγάλη δ., νοῦς τῶν ὅλων 'Simon' *ib*.6.18(p.144. 13; 3222A); ἑαυτὸν λέγων [sc. 'Simon'] τὴν ὑπὲρ πάντα δ. εἶναι *ib*.6.19 (p.146.7; 3223A); *Hom.Clem*.2.22(M.2.89C); Arian οὐκ ἠδύνατο προβάλλειν, εἰ μὴ ὅτε καὶ ἡ τοῦ θελήματος δ. ἐπεγένετο likened to Valent. doctrine of aeons, Ath.*Ar*.3.60(M.26.449A); of Melchizedek as a δ., Hipp.*haer*.10.24(p.282.12; 3439B); Epiph.*haer*.55.1(p.324.4; M.41. 972A); acc. Manicheans προβάλλειν ἐξ αὐτοῦ δ., λεγομένην μητέρα τῆς ζωῆς Hegem.*Arch*.7(p.10.5; M.10.1437A); ἑτέρας τρεῖς δ. *ib*.8(p.11.5; 1437C); *ib*.(p.12.4; 1440A); Epiph.*haer*.66.24(p.51.22; M.42.69B).

B. *force, army*; of angelic host, Chrys.*hom.15.4 in 1Tim*.(11. 641C) etc.

VIII. *act of power, mighty work*; **A.** of miracles δ. ... μαγικάς Just.*1apol*.26.2(M.6.368A); collectively ἐκ τῶν ἔργων καὶ ἐκ τῆς παρακολουθούσης δ. συνιέναι... δυνατόν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ καινὸς νόμος id.*dial*.11.4(M.6.500A); *ib*.35.8 (553A); *ib*.115.4(741C); *ib*.132.1(781C); Iren.*ep.Flor*.ap.Eus.*h.e*.5.20.6 (M.20.485B); Hipp.*haer*.7.33(p.220.13; M.16.3342A); of miracles performed by Christ's disciples and continuing in Church, Or. *Cels*.1.46(p.96.1; M.11.744D); id.*Jo*.6.29(14; p.139.25; M.14.252C); *V. Pach.Φ* 17(p.11.12).

B. of gifts of H. Ghost (Is.11:1–3), Just.*dial*.87.2(M.6.684A); *ib*. 88.1(685A).

IX. *intensity, volume*; **A.** *square* of a number, ref. measurements of ark, Or.*Cels*.4.41 (p.314.22; M.11.1097A).

B. of *volume* of sound; in deacon's cry urging congregation to sing more loudly, cf.*Lit.Chrys*.(p.370.9).

C. dat. sing., *strongly*, Gr.Mag.*dial*.(tr.Zach.)3.18(M.*PL*.77. 267A).

X. *significance, purport*; **A.** *meaning* in gen. μαθεῖν...τίς ἡ δ. τοῦ 'Ισραὴλ ὀνόματος Just. *dial*.125.1(M.6.765C); Or.*Jo*.32.21(13; p.462.22; M.14.800D); τὸ μὲν τοῦ πατρὸς ἕν ἐστιν ὄνομα, ποικίλη δὲ τῆς ἐνεργείας ἡ δ. Cyr.H.*catech*. 7.7; of significance of scripture μεταπλάττων...τῆς ἱστορίας τὴν δ. εἰς ἐννοίας πνευματικάς Cyr.*Os*.3(3.12C); id.*Jo*.1.5(4.48B); Proc.G. *Gen*.2:2(M.87.140B).

B. *implication, scope*, Tat.*orat*.18(p.20.14; M.6.845B).

C. dat. sing., *implicitly, virtually, in effect* ὀγδόης ἡμέρας... δυνάμει δ' ἀεὶ πρώτης ὑπαρχούσης Just.*dial*.138.1(M.6.793B); Or.*hom. 14.14 in Jer*.(p.119.14; M.13.421B); Cyr.H.*catech*.23.4; Bas.*Eun*.1.10 (1.222D; M.29.533C); Gr.Nyss.*or.catech*.37(p.146.12; M.45.96D).

***δυναμοδότως**, *as a source of power*, Dion.Ar.*c.h*.8.1(M.3.240A).

***δυναμοειδής**, *power-reflecting*, contrasted with δυναμοποιός, Dion.Ar.*c.h*.8.1(M.3.240A).

δυναμ-όω, *strengthen*, **1.** in gen. ἐν ἔργοις ~οῖ [sc. θυμός] τὸν ὀργιζόμενον *T.Dan* 4.2; Or.*Jo*.13.32(31; p.257.3; M.14.456A); οὐκ αὐτὸς [sc. ὁ νόμος] τὴν ἁμαρτίαν ἐδυνάμωσεν Chrys.*hom.42.2 in 1Cor*.(10.397E); Synes.*provid*.10(p.84.10; M.66.1232A); **2.** of God ἐδυναμώθητε ἐν τῇ πίστει Herm.*vis*.3.12.3; ἄγγελοι...ἀπὸ τῆς... θεωρίας ~ούμενοι πρὸς τὸ τὰ ἴδια ἔργα ἐπιτελεῖν Or.*or*.27.10(p.369.30; M.11.513B); πάντα τὰ ὅπου ποτὲ ~ούμενα μετέχειν αὐτοῦ, καθ' ὃ δύναμίς ἐστι, πεπιστεύκαμεν id.*Jo*.1.33(38; p.43.14; M.14.89B); τὴν... ~οῦσαν τοῦ θεοῦ δεξιάν Eus.*d.e*.6.2(p.254.17; M.22.417C); τῷ ἐλέει αὐτοῦ ~ούμενος Ath.*narr.fug*.(M.26.981A); of Christ διὰ τὰ ~ούμενα δύναμις λέγεται id.*Ar*.2.38(M.26.228A); †Bas.*Is*.184(1.514E; M.30. 432A); ἀδιαστάτως ~ωθεῖσα [sc. ἡ ψυχή] τῷ προστάγματι Gr.Nyss. *hom.8 in Cant*.(M.44.948A); ~οῖ...ὁ τῶν δυνάμεων κύριος οὓς ἂν ἕλοιτο Cyr.*Am*.68(3.325D); ἡ [sc. δύναμις θεοῦ] διὰ τὴν περιουσίαν τοῦ δυνατοῦ καὶ τὴν ἀσθένειαν ~οῖ Dion.Ar.*d.n*.8.2(M.3.892A); **3.** of strengthening by power indirectly given by God ἀλκῆς καὶ ῥώμης ~ούσης τοὺς ἀγωνιζομένους Eus.*v.C*.2.7(p.44.10; M.20.982A); τῷ τε τῆς θεϊκῆς ἐπηγορίας ἐπωνύμῳ ~ούμενος id.*l.C*.2(p.199.7; M.20. 1325A); **4.** by other men's prayers ταῖς εὐχαῖς ὑμῶν ~ούμενοι Gr. Nyss.*fr*.1(M.46.1109A).

***δυναμωνομία, ἡ**, *name of power*, Dion.Ar.*d.n*.8.1(M.3.889C).

***δυναμώτερος**, *more powerful*, of BMV τῶν δυνάμεων δ. προελήλυθας δύναμις Sophr.H.*or*.2.18(M.87.3237C).

***δυναμώτης, ὁ**, *strengthener*, Ephr.3.463A.

δυναστεία, ἡ, **A.** *rule, power, authority*; **1.** in gen., of the sun ἡμέρας ἔχει τὴν δ. Gr.Naz.*or*.28.30(p.69.8; M.36.69B); οὐ...συγχωροῦμαι τῷ ἀέρι δοῦναι τὴν ἅπασαν δ. τῶν τοῦ ἀέρος εἶναι νομιζομένων *ib*.28.28(p.65.9; 65C); of human, opp. divine, power, Thdt. *Jer*.17:5(2.496); **2.** of secular powers: imperial, Thdt.*h.e*.5.18.2 (3.1046n.); id.*ep*.112(4.1184); of magistracies, Jo.Mosch.*prat*.79 (M.87.2937B); hence *province*, Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.64.19; M.45. 293A); **3.** of spiritual authority Παῦλος...κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δ. ὑποτάσσων τῇ Χριστοῦ...διδασκαλίᾳ τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν Or.*Cels*. 7.21(p.173.17; M.11.1452C); Jo.D.*carm.assumpt.Chr*.(M.96.844D); **4.** of divine authority, Const.ap.Gel.Cyz.*h.e*.2.7.26(M.85.1237B); Cyr.*expl.xii cap*.7(p.22.17; 6.153D).

B. *tyranny, oppressive rule*; **1.** in gen., Ath.*syn*.3(p.232.31; M.26. 685A); οὐ γὰρ προσεῖχε τῇ δ. τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων Thdt. *Is*.11:3(p.59.27; 2.250); τὴν πλοῦτον, τὴν δ. id.*Jer*.12:13(2.478); τῆς τῶν Ἀρειανῶν δ. CCP(381)*ep*.ap.eund.*h.e*.5.9.2(3.1028); **2.** of secular tyranny βίᾳ καὶ δ. χρώμενον Ath.*apol.sec*.14(p.98.20; M.25.272C); Chrys.*Laz*.6.1(1.773B); of Julian's reign as δυσσεβὴς δ. opp. εὐσεβὴς βασιλεία, Thdt.*h.e*.3.28.3(3.945); **3.** of demonic tyranny οἱ νικῶντες,

καὶ δι' εὐσέβειαν ἀποθνήσκοντες, καθαιροῦσιν αὐτῶν τὴν δ. Or.*Cels.* 8.44(p.259.7; M.11.1581D); *Hom.Clem.*4.5; Thdt.*Abac.*2:5(2.1545).

C. *love of power*; in catalogue of vices, Chrys.*hom.26.3 in 2Cor.* (10.622E).

δυναστεύ-ω, 1. *rule over* Ἄβγαρος τῶν...ἐθνῶν...~ων Eus.*h.e.* 1.13.2(M.20.120B); **2.** *dominate, hold sway over* τὸν τῇ φθορᾷ δεδυναστευμένον ἄνθρωπον Meth.*Porph.*1(p.504.19; M.18.400B); τοῦ θυμοῦ ~οντος Gr.Naz.*or.*21.30(M.35.1117B); Gr.Nyss.*Apoll.*5(M.45. 1133A); **3.** *be in the ascendant*; of a star, Clem.*exc.Thdot.*71(p.129.31; M.9.692C).

δυνατός, A. *mighty, powerful*; **1.** of God ὁ μόνος δ. ποιῆσαι ταῦτα ...ἀγαθά *1Clem.*61.3; πρὸ πάντων εὐχαριστοῦμέν σοι, ὅτι δ. εἶ *Did.* 10.4; δι' ἑαυτὸν πλούσιος καὶ δ. τυγχάνει Meth.*creat.*3(p.495.36; M. 18.336B); **2.** of H. Ghost in prophetic inspiration τὸ πνεῦμα τὸ θεῖον ἄνωθεν ἐρχόμενον δ. ἐστι Herm.*mand.*11.21; χωρισθέντος ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πνεύματος τοῦ δυνατωτέρου θνητὸς γίνεται Tat.*orat.*7(p.7. 30; M.6.821A); **3.** of creative principle (Gnost.); **a.** of law of Logos-Creator, cf.Gnosticus Anon.11(*GCS, Koptische-Gnostische Schriften*, p.351.12); **b.** of aeons, *ib.*16(p.357.22); **c.** of creator (Basilidean) δυνατῶν δυνατώτερος Hipp.*haer.*7.23(p.200.27; M.16. 3310B); **4.** of inspiration of Sibyl, ‡Just.*coh.Gr.*38(M.6.309C); **5.** of Christians, *1Clem.*48.5; φυλάσσων...τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ ἔσῃ δ. ἐν πάσῃ πράξει Herm.*mand.*7.1; δυνατωτάτους...ἀποστόλους Or.*Jo.*20. 36(29; p.377.3; M.14.660A); **6.** of soul, Clem.*exc.Thdot.*51(p.124.2; M.9.684B); in Aristotelian view δυνατώτερον...τοῦ σώματος Hipp. *haer.*7.24(p.201.22; M.16.3311A); Meth.*symp.*11.2(p.140.25; M.18. 220C); **7.** of faith, Herm.*mand.*9.10.

B. *possible* οὐ γὰρ ἦν δ. ἀφανισθῆναι [sc. τὰ πάθη] διὰ τὸ ἐκτικὰ ἤδη καὶ δ. εἶναι Iren.*haer.*1.4.5(M.7.488A); in phrase ἐν δ.: ἐφ' ὅσον ἦν ἐν δ. ... δηλῶσαι ὑμῖν *Barn.*17.

C. neut. as subst., *power*, Const.*or.s.c.*20(p.184.8; M.20.1296A); Ath.*v.Anton.*28(M.26.883C); τοῦ δ. τῆς ἐνεργείας τοῦ πνεύματος Thdr.Mops.*Eph.*6:17(p.193.15; M.66.920D); Thdt.*1Tim.*6:15–16(3. 672); Dion.Ar.*d.n.*8.2(M.3.892A).

***δυογαμία, ἡ,** *bigamy*, Thdr.Stud.*epp.*1.24(M.99.985A).

***δυοπεντεκαιδεκάς, ἡ,** *group* or *band of seventeen*, Thdr.Stud.*epp.* 1.51(M.99.1096D).

***δυοϋπόστατος,** *of two persons*, Thdr.Stud.*icon.*1(M.99.489A).

δυσάγγελος, *announcing evil*, Thdt.*ep.*21(4.1082).

δυσαγέω, *perform an impious deed*, Mel.*pass.*74 p.12.14.

***δυσαγκάλιστος,** *hard to embrace*; met., of heretics, Didym.*Trin.* 3.4(M.39.828C).

***δυσάγρευτος,** *hard to catch*, Dam.*troph.*proem.2(p.190.11).

δυσάγωγος, *hard to lead, refractory*, in gen. δ. πρὸς ἀρετὴν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων Bas.*hom.in Ps.*1(1.90C; M.29.212B); νοῦν...δ. Cyr.*Joel.*8(3.207C); id.*Am.*46(3.301B); τὸ δ. σῶμα Jo.Mon.*hymn. Geo.*8(M.96.1400B); esp. of Israel, †Bas.*Is.*187(1.517C; M.30.437A); Gr.Nyss.*usur.*(M.46.433B); Cyr.*ador.*2(1.74A); id.*glaph.Gen.*5(1. 163D).

***δυσάθεος,** *evilly denying God*, superl., Cyr.*ador.*6(1.175E).

***δυσάκουστος,** *hard of hearing*, neut. as subst. τὸ ἄνουν αὐτῆς [sc. τῆς 'Ιουδαίων συναγωγῆς] καὶ δ. πρὸς τὰ χρήσιμα Dam.*troph.*4. 1(p.259.10).

δυσάλυκτος, *hard to escape*, †Apoll.*met.Ps.*14:5(v.l. δυσάλευτον M.33.1328C).

δυσαμάρτητος, *little liable to sin*, opp. πολυαμάρτητος, Bas. *renunt.*1(2.202D; M.31.628B).

***δυσαναβίβαστος,** *hard to bring back* δ. ἡ ψυχὴ ἐπὶ ταῦτα ἀφ' ὧν ὠλίσθησε καλῶν †Just.*fr.*(p.50; M.6.1593C).

δυσανάγωγος, *hard to lead up* τινές εἰσι πήλινοι, καὶ δ. Chrys. *scand.*7(3.477A); id.*cruc.*1.5(2.409C); id.*hom.3.5 in Jo.*(8.23B); Synes.*calv.*6(p.201.9; M.66.1177B).

***δυσαναθετέω,** *lose heart*, Ephr.3.292D.

***δυσανάφορος,** *hard to bear*, Bas.*hom.*14.3(2.124D; M.31.449A).

***δυσαναφόρως,** *so as to be difficult to lift up*; ref. drowsy eyelids, Philost.*h.e.*11.3(M.65.597A).

***δυσανέγερτος,** *hard to arouse*, Thdr.Stud.*epp.*2.51(M.99.1261D).

***δυσανόδευτος,** *hard to climb*, Sev.Ant.ap.*cat.Jo.*12:19(p.325.31).

δυσάνοικτος, *hard to open*, Jo.Clim.*scal.*19(M.88.937C).

δυσάντης, *hard to climb*; comp., Alex.Lyc.*Man.*21(p.28.24).

***δυσάντλητος,** *hard to draw* (of water); met., Eustrat.*v.Eutych.* 101(M.86.2388C).

***δυσαπόφορος,** *hard to bear*, Germ.CP *or.*2(M.98.264B).

***δυσαυχεν-έω,** *be refractory* ~οῦντας ἐκ τοῦ θεοῦ Marc.Diac. *v.Porph.*73.

***δυσβασάνιστος,** *hard to test*, *Orac.Sib.*7.128.

***δυσβάτευτος,** neut. as subst., *difficulty of approach*, Thdr.Stud. *cant.*2.6(p.339).

***δύσβουλος,** *ill-advised*, *Orac.Sib.*7.115.

δυσδιακόμιστος, 1. *hard to bear* βαπτιζόμεθα γὰρ εἰς ἀπόθεσιν ἁμαρτίας καὶ οἱονεί τι δ. ἀληθῶς φορτίον ἀποτρεπόμενοι τὴν ἀσέβειαν Cyr.*Is.*2.4(2.283B); met., id.*ador.*14(1.509E); **2.** *hard to carry out* or *perform*; of a task, Cyr.*inc.unigen.*(5[1].680C).

δυσδιάλλακτος, *hard to reconcile, implacable*, Leont.H.*monoph.* testimonia(M.86.1849B).

***δυσδιαπόρευτος,** *hard to pass through*, Evagr.*h.e.*2.13(p.65.15; M.86.2541A).

***δυσδιάτμητος,** *hard to cut through*, Chrys.*hom.10.5 in Rom.* (9.527A).

***δυσδιατύπωτος,** *hard to mould*; met., Chrys.*hom.4.3 in 2Tim.* (11.753A).

δυσδιάφευκτος (-φυκτος), *hard to escape*, Cyr.*Ps.*96:3(M.69. 1248D); id.*ador.*7(1.238E); δυσδιάφυκτον id.*Os.*3(3.14C).

δυσδιεξίτητος, *hard to get out of*, Synes.*ep.*104(M.66.1481B).

δυσδιεξόδευτος, = foreg. δ. πραγμάτων πλοκή Gr.Nyss.*v.Gr. Thaum.*(M.46.924D); ἀνάγκη...δ. Chrys.*hom.12.2 in 2Cor.*(10.522E); ‡Jo.D.*ep.Thphl.*3(M.95.348B).

δυσδιήγητος, 1. *hard to describe, indescribable*, Or.*Jo.*20.2(p.328. 18; M.14.573D); τὴν δ. σοφίαν [i.e. of God] †Bas.*Is.*119(1.461D; M.30. 309C); Pall.*h.Laus.*36(p.106.15, v.l. ἀδιήγητα M.34.1179C); Cyr.*Jo.*1 (4.8D); Thdt.*h.rel.*18(3.1231); **2.** *difficult of exegesis*, Or.*Jo.*10.39 (23; p.215.21; M.14.381A).

δυσδιόδευτος, *difficult to explain*; of a passage of scripture, Olymp.*Job* 22:15(M.93.245D).

δυσδιόρθωτος, *hard to set right*, †Bas.*Is.*113(1.458A; M.30.301B); Chrys.*hom.60.1 in Mt.*(7.606A); Isid.Pel.*epp.*5.224(M.78.1468B).

δυσείδεια, ἡ, *ugliness*, Chrys.*hom.14.4 in Heb.*(12.146A); Cyr. *hom.pasch.*10.4(5[2].137A); Melet.*nat.hom.*4(M.64.1181A).

δυσείμων, *ill-dressed*, Clem.*q.d.s.*33.5(p.182.11); Jo.VI H.*v.Jo.D.* 26(M.94.468A); met., †Jo.D.*B.J.*2(M.96.868D).

δυσέκβατος, 1. *hard to follow to the end*, Cyr.*hom.pasch.*15(5[2]. 203A); **2.** *hard to escape*, *Orac.Sib.*7.100.

***δυσεκβάτως,** *so as to be reluctant to go out* δ. εἶχεν ὁ δαίμων ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ Call.*v.Hyp.*(p.79).

***δυσέκβλητος,** *hard to cast out*; of devil, Gr.Nyss.*or.dom.*4(p.82. 22; conj. for δυσέκκλητος M.44.1172B).

***δυσέκφραστος,** *difficult to expound*, Cyr.*Os.*129(3.161C); id.*Juln.* 1(6[2].20A).

δυσεκφώνητος, *hard to put into words* δ. ... τὰ τῆς θείας φύσεως ἴδια Cyr.*Jo.*1 proem.(4.8D); id.*ep.*40(p.28.24; 5[2].118C).

***δυσέκφωνος,** *harshly spoken* or *expressed*, Mac.Mgn.*apocr.*2.21 (p.42.9).

***δυσεμετέω,** *retch*, Areth.*Apoc.*9(M.106.564A).

***δυσέμετος,** *retching*, Synes.*ep.*120(M.66.1500A).

***δυσένδοτος,** *hardly yielding, stubborn* 'Ιουδαίων...τὸ σκληρὸν τοῦ τρόπου καὶ πρὸς εὐσέβειαν δ. Eus.*d.e.*7.1(p.304.19; M.22.497D); *ib.*9.5(p.416.11; 672A); Chrys.*stat.*4.4(2.54E); id.*hom.60.1 in Mt.* (7.606D).

***δυσεξάγγελτος,** *of evil report*, Isid.Pel.*epp.*1.247(M.78.332D).

***δυσεξαγόρευτος,** *wrong to utter*, *Schol.*19 in Jo.Clim.*scal.*23(M. 88.976D).

***δυσεξάντλητος,** *hard to draw*; of water, ‡Proc.G.*Pr.*20:5(M.87. 1424A).

***δυσεξάνυστος,** *difficult to accomplish* δ. τὸ πρᾶγμα Thdr.Stud. *epp.*2.51(M.99.1261D).

δυσεξίτητος, 1. *hard to get out of*, Cyr.*Nah.*20(3.499B); **2.** *hard to get rid of*, id.*ador.*2(1.67B); id.*glaph.Ex.*(1.300C).

δυσέξοιστος, *hard to explain*, Cyr.*Juln.*1(6[2].19D); *ib.*(20A).

***δυσεπίδεκτος,** *slow to receive* δ. τῆς ἀληθείας τετύχηκας ‡Gr. Nyss.*Ar.et Sab.*7(M.45.1289D).

***δυσεπιτήδευτος,** *hard to put into practice*, Cyr.*hom.pasch.*11 (5[2].143A).

***δυσέποπτος,** *obscure*, Cyr.*ador.*6(1.202B).

δυσέργαστος, *unwilling to work*, Cyr.*Ag.*15(3.644A).

δυσέργεια, ἡ, *sluggishness, sloth*, Clem.*str.*4.21(p.305.32; M.8. 1341A).

***δυσεύναστος,** *hard to soothe*, Cyr.*glaph.Gen.*6(1.184B).

***δυσεφίκτως,** *so as to be hard to grasp*, Didym.*Trin.*1.18(M.39. 348C).

δυσήνεμος, 1. *stormy* τὸ δ. τῶν ἀρκτῴων Bas.*hex.*7.4(1.67C; M.29. 157C); **2.** *noisome* δ. ὀδμή Nonn.*par.Jo.*11:39(M.43.845B).

***δυσηνιάστως,** *reluctantly*, Synes.*ep.*57(M.66.1389A).

δυσήνυτος, *hard to accomplish*, Cyr.*Is*.2.3(2.267E).

δύσηχος, *unpleasant in sound*, Gr.Naz.*carm*.1.2.28.245(M.37.874A); Soz.*h.e*.7.23.4(M.67.1489B); Jo.Mon.*hymn.Geo*.2(M.96.1396A).

***δυσθαλάττιος**, *stormy*, Epiph.*haer*.28.8(p.320.25; conj. for διαθαλάττια M.41.388B).

δυσθάνατος, *meeting a hard death* σώματα τῶν ἐν ναυαγίοις... δυσθανάτων Athenag.*res*.4(p.52.3; M.6.981A).

***δύσθνητος**, *dying a hard death* ὁ δύστυχος Θεόδωρος...θανάτῳ ἀώρῳ δ. γεγονώς ‡Jo.D.*ep.Thphl*.28(M.95.381B).

***δύσθρησκος**, *superstitious*, Eudoc.*Cypr*.2.8(M.85.845A).

δυσικός, v. δυτικός.

δύσις, ἡ, *setting*; *west* Παῦλος...κῆρυξ γενόμενος ἔν τε τῇ ἀνατολῇ καὶ ἐν τῇ δ. ... ἐπὶ τὸ τέρμα τῆς δ. ἐλθὼν *1Clem*.5.7; Ign.*Rom*.2.2; Πέτρος...ὁ τῆς δ. τὸ σκοτεινότερον τοῦ κόσμου μέρος...φωτίσαι κελευσθεὶς *Clem.ep*.1(M.2.33A); of western portion of empire οἱ κατὰ τὴν δ. ἐπίσκοποι Ath.*apol.Const*.27(M.25.629B); Cyr.*ador*.10(1.335E); Thdt.*ep*.70(4.1120); v. δυσμή.

***δυσκαταληψία, ἡ**, *difficulty of comprehension* ὄψεται...οὕτως οὐδὲ τὸν θεόν, εἰ μή τις εἰσέλθοι τοῦ τῆς δ. ἔνδον παραπετάσματος Or.*exc.in Ps*.17:12(M.17.112C); ὡς ἔν γε τοιαύτῃ δ. θεωρημάτων Cyr.*ador*.13(1.458B).

δυσκατανόητος, *hard to understand*, Hipp.*haer*.5.7(p.80.19; M.16.3130B); Gr.Nyss.*hom.3 in Cant*.(M.44.817C); id.*Eun*.11(2 p.268.33; M.45.877C).

***δυσκατάνυκτος**, *hard to prick* with compunction, Isid.Pel.*epp*.1.460(M.78.436B).

δυσκάτοπτος, *hard to understand* δ. ... τῶν ζητουμένων ἡ γνῶσις Cyr.*ador*.2(1.61C); id.*Ps*.32:4(M.69.872D); id.*Is*.3.2(2.403C); Olymp.*Job* 4:13–16(M.93.73C).

δυσκατόρθωτος, **1.** *hard to deal with*; of a difficult reading, Thdr.Mops.*Gal*.1:4(M.66.900D); **2.** *hard to remedy* or *set right*, Marc.Er.*opusc*.5.10(M.65.1045B).

***δυσκίνησις, ἡ**, *tossing* of a boat, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.(M.87.3440B).

***δυσκληρία, ἡ**, *misfortune*, Bas.*hom*.8.5(2.66E; M.31.316B); Gr.Nyss.*Eun*.12(1 p.388.32; M.45.1117D); Chrys.*Anna* 2.1(4.712C); Thdt.*Trin*.15(M.75.1168C).

***δυσκουσσίων, ἡ**, (Lat. *discussio*) *examination of accounts*; ref. Lc.12:48, Nil.*epp*.2.22(M.79.209B).

***δυσμαχής**, *rebellious*, Cyr.*Ps*.30:17(M.69.861C).

δυσμάχητος, *hard to fight against*, Thphn.*chron*.p.297(M.108.728A).

δυσμενής, *hostile*; as subst., *the enemy*; of Devil, *A.Thom*.A 44(p.162.1); Bas.*hom*.21.11(2.171E; M.31.560C); Thdt.*Ezech*.31:11(2.938); ὁ κοινὸς δ. id.*haer*.2 proem.(4.327); Gr.Ant.*bapt*.2.10(M.88.1881A).

***δυσμετακόμιστος**, *difficult to transport, intractable* πρὸς τὴν ἄνω πορείαν δ. [sc. τὸ σῶμα] Nil.*Magn*.4(M.79.973D); Cyr.*ador*.2(1.67B); id.*glaph.Ex*.3(1.339E); id.*Is*.3.1(2.391E); γνώμης...τὸ δ. id.*Os*.135(3.167B).

***δυσμετανόητος**, *hardly to be repented, almost beyond repentance*, Marc.Er.*opusc*.1.55(M.65.912D).

δυσμή, ἡ, **1.** *setting, sunset*; met., *close* of life; of end of present age ἐπὶ δυσμαῖς τοῦ παρόντος αἰῶνος Cyr.*Rom*.5:14(p.184.10; M.74.785B); **2.** *west*; ref. baptismal renunciation made by candidate facing west (as realm of darkness and Satan), Cyr.H.*catech*.19.2; *ib*.19.4; σύμβολον τὸ στραφῆναί σε ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολήν, τοῦ φωτὸς τὸ χωρίον *ib*.19.9; ref. Abac.1:8 δ. δηλοῖ κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνήν...τῆς Ἀραβίας τὸ ὄνομα. νοῶ δὲ...διὰ τῆς Ἀραβίας τὴν σάρκα ταύτην...τὴν ὄντως δύσιν καὶ γενομένην διὰ τὴν ἁμαρτίαν ἀληθῶς λεγομένην Max.*ep*.8(M.91.444A).

δυσνόητος, *hard to be understood*, Herm.*sim*.9.14.4; Epiph.*haer*.42.11(p.124.24; M.41.728A); ref. 2Petr.3:16 δοκεῖ δέ τισιν ὁ...Παῦλος ...τινα λέγειν...δ. ... ὅτι δὲ σοφίας τῆς ἄνωθεν μεμέστωται ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀμφιβάλλειν· λαλεῖ γὰρ ἐν αὐτῷ ὁ Χριστός Cyr.*resp*.12(p.596.5; 6².379A).

***δυσνοήτως**, *so as to be hard to understand*, Adam.*dial*.1.23(p.44.3; M.11.1749C).

δύσνους, *stupid*, Isid.Pel.*epp*.1.99(M.78.249D).

***δυσοκνέω**, *be lazy* or *slow*, Ephr.2.96C; Leont.N.*v.Jo.Eleem*.30(p.63.10).

***δυσόρεκτος**, *lacking desire*, Andr.Cr.*or*.7(M.97.936A); θεὸν πρῶτον καλὸν καὶ ἔσχατον ὀρεκτὸν ἀποκαλεῖ καὶ δ. Cosm.Mel.*schol*.117(M.38.552) in Gr.Naz.*carm*.1.1.5–6.

***δυσπαραδεκτέω**, *accept with difficulty*, Or.*Jo*.2.29(24; p.86.22; M.14.165A).

***δυσπαραστάτως**, *obscurely*, ref. Jo.4:42 ὡς ἰδιώτης δὲ τῷ λόγῳ ὁ Ἰωάννης δ. ἔφρασεν ὃ νενόηκεν Or.*Jo*.13.54(53; p.284.11; M.14.500D).

***δυσπαύστως**, *so as to be hard to appease*, *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.57(M.20.429C).

δυσπετέω, *be impatient, be intolerant*, c. πρός, Const.*or.s.c*.22(p.188.17; M.20.1304C); abs., Mac.Mgn.*apocr*.4.30(p.221.12); ‡Max.*cap.al*.48(M.90.1412B).

***δυσπλοέω**, *have a rough voyage*, Bas.*hom*.14.4(2.125D; M.31.452B).

δύσπλοος, *hard to navigate*, Epiph.*haer*.37.9(p.62.4; M.41.653B).

***δυσπράγημα, τό**, *misfortune*, Gr.Nyss.*hom.in 1Cor.6:18*(M.46.492C); Chrysipp.*enc.in Thdr*.(p.60.3).

***δυσπρόσβλητος**, *hard to grapple with*, met., Cyr.*Juln*.3(6².98C).

δυσσέβεια, ἡ, *impiety*, in gen.; ref. genealogy in Mt. διὰ τὴν ἄγαν δ. αὐτῶν παρέδραμε [sc. τρεῖς βασιλέας] ὁ εὐαγγελίστης Afric.ap.*cat.Mt*.1:17(p.9.8); δ. τῆς κατὰ θεὸν πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ Ath.*exp.Ps*.58 proem.(M.27.264C); δ., καὶ δεισιδαιμονίᾳ, καὶ πάσῃ παρανομίᾳ συζῶντας Thdt.*Ps*.25:1(1.764); κατάλληλος ἡ παρανομία τῇ δ. id.*Rom*.1:27(3.26); of Jewish attitude to Christ, Eus.*d.e*.2.3(p.76.10; M.22.137B); Ath.*exp.Ps*.59 proem.(269A); *Const.App*.5.14.20; of heresy, Eus.*Marcell*.1.1(p.6.19; M.24.724A); ἡ κατὰ τοῦ πνεύματος δ. Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.312A; M.29.748B); Isid.Pel.*epp*.1.243(M.78.332A); of paganism, *Const.App*.2.23.1; *ib*.5.15.1; Thdt.*Tit*.2:12(3.705); of Christianity from pagan standpoint, *M.Ariadn*.6(p.128.25).

δυσσεβ-έω, **1.** *be impious* ~ούντων δοξασμάτων Or.*fr.54 in Jo*.(p.528.30); ἐάν τις τῇ ἐπιθυμίᾳ χρῆται πρὸς νόμιμον γάμον, οὐκ ἀσεβεῖ, πρὸς μοιχείαν δὲ ὁρμῶν ~εῖ *Hom.Clem*.19.21; Ath.*exp.Ps*.58:10(M.27.265C); **2.** *speak irreverently, preach impious doctrine*, Philost.*h.e*.8.3(M.65.557B); pass., Evagr.*h.e*.1.4(p.9.30; M.86.2429B); **3.** *treat irreverently, profane*, Geo.Pis.*Pers*.2.373(M.92.1236A); id.*Heracl*.1.5(M.92.1297A).

δυσσέβημα, τό, *act of impiety*, Const.ap.Eus.*v.C*.3.52(p.99.28; M.20.1113A); μὴ ὀμνύειν...μήτε μὴν τὸν οὐρανόν...Ἑλληνικὸν γὰρ τὸ δ. *Const.App*.5.12.6; Thdt.*h.rel*.7(3.1174); of heresy Ἀρειανῶν τὸ δ. Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3153B).

δυσσεβής, *impious*; of pagans, Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.308C; M.29.740B); Thdt.*Col*.3:18(3.496); of heresy, Eus.*h.e*.4.7.4(M.20.316C); id.*e.th*.1.5(p.64.20; M.24.833B); Ath.*ep.Serap*.1.1(M.26.532B); Bas.*hex*.2.4(1.15C; M.29.36B); Thdt.*h.e*.1.13.5(3.784); Philost.*h.e*.3.15(M.65.505C); of heretics, Cyr.H.*catech*.16.9; *Const.App*.6.18.3; Philost.*h.e*.7.2(M.65.537B); Justn.*conf*.(p.90.8; M.86.1013C).

δύστοκος, *bearing children with pain*; of Eve, Geo.Pis.*carm.vit*.53.

***δυστράχηλος**, *? heavy on the neck*, Geo.Pis.*senar*.76(M.92.1741B).

***δύστρεπτος**, *hard to turn aside, inevitable*, Const.*or.s.c*.22(p.188.20).

***δυστροπεύω**, *be perverse*, Bas.*ep*.299(3.435D; M.32.1044A).

δυστροπία, ἡ, *moral perversity, evil disposition*, Ephr.1.261D; Chrys.*hom.87.1 in Mt*.(7.817E); id.*hom.9.2 in 1Cor*.(10.76B); Pall.*h.Laus*.19(p.58.16; M.34.1065D); of Devil, Diod.*Ps*.90:13(M.33.1625D); Cyr.*ador*.3(1.100C); id.*Ps*.10:3(M.69.792C); id.*Is*.3.1(2.386B); *ib*.(389D); of death, id.*Os*.156(3.189C); id.*Nah*.32(3.510D); id.*Jo*.7(4.692B); Eudoc.*Cypr*.2.136(M.85.849D); plur., *evil ways*, Cyr.*Ps*.7:11(752D); id.*Lc*.17:20(M.72.840D); id.*apol.Thdt*.4(p.123.27; 6¹.217D).

[*]**δύστυχος**, = δυστυχής, *unfortunate*, *A.Mt*.21(p.247.13, one MS only).

***δυσυπότακτος**, *hard to subdue*; of false doctrine, *Apophth.Mac.Aeg*.(M.34.212B).

δυσφημ-έω, **1.** *assert slanderously* μήτε ποίημα τὸν υἱὸν ἢ τὸ πνεῦμα ~ήσῃς Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(307A; M.29.736C); Philost.*h.e*.4.10(M.65.524B); **2.** *revile* νόμον δὲ καὶ προφήτας ~εῖ [sc. Apelles], ἀνθρώπινα ...φάσκων εἶναι τὰ γεγραμμένα Hipp.*haer*.7.38(p.224.6; M.16.3346A); Meth.*res*.2.24(p.379.14; M.18.289A); ‡Nil.*perist*.11.4(M.79.909A); **3.** *blaspheme* οἱ ~οῦντες αὐτόν [sc. Χριστόν] Just.*1apol*.49.6(M.6.401B); Μαρκίων...εἰς τὸν...δημιουργὸν ~ήσας Hipp.*haer*.7.37(p.223.18; M.16.3346A); *ib*.10.13(p.274.9; 3427B); Or.*Jo*.2.11(6; p.66.9; M.14.129C); παύσασθε ~οῦντες, οἱ εὐφημεῖν καὶ πᾶσαν τιμὴν αὐτῷ ἀπονέμειν ὀφείλοντες *Hom.Clem*.11.8; ~οῦντες ἐν αὐταῖς ταῖς ἐκκλησίαις τὸν κύριον Ath.*ep.encycl*.3(p.172.14; M.25.229A); id.*Ar*.1.8(M.26.28A); τὸ πνεῦμα...τὸ ~ούμενον id.*ep.Serap*.1.15(M.26.568A); Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.229B; M.29.717C); οὐ γὰρ ἐν τοῖς ~οῦσι τὸν υἱὸν κατοικεῖ [sc. τὸ πνεῦμα] Cyr.*thes*.12(5¹.123C).

δυσφημία, ἡ, 1. *slander* δ. ... καὶ ψιθυρισμῶν Meth.*symp*.5.4(p.57.21; M.18.104A); Cyr.*glaph.Gen*.4(1.114C); **2.** *ill repute*, *Can.App*.40; **3.** *insult*, Or.*hom.14.15 in Jer*.(p.121.3; M.13.424A); id.*Jo*.20.35(28; p.374.15; M.14.653D); Eus.*p.e*.10.9(485A; M.21.808A); id.*e.th*.1.1(p.62.31; M.24.829C); **4.** *blasphemy* ἡ κατὰ Χριστοῦ δ. Hipp.*haer*.5.12(p.104.14; M.16.3159C); ἀθέου δ. *ib*.9.8(p.241.10; 3371B); *ib*.10.18(p.279.19; 3435C); κατὰ τοῦ θείου λόγου δ. Eus.*h.e*.4.7.10(M.20.320A); Ath.*Ar*.1.9(M.26.29C); τὴν τῶν ἀλόγων κατὰ τοῦ πνεύματος δ. (of deniers of divinity of H. Ghost) id.*ep.Serap*.1.15(M.26.565C); κατὰ θεοῦ δ. Cyr.*Nah*.17(3.496A); **5.** *evil foreboding* Ῥεβέκκα...πρὸ ὠδῖνος ...δυσφόρητον...τὴν δ. ἐδέχετο, καὶ ἐν αὐτοῖς ἦν ἤδη τοῖς τοῦ θανάτου δείμασιν id.*glaph.Gen*.4(1.111C).

δύσφημος, 1. *ill-spoken, irreverent*, Or.*hom.1.7 in Jer*.(p.6.3; M.13.261D); id.*Jo*.13.6(p.231.18; M.14.408C); Meth.*res*.1.45(p.294.16; M.41.1116B); **2.** *insulting, slanderous*, Just.*1apol*.23.3(M.6.364B); *ib*.49.6(401A); of Ebionite statements about S. Paul, Or.*hom.19.11 in Jer*.(p.167.20; M.13.488A); **3.** *blasphemous* τοσαῦτα... δ. περὶ τοῦ θεοῦ id.*Jo*.13.21(p.245.21; M.14.436A); Meth.*res*.1.36(p.276.9; M.41.1101B); δ. ἑτεροδόξων Eus.*v.C*.3.66(p.113.17; M.20.1144B); οὔτε τὸν...υἱὸν αὐτὸν εἶναι τὸν πατέρα τις εἰπὼν διαδράσεται τὴν κατὰ τῶν δ. δίκην id.*e.th*.1.7(p.65.37; M.24.836D); *ib*.1.20(p.88.9; 877C); of Arians δ. καὶ δυσσεβεῖς Ath.*Ar*.1.11(M.26.33B); of Julian and Valens, Andr.Caes.*Apoc*.36(M.106.333A); **4.** *of ill repute* δ. ... ἔργα Just.*1apol*.26.7(M.6.369A).

δυσφορέω, *be angry, vexed*; c. κατά et genit., Thphn.*chron*.p.102(M.108.297B).

δυσφόρητος, *hard to bear*, Cyr.*Lc*.11:46(M.72.716C); id.*glaph. Gen*.4(1.111C).

δυσφώρατος, 1. *hard to detect*, Bas.*Spir*.73(3.62A; M.32.204C); Chrys.*hom.19.1 in Mt*.(7.244D); id.*hom.2.5 in Phil*.(11.202A); **2.** *obscure, hard to understand* πολὺ ἐν τοῖς εἰρημένοις...ἀσαφὲς καὶ δ. διὰ τὴν ἑρμηνευτικὴν ἀτονίαν Gr.Nyss.*Apoll*.48(M.45.1241A).

***δυσχάλινος,** *hard to keep in check*, Chrys.*stat*.1.4(2.6B).

[*]**δύσχριστος,** for δύσχρηστος, *intractable, inconvenient*, ref. Is.3:10, *Dial.Christ.et Jud*.12(p.69.7); *Max.invect*.(M.90.204B).

***δυσψυχέω,** *be in low spirits*, Pall.*h.Laus*.38(p.119.13; M.34.1193D).

δυσωδία, ἡ, 1. *stench*; **a.** lit.; ref. Jo.11:39 οὐ γὰρ ἂν ἐφάνη ἡ χάρις...εἰ μὴ καὶ ἡ δ. προεχώρησε Chrys.*hom.62.3 in Jo*.(8.372C); ass. with demonic possession, Ath.*v.Anton*.63(M.26.933A); and heresy, *V.Pach.A* 7(p.130.27f.); **b.** met., *being in bad odour*, Gr.Nyss.*ep*.19(M.46.1077C); **2.** *foulness, filth* μὴ τὸν μονογενῆ...ἐξ αἵματος καὶ σαρκὸς καὶ τῆς ἄλλης δ. τῶν γυναικῶν γεγεννῆσθαι Hegem.*Arch*.5(p.7.11; M.42.40B); met. δ. τῆς διδασκαλίας τοῦ ἄρχοντος τοῦ αἰῶνος τούτου Ign.*Eph*.17.1; κακίας δ. Ath.*Ar*.1.8(M.26.25C); id.*syn*.20(p.247.6; M.26.716D); of sin, Gr.Naz.*carm*.1.2.8.107(M.37.656A); Gr.Nyss.*hom.1 in Cant*.(M.44.772D); Cyr.*Ps*.37:6(M.69.960A).

δυσωπ-έω, 1. *importune, win over* εὔχεται δέ, ὥσπερ ~ῶν τὸ θεῖον Eus.*d.e*.7.1(p.327.2; M.22.533C); μεγάλη...ἡ τῶν δυναμένων ~εῖν τὸν θεὸν βοήθεια Bas.*ep*.174(3.262B; M.32.652A); ~ῆσαι...ὑπὲρ ἐμαυτοῦ *A.Barn*.6(p.294.13); περὶ τῶν μειζόνων ~οῦσι Chrys.*hom.55.6 in Mt*.(7.563D); id.*hom.24.3 in Eph*.(11.183C); *ib*.(183E); ~ήσωσι [sc. the saints] τὸν φιλάνθρωπον Ἰησοῦν δέξασθαι...εὐχὰς ἡμῶν Eus.Al.*serm*.8(M.86.357B); Jo.Mal.*chron*.5 p.124(M.97.217D); ~ούντων μαθεῖν Leont.N.*v.Jo.Eleem*.2(p.8.10); ~ῶν ἵνα σκεπάζηται αὐτῷ *ib*.21(p.40.3); ταύτην τὴν παράκλησιν ~ῶ τὸ ὄνομά σου *Dorm. BMV* 42(p.109); Anast.S.*qu.et resp*.63(M.89.653B); in polite address, *pray, beg* ~ῶ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἵνα...μίαν εὐχὴν ποιήσω *A.(Pass.) Andr*.14(p.32.14); Leont.N.*v.Jo.Eleem*.42(p.86.15); **2.** *convince, persuade* ~ῶν ὑμᾶς ἀεὶ μνήμην ἔχειν τοῦ θεοῦ Just.*dial*.46.5(M.6.576B); *ib*.68.7(636A); *ib*.77.1(656A); ~ούντων σε εἰς σωτηρίαν Clem.*prot*.7(p.57.14; M.8.184B); id.*paed*.2.10(p.214.23; M.8.512A); id.*str*.2.10(p.138.10; M.8.984B); ~ῆσαι τὸν βασιλέα...ὡς...τὰ...ὁριζόμενα κύρια εἶναι οὐ νομισθήσεται Hipp.*Dan*.3.25.5; Or.*ep*.1.6(M.11.61A); ~ῶν...ὅτι...οὗτος...ἄξιός ἐστι τοῦ πιστεύεσθαι id.*Cels*.1.44(p.94.16; M.11.741B); Eus.*e.th*.1.20(p.84.22; M.24.872B); παρουσίᾳ...αὐτοὺς ~ῶν· μόνον ἵνα μὴ ἑτέροις δουλεύσωσι Ath.*inc*.13.5(M.25.120A); Chrys.*hom.43.2 in 1Cor*.(10.403A); Jo.Mosch.*prat*.1(M.87.2905B); **3.** *reverence, respect* οὐδὲ...φοβοῦνται ἢ ~οῦνται οὐ τοὺς δαίμονας Clem.*prot*.4(p.41.5; M.8.145C); Bas.*hom*.1.3(2.3A; M.31.165C); ~ούμενοι τὴν φωνὴν τοῦ κυρίου *ib*.24.2(190C; M.601B); ref. Jo.2:4 τῷ γὰρ δυσχερᾶναι ἔδειξεν ὅτι σφόδρα αὐτὴν ~εῖται Chrys.*hom.21.3 in Jo*.(8.123E); *ib*.46.1(270E); id.*hom.4.3 in 2Thess*.(11.534A); Cyr.*glaph.Gen*.2(1.43C); id.*Jo*.10.2(4.903D); αὐτὸν...ἐδυσώπει μικροῦ δεῖν ὡς πατέρα Call.*v.Hyp*.(p.71).

δυσώπημα, τό, *ground of persuasion*, hence **1.** *propitiatory offering* τοῦτο ἀντὶ δ. προσάγων, ὅτι ἐν ἀσφαλείᾳ ψυχῆς καὶ ἀληθινῇ καρδίᾳ πεπόρευμαι ἐνώπιόν σου Thdr.Heracl.*Is*.38:3(M.18.1329C); *ib*.55:13(1361C) = Proc.G.*Is*.55:1–13(M.87.2561C); **2.** *argument* ἀξιόπιστα δ. προβάλλεται εἰς πίστωσιν Thdr.Heracl.*Is*.51:6(1352C); Nil.*serm*.2(M.79.1268A).

***δυσώπησις, ἡ, 1.** *shame, sense of shame*, Epiph.*haer*.73.1(p.268.20; M.42.401B); **2.** *refutation, putting to shame*, Eus.*Marcell*.1.1(p.2.36; M.24.716A); Serap.*Man*.48(p.67; M.18.1237D); Thdot.Anc.*exp.symb*.10(M.77.1329A); **3.** *appeal, persuasion* πλοῦτος ἀσθενὴς πρὸς δ. Eun.*apol*.27(M.30.865C); εἰς δ. τοῦ θεοῦ Diod.*Ps*.85:13(M.33.1617D); ποῖα ῥήματα πρὸς δ. τῷ θεῷ προσήνεγκας; Ast.Soph.*hom.4 in Ps*.5(M.40.428A); Max.*opusc*.(M.91.197C).

δυσωπητέον, *one must convince*, ‡Ath.*Ar*.4.4(p.48.15; M.26.473A).

δυσωπητικός, 1. *appealing, importunate*, Gr.Naz.*or*.19.13(M.35.1060A); Chrys.*hom.2.2 in Philm*.(11.780E); δ. γὰρ πατρὶ...αἷμα υἱοῦ Jo.D.*imag*.1.21(M.94.1253B); superl., Thdr.Mops.*Rom*.12:1(p.159.29; M.66.860B); **2.** *convincing, persuasive*, Or.*Cels*.2.11(p.140.1; M.11.816B); id.*Jo*.10.40(24; p.217.18; M.14.385A); **3.** *venerable*, Bas.*Spir*.71(3.60B; M.32.200C).

δυσωπητικῶς, 1. *so as to put to shame*, Tat.ap.Clem.*str*.3.12(p.232.25; M.8.1181A); Or.*Jo*.32.5(p.433.18; M.14.753A); **2.** *persuasively*, Or.*comm.in Ex*.(M.12.281A); id.*Jo*.32.10(7; p.442.8; M.14.768A); Gr.Agr.*Eccl*.3.2(M.98.845B); Max.*ambig*.(M.91.1224D).

δυσωπία, ἡ, 1. *shame, shamefacedness* τοῦ μετανοοῦντος δὲ τρόποι δύο, ὁ μὲν κοινότερος φόβος ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσιν, ὁ δὲ ἰδιαίτερος ἡ δ. ἡ πρὸς ἑαυτὴν τῆς ψυχῆς ἐκ συνειδήσεως Clem.*str*.4.6(p.265.8; M.8.1249A); Gr.Nyss.*usur*.(M.46.448B); **2.** *discomfiture* Μωυσῆς... ἐσφράγισεν τὰς τῶν οἰκιῶν θύρας...εἰς δ. τοῦ ἀγγέλου Mel.*pass*.15 p.3.6; Clem.*str*.4.16(p.294.12; M.8.1309C); *Hom.Clem*.15.2; **3.** *putting to shame, appeal to sense of shame*, Or.*Cels*.4.81(p.352.5; M.11.1153D); **4.** *persuasion*, *Hom.Clem*.3.64; **5.** *respect, reverence*, Clem.*q.d.s*.22(p.174.26; M.9.628B); Jo.VI H.*v.Jo.D*.8(M.94.441A).

δυτικός, *western* αἱ τῶν δ. ... μερῶν...ἐκκλησίαι Const.ap.Eus.*v.C*.3.19(p.86.20; M.20.1077B); διατείνει [sc. ἡ ἐκκλησία] καὶ ἐπὶ τὴν δ. θάλασσαν Eus.*d.e*.6.18(p.279.20; M.22.460B); τοὺς ἐν τοῖς δ. μέρεσιν ἐπισκόπους Ath.*syn*.1(p.231.9; M.26.681A); δ. ἀρχιερέων Gr.Naz.*or*.43.28(M.36.536A); δ. συνόδου id.*ep*.101(M.37.177A); Epiph.*haer*.71.1(p.249.18; M.42.373C); ἡ τῶν...δ. γλῶττα Anast.S.*hod*.11(M.89.193A); δυσικός *Apoc.Dan*.C(p.115); comp. οἱ ἐκείνων δυτικώτεροι Thdt.*Ezech*.27:9(2.900).

δώδεκα, *twelve*; **1.** of aeons in Valent. system, emanating from Anthropos and Ecclesia, Iren.*haer*.2.14.8(M.7.756A); v. δωδεκάς, ζῴδιον; **2.** of apostles, OT types of apostles and Gnost. application to dodecad of aeons, v. ἀπόστολος; **3.** of the twelve prophets, v. προφήτης.

***δωδεκαγώνιος,** *of twelve sides*, Hipp.*haer*.5.14(p.109.7; M.16.3167B).

δωδεκαετής, 1. *lasting twelve years*, Dion.Al.*ep.can*.(p.103.6; M.10.1281A); *Const.App*.2.1.4; **2.** *twelve years old*, Iren.*haer*.1.3.2(M.7.469A); Hipp.*haer*.5.26(p.131.21; M.16.3202B); *Ev.Thom*.A 19(p.156).

δωδεκαήμερος, *lasting twelve days*; of festival of Christmas, neut. as subst., †Jo.Jej.*poenit*.(M.88.1913C).

δωδεκάθεον, τό, *temple of the twelve gods*, ‡Ath.*Melch*.(M.28.525A).

***δωδεκάκλωνος,** *with twelve branches*, ‡Chrys.*ascens.Ac*.3(3.783A).

***δωδεκάκτινος,** *of twelve rays*, Mac.Mgn.*apocr*.3.41(p.143.30); Leont.B.*mesopent*.(M.86.1992A).

***δωδεκακώδων, ὁ,** *robe with twelve bells*, *Protev*.8.3(p.17).

***δωδεκάλιθον, τό,** the *twelve precious stones* in high priest's breastplate; met., of apostles, ‡Bas.*h.myst*.13(p.261.5); ‡Sophr.H.*liturg*.6(M.87.3988A).

***δωδεκαμελής,** *of twelve members*, Iren.*haer*.1.14.9(M.7.612B).

***δωδεκαμερής,** *in twelve parts*, ‡Just.*ep.Zen.et Ser*.7(M.6.1189D).

***δωδεκάπληγος,** neut. as subst., the *twelve last plagues* of fifth hell, *Apoc.Esd*.(p.28); fem. as subst., *1Apoc.Jo*.(p.94, some MSS only).

***δωδεκαπρόφητον, τό,** *book of the twelve prophets*, Epiph.*mens*.4(M.43.244C); *Dial.Tim.et Aquil*.77 v°; Jo.D.*f.o*.4.17(M.94.1180B).

***δωδεκάπυλος,** *having twelve gates*; **1.** δ. πόλις, fig. of BMV, Rom.Mel.(Maas *KlT* p.9); **2.** neut. as subst., of building in Jerusalem having twelve gates, *Chron.Pasch*.p.254(M.92.613B).

***δωδεκάριθμος, 1.** *twelve in number*, Nonn.*par.Jo*.2:12(M.43.

761D); †Jo.D.*B.J.*1(M.96.864A); **2.** *twelfth, one of the Twelve,* Nonn.*par.Jo.*13:31(865A).

δωδεκάς, ἡ, *group of twelve*; of apostles, †Gregent.*disp.*(M.86.748A); Jo.D.*trisag.*14(M.95.48B); Thdr.Stud.*or.*5.3(M.99.724C); of Marcosian aeons, *dodecad,* Iren.*haer.*1.16.1(M.7.629A) cit. s. δυάς; Val.Gn.ap.Epiph.*haer.*31.5(p.392.8; M.41.484A) al.

***δωδεκάσκηπτρον, τό,** the *company of the twelve tribes, 1Clem.*31.4.

δωδεκάφυλ(λ)ος, *of twelve tribes, Orac.Sib.*3.249; *ib.*11.36; †Gregent.*disp.*(M.86.704A); neut. as subst., the *twelve tribes of Israel, 1Clem.*55.6; Jo.Eub.*concept.BMV* 6(M.96.1468C); as borne on high priest's breastplate τὸ δωδεκάφυλλον *Hymn.*(v.l. -φύλον *AGC* p.543); fem. as subst., *Protev.*1.3(p.3).

***δωδεκάφωτος,** *with twelve lights, Lit.Marc.*(p.115.36).

δωδεκάχορδος, *with twelve strings,* Jo.D.*trisag.*14(M.95.48B).

δωμάτιον ([*]δομ-), **τό, 1.** dim. of δῶμα, *cottage* δοματίῳ Eus.Al.*serm.*4(M.86.333A); **2.** = δῶμα, *house,* Chrys.*hom.30.4 in Rom.*(9.743D); id.*hom.1.6 in 2Cor.*(10.426E); Dion.Ar.*d.n.*2.4(M.3.641B); **3.** *structure, building,* Eus.*v.C.*4.58(p.141.14; M.20.1209B); **4.** *chamber,* Chrys.*sac.*1.5(p.22.19; 1.370B); monk's *cell,* Nil.*epp.*2.96(M.79.244B); **5.** *house-top,* Marc.Diac.*v.Porph.*97.

***δωματουργία, ἡ,** *erection of a building,* Eus.*v.C.*3 tit.36(p.74.1; M.20.1050A).

δωμήτωρ, ὁ, 1. *builder,* Gr.Naz.*carm.*2.2(poem.)7.67(v.l. δομήτηρα M.37.1556A); **2.** as adj., *of a builder* δ. τέχνη Paul.Sil.*Soph.*456(M.86.2137A).

***Δωνατιανοί (Δωνατικοί, Δωνατισταί), οἱ,** *followers of Donatus, Donatists*; relation of their views to those of Novatianists discussed, Epiph.*haer.*59.13(p.378.28; M.41.1037B); Arianism alleged; martyr-cult, and suicides, Thdt.*haer.*4.6(4.360); Δωνατικοί· οἱ ἀπὸ Δονάτου τινὸς...ἐναρξάμενοι, τοῦ παραδεδωκότος αὐτοῖς ὀστοῦν τι ἐπὶ χειρὸς αὐτῶν κρατοῦντες, τοῦτο πρότερον ἀσπάζεσθαι, καὶ τηνικαῦτα τῆς προσφορᾶς...μετέχειν Jo.D.*haer.*95(M.94.757D).

δωρεά, ἡ, *gift, present*; of God's gifts, in gen. ταῖς...ὑπερβαλλούσαις αὐτοῦ δ. τῆς εἰρήνης εὐεργεσίαις τε κολληθῶμεν *1Clem.*19.2; μεταλάβωμεν τῶν ἐπηγγελμένων δ. *ib.*35.4; τῷ δυναμένῳ...ἡμᾶς εἰσαγαγεῖν ἐν τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ δ. εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ βασιλείαν *M.Polyc.*20.2; Meth.*arbitr.*22(p.206.8); Chrys.*hom.15.4 in Phil.*(11.316B); esp. of gift of H. Ghost, cf.*Barn.*1.2; in baptism βάπτισμα...πνεύματος ἁγίου δωρεᾶς πρόξενον Cyr.H.*catech.*20.6; CLaod.*can.*47; Bas.*hom.*13.1(2.114D; M.31.425C); id.*hom.in Ps.*32(1.136B; M.29.333D); Chrys.*hom.4.7 in Mt.*(7.60A); *ib.12.3*(164E); ἄφατος ἡ τοῦ πνεύματος χάρις, καὶ πολυειδὴς ἡ δ. id.*hom.86.3 in Jo.*(8.517B); cf. βάπτισμα; esp. ass. post-baptismal chrismation, Serap.*euch.*25.2; σφραγὶς δωρεᾶς πνεύματος ἁγίου ‡CCP(381)*can.*7; hence of baptism as a gift, *Hom.Clem.*13.10; in eucharist ἡ κοινωνία καὶ ἡ δ. τοῦ παναγίου πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν *Lit.Jac.*(p.198.13); καὶ νῦν τὰς δ. τοῦ...πνεύματος ἐπιχορήγησον αὐτῇ [sc. ἐκκλησίᾳ] *ib.*(p.208.1); of spiritual benefit of eucharist, cf.Ign.*Smyrn.*7.1; μὴ ἐννοῶν...τὸ μέγεθος τῶν προκειμένων, μὴ λογιζόμενος τὸν ὄγκον τῆς δ. Chrys.*hom.28.1 in 1Cor.*(10.251A); of Christ's teaching as divine gift implanted in soul, *Barn.*9.9.

δωρ-έομαι, *give, bestow*; ref. God as giver δι' ὧν αὐτὸς ἐδωρήσατο λογικῶν δυνάμεων Just.*1apol.*10.4(M.6.341A); διὰ μετανοίας κλῆσις αὐτοῖς δεδώρηται Tat.*orat.*15(p.17.7; M.6.840B); ὁσίως τῷ θεῷ ἀπαρχόμενοι τῶν παρ' αὐτοῦ δεδωρημένων εἰς χρῆσιν...ἀνθρώπων Hipp.*haer.*9.30(p.263.22; M.16.3410C); οὐχ ἡμεῖς τὰ διαφέροντα πεποιήκαμεν, ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἐδόξαμεν, ὁ δὲ θεὸς ταῦτα ἐδωρήσατο Or.*princ.*3.1.20(p.234.11; M.11.293A); Gr.Thaum.*pan.Or.*6(p.16.25; M.10.1072A); χρησιμωτάτην...εἰς ἀφθαρσίας κτῆσιν τὴν παρθενίαν ὁ θεὸς ἐδωρήσατο Meth.*symp.*4.4(p.49.20; M.18.92B); *Hom.Clem.*8.10; ζωὴν αἰώνιον σὺν ἔργοις καλοῖς ~εῖσθαι τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ βαπτίσματι *ib.*13.10; Jo.D.*hom.*1.3(M.96.549D); of Son as giver τοῖς πᾶσι τὸ εἶναι ~εῖται, ὡς φύσει ὢν θεός Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.313D; M.29.752C); *cat.Lc.*10:30(p.89.3); ref. H. Ghost τὸ πνεῦμα τὸ προφητεῦσαν τὴν σύνεσιν τῶν αὐτοῦ λόγων ἐδωρήσατο Gr.Thaum.*pan.Or.*15(p.34.16; 1093D); τοῦ εἶναι τὴν διαμονὴν ~εῖται μεταλαμβανόμενον Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.311D; M.29.748B); of Church ἐπιζητοῦσι ~ουμένη ‡*Diogn.*11.5.

δώρημα, τό, *gift* πᾶσιν γὰρ ὁ θεὸς δίδοσθαι θέλει ἐκ τῶν ἰδίων δ. Herm.*mand.*2.4; πάντα τὰ τοῦ θεοῦ δ. ... μείζονά ἐστι τῆς θνητῆς ὑποστάσεως Or.*fr.incert.in Jer.*(p.195.7); πᾶν δ. τέλειον ἐφ' ἡμᾶς ἔρχεται παρὰ πατρὸς δι' υἱοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι Cyr.*Lc.*22:19(M.72.908B); Jo.D.*hom.*1.3(M.96.552A).

***δωρημαῖος,** *freely given,* neut. as subst., Cyr.H.*catech.*13.36.

δωρητικός, *apt to give, giving,* of God δ. τῶν εὐαγγελίων Epiph.*haer.*42.12(p.165.14; M.41.788B); of H. Ghost πνεῦμα...πάσης συνέσεώς τε καὶ ζωῆς δ. †Diad.*Ar.*9(M.65.1165C); of Abel as δ. and Cain as διανομεύς with God, Proc.G.*Gen.*4:2(M.87.237C).

δωροδοκ-έω, *bribe, win over by bribes*; ref. almsgiving διὰ πενήτων ὁ ἡμέτερος δικαστὴς ~εῖται Chrys.ap.Jo.D.*parall.*(M.95.1468D); οἶδε ~εῖσθαι Χριστὸς ταῖς τῶν πενήτων χερσίν Bas.Sel.*or.*26.2(M.85.308C).

***δωροδοκητέον,** *one must win over by gifts,* Tat.*orat.*4(p.5.13; M.6.813B).

***δωροδοσία, ἡ,** *gift* προσευχὴ...τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ δ. Leont.B.*parasc.*2(M.86.1997C).

δωροδότης, ὁ, *giver,* of God γνώσεως δ. *Lit.Marc.*(p.135.12).

δωρολήπτης, ὁ, *one who accepts bribes,* Tat.*orat.*10(p.11.4; M.6.828B); Hipp.*haer.*9.11(p.245.16; M.16.3378C).

δωροληψία, ἡ, *acceptance of bribes,* of Montanus ὁ ἐπ' ὀνόματι προσφορῶν τὴν δ. ἐπιτεχνώμενος Apollon.ap.Eus.*h.e.*5.18.2(M.20.476B); ἀπληστίας τῶν δ. Ephr.1.132A; bishop warned against δ. in his treatment of sinners, *Const.App.*2.9.2; *ib.*2.17.1; Cyr.*Is.*5.4(2.831E).

δῶρον, τό, *gift*; **1.** of God's gifts μακάρια...τὰ δ. τοῦ θεοῦ...ζωὴ...λαμπρότης ἐν δικαιοσύνῃ, ἀλήθεια ἐν παρρησίᾳ, πίστις ἐν πεποιθήσει, ἐγκράτεια ἐν ἁγιασμῷ *1Clem.*35.1; δ. καὶ...ἐπαγγελίαι Herm.*vis.*3.2.1; δ. τὸ μέγιστον...ἑρμηνεὺς εἶναι τῶν τοῦ θεοῦ λόγων Gr.Thaum.*pan.Or.*15(p.34.20; M.10.1096A); of remission of sins in baptism, Bas.*hom.*13.3(2.116E; M.31.432A); of grace of baptism λάβε παρὰ τοῦ δ. τὴν ἀσφάλειαν, καὶ δὸς τῷ δ. τὴν ἁγνείαν Gr.Naz.*or.*40.18(M.36.381C); of remission of sins as distinctive gift of participation in Christ's death in baptism, being absent from John's baptism, Chrys.*hom.10.1 in Mt.*(7.140D); of Communion, Thdt.*1Cor.*11:28(3.239); Jo.Clim.*scal.*23(M.88.976C); **2.** of man's offerings to God; **a.** in gen. δ. ... καὶ...προσφοραῖς χαίρει Just.*dial.*28.4(M.6.536C); οὐδὲ...φέροιμι ἄν τι παρ' ἐμαυτοῦ δ. ἄξιον εἰς τιμὴν...τῷ πάντων ἡγεμόνι Gr.Thaum.*pan.Or.*3(p.7.27; M.10.1060B); *Hom.Clem.*18.19; of OT sacrifices, *Const.App.*2.25.6; *ib.*2.25.16; **b.** of spiritual sacrifices δ. δέ ἐστιν θεῷ ἡ ἑκάστου προσευχὴ καὶ εὐχαριστία *ib.*2.53.4; ἀνατέθεικα γὰρ ἐμαυτὸν καὶ ὡς δ. ἐπήγγελμαι τῷ θεῷ Cyr.*ador.*7(1.239A); δ. ... τῷ...θεῷ, τὴν ἰδίαν ἕκαστος ἀνατίθησι ζωήν *ib.*16(560A); **c.** of eucharistic oblation, *1Clem.*44.4; προσαγαγεῖν τὰ δ. Pall.*v.Chrys.*14(p.85.9; M.47.48); ἄρα αὐτὸ τὸ δ. φυσικὴν ἔχει σωτηρίαν Sever.*creat.*6.4(M.56.488)ap.Cosm.Ind.*top.*10(M.88.425A); ἡ καθαρὰ σινδὼν ἡ ὑφαπλουμένη τῇ τῶν θείων δ. διακονίᾳ Isid.Pel.*epp.*1.123(M.78.264D); v. προσφέρω.

δωροφορ-έω, *bring as a gift* διδάσκει...μὴ πρότερον αἰτεῖσθαί τι παρὰ τοῦ θεοῦ πρὶν αὐτῷ τι τῶν κεχαρισμένων ~ῆσαι Gr.Nyss.*or.dom.*2(p.30.27; M.44.1140A); μεῖζόν ἐστι [sc. πνεῦμα] τῶν ἀπὸ μικρᾶς ...δυνάμεως τὰ κατὰ δύναμιν αὐτῷ ~ούντων id.*Maced.*14(M.45.1317D); τῶν ἐν ἡμῖν τὰ τίμια, τῇ ἀτιμήτῳ φύσει ~οῦντες *ib.*25(1333A); of offering of eucharistic elements, Isid.Pel.*epp.*1.349(M.78.381B); of worship κύριος...ἀξιώσειεν ἡμᾶς σεραφικῶς ~ῆσαι καὶ προσᾷσαι τὴν πολυύμνητον ἐπῳδήν *Lit.Jac.*(p.164.15); Thdr.Stud.*nativ.BMV* 1(M.96.680D).

***δωροφορητέον,** *one must offer as a gift* δ. τῇ τοῦ λόγου μητρὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς Andr.Cr.*or.*1(M.97.808C).

δωροφορία, ἡ, A. *bringing of gifts, offering*; of gifts to God; **1.** in gen. ἡ...Μάγων δ. Isid.Pel.*epp.*1.18(M.78.193B); Cyr.*Ps.*8:1(M.69.757A); ἱερεὺς...δεχόμενος τὰς παρὰ τῶν λαῶν δ. id.*Os.*40(3.71C); Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3176A); **2.** of spiritual sacrifices τὰς πάλαι μὲν ἀνατρέπων...θυσίας, εἰσφέρων δὲ τὰς τῆς νέας διαθήκης, τὰς δι' αἰνέσεως δ. Ath.*exp.Ps.*49 proem.(M.27.229B); Gr.Nyss.*or.dom.*2(p.30.23; M.44.1137D); *ib.*(p.30.34; 1140A); θυσίας πνευματικὰς καὶ δ. Cyr.*ador.*16 tit.(1.557A); id.*Jo.*4.5(4.401E); **3.** of eucharist τὴν μυστικὴν δ. Gr.Nyss.*Eun.*11(2 p.269.14; M.45.877D); τῆς μυστικῆς καὶ ζωοποιοῦ δ. ἡ χάρις Cyr.*Lc.*22:19(M.72.908B); **4.** of church offerings in gen. μὴ καὶ τὴν πρόθεσιν τῆς δ. ὑβρίσῃς, τὸν τρόπον τῆς δαπάνης αὐτῆς ἐρευνῶν Isid.Pel.*epp.*1.187(M.78.304A).

B. *giving of presents* ἄνεσίν τε καὶ δ. ἐπαγγελλόμενος Thdr.Mops.*fr.in Jo.*5:43(p.327.2, v.l. δορυφορίαν M.66.745A).

E

*ἑβδομαδάριος, *on duty for a week*; masc. as subst., *hebdomadarian*, a deacon responsible for church services for a week at a time, CSyr.*act.*(*ACO* 3 p.98.27; H.2.1376A).

ἑβδομαδικός, v. ἑβδοματικός.

*ἑβδομάριος, *on duty for a week*; as subst., of church officials, Leont.N.*v.Jo.Eleem.*14(p.29.20); of patriarch's servants, *ib.*18 (p.36.13); *ib.*27(p.58.1).

ἑβδομάς, ἡ, A. the number *seven*; 1. as mysterious number, ref. Mt.18:21ff. οἶδε τὸ μυστήριον τῆς ἑ. Πέτρος...οὔτε ὁ Πέτρος ἄλλον ἠρώτησεν, οὔτε ὁ κύριος ἐξέβη τοῦ κανόνος τοῦ ἑβδοματικοῦ ‡Gr. Nyss.*or.2 in Gen.1:26*(M.44.288A); signifying 'sabbath' and so 'God' τοῦτό ἐστιν ἑβδομάδος μυστήριον. αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ τῶν ὅλων ἀνάπαυσις, ὃς τοῖς ἐν μικρῷ μιμουμένοις αὐτοῦ τὸ μέγα αὐτὸν χαρίζεται εἰς ἀνάπαυσιν *Hom.Clem.*17.10; cf. C infra; 2. signifying earthly time, Clem.*str.*6.16(p.504.17; M.9.369C); τὸν αἰσθητὸν διαδεξαμένη χρόνον, τὸν ἐν ἑβδομάσιν ἀνακυκλούμενον Gr.Nyss.*Pss.titt.*B 5(M.44. 504D); *ib.*(505A); *ib.*6(609C); 3. signifying rest, Clem.*str.*6.14(p.486. 7; M.9.329A) cit. s. ἀνάπαυσις; *ib.*7.10(p.42.14; 481B); 4. Valentinian; a. as region below ogdoad, ruled by demiurge ἡ Σοφία ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ὀγδοάδος ἐνεργοῦσα ἕως τῆς ἑβδομάδος Hipp.*haer.*6. 33(p.162.4; M.16.3243D); *ib.*7.24(p.202.9; 3311B); into which region Christ descended from mount of Transfiguration, Iren.*haer.*1.14.6 (M.7.608A) (though by some interpreted as seventh day); ἀναβάντα εἰς τὸ ὄρος...τὸν καταβάντα καὶ κρατηθέντα ἐν τῇ ἑ. *ib.*(608A); ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὁ κόσμος διῃρημένος εἰς ὀγδοάδα, ἥτις ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τοῦ παντὸς κόσμου...καὶ εἰς ἑ., ἥτις ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τῆς ἑ. ... ἀναγκαῖον ἦν τὰ συγκεχυμένα φυλοκρινηθῆναι διὰ τῆς τοῦ Ἰησοῦ διαιρέσεως. ἔπαθεν οὖν τοῦτο ὅπερ ἦν αὐτοῦ σωματικὸν μέρος, ὃ ἦν τῆς ἀμορφίας... ἀνέστη δὲ τοῦτο ὅπερ ἦν ψυχικὸν αὐτοῦ μέρος, ὅπερ ἦν τῆς ἑ., καὶ ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἑ. Hipp.*haer.*7.27(p.207.15ff.; 3319B,C); and which he evangelizes, *ib.*7.26(p.204.19ff.; 3315A,B); b. as name of demiurge ἑπτὰ γὰρ οὐρανοὺς...ὧν ἐπάνω τὸν δημιουργὸν εἶναι λέγουσι· καὶ διὰ τοῦτο ἑ. καλοῦσιν αὐτόν Iren.*haer.*1.5.2(M.7.493B); *ib.*1.14.7 (609A); τούτου τοῦ διαστήματος...κύριος ἡ ἑ., καὶ ἔστιν ἡ μὲν ὀγδοὰς ἄρρητος, ῥητὸν δὲ ἡ ἑ.· οὗτός ἐστι...ὁ τῆς ἑ. ἄρχων ὁ λαλήσας τῷ Μωσῇ Hipp.*haer.*7.25(p.203.10ff.; M.16.3314A); *ib.*6.36(p.165.21; 3250B); so also acc. Basilides, *ib.*10.14(p.275.26; 3430C); c. of soul τὸ μέρος θνητή τίς ἐστιν ἡ ψυχή, μεσότης τις οὖσα· ἔστι γὰρ ἑ. καὶ κατάπαυσις· ὑποκάτω γάρ ἐστι τῆς ὀγδοάδος *ib.*6.32(p.161.13; 3243C).

B. *week*; 1. of Creation ὁ τὴν τοῦ χρόνου φύσιν κατασκευάσας θεός... ἑβδομάδι αὐτὸν ἐκμετρῶν, ἀεὶ τὴν ἑ. εἰς ἑαυτὴν ἀνακυκλοῦσθαι κελεύει, ἐξαριθμοῦσαν τοῦ χρόνου τὴν κίνησιν Bas.*hex.*2.8(1.21A; M.29.49C); τὰ κβ' ἔργα, ἃ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἓξ ἡμέραις τῆς ἑ. Epiph.*mens.* (M.43.276B); Jo.D.*disp.*(M.96.1337B); *ib.*(1345C); 2. of seventy weeks prophesied in Dan. αἱ ἑβδομήκοντα ἑ. ἐπληρώθησαν ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου κατὰ τὸν Δανιήλ Or.*princ.*4.1.5(p.300.10; M.11.349C); discussed, Eus.*d.e.*8.2(p.374.9ff.; M.22.608Bff.); 3. liturg.; a. esp. of Holy Week, usu. called ἡ μεγάλη ἑ. *Const.App.*8.33.3; μεγάλην δὲ καλοῦμεν τὴν ἑ., οὐκ ἐπειδὴ πλέον ἔχει τὸ μῆκος τῶν ὡρῶν...διὰ τοῦτο τοίνυν μεγάλην τὴν ἑ. καλοῦμεν, ἐπειδὴ τοσοῦτον πλῆθος δωρεῶν ἡμῖν ἐν αὐτῇ κεχάρισται ὁ δεσπότης Chrys.*hom.30.1 in Gen.*(4.294B,C); id. *hom.in Ps.145:2*(5.525C); Eutych.*pasch.*6(M.86.2400A); τῇ μεγάλῃ ἑ. φωτίσαι τὰ παιδία Jo.Mosch.*prat.*165(M.87.3032B); also called ἡ ἁγία ἑ. *Const.App.*5.13.4; Proc.G.*Jos.*1:11(M.87.996C); ἑ. τοῦ πάσχα Eutych.*pasch.*5(M.86.2397B); ἑ. τοῦ πάθους Cyr.*hom.pasch.*1 (5².16C); *ib.*2(31A); b. weeks of Lent τῆς νηστείας ἑ. Bas.*hom.*14.1 (2.122D; M.31.444D); c. of Pentecost ἑορτῆς, τῆς...πεντηκοστῆς ἑβδομάσι μὲν ἑπτὰ τετιμημένης Eus.*v.C.*4.64(p.144.11; M.20.1220B); Cyr.*hom.pasch.*1(5².16D); *ib.*2(31B); week of Pentecost to be kept as feast, *Const.App.*5.20.14; week after as fast, *ib.*5.20.18; Ath.*fug.*6 (p.72.8; M.25.652B); d. weeks of canonical penance, *Const.App.* 2.16.2; †Jo.Jej.*poenit.*(M.88.1916B); 4. Gnost. *elegisse* [sc. *Ialdabaoth*] *septem dies, quos et sanctam hebdomadam vocant. et unusquisque eorum suum praeconem assumit ad gloriandum*, Iren. *haer.*1.30.10(M.7.701A).

C. *seventh day, sabbath* παρ' Ἑβραίοις ὃ καλεῖται σάββατον Ἑλληνιστὶ ἑρμηνεύεται ἑ. Thphl.Ant.*Autol.*2.12(M.6.1069C); deified in pagan literature, Clem.*str.*5.14(p.398.17; M.9.164B); in Christian dispensation a day of work, *ib.*6.16(p.502.15; 364C); interpreted as 7,000th year, the year of judgement, Meth.*creat.*12(p.499.30; M.18. 344B).

*ἑβδοματιαῖος, *lasting a week*, Jo.Clim.*scal.*4(M.88.701B).

*ἑβδοματίζομαι, *spend the week*, Amph.*hom.*2.7(M.39.53C).

ἑβδοματικός (ἑβδομαδικός), 1. *belonging to seven, of seven*; a. in gen., ref. Mt.18:21f. οὔτε ὁ κύριος ἐξέβη τοῦ κανόνος τοῦ ἑ. ‡Bas. *struct.hom.*7(1.341F; M.30.49B); b. signifying eternal world διὰ τὸν... ἑ. ἀριθμὸν τὸν εἰς τὸν σαββατισμὸν καταντῶντα τοῦ μέλλοντος αἰῶνος Andr.Caes.*Apoc.*2(M.106.228B); but more often this world, *ib.*36 (332D); διὰ τὸ τοῦ ἑ. ἀριθμοῦ τῷ παρόντι φθαρτῷ αἰῶνι σύστοιχον, καταντῶντος δηλαδὴ εἰς τὸν σαββατισμὸν καὶ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος Areth.*Apoc.*2(M.106.513D); cf. ἑβδομάς; ἕβδομος and Church on earth, Andr.Caes.*Apoc.*1(221C,D); c. in myst. doctrine of numbers (Pythagorean), Hipp.*haer.*4.14(p.46.34; M.16.3079A) et passim; 2. *weekly*; a. lit. ἑ. κύκλοις νῆστις διατελῶν Bas.*ep.*45.1(3.133D; M.32.365B); ref. weekly fast of monks ἑβδομαδικόν ‡Nil.*narr.*3(M. 79.617A); τὴν ἑβδομαδικὴν...ἡμέραν *week* day, Max.*comput.*20(M.19. 1237B); *ib.*23(1241B); b. met. = earthly opp. heavenly (which belongs to eighth day) τοῦ ἑ. τούτου χρόνου Bas.*hex.*2.8(1.21D; M. 29.52A); Gr.Nyss.*Ps.*6(M.44.609D); ἑβδομαδικὸς γὰρ οὗτος ὁ αἰών, τῇ εἰς ἑαυτὸν τοῦ χρόνου περιελίξει πληρούμενος Max.*ambig.*(M.91.1377D); *ib.*(1396D); *ib.*(1397D); ἐν τῷ ἑ. τούτῳ βίῳ Jo.D.*fr.Mt.*12:1(M.96. 1408C); 3. *of the seventh day, sabbatical*; a. lit., Gr.Naz.*or.*15.3(M. 35.916A); Max.*cap.theol.*1.60(M.90.1105A); b. met. ὑπερβὰς δὲ τὸν κόσμον καὶ ἐν τῇ ἑ. ἀναπαύσει γεγενημένος, οὐκ αἰσθήσεται κακώσεως Didym.*Job* 5:18(M.39.1133C).

ἑβδομήκοντα, *seventy*; 1. of LXX translators, Just.*dial.*68.7 (M.6.636A); οἱ ἑ. *ib.*124.3(765A); *ib.*137.3(792B); full story, Iren.*haer.* 3.21.2(M.7.947B); Clem.*str.*1.22(p.92.16; M.8.892A); ‡Just.*coh.Gr.*13 (M.6.265C); opp. writers of Hebr. original, Or.*hom.12.5 in Lev.* (p.464.15; M.12.542B); 2. of seventy elders to whom Moses was supposed to have entrusted Law, *Hom.Clem.*2.38; *Clem.ep.Petr.*1 (M.2.25A); *ib.*2(25B); 3. of seventy disciples, to whom γνῶσις was transmitted by apostles, Clem.*fr.*13(p.199.23; M.9.749A); exeg. Ex. 15:27, cf. '*arbores*' *repperientur* '*septuaginta palmarum*'. *non enim soli duodecim apostoli fidem Christi praedicarunt, sed et alii septuaginta missi...referuntur*, Or.*hom.7.3 in Ex.*(p.209.8,10; M.12.343C); cf. id.*hom.27.11 in Num.*(p.271.2ff.; M.12.792B,C); 4. as symbolic number (ref. Jer.36:10) πληρώσας τὸν συμβολικὸν ἀριθμὸν 'τῶν ἐτῶν τῶν ἑ.' σαββάτου καὶ ἀναπαύσεως ὄντα id.*fr.48 in Jer.*(p.222.20; M.13.577B).

*ἑβδομηκονταετηρίς, ἡ, *period of seventy years*, Eus.*d.e.*8.2 (p.382.31; M.22.620B).

ἑβδομηκονταετής, *of seventy years*, Clem.*str.*1.21(p.87.12; M.8. 877A); Eus.*d.e.*8.2(p.382.6; M.22.617D).

*ἑβδομηκονταετία, ἡ, *period of seventy years*, Afric.*chron.*16.1 (M.10.81A); Bas.*ep.*264(3.408A; M.32.984A).

ἑβδομηκοστός, *of seventy years*, Thdt.*Ps.*119:5(1.1483).

ἕβδομος, A. *seventh*; 1. as myst. number ὁ ἕ. παρὰ Ἰουδαίοις ἀριθμός, τίμιος, ἐν ᾧ αἱ σκηνοπηγίαι...ἕ. ἐνιαυτὸς παρ' ἐκείνοις τίμιος ὁ τῆς ἀφέσεως λεγόμενος κτλ. ‡Gr.Nyss.*or.2 in Gen.1:26*(M.44. 285D); 2. ἡ ἑ. [sc. ἡμέρα], v. ἀνάπαυσις; a. a sacred day, Thphl.Ant. *Autol.*2.12(M.6.1069C); even among pagans, Clem.*str.*5.14(p.397.18; M.9.161B); b. seventh day of Creation (Gen.2:2) related to last judgement ὅταν ἐλθὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ καταργήσει τὸν καιρὸν τοῦ ἀνόμου καὶ κρινεῖ τοὺς ἀσεβεῖς...τότε καλῶς καταπαύσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑ. *Barn.*15.5; ἐκείνη ἡ ἑ. [i.e. judgement]...ὑπὸ ταύτης τῆς ἑ. [i.e. sabbath] διασχηματίζεται...οὐκέτι τὰ τοῦ βίου τούτου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ...αὕτη ἡ ἑ. ἐκείνης τῆς ἑ. τύπος ‡Gr.Nyss.*or.2 in Gen.1:26*(M.44. 289B,C); c. circumscribes earthly time ἡ δὲ ἑ. πέρας γενομένη τῆς κτίσεως, ἐν ἑαυτῇ περιέγραψε τὸν συμπαρεκτεινόμενον τῇ κατασκευῇ τοῦ κόσμου χρόνον Gr.Nyss.*Ps.*6(M.44.609B); ‡Gr.Nyss.*occurs.*(M.46. 1153C); ἡ δὲ ἑ., τῆς χρονικῆς ἰδιότητος περιγράφει τὴν κίνησιν Max. *cap.theol.*1.51(M.90.1101C); *Schol.*18 in Jo.Clim.*scal.*4(M.88.733B); d. opp. ὀγδόη (v. ὄγδοος) signifying eternity, Just.*dial.*24.1(M.6. 528B); ὁ ἐν ἑ. σαββατισμός, καὶ ἦν ἔτι τῆς σκιᾶς ὁ καιρός Cyr.*Mich.*49 (3.438E; ἑβδομάσι Aubert); μετὰ τὴν ἑ. δουλικήν, τῇ ὀγδόῃ λύεται ἐλεύθερος ἡμέρᾳ Jo.Clim.*scal.*5(M.88.776D); *Schol.*20 in Jo.Clim.*scal.* 5(789A,B) cit. s. δουλικός; e. representing cessation of earthly thoughts, Max.*cap.theol.*1.55(M.90.1104B); cf.*ib.*1.56(1104C); 3. as subst., name of Valent. aeon, Val.Gn.ap.Epiph.*haer.*31.6(p.393.6; M.41.484C).

B. neut. plur. as subst., *week*, Ath.*fug.*6(p.72.4; M.25.652A).

C. neut. sing. as adv., *seven times*, Jo.Mosch.*prat*.73(M.87.2925C).

D. *sevenfold*, s.v.l., πίστιν τῆς ἑ. χάριτος Didym.*Job* 1:2(M.39.1120C).

***ἐβέλινος**, *of ebony*, Jo.Mal.*chron*.12 p.286(M.97.433A).

***ἐβένιος**, = foreg., in erroneous interpretation of Ezech.27:15 τὰ κέρατα ὁ Σύμμαχος ἐβένους ἡρμήνευσεν, ἀφ' ὧν τὰ ἐβένια καλούμενα γίνεται Thdt.*Ezech*.27:15(2.901); v. s. κέρας.

ἐβέννινος, = foreg., Cosm.Ind.*top*.2(M.88.100A); Anast.S.*hod*.2(M.89.72A).

***Ἐβιωναῖος, ὁ**, *Ebionite*, member of Judaizing sect rejecting virgin birth of Christ, Pauline epistles, and all gospels except Mt. (v. Ἑβραῖος), cf.Iren.*haer*.1.26.2(M.7.686B); cf.*ib*.3.11.7(884B); Hipp.*haer*.7.8(p.190.10; M.16.3294B); *ib*.7.34(p.221.8; 3342B); etym. ὡς οἱ πτωχοὶ τῇ διανοίᾳ Ἐ., τῆς πτωχῆς διανοίας ἐπώνυμοι (ἐβίων γὰρ ὁ πτωχὸς παρ' Ἑβραίοις ὀνομάζεται) Or.*princ*.4.3.8(22; p.334.1; M.11.389A); id.*comm.in Mt*.16.12(p.513.1; M.13.1413A); id.*Cels*.2.1(p.126.19; M.11.793A); but acc. Or. οἱ διττοὶ Ἐ., ἤτοι ἐκ παρθένου ὁμολογοῦντες ὁμοίως ἡμῖν τὸν Ἰησοῦν ἢ οὐχ οὕτω γεγεννῆσθαι ἀλλὰ ὡς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους *ib*.5.61(p.65.7; 1277C); Eus.*h.e*.3.27.1(M.20.273A); OT translator Symmachus an Ebionite, *ib*.6.17(M.20.560A); Epiph.*haer*.30.1(p.333.5; M.41.405B).

***Ἐβιωνεῖς, οἱ**, *Ebionites*, v. foreg., Thdt.*haer*.2.1(4.328).

Ἑβραϊκός, *Hebrew*; **1.** of people, Afric.*chron*.18.3(M.10.92B); Ἑ. προφῆται Clem.*str*.1.17(p.56.3; M.8.801B); **2.** of language, etym. explanation Ἑ. κέκληται, ἀπὸ τοῦ Ἔβερ †Chrys.*synops*.(6.316A); neut. as subst., Or.*Cels*.5.48(p.52.25; M.11.1257A); OT books not written in Hebrew rejected by Jews, id.*or*.14.4(p.332.3; M.11.461C).

Ἑβραῖος, ὁ, *Hebrew* (for etym. v. περάτης, περατικός); **A.** usu. as synonym of Jew, Clem.*str*.1.23(p.92.6ff.; M.8.896Bff.); οὗτοι γὰρ [sc. Ἑλληνισταί] Ἑλληνιστὶ διελέγοντο, Ἑ. ὄντες Chrys.*hom.14.1 in Ac*.(9.111D); but exeg. 2Cor.11:22 οὐ γὰρ ἦν πάντας τοὺς Ἑ. Ἰσραηλίτας εἶναι· ἐπεὶ καὶ Ἀμμανῖται καὶ Μωαβῖται τοῦτο ἦσαν Chrys.*hom.25.1 in 2Cor*.(10.612C).

B. ref. Epistle to the *Hebrews*; **1.** authorship discussed; **a.** view of Clem. τὴν πρὸς Ἑ. δὲ ἐπιστολὴν Παύλου μὲν εἶναί φησιν γεγράφθαι δὲ Ἑβραίοις Ἑβραϊκῇ φωνῇ, Λουκᾶν δὲ...αὐτὴν μεθερμηνεύσαντα ἐκδοῦναι τοῖς Ἕλλησιν Clem.*fr*.22(p.201.18; M.9.748B); cf.*ib*.(p.202.1; 749B); **b.** view of Or.: used as scriptural proof together with Is., Or.*ep*.1.9(M.11.65B); can be shown to be Pauline despite contrary opinion of some, *ib*.(65Cff.); ὁ χαρακτὴρ τῆς λέξεως τῆς Πρὸς Ἑ. ἐπιγεγραμμένης ἐπιστολῆς οὐκ ἔχει τὸ ἐν λόγῳ ἰδιωτικὸν τοῦ ἀποστόλου ...ἀλλ' ἐστὶν ἡ ἐπιστολὴ συνθέσει τῆς λέξεως Ἑλληνικωτέρα...ἐγὼ δὲ... εἴποιμ' ἂν ὅτι τὰ μὲν νοήματα τοῦ ἀποστόλου ἐστίν, ἡ δὲ φράσις καὶ ἡ σύνθεσις ἀπομνημονεύσαντός τινος τὰ ἀποστολικὰ καὶ ὥσπερ σχολιογραφήσαντός τινος τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ διδασκάλου id.*fr.in Heb*.(M.14.1308D)ap.Eus.*h.e*.6.25.11; **c.** view of Eus.: counted by some among ἀντιλεγόμενα, Eus.*h.e*.6.13.6(548C); rejected by Romans, *ib*.3.3.5(217B); *ib*.6.20.3(573A); cited in *1Clem*., Eus.*h.e*.3.38.1(293C); and by Iren., *ib*.5.26(509A); attributed to S. Paul without question, *ib*.2.17.12(180A); Ἑβραίοις γὰρ διὰ τῆς πατρίου γλώττης ἐγγράφως ὡμιληκότος τοῦ Παύλου, οἱ μὲν τὸν εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν, οἱ δὲ τὸν Κλήμεντα τοῦτον [sc. of Rome] αὐτὸν ἑρμηνεῦσαι λέγουσι τὴν γραφήν· ὃ καὶ μᾶλλον εἴη ἀληθὲς τῷ τὸν ὅμοιον τῆς φράσεως χαρακτῆρα τήν τε τοῦ Κλήμεντος ἐπιστολὴν καὶ τὴν πρὸς Ἑ. ἀποσῴζειν *ib*.3.38.2,3(293C,D); this testimony cited against Arians by Thdt.*Heb*.proem.(3.542); **d.** cited as Pauline, Alex.Al.*ep.Alex*.6(p.23.23; M.18.557A); Ath.*ep.fest*.39.9(M.26.1437B); Didym.*Trin*.1.15(M.39.308A); **2.** later discussions of authorship, recipients, and date; discussion why S. Paul, being apostle of gentiles, wrote to Hebrews, Chrys.*hom. in Heb*.proem.(12.1Bff.); epistle dated after journey to Spain, before second Roman captivity, and thought to have been written in Palestine, *ib*.(2D,E); οἱ αἱρετικοί φασι μὴ εἶναι Παύλου τὴν ἐπιστολήν, καὶ τούτου πρώτην ἀπόδειξιν προφέρουσι τὸ μὴ προτετάχθαι αὐτοῦ τὸ ὄνομα ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπιστολαῖς· δεύτερον τὸ τὴν φράσιν ἄλλην εἶναι, τοῦτ' ἔστι ξένην παρὰ τὴν Παύλου καὶ τὴν κατασκευήν. δεῖ τοίνυν εἰδέναι ὅτι Παῦλος ἐμισεῖτο ὑπὸ Ἰουδαίων ὡς ἀποστασίαν νόμου διδάσκων...ὠφέλιμα τοίνυν γράφων Ἑβραίοις οὐ προτίθησι τὸ ὄνομα ἑαυτοῦ, ἵνα μὴ τῷ μίσει τῷ πρὸς αὐτὸν ζημιωθῶσι τὴν ὠφέλειαν τὴν ἀπὸ ἐπιστολῆς Sever.*Heb*.proem.(p.345.18); reproduction of Eusebius' view that it was written in Hebrew and translated by S. Luke or, more prob., by Clement of Rome, *ib*.(p.345.21).

C. ref. Gospel acc. *Hebrews* (divergent form of Mt., in Hebr. or Aramaic, used by Jewish-Christian sects of Nazarenes and Ebionites, and believed in antiquity to be original of Mt.); passages cited by Clem.*str*.2.9(p.137.4; M.8.981A); Or.*Jo*.2.12(6; p.67.19; M.14.132C); said to have contained Jo.7:53–8:11, Eus.*h.e*.3.39.17(M.20.300D); reckoned among disputed books, *ib*.3.25.5(269A); used by Ebionites, *ib*.3.27.4(273B); v. Ἐβιωναῖος, εὐαγγέλιον.

***ἑβραϊσμός, ὁ**, *Hebrew language*, Or.*hom.18.6 in Jer*.(p.159.21; M.13.476D).

ἐγγαμίζω, pass., *be given in marriage*, *1Apoc.Jo*.11(p.79).

***ἔγγαμος**, *married* τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐνήργησεν ἐν τῇ Ἐλισάβετ. οὐ γὰρ μόνον παρθένους οἶδεν, ἀλλὰ γνωρίζει καὶ ἐγγάμους Cyr.H.*catech*.17.7; Epiph.*haer*.67.2(p.134.25; M.42.173D).

[*]**ἐγγαστερίμυθος, ὁ**, = ἐγγαστρίμυθος, *Orac.Sib*.3.226(cj., metr. gr.).

***ἔγγαστρα, τά**, *depths* of a prison ἐγ[γ]άσ[τρ]οις τοῦ δεσμωτηρίου *A.Tit*.(p.551).

ἐγγαστρίμυθος, ὁ, ἡ, *ventriloquist*; def. τί ἐστιν ἐ.; τινὲς ὑπὸ δαιμόνων ἐνεργούμενοι...οὓς ἐντερομάντεις οἱ Ἕλληνες προσηγόρευον, ὡς ἔνδοθεν δοκοῦντες τοῦ δαίμονος φθέγγεσθαι Thdt.*qu.29 in Lev*.(1.207); freq. of women believed to prophesy in this manner; **1.** in gen., Clem.*prot*.2(p.11.5; M.8.69A); id.*paed*.2.1(p.165.11; M.8.404A); abolished by Christianity, Gr.Naz.*or*.5.25(M.35.693C); but still active among non-Christians, ‡Just.*qu.et resp*.81(M.6.1324A); **2.** (fem.), esp. of witch of Endor (1Reg.28:7ff.) cf. δαίμων; **a.** assertion that Samuel was actually called up ὅτι μένουσιν αἱ ψυχαὶ ἀπέδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ καὶ τὴν Σαμουὴλ ψυχὴν κληθῆναι ὑπὸ τῆς ἐ. ... φαίνεται δὲ καὶ ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ τῶν οὕτως δικαίων...ὑπὸ ἐξουσίαν ἔπιπτον τῶν τοιούτων δυνάμεων, ὁποῖα...ἐν τῇ ἐ. ... ὁμολογεῖται Just.*dial*.105.4(M.6.721B); discussion of arguments of opponents who assert impossibility of Samuel's being in Hades (v. ᾅδης) λέγει ἡ ἐ. ἑωρακέναι τὸν Σαμουήλ, ψεύδεται Or.*engast*.3(p.285.1; M.12.1016B); **b.** denial of this theory, ‡Hipp.*engast*.(p.123.1ff.; M.10.605Cff.); counter-arguments: ἐ. condemned in scripture (e.g. Lev.20:27; 1Reg.18:3ff. etc.), Eust.*engast*.2(p.17.14; M.18.616B); *ib*.25(p.55.24; 665A); ἐ. used illicitly by Saul, *ib*.2(p.18.5ff.; 616C); *ib*.11(p.33.31; 636D); bringing up souls from other world is not in power of ἐ., *ib*.3(p.19.8ff.; 617B); *ib*.16(p.43.2ff.; 648C); ref. 1Reg.28:14 φαίνεται ...ὡς οὐδαμοῦ...ἡ τοῦ θείου γράμματος ἔφησεν ἐκδοχὴ τὸν Σαμουὴλ ἀνῆχθαι διὰ τῆς ἐ. *ib*.3(p.20.7; 620A); a phantom was called up, *ib*.6(p.23.32; 624B); as appears from very name of ἐ.: πρῶτον ἐδήλωσεν τὸ πρόσωπον ὁποῖόν ἐστιν, ἐμμανὲς *ib*.7(p.25.14; 625B); why prophecy not genuine οὐδὲν ἀπήγγελλεν ξένον ὁ διὰ τῆς ἐ. λεγόμενος ἀνῆχθαι, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Σαμουὴλ εἰρημένα πρότερον ὡς ἴδια μὲν ἐσχημάτιζε *ib*.12(p.36.2; 640B); not, as Or. represents it, a question of Samuel being in Hades, but of ἐ. having power to bring him up, *ib*.17(p.44.3ff.; 649B); absurdity of Or.'s here clinging to lit. sense, *ib*.21(p.48.18; 656B); τοιαύτῃ...μεθόδῳ συνήθως ἀλληγορῶν ἅπαντα πανταχῶς, οὐχ οἷός τε ἐγένετο τὰ τῆς ἐ. τροπολογῆσαι ῥήματα μόνον *ib*.22(p.51.8; 660A); Saul deceived by phantoms, Gr.Nyss.*engast*.(p.65.21ff.; M.45.109Dff.); Eustrat.*stat.anim*.(p.507f.); **c.** modifications of this theory, ‡Just.*qu.et resp*.52(M.6.1296Bff.); **3.** (masc.) met., derogatory term for Eunomius, Gr.Nyss.*Eun*.2(2 p.361.10; M.45.540C); cf.id.*Apoll*.45(M.45.1232B).

ἐγγάστριος, *in the womb*; of Christ in womb of BMV, †Ephr.*nativ*.60(p.87); ‡Thdt.*nativ.Jo.Bapt*.(5.88); Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3161A); ref. Jo. Bapt.'s ἐ. σκίρτησις *ib*.(3176A); met. οἱ ἔχουσι μαθήματα ἐναντία τοῖς δόγμασι...ἐγγάστρια αὐτῶν Or.*sel.in Job* 20:15(M.12.1033D).

***ἐγγαστρόω**, *impregnate*, Jo.Mal.*chron*.7 p.179(M.97.285B); Leont.N.*v.Sym*.39(M.93.1717B).

***ἐγγεωργ-έω**, *produce as by husbandry*, ref. miraculously produced loaves ἕτοιμος ἄρτος ταῖς χερσὶ τῶν διακονούντων ~ούμενος Gr.Nyss.*or.catech*.23(p.88.11; M.45.61D); ταῖς παλάμαις τῶν μαθητῶν ὡς ἀρούραις ~οῦντα κόρον αὐτοσχέδιον ἀγεώργητον Gr.Ant.*bapt*.2.7(M.88.1877C).

***ἐγγλυκαίνω**, **1.** *sweeten*; met., Eus.*Is*.60:6,7(M.24.492C); Areth.*Apoc*.8(M.106.556C); cf.*A.Paul et Thecl*.1 cit. s. γλυκαίνω; **2.** intrans; met., *remove bitterness*, *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.46(M.20.425B); **3.** *soften, enervate*, †Dion.Al.*fr.Eccl*.2:14(p.220.2; M.10.1584B).

***ἐγγλυφίς, ἡ**, *carved work*, Jo.D.*haer*.101(M.94.769B).

ἐγγλύφω, *carve*; met., *impress on*, Nil.*epp*.3.143(M.79.449D).

ἐγγοητεύω, *induce by charms* ὁ ὄφις...τινὰ κατὰ τὴν αἴσθησιν ἡδονὴν ἐγγοητεύσας τῇ γεύσει Gr.Nyss.*hom.opif*.20(M.44.200C).

***ἐγγόνιον, τό**, *grandchild*, Cyr.S.*v.Euthym*.30(p.47.16).

***ἐγγραπτέον**, *one must inscribe* ἐν σώφρονι ψυχῇ δικαιοσύνην ἐ. Clem.*prot*.10(p.76.26; M.8.224B); Isid.Pel.*epp*.3.289(M.78.964C).

ἔγγραφος, **A.** *written*; **1.** opp. ἄγραφος: ἡ γεωργία [i.e. apostolic function] δὲ διττή· ἡ μὲν ἄγραφος, ἡ δὲ ἐ. Clem.*str*.1.1(p.6.12; M.8.

693A); *ib.*4.18(p.297.6; 1320A); of written, opp. *viva voce*, argument, Eus.*p.e.*1.3(6D; M.21.32A); id.*h.e.*4.24(M.20.389B); **2.** of official documents; **a.** laws and statutes ἐγγράφους...παρέθετο διδασκαλίας Eus.*v.C.*3.58(p.105.6; M.20.1125A); id.*h.e.*9.7.2(M.20.809B); **b.** of confessions of faith ἔ. ἡ τῆς πίστεως...ὀρθοδοξία *ib.*5.22(489B); ὑποτάξας τοῖς ἑαυτοῦ γράμμασιν ἔ. τὴν τῶν ἀνδρῶν ὀρθοδοξίαν CHier.(335)*ep.*(p.248.5; M.26.720A); Bas.*fid.*1(2.223D; M.31.676C).

B. esp. *written in Bible, scriptural*; **1.** in gen.; of Commandments, Clem.*str.*5.6(p.352.16; M.9.65A); προφητείαν Meth.*symp.*10.2(p.122.18; M.18.193B); χρησμός Eus.*p.e.*1.4(9D; M.21.36C); ἀπόδειξις Bas.*Spir.*67(3.57A; M.32.193A); *Hom.Clem.*3.10; φωνή *ib.*16.8; ὁμολογία †Bas.*bapt.*1.3.1(2.649D; M.31.1573B); **2.** opp. non-scriptural (ἄγραφος); **a.** esp. of OT; ref. Pauline citations ὃ μέν ἐστιν ἐκείνου [sc. non-believer] πλεονέκτημα, ἄγραφον τίθησιν [sc. S. Paul]...ὃ δέ ἐστι τοῦ πιστοῦ προτέρημα, τοῦτο δι' ἐγγράφους μαρτυρίας κατασκευάζει Chrys.*hom.8.2 in Rom.*(9.499D); id.*hom.29.1 in 2Cor.*(10.639E); id.*hom.18.1 in Heb.*(12.175A); of OT laws opp. unwritten law in the heart (Jer.38:33) νομίζεις τοὺς ἐ. τῶν ἀγράφων νόμων κυριωτέρους εἶναι Isid.Pel.*epp.*3.106(M.78.812B); cf.Ammon.*Ac.*28:19(M.85.1604D); **b.** ref. non-biblical traditions of Church, Clem.*str.*6.15(p.498.16; M.9.356B), Bas.*Spir.*66(3.54D; M.32.188A) citt. s. παράδοσις; acc. Pneumatomachoi τὰς ἐκ τῶν ἐ. ἀποδείξεις ἐπιβοῶνται, τὴν ἄγραφον τῶν πατέρων μαρτυρίαν...ἀποπεμπόμενοι *ib.*25(21C; M.112C); **c.** ref. orthodoxy opp. unwritten tradition and interpretation of heretics (Arian) τὸ δὲ 'πατὴρ' ἁπλοῦν καὶ ἔ. Ath.*Ar.*1.34(M.26.81B); τὴν...ἔγγραφον πατρὸς χρῆσιν...ὑπαμείψας ἀγέννητον ἀντὶ τοῦ πατρὸς κατωνόμασεν Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.335.2; M.45.509D); cf. use of such teaching by Macedonians, Didym.*Trin.*2.19(M.39.736B); **d.** Arians blaming orthodox for not using scriptural expressions ὅτι καὶ μὴ ἔ. εἰσι πάλιν γογγύζουσιν Ath.*decr.*21(p.18.2; M.25.453A).

C. *recorded*, hence *approved* οἱ δὲ ὑπομένοντες ἐν πεποιθήσει...ἔ. ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ θεοῦ *1Clem.*45.8; ἔ. ἔσται ἡ νηστεία αὕτη Herm.*sim.*5.3.8; opp. eternal ἔ. ἔχουσι τὰ ἐπιτίμια Clem.*str.*7.16(p.74.28; M.9.545B); of people who are οὐκ ἔ., *ib.*3.18(p.246.31; M.8.1212C).

D. *educated* πόθεν οὗτος [sc. Christ] ἐρεύγεται ἔ. αὐδήν; γράμματα πῶς δεδάηκεν...; Nonn.*par.Jo.*7:15(M.43.808A).

E. neut. plur. as subst.; **1.** *documents, writings* κελεύων δι' ἐγγράφων Thphl.Ant.*Autol.*3.25(M.6.1160B); writings of heretics, Hipp.*haer.*9.13(p.252.15; M.16.3390B); πεπλασμένοις λόγοις καὶ ἐ. Alex.Al.*ep.Alex.*2(p.20.27; M.18.552A); documents of a synod, Eus.*h.e.*6.33.3(M.20.593B); **2.** *scripture* τὰ θεῖα ἔ. Eus.*Marcell.*1.1(p.8.23; M.24.728C); Cyr.H.*catech.*18.11; Didym.(‡Bas.)*Eun.*4(1.295C; M.29.709A).

ἐγγράφ-ω, **1.** *put on record, write down*; **a.** lit. τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν [sc. Docetists]...οὐκ ἔδοξέν μοι ~ειν Ign.*Smyrn.*5.3; in scripture, Clem.*paed.*3.12(p.289.19; M.8.677A); Chrys.*hom.16.1 in Mt.*(7.203C); **b.** met., of commandments ἐν αὐταῖς ~όμενοι ταῖς καρδίαις Clem.*prot.*10(p.77.20; M.8.225A); id.*str.*6.15(p.498.18; M.9.356B); **2.** *enrol*: names of catechumens, Cyr.H.*procatech.*4; fig., Christians in book of life, Herm.*vis.*1.3.2; among those who keep commandments, id.*sim.*5.3.2; among friends of God through love, Clem.*str.*6.9(p.468.27; M.9.296A); εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀποστόλων ἐ. *ib.*6.13(p.485.10; 328A); in heaven, id.*q.d.s.*21(p.174.7; M.9.625D); **3.** *admit*, Bas.*Spir.*59(3.50B; M.32.177A); to canon of scripture τὰς οὕτω μικρὰς ἐπιστολὰς...ἔδει ἐγγεγράφθαι Chrys.*hom. in Philm.* proem.(11.772C); **4.** *assign to*, Thphyl.*exc.gent.*9(p.486.21; M.113.948D); **5.** *inscribe* τοῖς...ἐγγεγραμμένοις ἐν ταύτῃ 'τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς' Hipp.*Dan.*4.60.2; Meth.*symp.*3.14(p.45.3; M.18.85B); met. τοῦ σπέρματος ἐγγεγραμμένην ἔχοντος τὴν τῶν ἀνθρώπων φυήν Athenag.*res.*17(p.69.12; M.6.1008D).

ἐγγράφως, **A.** *in writing*; **1.** in gen. τὰ ὑπὸ Πέτρου κηρυσσόμενα ἐ. ἡμῖν παραδέδωκεν [sc. S. Mark] Iren.*haer.*3.1.1(M.7.845A); Clem.*str.*4.1(p.249.2; M.8.1216B); Ischyras *ep.*(p.143.18; M.25.364C); i.e. in letters, ref. Ign., Eus.*h.e.*3.36.4(M.20.288C); τὰ δεινότατα αὐτοὺς ἐ. εἰπών Ath.*apol.sec.*9(p.95.23; M.25.265B); i.e. in historical documents, Socr.*h.e.*1.1.3(M.67.33A); ἐμφέρεται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Ῥώμης ἐ. Jo.Mosch.*prat.*147(M.87.3012B); **2.** ref. confessions of faith, private εἰπεῖν ἐ. τὴν ἑαυτοῦ πίστιν Ath.*ep.Aeg.Lib.*18(M.25.581A); of *Symb. Nic.*(325) τὴν δὲ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας πίστιν ὡμολόγησαν ἐ. id.*ep.Jov.*1(M.26.816B)ap.Thdt.*h.e.*4.3.5; Gr.Naz.*or.*21.33(M.35.1121C); ἐ. ἐκτίθενται τὸ τῆς καθολικῆς πίστεως σύμβολον Gel.Cyz.*h.e.*2.26.4(M.85.1308B).

B. *in the scriptures* ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν τὴν ἐ. τὰ ἄγραφα δηλοῦσαν Clem.*str.*1.1(p.8.3; 696C); τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ...ἐ. καταβέβληται Eus.*Ps.*149:9(M.24.73C); Ath.*Ar.*2.25(M.26.200B); τὸ πνεῦμα ἐ. φησὶν id.*gent.*7(M.25.16B); *Const.App.*3.9.4; *Hom.Clem.*17.15; Ammon.*Ac.*15:1(M.85.1548C).

ἐγγυητής, ὁ, *one who gives security, guarantor*, whose function is forbidden to bishop, *Clem.ep.*5(M.2.40A); met., of God πιστευέτω ...ἐ. θεῷ Clem.*q.d.s.*42(p.190.24; M.9.652A); ‡Nil.*perist.*13(M.79.965B); of S. Paul ἐ. τῆς ἀναστάσεως Ath.*inc.*21.2(M.25.132D); Gr.Nyss.*hom.2 in Cant.*(M.44.804D).

ἐγγυμνάζ-ω, **1.** *train for, exercise*, also *try*; intellectually, Gr.Nyss.*hex.*6(M.44.68C); of Christ training minds of apostles, Chrys.*hom.65.1 in Mt.*(7.643E); *ib.*(644B); id.*hom.75.4 in Jo.*(8.444D); morally, id.*hom.21.3 in 1Cor.*(10.183C); id.*hom.14.3 in Jo.*(8.81D); id.*ep.*1.1(3.528D); **2.** med. and pass., *exercise oneself in, practise*; intellectual pursuits, Or.*Cels.*3.13(p.212.28; M.11.936B); moral behaviour, Clem.*str.*2.18(p.161.10; M.8.1029B); ref. OT Law, Gr.Nyss.*hom.5 in Cant.*(M.44.877B); ascet., Clem.*str.*7.7(p.33.27; M.9.464B); *ib.*7.11(p.44.13; 485B); id.*ecl.*35(p.147.21; M.9.716C); hence med., *accustom oneself to* ~εσθαι παρασκευάζει πρὸ μὲν τοῦ χειμῶνος τῷ μετοπώρῳ Chrys.*hom.11.1 in Gen.*(4.83B); pass., Cyr.*Ps.*7:1(M.69.748C).

***ἐγγύμνασμα, τό,** *preliminary exercise* ταῦτ' ἦν ἀγώνων ὥσπερ ἐ., ἢ καὶ προτέλεια μειζόνων μυστηρίων Gr.Naz.*carm.*2.1.11.275(M.37.1048).

***ἐγγυμναστήριον, τό,** *training place, school*, Gr.Naz.*ep.*116(M.37.213A).

***ἔγγυμος**, v. *ἔγκυμος.

ἐγγύς, *near*; **1.** adv.; **a.** of God being near to man, *1Clem.*21.3; and πάντα ἐ. αὐτῷ *ib.*27.3; ἐ. ἐστι τοῖς πιστεύουσι καὶ πόρρω τοῖς ἀθέοις Clem.*q.d.s.*41(p.187.26; M.9.648A); in sense of *known* τὰ κρυπτὰ ἡμῶν ἐ. αὐτῷ ἐστιν Ign.*Eph.*15.3; **b.** of creatures being near to God: angels, comp., Ath.*hom.in Mt.11:27*(M.25.217C); men, ref. martyrs ὁ ἐ. μαχαίρας, ἐ. θεοῦ Ign.*Smyrn.*4.2; holy people ἐ. θεῷ βιοῦντας Just.*1apol.*21.6(M.6.361A); Meth.*symp.*8.16(p.107.4; M.18.169C); being similar to angels, Dion.Ar.*c.h.*9.4(M.3.261B); **c.** in phrase ἐ. ἔχων τὸ δάκρυον Marc.Diac.*v.Porph.*8; **2.** comp. as adj. ὁ σατανᾶς...ἐγγύτερός ἐστι τῆς ψυχῆς Mac.Aeg.*hom.*51.2(p.21); ἐγγύτεροι...γινόμεθα...τῶν ὑπὲρ ἡμᾶς οὐσιῶν Dion.Ar.*e.h.*1.1(M.3.372B).

ἐγγύτης, ἡ, *nearness*; **1.** in time ἐ. τῆς ἐξόδου Marc.Er.*opusc.*3.13(M.65.984C); Proc.G.*Is.*13:1–11(M.87.2080B); **2.** exeg. Jo.14:9 of relationship between Father and Son ποίαν μείζω ταύτης ζητεῖς ἐ.; Chrys.*hom.74.1 in Jo.*(8.434C); **3.** to God; of cherubim and seraphim, Dion.Ar.*c.h.*6.2(M.3.201A); achieved by men through prayer, †Jo.D.*B.J.*20(M.96.1040C); *ib.*(1041A).

ἔγγων, ὁ, ἡ, *grandchild*, Thphn.*chron.*p.93(M.108.276B); *ib.*p.276 (ἐγγόνου 681C).

ἐγείρω, I. trans.;

A. *awaken, rouse, stir up*, met. ἤγειρεν θεοσεβείας σπέρμα Clem.*prot.*1(p.5.16; M.8.57A); the mind to spiritual life, id.*str.*5.3(p.337.8; M.9.36A).

B. *raise*; **1.** from the dead ὃς [sc. Christ] καὶ ἀληθῶς ἠγέρθη ἀπὸ νεκρῶν, ἐγείραντος αὐτὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὃς καὶ κατὰ τὸ ὁμοίωμα ἡμᾶς...ἐγερεῖ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ign.*Trall.*9.2; Polyc.*ep.*5.2; discussion on how Christ was raised οὐ λέγω, ὅτι τὸ πνεῦμα, ὡς δυνατώτερον τοῦ Χριστοῦ, ἤγειρεν αὐτὸν τὸν Χριστόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸν τὸν ναὸν τοῦ σώματος ἤγειρεν ὁ πατήρ, καὶ ὁ υἱός, καὶ τὸ πνεῦμα κτλ. ‡Ath.*dial. Trin.*3.28(M.28.1248A); cf.Cyr.*inc.unigen.*(5^1.712D); ὁ ἑαυτὸν ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Leont.B.*mesopent.*(M.86.1977C); prophets ὃν [sc. Christ] δικαίως ἀνέμενον, παρὼν ἤγειρεν αὐτοὺς ἐκ νεκρῶν Ign.*Magn.*9.2; Ammon.*Ac.*17:30(M.85.1568A); met., from death of sin, ‡Proc.G.*Pr.*29:4(M.87.1513B); **2.** sinners, *1Clem.*59.4; **3.** eyes of soul, Cels. ap.Or.*Cels.*7.39(p.189.21; M.11.1476B).

C. *raise, set up*; **1.** persons: kings, Mel.*pass.*38 p.14.13; Moses as a leader, Eus.*v.C.*1.12(p.13.17; M.20.925B); Adam from earth, *Hom.Clem.*16.19; **2.** things: Church, Clem.*fr.*36(p.218.29; M.9.769A); Cross above life of this world, Cyr.*Soph.*45(3.623B); met., ref. Israel passing through Red Sea τῷ θεῷ...ἐγείραντι τρόπαιον Gr.Nyss.*v.Mos.*34(M.44.312B).

II. intrans.;

A. *be awake, vigilant*; **1.** spiritually ἔνδοθεν ἐγρηγόρασιν Clem.*paed.*1.6(p.106.18; M.8.284A); ὁ δὲ τὸ φῶς ἔχων ἐγρήγορεν...ἄρα πρὸς τὸν θεὸν ὁ πεφωτισμένος *ib.*2.9(p.206.4f.; 493A); Bas.*hom.*21.1(2.163D; M.31.541B); Thdt.*Cant.*7:4(2.145); τὸ ἐγρηγορός *vigilance*, Or.*hom.15.1 in Jer.*(p.125.18; M.13.429A); **2.** *be sober*, i.e. free from exaggeration, Cyr.*Jo.*10.2(4.925B).

B. *rise* from the dead, *Hom.Clem.*1.6 v. I.B.1.

C. *rise, stand up*; **1.** in gen., Meth.*symp.*6.4(p.69.2; M.18.120B);

Thph.*chron*.p.389(M.108.929A); **2.** as posture of prayer, *Hom.Clem.* 3.29.

D. c. ἀπό, *arise and leave*, Or.*hom.14.15 in Jer.*(p.121.20,26; M. 13.424C).

***ἔγερμα, τό,** *awakening, arousing*, Procl.CP *or*.18.1(M.65.820B).

***ἐγερσιβόητος,** *raising the cry* ἐ. ἀλέκτωρ Nonn.*par.Jo*.13:38(M. 43.865C).

ἐγέρσιμος, *from which one wakes*, of death of Christ as ἐ. ὕπνος Nonn.*par.Jo*.20:9(M.43.909B); *ib*.21:14(917B).

***ἐγερσίνεκρος,** *awakening the dead*, Meth.*symp*.11(p.131.21; M. 18.208C).

ἔγερσις, ἡ, 1. *awaking* from sleep, of Christ's Resurrection, ref. Ps.3:6, Clem.*str*.5.14(p.397.5; M.9.161A); **2.** *raising*; **a.** met., of opening of eyes of soul, Or.*Cels*.7.39(p.190.14; M.11.1477A); of mind τὴν εἰς ὕψος τῆς διανοίας ἀπὸ τῶν φθειρομένων ἔ. Max.*ep*.25 (M.91.613D); **b.** of dead; of Lazarus, ‡Tit.Bost.*palm*.2(M.18.1264D); in gen., Serap.*Man*.11(p.34; M.40.909B); Chrys.*hom.32.8 in Mt.* (7.376C); Philost.*h.e*.2.8(M.65.629A); **c.** *erection* of buildings etc.: statues, Eus.*v.C*.2.45(p.69.8; M.20.1021B); walls, *ib*.3.31(p.92.16; 1092B); τῶν χωμάτων ἔ. Cyr.*Os*.142(3.176C); fig., of Christ's body τελειοῦται δὲ αὐτοῦ [sc. τοῦ ναοῦ] ἡ ἔ. ἐν...τρισὶν ἡμέραις Or.*Jo*. 10.37(21; p.211.33; M.14.374A); of bodies of Christians 'οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν' οἷον...τὴν ἔ. *cat.2Cor*.5:1(p.379.20); **3.** *rising*, fig., ref. divine nature ἵδρυσίς τε γὰρ αὐτῆς, θρόνοι τε καὶ ἔ. Cyr.*Mich*.5 (3.394A); met., from fall into sin, Jo.Carp.*cap*.84(M.85.1854); †Jo.D.*B.J*.11(M.96.961A); **4.** *resurrection*; of Christ, *Keryg.Petr.* ap.Clem.*str*.6.15(p.496.30; M.9.352C); Iren.*haer*.1.10.1(M.7.549A); Serap.*Man*.40(p.59; M.18.1225A); τὴν ἔ. τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δι' αὐτοῦ ἐποίησε Ath.*inc.et c.Ar*.2(M.26.988B); Jo.D.*hom*.4.30(M.96.632C); of dead, Meth.*res*.3.5(p.396.5; M.18.320B); for discussion of theol. problems v. ἀνάστασις.

***ἐγκαγχάζω,** *laugh loudly*, Bas.*reg.fus*.17.1(2.359E; M.31.961B).

ἐγκαθείργνυμι, *shut up, enclose, infix*; teaching in souls, Cyr. *Jo*. 2.1(4.128E); souls in Hades, id.*Is*.3.3(2.442A).

ἐγκαθείργω, = foreg.; pass., of soul in body, Gr.Thaum.*pan.Or*. 2(p.4.17; M.10.1056A); of teaching in souls, Cyr.*hom.pasch*.9(5[2]. 122C); of souls in Hades, *ib*.11(151D); of Christ in womb, Leont.H. *monoph*.23(M.86.1784D).

***ἐγκαθειρκτέον,** *one must enclose*, Clem.*paed*.2.10(p.215.14; M.8. 512C).

ἐγκάθετος, 1. *put in secretly, suborned*; hence *put in deceitfully* νομίζουσιν...ὡς ἐ. ἐκείνην τὴν προβολὴν τῆς πίστεως ἐποιησάμεθα Bas.*ep*.244.5(3.379D; M.32.917C); **2.** *settled, resident*, Jo.Mal.*chron*. 13 p.319(M.97.477B); as subst., *settler*, Epiph.*haer*.8.8(p.195.9,19; M. 41.220C,221A); *ib*.8.9(p.197.7; 224A); **3.** *posted, on garrison duty* οὓς γάρ τινες καλοῦσιν ἐ., ἐστηλωμένους ὠνόμασεν Thdt. *qu.23 in 2Reg*. 8:14(1.421); Jo.Mal.*chron*.7 p.185(M.97.296A); *ib*.13 p.329(492B); Olymp.*Job* 19:12(M.93.205D).

ἐγκαθιδρύω, 1. *install*, Meth.ap.*cat.Rom*.7:23(p.206.3); ἐ. θρόνῳ *enthrone* a bishop, Philost.*h.e*.5.1(M.65.529A); Thdt.*h.e*.4.6.7(3.954); ἐ. ταῖς ἀκοαῖς c. genit., *bring to the attention of*, Isid.Pel.*epp*.5.194 (M.78.1448C); **2.** pass., *reside*, Cyr.*Jo*.4.3(4.380D); of a quality, Philost.*h.e*.12.10(M.65.620B).

***ἐγκαθιερόω,** *consecrate inwardly* ἣν [sc. τριάδα] ταῖς ἡμετέραις διανοίαις ἐγκαθιερωθεῖσαν κατέχομεν *Cod.Afr*.2.

***ἐγκαθικνέομαι,** *come down into* αὐτὴν [sc. τὴν θείαν φύσιν]...τοῖς τῆς κτίσεως ἐγκαθικέσθαι μέτροις Cyr.*Nest*.1(p.15.14; 6[1].4E).

***ἐγκάθισις, ἡ,** *indwelling*, Oecum.*Rom*.7:18(p.427.3).

ἐγκαθισμός, ὁ, *dwelling-in*; in fanciful etym. of Nebuchadnezzar, Or.*fr.9 in Lam*.(p.238.17; M.13.609C).

***ἐγκαθορμάω,** *harbour*; *install* φιλόκοσμος οἴκαδε ἐγκαθώρμηται γυνή ‡Pion.*v.Polyc*.9; ἐπίσκοποι τὸ μὲν πήλινον γένος...στρατείαις καὶ ἀξιώμασιν ἐγκαθώρμησαν Pall.*v.Chrys*.20(p.144.22; M.47.80).

ἐγκαθορμίζ-ω, *anchor*, met. καθάπερ τι πλοῖον...τῷ λιμένι τῆς ἀληθείας ~ει τὸν λόγον Gr.Nyss.*Eun*.9(2 p.204.10; M.45.801A); med. intrans., *run into harbour* ἐπ' ἔλαττον τινασσομένοις κόλποις ~ονται Bas.*hex*.7.4(1.67C; M.29.157C).

ἐγκαίνια, τά, 1. *dedication, consecration*; **a.** of Temple, Clem.*str*. 1.21(p.77.28; M.8.853A); Ath.*apol.Const*.18(M.25.617D); Thdt.*qu.26 in 3Reg*.(1.473); **b.** of churches τὰ ἐ. τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις μαρτυρίου Eus.*v.C*.4.40(p.116.8; M.20.1146A); cf.Gel.Cyz.*h.e*.3.17.8; *Chron. Pasch*.p.285(M.92.713A); not to take place without consent of emperor, Ath.*apol.Const*.14(M.25.612B); dist. from ordinary σύναξις, *ib*.15(613B); which could be held first, as proved by scripture, *ib*.18 (617B–D); Jo.Mal.*chron*.18 p.492(M.97.712A); **2.** annual *feast of dedication* or *consecration* of a church, Eus.*h.e*.10.3.1(M.20.848A); ἐ. τιμᾶσθαι παλαιὸς νόμος, καὶ καλῶς ἔχων· μᾶλλον δέ, τὰ νέα τιμᾶσθαι δι' ἐγκαινίων· καὶ τοῦτο, οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις, ἑκάστης τοῦ ἐνιαυτοῦ περιτροπῆς τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπαγούσης, ἵνα μὴ ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται τὰ καλά Gr.Naz.*or*.44.1(M.36.608A); ref. synod at Antioch (341) held προφάσει τῶν λεγομένων ἐ. Ath.*syn*.22(p.248.26; M.26.720C); cf.Socr.*h.e*.2.8.2(M.67.196A); met. γενοῦ καινὸς ἀντὶ παλαιοῦ, καὶ ψυχῆς ἑόρταζε τὰ ἐ. Gr.Naz.*or*.44.6(M.36.613C).

ἐγκαινίζ-ω, 1. *inaugurate*; **a.** in gen., *Chron.Pasch*.p.285(M.92. 712B); *ib*.p.305(776B); **b.** *consecrate*, the Cross ὁ ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ ἐγκαινισθεὶς *A.(Pass.)Andr*.10(p.24.17); brazen walls (Jer. 1:18) as type of consecration of Christians, Gr.Naz.*or*.44.1,2(M.36. 608A,B); **c.** met., *dedicate* to God; the soul, Or.*or*.24.4(p.355.19; M.11.493C); Ath.*ep.Marcell*.17(M.27.29D); **d.** *celebrate* (*encaenia*), Cyr.*Am*.31(3.281B); met. ἐ. τὴν ἐμαυτοῦ σωτηρίαν Gr.Naz.*or*.44.4 (M.36.612B); ἐ. τὴν ἀνάστασιν *ib*.45.24(657A); **e.** exeg. Heb.9:18 τί ἐστιν, 'ἐγκεκαίνισται'; βεβαία γέγονεν, ἐκυρώθη Chrys.*hom.16.1 in Heb*.(12.159A); Heb.10:20, Ath.*Ar*.2.65(M.26.285A); cf. Χριστὸς... τὴν δὲ εἰς οὐρανὸν ἡμῖν ἄνοδον ~ει id.*ep.fest*.22(p.295.20; M.26.1433A); 'ἣν ἐνεκαίνισε' τουτέστιν, ἣν κατεσκεύασε, καὶ ἧς ἤρξατο Chrys.*hom. 19.1 in Heb*.(12.180D); Cyr.*Jo*.12(4.1076E); id.*Ps*.7:8(M.69.752A); **2.** *renew*, spiritually ~εσθε, καὶ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀπορρίψαντες, ἐν καινότητι ζωῆς πολιτεύεσθε Gr.Naz.*or*.44.6(M.36.613A); *ib*.44.7 (616A); **3.** *innovate, invent*, Areth.*Apoc*.35(M.106.669B).

ἐγκαινισμός, ὁ, 1. *dedication, consecration* of a building; Temple, Ath.*apol.Const*.18(M.25.617D); *Const.App*.7.45.2; exeg. Ps.29:1 κατὰ τὴν ἐπιγραφήν, τοῦ ἐ. τοῦ οἴκου περιέχει τινὰς λόγους. καὶ ἔοικε κατὰ μὲν τὸ σωματικόν, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σαλομῶντος ἀνεγερθέντος τοῦ...ναοῦ ὁ λόγος διεξοδεύεσθαι· κατὰ δὲ τὸ νοητόν, τὴν ἐνσωμάτωσιν τοῦ θεοῦ λόγου σημαίνειν, καὶ τὸν ἐ. τοῦ καινῶς...αὐτοῦ κατασκευασθέντος οἴκου τὴν ἐπιγραφὴν δηλοῦν...ἢ τάχα οἶκον νοῆσαι προσήκει τὴν οἰκοδομουμένην ὑπὸ Χριστοῦ ἐκκλησίαν...ἐ. δὲ τῆς ἐκκλησίας ὑποληπτέον τὴν ἀνακαίνωσιν τοῦ νοός Bas.*hom.in Ps*.29 (1.124D,E; M.29.305C–308A); οἴκου τινὰ ἐγκαινισμὸν ὀνομάζων· ὅστις ἐσμὲν ἡμεῖς, οἱ θεοῦ ναὸς εἶναι...ἠξιωμένοι Gr.Naz.*or*.44.5(M.36. 613A); ἐ. ... οἴκου καλεῖ, τὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως νεουργίαν ἣν ὁ ...Χριστὸς ὑπετέλεσε τὸν ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξάμενος θάνατον Thdt. *Ps*.29:1(1.786); *dedication festival* of church, Jo.Eub.*concept.BMV* 23(M.96.1500A); **2.** *renewal* (v. 1 supra), after falling from grace διδοὺς τόπον ἐγκαινισμοῦ †Bas.*poenit*.6(2.608C; M.31.1488A); baptismal (controv. Cathari) ἓν...τὸ βάπτισμα καὶ εἷς ὁ ἐ. but not excluding possibility of repentance, Epiph.*haer*.59.2(p.365.15,20; M.41.1020B,C); **3.** *inauguration*, exeg. Heb.10:20 ἐ. γὰρ λέγεται ἀρχὴ χρήσεως Chrys.*hom.19.1 in Heb*.(12.180D); ἐ. δὲ ὁδοῦ, τὸ πρῶτον διὰ τούτων ὁδεῦσαι Thdt.*Heb*.10:20(3.608); of nativity of Christ ἐ. τῆς βασιλείας Jo.Nic.*nativ*.(M.96.1448D).

ἐγκακ-έω, *lose heart, grow tired* τὰς προσευχὰς ἡμῶν ἁπλῶς ἀναφέρειν πρὸς τὸν θεόν, μὴ ὡς αἱ ὠδίνουσαι ~ῶμεν *2Clem*.2.2.

ἐγκαλλωπίζω, 1. *adorn, make glorious*, Gr.Nyss.*hom.5 in Cant*. (M.44.872A); Thdr.Mops.*Joel*.1:6–9(M.66.213D); **2.** med.; **a.** *take pride* or *glory in*; in gen., Or.*Cels*.3.53(p.249.9; M.11.992A); Isid.Pel. *epp*.2.146(M.78.600A); Nil.*Magn*.8(M.79.980B); Ph.Carp.ap.Proc.G. *Cant*.1:15f.(M.87.1572C); of a philosopher glorying in adversities, Gr.Naz.*or*.26.10(M.35.1241A); of taking pride in one's baptism, Gr.Nyss.*bapt.Chr*.(M.46.596A); in matters which ought to be a source of shame, Chrys.*hom.73.4 in Mt*.(7.713D); of Marcellus glorying in Judaistic doctrine, Eus.*e.th*.1.17(p.78.20; M.24.860D); **b.** *take pleasure in*, ‡Jo.D.*Artem*.47(p.164.19; M.96.1296A); **c.** *boast, give oneself airs* about, Bas.*Eun*.1.5(1.214D; M.29.516C).

ἐγκαλλώπισμα, τό, *ornament, adornment*, met. ὁ καθαρὸς βίος... ζωῆς ἐ. Gr.Nyss.*v.Macr*.(p.402.20; M.46.989A); ‡Pall.*proem*.(p.4. 28; M.34.996); Isid.Pel.*epp*.3.10(M.78.733C); *ib*.4.10(1057C).

***ἐγκαπηλεύω,** *handle deceitfully*, c. dat., Serap.*Man*.36(p.53; M.18.1213B).

***ἐγκαρποφορία, ἡ,** *fruit-bearing*, Ephr.3.121D.

ἐγκαταβάλλω, 1. *cast into*; seed, Meth.*symp*.2.5(p.21.11; M.18. 56A); **2.** met., *implant*, Bas.*reg.fus*.2(2.336C; M.31.908C); *Const. App*.7.40.2; ‡Just.*qu.et resp*.8(M.6.1257B); Cyr.*1Cor*.15:42ff.(p.313. 13; M.74.909A); **3.** *set down in* books, Eus.*p.e*.11.7(522D; M.21. 865D).

***ἐγκατάβρωμα, τό,** *food*, fig., *Hymn*.(*AS* 1 p.460).

***ἐγκαταγέλαστος,** *ridiculous*, *M.Pion*.18.14.

***ἐγκαταγί(γ)νομαι,** *be occupied with*, Adam.*dial*.5.14(p.202.24; M.11.1853A); hence *be possessed by*, Gnost., of Sophia ἐγκαταγενομένην δὲ τοῖς πάθεσι Iren.*haer*.1.2.3(M.7.457A).

ἐγκαταγράφω, 1. *inscribe upon*, met. ἐγκαταγράψαντες τῇ διανοίᾳ *A.Thom*.A 108(p.220.5); **2.** *enrol among*, Cyr.*ador*.4(1.132A).